

GRUP CAIXABANK

Informe de gestió i comptes anuals 2013

2013

Grup CaixaBank
Informe de gestió i comptes anuals de l'exercici 2013

ÍNDEX

Informe d'auditoria	5
Comptes anuals	6
Balanços de situació	6
Comptes de pèrdues i guanys	8
Estats d'ingressos i despeses reconeguts	9
Estats totals de canvis en el patrimoni net	10
Estats de fluxos d'efectiu	12
Memòria	13
Informe de gestió del Grup CaixaBank	261
Informe anual de govern corporatiu	322

Deloitte

Deloitte, S.L.
 Avda. Diagonal, 654
 08034 Barcelona
 España

Tel.: +34 932 80 40 40
 Fax: +34 932 80 28 10
 www.deloitte.es

INFORME D'AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

Als Accionistes de
 CaixaBank, S.A.:

Hem auditat els comptes anuals consolidats de CaixaBank, S.A. (la Societat Dominant) i societats dependents que componen el Grup CaixaBank (el Grup) que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2013 i el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, consolidats, corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data. Tal i com s'indica a la Nota 1 de la memòria consolidada adjunta, els Administradors de la Societat Dominant són responsables de la formulació dels comptes anuals consolidats del Grup, d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea, i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, que requereix l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de si la seva presentació, els principis i criteris comptables utilitzats i les estimacions realitzades, estan d'acord amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2013 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2013, així com dels resultats consolidats de les seves operacions i dels seus fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea, i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera que resulten d'aplicació.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2013 conté les explicacions que els Administradors de CaixaBank, S.A. consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2013. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de CaixaBank, S.A. i societats dependents.

DELOITTE, S.L.
 Inscrita al ROAC Núm. S0692

Francisco Ignacio Ambrós
 28 de febrer de 2014

COL·LEGI
 DE CENSORS JURATS
 DE COMPTES
 DE CATALUNYA

Membre exercent:

DELOITTE, S.L.

Any 2014 Núm. 20/14/00121
 COPIA GRATUÏTA

.....
 Informe subjecte a la taxa establerta
 a l'article 44 del text refós de la
 Llei d'auditoria de comptes, aprovat per
 Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol.
 .....

Comptes anuals del Grup CaixaBank

Balanços de situació

A 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros

CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

Actiu	31-12-2013	31-12-2012 (*)
Caixa i dipòsits en bancs centrals (Nota 11)	6.967.808	7.855.216
Cartera de negociació (Nota 12)	10.002.443	15.925.451
Valors representatius de deute	3.593.411	1.489.723
Instruments de capital	95.756	85.840
Derivats de negociació	6.313.276	14.349.888
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>188.079</i>	<i>20.521</i>
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys (Nota 24)	450.206	254.641
Dipòsits en entitats de crèdit	0	21.863
Valors representatius de deute	212.118	102.001
Instruments de capital	238.088	130.777
Actius financers disponibles per a la venda (Nota 13)	56.450.038	51.273.926
Valors representatius de deute	52.117.173	47.162.646
Instruments de capital	4.332.865	4.111.280
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>2.706.820</i>	<i>2.953.885</i>
Inversions creditícies (Nota 14)	206.846.199	223.985.388
Dipòsits en entitats de crèdit	5.891.260	7.836.736
Crèdit a la clientela	198.078.812	212.436.015
Valors representatius de deute	2.876.127	3.712.637
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>73.818.220</i>	<i>88.838.055</i>
Cartera d'inversió a venciment (Nota 15)	17.830.752	8.940.186
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>1.859.850</i>	<i>154.048</i>
Ajustos a actius financers per macrocobertures	80.001	96.191
Derivats de cobertura (Nota 16)	4.572.762	6.283.248
Actius no corrents en venda (Nota 17)	6.214.572	5.273.971
Participacions (Nota 18)	8.773.670	9.938.171
Entitats associades	7.612.488	8.785.739
Entitats multigrup	1.161.182	1.152.432
Actius per reassurances (Nota 19)	519.312	583.296
Actiu material (Nota 20)	5.517.560	4.548.682
Immobilitzat material	3.223.126	3.379.675
<i>D'ús propi</i>	<i>3.223.126</i>	<i>3.379.675</i>
Inversions immobiliàries	2.294.434	1.169.007
Actiu intangible (Nota 21)	3.629.300	3.577.215
Fons de comerç	3.047.216	2.891.891
Altres actius intangibles	582.084	685.324
Actius fiscals (Nota 27)	9.598.655	7.409.998
Corrents	180.693	304.608
Diferits	9.417.962	7.105.390
Resta d'actius (Nota 22)	2.737.199	2.228.494
Existències	1.455.156	1.097.927
Resta	1.282.043	1.130.567
Total actiu	340.190.477	348.174.074
Promemòria		
Riscos contingents (Nota 28)	10.298.594	10.437.321
Compromisos contingents (Nota 28)	53.813.179	51.918.261

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant del Balanç de Situació Consolidat a 31 de desembre de 2013.

Balances de situació

A 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros

CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

Passiu i Patrimoni net	31-12-2013	31-12-2012 (*)
Passiu		
Cartera de negociació (Nota 12)	7.890.643	15.928.091
Derivats de negociació	6.269.225	14.379.707
Posicions curtes de valors	1.621.418	1.548.384
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys (Nota 24)	1.252.065	1.019.706
Dipòsits de la clientela	1.252.065	1.019.706
Passius financers a cost amortitzat (Nota 23)	262.379.176	268.445.655
Dipòsits de bancs centrals	20.049.617	32.976.829
Dipòsits d'entitats de crèdit	21.182.596	18.334.133
Dipòsits de la clientela	175.161.631	160.833.865
Dèbits representats per valors negociables	37.938.304	46.626.080
Passius subordinats	4.809.149	5.941.528
Altres passius financers	3.237.879	3.733.220
Ajustos a passius financers per macrocobertures	2.195.517	3.643.957
Derivats de cobertura (Nota 16)	1.487.432	1.807.504
Passius per contractes d'assegurances (Nota 24)	32.028.006	26.511.379
Provisions (Nota 25)	4.321.261	3.429.006
Fons per a pensions i obligacions similars	2.788.010	2.647.336
Provisions per a impostos i altres contingències legals	461.317	142.722
Provisions per a riscos i compromisos contingents	528.990	126.414
Altres provisions	542.944	512.534
Passius fiscals (Nota 27)	2.352.815	2.642.219
Corrents	27.893	395.543
Diferits	2.324.922	2.246.676
Resta de passius (Nota 22)	1.949.790	2.035.385
Total Passiu	315.856.705	325.462.902
Patrimoni net		
Fons propis (Nota 26)	23.645.685	22.792.646
Capital (Nota 26)	5.027.610	4.489.749
Prima d'emissió (Nota 26)	10.583.008	10.125.140
Reserves (Nota 26)	5.649.317	5.969.013
Reserves (pèrdues) acumulades	4.331.386	4.669.338
Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació	1.317.931	1.299.675
Altres instruments de capital (Nota 26)	1.938.222	2.188.279
D'instruments financers compostos	1.938.222	2.188.279
Resta d'instruments de capital	0	0
Menys: Valors propis (Nota 26)	(22.193)	(194.024)
Resultat atribuït al Grup	502.703	229.700
Menys: Dividends i retribucions	(32.982)	(15.211)
Ajustos per valoració (Nota 26)	704.013	(116.503)
Actius financers disponibles per a la venda	994.706	163.440
Cobertures dels fluxos d'efectiu	(4.724)	(29.232)
Diferències de canvi	(66.421)	(4.204)
Entitats valorades pel mètode de la participació	(219.548)	(246.507)
Interessos minoritaris (Nota 26)	(15.926)	35.029
Ajustos per valoració	708	1.224
Resta	(16.634)	33.805
Total Patrimoni net	24.333.772	22.711.172
Total Passiu i Patrimoni net	340.190.477	348.174.074

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant del Balanç de Situació Consolidat a 31 de desembre de 2013.

Comptes de pèrdues i guanys

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros
CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

	2013	2012 (*)
Interessos i rendiments assimilats (Nota 30)	9.300.809	9.178.001
Interessos i càrregues assimilades (Nota 31)	(5.346.052)	(5.306.304)
Marge d'interessos	3.954.757	3.871.697
Rendiment d'instruments de capital (Nota 32)	106.882	227.793
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	338.838	581.140
Comissions percebudes (Nota 33)	1.912.333	1.845.212
Comissions pagades (Nota 33)	(152.368)	(144.562)
Resultats d'operacions financeres (net) (Nota 34)	674.311	299.156
Cartera de negociació	195.414	45.319
Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	272.811	34.090
Altres	206.086	219.747
Diferències de canvi (net) (Nota 34)	4.666	156.804
Altres productes d'explotació (Nota 35)	972.905	745.860
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	574.651	504.349
Vendes i ingressos per prestacions de serveis no financers	146.039	85.409
Resta de productes d'explotació	252.215	156.102
Altres càrregues d'explotació (Nota 35)	(1.180.568)	(845.627)
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	(475.231)	(319.324)
Variació d'existències	(124.629)	(64.267)
Resta de càrregues d'explotació	(580.708)	(462.036)
Marge brut	6.631.756	6.737.473
Despeses d'administració	(4.365.655)	(3.225.195)
Despeses de personal (Nota 36)	(3.421.549)	(2.426.255)
Altres despeses generals d'administració (Nota 37)	(944.106)	(798.940)
Amortització (Notes 20 i 21)	(419.882)	(340.479)
Dotacions a provisions (net) (Nota 25)	(135.066)	15.552
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net) (Nota 38)	(4.193.601)	(3.958.562)
Inversions creditícies	(3.973.549)	(3.834.670)
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(220.052)	(123.892)
Resultat de l'activitat d'explotació	(2.482.448)	(771.211)
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) (Nota 39)	(276.551)	(244.111)
Fons de comerç i altre actiu intangible	(41.184)	(8.911)
Altres actius	(235.367)	(235.200)
Guanys (pèrdues) en baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda (Nota 40)	363.377	871.888
Diferència negativa en combinacions de negocis (Nota 8)	2.289.074	0
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes (Nota 41)	(606.303)	81.024
Resultat abans d'impostos	(712.851)	(62.410)
Impost sobre beneficis (Nota 27)	1.208.287	291.163
Resultat de l'exercici procedent d'activitats continuades	495.436	228.753
Resultat d'operacions interrompudes (net)	0	0
Resultat consolidat de l'exercici	495.436	228.753
Resultat atribuït a l'entitat dominant	502.703	229.700
Resultat atribuït a interessos minoritaris (Nota 26)	(7.267)	(947)
Benefici per acció en operacions continuades i interrompudes		
Benefici bàsic per acció (euros) (Nota 7)	0,09	0,05
Benefici diluït per acció (euros) (Nota 7)	0,09	0,05

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant del Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

Estats d'ingressos i despeses reconeguts

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros
CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

	2013	2012 (*)
Resultat consolidat de l'exercici	495.436	228.753
Altres ingressos i despeses reconeguts (Nota 26)	820.000	(60.825)
Actius financers disponibles per a la venda	1.180.056	(429.004)
Guanys/(pèrdues) per valoració	1.231.024	(494.172)
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	(50.968)	65.168
Cobertures dels fluxos d'efectiu	36.465	(57.625)
Guanys/(pèrdues) per valoració	39.858	(58.680)
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	(3.393)	1.055
Cobertures d'inversions netes en negoci a l'estranger	0	0
Guanys/(pèrdues) per valoració	0	0
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	0	0
Diferències de canvi	(63.687)	44.349
Guanys/(pèrdues) per valoració	(93.694)	44.349
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	30.007	0
Actius no corrents en venda	0	0
Guanys/(pèrdues) per valoració	0	0
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	0	0
Guanys/(pèrdues) actuarials en plans de pensions	0	0
Entitats valorades pel mètode de la participació	26.959	222.816
Guanys/(pèrdues) per valoració	26.959	222.816
Imports transferits al Compte de Pèrdues i Guanys	0	0
Resta d'ingressos i despeses reconeguts	0	0
Impost sobre Beneficis	(359.793)	158.639
Partides que no es transferiran al compte de pèrdues i guanys en propers períodes	0	0
Guanys/(pèrdues) per valoració	0	0
Guanys/(pèrdues) per valoració	(15.620)	70.148
Imports transferits a reserves	15.620	(70.148)
Resta d'ingressos i despeses reconeguts	0	0
Total ingressos/(despeses) reconeguts	1.315.436	167.928
Atribuïts a l'entitat dominant	1.323.219	168.394
Atribuïts a interessos minoritaris	(7.783)	(466)

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

Estats totals de canvis en el patrimoni net

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros
CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

	PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT			
	FONS PROPIS			
	CAPITAL	PRIMA D'EMISSION	RESERVES (PÈRDUES) ACUMULADES	ALTRES INSTRUMENTS DE CAPITAL
Exercici 2013				
Saldo inicial a 31-12-2012	4.489.749	10.125.140	5.969.013	2.188.279
Ajust per canvis de criteri comptable				
Ajust per errors				
Saldo inicial ajustat	4.489.749	10.125.140	5.969.013	2.188.279
Total ingressos/(despeses) reconeguts				
Altres variacions del patrimoni net	537.861	457.868	(319.696)	(250.057)
Augments de capital	302.968		(302.968)	
Conversió de passius financers en capital	163.234	266.268	(9.890)	
Incrementos d'altres instruments de capital (Nota 25)			(107.203)	15.000
Distribució de dividendos/remuneracions als socis			(36.767)	
Operacions amb instruments de capital propi (net)			14.527	
Traspasos entre partides de patrimoni net	71.659	191.600	214.948	(265.057)
Incrementos/(reduccions) per combinacions de negoci			224	
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net			(92.567)	
Saldo final a 31-12-2013	5.027.610	10.583.008	5.649.317	1.938.222

	PATRIMONI NET ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT			
	FONS PROPIS			
	CAPITAL	PRIMA D'EMISSION	RESERVES (PÈRDUES) ACUMULADES	ALTRES INSTRUMENTS DE CAPITAL
Exercici 2012				
Saldo inicial a 01-01-2012 (*)	3.840.103	9.381.085	5.703.347	1.500.010
Ajust per canvis de criteri comptable				
Ajust per errors				
Saldo inicial ajustat	3.840.103	9.381.085	5.703.347	1.500.010
Total ingressos/(despeses) reconeguts				
Altres variacions del patrimoni net	649.646	744.055	265.666	688.269
Incrementos d'altres instruments de capital (Nota 25)			(132.342)	1.445.942
Distribució de dividendos/remuneracions als socis			(192.284)	
Operacions amb instruments de capital propi (net)			(21.989)	
Traspasos entre partides de patrimoni net	329.701	600.248	416.197	(756.855)
Incrementos/(reduccions) per combinacions de negoci	233.000		287.586	
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	86.945	143.807	(91.502)	(818)
Saldo final a 31-12-2012	4.489.749	10.125.140	5.969.013	2.188.279

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

MENYS: VALORS PROPIS	RESULTAT DE L'EXERCICI ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT	MENYS: DIVIDENDS I RETRIBUCIONS	TOTAL FONS PROPIS	AJUSTOS PER VALORACIÓ	INTERESSOS MINORITARIS	TOTAL PATRIMONI NET
(194.024)	229.700	(15.211)	22.792.646	(116.503)	35.029	22.711.172
						0
						0
(194.024)	229.700	(15.211)	22.792.646	(116.503)	35.029	22.711.172
	502.703		502.703	820.516	(7.783)	1.315.436
171.831	(229.700)	(17.771)	350.336	0	(43.172)	307.164
			0			0
182.537			602.149			602.149
			(92.203)			(92.203)
		(32.982)	(69.749)		(19)	(69.768)
(22.582)			(8.055)			(8.055)
1.339	(229.700)	15.211	0			0
25.278			25.502			25.502
(14.741)			(107.308)		(43.153)	(150.461)
(22.193)	502.703	(32.982)	23.645.685	704.013	(15.926)	24.333.772

MENYS: VALORS PROPIS	RESULTAT DE L'EXERCICI ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT	MENYS: DIVIDENDS I RETRIBUCIONS	TOTAL FONS PROPIS	AJUSTOS PER VALORACIÓ	INTERESSOS MINORITARIS	TOTAL PATRIMONI NET
(270.017)	1.053.495	(457.232)	20.750.791	(55.197)	18.915	20.714.509
						0
						0
(270.017)	1.053.495	(457.232)	20.750.791	(55.197)	18.915	20.714.509
	229.700		229.700	(61.306)	(466)	167.928
75.993	(1.053.495)	442.021	1.812.155	0	16.580	1.828.735
			1.313.600			1.313.600
		(15.211)	(207.495)		(78)	(207.573)
(183.697)			(205.686)			(205.686)
6.972	(1.053.495)	457.232	0			0
252.512			773.098		13.412	786.510
206			138.638		3.246	141.884
(194.024)	229.700	(15.211)	22.792.646	(116.503)	35.029	22.711.172

Estats de fluxos d'efectiu

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2013 i 2012, en milers d'euros
CAIXABANK, SA, I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

	2013	2012 (*)
A. Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	2.318.031	10.852.457
Resultat consolidat de l'exercici	495.436	228.753
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	6.183.200	5.658.316
Amortització	419.882	340.479
Altres ajustos	5.763.318	5.317.837
Augment/Disminució neta dels actius d'explotació	11.860.787	(443.472)
Cartera de negociació	(2.799.255)	(1.301.481)
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(117.345)	(43.988)
Actius financers disponibles per a la venda	(4.571.522)	(3.285.567)
Inversions creditícies	18.402.230	3.326.355
Altres actius d'explotació	946.679	861.209
Augment/Disminució neta dels passius d'explotació	(15.013.105)	5.700.023
Cartera de negociació	676.758	2.150.137
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	232.359	794.716
Passius financers a cost amortitzat	(20.188.291)	(3.226.476)
Altres passius d'explotació	4.266.069	5.981.646
Cobraments/Pagaments per impostos sobre beneficis	(1.208.287)	(291.163)
B. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	640.858	(4.537.032)
Pagaments	(5.728.083)	(7.614.121)
Actius materials	(379.872)	(485.448)
Actius intangibles	(62.960)	(113.088)
Participacions	(66.408)	(582.907)
Entitats dependents i altres unitats de negoci	0	(269.239)
Actius no corrents i passius associats en venda	(5.218.843)	(5.034.967)
Cartera d'inversió a venciment	0	(1.128.472)
Cobraments	6.368.941	3.077.089
Actius materials	272.063	684.108
Actius intangibles		583.384
Participacions	1.339.343	398.880
Entitats dependents i altres unitats de negoci	415.300	163.391
Actius no corrents i passius associats en venda	1.821.001	1.247.326
Cartera d'inversió a venciment	2.521.234	
C. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(3.845.189)	(1.172.088)
Pagaments	(9.166.561)	(2.246.570)
Dividends	(69.748)	(417.894)
Passius subordinats	(977.000)	(75.000)
Adquisició d'instruments de capital propi	(268.769)	(196.429)
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	(7.851.044)	(1.557.247)
Cobraments	5.321.372	1.074.482
Passius subordinats	750.000	
Alienació d'instruments de capital propi	355.972	
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	4.215.400	1.074.482
D. Efecte de les variacions dels tipus de canvi	(1.108)	22
E. Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents (A+B+C+D)	(887.408)	5.143.359
F. Efectiu i equivalents a l'inici del període	7.855.216	2.711.857
G. Efectiu i equivalents al final del període	6.967.808	7.855.216
Promemòria		
Components de l'efectiu i equivalents al final del període		
Caixa	1.508.864	1.329.735
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	5.458.944	6.525.481
Total efectiu i equivalents al final del període	6.967.808	7.855.216

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius.

Les Notes 1 a 43 i els Annexos 1 a 5 adjunts formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

Memòria del Grup CaixaBank de l'exercici 2013

ÍNDEX DE NOTES DE LA MEMÒRIA	PÀGINA
1. Naturalesa de l'Entitat i altra informació	15
2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats	24
2.1. Combinacions de negocis i principis de consolidació	24
2.2. Instruments financers	27
2.3. Instruments derivats i cobertures	33
2.4. Operacions en moneda estrangera	34
2.5. Reconeixement d'ingressos i despeses	35
2.6. Transferències d'actius financers	36
2.7. Deteriorament del valor dels actius financers	36
2.8. Operacions de refinançament o reestructuració	40
2.9. Fons d'inversió	41
2.10. Despeses de personal i compromisos postocupació	42
2.11. Impost sobre Beneficis	46
2.12. Actiu material	46
2.13. Actiu intangible	48
2.14. Existències	48
2.15. Actius no corrents en venda	49
2.16. Provisions i contingències	49
2.17. Estat de fluxos d'efectiu	50
2.18. Arrendaments	50
2.19. Estats de canvis en el patrimoni net.	
Part A) Estats d'ingressos i despeses reconeguts	51
2.20. Estats de canvis en el patrimoni net.	
Part B) Estats totals de canvis en el patrimoni net	52
2.21. Operacions d'assegurances	52
3. Gestió del risc	53
3.1. Risc de crèdit	55
3.2. Risc de mercat	81
3.3. Risc de liquiditat	93
3.4. Risc operacional	99
3.5. Risc actuarial	100
3.6. Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu	102
3.7. Control Intern sobre la informació financera	105
4. Estat de fluxos d'efectiu	105
5. Gestió de la solvència	106
6. Distribució de resultats	108
7. Retribució a l'accionista i beneficis per acció	110
8. Combinacions de negocis, adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats dependents	114
9. Informació per segments de negoci	126
10. Retribucions del «personal clau de l'administració i direcció»	129
11. Caixa i dipòsits en bancs centrals	135
12. Cartera de negociació (actiu i passiu)	135
13. Actius financers disponibles per a la venda	138
14. Inversions creditícies	142
14.1. Dipòsits en entitats de crèdit	143
14.2. Crèdit a la clientela	143
14.3. Valors representatius de deute	149
14.4. Fons de deteriorament	150
15. Cartera d'inversió a venciment	151
16. Derivats de cobertura (actiu i passiu)	152
17. Actius no corrents en venda	154
18. Participacions	156
19. Actius per reassegurances	164
20. Actiu material	165

21. Actiu intangible	168
22. Resta d'actius i passius	171
23. Passius financers a cost amortitzat	173
23.1. Dipòsits d'entitats de crèdit	174
23.2. Dipòsits de la clientela	175
23.3. Dèbits representats per valors negociables	175
23.4. Passius subordinats	183
23.5. Altres passius financers	188
24. Passius per contractes d'assegurances	188
25. Provisions	189
25.1. Fons per a pensions i obligacions similars	190
25.2. Provisions per a impostos i altres contingències legals	195
25.3. Riscos i compromisos contingents	196
25.4. Altres provisions	196
26. Patrimoni net	197
26.1. Fons propis	198
26.2. Ajustos per valoració	207
26.3. Interessos minoritaris	208
27. Situació fiscal	208
28. Riscos i compromisos contingents	213
29. Altra informació significativa	214
29.1. Recursos de tercers gestionats pel Grup	214
29.2. Titulització d'actius	214
29.3. Dipòsits de valors i serveis d'inversió	221
29.4. Actius financers donats de baixa del Balanç a causa del seu deteriorament	221
29.5. Distribució geogràfica del volum d'activitat	222
30. Interessos i rendiments assimilats	223
31. Interessos i càrregues assimilades	223
32. Rendiment d'instruments de capital	224
33. Comissions	224
34. Resultats d'operacions financeres (net)	225
35. Altres productes i càrregues d'explotació	226
36. Despeses de personal	227
37. Altres despeses generals d'administració	228
38. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	230
39. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	230
40. Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	231
41. Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	232
42. Operacions amb parts vinculades	232
43. Altres requeriments d'informació	236
43.1. Defensor del Client i Servei d'Atenció al Client	236
43.2. Informació sobre medi ambient	237
Annex 1. Societats dependents integrades en el Grup CaixaBank	239
Annex 2. Negocis conjunts del Grup CaixaBank (societats multigrup)	246
Annex 3. Societats associades del Grup CaixaBank	248
Annex 4. Deduccions de l'Impost sobre Societats per reinversió de beneficis	258
Annex 5. Notificacions sobre adquisició i venda de participacions en el capital en l'exercici 2013	260

Memòria corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013

CAIXABANK, SA I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP CAIXABANK

D'acord amb la normativa vigent sobre contingut dels Comptes Anuals Consolidats, aquesta Memòria completa amplia i comenta el Balanç, el Compte de Pèrdues i Guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu, i forma amb ells una unitat, amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup consolidat CaixaBank a 31 de desembre de 2013, com també dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, que s'han produït en l'exercici anual acabat en aquesta data.

1. Naturalesa de l'Entitat i altra informació

Naturalesa de l'Entitat

CaixaBank, SA (d'ara endavant, CaixaBank o la Societat dominant), i les seves societats dependents integren el Grup CaixaBank (d'ara endavant, Grup CaixaBank o el Grup). CaixaBank és el banc a través del qual la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (d'ara endavant, "la Caixa") exerceix la seva activitat com a entitat de crèdit de forma indirecta d'acord amb els seus Estatuts. "la Caixa" és l'accionista majoritari de CaixaBank, amb una participació del 64,37% a 31 de desembre de 2013.

Com a entitat de crèdit, subjecta a la normativa i a la regulació que determinin les autoritats econòmiques i monetàries espanyoles i de la Unió Europea, "la Caixa" desenvolupa de manera indirecta a través de CaixaBank una activitat de banca universal amb un desenvolupament important dels serveis bancaris minoristes.

En compliment d'allò que preveu la Disposició transitòria primera de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, "la Caixa", com a caixa d'estalvis que exerceix la seva activitat com a entitat de crèdit de forma indirecta a través d'una entitat bancària, per les seves característiques, s'haurà de transformar en fundació bancària abans del 30 de desembre de 2014 i fins aquest moment li serà d'aplicació la Llei 31/85, de 2 d'agost, de regulació de les Normes Bàsiques sobre Òrgans Rectors de les Caixes d'Estalvis i la seva normativa de desenvolupament, així com, si escau, les disposicions aplicables del Reial Decret Llei 11/2010, de 9 de juliol, d'òrgans de govern i altres aspectes del règim jurídic de les Caixes d'Estalvis, inclòs el seu règim fiscal, i l'article 8.3.d) de la Llei 13/1985, de 25 de maig, de coeficients d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers.

CaixaBank és l'entitat sorgida del procés de transformació de Criteria CaixaCorp, SA, amb motiu de la reorganització de les activitats del Grup "la Caixa" que va culminar amb la inscripció de CaixaBank en el Registre de Bancs i Banquers del Banc d'Espanya el dia 30 de juny de 2011, i l'inici de la seva cotització en borsa, ja com a entitat financera, des de l'endemà, 1 de juliol de 2011.

L'objecte social de CaixaBank consisteix principalment en la realització de tota classe d'activitats, operacions, actes, contractes i serveis propis del negoci de banca en general, inclosa la prestació de serveis d'inversió. Com a entitat bancària, està subjecta a la supervisió del Banc d'Espanya.

Així mateix, CaixaBank és una societat anònima les accions de la qual estan admeses a cotització a les borses de Barcelona, Madrid, València i Bilbao i en el mercat continu, i formen part de l'IBEX-35 des del 4 de febrer de 2008. Per tot això, l'Entitat està subjecta a la supervisió de la Comissió Nacional del Mercat de Valors. A més, CaixaBank forma part d'altres índexs borsaris internacionals com l'Euro Stoxx Bank Price EUR, l'MSCI Europe, l'MSCI Pan-Euro, el prestigiós FTSE4Good, que permet qualificar la inversió de les companyies com a sostenible segons les pràctiques de responsabilitat social, l'FTSE Eurofirst 300, que conté les 300 primeres empreses europees per capitalització, i el Dow Jones Sustainability Index, que recull el compromís de la companyia per la sostenibilitat i la reputació corporativa tant en la seva activitat com en les inversions fetes. També forma part de

l'Advanced Sustainable Performance Indexes (ASPI), que integra les 120 empreses del DD Euro Stoxx amb més bon acompliment en matèria de desenvolupament sostenible.

Bases de presentació

Els Comptes Anuals Consolidats del Grup han estat elaborats d'acord amb el Codi de Comerç, les Normes Internacionals d'Informació Financera (d'ara endavant, NIIF) adoptades per la Unió Europea mitjançant Reglaments Comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, i modificacions posteriors. En la seva preparació s'han pres en consideració la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, relativa a les Normes d'Informació Financera Pública i Reservada i als Models d'Estats Financers de les Entitats de Crèdit, que constitueix l'adaptació de les NIIF adoptades per la Unió Europea al sector de les entitats de crèdit espanyoles.

Els Comptes Anuals s'han preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank i per la resta d'entitats integrades en el Grup, i inclouen certs ajustos i reclasseficcions que tenen per objecte homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank.

Normes i interpretacions emeses per l'International Accounting Standards Board (IASB) que han entrat en vigor en l'exercici 2013

En la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats, les principals normes i interpretacions que han entrat en vigor, l'adopció de les quals en el Grup no hi ha tingut un impacte significatiu, són les següents:

- **Modificació de la NIC 1 «Presentació d'estats financers».**

Aquesta modificació canvia el desglossament dels conceptes presentats a «Altres ingressos i despeses reconeguts», inclòs en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts. S'exigeix separar les partides presentades en dos grups, en funció de si permeten o no transferències futures al Compte de Pèrdues i Guanyos.

D'altra banda, i contràriament al que s'indicava en esborranys previs, la modificació no exigeix presentar els ingressos i les despeses reconeguts de manera conjunta en un únic estat. La redacció final permet fer servir l'esquema utilitzat pel Grup en els seus estats financers anteriors.

Aquesta norma no ha constituït una modificació rellevant en la presentació de la informació financera de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts.

- **Modificació de la NIC 19 «Retribucions als empleats».**

El canvi fonamental d'aquesta modificació de la NIC 19, amb entrada en vigor des de l'1 de gener de 2013, afecta el tractament comptable dels plans de beneficis definits ja que, a partir de l'entrada en vigor de la modificació, tots els guanyos i pèrdues actuàries es reconeixen immediatament en patrimoni net per tal de reconèixer en el balanç consolidat el dèficit o superàvit total del pla. D'altra banda, el cost per interessos i el retorn esperat dels actius del pla són substituïts en la nova versió per una quantitat neta per interessos, que es calcula aplicant el tipus de descompte al passiu (o actiu) pel compromís. També suposa canvis en la presentació dels components del cost en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, que s'agrupen i presenten de forma diferent.

L'aplicació d'aquesta NIC no ha suposat un impacte patrimonial per al Grup. L'Entitat registrava com a ingrés (despesa) de l'exercici els guanyos (pèrdues) actuàries. Per aquest motiu, la primera aplicació d'aquesta norma ha implicat per al Grup el manteniment de les pèrdues (guanyos) actuàries en reserves de lliure disposició.

- **Modificació de la NIIF 7 «Instruments financers: Informació a revelar».**

La modificació introdueix requisits nous de desglossament per als actius i passius financers que es presenten nets en el Balanç de Situació, així com per a aquells altres instruments financers que estan subjectes a un acord exigible de compensació neta o similar, independentment que s'estiguin presentant o no compensats comptablement d'acord amb la NIC 32 «Instruments Financers: Presentació».

L'entrada en vigor de la modificació de la NIIF 7 no ha suposat l'ampliació dels desglossaments, ja que l'anàlisi que fa el Grup per presentar o no determinats actius i passius financers de forma compensada està en línia amb els aclariments introduïts a la norma.

- **NIIF 13 «Mesurament del valor raonable».**

La norma s'emet amb l'objectiu de ser la font normativa única per calcular el valor raonable d'elements d'actiu o de passiu quan aquesta sigui la forma de valoració requerida per altres normes. En aquest sentit, no modifica en res els criteris de valoració actuals establerts per altres normes i és aplicable a les valoracions d'elements tant financers com no financers.

Així mateix, la norma canvia la definició actual de valor raonable, introduint-hi nous matisos a considerar, i n'enfoca el càlcul adoptant el que anomena la «Jerarquia de valor raonable», que conceptualment és similar a la ja utilitzada per la NIIF 7 – «Instruments financers: Informació a revelar» per a certs desglossaments d'instruments financers.

El Grup ha analitzat els potencials impactes que ha suposat la nova definició del valor raonable en la valoració, anàlisi que ha donat lloc a modificacions respecte de la determinació del valor raonable dels actius i passius financers valorats a valor raonable.

- **Modificació de la NIC 12 «Impost sobre els guanys – impostos diferits relacionats amb propietats immobiliàries».**

La modificació introdueix una excepció als principis generals de NIC 12 que afecta els impostos diferits relacionats amb propietats immobiliàries valorades d'acord amb el model de valor raonable de la NIC 40 «Propietats d'inversió». En aquests casos, s'introdueix una presumpció de cara al mesurament dels impostos diferits que siguin aplicables, per la qual el valor en llibres d'aquests actius serà recuperat íntegrament via venda. Aquesta presumpció es pot refutar quan aquesta propietat immobiliària sigui amortitzable i el seu model de negoci sigui mantenir-la per obtenir-ne els beneficis econòmics al llarg del temps mitjançant l'ús en comptes de la venda.

Atesa la naturalesa de la modificació, la seva entrada en vigor no ha suposat cap impacte per al Grup.

Normes i interpretacions emeses per l'IASB no vigents

En la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats, les següents són les normes i interpretacions més significatives publicades per l'IASB però que encara no han entrat en vigència, ja sigui perquè la seva data d'efectivitat és posterior a la data dels Comptes Anuals Consolidats o bé perquè encara no han estat aprovades per la Unió Europea.

El Grup ha avaluat els impactes que se'n deriven i ha decidit no exercir l'opció d'aplicació anticipada, en cas que fos possible, ja que considera que no tindria impactes significatius.

NORMES I INTERPRETACIONS	TÍTOL	APLICACIÓ OBLIGATÒRIA PER A EXERCICIS INICIATS A PARTIR DE:
Aprovades per a la seva aplicació a la UE		
NIIF 10	Estats Financers Consolidats	1 de gener de 2014
NIIF 11	Acords conjunts	1 de gener de 2014
NIIF 12	Desglossaments d'informació de participacions en altres entitats	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 27	Estats Financers Separats	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 28	Inversions en associades	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 32	Instruments financers: Presentació	1 de gener de 2014
Modificació de les NIIF 10, 11 i 12	Estats Financers Consolidats, Acords conjunts i Desglossaments d'informació en altres entitats: Guia de transició	1 de gener de 2014
Modificació de les NIIF 10, 12 i NIC 27	Entitats d'inversió	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 36	Desglossaments sobre l'import recuperable d'actius no financers	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 39	Novació de derivats com a continuació de la comptabilitat de cobertura	1 de gener de 2014
No aprovades per a la seva aplicació a la UE		
IFRIC 21	Recaptació fiscal	1 de gener de 2014
Modificació de la NIC 19	Contribucions d'empleats a plans de prestació definida	1 de juliol de 2014
Millores de les NIIF Cicle 2010-2012 i Cicle 2011-2013	Modificacions menors	1 de juliol de 2014
NIIF 9	Instruments financers: classificació i valoració	n.d.

- **NIIF 10 «Estats financers consolidats».**

Aquesta norma s'emet de manera conjunta amb la NIIF 11, NIIF 12 i la modificació de la NIC 27 i NIC 28 (totes elles descrites a continuació), en substitució de les normes actuals en relació amb la consolidació i la comptabilització d'entitats dependents, associades i negocis conjunts, així com els desglossaments d'informació a revelar.

L'entrada en vigor d'aquesta norma suposarà la substitució de la part relativa a la consolidació de l'actual NIC 27 «Estats financers consolidats i separats», així com la interpretació SIC 12 – Consolidació – entitats amb propòsit especial.

La principal novetat que planteja la NIIF 10 és la modificació de la definició de control actualment vigent. La nova definició de control consta de tres elements que s'han de complir: el poder sobre la participada, l'exposició o el dret als resultats variables de la inversió i la capacitat d'utilitzar aquest poder de manera que es pugui influir en l'import d'aquests retorns.

A data actual no s'esperen canvis significatius en la relació d'entitats controlades pel Grup per l'adopció de la nova definició de control.

- **NIIF 11 «Acords conjunts».**

L'entrada en vigor d'aquesta norma suposarà la substitució de l'actualment vigent NIC 31 «Negocis conjunts». El canvi fonamental que planteja respecte de la norma actual és l'eliminació de l'opció de consolidació proporcional per a les entitats que es controlen conjuntament, que passaran a incorporar-se pel mètode de la participació. Així mateix, es modifica en certs matisos l'enfocament d'anàlisi dels acords conjunts, i se centra l'anàlisi en si l'acord conjunt està estructurat o no a través d'un vehicle separat. D'altra banda, la norma defineix dos únics tipus d'acord conjunt: operació conjunta o entitat participada conjuntament.

El Grup consolida els negocis conjunts pel mètode de la posada en equivalència. D'aquesta manera, no s'estima un impacte significatiu de l'aplicació d'aquesta norma.

- **NIIF 12 «Desglossaments d'informació de participacions en altres entitats».**

L'emissió permet agrupar en una única norma, alhora que ampliar, tots els requisits de desglossament relatius a participacions en entitats dependents, associades, negocis conjunts o altres participacions, ja que una de les novetats que introdueix respecte dels desglossaments actuals és la introducció de l'obligació de proporcionar informació sobre entitats estructurades no consolidades.

L'aplicació d'aquesta nova norma exigeix incrementar els desglossaments en relació amb entitats associades i multigrup, especialment en relació amb les reconciliacions entre els resultats aportats per les entitats i els atribuïts.

- **Modificació de la NIC 27 «Estats financers separats».**

Aquesta modificació reemet la norma ja que, un cop entrada en vigor, el contingut únicament farà referència als estats financers individuals.

- **Modificació de la NIC 28 «Inversions en associades».**

Aquesta modificació reemet la norma, que passa a contenir també el tractament de les entitats participades conjuntament, ja que es consolidaran, sense opció possible, per l'aplicació del mètode de la participació com les associades.

- **Modificació de la NIC 32 «Instruments financers: Presentació».**

La modificació de la NIC 32 introdueix una sèrie d'aclariments addicionals a la guia d'implementació sobre els requisits de la norma per poder compensar un actiu i un passiu financer en la seva presentació en el Balanç de Situació. La NIC 32 ja indica que un actiu i un passiu financer només es podran compensar quan l'entitat tingui en el moment actual el dret exigible legalment de compensar els imports reconeguts.

La guia d'implementació modificada indica, entre altres aspectes, que perquè es compleixi aquesta condició el dret de compensació no ha de dependre d'esdeveniments futurs i ha de ser legalment exigible, tant en el curs normal dels negocis com en cas d'incompliment, insolvència o fallida de l'entitat i totes les contraparts.

- **Modificació de la NIIF 10, NIIF 11 i NIIF 12: «Estats Financers Consolidats, Acords conjunts i Desglossaments d'informació en altres entitats: Guia de transició».**

A través d'aquesta modificació, l'IASB ha volgut aclarir algunes qüestions en relació amb les regles de transició d'aquestes normes. S'hi aclareix que la data inicial d'aplicació és l'inici del període en què la NIIF 10 s'aplica per primera vegada. Aquesta seria la data en què l'inversor faria la seva anàlisi sobre si hi ha canvis o no en les conclusions sobre les participacions que han de ser consolidades.

D'altra banda, en relació amb els comparatius estableix que si no hi ha canvis en la data d'aplicació inicial sobre les conclusions de consolidació no cal fer cap ajust a les xifres comparatives. Si hi hagués canvis, caldrà fer reexpressió però només de l'exercici precedent.

- **Modificació de la NIIF 10, NIIF 12 i NIC 27: «Entitat d'inversió».**

Aquestes modificacions introdueixen la definició d'«Entitat d'inversió» i fixen excepcions sota les quals les participacions sota control que es defineixin com a «Entitat d'inversió» no es consolidaran i, en comptes d'això, s'hauran de registrar a valor raonable amb canvis en el Compte de Pèrdues i Guanys.

Així mateix, s'introdueixen requeriments de desglossament sobre les entitats definides com a «Entitat d'inversió».

- **Modificació de la NIC 36: «Desglossaments sobre l'import recuperable d'actius no financers».**

Aquesta modificació proposa restringir el desglossament actual de l'import recuperable d'un actiu o una unitat generadora d'efectiu a aquells períodes en què s'ha reconegut un deteriorament o, per contra, un deteriorament reverteix.

D'altra banda, introdueix nous desglossaments quan el valor recuperable s'ha calculat com el valor recuperable menys el cost de venda i s'ha registrat un deteriorament o reversió. Aquesta modificació requereix el nivell de jerarquia de NIIF 13 amb què s'ha calculat el valor raonable i, en cas que es tracti d'un nivell 2 o 3, caldrà descriure les tècniques de valoració utilitzades i les principals hipòtesis utilitzades, com el tipus de descompte actual i anterior.

- **Modificació de la NIC 39: «Novació de derivats com a continuació de la comptabilitat de cobertura».**

Aquesta modificació permet la continuació de la comptabilitat de cobertura quan a un derivat, que ha estat designat com un instrument de cobertura, se li fa una novació en condicions específiques per efectuar la compensació a través d'una contrapartida central com a conseqüència de l'entrada en vigor d'un marc legal que fomenta aquesta novació.

Aquest aspecte ha estat introduït com a resposta a les modificacions legislatives efectuades per incorporar els compromisos del G20 per tal de millorar la transparència i el control regulatori dels derivats OTC.

- **Interpretació 21: «Recaptació fiscal».**

La interpretació aborda el tractament de quan cal reconèixer un passiu per taxes o gravàmens quan estan basats en informació financera d'un període que és diferent del període en què ocorre l'activitat que dona lloc al pagament del gravamen.

La interpretació indica que el passiu s'ha de registrar quan l'esdeveniment que dona origen al seu reconeixement es produeix i normalment aquest moment està identificat per la legislació. Per exemple, si l'entitat està obligada a pagar un gravamen que es calcula en funció dels ingressos de l'exercici anterior, però l'entitat segons la legislació únicament està obligada a pagar-lo si està operant en aquesta activitat l'1 de gener de l'any següent, no hi haurà obligació constructiva fins a l'1 de gener i per tant no s'haurà de reconèixer el passiu fins a aquella data.

- **Modificació de la NIC 19: «Contribucions d'empleats a plans de prestació definida».**

Aquesta modificació s'emet per facilitar la possibilitat de deduir les contribucions d'empleats a plans de prestació definida del cost del servei en el mateix període en què es paguen si compleixen certs requisits, sense necessitat de fer càlculs per retribuir la reducció a cada any de servei. Les contribucions d'empleats o tercers establertes en els termes formals d'un pla de beneficis es registraran d'aquesta manera:

- Si la contribució és independent del nombre d'anys de servei, es pot reconèixer com una reducció del cost del servei en el mateix període en què es paga (és una opció comptable que s'ha d'aplicar consistentment al llarg del temps).
- Si la contribució depèn d'un nombre específic d'anys de servei, ha de ser obligatòriament atribuïda a aquests períodes de servei.

- **Millores a les NIIF Cicle 2010-2012.**

S'han finalitzat les millores d'aquest cicle, les quals han provocat modificacions a les normes següents:

- NIIF 2 «Pagaments basats en accions»: Es modifiquen les definicions de condicions de consolidació i de mercat i s'afegeix la definició entre condicions d'acompliment («*performance condition*») i de servei («*service condition*»).
- NIIF 3 «Combinacions de negocis»: La contraprestació contingent classificada com a actiu o passiu s'ha de valorar a valor raonable en cada tancament comptable, independentment que sigui un instrument financer o un actiu o passiu financer, amb els seus canvis a resultats.

- NIIF 8 «Segments operatius»: Aquesta modificació implica la necessitat de desglossament dels judicis efectuats per la Direcció en l'aplicació del criteri d'agregació dels segments operatius. Addicionalment, s'hauran de reconciliar el total d'actius dels segments amb els actius totals de l'empresa.
- NIIF 13 «Valor raonable»: Es modifiquen les bases de conclusió de la norma per tal d'aclarir que l'emissió de la NIIF 13 no suposa que aquests comptes a cobrar o pagar a curt termini que no tenen un tipus d'interès establert no es puguin valorar sense descomptar, si aquest efecte és immaterial.
- NIC 16 «Propietat i equip» i NIC 38 «Actius intangibles»: Aquesta modificació suposa un aclariment que quan un immobilitzat material o intangible es porta pel mètode de revaluació, l'import total brut de l'actiu s'ajusta de manera consistent amb la revaluació del valor en llibres, de manera que l'amortització acumulada serà la diferència entre l'import brut i el valor en llibres després de la revaluació.
- NIC 24 «Desglossaments sobre parts relacionades»: S'hauran de desglossar els imports pagats o que s'hagin de pagar a companyies que facilitin a l'entitat serveis de gestió o direcció ja que es tracta, també, de parts relacionades.

- **Millores a les NIIF Cicle 2011-2013.**

S'han finalitzat les millores d'aquest cicle, les quals han provocat modificacions a les normes següents:

- NIIF 3 «Combinacions de negocis»: S'aclareix que aquesta norma no és aplicable a la constitució d'un acord conjunt en els estats financers del mateix acord conjunt.
- NIIF 13 «Valor raonable»: Es modifica l'abast de l'excepció per mesurar el valor raonable de grups d'actius i passius financers en base neta per aplacar que s'inclouen tots els contractes en l'abast de la NIC 39 o NIIF 39, fins i tot encara que no es tracti d'actius o passius financers de conformitat amb la NIC 32.
- NIC 40 «Inversions immobiliàries»: Aquesta modificació aclareix que tant la NIC 40 com la NIIF 3 no són excloents i es poden haver d'aplicar les dues normes i, per tant, en les adquisicions d'inversions immobiliàries l'Entitat haurà de determinar si aquesta propietat compleix la definició d'inversió immobiliària segons la NIC 40 i si la transacció es pot considerar una combinació de negocis.

- **NIIF 9 «Instruments financers: Classificació i valoració».**

La NIIF 9 substituirà en el futur la part de classificació i valoració actual d'instruments financers de la NIC 39. Hi ha diferències molt rellevants amb la norma actual en relació amb els actius financers. Entre d'altres, l'aprovació d'un nou model de classificació basat en dues úniques categories de cost amortitzat i valor raonable, la desaparició de les actuals classificacions d'«Inversions mantingudes fins al venciment» i «Actius financers disponibles per a la venda», l'anàlisi de deteriorament només per als actius que van a cost amortitzat i la no bifurcació de derivats implícits en contractes d'actius financers.

En relació amb els passius financers, les categories de classificació proposades per la NIIF 9 són similars a les ja establertes actualment a la NIC 39, de manera que no hi hauria d'haver diferències gaire rellevants, excepte pel requisit de registre de les variacions del valor raonable relacionat amb el risc propi de crèdit com un component del patrimoni, en el cas dels passius financers de l'opció de valor raonable.

La Direcció estima que la futura aplicació de la NIIF 9 tindrà un impacte significatiu en els actius i passius financers actualment reportats. En la data actual, el Grup està analitzant tots els futurs impactes d'adopció d'aquesta norma i no és possible facilitar una estimació raonable dels seus efectes fins que aquesta anàlisi estigui completa.

La data d'entrada en vigor de la NIIF 9 està pendent d'establiment fins que la norma estigui completa. En aquest sentit, no s'espera que la data d'aplicació obligatòria sigui anterior als exercicis iniciats l'1 de gener de 2017.

Responsabilitat de la informació i estimacions efectuades

Els Comptes Anuals de CaixaBank i els Consolidats del Grup CaixaBank, corresponents a l'exercici 2013, han estat formulats pel Consell d'Administració en la reunió celebrada el 27 de febrer de 2014. Aquests Comptes

Anuals estan pendents d'aprovació per la Junta General d'Accionistes. No obstant això, el Consell d'Administració de CaixaBank espera que siguin aprovats sense modificacions. Els Comptes Anuals de CaixaBank i els Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2012 van ser aprovats per la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 25 d'abril de 2013, i es presenten exclusivament a efectes comparatius amb la informació referida a l'exercici 2013.

En l'elaboració dels Comptes Anuals s'han utilitzat judicis, estimacions i assumpcions fetes per l'Alta Direcció de CaixaBank i de les entitats consolidades per tal de quantificar alguns actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que hi consten registrats. Aquestes estimacions es refereixen, principalment, a:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers i l'estimació de les garanties associades (Notes 13 a 15).
- La valoració dels fons de comerç i dels actius intangibles (Nota 21).
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'altres actius intangibles i actius materials (Notes 20 i 21).
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents en venda (Nota 17).
- La valoració de les participacions en entitats multigrup i associades (Nota 18).
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança (Nota 24).
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul de passius i compromisos postocupació (Nota 25).
- El valor raonable de determinats actius i passius financers (Nota 2.2).
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals (Nota 25).
- El valor raonable dels actius, passius i passius contingents en el context de l'assignació del preu pagat en les combinacions de negoci (Nota 8).
- La despesa de l'Impost sobre Societats determinada sobre el tipus impositiu esperat a final d'any, i l'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat (Nota 27).

Aquestes estimacions s'han fet en funció de la millor informació disponible en la data de preparació d'aquests Comptes Anuals, per bé que és possible que esdeveniments futurs obliguin a modificar-les en propers exercicis.

Els principis i polítiques comptables i els criteris de valoració establerts per les NIF són, en general, compatibles amb els establerts per la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya i apareixen descrits a la Nota 2. No s'ha aplicat cap criteri que suposi una diferència respecte a aquests i que tingui un impacte material.

Comparació de la informació i variacions del perímetre de consolidació

Les Normes Internacionals d'Informació Financera requereixen que la informació presentada entre ambdós períodes sigui homogènia. En l'exercici 2013 no s'ha produït cap modificació rellevant de la normativa comptable aplicable que afecti la comparació de la informació (vegeu Nota 2).

No obstant això, la informació que es presenta relativa a 31 de desembre de 2012 ha estat revisada per tal de reflectir la comptabilització definitiva de la combinació de negocis amb Banca Cívica, detallada a la Nota 8, i difereix de la inclosa en els Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2012 formulats pel Consell d'Administració el 21 de febrer de 2013.

La informació corresponent a l'exercici 2012 continguda en aquests Comptes Anuals Consolidats es presenta únicament i exclusivament a efectes comparatius.

Les variacions més significatives del perímetre de consolidació que s'han produït en l'exercici 2013 es detallen a la Nota 8.

Per tal de poder comparar correctament el compte de resultats de l'exercici 2013 amb el de l'exercici anterior, cal tenir en compte que a 31 de desembre de 2013 s'inclouen els impactes de la combinació de negocis amb Banca Cívica durant 12 mesos, mentre que el de l'any 2012 inclou la contribució de resultats des de la data

comptable de la transacció, que va ser l'1 de juliol de 2013. També cal tenir en compte que la combinació de negocis amb Banco de Valencia s'ha registrat amb data comptable 1 de gener de 2013.

Participacions en el capital d'entitats de crèdit

De conformitat amb el que disposa el Reial Decret 1245/1995, sobre publicitat de participacions, "la Caixa" a 31 de desembre de 2013 manté una participació a CaixaBank del 64,37%.

Així mateix, el Grup CaixaBank no manté a 31 de desembre de 2013 cap participació directa igual o superior al 5% del capital o dels drets de vot en entitats de crèdit diferent de les participacions en societats dependents i associades que es detallen a l'Annex 1 i, excepte "la Caixa", no hi ha cap entitat de crèdit espanyola o estrangera, o grup en què s'integri una entitat de crèdit, que tingui una participació igual o superior al 5% del capital o dels drets de vot d'alguna de les entitats de crèdit que són societats dependents del Grup CaixaBank.

Coefficient de reserves mínimes

Durant tot l'exercici 2013, CaixaBank ha complert amb els mínims exigits per la normativa aplicable per a aquest coeficient.

Fons de Garantia de Dipòsits

Després de la publicació del Reial Decret llei 19/2011, de 2 de desembre, l'aportació anual al Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit s'ha fixat en el 2 per mil de la base de càlcul dels dipòsits garantits.

Adicionalment, en la seva sessió de 30 de juliol de 2012, la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit va acordar la realització d'una derrama entre les entitats adscrites, estimada sobre la base de les aportacions a 31 de desembre de 2011, i liquidable mitjançant quotes anuals iguals durant els propers deu anys que poden ser deduïdes de l'aportació ordinària anual que hagin de fer les entitats, i fins a l'import d'aquesta aportació ordinària. A aquests efectes, a 31 de desembre de 2013, el Grup manté registrat un passiu financer per un import equivalent al valor present dels compromisos de pagament assumits i liquidable en els propers anys, per un import de 288.492 milers d'euros i, simultàniament, un compte actiu pel mateix import per registrar la seva meritació en el compte de resultats al llarg del període de liquidació.

Les aportacions efectuades durant l'exercici 2013 pugen a 286.303 milers d'euros i inclouen la part proporcional a la derrama esmentada en el paràgraf anterior, import que es troba registrat en el capítol «Altres càrregues d'explotació» del Compte de Pèrdues i Guanys resumit consolidat adjunt (vegeu Nota 35).

Finalment, per tal d'acomplir les funcions previstes per al Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit derivades del Reial Decret llei 6/2013, de 22 de març, s'estableix una derrama extraordinària, aplicable una sola vegada, d'un 3 per mil dels dipòsits computables al 31 de desembre de 2013 liquidable segons el calendari i subjecte a les deduccions previstes per la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits.

S'ha imputat en el Compte de Pèrdues i Guanys de l'exercici 2013 un import de 16.552 milers d'euros corresponents al primer tram equivalent a dues cinques parts de l'increment total que s'haurà de satisfer una vegada aplicades les deduccions previstes (vegeu Nota 35). A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats, la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits no ha comunicat a les entitats afectes el calendari de liquidació per a la resta de trams de la derrama.

Adquisició de Banco de Valencia

D'acord amb el que s'explica detalladament a la Nota 8, el 28 de febrer de 2013 es va formalitzar l'adquisició del Banco de Valencia per CaixaBank, un cop obtingudes les autoritzacions i aprovacions administratives oportunes, en els termes acordats amb el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB) el 27 de novembre de 2012.

En data 4 d'abril de 2013, els Consells d'Administració de Banco de Valencia i de CaixaBank van aprovar el Projecte Comú de Fusió entre CaixaBank (societat absorbent) i Banco de Valencia (societat absorbida). L'escriptura de fusió va quedar inscrita en el Registre Mercantil el dia 19 de juliol de 2013.

Fets posteriors

El 16 de gener de 2014, CaixaBank, a través d'un procés de col·locació accelerada o *accelerated book building* entre inversors institucionals i/o qualificats, ha venut un paquet de 4.189.139 accions de Bolsas y Mercados Españoles, Sociedad Holding de Mercados y Sistemas Financieros, SA (BME), representatives d'aproximadament un 5,01% del seu capital social i que representen la totalitat de la participació que CaixaBank tenia en BME. L'operació s'ha col·locat en la seva totalitat entre inversors institucionals i/o qualificats.

L'import de l'operació ha estat d'un total de 124 milions d'euros i el preu de venda ha estat de 29,60 euros per acció. La plusvàlua consolidada abans d'impostos generada per l'operació puja a 47 milions d'euros.

2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

En l'elaboració dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2013 s'han aplicat els següents principis i polítiques comptables i criteris de valoració:

2.1. Combinacions de negocis i principis de consolidació

Els Comptes Anuals Consolidats inclouen, a banda de les dades corresponents a la societat dominant, la informació corresponent a les entitats dependents, multigrup i associades. El procediment d'integració dels elements patrimonials d'aquestes societats es fa en funció del tipus de control o influència que s'hi exerceix.

Entitats dependents

El Grup considera entitats dependents aquelles sobre les quals es té capacitat de control. Aquesta capacitat de control es manifesta quan:

- es disposa del poder per dirigir-ne les activitats rellevants, és a dir, les que afecten de manera significativa el rendiment, per disposició legal, estatutària o acord;
- es té capacitat present, és a dir, pràctica, d'exercir els drets per fer servir aquell poder amb l'objecte d'influir en el seu rendiment;
- i a causa de la seva implicació, s'està exposat o es té dret a rendiments variables de l'entitat participada.

Generalment, els drets de vot proporcionen el poder per dirigir les activitats rellevants d'una entitat participada. Per al seu còmput, es tenen en compte tots els drets de vot, directes i indirectes, inclosos els potencials com, per exemple, opcions de compra adquirides sobre instruments de capital de la participada. En determinades situacions, es pot tenir el poder per dirigir les activitats sense disposar de la majoria dels drets de vot, com en els casos en què la resta de drets de vot està molt dispersa, i es disposi de més drets que qualsevol altre tenidor, o quan contractualment s'hagin formalitzat acords amb altres tenidors per a la cessió dels seus vots.

Quan resulta difícil determinar si es disposa de drets suficients per obtenir el poder sobre una entitat participada, es valora si es té de forma unilateral la capacitat pràctica per dirigir les seves activitats rellevants. Entre aquestes activitats rellevants, hi ha les financeres, les operatives o les relacionades amb el nomenament i la remuneració dels òrgans de direcció, entre d'altres.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden, sense excepcions per raons de la seva activitat, amb els de CaixaBank mitjançant el mètode d'integració global, que consisteix en l'agregació dels actius, passius i patrimoni net, ingressos i despeses, de naturalesa similar, que consten en els seus comptes anuals individuals. El valor en llibres de les participacions, directes i indirectes, en el capital de les entitats dependents s'elimina amb la fracció del patrimoni net de les entitats dependents que aquelles representen. La resta de saldos i transaccions entre les societats consolidades s'eliminen en el procés de consolidació.

La participació de tercers en el patrimoni i en els resultats de l'exercici del Grup CaixaBank es presenta en els capítols «Interessos minoritaris» del Balanç Consolidat i «Resultat atribuït a interessos minoritaris» del Compte de Pèrdues i Guanys, respectivament (vegeu Nota 26).

Quan s'adquireix el control d'una societat, els seus actius, passius i passius contingents es registren al seu valor raonable en la data de presa de control. Les diferències positives entre el cost d'adquisició i els valors raonables dels actius nets identificables adquirits es reconeixen com a fons de comerç. Les diferències negatives es registren en el Compte de Pèrdues i Guanys en la data d'adquisició. Pel que fa a la consolidació dels resultats de les entitats dependents adquirides en l'exercici, s'efectua per l'import del resultat generat des de la data d'adquisició. De manera anàloga, els resultats de les entitats dependents que deixen de ser-ho en l'exercici es consoliden per l'import del resultat generat des de l'inici de l'exercici i fins a la data en què es perd el control.

Les adquisicions i les alienacions, quan no impliquen un canvi de control en l'entitat participada, es registren com a operacions patrimonials i no es reconeix cap pèrdua ni guany en el Compte de Pèrdues i Guanys. La diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o l'augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves.

La NIC 27 estableix que, quan es produeix la pèrdua de control d'una entitat dependent, els actius, els passius, els interessos minoritaris i les altres partides que poguessin estar reconegudes en ajustos per valoració s'han de donar de baixa del balanç consolidat i s'ha de registrar el valor raonable de la contraprestació rebuda, així com de qualsevol inversió romanent. La diferència entre aquests dos valors es reconeix en el Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat.

Quant a les aportacions no monetàries a entitats controlades conjuntament, l'IASB ha reconegut l'existència d'un conflicte normatiu entre la NIC 27, que estableix que, en cas de pèrdua de control, la participació romanent es valori al seu valor raonable i es registri en el Compte de Pèrdues i Guanys el resultat complet de l'operació, i el paràgraf 48 de la NIC 31, juntament amb la interpretació SIC 13, que, per a transaccions sota el seu abast, únicament permet reconèixer la part del resultat atribuïble a la participació posseïda per la resta de participants en l'entitat controlada conjuntament. El Grup ha optat per aplicar de forma consistent a les transaccions que es trobin dins l'abast d'aquestes normes allò que estableix la NIC 27.

Respecte de les conegudes com a entitats de propòsit especial, com ara les constituïdes per permetre als clients del Grup l'accés a determinades inversions o per transmetre a tercers alguns riscos, es determina si se'n té el control, als efectes de considerar si s'han de consolidar o no, d'acord amb allò que s'estableix en els paràgrafs anteriors d'aquesta mateixa Nota. Entre aquestes entitats hi ha els fons de titulització (vegeu les Notes 2.6 i 29.2).

L'Annex 1 d'aquesta Memòria facilita informació rellevant sobre aquestes entitats i la Nota 8, informació sobre les adquisicions i alienacions d'entitats dependents més significatives dels exercicis 2013 i 2012.

Negocis conjunts (entitats multigrup)

El Grup considera entitats multigrup les entitats que no són dependents i que, per un acord contractual, controla juntament amb altres accionistes. En aquests casos, les decisions sobre les activitats rellevants exigeixen generalment el consentiment unànim dels partícips que comparteixen el control. El Grup participa en el 67% del capital social d'Inversiones Alaris, SL, capçalera d'un grup d'entitats que opera en el ram assistencial, i, en virtut d'un pacte d'accionistes amb altres socis, la considera com una entitat multigrup, malgrat ostentar la majoria dels drets de vot.

D'acord amb la NIC 31, el Grup CaixaBank aplica de manera general el mètode de la participació en les entitats que controla de manera conjunta (vegeu l'apartat «Entitats associades» d'aquesta mateixa Nota).

L'amortització dels actius intangibles de vida útil definida identificats com a conseqüència de l'elaboració d'un *Purchase price allocation* – PPA per a l'assignació del preu d'adquisició pagat s'efectua amb càrrec al capítol «Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació» del Compte de Pèrdues i Guanys.

L'Annex 2 d'aquesta Memòria facilita informació rellevant sobre aquestes societats.

Entitats associades

Les entitats associades són aquelles sobre les quals el Grup CaixaBank, de manera directa o indirecta, exerceix influència significativa i no són entitats dependents o multigrup. La influència significativa es fa palesa, en la majoria dels casos, mitjançant una participació igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada. Si els drets de vot són inferiors al 20%, la influència significativa s'evidenciarà si es produeix alguna de les circumstàncies assenyalades a la NIC 28. Algunes circumstàncies que habitualment posen de manifest l'existència d'influència significativa són el fet de tenir representació en el Consell d'Administració, participar en els processos de fixació de polítiques de la participada, l'existència de transaccions d'importància relativa entre l'entitat i la participada, l'intercanvi de personal directiu o el subministrament d'informació tècnica essencial.

Excepcionalment, no tenen la consideració d'entitats associades les entitats en què es mantenen drets de vot a l'entitat participada superiors al 20%, però en les quals es pot demostrar clarament que aquesta influència no s'exerceix i, per tant, el Grup CaixaBank no té el poder d'intervenir en les polítiques financeres i operatives. Partint d'aquests criteris, a 31 de desembre de 2013 i 2012, el Grup manté diverses participacions entre el 20 i el 49,9% classificades en el capítol «Actius financers disponibles per a la venda» del Balanç de Situació. Les més significatives són les participacions en el Grupo Isolux i en Inversiones Financieras Agval, SL.

El Grup manté classificades com a participacions associades algunes participades en què el percentatge de participació és inferior al 20%. En totes aquestes, l'estratègia d'inversió és a llarg termini, amb voluntat de permanència, amb representació en els òrgans de govern i amb importants llaços de negoci mitjançant acords comercials i *joint ventures*, entre d'altres, que sustenten la influència significativa. En concret, es té influència significativa en:

- Bank of East Asia (BEA): la relació amb aquesta participada es va iniciar el 2007 i va ser reclassificada com a entitat associada el 2009. Amb aquesta societat hi ha un acord estratègic i exclusiu de col·laboració pel qual BEA és la plataforma d'expansió bancària del Grup CaixaBank a la zona Àsia-Pacífic. En aquest sentit, s'està tramitant una *joint venture* amb BEA i Brilliance Automotive, fabricant xinès d'automòbils, i FinConsum, filial de CaixaBank, amb l'objectiu de constituir una entitat financera per finançar la compra d'automòbils en el mercat xinès. D'altra banda, el President de CaixaBank és membre del Consell d'Administració i de la Comissió de Nomenaments de BEA, i el President de BEA és membre del Consell d'Administració de CaixaBank. Així mateix, s'han establert acords de col·laboració entre les fundacions de la participada i de "la Caixa". A 31 de desembre de 2013, la participació del Grup és del 16,51%.
- Erste Bank: la relació amb aquesta participada es va iniciar el 2008 i es va reclassificar com a entitat associada el 2009. Hi ha un acord de col·laboració preferent entre l'accionista de control d'Erste Bank (la Fundació Erste) i CaixaBank, que formalitza el caràcter amistós i l'orientació a llarg termini de la inversió, un acord de cooperació empresarial i comercial entre Erste Bank i CaixaBank, i un acord de col·laboració entre la Fundació Erste i "la Caixa". El Conseller Delegat de CaixaBank és membre del Consell d'Administració i del Comitè d'Estratègia. A 31 de desembre de 2013, la participació del Grup és del 9,12%.
- GFI Inbursa: la relació amb aquesta participada es va iniciar el 2008, amb l'entrada en el 20% del seu capital, i es va classificar des de llavors com a entitat associada. CaixaBank té establert un pacte d'accionistes amb els seus accionistes de control. El 2013, CaixaBank ha efectuat la venda d'un percentatge lleugerament superior a la meitat de la seva participació inicial i s'ha modificat el pacte d'accionistes subscrit el 2008 per adaptar-lo a la nova situació accionarial. El Consell d'Administració de GFI Inbursa inclou dos membres vinculats a CaixaBank, entre els quals es troba el seu Conseller Delegat, que també és membre del Comitè d'Auditoria de GFI Inbursa. Així mateix, forma part del Comitè de Direcció de GFI Inbursa un directiu de CaixaBank que s'ha designat per tal de facilitar l'intercanvi d'informació i coneixements tècnics entre ambdues societats. A 31 de desembre de 2013, la participació del Grup és del 9,01%.

- Repsol: CaixaBank, amb una participació a 31 de desembre de 2013 del 12,02%, és actualment el màxim accionista de Repsol i ha ocupat històricament des de la seva fundació una posició rellevant en l'accionariat i en el Consell d'Administració. El President i el Conseller Delegat de CaixaBank són Consellers de Repsol. El primer també és Vicepresident primer del Consell d'Administració i membre de la Comissió Delegada, i el segon, President de la Comissió d'Estratègia, Inversions i Responsabilitat Social Corporativa i membre de la Comissió de Nomenaments i Retribucions. D'altra banda, Repsol i "la Caixa" tenen un acord d'accionistes que instrumenta el control conjunt de Gas Natural SDG, SA.

En els Comptes Anuals Consolidats, les entitats associades es valoren mitjançant el mètode de la participació, és a dir, per la fracció del seu net patrimonial que representa la participació del Grup en el seu capital, una vegada considerats els dividends percebuts i altres eliminacions patrimonials. En el cas de transaccions amb una entitat associada, les pèrdues i guanys corresponents s'eliminen en el percentatge de participació del Grup en el seu capital. S'imputa en el compte de resultats del Grup la part proporcional segons la participació econòmica del resultat de les entitats associades.

L'amortització dels actius intangibles de vida útil definida identificats com a conseqüència de l'elaboració d'un *Purchase price allocation* – PPA per a l'assignació del preu d'adquisició pagat s'efectua amb càrrec al capítol «Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació» del Compte de Pèrdues i Guanys.

L'Annex 3 d'aquesta Memòria facilita informació rellevant sobre aquestes entitats.

Combinacions de negocis

Les normes comptables defineixen les combinacions de negocis com la unió de dues o més entitats en una única entitat o grup d'entitats, en què l'«entitat adquirent» és la que, en la data d'adquisició, assumeix el control d'una altra entitat.

Per a aquelles combinacions de negocis en què el Grup adquireix el control, es procedeix a determinar el cost de la combinació, que generalment coincidirà amb el valor raonable de la contraprestació transferida. Aquesta contraprestació estarà integrada pels actius lliurats, els passius assumits davant els anteriors propietaris del negoci adquirit i els instruments de capital emesos per l'entitat adquirent.

També s'avalua, en la data d'adquisició, la diferència entre:

- i) La suma del valor raonable de la contraprestació transferida, dels interessos minoritaris i de les participacions prèvies mantingudes en l'entitat o el negoci adquirit.
- ii) L'import net dels actius identificables adquirits i dels passius assumits, mesurats al seu valor raonable.

La diferència positiva entre i) i ii) es registra en l'epígraf «Actiu intangible – Fons de comerç» del Balanç de Situació, sempre que no sigui possible l'assignació a elements patrimonials concrets o a actius intangibles identificables de l'entitat o el negoci adquirit. Si la diferència és negativa, es registra en l'epígraf «Diferència negativa en combinacions de negoci» del Compte de Pèrdues i Guanys.

2.2. Instruments financers

Classificació dels actius i passius financers

Els actius financers es presenten en el Balanç de Situació en les diferents categories en què es classifiquen a l'efecte de la seva gestió i valoració: «Cartera de negociació», «Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys», «Actius financers disponibles per a la venda», «Inversions creditícies» i «Cartera d'inversió a venciment», llevat que s'hagin de presentar com a «Actius no corrents en venda» o corresponguin a «Caixa i dipòsits en bancs centrals», «Ajustos a actius financers per macrocobertures» o «Derivats de cobertura», que es presenten de manera independent.

Al seu torn, els passius financers es classifiquen en les categories següents: «Cartera de negociació», «Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» i «Passius financers a cost amortitzat», llevat que s'hagin de presentar com a «Passius associats amb actius no corrents en venda» o corresponguin a «Ajustos a passius financers per macrocobertures» o «Derivats de cobertura», que es presenten de manera independent.

Cartera de negociació: està integrada principalment pels actius i passius financers adquirits/emesos amb la intenció d'efectuar-los a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers, identificats i gestionats conjuntament, per a la qual hi ha evidència d'actuacions recents dirigides a obtenir guanys a curt termini. També es consideren cartera de negociació les posicions curtes de valors com a conseqüència de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec. Finalment, es consideren cartera de negociació els derivats actius i passius que no compleixen la definició de contracte de garantia financera ni han estat designats com a instruments de cobertura.

Altres actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys: s'hi inclouen els instruments financers designats pel Grup CaixaBank en el seu reconeixement inicial, com per exemple els actius o passius financers híbrids que s'han de valorar íntegrament pel seu valor raonable, així com els actius financers que es gestionen conjuntament amb «Passius per contractes d'assegurances» valorats a valor raonable, o amb derivats financers per reduir l'exposició a variacions en el valor raonable, o es gestionen conjuntament amb passius financers i derivats per tal de reduir l'exposició global al risc de tipus d'interès. En general, s'inclouen en aquesta categoria tots els actius financers que, en classificar-se en aquesta, veuen eliminades o reduïdes significativament les incoherències en el seu reconeixement o valoració (asimetries comptables). Els instruments financers d'aquesta categoria hauran d'estar sotmesos, permanentment, a un sistema de mesurament, gestió i control de riscos i resultats, integrat i consistent, que permeti comprovar que el risc es redueix efectivament. Els actius i els passius financers només es poden incloure en aquesta cartera en la data d'adquisició o quan s'originen.

Actius financers disponibles per a la venda: està integrada pels valors representatius de deute i instruments de capital que no s'han classificat en altres categories.

Inversions creditícies: inclou el finançament atorgat a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec efectuades pel Grup CaixaBank, els deutes contrets amb aquest per part dels compradors de béns i pels usuaris dels serveis que presta i pels valors representatius de deute no cotitzats o que cotitzen en mercats que no són suficientment actius.

Cartera d'inversió a venciment: recull els valors representatius de deute negociats en un mercat actiu amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'un import determinat o determinable, que es té la intenció i la capacitat demostrada de conservar en cartera fins a la data de venciment.

Passius financers a cost amortitzat: es registren els passius financers que no s'han classificat com a cartera de negociació o com a altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. Els saldos que es registren en aquesta categoria responen a l'activitat típica de captació de fons de les entitats de crèdit, independentment de la forma d'instrumentalització i el termini de venciment.

Valoració

En el seu registre inicial en el Balanç de Situació, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable, que, si no hi ha evidència en contra, és el preu de la transacció.

Posteriorment, en una data determinada, el valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció efectuada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuïn en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per ell en un mercat actiu, transparent i profund, per la qual cosa s'agafa el preu de cotització o preu de mercat.

Quan no hi hagi preu de mercat, per estimar-ne el valor raonable es recorre al preu de transaccions recents d'instruments anàlegs i, en cas que no n'hi hagi, a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, considerant les característiques específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de risc associat a aquest.

Els derivats es registren en el Balanç de Situació pel seu valor raonable. En el moment de la seva contractació, i llevat de prova en contra, el preu de transacció és el seu valor raonable i es registren com un actiu si aquest és positiu o com un passiu si és negatiu. En cas que en el moment de la contractació el seu preu difereixi del seu valor raonable, la diferència es registra immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys per als derivats classificats en els nivells I i II de la jerarquia de valor raonable.

Els canvis posteriors del valor raonable dels derivats es registren en el Compte de Pèrdues i Guanys en el capítol «Resultats d'operacions financeres (net)», excepte si es tracta de derivats de cobertura de fluxos d'efectiu, els quals es registren en l'epígraf «Ajustos per valoració – Cobertures de fluxos d'efectiu» del patrimoni net. En l'exercici 2013, CaixaBank ha introduït millores en les tècniques de valoració de derivats que han permès incorporar l'efecte del risc d'incompliment, inclòs el risc de crèdit propi, en l'estimació del valor raonable d'aquests instruments. L'impacte de la reestimació efectuada ha suposat el reconeixement de 100 milions d'euros que apareixen registrats en el capítol «Resultats d'operacions financeres (net)» del Compte de Pèrdues i Guanys del 2013 adjunt.

Les Inversions creditícies i la cartera d'inversió a venciment es valoren al seu cost amortitzat. El cost amortitzat és el cost d'adquisició corregit, en més o en menys segons el cas, pels reemborsaments de principal i la part imputada en el Compte de Pèrdues i Guanys, mitjançant la utilització del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament al venciment. A més, el cost amortitzat es minora per l'import de les correccions de valor motivades pel deteriorament experimentat pels actius.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes fins al venciment o la cancel·lació. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual més, si escau, les comissions i els costos de transacció que formin part del rendiment financer. Per calcular el tipus d'interès efectiu dels instruments financers a tipus d'interès variable, s'utilitza el tipus d'interès variable com si fos fix fins a la propera revisió del tipus d'interès de referència.

Per regla general, els passius financers es valoren al cost amortitzat. Tanmateix, els instruments financers inclosos a la «Cartera de negociació», «Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» i els designats com a elements coberts en cobertures de valor raonable o com a instruments de cobertura es valoren al seu valor raonable.

Tots els instruments financers es classifiquen en un dels nivells següents en funció de la metodologia utilitzada en l'obtenció del valor raonable:

Nivell I: a partir de preus cotitzats en mercats actius.

Nivell II: mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables directament o indirectament, o preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars.

Nivell III: mitjançant tècniques de valoració en les quals algunes de les hipòtesis significatives no estan recolzades en dades directament observables en el mercat.

El desglossament dels instruments financers mantinguts pel Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2013 i 2012 en funció del mètode de càlcul del valor raonable és el següent:

Actius

(Milers d'euros)	31-12-2013			31-12-2012		
	NIVELL I	NIVELL II	NIVELL III	NIVELL I	NIVELL II	NIVELL III
Cartera de negociació (Nota 12)	3.257.215	6.745.228	0	1.201.184	14.717.079	7.188
Valors representatius de deute	3.153.336	440.075		1.090.531	392.004	7.188
Instruments de capital	95.756			85.840		
Derivats de negociació	8.123	6.305.153		24.813	14.325.075	
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	450.206			254.641		
Actius financers disponibles per a la venda (Nota 13)	51.479.092	3.273.868	1.697.078	45.276.686	4.325.325	1.671.915
Valors representatius de deute	48.295.938	3.273.759	547.476	42.400.678	4.325.231	436.737
Instruments de capital	3.183.154	109	1.149.602	2.876.008	94	1.235.178
Inversions creditícies (Nota 14)	1.045.463	625.288	228.743.502	880.387	0	231.751.259
Dipòsits en entitats de crèdit			5.891.260			7.836.736
Crèdit a la clientela			221.357.323			221.180.914
Valors representatius de deute	1.045.463	625.288	1.494.919	880.387		2.733.609
Cartera d'inversió a venciment (Nota 15)	7.227.049	10.867.055		5.839.313	2.965.135	
Derivats de cobertura (Nota 16)		4.572.762			6.283.248	
Total	63.459.025	26.084.201	230.440.580	53.452.211	28.290.787	232.430.362

Passius

(Milers d'euros)	31-12-2013			31-12-2012		
	NIVELL I	NIVELL II	NIVELL III	NIVELL I	NIVELL II	NIVELL III
Cartera de negociació (Nota 12)	1.614.651	6.275.992	0	1.516.848	14.403.114	8.129
Derivats de negociació	16.981	6.252.244		46.075	14.325.503	8.129
Posicions curtes de valors	1.597.670	23.748		1.470.773	77.611	
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	1.252.065			1.019.706		
Passius financers a cost amortitzat (Nota 23)	0	0	263.118.358	0	0	267.463.656
Dipòsits de bancs centrals			20.049.617			32.976.828
Dipòsits d'entitats de crèdit			21.182.596			18.334.133
Dipòsits de la clientela			175.717.305			160.104.774
Dèbits representats per valors negociables			38.056.299			46.417.318
Passius subordinats			4.824.649			5.914.269
Altres passius financers			3.287.892			3.716.334
Derivats de cobertura (Nota 16)		1.487.432			1.807.504	
Total	2.866.716	7.763.424	263.118.358	2.536.554	16.210.618	267.471.785

La millora en la liquiditat dels mercats de renda fixa ha permès la revisió dels procediments de valoració d'una part dels valors representatius de deute que el 2012 tenien assignada jerarquia de valor raonable Nivell III. El 2013, tots els *inputs* significatius en la valoració de bona part d'aquests actius, que corresponen principalment a emissors públics espanyols, són dades observables, cosa que ha permès la seva reclassificació a la jerarquia de valor raonable de Nivell II.

No s'han produït transferències ni reclassificacions significatives entre nivells durant l'exercici 2013, llevat de la que s'esmenta al paràgraf anterior.

El moviment que s'ha produït durant els exercicis 2013 i 2012 en el saldo del Nivell III es detalla a continuació:

Moviments de Nivell III. 2013

(Milers d'euros)	INSTRUMENTS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES		ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA		INSTRUMENTS FINANCERS A COST AMORTITZAT	
	VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE	DERIVATS DE NEGOCIACIÓ	VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE	INSTRUMENTS DE CAPITAL	INVERSIONS CREDITÍCIES	PASSIUS FINANCERS
Saldo a 31-12-2012	7.188	(8.129)	436.737	1.235.178	230.751.259	(267.463.656)
Alta integració Banca Cívica				7.208		
Utilitats o pèrdues totals						
A pèrdues i guanys	(31)	8.129		(118.351)		
A ajustos de valoració del patrimoni net			10.120	12.788		
Compres	200		467.733	67.614		
Reclassificació a/de Nivell III			(296.254)			
Liquidacions i altres	(7.357)		(70.860)	(54.835)		
Variació neta dels instruments financers a cost amortitzat					(2.007.757)	4.345.298
Saldo a 31-12-2013	0	0	547.476	1.149.602	228.743.502	(263.118.358)
Total d'utilitats o pèrdues del període per als instruments mantinguts al final del període	31	(8.129)	(10.120)	105.563	0	0

Moviments de Nivell III. 2012

(Milers d'euros)	INSTRUMENTS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES		ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA		INSTRUMENTS FINANCERS A COST AMORTITZAT	
	VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE	DERIVATS DE NEGOCIACIÓ	VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE	INSTRUMENTS DE CAPITAL	INVERSIONS CREDITÍCIES	PASSIUS FINANCERS
Saldo a						
31-12-2011	1.570	(5.437)	1.157.270	113.443	195.146.035	(201.525.294)
Alta integració Banca Cívica			166.272	705.956		
Utilitats o pèrdues totals						
A pèrdues i guanys	(3.711)	(2.692)		(1.341)		
A ajustos de valoració del patrimoni net			(969)	(8.803)		
Compres	78.049		288.738	523.095		
Reclassificació a/de Nivell III	7.179		(941.179)			
Liquidacions i altres	(75.899)		(233.395)	(97.172)		
Variació neta dels instruments financers a cost amortitzat					35.605.224	(65.938.362)
Saldo a						
31-12-2012	7.188	(8.129)	436.737	1.235.178	230.751.259	(267.463.656)
Total d'utilitats o pèrdues del període per als instruments mantinguts al final del període	(3.711)	(2.692)	(969)	(10.144)	0	0

Amb l'objectiu de determinar, si s'escau, una variació significativa en el valor dels instruments financers classificats al Nivell III, com a conseqüència de canvis en una o més dades d'entrada no observables de mercat que reflecteixin supòsits alternatius raonablement probables, s'ha efectuat una anàlisi que ha posat de manifest que no es produïren alteracions substancials dels valors obtinguts.

Per al Grup CaixaBank, la majoria d'instruments financers registrats com a actius financers disponibles per a la venda i una part significativa de la cartera d'inversió a venciment tenen com a referència objectiva per a la determinació del seu valor raonable les cotitzacions de mercats actius (Nivell I) i, per tant, per determinar el seu valor raonable s'utilitza el preu que es pagaria per ells en un mercat organitzat, transparent i profund («el preu de cotització» o «el preu de mercat»). S'inclouen en aquest nivell, de manera general, els valors representatius de deute amb mercat líquid, els instruments de capital cotitzat i els derivats negociats en mercats organitzats, així com els fons d'inversió.

Respecte dels instruments classificats en el Nivell II per als quals no hi ha un preu de mercat, el valor raonable s'estima recorrent a preus cotitzats recents d'instruments anàlegs i a models de valoració suficientment contrastats i reconeguts per la comunitat financera internacional, considerant les peculiaritats específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos associats a aquest. D'aquesta manera, el valor raonable dels derivats OTC i d'instruments financers (principalment valors representatius de deute) negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents es determina mitjançant la utilització de mètodes, com per exemple el «valor actual net» (VAN), en què cada flux s'estima i es descompta tenint en compte el mercat al qual pertany, l'índex al qual fa referència i el risc de crèdit assumit amb l'emissor o la contrapartida, o models de determinació de preus d'opcions basats en paràmetres observables en el mercat, com per exemple Black'76 per a *caps*, *floors* i *swaptions*; Black-Scholes per a opcions de renda variable i tipus de

canvi, i Black-Normal per a opcions sobre inflació. Gairebé la totalitat d'instruments financers registrats com a derivats de negociació i derivats de cobertura es valoren d'acord amb el criteri expressat del Nivell II.

Les inversions creditícies i els passius financers a cost amortitzat estan majoritàriament classificats en el Nivell III. El seu valor raonable s'estima mitjançant el descompte de fluxos de caixa previstos, incorporant en aquest descompte una estimació dels riscos de tipus d'interès, crèdit i liquiditat. Per a aquestes estimacions s'utilitzen, entre altres, les ràtios de cancel·lació anticipada històriques i les ràtios per pèrdues de crèdit estimades a partir de models interns.

Per obtenir el valor raonable de la resta d'instruments financers classificats en el Nivell III, per a la valoració dels quals no hi ha dades observables directament en el mercat, s'utilitzen tècniques alternatives, entre les quals hi ha la sol·licitud de preu a l'entitat comercialitzadora o la utilització de paràmetres de mercat corresponents a instruments amb un perfil de risc assimilable a l'instrument objecte de valoració, ajustats amb l'objectiu de recollir els diferents riscos intrínsecs.

Pel que fa als instruments de capital no cotitzats, classificats en el Nivell III, es considera que el seu cost d'adquisició minorat per qualsevol pèrdua per deteriorament obtinguda partint de la informació pública disponible és la millor estimació del seu valor raonable.

2.3. Instruments derivats i cobertures

El Grup CaixaBank utilitza derivats financers com a eina de gestió dels riscos financers (vegeu Nota 3). Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits, es consideren «de cobertura».

Quan el Grup CaixaBank designa una operació com de cobertura, es fa des del moment inicial de l'operació o dels instruments inclosos en l'esmentada cobertura, i es documenta l'operació de conformitat amb la normativa vigent. En la documentació de les operacions de cobertura s'identifica clarament l'instrument o instruments coberts i l'instrument o instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir, i els criteris o mètodes seguits per valorar l'eficàcia de la cobertura durant tota la seva durada, tenint en compte el risc que s'intenta cobrir.

El Grup CaixaBank considera com a operacions de cobertura les que són altament eficaces. Una cobertura es considera altament eficaç si durant el termini previst de durada d'aquesta les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura són compensades en la seva pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura, s'analitza si des de l'inici i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura es pot esperar, de manera prospectiva, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert es compensaran gairebé en la seva totalitat pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura han oscil·lat dins un rang de variació del 80% al 125% respecte del resultat de la partida coberta.

Les operacions de cobertura efectuades pel Grup CaixaBank es classifiquen en dues categories:

- Cobertures de valor raonable, que cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm no reconeguts encara, o d'una porció identificada dels esmentats actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin el Compte de Pèrdues i Guanys.
- Cobertures dels fluxos d'efectiu, que cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueixen a un risc particular associat a un actiu o passiu financer o una transacció prevista altament probable, sempre que pugui afectar el Compte de Pèrdues i Guanys.

D'altra banda, el Grup CaixaBank cobreix el risc de tipus d'interès d'un determinat import d'actius o passius financers, sensibles al tipus d'interès, que formen part del conjunt d'instruments de la cartera però que no estan identificats com a instruments concrets. Aquestes cobertures, que es denominen «macrocobertures», poden ser de valor raonable o de fluxos d'efectiu.

En les cobertures de valor raonable, les diferències de valor produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts, per la part corresponent al tipus de risc cobert, es reconeixen en el Compte de Pèrdues i Guanys. En les macrocobertures de valor raonable, les diferències de valoració dels elements coberts, atribuïbles al risc de tipus d'interès, es registren directament en el Compte de Pèrdues i Guanys, però la seva contrapartida en comptes de registrar-se en els epígrafs on estan registrats els elements coberts es registra en els capítols «Ajustos a actius financers per macrocobertures» o «Ajustos a passius financers per macrocobertures», en funció de la naturalesa de l'element cobert.

En les cobertures de fluxos d'efectiu, la part eficaç de la variació de valor de l'instrument de cobertura es registra transitòriament en el capítol «Ajustos per valoració – Cobertures de fluxos d'efectiu» del patrimoni net fins al moment en què es produeixen les transaccions que han estat motiu de cobertura. A partir d'aquest moment, els imports prèviament registrats en el patrimoni net es porten al Compte de Pèrdues i Guanys de manera simètrica als fluxos d'efectiu coberts. Els elements coberts es registren d'acord amb els criteris explicats a la Nota 2.2, sense cap modificació pel fet de ser considerats instruments coberts.

Com es desprèn de la Nota 16, gairebé la totalitat de les cobertures subscrietes per CaixaBank al tancament dels exercicis 2013 i 2012 corresponen a «macrocobertures de valor raonable».

Quan els derivats de cobertura deixen de complir els requisits per ser-ho es reclassifiquen com a derivats de negociació. En el cas de cobertures de valor raonable, els ajustos prèviament registrats a l'element cobert s'imputen al Compte de Pèrdues i Guanys utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu resultant a la data d'interrupció de la cobertura. Per al cas de cobertures de fluxos d'efectiu l'import acumulat de l'instrument de cobertura reconegut en el patrimoni net es mantindrà així fins que la transacció coberta es produeixi, moment en què es registrarà en el Compte de Pèrdues i Guanys, llevat que es prevegi que no es farà la transacció, cas en què es registrarà immediatament.

Majoritàriament, el Grup CaixaBank cobreix de manera individualitzada el risc de mercat associat als derivats contractats amb clients mitjançant la contractació de derivats simètrics en mercat i registra els dos en la cartera de negociació. D'aquesta manera, el risc de posició, o risc de mercat generat per aquesta operativa, és poc significatiu.

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes es registren separatament com a derivats quan els seus riscos i característiques no estan estretament relacionats amb els de l'instrument o contracte principal, i sempre que es pugui donar un valor raonable fiable al derivat implícit considerat de forma independent.

2.4. Operacions en moneda estrangera

La moneda funcional i la moneda de presentació del Grup CaixaBank és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i transaccions expressats en monedes diferents de l'euro es consideren expressats en moneda estrangera. S'entén per «moneda funcional» la moneda de l'entorn econòmic principal en què opera el Grup CaixaBank. En funció del país d'ubicació de les sucursals, la moneda funcional pot ser diferent de l'euro. La moneda de presentació és aquella amb la qual el Grup CaixaBank elabora els seus estats financers.

Els actius i passius en moneda estrangera, incloses les operacions de compravenda de divises contractades i no vençudes considerades de cobertura, es converteixen a euros utilitzant el tipus de canvi mitjà del mercat de divises de comptat corresponent als tancaments de cada exercici, amb l'excepció de les partides no monetàries valorades a cost històric, que es converteixen a euros aplicant el tipus de canvi de la data d'adquisició, o de les partides no monetàries valorades a valor raonable, que es converteixen al tipus de canvi de la data de determinació del valor raonable.

Les operacions de compravenda de divises a termini contractades i no vençudes, que no són de cobertura, es valoren als tipus de canvi del mercat de divises a termini en la data de tancament de l'exercici.

Els tipus de canvi aplicats en la conversió dels saldos en moneda estrangera a euros són els publicats pel Banc Central Europeu a 31 de desembre de cada exercici.

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional del Grup es registren, com a criteri general, en el Compte de Pèrdues i Guanys, en el capítol «Diferències de canvi (net)». Tanmateix, les diferències de canvi sorgides en variacions de valor de partides no monetàries es registren en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració – Diferències de canvi» del Balanç de Situació, fins al moment que aquestes s'efectuïn, mentre que les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es registren en el Compte de Pèrdues i Guanys, sense diferenciar-les de la resta de variacions del seu valor raonable.

Per tal d'integrar en els Comptes Anuals del Grup CaixaBank els estats financers individuals de les sucursals a l'estranger amb moneda funcional diferent de l'euro, s'apliquen els criteris següents:

- Es converteixen els estats financers de les sucursals a l'estranger a la moneda de presentació del Grup CaixaBank. La conversió es fa aplicant el tipus de canvi utilitzat en la conversió de saldos en moneda estrangera, excepte per als ingressos i les despeses, que es converteixen al tipus de canvi de tancament de cada mes.
- Es registra la diferència de canvi resultant en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració – Diferències de canvi» del Balanç de Situació, fins a la baixa en balanç de l'element al qual correspongui, amb registre en el Compte de Pèrdues i Guanys.

2.5. Reconeixement d'ingressos i despeses

A continuació es resumeixen els criteris més significatius emprats pel Grup CaixaBank en el reconeixement dels seus ingressos i despeses:

Ingressos i despeses per interessos, dividendes i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilats es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu i independentment del flux monetari o financer que se'n deriva. Els interessos meritats per deutors classificats com a dubtosos, inclosos els de risc país, s'abonen a resultats en el moment del seu cobrament, la qual cosa és una excepció al criteri general. Els dividendes percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls, que és el de l'anunci oficial de pagament de dividend per l'òrgan adequat de la societat.

Comissions

El registre en el Compte de Pèrdues i Guanys dels ingressos i les despeses en concepte de comissions és diferent en funció de la seva naturalesa.

- Les *comissions financeres*, com per exemple les comissions d'obertura de préstecs i crèdits, formen part del rendiment integral o cost efectiu d'una operació financer i es reconeixen en el mateix capítol que els productes o costos financers, és a dir, en «Interessos i rendiments assimilats» i «Interessos i càrregues assimilades». Les comissions que es cobren per endavant s'imputen en el Compte de Pèrdues i Guanys durant la vida de l'operació, excepte si es compensen els costos directes relacionats.

Les comissions que compensen costos directes relacionats, entesos com aquells que no s'haurien produït si no s'hagués concertat l'operació, es registren en el capítol «Altres productes d'explotació» en el moment de constituir-se l'operació d'actiu. Individualment, aquestes comissions no superen el 0,4% del principal de l'instrument financer, amb el límit màxim de 400 euros; l'excés, si escau, s'imputa en el Compte de Pèrdues i Guanys durant la vida de l'operació. Quan l'import total de les comissions financeres no supera els 90 euros, es reconeixen de manera immediata en el Compte de Pèrdues i Guanys. En qualsevol cas, els costos directes relacionats i identificats individualment es podran registrar directament en el compte de resultats a l'inici de l'operació, sempre que no superin la comissió cobrada (vegeu Notes 33 i 35).

Per als instruments financers valorats pel seu valor raonable, amb canvis en pèrdues i guanys, l'import de la comissió es registra immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys.

- Les *comissions no financeres*, derivades de la prestació de serveis, es registren en els capítols «Comissions percebudes» i «Comissions pagades», durant el període de prestació del servei, llevat de les que responen a un acte singular, que es meriten en el moment en què es produeixen.

Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

Cobraments i pagaments diferits en el temps

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2.6. Transferències d'actius financers

D'acord amb la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, que recull els criteris indicats per la NIC 39, la cartera de préstecs i crèdits cedida sense que es transfereixin substancialment tots els beneficis i els riscos associats als actius financers transferits no es pot donar de baixa del Balanç i suposa el reconeixement d'un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. Aquest és el cas de la cartera d'inversions creditícies titulitzada pel Grup CaixaBank, segons els termes dels contractes de cessió.

Tanmateix, la disposició transitòria primera de la Circular estableix que aquest tractament comptable només és aplicable a les operacions efectuades a partir de l'1 de gener de 2004 i no ho és per a les transaccions produïdes amb anterioritat. Per aquest motiu, en els Balanços de Situació adjunts del Grup CaixaBank no apareixen registrats els actius titulitzats abans de l'1 de gener de 2004.

En la Nota 29.2 es dona informació sobre les titulitzacions d'actius efectuats fins al tancament de l'exercici 2013, tant si han suposat la baixa dels actius del Balanç de Situació com si no.

2.7. Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció o quan no es pugui recuperar íntegrament el seu valor en llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)» del Compte de Pèrdues i Guanys del període en què el deteriorament es manifesta, i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas que es produeixi, es reconeixen en el mateix epígraf del Compte de Pèrdues i Guanys del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix.

Instruments de deute valorats al seu cost amortitzat

Com a criteri general, l'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència entre els seus valors respectius en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos.

En funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació, es classifiquen en alguna de les categories següents:

- **Risc normal:** comprèn els instruments que no compleixen els requisits per classificar-los en altres categories.

- **Risc subestàndard:** comprèn els instruments que, sense complir els criteris per classificar-los individualment com a dubtosos o fallits, presenten debilitats que poden suposar pèrdues per a CaixaBank. Inclou, entre d'altres, les operacions de clients que formen part de col·lectius que s'ha posat de manifest que tenen dificultats econòmiques, com ara els residents en una àrea geogràfica determinada o els que pertanyen a un sector econòmic concret.
- **Risc dubtós:**
  - i) *Per raó de la morositat del client:* comprèn l'import total dels instruments de deute, sigui quin sigui el titular i la garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de tres mesos d'antiguitat, llevat que sigui procedent classificar-los com a fallits.

El refinançament o la reestructuració de les operacions que no estan al corrent de pagament no interromp la morositat, ni produeix la reclassificació a la categoria de risc normal, llevat que hi hagi una certesa raonable que el client pot fer front al pagament dins el calendari previst o s'aportin noves garanties eficaces. En ambdós casos, com a mínim, s'han de percebre els interessos ordinaris pendents de cobrament, sense tenir en compte els interessos de demora.

Tenen la consideració de garanties eficaces les garanties pignoratives sobre dipòsits dineraris, instruments de capital cotitzat i valors representatius de deute emesos per emissors de solvència reconeguda; les garanties hipotecàries sobre habitatges, oficines i locals polivalents acabats i finques rústiques, deduïdes, si escau, les càrregues prèvies; i les garanties personals, com ara avals, fiances o incorporació de nous titulars, que impliquin la responsabilitat directa i solidària dels nous garants davant de CaixaBank, sent els nous garants persones o entitats amb solvència suficientment demostrada a l'efecte de garantir el reemborsament total de l'operació en els termes acordats.
  - ii) *Per raons diferents de la morositat del client:* comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en què sense que es donin les circumstàncies per classificar-los en les categories de fallits o dubtosos per raó de la morositat del client, hi ha dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, principal i interessos, en els termes pactats contractualment.
- **Risc fallit:** en aquesta categoria es classifiquen els instruments de deute, vençuts o no, per als quals després d'una anàlisi individualitzada es considera que tenen possibilitats remotes de recuperació i es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sens perjudici de les actuacions que pugui dur a terme el Grup CaixaBank per intentar aconseguir cobrar-los fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Llevat que hi hagi una prova en contra, s'inclouen en aquesta categoria tots els debèits, llevat dels imports coberts amb garanties eficaces suficients, quan els acreditats pateixen un deteriorament notori i irrecuperable de la solvència, quan s'hagi declarat la fase de liquidació del concurs de creditors o quan hagin transcorregut més de quatre anys des de la seva classificació com a dubtós per raó de la morositat.

El procés d'avaluació de les possibles pèrdues per deteriorament d'aquests actius es duu a terme:

- Individualment: el càlcul de les pèrdues per deteriorament de totes les operacions de quantia significativa d'actius qualificats de dubtosos per raons de la morositat del client s'efectua de manera individualitzada, tenint en compte l'antiguitat dels imports impagats, les garanties aportades i la situació econòmica del client i els garants. També s'analitzen i s'estimen de manera individual les pèrdues per deteriorament de les operacions qualificades de dubtoses per raons diferents de la morositat del client.
- Col·lectivament: el càlcul de les pèrdues per deteriorament de la resta d'operacions qualificades de dubtoses per raons de morositat del client s'efectua de manera col·lectiva i el seu import es determina en funció de l'antiguitat de les quotes impagades i de les garanties de què disposen les operacions. També s'utilitzen criteris col·lectius en la determinació de les pèrdues per deteriorament dels actius classificats com a risc subestàndard, quan aquests pertanyen a sectors amb dificultats.

A l'hora de registrar la cobertura per deteriorament dels instruments classificats com a dubtosos per raó de la morositat del client, determinada de forma col·lectiva, s'apliquen, com a mínim, al risc viu de les operacions els percentatges de cobertura que s'indiquen a continuació en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota impagada:

Percentatge de cobertura

Menys de 6 mesos	25,00%
Més de 6 mesos sense excedir els 9 mesos	50,00%
Més de 9 mesos sense excedir els 12 mesos	75,00%
Més de 12 mesos	100,00%

Per al cas d'instruments de deute amb garanties reals, es pren el valor dels drets rebuts en garantia com la millor estimació del valor recuperable dels actius financers classificats com a dubtosos, sempre que aquests drets reals siguin primera càrrega i estiguin degudament constituïts i registrats a favor del Grup CaixaBank.

Per determinar el valor dels drets rebuts en garantia, s'utilitza l'import inferior entre el cost escriturat o acreditat del bé i el valor de taxació en el seu estat actual. Quan l'antiguitat de la data d'escriptura sigui notòria, s'ajustarà el cost amb un indicador que reflecteixi adequadament la variació del cost entre la data d'escriptura i la data d'estimació.

Al valor de la garantia, així determinat, se li aplica un percentatge de ponderació segons el tipus de bé de què es tracti.

Ponderacions

Habitatges acabats, residència habitual	80,00%
Finques rústiques en explotació i oficines, locals i naus polivalents acabades	70,00%
Habitatges acabats (altres)	60,00%
Parcel·les, solars i altres actius immobiliaris	50,00%

La cobertura del risc de crèdit s'estima sobre el risc viu pendent que excedeix del valor de la garantia ponderada de conformitat amb els percentatges del quadre precedent. Sobre aquest valor s'apliquen els percentatges de cobertura indicats anteriorment en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota impagada.

La cobertura per deteriorament del risc de crèdit serà com a mínim l'import que resulti del càlcul de la cobertura per pèrdues inherents associada al deute, encara que l'import de la garantia, després de l'aplicació de la ponderació corresponent, sigui superior al risc viu pendent.

A l'efecte de contrastar les pèrdues per deteriorament dels actius financers valorats a cost amortitzat (pèrdua incorreguda), CaixaBank ha desenvolupat una metodologia per efectuar de la millor manera possible una estimació del valor present dels fluxos d'efectiu futurs dels actius –excloses les pèrdues no incorregudes–, segons el que estableix la NIC 39.

El Grup, amb la informació que li proporcionen els seus models de gestió interna de risc de crèdit, ha construït una metodologia de càlcul de la pèrdua incorreguda partint dels paràmetres de risc PD (probabilitat d'incompliment) i LGD (severitat).

Aquesta metodologia utilitza dades de gestió interna que també s'utilitzen per al càlcul dels requeriments de capital regulatori sota Basilea II i, per tant, han passat un procés de validació, auditoria periòdica i procés supervisor del Banc d'Espanya. Així mateix, és un model integrat en la gestió del risc del Grup CaixaBank en compartir certs aspectes metodològics, com l'ús de paràmetres de risc i sobretot per utilitzar la mateixa base de dades històrica de l'Entitat.

A l'efecte de complir els criteris d'estimació de pèrdues per deteriorament especificades per la NIC 39, el Grup CaixaBank estima els paràmetres de risc del model amb les especificacions següents:

- Probabilitat d'incompliment (PD): En la seva determinació de la pèrdua incorreguda, el Grup CaixaBank estima la probabilitat d'incompliment partint de dades històriques internes, de manera que reflecteixi estrictament la situació actual (pèrdua incorreguda) tant de l'estat dels pagaments dels prestataris de cada segment, com de les condicions econòmiques locals o nacionals que es correlacionin amb incompliments en els actius del segment. Per fer-ho, estima les *PD Point in Time* de cada tancament comptable projectant, a aquesta data, les probabilitats d'incompliment observades històriques mitjançant regressions lineals amb variables macroeconòmiques explicatives d'aquestes.

Aquesta estimació de probabilitat d'incompliment és similar a la definida per la normativa de Basilea (Acord Marc de Capital) com a *PD Point in Time*, que s'adapta al moment actual del cicle econòmic en utilitzar freqüències d'incompliment observades dels períodes més recents.

En canvi, el paràmetre utilitzat per a l'estimació de requeriments de capital regulatori per risc de crèdit sota l'IRB, la *PD Through-the-Cycle* (PD TTC), és una estimació mitjana del cicle econòmic i, per tant, no depèn del moment actual del cicle.

- Severitat (LGD): El paràmetre de severitat, a l'efecte de l'estimació de pèrdues per deteriorament, també s'estima de manera que reflecteixi estrictament la situació actual (pèrdua incorreguda) de capacitat de recuperació dels fluxos futurs dels actius.

A l'efecte de determinar una severitat ajustada a la definició de pèrdua incorreguda, que reflecteixi la situació actual, el Grup CaixaBank ha determinat la metodologia d'estimació de severitat mitjançant la projecció de les severitats observades històriques a través de regressions lineals amb variables macroeconòmiques explicatives d'aquestes.

En fer el càlcul de la pèrdua en què s'ha incorregut per deteriorament a 31 de desembre, el Grup CaixaBank, d'acord amb el que estableix la normativa comptable esmentada, valora l'evidència de deteriorament de forma col·lectiva per als grups d'actius que presenten característiques homogènies.

En aquest procés d'estimació del deteriorament, es tenen en compte totes les exposicions creditícies i no només les que tenen baixa qualitat creditícia. En aquest sentit, la metodologia utilitzada pel Grup CaixaBank considera tots els graus deutors de cadascun dels grups en què es classifica la cartera d'actius crediticis i no únicament aquells que obtenen una pitjor classificació en funció dels models interns.

Els paràmetres de risc utilitzats en els models interns esmentats, per tal de calcular la pèrdua en què s'hagi incorregut, s'estimen sobre dades internes històriques segmentant la cartera en funció de les característiques dels actius que la componen. Entre aquestes característiques destaquen la tipologia d'actiu, la tipologia d'acreditat, les garanties associades a l'actiu, els mesos en situació de morositat i els mesos transcorreguts des de l'última regularització. A cadascun dels segments definits se li assigna la informació històrica de pèrdues que li correspongui.

Aquesta experiència històrica emprada pel Grup CaixaBank en els seus models interns s'ajusta sobre la base de dades observables, d'una part per reflectir l'efecte de les condicions actuals, que no van afectar el període del qual s'ha extret aquesta experiència històrica, i d'una altra per suprimir els efectes de condicions del període històric que no existeixen actualment. En aquest sentit, el Grup CaixaBank estima les pèrdues per deteriorament a través de la vinculació entre les dades internes històriques d'incompliment i severitat i altres dades observables, com ara variables macroeconòmiques i l'estat dels pagaments dels prestataris inclosos en cada segment, reflectint només la situació del moment actual. Així mateix, se n'exclou qualsevol esdeveniment macroeconòmic o canvi advers en l'estat dels pagaments dels prestataris, esperats amb posterioritat a la data d'anàlisi.

Valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reco-

neguda en el Compte de Pèrdues i Guanys. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs.

Quan hi ha una evidència objectiva que les diferències positives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen l'origen en el seu deteriorament, deixen de presentar-se en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració – Actius financers disponibles per a la venda» i es registra en el Compte de Pèrdues i Guanys l'import considerat com a deteriorament acumulat fins a aquell moment. En cas de recuperar-se posteriorment la totalitat o una part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeix en el Compte de Pèrdues i Guanys del període en què es produeix la recuperació.

Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels instruments de capital inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival a la diferència positiva entre el cost d'adquisició i el valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el Compte de Pèrdues i Guanys.

Quan hi ha una evidència objectiva de deteriorament, com pot ser una disminució del 40% en el valor raonable o una situació de pèrdua continuada durant un període superior a 18 mesos, les minusvàlues latents es reconeixen seguint els criteris de registre de les pèrdues per deteriorament aplicats als valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda, llevat pel fet que qualsevol recuperació que es produeixi d'aquestes pèrdues es reconeix en l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració – Actius financers disponibles per a la venda».

Instruments de capital valorats al cost d'adquisició

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència positiva entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors similars. En l'estimació del deteriorament d'aquesta classe d'actius es té en consideració el patrimoni net de l'entitat participada, llevat dels «ajustos per valoració» deguts a cobertures per fluxos d'efectiu, determinat en funció de l'últim Balanç aprovat, corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de valoració.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el Compte de Pèrdues i Guanys del període en què es manifesten, minorant directament el cost de l'instrument.

2.8. Operacions de refinançament o reestructuració

D'acord amb el que estableix la normativa, aquestes operacions es classifiquen en les categories següents:

- ***Operació de refinançament:*** la que es concedeix o es disposa, com en el cas de segones disposicions de crèdits *revolving*, per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres actuals o previsibles del titular de l'operació amb la finalitat de cancel·lar o posar al corrent de pagament una o diverses operacions concedides amb anterioritat a aquest titular o a altres empreses del seu grup econòmic, perquè no puguin o es prevegi que no han de poder complir dins el termini establert i en la forma pertinent les condicions pactades.
- ***Operació refinançada:*** la que es posa, totalment o parcialment, al corrent de pagament com a conseqüència d'un refinançament.
- ***Operació reestructurada:*** la que, per raons econòmiques relacionades amb dificultats financeres actuals o previsibles del titular, es modifiquen les seves condicions financeres per tal de facilitar el pagament del deute perquè el titular no pugui o es prevegi que no podrà complir dins el termini establert i en la forma pertinent les condicions pactades.

Es consideren operacions reestructurades totes les operacions en les quals es reben actius per reduir el deute, o en les quals s'efectua una quitança, o se'n modifiquen les condicions per allargar el venciment o es modifica el quadre d'amortització per minorar l'import de les quotes.

- *Operació renegociada*: la que se modifiquen sus condicions financeras sin que el prestatario tenga o se prevea que pueda tener en el futuro dificultades financieras.
- *Operació de renovació*: la formalitzada per substituir-ne una altra concedida prèviament sense que el prestatari tingui o es prevegi que pugui tenir en el futur dificultats financeres.

Per a CaixaBank són una excepció a aquesta classificació les operacions que compleixin alguna de les condicions següents:

- Operacions amb Administracions Públiques.
- Operacions que tenen períodes de carència pactada contractualment.
- Operacions que estan al corrent de pagament en el moment del refinançament i que compleixen una determinada ràtio d'endeutament quan es tracta de persones físiques o una determinada ràtio de deute financer sobre EBITDA quan es tracta de persones jurídiques.
- Per al cas del producte Crèdit Obert, s'analitzen el nombre de disposicions i la seva finalitat per determinar quin ha de ser l'import que s'ha de considerar com a refinançat.

Com a norma general, les operacions refinançades o reestructurades i les noves operacions efectuades per al seu refinançament es classifiquen en la categoria de risc subestàndard d'acord amb l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya. Tanmateix, tenint en compte les característiques concretes de l'operació, es classifiquen en altres categories de risc:

- Risc dubtós: i) operacions el deute patrimonial de les quals en el moment del refinançament era inferior al deute patrimonial actual, ii) operacions que han estat refinançades prèviament i iii) operacions amb període de carència d'amortització de capital superior a 30 mesos.
- Risc normal: i) operacions amb període de carència d'amortització de capital inferior a 6 mesos, ii) operacions concedides a persones físiques amb una ràtio d'endeutament inferior o igual al 50% i iii) operacions concedides a persones jurídiques el deute financer de les quals sobre EBITDA és inferior o igual a 5. Quan no es compleix perquè és més elevat, s'observa el seu ràting intern i en els casos que aquest valor és inferior a un nivell determinat, es manté classificat com a risc normal.

Més endavant les operacions refinançades es podran reclassificar com a risc normal quan s'hagi cobrat el 10% del deute refinançat o el client atengui els compromisos pactats. Aquesta última condició significa que s'han de donar alhora les circumstàncies següents:

- Que des del moment del refinançament l'acreditat atengui els seus compromisos durant almenys 12 mesos consecutius (6 mesos per al cas del finançament per a la compra d'habitatge habitual).
- Que des de la finalització del període de carència, moratòria o espera, l'acreditat atengui els seus deutes durant un mínim de 3 mesos.

Si no es compleix aquesta última circumstància però sí l'anterior i l'operació està classificada com a risc dubtós es classificarà com a risc subestàndard en comptes de fer-ho com a risc normal.

Per a la resta de situacions no es procedeix a la reclassificació del risc de les operacions i es mantenen classificades en la situació de risc definit en el moment del refinançament. No obstant això, totes les operacions quedaran classificades sempre en la situació més desfavorable després d'aplicar-los els criteris descrits de refinançament o els que corresponguin per aplicació de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

2.9. Fons d'inversió

Els fons d'inversió i els fons de pensions gestionats per les societats consolidades no es registren en el Balanç de Situació Consolidat del Grup, ja que els seus patrimonis són propietat de tercers. Les comissions meritades en l'exercici per aquesta activitat es registren en el capítol «Comissions percebudes» del Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat.

El Balanç de Situació Consolidat tampoc no recull altres patrimonis gestionats per les societats consolidades que són propietat de tercers i per la gestió dels quals es percep una comissió (vegeu Nota 29.1).

2.10. Despeses de personal i compromisos postocupació

El procés de reorganització de les activitats del Grup "la Caixa" va suposar la segregació de gairebé la totalitat de la plantilla de "la Caixa" a CaixaBank amb data 1 de juliol de 2011 (amb efectes comptables des de l'1 de gener de 2011). Aquest canvi va implicar també l'assumpció per CaixaBank dels compromisos amb aquests empleats, entre els quals hi havia els compromisos per pensions i altres obligacions similars vigents a 30 de juny a "la Caixa", que bàsicament estaven regulats pels Acords Laborals sobre el sistema de Previsió Social a "la Caixa" de 31 de juliol de 2000 i de 29 de juliol de 2002, i per l'Acord Laboral de prejubilacions de 23 de desembre de 2003.

L'acord laboral subscrit el 31 de juliol de 2000 va substituir l'anterior sistema de previsió social per uns compromisos de jubilació amb el personal actiu en un pla de pensions extern d'aportació definida. En l'acord també s'estableix la cobertura de la contingència de viduïtat, invalidesa i orfanat.

L'any 2002, en compliment de l'acord laboral subscrit el 29 de juliol de 2002, es va integrar en el Pla de Pensions el valor actual a aquella data dels compromisos amb els beneficiaris que havien passat a la situació de passiu abans del 31 de juliol de 2000, i es va formalitzar una pòlissa d'assegurances específica amb VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros.

El punt de partida per entendre els efectes del traspàs de compromisos entre "la Caixa" i CaixaBank és l'acord assolit amb els sindicats l'1 d'abril de 2011 per adequar les condicions laborals dels empleats. Un dels principals punts de l'acord recull que als empleats de "la Caixa" que s'incorporin a CaixaBank els seran aplicables les condicions laborals derivades de la totalitat dels acords i pactes col·lectius vigents a "la Caixa" en el moment de la successió, sens perjudici de les modificacions posteriors que es puguin acordar col·lectivament. Això significa que CaixaBank ha de mantenir les mateixes condicions i compromisos per a tota la plantilla traspassada, amb la qual cosa es mantenen els compromisos postocupació.

El 10 de juny de 2011, en l'àmbit de la Comissió de Seguiment de l'Acord Laboral d'1 d'abril de 2011, "la Caixa" va acordar amb els sindicats les bases per al desenvolupament del pacte sisè que s'aplica previ acord en l'àmbit CaixaBank a partir de l'1 de juliol de 2011. Els acords adoptats afecten tots els partícips del Pla de Pensions (empleats de "la Caixa" i CaixaBank) i tots els beneficiaris de prestacions del Pla de Pensions. Els punts clau d'aquestes bases són:

- 1) aprovació de la creació del Pla de Pensions de Promoció Conjunta de "la Caixa" i CaixaBank;
- 2) aprovació de la modificació de les especificacions del Pla de Pensions dels empleats de "la Caixa" per transformar-les en les del Pla de Pensions de Promoció Conjunta de "la Caixa" i CaixaBank i incorporació de dos annexos en les especificacions (en el de "la Caixa" s'incorporen els partícips amb relació laboral amb "la Caixa" i en el de CaixaBank s'incorporen els partícips amb relació laboral amb CaixaBank i tots els beneficiaris de l'antic Pla de Pensions de "la Caixa" i partícips en suspens);
- 3) designació dels integrants de la Comissió de Control del Pla de Pensions de Promoció Conjunta;
- 4) formalització i constitució de la Comissió de Control del Pla de Pensions de Promoció Conjunta de "la Caixa" i CaixaBank.

Finalment, el 12 de juliol de 2011, amb efectes d'1 de juliol de 2011, "la Caixa" i CaixaBank van segellar un Acord Laboral amb els representants de les organitzacions sindicals, per adaptar el Règim General de Previsió Social de "la Caixa" i CaixaBank amb l'aprovació dels punts indicats en el paràgraf anterior.

El 22 de maig de 2012 es va signar l'Acord laboral d'integració de Banca Cívica a CaixaBank. En aquest Acord es va acordar, entre altres punts, l'adequació progressiva de l'estructura retributiva dels empleats de Banca Cívica a la de CaixaBank, i la subrogació per part de CaixaBank en els drets i les obligacions dels sistemes de

previsió social assumits en aquell moment per Banca Cívica, adaptant-los a les característiques i les condicions del sistema de previsió social a CaixaBank, i integrant-los en els instruments d'exteriorització. El 18 d'abril de 2013, es va signar l'Acord laboral d'integració de Banco de Valencia a CaixaBank, que en línia amb els anteriors processos d'integració, assegurava la progressiva homologació de la retribució i altres condicions laborals dels empleats de Banco de Valencia a les dels empleats de CaixaBank.

Compromisos postocupació

Són compromisos postocupació tots els que el Grup CaixaBank ha assumit amb el seu personal i que es liquidaran un cop hagi finalitzat la seva relació laboral amb el Grup CaixaBank.

Plans d'aportació definida

Totes les aportacions efectuades per aquest concepte en cada exercici es registren en el capítol «Despeses de personal» del Compte de Pèrdues i Guanys (vegeu Nota 36).

Plans de prestació definida

Es registra a l'epígraf «Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars» del Balanç de Situació Consolidat el valor actual dels compromisos postocupació de prestació definida, nets del valor raonable dels actius del pla (vegeu Nota 25).

D'acord amb la NIC 19 «Beneficis als empleats», es consideren actius del pla aquells amb els quals es liquidaran directament les obligacions del pla i compleixen les condicions següents:

- No són propietat de les entitats consolidades sinó d'un tercer separat legalment i sense el caràcter de part vinculada al Grup.
- Només estan disponibles per pagar o finançar retribucions postocupació, no estan disponibles pels creditors del Grup ni tan sols en situació concursal. Tampoc no poden retornar a les entitats consolidades del Grup, excepte quan els actius que queden en el pla són suficients per complir amb totes les obligacions, del pla o de l'entitat que informa, relacionades amb les retribucions postocupació o serveixen per reemborsar les retribucions postocupació que el Grup ja ha satisfet els seus empleats.

Gairebé la totalitat dels compromisos de prestació definida del Grup estan assegurats mitjançant pòlisses contractades amb VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros, entitat dependent del Grup i, en conseqüència, aquests contractes d'assegurança no compleixen les condicions exigides per ser actius afectes al pla. El valor raonable dels contractes d'assegurança consta registrat en l'actiu del Balanç Individual de CaixaBank en el capítol «Contractes d'assegurances vinculats a pensions».

La resta dels compromisos de prestació definida de CaixaBank, la majoria provinents de processos de fusió, estan assegurats mitjançant pòlisses contractades amb entitats que no tenen la condició de part vinculada i que sí que compleixen les condicions requerides per ser actius afectes al pla. El valor raonable d'aquests contractes d'assegurança consta registrat com a menor valor de les obligacions en el capítol «Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars». Quan el valor dels actius del pla és superior al valor de les obligacions, la diferència positiva es registra en el capítol «Resta d'actius – Altres».

En el procés de consolidació s'incorporen els actius i passius de VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, que inclouen les provisions matemàtiques de les pòlisses contractades i, per això, en el procés de consolidació, s'elimina l'import registrat en el capítol «Contractes d'assegurances vinculats a pensions» i pel mateix import es minora el capítol «Passius per contractes d'assegurança».

A partir de l'1 de gener de 2013, cal aplicar la NIC 19 revisada, que introdueix determinades modificacions que afecten el tractament comptable dels plans de prestació definida. Els canvis més rellevants afecten el reconeixement dels guanys i les pèrdues actuàries i els costos per interessos.

Respecte dels guanys i les pèrdues actuàries, enteses com la diferència entre les hipòtesis actuàries prèvies i el seu comportament real, així com els canvis en les hipòtesis actuàries utilitzades, s'ha suprimit tant l'opcionalitat

d'utilitzar el mètode de la banda de fluctuació com l'alternativa al seu registre en el Compte de Pèrdues i Guanys i s'han de registrar totes les pèrdues i els guanys actuaries com Ajustos de Valoració en el patrimoni net en l'exercici en què s'hi incorre. La norma permet l'opció que es reclassifiquin posteriorment a reserves voluntàries o es mantinguin en ajustos de valoració. En aquest sentit, el Grup ha optat per la seva reclassificació a reserves voluntàries. Aquest fet no ha tingut cap impacte patrimonial per al Grup, ja que abans de la seva entrada en vigor els guanys/pèrdues actuaries ja es registraven com a ingrés/despesa de l'exercici.

Pel que fa al cost per serveis passats, originat per canvis introduïts en les retribucions postocupació vigents o per la introducció de noves prestacions, se n'ha eliminat l'ajornament per als compromisos de prestació definida.

D'altra banda, el cost per interessos i el retorn esperat dels actius del pla s'han substituït en la nova norma per una quantitat neta per interessos, que es calcula aplicant el tipus de descompte al passiu (o actiu) pel compromís a l'inici de l'exercici.

Finalment, si es produeixen modificacions, reduccions i/o liquidacions de compromisos de prestació definida, s'haurien de valorar els compromisos en la data en què es produeix la transacció mitjançant el reconeixement de les desviacions actuaries en Ajustos per Valoració en el patrimoni net i en què es registra en el Compte de Pèrdues i Guanys la diferència respecte del preu satisfet per a la seva cancel·lació.

Els conceptes relacionats amb les retribucions postocupació a registrar en el Compte de Pèrdues i Guanys són els següents:

- El cost dels serveis passats, incloses les reduccions, originat per canvis introduïts en les retribucions postocupació vigents o per la introducció de noves prestacions.
- El cost dels serveis de l'exercici corrent, entès com l'increment del valor actual de les obligacions originades com a conseqüència dels serveis prestats en l'exercici pels empleats.
- L'interès net sobre el passiu (o actiu) net.
- La pèrdua o el guany incorregut per qualsevol reducció o liquidació d'un pla.

Altres retribucions a llarg termini

Tenen aquesta consideració els compromisos amb el personal prejubilat, tant en matèria de salaris com de càrregues socials fins a la data del seu pas a la situació legal de jubilat, i els premis d'antiguitat dels empleats (vegeu Nota 25).

Tots els guanys i les pèrdues actuaries es reconeixen en resultats de l'exercici.

Programes de jubilacions

CaixaBank va assumir els compromisos dels dos programes de jubilació vigents en el moment de la reorganització del Grup "la Caixa". Aquests programes van tenir el seu inici l'any 2003 i, després de diferents renovacions, el 31 de desembre de 2011 van arribar al seu venciment. El primer, de jubilació parcial, per als empleats de més de 60 anys d'edat, i el segon, de jubilació anticipada, per als empleats de 57 a 62 anys d'edat, amb un mínim de dos anys fins a l'edat de jubilació acordada i un màxim de cinc. Per adherir-se a ambdós programes, els empleats havien de complir uns requisits mínims d'antiguitat a CaixaBank i de cotització a la Seguretat Social. El 18 de juny de 2012, CaixaBank i els representants dels treballadors van subscriure un acord per establir un programa extraordinari de jubilacions vigents fins al 31 de desembre de 2012, per a la plantilla de CaixaBank i "la Caixa". Segons aquest acord, la plantilla de cada entitat que complís uns determinats requisits podia optar per acollir-se al programa de jubilacions. Aquest programa es va ampliar el 27 de juny de 2012 i el 24 de desembre de 2012.

Els empleats aollits a la jubilació parcial mantenen amb CaixaBank un contracte de treball a temps parcial, amb una jornada de treball equivalent al 15% del temps complet, i perceben el 15% del salari, la pensió de la Seguretat Social i un complement addicional, que s'ha assegurat constituint una pòlissa amb VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros. Els empleats aollits a la jubilació, amb posterior jubilació anticipada, extingeixen el

seu contracte de treball amb CaixaBank i l'Entitat els compensa amb un complement fins a la data de jubilació, equivalent a un percentatge de la seva retribució bruta anual percebuda en els últims dotze mesos i amb el pagament brut de l'import del conveni especial de cotització a l'INSS. Aquest complement varia en funció dels anys de durada de la prejubilació i s'incrementa anualment sobre la base de la variació interanual de l'Índex de Preus al Consum (IPC) del mes de desembre. Tant els empleats acollits al programa de jubilació anticipada com els acollits al de jubilació parcial mantenen, amb caràcter general, la condició de partícips del pla de pensions dels empleats de CaixaBank.

A més, CaixaBank ha assumit els compromisos dels programes de prejubilació vigent en el moment de la integració de Banca Cívica i de Banco de Valencia, així com de la resta de mesures derivades dels Acords Laborals d'Integració de 22 de maig de 2012 i de 18 d'abril de 2013, respectivament.

Per a la cobertura de la totalitat del cost dels compromisos per complements, cotitzacions a la Seguretat Social, aportacions definides al pla de pensions i resta d'obligacions, fins a l'edat de jubilació acordada amb els treballadors, el Grup CaixaBank té constituït un fons específic que consta a l'epígraf «Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars» del Balanç de Situació. El fons constituït a 31 de desembre de 2013 dona cobertura a la totalitat del cost dels empleats prejubilats com a conseqüència dels programes descrits anteriorment, així com de la resta de mesures derivades dels Acords laborals d'integració de Banca Cívica i de Banco de Valencia.

Des de l'inici dels programes de prejubilació l'any 2003, i fins al 31 de desembre de 2013, s'han prejubilat i jubilat parcialment 3.852 empleats.

Premis d'antiguitat

El Grup CaixaBank té constituït un fons per la part meritada pel seu personal actiu i pels empleats que estan en situació d'excedència forçosa en concepte de premis per antiguitat a l'empresa. CaixaBank i "la Caixa" han assumit amb els seus empleats el compromís de satisfer una gratificació a l'empleat quan compleixi 25 o 35 anys de servei. Els imports registrats per aquest concepte s'inclouen en l'epígraf «Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars» del Balanç de Situació.

Indemnitzacions per acomiadament

Les indemnitzacions per acomiadament s'han de reconèixer com a provisió per a «Fons per a pensions i obligacions similars» i com a «Despeses de personal» quan es pugui demostrar l'existència d'un compromís per rescindir el vincle contractual amb els empleats abans de la data normal de jubilació o de pagar contraprestacions com a resultat d'una oferta per incentivar la rescissió voluntària.

Amb data 27 de març de 2013 CaixaBank va formalitzar un acord laboral amb els representants sindicals que tenia en compte una reducció de la plantilla de 2.600 persones. Aquesta reducció s'ha fet únicament mitjançant baixes incentivades d'adhesió voluntària, excedències voluntàries incentivades i mobilitat geogràfica amb compensació econòmica. L'acord recull que els empleats acollits a aquestes mesures es poden beneficiar, a més, d'un pla de recol·locació efectuat per una empresa externa que inclou orientació, formació, assessorament en la cerca d'ocupació i en projectes d'autoocupació i suport a la mobilitat geogràfica, entre altres aspectes.

L'acord laboral s'emmarca en la reestructuració que s'ha dut a terme amb l'objectiu de millorar l'eficiència dels recursos del Grup CaixaBank mitjançant la seva racionalització després de les integracions de Banca Cívica i Banco de Valencia. El cost associat a aquesta reestructuració s'ha registrat en l'exercici 2013 i puja a 839 milions d'euros, que consten en els epígrafs «Despeses de personal» i «Altres despeses generals d'administració» del Compte de Pèrdues i Guanys.

Facilitats creditícies als empleats

La concessió de facilitats creditícies als empleats per sota de les condicions de mercat es considera retribució no monetària, i s'estima per la diferència entre les condicions de mercat i les pactades. Aquesta diferència es registra a l'epígraf «Despeses d'administració – Despeses de personal», amb contrapartida a «Interessos i rendiments assimilats» del Compte de Pèrdues i Guanys.

2.11. Impost sobre Beneficis

La despesa per Impost sobre Beneficis es considera una despesa de l'exercici i es reconeix en el Compte de Pèrdues i Guanys, excepte si és conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament en el patrimoni net, en aquest cas, el seu efecte fiscal corresponent també es registra en patrimoni net.

La despesa per impost sobre beneficis es calcula com a suma de l'impost corrent de l'exercici, que resulta d'aplicar el tipus de gravamen sobre la base imposable de l'exercici, i de la variació dels actius i passius per impostos diferits reconeguts durant l'exercici en el Compte de Pèrdues i Guanys. La quantia resultant es minora per l'import de les deduccions que fiscalment són admissibles.

Es registren com a actius i/o passius per impostos diferits les diferències temporàries, les bases imposables negatives pendents de compensació i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades. Aquests imports es registren aplicant-los el tipus de gravamen al qual s'espera recuperar-los o liquidar-los.

Tots els actius fiscals estan registrats a l'epígraf «Actius fiscals» del Balanç de Situació i es mostren segregats entre corrents, pels imports a recuperar en els propers dotze mesos, i diferits, pels imports a recuperar en exercicis posteriors.

De la mateixa manera, els passius fiscals estan registrats a l'epígraf «Passius fiscals» del Balanç de Situació i també es mostren segregats entre corrents i diferits. Com a corrents es recull l'import a pagar per impostos en els propers dotze mesos i com a diferits els que es preveu liquidar en exercicis futurs.

Cal assenyalar que els passius per impostos diferits sorgits per diferències temporàries associades a inversions en entitats dependents, participacions en negocis conjunts o entitats associades, no es reconeixen quan el Grup CaixaBank controla el moment de reversió de la diferència temporal i, a més, és probable que aquesta no revertirà en un futur previsible.

D'altra banda, els actius per impostos diferits només es reconeixen quan s'estima probable que en el futur es disposaran de suficients guanys fiscals per poder recuperar-los.

En cada tancament comptable es procedeix a la revisió dels impostos fiscals diferits registrats per assegurar que es mantenen vigents i, si és necessari, s'ajusten d'acord amb les noves estimacions efectuades. Amb caràcter semestral es fa un test de deteriorament dels actius fiscals registrats per assegurar-ne la recuperació en els terminis previstos.

2.12. Actiu material

Inclou l'import dels immobles, terrenys, mobiliari, vehicles, equips informàtics i altres instal·lacions adquirides en propietat o en règim d'arrendament financer. El capítol «Actiu material» del Balanç de Situació es desglossa en dos epígrafs: «Immobilitzat material» i «Inversions immobiliàries».

El primer recull els actius materials d'ús propi i els actius cedits en arrendament operatiu. L'immobilitzat material d'ús propi està integrat pels actius que el Grup CaixaBank té per a ús actual o futur amb propòsits administratius o per a la producció o subministrament de béns i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic.

A l'epígraf «Inversions immobiliàries» es recullen els valors nets dels terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen per explotar-los en règim de lloguer o per obtenir-ne una plusvàlua mitjançant la venda.

Amb caràcter general, els actius materials es presenten al cost d'adquisició, net de l'amortització acumulada i de la correcció de valor que resulta de comparar el valor net de cada partida amb el corresponent import recuperable.

En la seva implantació, la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya va donar l'opció de registrar, com a cost dels actius materials de lliure disposició, el seu valor raonable a 1 de gener de 2004. "la Caixa" va actualitzar el valor d'adquisició dels immobles d'ús propi prenent com a base les taxacions efectuades per taxadors autoritzats pel Banc d'Espanya, d'acord amb el que disposa l'Ordre Ministerial 805 de 2003.

L'amortització es calcula, aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual. En són una excepció els terrenys, que no s'amortitzen perquè s'estima que tenen una vida indefinida.

Les dotacions en concepte d'amortització dels actius materials s'efectuen amb contrapartida en el capítol «Amortització» del Compte de Pèrdues i Guanys i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents, determinats en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements.

Amortització dels actius materials

	ANYS DE VIDA ÚTIL ESTIMADA
Immobles	
Construcció	25-75
Instal·lacions	8-25
Mobiliari i instal·lacions	4-50
Equips electrònics	4-8
Altres	7-14

Amb motiu de cada tancament comptable, les entitats consolidades analitzen si hi ha indicis que el valor net dels elements del seu actiu material superi el seu import recuperable corresponent, entès com l'import més alt entre el seu valor raonable menys els costos de venda necessaris i el seu valor en ús.

En el Grup CaixaBank, els actius materials d'ús propi estan majoritàriament assignats a la unitat generadora d'efectiu (UGE) del Negoci Bancari. Sobre aquesta UGE es fa el corresponent test de deteriorament per tal de verificar que es generen els fluxos d'efectiu suficients per suportar el valor dels actius que la integren.

Per determinar el valor raonable dels actius materials classificats com a inversions immobiliàries, s'han sol·licitat taxacions ECO per als immobles l'última taxació disponible dels quals era anterior a l'1 de gener de 2012 i per a la resta d'immobles s'han fet taxacions estadístiques. A 31 de desembre de 2013, el valor raonable dels actius immobiliaris classificats com a inversions immobiliàries no difereix dels seus valors comptables. La jerarquia de valor raonable és de Nivell II a l'efecte de la normativa aplicable vigent (vegeu Nota 2.2).

Si es determina que és necessari reconèixer una pèrdua per deteriorament, es registra amb càrrec al capítol «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius» del Compte de Pèrdues i Guanys, reduint el valor en llibres dels actius fins al seu import recuperable. Després del reconeixement de la pèrdua per deteriorament, s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al valor en llibres ajustat i a la seva vida útil romanent.

De manera similar, quan es constata que s'ha recuperat el valor dels actius, es registra la reversió de la pèrdua per deteriorament reconegut en períodes anteriors i s'ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització. En cap cas la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot representar un increment del seu valor en llibres superior al que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Així mateix, una vegada a l'any o quan s'observen indicis que ho aconsellen, es revisa la vida útil estimada dels elements de l'immobilitzat i, si cal, s'ajusten les dotacions en concepte d'amortitzacions en el Compte de Pèrdues i Guanys d'exercicis futurs.

Les despeses de conservació i manteniment es carreguen en el capítol «Despeses d'administració – Altres despeses generals d'administració» del Compte de Pèrdues i Guanys.

2.13. Actiu intangible

Tenen la consideració d'actius intangibles els actius no monetaris identificables que no tenen aparença física i que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o que han estat desenvolupats internament.

Fons de comerç

En els processos de combinacions de negoci, el fons de comerç sorgeix com a diferència positiva entre:

- i) La contraprestació lliurada més, si escau, el valor raonable de les participacions prèvies en el patrimoni del negoci adquirit i l'import dels socis externs.
- ii) El valor raonable net dels actius identificats adquirits menys els passius assumits.

El fons de comerç es registra a l'epígraf «Actiu intangible – Fons de comerç» sempre que no sigui possible la seva assignació a elements patrimonials concrets o actius intangibles identificables de la societat adquirida.

Els fons de comerç adquirits a partir de l'1 de gener de 2004 es mantenen valorats al cost d'adquisició, mentre que els adquirits amb anterioritat a aquesta data es mantenen pel valor net registrat a 31 de desembre de 2003. En cada tancament comptable s'avalua cadascun dels fons de comerç per tal de determinar si han experimentat un deteriorament que redueixi el seu valor recuperable per sota del seu cost net registrat. Les hipòtesis emprades per a l'avaluació es detallen a la Nota 21. En cas afirmatiu, se'n fa el sanejament amb contrapartida a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Fons de comerç i altre actiu intangible» del Compte de Pèrdues i Guanys. Les pèrdues per deteriorament no són objecte de reversió posterior.

Altres actius intangibles

En aquest epígraf s'hi inclouen les despeses amortitzables relacionades amb el desenvolupament dels sistemes informàtics i de banca electrònica. Es tracta d'actius amb vida útil definida, que s'amortitzen en un termini màxim de cinc anys.

També s'hi inclou el valor assignat en combinacions de negoci a determinats actius no monetaris, com per exemple les carteres de pòlisses de les companyies d'assegurances o els contractes de concessions de les empreses de serveis.

Per als actius amb vida útil definida, se'n fa l'amortització i s'imputa a resultats utilitzant un mètode lineal d'amortització.

2.14. Existències

Aquest epígraf del Balanç de Situació recull els actius no financers que es mantenen per a la seva venda en el curs ordinari del negoci, els actius que estan en procés de producció, construcció o desenvolupament amb aquesta finalitat o es preveu consumir-los en el procés de producció o en la prestació de serveis.

Les existències es valoren per l'import menor entre el seu cost, incloses les despeses de finançament, i el seu valor net de realització. Per valor net de realització s'entén el preu estimat de venda neta dels costos estimats de producció i comercialització. Els principis comptables i els criteris de valoració aplicats als actius rebuts en pagament de deutes, classificats en aquest epígraf, són els mateixos que estan recollits a la Nota 2.15.

El cost de les existències que no siguin intercanviables de forma ordinària i el dels béns i serveis produïts i segregats per a projectes específics es determina de manera individualitzada, mentre que el cost de les altres existències es determina majoritàriament per aplicació del mètode de «primera entrada primera sortida» (FIFO) o del cost mitjà ponderat, segons que correspongui.

Tant les disminucions com, si escau, les posteriors recuperacions del valor net de realització de les existències es reconeixen en l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius» del Compte de Pèrdues i Guanys de l'exercici en què tenen lloc.

El valor en llibres de les existències es dona de baixa del Balanç i es registra com a despesa en el Compte de Pèrdues i Guanys en el període en què es reconeix l'ingrés procedent de la venda. Quan la venda correspon a activitats que no formen part de l'activitat habitual del Grup CaixaBank la despesa es registra a l'epígraf «Altres càrregues d'explotació – Variació d'existències» del Compte de Pèrdues i Guanys o a l'epígraf «Altres càrregues d'explotació – Resta de càrregues d'explotació», per a la resta de casos.

2.15. Actius no corrents en venda

Els actius que es registren en aquest epígraf són els següents:

- Actius el valor en llibres dels quals s'hagi de recuperar fonamentalment mitjançant la venda en comptes del seu ús continuat i sempre que la venda es consideri altament probable.
- Actius materials adjudicats procedents de regularització de crèdits, llevat dels que es destinin a ús propi o a l'explotació en règim de lloguer, i els terrenys i immobles en curs de construcció.

El Grup CaixaBank té centralitzada la propietat de tots els actius immobiliaris adquirits o adjudicats en pagament de deutes en la seva societat instrumental BuildingCenter, SAU i VIP Gestión de Inmuebles, amb l'objectiu d'optimitzar-ne la gestió.

Els actius rebuts en pagament de deutes es reconeixen pel menor import entre el valor comptable dels actius financers aplicats, entès com el seu cost amortitzat net del deteriorament estimat que com a mínim serà del 10%, i el valor de taxació de mercat de l'actiu rebut en el seu estat actual menys els costos estimats de venda, que en cap cas seran inferiors al 10% del valor de taxació.

La recepció d'actius en pagament de deutes no dona lloc, en cap cas, al reconeixement de guanys ni a l'alliberament de cobertures dels actius financers aplicats.

En cas que els actius adjudicats romanguin en el Balanç durant un període de temps superior a l'inicialment previst, el valor dels actius es revisa per reconèixer qualsevol pèrdua per deteriorament que la dificultat de trobar compradors o ofertes raonables hagi pogut posar de manifest. El Grup CaixaBank no endarrerix en cap cas el reconeixement d'aquest deteriorament, el qual, com a mínim, suposa elevar el percentatge de cobertura del 10% anterior fins al 20%, el 30% o el 40% per als actius que es mantinguin en balanç més de 12, 24 o 36 mesos, respectivament.

Amb motiu de la incorporació d'immobles procedents de Banca Cívica el 2012 i de Banco de Valencia el 2013, s'han efectuat taxacions amb els criteris establerts per l'Ordre ECO/805/2003, amb l'objectiu de registrar-los al seu valor raonable. Per a la resta d'immobles, se n'ha actualitzat el valor al tancament de l'exercici 2013 mitjançant taxacions ECO o assimilables. Han estat una excepció a aquest procediment els immobles adquirits el mateix 2013, que no s'han actualitzat perquè ja estan registrats al seu valor raonable, i els habitatges el valor comptable brut dels quals és inferior a 500.000 euros i el valor comptable net està suportat per una taxació ECO amb una antiguitat màxima de 2 anys, que s'han actualitzat mitjançant taxació estadística. El valor raonable dels actius immobiliaris classificats com a actius no corrents en venda es classifica, partint de la jerarquia de valor raonable, com a Nivell II (vegeu Nota 2.2).

2.16. Provisions i contingències

Les provisions cobreixen obligacions presents en la data de formulació dels Comptes Anuals sorgits com a conseqüència de fets passats dels quals es poden derivar perjudicis patrimonials i es considera probable la seva ocurrència; són concrets respecte a la seva naturalesa, però indeterminats respecte al seu import i/o moment de cancel·lació.

Els passius contingents són obligacions possibles sorgides com a conseqüència de fets passats, i la seva materialització està condicionada a l'ocurrència, o no, d'un o més fets futurs independents de la voluntat de l'Entitat.

En els Comptes Anuals del Grup CaixaBank s'hi recullen totes les provisions significatives respecte de les quals s'estima que la probabilitat que calgui atendre l'obligació és més elevada que la de no fer-ho. Les provisions es registren en el passiu del Balanç en funció de les obligacions cobertes, d'entre les quals s'identifiquen els fons per a pensions i obligacions similars, les provisions per a impostos i les provisions per a riscos i compromisos contingents.

Els passius contingents es reconeixen en els comptes d'ordre del Balanç.

En el tancament de l'exercici 2013 hi havia en curs diferents procediments judicials i reclamacions entaulades contra el Grup CaixaBank amb origen en el desenvolupament habitual de la seva activitat. Tant els assessors legals del Grup CaixaBank com els seus Administradors entenen que la conclusió d'aquests procediments i reclamacions no produirà un efecte significatiu en el patrimoni net dels exercicis en què finalitzin.

2.17. Estat de fluxos d'efectiu

Els conceptes utilitzats en la presentació dels estats de fluxos d'efectiu són els següents:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents; és a dir, les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de les entitats de crèdit, així com altres activitats que no es poden qualificar d'inversió o de finançament.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, com els passius financers subordinats. S'han considerat com a activitats de finançament les emissions efectuades pel Grup CaixaBank col·locades en el mercat institucional, mentre que les col·locades en el mercat minorista entre els nostres clients s'han considerat com a activitat d'explotació.

2.18. Arrendaments

Arrendaments financers

Tenen la consideració d'arrendaments financers les operacions en les quals, substancialment, tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Les operacions en què el Grup CaixaBank intervé com a arrendadora del bé es registren com un finançament prestat en el capítol «Inversions creditícies» del Balanç de Situació per l'import resultant de la suma dels valors actuals dels fluxos a cobrar de l'arrendatari. Aquests fluxos incorporen el preu d'exercici de l'opció de compra a favor de l'arrendatari al venciment del contracte, en els casos en què aquest preu d'exercici sigui suficientment inferior al valor raonable del bé a la data de venciment de l'opció, de manera que sigui raonablement probable que s'hagi d'exercir.

Quan el Grup CaixaBank actua com a arrendatari, el cost dels actius arrendats apareix registrat en els epígrafs corresponents del Balanç de Situació, segons la naturalesa del bé, i, simultàniament, es registra un passiu pel mateix import, que serà el menor del valor raonable del bé arrendat o de la suma dels valors actuals de les quantitats que cal pagar a l'arrendador més, si escau, el preu d'exercici de l'opció.

Aquests actius s'amortitzen utilitzant els mateixos criteris que es fan servir per a la resta d'actius materials d'ús propi.

Tant els ingressos financers quan s'actua com a arrendador com les despeses financeres quan s'actua com a arrendatari es registren en el Compte de Pèrdues i Guanyos als epígrafs «Interessos i rendiments assimilats» o «Interessos i càrregues assimilades», respectivament.

Arrendaments operatius

Es tracten com a arrendaments operatius les operacions en les quals, substancialment, tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament, i també la seva propietat, es mantenen per a l'arrendador.

En les operacions en les quals el Grup CaixaBank actua com a arrendadora, el cost d'adquisició dels béns arrendats estan registrats a l'epígraf «Actiu material» del Balanç de Situació. Els actius s'amortitzen utilitzant els mateixos criteris que es fan servir per a la resta d'actius materials d'ús propi i els ingressos corresponents a aquests contractes es reconeixen en el capítol «Altres productes d'explotació» del Compte de Pèrdues i Guanys.

Quan el Grup CaixaBank actua com a arrendatari, les despeses d'aquests contractes es registren en l'epígraf «Despeses d'administració – Altres despeses generals d'administració» del Compte de Pèrdues i Guanys.

Transaccions de venda amb arrendament posterior

En les vendes d'actius al seu valor raonable amb arrendament operatiu posterior, els resultats generats en l'operació es reconeixen immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys. En cas que la venda s'efectuï a un preu inferior al seu valor raonable, els resultats també es reconeixen immediatament en el Compte de Pèrdues i Guanys, excepte si la pèrdua queda compensada per quotes futures de l'arrendament per sota dels preus de mercat, en aquest cas es diferirà i s'imputarà en proporció a les quotes pagades durant el període en el qual s'espera utilitzar l'actiu. Al contrari, si el preu de venda és superior al valor raonable, l'excés es diferirà i s'imputarà en el Compte de Pèrdues i Guanys durant el període que s'espera utilitzar l'actiu.

El 2012, CaixaBank va efectuar una operació de venda i un posterior arrendament de 439 oficines (vegeu Nota 20).

2.19. Estats de canvis en el patrimoni net. Part A) Estats d'ingressos i despeses reconeguts

En aquest estat es presenten els ingressos i les despeses reconeguts com a conseqüència de l'activitat del Grup durant l'exercici, amb distinció entre els registrats com a resultats en el Compte de Pèrdues i Guanys consolidat i els altres ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net consolidat.

Les partides utilitzades en la presentació de l'estat són les següents:

- i) El resultat consolidat de l'exercici.
- ii) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts transitòriament com a ajustos per valoració en el patrimoni net consolidat.
- iii) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts definitivament en el patrimoni net consolidat.
- iv) L'Impost sobre Beneficis meritat pels conceptes anteriors, excepte per als ajustos per valoració amb origen en participacions en entitats associades o negocis conjunts (entitats multigrup) valorades pel mètode de la participació, que es presenten en termes nets.
- v) El total dels ingressos i les despeses reconeguts, calculats com la suma dels conceptes anteriors, mostrant de manera separada l'import atribuït a l'entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris.

L'import dels ingressos i les despeses que corresponen a entitats valorades pel mètode de la participació registrats directament contra el patrimoni net es presenta en aquest estat, sigui quina sigui la seva naturalesa, en la rúbrica «Entitats valorades pel mètode de la participació».

2.20. Estats de canvis en el patrimoni net. Part B) Estats totals de canvis en el patrimoni net

En aquest estat es presenten tots els canvis produïts en el patrimoni net del Grup, incloent-hi els originats en canvis en els criteris comptables i en correccions d'errors. A l'estat es presenta una conciliació del valor en llibres al començament i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net consolidat, agrupant els moviments segons la seva naturalesa:

- i) Ajustos per canvis en criteris comptables i correccions d'errors: inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers distingint els originats en canvis en els criteris comptables dels que corresponen a correcció d'errors.
- ii) Total d'Ingressos i despeses reconeguts: recull, de manera agregada, el total de les partides registrades a l'estat de canvis en el patrimoni net part A) Ingressos i despeses reconeguts, indicades anteriorment.
- iii) Altres variacions en el patrimoni net: recull la resta de partides registrades en el patrimoni net consolidat, com poden ser augments o disminucions de capital, distribució de dividendes, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital propis, traspassos entre partides del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net consolidat.

2.21. Operacions d'assegurances

El Grup aplica els requeriments establerts en la NIIF 4 – *Contractes d'Assegurança* a tots els actius i passius dels seus estats financers consolidats que es deriven de contractes d'assegurança, d'acord amb la definició prevista en aquesta norma.

El Grup no separa cap component de dipòsit associat als contractes d'assegurança; aquesta dissociació és de caràcter voluntari. Així mateix, s'estima que el valor raonable de les opcions de rescat emeses a favor dels prenedors de contractes d'assegurança té un valor nul o, en cas contrari, la seva valoració forma part del valor dels passius per contractes d'assegurança.

D'acord amb els criteris assenyalats en les NIIF, les entitats asseguradores han de dur a terme un test de suficiència, en relació amb els compromisos contractuals assumits, dels passius per contractes d'assegurança registrats en el seu balanç.

Amb aquest objectiu, es determina:

- i) La diferència entre el valor en llibres dels seus contractes d'assegurances, net dels costos d'adquisició diferits o de qualsevol actiu intangible relacionat amb els contractes d'assegurança objecte d'avaluació, i el valor actual dels fluxos d'efectiu derivats dels contractes d'assegurança i dels fluxos d'efectiu connexos, com ara els costos de tramitació de les reclamacions i els fluxos d'efectiu que procedeixin d'opcions i garanties implícites.
- ii) La diferència entre el valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu projectats dels actius financers afectes als contractes d'assegurança.

A l'efecte de determinar el valor actual dels fluxos d'efectiu dels contractes d'assegurança, s'utilitza el mateix tipus d'interès que s'utilitza per estimar el valor actual dels actius financers afectes als contractes d'assegurança.

Quan la diferència del punt i) és més gran que la diferència del punt ii), es posa de manifest que les provisions per contractes d'assegurança registrades en el Balanç de Situació Consolidat són insuficients i es reconeix aquest import en el Compte de Pèrdues i Guanys del període.

D'acord amb allò que disposa la normativa comptable d'assegurances, i en particular d'acord amb el tractament de correcció d'asimetries comptables, el Grup registra les variacions del valor raonable dels actius financers disponibles per a la venda afectes a contractes d'assegurances en l'epígraf «Passiu per contractes d'assegurances» del Balanç Consolidat.

A continuació es detallen els components principals recollits com a provisions tècniques:

- **Primes no consumides i riscos en curs**

La provisió per a primes no consumides correspon a la fracció de les primes meritades en l'exercici que s'ha d'imputar al període comprès entre el tancament de cada exercici i el final del període de cobertura de la pòlissa.

La provisió per a riscos en curs té per objecte complementar la provisió de primes no consumides en la mesura que el seu import no sigui suficient per cobrir la valoració de tots els riscos i despeses corresponents al període de cobertura no transcorregut a la data de tancament de l'exercici.

- **Assegurances de vida**

Aquesta provisió està integrada principalment per les provisions matemàtiques dels contractes d'assegurança, així com per les primes no consumides dels contractes d'assegurança amb període de cobertura igual o inferior a l'any. Les provisions matemàtiques representen l'excés del valor actual actuarial de les obligacions futures de les companyies asseguradores dependents sobre el de les primes que ha de satisfer el prenedor de l'assegurança.

Les entitats asseguradores utilitzen les taules de mortalitat i supervivència PERM/F-2000P per a tots els contractes nous a partir del 15 d'octubre de 2000. Per als contractes anteriors a aquesta data, apliquen les taules PERM/F-2000C.

- **Relatives a l'assegurança de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors**

Corresponen a les provisions tècniques dels contractes d'asseguracions en què el prenedor assumeix el risc de la inversió.

- **Prestacions**

Recull l'import total de les obligacions pendents derivades dels sinistres que han tingut lloc abans de la data de tancament de l'exercici. El Grup calcula aquesta provisió com la diferència entre el cost total estimat o cert dels sinistres ocorreguts i pendents de declaració, liquidació o pagament, incloses les despeses externes i internes de gestió i tramitació dels expedients, i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres.

- **Provisions per a participació en beneficis i per a extorns**

Inclou l'import dels beneficis meritats a favor dels assegurats o beneficiaris encara no assignats a la data de tancament. No recull l'efecte d'assignar part de les plusvàlues latents de la cartera d'inversions a favor dels prenedors d'assegurança.

Les provisions tècniques corresponents a la reassegurança acceptada es determinen d'acord amb els mateixos criteris utilitzats en l'assegurança directa.

Les provisions tècniques de l'assegurança directa i de la reassegurança acceptada es presenten en el Balanç Consolidat a l'epígraf «Passiu per contractes d'assegurança» (vegeu Nota 24).

Les provisions tècniques vinculades als riscos cedits a entitats reasseguradores es calculen en funció dels contractes de reassegurança subscrits, seguint criteris anàlegs als establerts en les assegurances directes. El seu import es presenta a l'epígraf «Actius per reasseguracions» del Balanç de Situació Consolidat (vegeu Nota 19).

3. Gestió del risc

La gestió global dels riscos és fonamental per al negoci de qualsevol entitat de crèdit. CaixaBank gestiona de manera global, activa i prudent els riscos del negoci, disposa de sistemes de control intern i supervisió adaptats als millors estàndards internacionals i optimitza la relació entre rendibilitat i risc, en un marc que potencia la qualitat de servei als clients.

La gestió global dels riscos pretén tutelar la sanitat del risc i preservar els mecanismes de solvència i té com a objectiu l'optimització de la relació rendibilitat/risc, amb la identificació, el mesurament i la valoració dels riscos i la seva consideració permanent en la presa de decisions de negoci de CaixaBank. D'aquesta manera es configura un perfil de risc d'acord amb els objectius estratègics. El model de delegacions té com a eixos bàsics tant les

variables fonamentals de risc com l'import de les operacions, i permet quantificar els riscos a través d'escenaris de consum de capital i pèrdua esperada.

Riscos prioritaris i emergents

Els riscos prioritaris i emergents són aquells que poden afectar de manera material els resultats de l'Entitat i la sostenibilitat a llarg termini del model de negoci.

- **Riscos macroeconòmics.** A Espanya continua el procés de correcció dels desequilibris originats amb anterioritat a l'inici de la crisi econòmica i cal estar alerta mentre no es produeixi una recuperació estable de la demanda interna.
- **Riscos regulatoris.** La transició a un sistema financer global més segur comporta més requeriments regulatoris per a les entitats que CaixaBank afronta amb uns sòlids nivells de solvència i liquiditat. El procés d'unió bancària europea implica un canvi en les responsabilitats i el model de supervisió, que s'ha de recolzar en mecanismes de resolució robustos. Després de les revisions independents del sector bancari espanyol, efectuades d'acord amb el Memoràndum d'Entesa, i les avaluacions de l'FMI, a través del Financial Sector Assessment Program per a Espanya, els nivells de provisions del sector haurien de satisfer l'avaluació global que efectuarà el BCE amb vistes a l'assumpció de les funcions de supervisió.
- **Riscos reputacionals.** La crisi econòmica, l'excessiu palanquejament de famílies i empreses, i la pèrdua de valor de les inversions en productes híbrids, entre altres aspectes, han provocat un deteriorament significatiu de la confiança de la societat espanyola en la banca. CaixaBank ha posat l'atenció en la solvència i la qualitat com a prioritats estratègiques per recuperar la confiança de la clientela en el sector financer. D'altra banda, en els últims anys CaixaBank ha reforçat les estructures de control intern, compliment normatiu i prevenció de blanqueig de capitals.

Classificació dels riscos

Els riscos en què s'incorre a conseqüència de la mateixa activitat es classifiquen com a: risc de crèdit (derivat tant de l'activitat bancària com del risc associat a la cartera de participades), risc de mercat (dins el qual s'inclouen el risc de tipus d'interès del balanç estructural, el risc de preu o tipus associat a les posicions de l'activitat tesorera i el risc de canvi), risc de liquiditat, risc operacional, risc actuarial i risc de compliment normatiu.

Principis generals del risc

Es resumeixen a continuació els Principis Generals de Gestió del Risc, aprovats pel Consell d'Administració:

- El risc és inherent a l'activitat del Grup CaixaBank.
- Responsabilitat última del Consell i implicació de l'Alta Direcció.
- Perfil de risc mitjà-baix.
- Implicació de tota l'organització.
- La gestió comprèn el cicle complet de les operacions: des de l'anàlisi prèvia a la concessió, el seguiment de la solvència i la rendibilitat, al reemborsament o la recuperació dels actius deteriorats.
- Decisions conjuntes, tenint en compte que hi ha un sistema de facultats i que sempre es requereix l'aprovació de dos empleats.
- Independència de les unitats de negoci i operatives.
- Concessió sobre la base de la capacitat de devolució del titular i d'una rendibilitat adequada.
- Homogeneïtat en els criteris i les eines utilitzades.
- Descentralització de les decisions.
- Ús de tècniques avançades.
- Dotació de recursos adequats.

Estructura organitzativa

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan màxim que determina la política de risc del Grup. L'Alta Direcció actua en el marc de les atribucions delegades pel Consell d'Administració i configura els següents comitès de gestió del risc:

- **Comitè Global del Risc.** Gestiona de manera global els riscos de crèdit, mercat, operacional, actuarial, concentració, tipus d'interès, liquiditat i reputacional, i els específics de les participacions més rellevants, així com les implicacions de tots aquests en la gestió de la solvència i el capital. Analitza el posicionament de riscos i estableix polítiques per optimitzar la gestió de riscos del Grup en el marc dels reptes estratègics. El Comitè revisa i aprova periòdicament diversos informes relatius als riscos assumits de manera conjunta per totes les entitats del Grup.
- **Comitè de polítiques de Concessió.** Proposa les facultats i els preus de les operacions de crèdit, les mesures d'eficiència i simplificació de processos, el nivell de risc assumit en els diagnòstics d'acceptació i els perfils de risc acceptats en campanyes comercials.
- **Comitè de Crèdits.** Analitza i, si s'escau, aprova les operacions de crèdit dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Consell d'Administració les que excedeixen al seu nivell de delegació.
- **Comitè de Refinançaments.** Analitza i, si s'escau, aprova les operacions de refinançament dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Comitè de Crèdits les que excedeixen el seu nivell de delegació.
- **Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO).** Analitza els riscos de liquiditat de tipus d'interès i de canvi, tant en el negoci bancari com en l'assegurador, en l'àmbit dels riscos estructurals i proposa la realització de cobertures i emissions per gestionar-los.
- **Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris.** Fa un seguiment permanent de l'operativa i és la primera instància d'aprovació de les operacions d'adquisició d'aquests actius.

Eines

El Grup CaixaBank fa servir, des de fa anys, un conjunt d'eines i tècniques de control d'acord amb les necessitats particulars de cadascun dels riscos. Entre d'altres, s'utilitzen els càlculs de probabilitat d'incompliment a través d'eines de ràting i *scoring*, els càlculs de severitat i pèrdua esperada de les diferents carteres i eines de rendibilitat ajustada al risc, tant a nivell de client com d'oficina. També s'efectuen càlculs de valor en risc (VaR) per a les diferents carteres, com a element de control i fixació de límits dels riscos de mercat, i la identificació qualitativa dels diferents riscos operacionals per a cadascuna de les activitats del Grup CaixaBank.

Totes les actuacions en l'àmbit del mesurament, seguiment i gestió del risc es duen a terme d'acord amb la recomanació del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i la normativa establerta en les directives europees i la legislació espanyola vigent.

3.1. Risc de crèdit

El risc de crèdit és el més significatiu del balanç del Grup CaixaBank i es deriva de l'activitat bancària i asseguradora, de l'operativa de tresoreria i de la cartera de participades. L'exposició màxima al risc de crèdit, a 31 de desembre de 2013, dels instruments financers inclosos en els epígrafs «Cartera de negociació», «Actius financers disponibles per a la venda», «Inversions creditícies», «Cartera d'inversió a venciment» i «Derivats de cobertura», inclosos en el Balanç de Situació adjunt, així com els epígrafs «Riscos contingents» i «Compromisos contingents», inclosos en la promemòria del Balanç de Situació adjunt, no difereix significativament del seu valor comptable.

3.1.1. Risc de crèdit amb clients

Descripció general

L'exercici 2013 ha estat marcat per la finalització de la integració de Banca Cívica i per la fusió de Banco de Valencia. En l'àmbit sectorial, la revisió de la qualitat de la cartera creditícia i dels immobles adjudicats, en el

context de les proves de resistència, i les exigències de provisions d'acord amb els RDL 2/2012 i 18/2012 han continuat sent els factors clau en la complexa evolució del sector bancari a Espanya.

El Grup CaixaBank orienta l'activitat creditícia a satisfer les necessitats de finançament a les famílies i a les empreses. La gestió del risc de crèdit es caracteritza per una política de concessió prudent i de cobertures adequades. La inversió creditícia, amb predomini de particulars i preponderància del crèdit hipotecari per a l'adquisició de primer habitatge, presenta una estructura amb un nivell de risc significativament baix. El crèdit concedit a promotors immobiliaris per finançar la construcció d'habitatges, una vegada acabats i venuts, generalment se subroga a favor de clients particulars.

Respecte al nivell de cobertura de les garanties hipotecàries, el valor de taxació és 2,4 vegades superior a l'import pendent de vèncer de la cartera hipotecària.

La cartera creditícia presenta un alt grau de diversificació i d'atomització, amb la consegüent reducció del risc creditici. Respecte a la distribució geogràfica, l'activitat creditícia del Grup CaixaBank se centra, bàsicament, a Espanya.

Els deutors dubtosos s'han situat en 25.365 milions d'euros i 20.150 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament. La ràtio de morositat (crèdits i riscos contingents dubtosos sobre el total de risc) és de l'11,66% a 31 de desembre de 2013 (8,62% a 31 de desembre de 2012) i continua sent inferior a la del conjunt del sistema financer espanyol (que amb dades de desembre de 2013 se situava en el 13,61%).

Les provisions per a insolvències constituïdes arriben fins als 15.478 milions d'euros, 2.807 més que a 31 de desembre de 2012, i representen una taxa de cobertura dels actius dubtosos del 61,05%.

Organització i processos de concessió del crèdit

La integració tecnològica amb les dues franquícies de Banca Cívica que faltaven per integrar (Caja Canarias i Caja Burgos) i amb Banco de Valencia s'ha convertit en l'objectiu prioritari de l'any 2013. Hi ha hagut equips específics destinats a les tres entitats esmentades que han gestionat els aspectes clau de la integració. Entre moltes altres tasques, s'han desenvolupat les següents:

- Definició de sistemes de facultats en els períodes transitoris (xarxa d'oficines, zones, comitès de Serveis Centrals...).
- Convergència en les polítiques i els criteris de risc aplicats a CaixaBank (catàleg de productes d'actiu, preus, garanties, terminis, acumulació de risc...).
- Identificació de *Gaps* en els productes per a la integració tecnològica.
- Tractament de les eines de mesurament.
- Planificació de la formació en riscos.

Des del punt de vista organitzatiu, els equips de risc de CaixaBank i Banca Cívica s'han unificat sota una única direcció (Direcció d'Admissió i Seguiment de Riscos de cada Direcció Territorial) i han treballat conjuntament amb els mateixos criteris de risc per donar servei a la xarxa d'oficines. En canvi, a Banco de Valencia, s'han mantingut l'estructura i els òrgans de decisió de risc existents a l'entitat financera desplaçant analistes d'admissió de CaixaBank per homogeneïtzar els criteris de risc aplicats en la concessió. A més s'han establert circuits específics per als clients establerts a l'Esquema de Protecció d'Actius (EPA) i per als actius traspassats a la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB).

El resultat ha estat la integració en un temps rècord d'aquestes entitats.

En un altre àmbit de coses, l'entitat disposa d'un sistema de facultats en la concessió del crèdit que suposa un instrument de delegació molt eficaç pel que fa a la gestió del risc. El sistema es basa en un tractament d'importos màxims per garantia i client/Grup, quan es tracta de particulars o de grans empreses, i per límits de pèrdua esperada a escala de client/Grup econòmic, per a la resta de segments d'empresa.

En la determinació del nivell de facultats hi participen activament els paràmetres de risc, a més d'altres polítiques basades en la qualitat creditícia de l'acreditat. Durant l'any 2013 ha continuat el procés d'actualització dels paràmetres de risc i s'han implantat nous models de gestió amb l'objectiu de millora contínua del poder predictiu d'aquestes eines.

En aquest sentit, l'Entitat duu a terme accions periòdiques d'actualització d'estats financers i informació qualitativa de les nostres empreses per aconseguir el màxim nivell de cobertura del ràting intern.

El sistema d'autoritzacions, tant pel que fa a les noves sol·licituds com a les operacions ja existents, es fonamenta en l'expedient electrònic que elimina el moviment físic de l'expedient i millora l'eficiència del procés.

Per a la determinació del preu de les operacions s'utilitzen, d'una banda, les eines de *pricing* integrades en el sistema de sol·licituds (basades en l'adequada cobertura de la prima de risc) i, de l'altra, la informació de l'eina RAR (Rendibilitat Ajustada a Risc).

Amb la mètrica RAR, es pretén aconseguir més control de l'equilibri entre la rendibilitat i el risc. Gràcies a aquesta es poden identificar més bé els factors determinants de la rendibilitat de cada client i analitzar clients i carteres segons la seva rendibilitat ajustada a risc. Amb aquest objectiu, s'ha dut a terme, juntament amb l'àrea comercial, una acció comercial específica per millorar la rendibilitat i optimitzar aquesta ràtio. D'altra banda, els resultats de l'obertura en pilot del RAR per al segment de pimes ubicat a la xarxa universal han estat satisfactoris. El RAR està consolidat en la xarxa de Centres d'Empresa i Corporativa.

A escala de processos, s'ha establert un nou circuit per a l'admissió d'operacions de risc del Sector públic gestionat pels Centres d'Institucions. D'aquesta manera, les operacions que requereixen la sanció de riscos s'efectuarà des de Serveis Centrals per centralitzar la decisió de risc tenint en compte l'anàlisi específica de risc d'aquest segment.

Durant l'any, també cal destacar les actuacions següents:

- A l'abril es va fer una campanya per impulsar el crèdit al consum adreçada a potenciar el finançament al consum entre les famílies, emprenedors i joves mitjançant préstecs i targetes *revolving*, en la qual s'ha donat suport per garantir el perfil de risc adequat dels clients impactats. Durant el segon semestre l'acció comercial s'ha centrat en la captació de comerços.
- Al juny, la Llei 1/2013 estableix una sèrie de mesures sobre modificacions de préstecs i crèdits hipotecaris de particulars, que l'entitat ha aplicat, per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, la reestructuració de deute i el lloguer social. Aquesta nova Llei pretén reforçar la protecció dels deutors que van contractar una hipoteca sobre la residència habitual.
- El novembre va entrar en vigor la Llei 14/2013, que estableix l'extinció de l'IRPH caixes i altres índexs. Els contractes referenciats a aquests aplicaran el que estableix el mateix contracte o, si no, es referenciaran a l'IRPH entitats.

Amb vista al futur, està previst iniciar una línia de treball en el sentit de simplificació i racionalització de les polítiques actuals (nivells d'aprovació, optimització de polítiques, càrregues de treball, etc.).

Gestió de la morositat

Una de les prioritats màximes de la gestió de riscos és assegurar-se que els centres encarregats del control de la morositat disposen dels mitjans necessaris per portar a bon terme la seva activitat. L'objectiu és actuar des del primer moment que es detecten indicis de deteriorament de la solvència del deutor i d'aquesta manera adoptar amb la màxima diligència les mesures oportunes per fer el seguiment de les operacions i de les seves garanties associades i, si és el cas, iniciar les reclamacions per aconseguir la ràpida recuperació del deute.

La situació del mercat immobiliari a Espanya planteja situacions d'especial dificultat per als qui van contreure préstecs hipotecaris en els moments de valoració més elevada dels immobles i ara es troben amb la impossibilitat de satisfer les obligacions de pagament.

En aquest context, el Grup ha seguit aplicant un conjunt de mesures dirigides als clients particulars que travessen dificultats transitòries per atendre el pagament de préstecs amb garantia hipotecària sobre la residència habitual. Aquestes mesures, que només s'apliquen als clients la relació dels quals amb l'Entitat deixa clara la seva voluntat inequívoca de fer front als compromisos adquirits, pretenen adaptar les condicions de l'operació a la situació actual del deutor. La introducció de períodes de carència, les clàusules d'espera, la reunificació de deutes o la moratòria de quotes són un exemple de les mesures que s'analitzen per decidir amb el client la que s'adequa més a la seva situació particular.

El Grup CaixaBank ja havia desenvolupat amb antelació els requisits que estableix aquesta circular mitjançant l'establiment d'una política de renegociació de deutes, aprovada pel Consell d'Administració el 10 de març de 2011, que recull les pautes bàsiques establertes en la recent norma:

- no utilitzar la renegociació per desvirtuar el risc d'incompliment,
- analitzar aquestes operacions per nivell diferent al que va concedir l'operació inicial, i
- disposar d'un sistema intern d'informació que en permeti la identificació i el seguiment.

Tal com estableix la Llei 2/2011 de 4 de maig, d'Economia Sostenible, l'entitat duu a terme pràctiques per a la concessió responsable de préstecs i crèdits als consumidors. Aquestes són aprovades pel Consell, desenvolupades en la normativa interna i, entre altres, estableixen:

- Una adequada relació entre els ingressos i les càrregues que assumeixen els consumidors.
- La verificació documental de la informació facilitada pel prestatari i la seva solvència.
- La informació precontractual i els protocols d'informació adequats a les circumstàncies i a les característiques personals de cada client i de l'operació.
- Una valoració adequada i independent de les garanties immobiliàries.

Polítiques de refinançament

El refinançament és la reinstrumentació de riscos de clients amb impagats per intentar millorar les garanties disponibles i facilitar el compliment dels seus compromisos. El 2 d'octubre de 2012, el Banc d'Espanya va publicar la Circular 6/2012, de 28 de setembre, que inclou el tractament i la classificació de les operacions de refinançament i reestructuració. Es consideren com a tals les operacions de refinançament, operacions refinançades, reestructurades, d'acord amb les descripcions incloses a la Circular esmentada.

No obstant això, el 30 d'abril de 2013, el Banc d'Espanya va emetre un document que contenia les directrius per establir referències que facilitin el compliment adequat de la Circular 4/2004, coadjuvant al reforçament de les polítiques de refinançament en la definició, documentació, seguiment i revisió, i garantir una homogeneïtat en els criteris utilitzats per les diverses entitats financeres. CaixaBank va efectuar durant el primer semestre de 2013, la revisió, mitjançant l'estudi individualitzat, de la classificació comptable de les carteres refinançades o reinstrumentades.

En el primer semestre de 2013, i com a conseqüència del procés de revisió de detall inicial, es va fer la reclasificació de bases d'actius normals a dubtosos per un import de 3.287 milions d'euros i a subestàndard per un import de 768 milions d'euros. Aquesta revisió va suposar el registre d'una major provisió per refinançaments per un import de 540 milions d'euros, dels quals 375 milions van ser amb càrrec a resultats de l'exercici.

Amb caràcter general, les facilitats atorgades per al compliment dels compromisos dels clients no impliquen modificacions substancials, a efectes comptables, dels contractes originals. Per tant, les mesures de reestructuració o renegociació no comporten, amb caràcter general, la baixa de l'actiu original i el reconeixement d'una nova operació.

Els procediments i les polítiques aplicades en la gestió de riscos permeten, en qualsevol moment, fer un seguiment detallat de les operacions creditícies. En aquest sentit, qualsevol operació que pugui requerir modificacions

de les condicions com a conseqüència d'evidència de deteriorament en la solvència de l'acreditat, ja disposa, a la data de la modificació, de la corresponent provisió per deteriorament. Per tant, com que aquestes operacions estan correctament classificades i valorades, no es posen de manifest requeriments addicionals de provisions per deteriorament sobre els préstecs refinançats.

A continuació es facilita informació del saldo viu de les operacions refinançades a 31 de desembre de 2013 i 2012 en funció de la classificació del risc d'insolvència del client:

31-12-2013

(Milers d'euros)	NORMAL					
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS	
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT
Administracions públiques	27	48.605	21	49.668	71	579.303
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	12.751	3.312.989	453	125.694	4.824	893.085
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>3.156</i>	<i>1.452.060</i>	<i>34</i>	<i>61.922</i>	<i>561</i>	<i>58.793</i>
Resta de persones físiques	85.665	5.610.952	434	13.617	25.935	156.356
Total	98.443	8.972.546	908	188.979	30.830	1.628.744

31-12-2012

(Milers d'euros)	NORMAL					
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS	
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT
Administracions públiques	7	3.944			57	154.016
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	12.861	3.462.407	927	222.792	8.092	531.229
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>2.780</i>	<i>1.385.107</i>	<i>57</i>	<i>78.886</i>	<i>362</i>	<i>17.951</i>
Resta de persones físiques	74.091	6.048.897	2.826	75.048	28.514	169.846
Total	86.959	9.515.248	3.753	297.840	36.663	855.091

31-12-2013

(Milers d'euros)	SUBESTÀNDAR						
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS		COBERTURA ESPECÍFICA
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	
Administracions públiques			2	48.144	2	21	4
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	2.019	1.445.658	19	62.317	788	537.820	443.542
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>1.108</i>	<i>633.586</i>	<i>1</i>	<i>50.000</i>	<i>103</i>	<i>47.952</i>	<i>217.892</i>
Resta de persones físiques	12.324	1.254.523	86	8.157	3.050	22.899	148.504
Total	14.343	2.700.181	107	118.618	3.840	560.740	592.050

31-12-2012

(Milers d'euros)	SUBESTÀNDARD						
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS		COBERTURA ESPECÍFICA
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	
Administracions públiques	0	0	0	0	0	0	
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	3.299	1.955.677	73	82.621	769	264.712	742.741
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>2.306</i>	<i>1.679.205</i>	<i>35</i>	<i>59.568</i>	<i>84</i>	<i>115.955</i>	<i>646.898</i>
Resta de persones físiques	12.444	1.043.687	869	100.715	2.784	26.926	161.181
Total	15.743	2.999.364	942	183.336	3.553	291.638	903.922

31-12-2013

(Milers d'euros)	DUBTÓS						
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS		COBERTURA ESPECÍFICA
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	
Administracions públiques	38	32.106	6	3.162	17	12.663	
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	13.457	5.689.399	145	201.984	3.141	1.578.285	4.331.595
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>7.471</i>	<i>4.061.150</i>	<i>49</i>	<i>118.736</i>	<i>644</i>	<i>875.895</i>	<i>3.066.089</i>
Resta de persones físiques	37.439	3.449.513	493	45.249	16.399	93.351	820.636
Total	50.934	9.171.018	644	250.395	19.557	1.684.299	5.152.231

31-12-2012

(Milers d'euros)	DUBTÓS						
	GARANTIA HIPOTECÀRIA IMMOBILIÀRIA PLENA		RESTA DE GARANTIES REALS		SENSE GARANTIES REALS		COBERTURA ESPECÍFICA
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	
Administracions públiques	0	0	1	3.035	15	9.645	
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	7.996	3.882.946	583	494.318	2.412	404.497	1.639.961
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>4.416</i>	<i>2.616.717</i>	<i>174</i>	<i>305.638</i>	<i>361</i>	<i>164.588</i>	<i>1.078.327</i>
Resta de persones físiques	11.126	1.189.865	1.935	227.829	5.423	65.776	395.339
Total	19.122	5.072.811	2.519	725.182	7.850	479.918	2.035.805

31-12-2013

(Milers d'euros)	TOTAL		
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	COBERTURA ESPECÍFICA
Administracions públiques	184	773.672	4
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	37.597	13.847.231	4.775.138
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>13.127</i>	<i>7.360.094</i>	<i>3.283.980</i>
Resta de persones físiques	181.825	10.654.617	969.139
Total	219.606	25.275.520	5.744.281

31-12-2012

(Milers d'euros)	TOTAL		
	NRE. OPERACIONS	IMPORT BRUT	COBERTURA ESPECÍFICA
Administracions públiques	80	170.640	505
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	37.012	11.301.201	2.382.702
<i>Del qual: finançament a la construcció i promoció</i>	<i>10.575</i>	<i>6.423.614</i>	<i>1.725.225</i>
Resta de persones físiques	140.012	8.948.587	556.521
Total	177.104	20.420.428	2.939.728

Polítiques i estratègies del Grup CaixaBank en relació amb els actius problemàtics del sector de la construcció i promoció immobiliària

El criteri fonamental que guia la gestió dels actius problemàtics del sector promotor en el Grup CaixaBank és facilitar als acreditats el compliment de les seves obligacions.

En primer lloc, i amb el compromís dels accionistes i altres empreses del grup acreditat, s'estudia la possibilitat de concedir períodes de carència que permetin el desenvolupament dels sòls finançats, la finalització de les promocions en curs i la comercialització de les unitats acabades.

En l'anàlisi que es duu a terme preval la viabilitat dels projectes, de manera que s'evita l'augment de la inversió per als actius immobiliaris sobre els quals no s'entreu una possibilitat clara de vendes futures.

A més, en el refinançament d'operacions, l'objectiu és incorporar noves garanties que reforcin les existents. La política és no esgotar amb segones hipoteques el marge actual de valor que ofereixen les garanties prèvies.

En el cas d'obra acabada, s'analitza la possibilitat d'ajudar a la seva comercialització mitjançant Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL, societat participada per CaixaBank en un 49%, que gestiona en exclusiva per un període de 10 anys els actius immobiliaris del Grup CaixaBank (vegeu Nota 18), bàsicament els immobles de BuildingCenter, SAU i VIP Gestión de Inmuebles, SLU, societats instrumentals del Grup CaixaBank tenidores dels immobles i del Grup Critería CaixaHolding, participat directament per "la Caixa". Això permet una gestió eficient de la inversió, anticipar-ne la recuperació i afegir-hi valor i rendibilitat.

En tots els casos es duu a terme un control exhaustiu de la qualitat dels adquirents per assegurar la viabilitat de les operacions de finançament a compradors finals.

Finalment, quan no s'albiren possibilitats raonables de continuïtat de l'acreditat, es gestiona l'adquisició de la garantia. El preu d'adquisició es determina a partir de la valoració efectuada per, com a mínim, una societat de taxació inscrita en el Registre Oficial del Banc d'Espanya. En els casos en què el preu de compravenda és inferior al deute, s'anticipa el sanejament del crèdit per ajustar-lo al valor de la transmissió.

Polítiques i estratègies en relació amb els actius adquirits en pagament de deutes

BuildingCenter, SAU és la societat dependent de CaixaBank encarregada de la tinença dels actius immobiliaris del Grup. BuildingCenter adquireix els actius immobiliaris, procedents de l'activitat creditícia de CaixaBank, i els gestiona a través de Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL.

Així mateix, VIP Gestión de Inmuebles és la societat que depèn de CaixaBank encarregada de la tinença d'actius immobiliaris procedents de l'activitat creditícia de Banco de Valencia, anterior a la seva fusió amb CaixaBank.

L'adquisició d'actius immobiliaris s'efectua per tres vies diferents:

- 1) Adjudicació en subhasta com a conclusió d'un procediment d'execució, generalment hipotecària. Els preus de concurrència en subhasta es fixen, amb els límits determinats per la legislació aplicable, d'acord amb taxacions actualitzades fetes per societats de taxació homologades pel Banc d'Espanya. La supervisió de les activitats d'adjudicació en subhasta és responsabilitat del Comitè de Subhastes, integrat per les àrees de Riscos i Jurídica de CaixaBank, i dels representants de la societat BuildingCenter, aquesta com a tenidora final dels actius.
- 2) Adquisició d'actius immobiliaris hipotecats concedits a particulars, amb la posterior subrogació i cancel·lació dels deutes. Com en el cas anterior, la fixació dels preus d'adquisició es fa d'acord amb taxacions actualitzades fetes per societats de taxació homologades pel Banc d'Espanya i els paràmetres definits en la normativa aprovada a CaixaBank per a aquest tipus d'operacions.
- 3) Adquisició d'actius immobiliaris concedits a societats, generalment promotores immobiliàries, per a la cancel·lació dels seus deutes. Com en els casos anteriors, els preus d'adquisició es fixen d'acord amb les valoracions de societats de taxació homologades pel Banc d'Espanya i els paràmetres definits en la normativa aprovada a CaixaBank per a aquest tipus d'operacions. El procés d'adquisició inclou la realització de revisions jurídiques i tècniques completes dels immobles. El Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris, integrat per les àrees de Riscos i Jurídica de CaixaBank i per representants de la societat BuildingCenter, aquesta com tenidora final dels actius, fa un seguiment permanent de l'operativa i és la primera instància d'aprovació de les operacions abans de la seva presentació al Comitè de Direcció de CaixaBank.

Per exercir les activitats descrites, BuildingCenter, SAU es finança en la seva pràctica totalitat a través de CaixaBank en condicions de mercat. A 31 de desembre de 2013, el finançament atorgat inclou un crèdit amb un límit de 9.504 milions d'euros, amb un saldo disposat de 7.987 milions d'euros, i un préstec per import de 26 milions d'euros. A 31 de desembre de 2012, el finançament atorgat pujava a 7.010 milions d'euros, amb un saldo disposat de 6.644 milions d'euros. Addicionalment, CaixaBank ha aportat via ampliacions de capital o aportacions de socis un total de 2.500 milions d'euros en l'exercici 2013 (500 milions d'euros en l'exercici 2012).

Així mateix, VIP Gestión de Inmuebles es finança a través de CaixaBank en condicions de mercat. A 31 de desembre de 2013, el finançament atorgat inclou un crèdit amb un límit de 450 milions d'euros, amb un saldo disposat de 85 milions d'euros, i un préstec de 3,5 milions d'euros.

En els exercicis 2013 i 2012 les adquisicions d'actius immobiliaris que ha efectuat BuildingCenter, SAU han pujat a 4.838 i 3.860 milions d'euros, respectivament.

Les estratègies desenvolupades per a la comercialització d'aquests actius són les següents:

- Desenvolupament de sòl. Alguns dels sòls, tot i ser urbanitzables, tenen pendents algunes actuacions per culminar el seu desenvolupament, com poden ser la finalització del planejament, la reparcel·lació o la urbanització, entre altres. El desenvolupament d'aquestes actuacions s'efectua a través dels serveis especialitzats de Servihabitat Servicios Inmobiliarios, sempre sota criteris d'inversió molt exigents, i només s'actua en aquells casos en què la inversió permet el manteniment del valor dels actius afectats.

- Finalització de promocions. Els criteris d'adquisició fixats per CaixaBank han limitat l'adquisició de promocions en curs. Amb l'objectiu que algunes d'aquestes promocions es puguin comercialitzar s'efectua un conjunt d'actuacions menors per a la seva millora. Aquestes actuacions es duen a terme aprofitant els recursos tècnics i l'experiència de Suministros Urbanos y Mantenimientos, SA (Sumasa), una entitat dependent del Grup, també sota criteris d'inversió molt exigents.
- Promoció en permuta. Consisteix a mobilitzar determinats sòls a través d'una operació de cessió a un promotor contra el lliurament d'una part del producte acabat en la promoció. Aquesta estratègia s'utilitza de manera molt restrictiva i amb criteris de selecció del promotor molt exigents pel que fa a solvència i capacitat de desenvolupament del projecte. D'aquesta manera s'aconsegueix transformar el sòl adquirit inicialment en un producte acabat, cosa que en facilita la col·locació en el mercat.
- Promoció pròpia. Restringida a operacions molt concretes en què la qualitat i les característiques de l'actiu fan que el seu desenvolupament sigui la via més clara i segura de recuperar la inversió i generar un marge positiu.
- Explotació en lloguer. Permet aprofitar una demanda en auge i generar ingressos recurrents sense forçar-ne la venda en un mercat de compra en contracció i amb dificultats d'accés al finançament. A més, aquesta estratègia adquireix una dimensió social quan l'oferta es fa als antics propietaris perquè puguin continuar vivint a l'immoble que han cedit per cancel·lar-ne el deute.
- Venda. Servihabitat Servicios Inmobiliarios, societat que gestiona els actius immobiliaris de BuildingCenter, desenvolupa una activitat de comercialització intensa a través d'un sistema multicanal –Internet, oficines de CaixaBank, oficines pròpies i API, entre altres–, cosa que la situa permanentment com un referent, tant per volum de comercialització com per reconeixement de marca i innovació.

Informació relativa a la distribució del crèdit per activitat

D'acord amb l'exigit per la Circular 6/2012, de 28 de setembre, s'informa a continuació de la distribució del crèdit a la clientela per activitat.

31-12-2013

(Milers d'euros)	TOTAL	DEL QUAL: GARANTIA IMMOBILIÀRIA	DEL QUAL: RESTA DE GARANTIES REALS
Administracions públiques	10.204.734	315.036	933
Altres institucions financeres	4.275.361		
Societats no financeres i empresaris individuals	71.233.044	31.959.899	840.854
Construcció i promoció immobiliària	13.038.408	12.862.586	170.210
Construcció d'obra civil	5.030.377	822.335	20.491
Resta de finalitats	53.164.259	18.274.978	650.153
Grans empreses	26.593.262	3.734.635	93.468
Pimes i empresaris individuals	26.570.997	14.540.343	556.685
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	112.413.934	101.898.986	799.788
Habitatges	89.320.333	85.875.836	148.620
Consum	6.044.012	2.062.940	254.303
Altres fins	17.049.589	13.960.210	396.865
Subtotal	198.127.073	134.173.921	1.641.575
Menys: Correccions de valor per deteriorament d'actius no imputades a operacions concretes (*)	48.262		
Total	198.078.811		
Promemòria			
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	19.531.239	16.983.128	296.738

31-12-2012

(Milers d'euros)	TOTAL	DEL QUAL: GARANTIA IMMOBILIÀRIA	DEL QUAL: RESTA DE GARANTIES REALS
Administracions públiques	13.209.787	193.919	41.817
Altres institucions financeres	1.262.787	28.867	239
Societats no financeres i empresaris individuals	88.519.533	41.395.191	497.010
Construcció i promoció immobiliària	21.226.897	20.726.262	39.172
Construcció d'obra civil	7.557.825	2.272.207	11.951
Resta de finalitats	59.734.811	18.396.722	445.887
Grans empreses	22.614.784	1.180.466	74.782
Pimes i empresaris individuals	37.120.027	17.216.256	371.105
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	111.719.662	103.763.353	586.862
Habitatges	92.401.354	92.208.209	141.294
Consum	6.830.249	2.313.221	154.721
Altres fins	12.488.059	9.241.923	290.847
Subtotal	214.711.769	145.381.330	1.125.928
Menys: Correccions de valor per deteriorament d'actius no imputats a operacions concretes	2.275.754		
Total	212.436.015		
Promemòria			
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	17.480.700	14.427.815	503.212

(*) Inclou 27.803 milers d'euros corresponents al fons genèric d'insolvències de crèdit a la clientela (vegeu Nota 14.4).

CRÈDIT AMB GARANTIA REAL (LOAN TO VALUE)				
≤ 40%	> 40% ≤ 60%	> 60% ≤ 80%	> 80% ≤ 100%	> 100%
40.212	33.699	146.882	64.240	30.935
10.189.249	12.133.697	8.364.587	1.144.155	969.066
2.812.775	5.119.402	4.346.987	426.790	326.842
244.812	344.285	201.907	35.169	16.653
7.131.662	6.670.010	3.815.693	682.196	625.571
1.342.612	1.155.766	900.692	150.676	278.358
5.789.050	5.514.244	2.915.001	531.520	347.213
22.192.526	33.658.087	37.400.583	8.191.784	1.255.795
15.632.762	27.784.292	34.016.321	7.582.699	1.008.382
949.754	856.649	415.652	64.694	30.494
5.610.010	5.017.146	2.968.610	544.391	216.919
32.421.987	45.825.483	45.912.052	9.400.179	2.255.796
3.672.412	5.185.723	6.447.125	1.451.169	523.437

CRÈDIT AMB GARANTIA REAL (LOAN TO VALUE)				
≤ 40%	> 40% ≤ 60%	> 60% ≤ 80%	> 80% ≤ 100%	> 100%
39.708	32.450	125.807	14.215	23.556
3.969	21.212	965	2.960	
11.454.977	14.253.206	11.310.894	3.530.107	1.343.016
4.591.061	6.804.314	6.831.670	1.803.219	735.170
863.702	713.459	410.626	86.649	209.722
6.000.214	6.735.433	4.068.598	1.640.239	398.124
259.478	462.378	272.394	247.141	13.857
5.740.736	6.273.055	3.796.204	1.393.098	384.267
21.282.042	30.992.507	38.870.141	11.680.936	1.524.590
16.885.315	26.665.060	36.328.996	11.127.116	1.343.016
956.401	871.868	514.111	94.064	31.498
3.440.326	3.455.579	2.027.034	459.756	150.076
32.780.696	45.299.375	50.307.807	15.228.218	2.891.162
2.994.594	4.298.769	5.478.834	1.607.583	551.247

Informació relativa a la concentració de riscos per activitat i àrea geogràfica

D'acord amb el que exigeix la Circular 6/2012, de 28 de setembre, s'informa a continuació de la concentració del risc per activitat i àrea geogràfica en els exercicis 2013 i 2012, respectivament.

31-12-2013

(Milers d'euros)	TOTAL
Entitats de crèdit	23.072.011
Administracions públiques	67.612.135
Administració central	47.720.792
Resta	19.891.343
Altres institucions financeres	14.234.919
Societats no financeres i empresaris individuals	97.194.043
Construcció i promoció immobiliària	14.340.131
Construcció d'obra civil	7.035.881
Resta de finalitats	75.818.031
Grans empreses	47.313.976
Pimes i empresaris individuals	28.504.055
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	113.159.814
Habitatges	89.320.333
Consum	6.114.915
Altres fins	17.724.566
Subtotal	315.272.922
Menys: Correccions de valor per deteriorament d'actius no imputats a operacions concretes	48.262
Total	315.224.660

31-12-2012

(Milers d'euros)	TOTAL
Entitats de crèdit	37.199.811
Administracions públiques	55.008.470
Administració central	38.950.601
Resta	16.057.869
Altres institucions financeres	14.110.449
Societats no financeres i empresaris individuals	110.110.385
Construcció i promoció immobiliària	22.184.692
Construcció d'obra civil	10.293.951
Resta de finalitats	77.631.742
Grans empreses	37.665.044
Pimes i empresaris individuals	39.966.698
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	112.884.973
Habitatges	92.873.096
Consum	6.830.201
Altres fins	13.181.676
Subtotal	329.314.088
Menys: Correccions de valor per deteriorament d'actius no imputades a operacions concretes (*)	2.275.754
Total	327.038.334

(*) Inclou 27.803 milers d'euros corresponents al fons genèric d'insolvències de crèdit a la clientela (vegeu Nota 14.4).

ESPANYA	RESTA DE LA UNIÓ EUROPEA	AMÉRICA	RESTA DEL MÓN
7.135.897	13.362.789	1.053.601	1.519.724
65.820.415	1.748.572	0	43.148
45.947.765	1.748.407		24.620
19.872.650	165		18.528
10.260.651	3.873.052	74.106	27.110
92.362.446	2.842.647	1.399.580	589.370
14.212.382	104.393	20.784	2.572
6.510.328	271.074	254.380	99
71.639.736	2.467.180	1.124.416	586.699
43.887.707	2.275.724	917.949	232.596
27.752.029	191.456	206.467	354.103
111.726.655	989.708	116.763	326.688
88.026.958	908.954	101.293	283.128
6.098.618	8.134	3.540	4.623
17.601.079	72.620	11.930	38.937
287.306.064	22.816.768	2.644.050	2.506.040

ESPANYA	RESTA DE LA UNIÓ EUROPEA	AMÉRICA	RESTA DEL MÓN
20.072.104	13.438.788	2.208.448	1.480.471
53.375.901	1.593.530	0	39.039
37.335.329	1.593.530		21.742
16.040.572			17.297
13.178.484	907.596	14.150	10.219
104.643.537	2.998.974	1.635.908	831.966
21.912.079	25.703	19.953	226.957
9.748.084	260.990	284.482	395
72.983.374	2.712.281	1.331.473	604.614
34.515.844	2.234.628	746.224	168.348
38.467.530	477.653	585.249	436.266
111.650.104	846.627	114.174	274.068
91.737.819	803.775	98.360	233.142
6.810.374	9.570	5.003	5.254
13.101.911	33.282	10.811	35.672
302.920.130	19.785.515	3.972.680	2.635.763

El detall del risc d'Espanya per comunitats autònomes per als exercicis 2013 i 2012, respectivament, és el següent:

31-12-2013

(Milers d'euros)	TOTAL	ANDALUSIA	BALEARS	CANÀRIES	CASTELLA-LA MANXA
Entitats de crèdit	7.135.897	89.795	383.914	1.420	20.108
Administracions públiques	65.820.415	1.591.725	657.875	537.057	256.599
Administració central	45.947.765				
Resta	19.872.650	1.591.725	657.875	537.057	256.599
Altres institucions financeres	10.260.651	99.434	203	42	1.288
Societats no financeres i empresaris individuals	92.362.446	8.678.005	1.924.394	3.858.450	1.442.633
Construcció i promoció immobiliària	14.212.382	2.933.473	378.688	1.358.609	499.231
Construcció d'obra civil	6.510.328	594.418	77.812	102.856	60.036
Resta de finalitats	71.639.736	5.150.114	1.467.894	2.396.985	883.366
Grans empreses	43.887.707	1.109.879	425.521	748.987	223.363
Pimes i empresaris individuals	27.752.029	4.040.235	1.042.373	1.647.998	660.003
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	111.726.655	18.933.543	3.797.102	6.427.703	3.263.149
Habitatges	88.026.958	13.496.689	2.792.992	5.725.591	2.732.720
Consum	6.098.618	1.002.215	171.436	277.150	122.437
Altres fins	17.601.079	4.434.639	832.674	424.962	407.992
Total	287.306.064	29.392.502	6.763.488	10.824.672	4.983.777

(*) Inclou les comunitats autònomes que en conjunt no representen més del 10% del total.

31-12-2012

(Milers d'euros)	TOTAL	ANDALUSIA	BALEARS	CANÀRIES	CASTELLA-LA MANXA
Entitats de crèdit	20.072.104	188.571	129.862	3.730	16.106
Administracions públiques	53.375.901	1.760.950	748.196	681.531	192.945
Administració central	37.335.329				
Resta	16.040.572	1.760.950	748.196	681.531	192.945
Altres institucions financeres	13.178.484	272.256	414	35.223	12.239
Societats no financeres i empresaris individuals	104.643.537	11.436.947	2.188.783	4.834.085	1.931.523
Construcció i promoció immobiliària	21.912.079	5.021.052	498.181	1.520.664	757.536
Construcció d'obra civil	9.748.084	1.336.837	105.371	132.832	131.805
Resta de finalitats	72.983.374	5.079.058	1.585.231	3.180.589	1.042.182
Grans empreses	34.515.844	309.848	264.844	459.489	196.801
Pimes i empresaris individuals	38.467.530	4.769.210	1.320.387	2.721.100	845.381
Resta de llars i institucions sense finalitats de lucre al servei de les llars	111.650.104	20.689.423	3.984.040	6.425.102	3.487.735
Habitatges	91.737.819	15.721.523	3.314.930	5.703.899	2.955.996
Consum	6.810.374	1.190.110	214.644	414.986	146.460
Altres fins	13.101.911	3.777.790	454.466	306.217	385.279
Total	302.920.130	34.348.147	7.051.295	11.979.671	5.640.548

(*) Inclou les comunitats autònomes que en conjunt no representen més del 10% del total.

CASTELLA I LLEÓ	CATALUNYA	MADRID	NAVARRA	COMUNITAT VALENCIANA	PAÍS BASC	RESTA (*)
104.256	1.820.632	3.117.093	894	524.949	623.056	449.780
409.545	5.988.669	6.898.357	551.803	1.002.278	857.314	1.121.428
409.545	5.988.669	6.898.357	551.803	1.002.278	857.314	1.121.428
92.061	6.528.603	2.178.526	73.358	149.336	1.097.402	40.398
2.454.305	29.300.339	26.071.143	2.333.526	5.838.497	4.146.846	6.314.308
524.516	1.373.716	3.940.926	567.278	1.037.094	441.700	1.157.151
74.919	2.107.546	2.127.021	80.767	409.191	530.250	345.512
1.854.870	25.819.077	20.003.196	1.685.481	4.392.212	3.174.896	4.811.645
812.290	17.917.505	15.702.899	824.185	1.815.248	2.210.896	2.096.934
1.042.580	7.901.572	4.300.297	861.296	2.576.964	964.000	2.714.711
4.017.614	34.162.652	15.122.280	4.028.224	8.586.373	3.118.230	10.269.785
3.413.084	26.674.712	12.331.030	3.360.692	6.750.547	2.597.983	8.150.918
119.722	2.449.114	614.872	295.640	391.582	146.030	508.420
484.808	5.038.826	2.176.378	371.892	1.444.244	374.217	1.610.447
7.077.781	77.800.895	53.387.399	6.987.805	16.101.433	9.842.848	18.195.699

CASTELLA I LLEÓ	CATALUNYA	MADRID	NAVARRA	COMUNITAT VALENCIANA	PAÍS BASC	RESTA (*)
575.632	1.655.820	13.688.810	102.925	133.750	748.193	2.828.705
507.773	5.892.090	2.947.773	581.050	823.347	779.276	1.125.641
507.773	5.892.090	2.947.773	581.050	823.347	779.276	1.125.641
25.703	9.064.474	3.586.044	89.296	73.414	17.583	1.838
3.285.829	26.302.630	34.722.852	2.872.671	4.229.022	5.058.701	7.780.494
986.546	2.849.311	5.974.521	800.714	1.017.500	601.431	1.884.623
105.937	3.577.526	2.606.365	163.343	320.415	792.710	474.943
2.193.346	19.875.793	26.141.966	1.908.614	2.891.107	3.664.560	5.420.928
509.654	9.047.105	18.421.163	653.317	730.855	2.096.096	1.826.672
1.683.692	10.828.688	7.720.803	1.255.297	2.160.252	1.568.464	3.594.256
4.318.834	33.385.244	15.746.648	4.297.370	5.972.109	3.281.527	10.062.072
3.689.141	27.414.483	13.110.066	3.624.322	4.998.088	2.814.982	8.390.389
272.797	2.386.769	719.314	362.008	342.374	171.611	589.301
356.896	3.583.992	1.917.268	311.040	631.647	294.934	1.082.382
8.713.771	76.300.258	70.692.127	7.943.312	11.231.642	9.885.280	21.798.750

Informació relativa al finançament destinat a la promoció immobiliària, l'adquisició d'habitatge i els actius adquirits en pagament de deutes

D'acord amb la política de transparència informativa del Grup CaixaBank i segons les directrius del Banc d'Espanya, a continuació es presenta la informació rellevant referida a 31 de desembre de 2013 i 2012 sobre el finançament destinat a la promoció immobiliària, l'adquisició d'habitatge i els actius adquirits en pagament de deutes.

Promemòria: Dades del Grup CaixaBank

(Milers d'euros)	VALOR COMPTABLE	
	31-12-2013	31-12-2012
Total crèdit a la clientela excloses Administracions Públiques (negocis a Espanya)	187.894.296	199.246.627
Total actiu	340.190.477	348.174.074
Correccions de valor i provisions per risc de crèdit. Cobertura genèrica total	48.262	27.803

Finançament destinat a la promoció immobiliària

A continuació es detalla el finançament destinat a promotors i promocions, incloses les promocions fetes per no promotors, a 31 de desembre de 2013 i 2012. L'import de l'excés sobre el valor de la garantia es calcula com la diferència entre l'import brut del crèdit i el valor dels drets reals rebuts en garantia després d'aplicar els percentatges de ponderació establerts a l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

31-12-2013

(Milers d'euros)	IMPORT BRUT	EXCÉS S/VALOR DE GARANTIA	COBERTURA ESPECÍFICA
Crèdit registrat per les entitats de crèdit del Grup CaixaBank	19.980.018	4.955.622	6.941.610
Dels quals: Dubtós	11.866.069	4.315.068	6.596.846
<i>Hipotecari</i>	10.301.950	4.315.068	5.102.412
<i>Personal</i>	1.564.119		1.494.434
Dels quals: Subestàndard	1.055.719	237.061	344.764
<i>Hipotecari</i>	988.099	237.061	313.053
<i>Personal</i>	67.620		31.711
Promemòria			
Actius fallits	2.314.383		

31-12-2012

(Milers d'euros)	IMPORT BRUT	EXCÉS S/VALOR DE GARANTIA	COBERTURA ESPECÍFICA
Crèdit registrat per les entitats de crèdit del Grup CaixaBank	26.992.217	5.265.330	5.765.320
Dels quals: Dubtós	11.934.984	3.864.728	4.667.777
<i>Hipotecari</i>	10.485.155	3.864.728	3.983.904
<i>Personal</i>	1.449.829		683.874
Dels quals: Subestàndard	3.144.178	448.105	1.097.543
<i>Hipotecari</i>	2.850.293	448.105	1.027.812
<i>Personal</i>	293.885		69.731
Promemòria			
Actius fallits	1.358.897		

Els imports indicats en els quadres anteriors no inclouen el finançament atorgat pel Grup CaixaBank a les societats immobiliàries del Grup "la Caixa" que puja, a 31 de desembre de 2013 i 2012, a 2.008 i 3.026 milions d'euros, respectivament. Aquests imports inclouen el bo emès en l'exercici 2012 per Servihabitat XXI, SAU (fusionada en l'exercici 2013 amb Criteria CaixaHolding, SAU, tal com es descriu a la Nota 8) per un import de 1.350 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013, el grau de cobertura de promotors i promocions considerats problemàtics (dubtosos i subestàndard) se situa en el 53,7% (38,2% a 31 de desembre de 2012). A 31 de desembre de 2013, els fons constituïts sobre els actius d'aquest sector no vinculats a operacions concretes, que eren a 31 de desembre de 2012 de 2.248 milions d'euros, s'han reassignat a operacions específiques.

Es presenta a continuació la distribució per tipus de garantia del finançament destinat a promotors i promocions, incloses les promocions efectuades per no promotors:

Per tipus de garantia

(Milers d'euros)	VALOR COMPTABLE	
	31-12-2013	31-12-2012
Sense garantia hipotecària	2.097.643	2.582.235
Amb garantia hipotecària	17.882.375	24.409.982
Edificis acabats	11.801.595	15.817.050
<i>Habitatge</i>	8.619.101	11.336.678
<i>Resta</i>	3.182.494	4.480.372
Edificis en construcció	2.099.159	2.970.829
<i>Habitatge</i>	1.813.707	2.516.654
<i>Resta</i>	285.452	454.175
Sòl	3.981.621	5.622.103
<i>Terrenys urbanitzats</i>	1.406.468	2.723.217
<i>Resta de sòl</i>	2.575.153	2.898.886
Total	19.980.018	26.992.217

Finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el detall dels crèdits a les llars per a l'adquisició d'habitatges és el següent:

(Milers d'euros)	IMPORT BRUT	
	31-12-2013	31-12-2012
Sense garantia hipotecària	888.022	958.714
<i>Del qual: dubtós</i>	8.340	18.351
Amb garantia hipotecària	86.988.370	87.247.103
<i>Del qual: dubtós</i>	3.976.087	2.570.266
Total finançament per a l'adquisició d'habitatges	87.876.392	88.205.817

Nota: Inclou el finançament per a l'adquisició d'habitatges atorgat per la participada Unió de Crèdits para la Financiación Inmobiliaria, EFC, SAU (Credifimo).

El desglossament a aquestes dates dels crèdits a les llars per a l'adquisició d'habitatges amb garantia hipotecària segons el percentatge que suposa el risc total sobre l'import de l'última taxació disponible (LTV) és el següent:

31-12-2013

(Milers d'euros)	RANGS DE LTV					
	LTV ≤ 40%	40% < LTV ≤ 60%	60% < LTV ≤ 80%	80% < LTV ≤ 100%	LTV > 100%	TOTAL
Import brut	15.602.098	27.877.915	34.750.409	7.707.240	1.050.708	86.988.370
<i>Del qual: dubtós</i>	<i>236.688</i>	<i>789.137</i>	<i>1.939.162</i>	<i>740.362</i>	<i>270.738</i>	<i>3.976.087</i>

Nota: LTV calculat a partir de les taxacions disponibles en el moment de la concessió del risc. S'actualitzen per a operacions dubtoses d'acord amb la normativa en vigor.

31-12-2012

(Milers d'euros)	RANGS DE LTV					
	LTV ≤ 40%	40% < LTV ≤ 60%	60% < LTV ≤ 80%	80% < LTV ≤ 100%	LTV > 100%	TOTAL
Import brut	14.515.629	25.712.152	36.873.975	9.071.097	1.074.250	87.247.103
<i>Del qual: dubtós</i>	<i>126.557</i>	<i>355.619</i>	<i>1.140.643</i>	<i>694.070</i>	<i>253.377</i>	<i>2.570.266</i>

Nota: LTV calculat a partir de les taxacions disponibles en el moment de la concessió del risc. S'actualitzen per a operacions dubtoses d'acord amb la normativa en vigor.

Actius adquirits en pagament de deutes

A continuació es detallen els actius adjudicats tenint en compte la seva procedència i la tipologia de l'immoble a 31 de desembre de 2013 i 2012.

(Milers d'euros)	31-12-2013	
	VALOR COMPTABLE NET	DEL QUAL: COBERTURA (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i la promoció immobiliària	4.465.486	(5.584.408)
Edificis acabats	2.600.557	(2.209.992)
<i>Habitatge</i>	<i>2.047.065</i>	<i>(1.755.890)</i>
<i>Resta</i>	<i>553.492</i>	<i>(454.102)</i>
Edificis en construcció	260.532	(390.645)
<i>Habitatge</i>	<i>203.513</i>	<i>(323.087)</i>
<i>Resta</i>	<i>57.019</i>	<i>(67.558)</i>
Sòl	1.604.397	(2.983.771)
<i>Terrenys urbanitzats</i>	<i>856.456</i>	<i>(1.224.225)</i>
<i>Resta de sòl</i>	<i>747.941</i>	<i>(1.759.546)</i>
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a l'adquisició d'habitatge (1)	1.234.420	(1.049.710)
Resta d'actius immobiliaris adjudicats	469.125	(481.122)
Total	6.169.031	(7.115.240)

(*) L'import de la cobertura correspon a la diferència entre el valor del deute patrimonial brut cancel·lat i el valor net comptable.

(1) No inclou els drets de rematada d'immobles procedents de subhasta per un import de 552 milions d'euros nets.

(Milers d'euros)	31-12-2012	
	VALOR COMPTABLE NET	DEL QUAL: COBERTURA (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i la promoció immobiliària	3.805.930	(3.400.238)
Edificis acabats	2.361.203	(1.197.150)
<i>Habitatge</i>	1.934.141	(954.910)
<i>Resta</i>	427.062	(242.240)
Edificis en construcció	190.794	(226.648)
<i>Habitatge</i>	163.190	(207.473)
<i>Resta</i>	27.604	(19.175)
Sòl	1.253.933	(1.976.440)
<i>Terrenys urbanitzats</i>	518.159	(740.835)
<i>Resta de sòl</i>	735.774	(1.235.605)
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a l'adquisició d'habitatge (1)	1.051.418	(634.099)
Resta d'actius immobiliaris adjudicats	230.307	(205.817)
Instruments de capital, participacions i finançaments a societats no consolidades tenidores d'aquests actius		
Total	5.087.655	(4.240.154)

(*) L'import de la cobertura correspon a la diferència entre el valor del deute patrimonial brut cancel·lat i el valor net comptable.

(1) No inclou els drets de rematada d'immobles procedents de subhasta per un import de 411 milions d'euros nets.

Seguiment del risc de crèdit

El Departament de Seguiment i Gestió Preventiva del Risc de CaixaBank depèn de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc. La seva funció té un doble vessant: d'una banda, l'elaboració d'informes de seguiment sobre acreditats individuals o grups econòmics amb nivells de risc més elevats, i, d'una altra, el seguiment dels titulars de risc que presenten símptomes de deteriorament en la seva qualitat creditícia, segons el ràting i la qualificació de seguiment, basada en les alertes de risc de cada acreditat.

La qualificació de seguiment té un paper fonamental a l'hora d'orientar tant el sistema de concessió, comentat anteriorment, com el procés de seguiment. D'aquesta manera, s'analitzen amb més profunditat i amb més periodicitat els acreditats amb més probabilitat de mora a curt termini.

Una altra característica del sistema d'alertes és la seva absoluta integració en els sistemes d'informació de clients. Les alertes s'assignen individualment a cada acreditat i, mensualment, se n'estableix una classificació. A més, la informació sobre les alertes d'un client s'integra en tota la informació que s'elabora sobre aquest client i també se l'informa en aquest sentit en totes les sol·licituds d'operacions d'actiu relacionades amb aquest client.

El resultat de l'acció de seguiment és l'establiment de «Plans d'Acció» sobre cadascun dels acreditats analitzats. Aquests «Plans d'Acció» tenen com a objectiu complementar la qualificació per alertes i, al mateix temps, orientar la política de concessió de futures operacions.

El seguiment dels acreditats del segment de promotors i constructors ha estat un altre dels focus d'atenció preferent del Departament de Seguiment del Risc i Recuperacions. Pel que fa als particulars, la gestió preventiva del risc ha permès detectar amb anticipació indicis de deteriorament de la seva capacitat de reemborsament i analitzar cada cas de manera personalitzada per adoptar la solució que s'hi adapta millor.

Límits als grans riscos

El límit màxim de risc amb grans empreses, que inclou el risc de crèdit per la cartera creditícia i l'accionarial, s'assigna individualment en funció del ràting intern i la pèrdua màxima assumible amb cadascun dels acreditats d'acord amb els recursos propis del Grup CaixaBank. En la determinació del límit de risc es prenen en consideració, entre altres factors, les dimensions del deutor i la seva posició deutora neta.

El mesurament i la valoració del risc de crèdit

El Departament de Models de Risc de Crèdit, Optimització i Anàlisi del Capital de CaixaBank, dependent de la Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc, dins de Gestió Global del Risc, té la missió de construir els sistemes de mesurament del risc de crèdit, mantenir-los i fer-ne el seguiment. A més, és l'encarregat d'assegurar i orientar l'ús que es fa d'aquests sistemes i de vetllar perquè les decisions que es prenguin basades en aquestes mesures tinguin en compte la seva qualitat. Tal com estableixen les millors pràctiques, aquesta Direcció Corporativa és independent de les àrees de negoci per garantir que els criteris de valoració no tinguin interferències derivades de consideracions comercials.

D'acord amb la Circular 3/2008, el Grup CaixaBank utilitza models interns en l'avaluació del risc de crèdit vinculat a les tipologies d'exposició següents:

- Préstecs hipotecaris concedits a persones físiques.
- Préstecs personals concedits a persones físiques.
- Targetes lliurades a persones físiques.
- Préstecs i crèdits atorgats a petites i mitjanes empreses (pimes).
- Préstecs i crèdits atorgats a grans empreses (corporacions).
- Cartera de participacions industrials.

Es revisen periòdicament la totalitat dels models per tal de detectar possibles deterioraments en la qualitat dels mesuraments, així com les estimacions per incorporar les variacions del cicle econòmic. Amb periodicitat mensual, s'avalua gairebé la totalitat de la cartera de clients de banca minorista, que inclou el segment de particulars i el de pimes, fet que permet actualitzar, de manera continuada, el coneixement d'aquestes carteres. La contínua avaluació dels riscos permet conèixer la distribució de l'exposició de les diferents carteres respecte a la qualitat creditícia expressada com a probabilitat d'incompliment.

El mesurament del risc s'articula al voltant dels conceptes bàsics que es descriuen a continuació.

Pèrdua esperada

La pèrdua esperada és el resultat de multiplicar tres magnituds: l'exposició, la probabilitat d'incompliment i la severitat.

Exposició

L'exposició (EAD, pel seu acrònim en anglès per a *exposure at default*) estima quin serà el deute pendent en cas d'incompliment del client. Aquesta magnitud és especialment rellevant per a aquells instruments financers que tenen una estructura d'amortització variable en funció de les disposicions que faci el client (comptes de crèdit, targetes de crèdit i, en general, qualsevol producte *revolving*).

L'obtenció d'aquesta estimació es basa en l'observació de l'experiència interna de la morositat de l'Entitat, relacionant els nivells de disposició en el moment de l'incompliment i en els 12 mesos anteriors. Per tal de fer-la, es modelitzen per a cada transacció les relacions observades en funció de la naturalesa del producte, el termini fins al venciment i les característiques del client.

Probabilitat d'incompliment

El Grup CaixaBank disposa d'eines d'ajuda a la gestió per a la predicció de la probabilitat d'incompliment (PD en el seu acrònim en anglès per a *probability of default*) de cada acreditat que cobreixen gairebé la totalitat de l'activitat creditícia.

Aquestes eines estan orientades al producte o al client. Les eines orientades al producte tenen en compte característiques específiques del deutor relacionades amb aquest producte i són utilitzades, bàsicament, en l'àmbit d'admissió de noves operacions de banca minorista. D'altra banda, les eines orientades al client avaluen

la probabilitat d'incompliment del deutor de manera genèrica, encara que en el cas de persones físiques poden aportar resultats diferenciats per producte. Aquest últim grup d'eines està constituït per anotacions de comportament per a persones físiques i per a ràtings d'empreses, i està implantat a tota la xarxa d'oficines i integrat dins les eines habituals de concessió de productes d'actiu.

Les eines d'avaluació del risc de crèdit han estat desenvolupades d'acord amb l'experiència històrica de mora de l'Entitat i incorporen les mesures necessàries per ajustar els resultats al cicle econòmic i projeccions del proper cicle, amb l'objectiu d'oferir mesuraments relativament estables a llarg termini, que poden diferir de les taxes d'incompliment observades en cada moment.

Pel que fa a empreses, totes les eines de ràting estan enfocades a nivell de client i varien notablement en funció del segment al qual pertanyen. En el cas de microempreses i pimes, el procés d'avaluació es basa en un algoritme modular i es valoren tres àrees d'informació diferent: els estats financers, la informació derivada de la relació amb els clients i altres aspectes qualitius. Les qualificacions obtingudes també se sotmeten a un ajust al cicle econòmic que segueix la mateixa estructura que el corresponent a les persones físiques.

La funció de Ràting Corporatiu, que depèn de la Direcció Executiva d'Admissió i Concessió, disposa de models interns per qualificar el segment de grans empreses. Aquests models són de caràcter «expert» i donen més ponderació al criteri qualitatiu dels analistes. Davant la falta d'una freqüència suficient en termes estadístics de morositat interna en aquest segment, la construcció d'aquests models s'ha alineat amb la metodologia de Standard&Poor's, de manera que s'han pogut fer servir les taxes d'incompliment global publicades per aquesta agència de ràting, que afegeix fiabilitat a la metodologia. Els models s'han desenvolupat a partir de dades que tenen una profunditat històrica suficientment significativa i, per tant, incorporen de manera raonable l'efecte del cicle i garanteixen estabilitat als mesuraments obtinguts.

Els resultats de totes les eines es vinculen a una escala mestra de risc que permet classificar la cartera creditícia en termes homogenis, és a dir, que permet agrupar riscos a partir d'una mateixa taxa de morositat anticipada.

A continuació es facilita informació de l'exposició en funció de la probabilitat d'incompliment estimada dels diferents segments de clients a desembre de 2013:

Exposició per probabilitat d'incompliment (saldo en balanç i fora de balanç)

EQUIVALÈNCIA ESCALA MESTRA	SECTORITZACIÓ							TOTAL
	EMPRESSES		PIMES		MINORISTA			
	NO PROMOTOR	PROMOTOR	NO PROMOTOR	PROMOTOR	HIPOTECARI	CONSUM	TARGETES	
EM 0-1	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	43,7%	32,0%	37,3%	29,8%
EM 2-3	50,7%	0,4%	25,3%	1,1%	26,7%	31,7%	30,0%	29,8%
EM 4-5	21,5%	21,0%	49,5%	35,6%	14,7%	20,6%	19,0%	20,5%
EM 6-7	20,7%	38,2%	18,4%	30,9%	9,3%	10,3%	11,2%	13,1%
EM 8-9	6,5%	40,4%	6,8%	32,4%	5,6%	5,4%	2,5%	6,8%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

En el quadre següent es detalla l'evolució temporal, per segments, del percentatge d'acreditats que passen a la situació de mora en cadascun dels anys analitzats i que constitueixen la freqüència d'incompliment observada en cada període:

Evolució de freqüència de la morositat

	2009	2010	2011	2012	2013
Minorista	1,54%	0,84%	0,82%	0,99%	1,28%
Empreses i pimes	5,04%	3,23%	3,86%	5,45%	5,17%

La freqüència de morositat del segment minorista s'ha calculat utilitzant els contractes com a univers de càlcul.

La freqüència de morositat del segment empreses i pimes s'ha calculat utilitzant els clients com a univers de càlcul.

Severitat

La severitat (LGD en el seu acrònim en anglès per a *loss given default*) correspon al percentatge del deute que no podrà ser recuperat en cas d'incompliment del client. El Grup CaixaBank efectua una revisió permanent dels procediments de recuperació i regularització dels deutes morosos per tal de minimitzar l'impacte d'una eventual fallida.

Es calculen les severitats històriques amb informació interna del Grup CaixaBank i s'han considerat tots els fluxos de caixa associats als contractes des del moment de l'incompliment fins a la regularització de la situació, o bé fins al moment en què s'han declarat fallits. Dins aquest còmput també es té en compte una aproximació de les despeses indirectes (personal d'oficines, infraestructura, etc.) associats al procés.

A més es treballa en la modelització de la severitat per a la seva correcta estimació a priori, mitjançant la garantia, la relació préstec/valor, el tipus de producte, la qualitat creditícia de l'acreditat i, tal com requereix la regulació, les condicions recessives del cicle econòmic.

Com a resultat de les polítiques de concessió, l'exigència d'aportació de garanties i la seva relació préstec/valor, així com de la gestió activa de la morositat, que millora els nivells de regularització i recuperació en cas d'incompliment, les severitats estimades per a la cartera actualment sanes són baixes.

Pèrdua inesperada i capital econòmic

El mesurament de la pèrdua esperada garanteix un bon control del risc creditici en condicions «normals» de mercat. De fet, la pèrdua esperada es pot considerar com un cost addicional al negoci. Ara bé, de vegades les pèrdues reals poden superar les pèrdues esperades fruit de canvis sobtats en el cicle, o variacions en factors de risc específics de cada cartera, i de la correlació entre el risc de crèdit dels diferents deutors.

La variabilitat de les pèrdues esperades de la cartera constitueix la pèrdua inesperada, la qual representa la pèrdua potencial imprevista. Es calcula com la pèrdua associada a un nivell de confiança suficientment elevat de la distribució de pèrdues, menys la pèrdua esperada. L'Entitat, en el desenvolupament normal del negoci, ha de tenir la capacitat d'absorbir aquestes pèrdues no anticipades.

Tradicionalment s'han diferenciat dos conceptes:

- El capital econòmic és aquell que una entitat hauria de tenir per assumir pèrdues inesperades que es puguin produir i que podrien posar en perill la continuïtat del Grup CaixaBank. És una estimació pròpia que es va ajustant en funció del mateix nivell de tolerància al risc, volum i tipus d'activitat. En aquest sentit, és responsabilitat del Consell d'Administració i de la Direcció del Grup CaixaBank assegurar que en qualsevol circumstància hi hagi prou fons propis per afrontar qualsevol eventualitat, amb un nivell de confiança del 99,95%. Aquesta responsabilitat ha estat subratllada per el denominat Pilar 2 de Basilea II.

- El capital regulatori és el que l'Entitat ha de mantenir per cobrir les exigències de l'organisme supervisor. L'objectiu també és el d'evitar la fallida de l'Entitat i protegir així, a més, els interessos dels clients i titulars del deute sènior, amb la qual cosa es prevé l'important impacte sistèmic que es podria produir.

El capital econòmic no és substitutiu del regulatori, sinó que és un complement d'aquest per apropar-se més al perfil de riscos reals que assumeix l'Entitat i incorporar riscos no previstos –o considerats només parcialment– en les exigències regulatòries.

El model de capital econòmic és la base de l'estimació interna d'exigències de recursos propis que complementa la visió regulatòria de la solvència. Aquestes mesures formen part del Quadre de Comandament de Riscos i també de l'Informe d'Autoavaluació del Capital que es presenta al Supervisor (vegeu Nota 5).

Validació interna

L'Acord de Capital Basilea està orientat a determinar els requeriments mínims de capital de cada entitat en funció del perfil de risc. En l'àmbit del risc de crèdit permet a les entitats la utilització de models interns de ràting i estimacions pròpies dels paràmetres de risc per determinar les necessitats de recursos propis.

La importància del procés de determinació del capital exigeix disposar d'entorns de control adequats que garanteixin la fiabilitat de les estimacions, des d'un punt de vista tant quantitatiu com qualitatiu. A més, cal que l'entorn de control sigui suficientment especialitzat i que es faci de manera contínua, complementant les funcions de control tradicionals (auditoria interna i supervisió).

El Banc d'Espanya estableix la validació interna com un requisit ineludible previ a la validació supervisora i exigeix que la dugui a terme un departament independent i especialitzat dins la mateixa entitat.

La funció de validació en el Grup CaixaBank la desenvolupa Validació de Models de Risc i s'emmarca dins la Direcció Executiva de Secretaria Tècnica i Validació, que depèn directament de la Direcció General de Riscos de CaixaBank, i és independent dels equips de desenvolupament de models i de definició de polítiques i procediments.

Els objectius principals de la funció de Validació de Models de Risc són emetre una opinió sobre l'adequació dels models interns per ser utilitzats a l'efecte de gestió i regulatoris, identificant tots els usos rellevants, així com avaluar si els procediments de gestió i control del risc s'adeqüen a l'estratègia i al perfil del risc de l'Entitat. A més, ha de donar suport a l'Alta Direcció (en particular, al Comitè de Gestió Global del Risc) en les responsabilitats d'autorització de models interns i coordinar el procés de validació supervisora amb el Banc d'Espanya.

La metodologia de treball de Validació de Models de Risc es basa en l'elaboració de plans anuals, en què s'especifiquen els objectius i les tasques previstos per a l'any. L'objectiu de la planificació de Validació de Models de Risc és complementar les tasques recurrents amb revisions específiques, i així garantir la vigència de les opinions emeses amb caràcter anual.

Les tasques de compliment regulatori es componen de:

- Cicles de validació: Conjunt de revisions periòdiques que permeten analitzar anualment, per a cada model intern, el seu rendiment i la integració en els processos de gestió del risc. D'aquesta manera, es garanteix una opinió actualitzada de l'estat dels models interns i els seus usos.
- Revisions exhaustives davant de modificacions rellevants, que requereixen l'opinió prèvia de Validació de Models de Risc, com ara l'aprovació i la implantació de models interns o la validació dels processos d'estimació de paràmetres.
- *Reporting* regulatori:
  - Actualització, com a mínim anual, del Dossier de Seguiment IRB, document requerit pel supervisor per a cada model intern.
  - Presentació de la Memòria de Validació de Models de Risc.

A més, es fan revisions que poden sorgir de la necessitat d'aprofundir en aspectes detectats en els cicles de validació o a petició del supervisor o de les àrees afectades. Així mateix, hi ha projectes interns, enfocats a l'optimització de tasques o l'automatització de treballs recurrents.

L'àmbit de les tasques abordades per Validació de Models de Risc s'ha anat ampliant des que es va crear com a unitat independent, l'any 2006, fins avui. El 2010, a més de les revisions en l'àmbit de Risc de Crèdit, s'afegeix l'avaluació del model intern de Risc de Mercat.

Durant el 2013 s'incorpora al projecte global per aconseguir l'enfocament de mesurament avançat (AMA) en l'àmbit de Risc Operacional.

3.1.2. Risc de contrapartida generat per l'operativa de Tresoreria

La quantificació i la gestió del risc de crèdit derivat de l'operativa de Tresoreria presenta, bàsicament pel tipus d'instruments financers fets servir i el grau de rapidesa i flexibilitat exigint per les transaccions tresorereres, certes particularitats a les quals ens referim a continuació.

La màxima exposició autoritzada de risc de crèdit amb una contrapartida es determina mitjançant un càlcul, aprovat per la Direcció, basat fonamentalment en els rànings de les entitats i en l'anàlisi dels seus estats financers.

Adicionalment es fa un seguiment tant de les cotitzacions de les accions com de les assegurances de protecció (CDS) de les contrapartides amb l'objecte de detectar qualsevol deteriorament de la seva solvència.

Gairebé la totalitat de les exposicions en l'àmbit de l'activitat de la Sala de Tresoreria s'assumeixen amb contrapartides localitzades en països europeus i als Estats Units.

D'altra banda, la distribució per rànings reflecteix la importància de l'operativa amb contrapartides qualificades d'*investment grade* o grau d'inversió, que són aquelles que les agències de qualificació creditícia internacionals han considerat segures per la seva elevada capacitat de pagament.

La Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc és l'encarregada d'integrar aquests riscos en el marc de la gestió global de les exposicions de la Societat, tot i que la responsabilitat específica de la gestió i el seguiment de l'exposició al risc de contrapartida derivada de l'activitat tresorerera és de la Direcció Executiva de Risc-Anàlisi i Concessió, que prepara les propostes de concessió de línies de risc i efectua el seguiment dels consums.

Dins el Grup, el control del risc de contrapartida es duu a terme a CaixaBank mitjançant un sistema integrat i en temps real, cosa que permet conèixer, en qualsevol moment, el límit disponible amb qualsevol contrapartida, per producte i termini. El risc es mesura tant pel seu valor de mercat actual com per l'exposició futura (valor de les posicions de risc tenint en compte la variació futura dels factors de mercat subjacent en les operacions).

A més, la Direcció Executiva de Risc-Anàlisi i Concessió, juntament amb la Direcció Executiva d'Assessoria Jurídica, com a part del seguiment dels riscos de crèdit assumit per l'operativa de mercats, gestionen de manera activa i efectuen el seguiment de l'adequació de la documentació contractual que la sustenta. Amb l'objectiu de mitigar l'exposició al risc de contrapartida, CaixaBank manté una sòlida base de contractes de garantia. Gairebé la totalitat dels riscos assumits per l'operativa sobre instruments derivats està coberta per la signatura dels contractes estandaritzats ISDA i/o CMOF, que tenen en compte en les seves clàusules la possibilitat de compensar els fluxos de cobrament i pagament pendent entre les parts per a tota l'operativa coberta per aquests contractes.

CaixaBank té signats contractes de col·lateral amb les contrapartides interbancàries, que serveixen de garantia del valor de mercat de les operacions de derivats. La política de CaixaBank és col·lateralitzar totes les operacions de derivats amb entitats financeres.

3.1.3. Risc associat a la cartera de participades

El risc de la cartera de participades del Grup CaixaBank és l'associat a la possibilitat d'incórrer en pèrdues pels moviments dels preus de mercat i/o per la fallida de les posicions que formen la cartera de participacions amb un horitzó de mitjà i llarg termini.

La Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc mesura el risc d'aquestes posicions, tant des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat, fent servir models VaR (estimació estadística de les pèrdues màximes potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus) sobre el diferencial de rendibilitat amb el tipus d'interès sense risc, com des del punt de vista de l'eventualitat de fallida, aplicant models basats en l'enfocament PD/LGD.

S'efectua un seguiment continuat d'aquests indicadors per tal de poder adoptar en cada moment les decisions més oportunes en funció de l'evolució observada i prevista dels mercats i de l'estratègia del Grup CaixaBank.

Aquestes mesures i el seu desenvolupament són necessaris per al seguiment de la gestió de la cartera de participades i per a la presa de decisions estratègiques, referents a la composició de la cartera, efectuades per l'Alta Direcció del Grup CaixaBank.

A més, el Departament de Risc de l'Operativa en Mercats integra, dins el seguiment de riscos, els derivats i el risc de tipus de canvi associats a la cartera de participades, a més de dur a terme un seguiment recurrent dels riscos vinculats a l'operativa de mercats financers associats a les participades financeres.

3.1.4. Risc associat als valors representatius de deute

A continuació es mostra el detall del saldo mantingut en valors representatius de deute a 31 de desembre de 2013 i 2012, sense considerar, si escau, el fons de deteriorament registrat, d'acord amb l'escala de ràtings d'Standard&Poor's:

(Milers d'euros)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14.3)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)	TOTAL
AAA		1.558	244.497		246.055
AA+		149.954	538.456	3.250.468	3.938.878
AA		52.705	86.232		138.937
AA-	788.624	10.492	279.491		1.078.607
A+			361.997		361.997
A			243.312		243.312
A-	20.492	13.217	1.141.357		1.175.066
BBB+		49.681	843.918	426.707	1.320.306
BBB	460.974	219.606	2.343.876	555.145	3.579.601
BBB-		3.060.225	44.673.046	10.673.856	58.407.127
«Investment grade»	1.270.090	3.557.438	50.756.182	14.906.176	70.489.886
	44,7%	99,0%	97,4%	83,6%	92,3%
BB+			304.990		304.990
BB		494	129.974	2.924.576	3.055.044
BB-		11.210	207.000		218.210
B+		1.994	99.076		101.070
B		4.650	11.628		16.278
B-		6.410			6.410
CCC+			1.311		1.311
CCC	1.373		64.068		65.441
CC	10.002		1.414		11.416
C	23.101		684		23.785
D	16.250		329		16.579
Sense qualificació	1.518.618	11.215	540.517		2.070.350
«Non-investment grade»	1.569.344	35.973	1.360.991	2.924.576	5.890.884
	55,3%	1,0%	2,6%	16,4%	7,7%
Saldo a 31-12-2013	2.839.434	3.593.411	52.117.173	17.830.752	76.380.770

(Milers d'euros)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14.3)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)	TOTAL
AAA		37.388	265.463		302.851
AA+		240	684.841		685.081
AA			58.988		58.988
AA-	1.445.991	531	407.566		1.854.088
A+			367.981		367.981
A	6.888		225.006		231.894
A-	519.408	182.389	3.469.237		4.171.034
BBB+	1.869		746.999	427.479	1.176.347
BBB	233	237.274	2.792.072	555.429	3.585.008
BBB-		1.016.755	34.828.602	5.954.293	41.799.650
«Investment grade»	1.974.389	1.474.577	43.846.755	6.937.201	54.232.922
	53,3%	99,0%	93,0%	77,6%	88,5%
BB+		876	467.135		468.011
BB		1.682	1.750.359	2.002.985	3.755.026
BB-		650	220.426		221.076
B+		182	49.358		49.540
B		255	10.327		10.582
B-		4.086	13.406		17.492
CCC			75.858		75.858
CCC-			0		0
CC			21.254		21.254
C			80.680		80.680
D			413		413
Sense qualificació	1.728.810	7.415	626.675		2.362.900
«Non-investment grade»	1.728.810	15.146	3.315.891	2.002.985	7.062.832
	46,7%	1,0%	7,0%	22,4%	11,5%
Saldo a 31-12-2012	3.703.199	1.489.723	47.162.646	8.940.186	61.295.754

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el ràting del deute sobirà del Regne d'Espanya se situa en BBB-. Les inversions amb qualificació «sense grau d'inversió», que manté el Grup classificat a l'epígraf «Cartera d'inversió a venciment», corresponen a títols de deute públic autonòmic espanyol.

3.2. Risc de mercat

L'activitat financera de les entitats de crèdit implica l'assumpció de risc de mercat, dins el qual agrupem exposicions amb diferents orígens: el risc del balanç comercial derivat de l'evolució del tipus d'interès i dels tipus de canvi, el provocat per la presa de posicions en l'àmbit de tresoreria i l'associat a les participacions de renda variable que formen part del negoci de diversificació de CaixaBank. En tots els casos, el risc es refereix a la pèrdua potencial sobre la rendibilitat o el valor de la cartera derivada dels moviments desfavorables dels tipus o preus del mercat.

Amb les particularitats metodològiques i complements necessaris als quals al·ludirem dins la descripció específica dels diferents grups d'exposicions, hi ha dos tipus de mesures que constitueixen denominador comú i estàndards de mercat per al mesurament del risc que ens ocupa: la sensibilitat i el VaR (value at risk o valor en risc).

Les anàlisis de sensibilitat donen informació sobre l'impacte d'un increment dels tipus d'interès, tipus de canvi, preus, volatilitats i correlacions sobre el valor econòmic de les posicions, però no comporten cap hipòtesi sobre quina és la probabilitat d'aquest moviment.

Per homogeneïtzar la mesura del risc del conjunt de la cartera, així com per incorporar certes hipòtesis sobre la magnitud del moviment dels factors de risc de mercat, s'utilitza la metodologia del Valor en Risc (VaR: estimació estadística de les pèrdues potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus) per a un horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança estadística del 99%. És a dir, en condicions normals de mercat, 99 de cada 100 vegades les pèrdues diàries reals seran inferiors a les estimades pel VaR.

Sobre l'evolució del VaR de l'activitat de negociació de Tresoreria durant 2013, vegeu l'apartat 3.2.3 d'aquesta mateixa Nota.

3.2.1. Microcobertures de valor raonable

Amb l'objecte de cobrir els riscos assumits per determinades partides, el Grup fa microcobertures de valor raonable. Les microcobertures són operacions de cobertura en les quals hi ha una identificació perfecta entre l'operació coberta, ja sigui aquesta una operació d'actiu o de passiu, i la de cobertura, normalment un derivat.

El Grup CaixaBank fa les cobertures operació a operació, tancant tots els factors de risc de mercat de l'element per cobrir.

A continuació es descriu breument la naturalesa dels riscos coberts i els instruments utilitzats, agrupant-los en funció del seu objectiu de gestió:

- Microcobertures de deute públic:

L'objectiu d'aquesta microcobertura és la cobertura de les fluctuacions que el moviment dels tipus d'interès de mercat poden generar sobre el valor de determinades posicions de deute públic.

- Microcobertures de dipòsits interbancaris:

L'objectiu d'aquesta microcobertura és la cobertura de les fluctuacions que el moviment dels tipus d'interès de mercat pot generar sobre el valor dels dipòsits vinculats a la gestió de la liquiditat del Balanç, contractats a termini normalment inferior a un any i a tipus d'interès fix. Com a instruments de cobertura s'utilitzen generalment *interest rate swap* (IRS) i *call money swap*. A 31 de desembre de 2013, no hi ha cobertures d'aquesta tipologia.

- Microcobertures de préstecs institucionals:

L'objectiu d'aquesta microcobertura és la cobertura de les fluctuacions que el moviment dels tipus d'interès de mercat pot generar sobre el valor de determinats préstecs institucionals a tipus d'interès fix, el risc dels quals s'ha decidit gestionar. Com a instruments de cobertura s'utilitzen generalment futurs i IRS. A 31 de desembre de 2013, no hi ha cobertures d'aquesta tipologia.

3.2.2. Exposició al risc de tipus d'interès estructural del Balanç

El risc de tipus d'interès és gestionat i controlat directament per la Direcció de CaixaBank mitjançant el Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO).

CaixaBank gestiona aquest risc amb un doble objectiu: reduir la sensibilitat del marge d'interessos a les variacions dels tipus d'interès i preservar el valor econòmic del Balanç. Per aconseguir aquests dos objectius es duu a terme una gestió activa contractant en els mercats financers operacions de cobertura addicional a les cobertures naturals generades en el mateix Balanç, derivades de la complementarietat de la sensibilitat a variacions dels tipus d'interès de les operacions d'actiu i de passiu fetes amb els clients.

La Direcció d'ALM i Liquiditat és l'encarregada d'analitzar aquest risc i de proposar al Comitè de Gestió d'Actius i Passius les operacions de cobertura adequades per assolir aquest doble objectiu.

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank utilitza les Microcobertures de risc de tipus d'interès del valor raonable com a estratègia per mitigar la seva exposició.

Durant l'exercici 2013, CaixaBank ha constituït una Macrocobertura de risc de tipus d'interès de fluxos d'efectiu. Aquesta Macrocobertura persegueix, contractant derivats financers en mercat, la cobertura del risc de fixació de part dels préstecs de CaixaBank indexats a Euribor 12 mesos.

El quadre següent mostra, mitjançant un *gap* estàtic, la distribució de venciments i revisions de tipus d'interès, a 31 de desembre de 2013, de les masses sensibles del balanç del Grup CaixaBank. Per a les masses sense venciment contractual (com per exemple els comptes a la vista) s'analitza la seva sensibilitat als tipus d'interès juntament amb el seu termini esperat de venciment en funció de l'experiència històrica de comportament dels clients, considerant la possibilitat que el titular retiri els fons invertits en aquest tipus de productes. Per a la resta de productes, amb l'objecte de definir les hipòtesis de cancel·lació anticipada, s'utilitzen models interns que recullen variables de comportament dels clients, dels mateixos productes i d'estacionalitat, i també es tenen en compte variables macroeconòmiques per inferir quina serà l'actuació dels clients en el futur.

Matriu de venciments i revaloracions del Balanç sensible a 31 de desembre de 2013

(Milers d'euros)	1 ANY	2 ANYS	3 ANYS	4 ANYS	5 ANYS	> 5 ANYS
Actiu						
Garantia hipotecària	94.767.730	12.383.386	1.594.523	1.421.192	1.263.165	8.847.610
Altres garanties	59.873.830	2.434.622	1.385.534	767.116	534.694	1.659.545
Valors representatius de deute	19.771.496	10.099.560	2.366.653	2.605.656	2.281.109	4.023.833
Total Actiu	174.413.056	24.917.568	5.346.710	4.793.964	4.078.968	14.530.988
Passiu						
Recursos de clients	108.756.175	21.515.072	13.203.359	2.251.658	2.480.201	11.240.090
Emissions	15.007.697	9.223.568	6.815.825	4.522.149	4.901.688	13.479.284
Mercat monetari net	13.287.141	260.105	521.211	4.156		611.875
Total Passiu	137.051.013	30.998.745	20.540.395	6.777.963	7.381.889	25.331.249
Diferència Actiu menys Passiu	37.362.043	(6.081.177)	(15.193.685)	(1.983.999)	(3.302.921)	(10.800.261)
Cobertures	(67.917.198)	41.565.959	5.476.253	4.532.013	5.386.672	10.956.301
Diferència total	(30.555.155)	35.484.782	(9.717.432)	2.548.014	2.083.751	156.040

El risc de tipus d'interès estructural de balanç està subjecte a un control específic i comprèn diverses mesures de risc, entre les quals s'inclouen anàlisis de sensibilitat del tipus d'interès sobre el marge d'interessos i sobre el valor actual dels fluxos futurs, mesures VaR (*value at risk*) i mesures estocàstiques tipus EaR (*earnings at risk*).

La sensibilitat del marge d'interessos mostra l'impacte que canvis en la corba de tipus d'interès podrien provocar en la revisió de les operacions del Balanç. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos, a un o dos anys, en funció de diferents escenaris de tipus d'interès. L'escenari més probable, obtingut a partir dels tipus implícits de mercat, es compara amb altres escenaris de baixada o pujada de tipus i moviments paral·lels i no paral·lels en el pendent de la corba. La sensibilitat del marge d'interessos a un any de les masses sensibles del Balanç, considerant un escenari de pujada i un altre de baixada de tipus instantani de 100 punts bàsics cadascun, és aproximadament del -6,96% en l'escenari de pujada i del +4,43% en el de baixada. Atès el nivell actual de tipus d'interès, és important assenyalar que l'escenari de baixada de -100 punts bàsics no suposa l'aplicació de tipus d'interès negatius.

La sensibilitat del valor patrimonial als tipus d'interès mesura quin seria l'impacte en el valor econòmic davant variacions en els tipus d'interès.

Impacte d'un increment d'1 punt bàsic en la corba

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Sobre el valor actual dels fluxos futurs	(8.619)	1.458

La sensibilitat del marge d'interessos i la del valor patrimonial són mesures que es complementen i permeten una visió global del risc estructural, més centrada en el curt i mitjà termini en el primer cas, i en el mitjà i llarg termini en el segon.

Per complementar les mesures de sensibilitat esmentades, s'apliquen mesuraments VaR seguint la metodologia pròpia de l'activitat tresorera.

VaR de Balanç de CaixaBank a 1 dia amb un nivell de confiança del 99%

(Milers d'euros)	FINAL PERÍODE	MITJANA	MÀXIM	MÍNIM
2013	88.928	163.015	215.975	88.928
2012	197.968	126.307	199.885	67.571

Finalment, s'efectuen també mesuraments EaR (*earnings at risk*), que permeten establir amb un nivell de confiança determinat (99%) quina serà la pèrdua màxima en el marge d'interessos en els propers 2 anys, considerant un determinat volum de creixement del Balanç. Alhora, l'anàlisi també permet identificar el possible millor i pitjor escenari de tots els escenaris simulats i d'aquesta manera obtenir uns nivells màxims de risc.

Segons la normativa vigent, el Grup CaixaBank no consumeix recursos propis pel risc de tipus d'interès estructural assumit, atès el baix perfil de risc del seu balanç. Tot i que el risc de tipus d'interès de balanç assumit pel Grup CaixaBank és inferior als nivells considerats com a significatius (*outliers*), segons les propostes del NACB i la normativa establerta pel Banc d'Espanya, a CaixaBank es continua duent a terme un conjunt d'actuacions relatives a la intensificació del seguiment i de la gestió del risc de tipus d'interès de balanç.

3.2.3. Risc de mercat de posicions de tresoreria

La Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc és responsable de la valoració dels instruments financers, així com d'efectuar el mesurament, el control i el seguiment dels riscos associats, de l'estimació del risc de contrapartida i del risc operacional associat a l'activitat en mercats financers. Per al compliment de la seva tasca, aquesta Direcció Corporativa efectua diàriament un seguiment de les operacions contractades, el càlcul del resultat que suposa l'afectació de l'evolució del mercat en les posicions (resultat diari *marked to market*), la quantificació del risc de mercat assumit, el seguiment del compliment dels límits i l'anàlisi de la relació entre el resultat obtingut i el risc assumit.

A més de la tasca de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, des de la Direcció Executiva de Secretaria Tècnica i Validació es fa la funció de validació interna dels models i les metodologies utilitzades per a la quantificació i el seguiment del risc de mercat.

El model intern per a l'estimació de recursos propis per risc de mercat de les activitats de negociació va ser aprovat pel Banc d'Espanya l'any 2006. El perímetre del model comprèn gairebé la totalitat de les posicions pròpiament de Tresoreria i els derivats de negociació sobre participades. Durant l'exercici 2013, el VaR mitjà a un dia de les activitats de negociació ha estat de 7 milions d'euros. Els consums més elevats, fins a un màxim de 13,1 milions d'euros, es van assolir durant el mes de març, fonamentalment per l'anticipació que recull el VaR d'una evolució potencialment diferent del valor diari de mercat de les posicions de renda variable (principalment operativa de derivats sobre accions).

Les metodologies utilitzades per a l'obtenció d'aquest mesurament són dues:

- VaR paramètric: basat en el tractament estadístic dels paràmetres amb la volatilitat i les correlacions dels moviments dels preus i dels tipus d'interès i de canvi dels actius que componen la cartera. Seguint les recomanacions del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea, s'aplica sobre dos horitzons temporals: 75 dies, donant més pes a les observacions més recents; i un any de dades, equiponderant totes les observacions.
- VaR històric: càlcul de l'impacte sobre el valor de la cartera actual de les variacions històriques dels factors de risc; es tenen en compte les variacions diàries de l'últim any i, amb un interval de confiança del 99%, es considera com a VaR el tercer pitjor impacte sobre el valor de la cartera.

El VaR històric resulta molt adequat per completar les estimacions obtingudes mitjançant el VaR paramètric, atès que no incorpora cap hipòtesi sobre el comportament estadístic dels factors de risc. El VaR paramètric assumeix fluctuacions modelitzables a través d'una distribució estadística normal. A més, el VaR històric incorpora la consideració de relacions no lineals entre els factors de risc, cosa que el fa també especialment vàlid, encara que cal subratllar que el risc opcional ha estat molt petit.

L'empitjorament de la qualificació creditícia dels emissors dels actius també pot motivar una evolució desfavorable dels preus cotitzats pel mercat. Per aquesta raó, la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc completa la quantificació del risc de mercat amb una estimació de les pèrdues derivades de moviments en la volatilitat del diferencial de crèdit de les posicions en renda fixa privada (*spread* VaR), que constitueix una estimació del risc específic atribuïble als emissors dels valors.

A 31 de desembre de 2013, l'exposició en crèdit estructurat del Grup CaixaBank, incloent-hi la cartera de negociació, és residual i la seva valoració està registrada a preus de mercat.

L'agregació del *market* VaR (derivat de les fluctuacions dels tipus d'interès, de canvi i la volatilitat d'ambdós) i de l'*spread* VaR es fa de manera conservadora, assumint correlació zero entre ambdós grups de factors de risc.

Descomposició dels factors rellevants de risc

Risc de tipus d'interès: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia amb el nivell de les corbes de tipus d'interès, entre els quals s'inclouen, sense constituir una llista restringida, bons, dipòsits, repos i derivats.

Risc de tipus de canvi: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia per moviments en els tipus de canvi, entre els quals s'inclouen principalment qualsevol producte amb fluxos en una moneda diferent de l'euro o derivats sobre tipus de canvi.

Risc de preu de les accions: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia davant variacions del preu de les accions i índexs de renda variable.

Risc d'inflació: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia davant variacions de la inflació esperada, entre els quals s'inclouen derivats sobre inflació.

Risc de preu de mercaderies: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia davant variacions dels preus de les mercaderies, en què s'inclouen principalment derivats sobre mercaderies.

Risc de *spread* de crèdit: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia amb els nivells dels *spreads* de crèdit, entre els quals s'inclouen principalment emissions de renda fixa privada.

Risc de volatilitat: representa l'exposició dels instruments en cartera el valor dels quals varia amb els moviments de la volatilitat del subjacent, en què s'inclouen les opcions.

A continuació hi ha una estimació dels imports de VaR mitjans atribuïbles als diferents factors de risc. Es pot observar que els consums són de caràcter moderat i es concentren fonamentalment en el risc de corba de tipus d'interès i en el preu de les accions. Els imports de risc de tipus de canvi i de volatilitat, preu de mercaderies i d'inflació tenen una importància molt marginal. Respecte a l'exercici anterior, disminueix l'exposició al risc de tipus d'interès, principalment motivada per la disminució de la volatilitat dels mercats, i augmenta el risc al preu de les accions i la seva volatilitat a causa d'un posicionament més gran en derivats sobre accions.

VaR paramètric per factor de risc

(Milers d'euros)	VAR MITJÀ	TIPUS D'INTERÈS	TIPUS DE CANVI	PREU D'ACCIONS	INFLACIÓ	PREU MERCADERIES	SPREAD DE CRÈDIT	VOLATILITAT TIPUS D'INTERÈS	VOLATILITAT TIPUS DE CANVI	VOLATILITAT PREU D'ACCIONS
VaR mitjà 2012	5.117	3.494	834	692	78	3	1.559	177	59	260
VaR mitjà 2013	6.979	2.213	502	3.185	98	0	1.194	267	39	896

Mesures complementàries al VaR

Des de gener del 2012, les mesures de VaR es complementen amb dues mètriques de risc associades a nous requeriments normatius: el VaR Estressat i el Risc Incremental d'Impagament i Migracions. El VaR Estressat captura la pèrdua màxima deguda a moviments adversos en els preus de mercat en un període històric anual d'estrès, i es calcula amb un interval de confiança del 99% i horitzó diari. El Risc Incremental d'Impagament i Migracions reflecteix el risc associat a les variacions en la qualitat creditícia o incompliment en les posicions de renda fixa i derivats de crèdit en cartera, amb un interval de confiança del 99,9% i horitzó anual. Els valors mitjans durant 2013 d'aquestes mesures de risc han estat d'11,1 i 25,9 milions d'euros, respectivament.

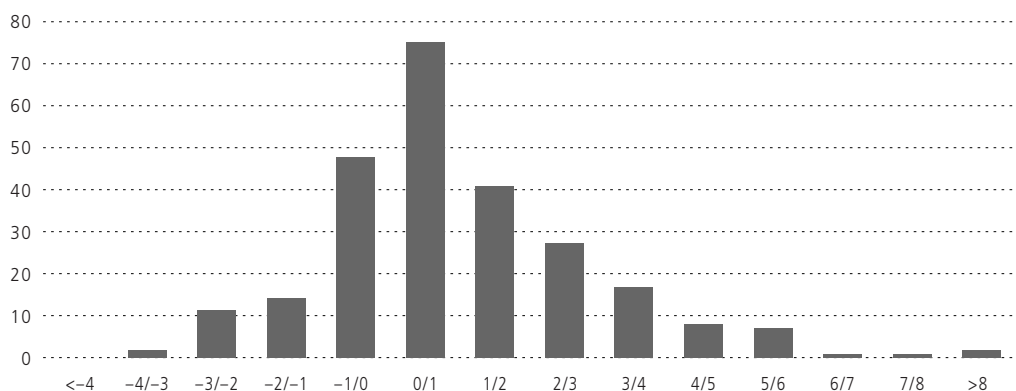
VaR i Pèrdues i Guanys diaris

Per verificar la idoneïtat de les estimacions de risc s'efectua la comparació dels resultats diaris amb la pèrdua estimada pel VaR, cosa que constitueix l'anomenat exercici de *Backtest*. Tal com exigeixen els reguladors bancaris, es fan dos exercicis de validació del model d'estimació de riscos:

- Backtest net*, que relaciona la part del resultat diari *marked to market* de les posicions vives al tancament de la sessió anterior amb l'import del VaR estimat amb horitzó temporal d'un dia, calculat amb les posicions vives al tancament de la sessió anterior. Aquest exercici és el més adequat per a l'autoavaluació de la metodologia utilitzada amb vistes a la quantificació del risc.
- Backtest brut*, que avalua el resultat total obtingut durant el dia (incloent-hi, per tant, l'operativa intradia que s'hagi pogut fer) amb l'import del VaR en l'horitzó d'un dia, calculat amb les operacions vives al tancament de la sessió anterior. D'aquesta manera, s'avalua la importància de l'operativa intradia en la generació de resultats i en l'estimació del risc total de la cartera.

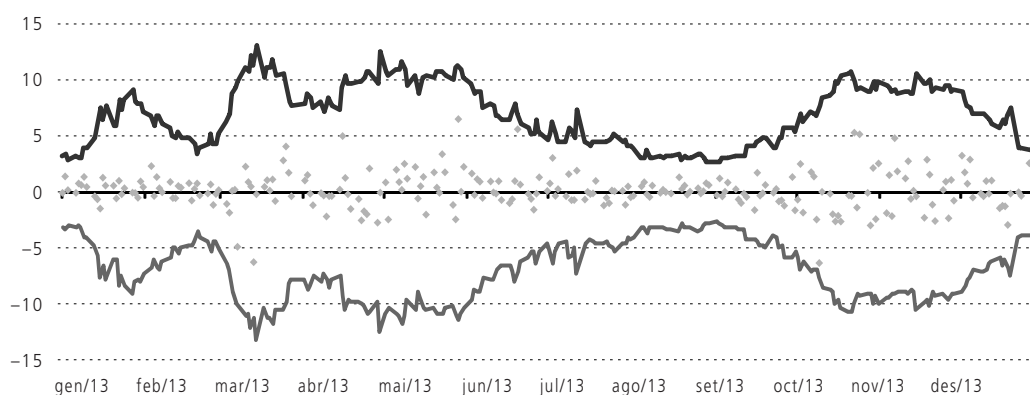
Distribució del resultat de les activitats de negociació a l'exercici 2013

Freqüència en nombre de dies. Milions d'euros

Distribució del resultat diari vs. VaR diari

Milions d'euros

Stress Testing

Finalment, amb l'objectiu d'estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi, es fan dos tipus d'exercicis de *stress* sobre el valor de les posicions de Tresoreria:

1. Anàlisi de *stress* sistemàtic: calcula la variació del valor de la cartera davant d'una sèrie determinada de canvis extrems en els principals factors de risc. Es consideren els moviments paral·lels de tipus d'interès (pujada i baixada); els moviments de pendent en diferents trams de la corba de tipus d'interès (pronunciament i aplanament); l'augment i la disminució del diferencial entre els instruments subjectes a risc de crèdit i el deute públic (diferencial *bo-swap*); els moviments del diferencial de les corbes euro i dòlar; l'augment i la disminució de la volatilitat de tipus d'interès; l'apreciació i la depreciació de l'euro respecte del dòlar, el ien i la lliura; l'augment i la disminució de la volatilitat de tipus de canvi; l'augment i la disminució del preu de les accions, i, finalment, l'augment i la disminució de la volatilitat de les accions i de les mercaderies.
2. Anàlisi d'escenaris històrics: considera l'impacte que sobre el valor de les posicions tindrien situacions realment esdevingudes, com per exemple la caiguda del Nikkei el 1990, la crisi del deute americà i la del pes mexicà el 1994, la crisi asiàtica de 1997, la crisi del deute rus el 1998, la creació i l'explosió de la bombolla tecnològica entre el 1999 i el 2000, els atacs terroristes de més impacte en els mercats financers en els últims anys, el *credit crunch* de l'estiu de 2007, la crisi de liquiditat i confiança ocasionada per la fallida de Lehman Brothers el mes de setembre de 2008 o l'increment dels diferencials de crèdit dels països perifèrics de la zona euro pel contagi de la crisi de Grècia i Irlanda el 2010 o la crisi de deute espanyol el 2011 i 2012.

Per completar aquests exercicis d'anàlisi del risc en situacions extremes es determina l'anomenat «pitjor escenari» per a l'activitat de la Sala de Tresoreria, que és la situació dels factors de risc succeïts l'últim any i que implicaria la màxima pèrdua sobre la cartera actual. Posteriorment s'analitza l'anomenada «cua de la distribució», que és la magnitud de les pèrdues que es produirien si el moviment de mercat que les ocasionés es calculés amb un interval de confiança del 99,9%.

Integració en la Gestió

Com a part del seguiment i el control necessaris dels riscos de mercat assumits, la Direcció aprova una estructura de límits globals de VaR que es complementa mitjançant la definició de sublímits de VaR, pèrdues màximes i sensibilitats per a les diferents unitats de gestió susceptibles d'assumir risc de mercat en activitats de negociació de la Sala de Tresoreria. Els factors de risc són gestionats per la mateixa Direcció Executiva de Tresoreria i Mercat de Capitals en el seu àmbit en funció de la relació rendibilitat-risc que determina les condicions i les expectatives del mercat. La Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc és la responsable del seguiment del compliment d'aquests límits i dels riscos assumits, i genera diàriament un informe de posició, quantificació de riscos i consum de límits que distribueix a la Direcció, als responsables de la Sala de Tresoreria i a Auditoria Interna.

Així doncs, la gestió del risc de mercat de les posicions de negociació de CaixaBank s'adapta a les directrius metodològiques i de seguiment que proposa el Comitè de Basilea.

3.2.4. Risc de canvi

El contravalor en euros dels actius i passius en moneda estrangera mantinguts per CaixaBank a 31 de desembre de 2013 i 2012 és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Total actiu en moneda estrangera	6.435.741	6.772.510
Cartera de negociació	509.344	709.196
Inversions creditícies	3.897.851	3.192.917
<i>Dipòsits en entitats de crèdit</i>	<i>1.244.482</i>	<i>274.189</i>
<i>Crèdits a la clientela</i>	<i>2.653.369</i>	<i>2.918.728</i>
Participacions (1)	1.962.334	2.807.697
Resta d'actius	66.212	62.700
Total passiu en moneda estrangera	8.113.103	7.121.532
Passius financers a cost amortitzat	7.582.605	6.379.582
<i>Dipòsits de bancs centrals</i>	<i>3.962.331</i>	<i>4.362.523</i>
<i>Dipòsits d'entitats de crèdit</i>	<i>191.224</i>	<i>159.002</i>
<i>Dipòsits de la clientela</i>	<i>2.755.986</i>	<i>1.207.557</i>
<i>Dèbits representats per valors negociables</i>	<i>544.605</i>	<i>607.594</i>
<i>Altres</i>	<i>128.459</i>	<i>42.906</i>
Resta de passius	530.498	741.950

(1) A 31 de desembre de 2013, CaixaBank manté una exposició de 1.161 milions d'euros en dòlars de Hong Kong per la seva participació en The Bank of East Asia, Ltd, i de 1.228 milions d'euros en pesos mexicans per la seva participació en GF Inbursa, corresponents al seu valor de mercat. A 31 de desembre de 2012, aquestes exposicions eren de 1.058 i 3.042 milions d'euros, respectivament.

La Direcció Executiva de Tresoreria i Mercat de Capitals de CaixaBank assumeix la responsabilitat de gestió del risc de tipus de canvi generat per l'operativa del Balanç en divisa, funció que desenvolupa a través de l'activitat de cobertura en els mercats que duu a terme l'Àrea de Tresoreria. La gestió es duu a terme segons la premissa de minimitzar els riscos de canvi assumits, fet que explica la reduïda o pràcticament nul·la exposició del Grup CaixaBank a aquest risc de mercat.

Les petites posicions romanents en moneda estrangera es mantenen majoritàriament davant entitats de crèdit i en divises de primera línia (com poden ser el dòlar, la lliura esterlina o el franc suís), i les metodologies utilitzades per a la quantificació són les mateixes i s'apliquen conjuntament amb els mesuraments de risc propis del conjunt de l'activitat tresorera.

A continuació es presenta el detall per moneda en percentatge de les inversions creditícies, de les participacions i dels passius financers a cost amortitzat:

(Percentatge)	31-12-2013	31-12-2012
Inversions creditícies	100	100
Dòlar EUA	71	71
Lliura esterlina	10	12
Peso mexicà	3	
Franc suís	3	1
Ien japonès	7	3
Dòlar canadenc	2	3
Resta	4	10
Participacions	100	100
Peso mexicà	37	57
Dòlar de Hong Kong	63	43
Passius financers a cost amortitzat	100	100
Dòlar EUA	85	82
Lliura esterlina	13	16
Resta	2	2

3.2.5. Informació relativa a l'exposició al risc sobirà

La posició en deute sobirà del Grup CaixaBank, concentrada en CaixaBank i el Grup Assegurador, està subjecta a la política general d'assumpció de riscos de la Societat que assegura que la totalitat de les posicions preses estiguin alineades amb el perfil de risc que té com a objectiu.

En primer lloc, la posició en deute públic i autonòmic queda adscrita als límits generals establerts sobre el risc de concentració i de país. En concret, en ambdós s'estableixen procediments de control diaris que impedeixen l'assumpció de noves posicions que suposin incrementar el risc de crèdit sobre els noms o els països en què la Societat té una alta concentració de risc, llevat d'aprovació expressa del nivell d'autorització competent.

En particular, per a la renda fixa, s'ha establert un marc que regula les característiques en termes de solvència, liquiditat i ubicació geogràfica de totes les emissions de renda fixa del Grup CaixaBank (com ara obligacions, renda fixa privada, deute públic, participacions preferents, etc.) i qualsevol altra operació de naturalesa anàloga que impliqui per al seu comprador un desemborsament d'efectiu i una assumpció del risc de crèdit propi del seu emissor o del col·lateral associat. Aquest control s'efectua en la fase d'admissió del risc i durant tota la vida de la posició en cartera.

Respecte a la posició en deute públic de la Sala de Tresoreria, s'han definit un conjunt de límits de termini i d'import per país sobre les posicions en emissions de deute sobirà per a les activitats de gestió de la liquiditat residual del Balanç i de creació de mercat i arbitratge.

A més, aquestes posicions també queden adscrites al marc de control i límits de risc de mercat establert per a les posicions tesoreres (vegeu l'apartat referent al risc de mercat).

També cal destacar que, a l'efecte de seguiment del risc de mercat i crèdit, amb una freqüència sovint diària, s'elaboren informes sobre el risc país que es basen en l'anàlisi de l'evolució de la cotització dels *credit default swaps* i la comparació del ràting implícit derivat d'aquests instruments amb els ràtings oficials atorgats per les agències de qualificació.

Finalment, a més d'aquests controls, amb freqüència mensual s'elabora un Informe que mostra totes les posicions del Grup Consolidat i dels Fons d'Inversió i de Pensió Garantida. L'informe analitza l'evolució de la cartera en funció de la tipologia de producte, de la cartera comptable, del risc país i del risc emissor/contrapartida.

D'acord amb la política de transparència del Grup CaixaBank, a continuació es presenta el valor en llibres de la informació rellevant en relació amb l'exposició al risc sobirà referida a 31 de desembre de 2013 i 2012. La informació es presenta desglossada distingint les posicions mantingudes per CaixaBank directament de les corrents al Grup assegurador, l'entitat més important del qual és VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros.

31-12-2013 (CaixaBank)

(Milers d'euros)		CARTERA DE NEGOCIACIÓ VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE (NOTA 12)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ POSICIONS CURTES (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)
PAÍS	VENCIMENT RESIDUAL					
Espanya	Menys de 3 mesos	15.147	(437.155)	824.228	1.259.525	1.000.155
	Entre 3 mesos i 1 any (1)	43.537	(237.586)	1.099.398	1.798.166	4.117.722
	Entre 1 i 2 anys	406.597	(137.514)	6.462.828	508.938	4.296.813
	Entre 2 i 3 anys (2)	151.477	(35.709)	1.482.541	746.823	1.131.805
	Entre 3 i 5 anys	2.035.099	(260.267)	1.662.554	1.893.389	514.460
	Entre 5 i 10 anys	253.943	(201.322)	4.011.827	2.166.700	137.073
	Més de 10 anys	305.269	(233.659)	368.373	1.792.179	
Total		3.211.069	(1.543.212)	15.911.749	10.165.720	11.198.028
Bèlgica	Entre 3 mesos i 1 any	9.995				
	Entre 5 i 10 anys	1				
	Més de 10 anys	497				
Total		10.493	0	0	0	0
Grècia	Total	0	0	0	0	0
Irlanda	Total	0	0	0	0	0
Itàlia	Menys de 3 mesos	3.351				
	Entre 3 mesos i 1 any	35.521	(16.612)			
	Entre 1 i 2 anys	12.605	(38.282)			
	Entre 2 i 3 anys	26.735				
	Entre 3 i 5 anys	11.192	(23.312)			
	Entre 5 i 10 anys	10.246				
	Més de 10 anys	557				
Total		100.207	(78.206)	0	0	0
Portugal	Total	0	0	0	0	0
Resta	Menys de 3 mesos				31.339	
	Entre 3 mesos i 1 any	200.217		923		
	Entre 2 i 3 anys	1		421.456		
	Entre 3 i 5 anys	2.504			7.623	
	Entre 5 i 10 anys	1.431				
	Més de 10 anys	63				
Total		204.216	0	422.379	38.962	0
Total països		3.525.985	(1.621.418)	16.334.128	10.204.682	11.198.028

(1) Inversions creditícies incorpora 18 milions d'euros de CaixaRenting, SA i 0,6 milions d'euros de Caixa Card 1 EFC, SAU.

(2) Actius financers disponibles per a la venda incorpora 45,1 milions d'euros d'InverCaixa Gestió, SGIIC, SA.

31-12-2013 (Grup assegurador)

(Milers d'euros)		CARTERA DE NEGOCIACIÓ VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE (NOTA 12)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ POSICIONS CURTES (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)
PAÍS	VENCIMENT RESIDUAL					
Espanya	Menys de 3 mesos			181.816		
	Entre 3 mesos i 1 any			117.062		
	Entre 1 i 2 anys			203.043		
	Entre 2 i 3 anys			444.958		
	Entre 3 i 5 anys			849.133		
	Entre 5 i 10 anys			2.443.611		
	Més de 10 anys			18.543.984		
	Total		0	0	22.783.607	0
Bèlgica	Menys de 3 mesos			129		
	Entre 3 mesos i 1 any			2.259		
	Entre 1 i 2 anys			2.148		
	Entre 2 i 3 anys			576		
	Entre 3 i 5 anys			3.381		
	Entre 5 i 10 anys			10.817		
	Més de 10 anys			84		
Total		0	0	19.394	0	0
Grècia	Total	0	0	0	0	0
Irlanda	Entre 5 i 10 anys			1.689		
	Total	0	0	1.689	0	0
Itàlia	Menys de 3 mesos			5.673		
	Entre 3 mesos i 1 any			213.492		
	Entre 1 i 2 anys			24.975		
	Entre 2 i 3 anys			16.269		
	Entre 3 i 5 anys			26.848		
	Entre 5 i 10 anys			72.003		
	Més de 10 anys			506.273		
Total		0	0	865.533	0	0
Portugal	Total	0	0	0	0	0
Resta	Menys de 3 mesos			741		
	Entre 3 mesos i 1 any			5.582		
	Entre 1 i 2 anys			16.247		
	Entre 2 i 3 anys			1.567		
	Entre 3 i 5 anys			2.455		
	Entre 5 i 10 anys			13.733		
	Més de 10 anys			53.021		
	Total		0	0	93.346	0
Total països		0	0	23.763.569	0	0
Total Grup (CaixaBank + Grup assegurador)		3.525.985	(1.621.418)	40.097.697	10.204.682	11.198.028

31-12-2012 (CaixaBank)

(Milers d'euros)		CARTERA DE NEGOCIACIÓ VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE (NOTA 12)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ POSICIONS CURTES (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)
PAÍS	VENCIMENT RESIDUAL					
Espanya	Menys de 3 mesos	36.240	(27.365)	1.009.912	1.788.309	
	Entre 3 mesos i 1 any (1)	217.288	(404.285)	2.060.973	932.184	1.689.262
	Entre 1 i 2 anys	215.119	(117.715)	1.469.710	679.230	3.490.210
	Entre 2 i 3 anys (2)	95.901	(120.133)	5.332.028	674.986	2.198.018
	Entre 3 i 5 anys	119.086	(105.284)	2.446.238	4.348.453	
	Entre 5 i 10 anys	114.465	(131.356)	2.079.385	2.705.002	
	Més de 10 anys	461.894	(443.398)	293.253	2.043.060	
Total		1.259.993	(1.349.536)	14.691.499	13.171.224	7.377.490
Bèlgica	Entre 3 mesos i 1 any	1.100				
	Entre 5 i 10 anys	1				
	Més de 10 anys	530				
Total		1.631	0	0	0	0
Grècia	Total	0	0	0	0	0
Irlanda	Total	0	0	0	0	0
Itàlia	Menys de 3 mesos	7.289	(35.807)			
	Entre 3 mesos i 1 any	5.282				
	Entre 1 i 2 anys	37.926	(16.921)			
	Entre 2 i 3 anys	11.849	(38.089)			
	Entre 3 i 5 anys	29.756	(23.003)			
	Entre 5 i 10 anys	15.053	(37.615)			
	Més de 10 anys	15.321	(5.264)			
Total		122.476	(156.699)	0	0	0
Portugal	Total	0	0	0	0	0
Resta	Menys de 3 mesos				21.339	
	Entre 3 mesos i 1 any	281				
	Entre 1 i 2 anys	76		689		
	Entre 3 i 5 anys	1.793		471.422	8.678	
	Entre 5 i 10 anys	36.113	(35.647)			
	Més de 10 anys	577			8.547	
Total		38.840	(35.647)	472.111	38.564	0
Total països		1.422.939	(1.541.883)	15.163.610	13.209.788	7.377.490

(1) Inversions creditícies incorpora 20,8 milions d'euros d'InverCaixa Gestió, SGIC, SA i 0,6 milions d'euros de Caixa Card 1 EFC, SAU.

(2) Actius financers disponibles per a la venda incorpora 27,5 milions d'euros d'InverCaixa Gestió, SGIC, SA, i 2 milions d'euros de Banca Cívica Gestió de Activos.

31-12-2012 (Grup assegurador)

(Milers d'euros)		CARTERA DE NEGOCIACIÓ VALORS REPRESENTATIUS DE DEUTE (NOTA 12)	CARTERA DE NEGOCIACIÓ POSICIONS CURTES (NOTA 12)	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA (NOTA 13)	INVERSIONS CREDITÍCIES (NOTA 14)	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT (NOTA 15)
PAÍS	VENCIMENT RESIDUAL					
Espanya	Menys de 3 mesos			90.475		
	Entre 3 mesos i 1 any			201.860		
	Entre 1 i 2 anys			520.735		
	Entre 2 i 3 anys			329.781		
	Entre 3 i 5 anys			1.028.508		
	Entre 5 i 10 anys			2.768.730		
	Més de 10 anys			13.945.359		
Total		0	0	18.885.448	0	0
Bèlgica	Entre 1 i 2 anys			2.482		
	Entre 2 i 3 anys			4.490		
	Entre 3 i 5 anys			754		
	Entre 5 i 10 anys			17.632		
	Més de 10 anys			87		
Total		0	0	25.445	0	0
Grècia	Total	0	0	0	0	0
Irlanda	Entre 5 i 10 anys			1.552		
	Total	0	0	1.552	0	0
Itàlia	Menys de 3 mesos			5.115		
	Entre 2 i 3 anys			19.440		
	Entre 3 i 5 anys			44.152		
	Entre 5 i 10 anys			19.706		
	Més de 10 anys			758.936		
Total		0	0	847.349	0	0
Portugal	Entre 5 i 10 anys			1.391		
	Més de 10 anys			1.277		
	Total	0	0	2.668	0	0
Resta	Menys de 3 mesos			1.045		
	Entre 3 mesos i 1 any			6.319		
	Entre 1 i 2 anys			6.582		
	Entre 2 i 3 anys			19.624		
	Entre 3 i 5 anys			8.117		
	Entre 5 i 10 anys			23.848		
	Més de 10 anys			99.367		
Total		0	0	164.902	0	0
Total països		0	0	19.927.364	0	0
Total Grup (CaixaBank + Grup assegurador)		1.422.939	(1.541.883)	35.090.974	13.209.788	7.377.490

3.3. Risc de liquiditat

El Grup CaixaBank gestiona la liquiditat de manera que sempre pugui atendre puntualment els seus compromisos i mai no es vegi minvada la seva activitat inversora per manca de fons prestables. Aquest objectiu s'aconsegueix amb una gestió activa de la liquiditat, que consisteix en un seguiment continuat de l'estructura del Balanç, per terminis de venciment, detectant de manera anticipada l'eventualitat d'estructures inadequades de liquiditat a curt i mitjà termini, adoptant una estratègia que doni estabilitat a les fonts de finançament.

En el Grup CaixaBank, la Direcció d'ALM (*Asset and Liability Management*) i Liquiditat, dependent de la Direcció General de Riscos de CaixaBank, es responsabilitza de l'anàlisi del risc de liquiditat. L'anàlisi es duu a terme tant en situacions de normalitat de les condicions dels mercats com en situacions excepcionals, en què es con-

sideren diversos escenaris de crisi específiques, sistèmiques i combinades que comporten diferents hipòtesis de severitat en termes de reducció de liquiditat. Així, s'analitzen cinc tipologies d'escenaris: tres escenaris de crisi sistèmiques (crisi macroeconòmiques, disfuncions dels mercats de capitals i alteracions dels sistemes de pagaments), un escenari de crisi específica (crisi de reputació) i una crisi combinada considerada com a «pitjor escenari». Aquests escenaris tenen en compte horitzons temporals i nivells de severitat diferents en funció de la tipologia de la crisi analitzada. Per a cadascun dels escenaris es calculen períodes de «supervivència» (entesa com la capacitat de continuar assumint els compromisos adquirits), amb uns nivells de liquiditat suficients per superar amb èxit les situacions de crisi plantejades.

A partir d'aquestes anàlisis s'ha elaborat el Pla de Contingència, aprovat pel Consell d'Administració, que té definit un pla d'acció per a cadascun dels escenaris de crisi establertes (sistèmics, específics i combinats) i en què es detallen mesures d'àmbit comercial, institucional i de comunicació per fer front a aquest tipus de situacions i es preveu la possibilitat d'utilitzar una sèrie de reserves en espera o fonts de finançament extraordinàries.

El Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO) efectua mensualment un seguiment de la liquiditat a mitjà termini mitjançant l'anàlisi dels desfasaments previstos en l'estructura del Balanç i verifica el compliment dels límits i de les línies d'actuació operatives aprovades pel Consell d'Administració. L'ALCO proposa al Consell d'Administració les emissions o els programes de finançament o inversió òptims en funció de les condicions de mercat i els instruments i els terminis necessaris per fer front al creixement del negoci. L'ALCO fa un seguiment periòdic d'una sèrie d'indicadors i alarmes per anticipar crisis de liquiditat per tal de poder prendre, tal com es preveu en el Pla de Contingència del Risc de Liquiditat, les mesures correctores. A més, s'analitza cada mes com quedarien els nivells de liquiditat en cadascun dels escenaris hipotètics de crisi establertes.

La gestió de la liquiditat a curt termini correspon a la Direcció Executiva de Tresoreria i Mercat de Capitals, que té la funció d'assegurar la disponibilitat permanent de recursos líquids en el Balanç, és a dir, minimitzar el risc de liquiditat estructural propi de l'activitat bancària. Per fer aquesta gestió, es disposa diàriament del detall de la liquiditat per terminis, mitjançant l'elaboració de les projeccions dels fluxos futurs, que permet saber en qualsevol moment quina és l'estructura temporal d'aquesta liquiditat. Aquest seguiment diari es fa en funció dels venciments contractuals de les operacions.

A continuació es presenta el detall per terminis de venciments contractuals dels saldos, sense tenir en compte, en alguns casos, els ajustos de valoració de determinats epígrafs del Balanç de Situació a 31 de desembre de 2013 i 2012 de CaixaBank, en un escenari de condicions de normalitat de mercats:

31-12-2013

(Milions d'euros)	A LA VISTA	< 1 MES	1-3 MESOS	3-12 MESOS	1-5 ANYS	> 5 ANYS	TOTAL
Actiu							
Caixa i dipòsits en bancs centrals	6.967						6.967
Valors representatius de deute – Cartera de negociació		10	25	289	2.689	607	3.620
Derivats de negociació		572	92	290	2.408	5.116	8.478
Valors representatius de deute disponible per a la venda		158	1.570	2.194	11.418	4.582	19.922
Inversions creditícies:	532	26.843	7.711	29.916	58.842	116.777	240.621
<i>Dipòsits en entitats de crèdit</i>	95	2.686	803	2.956	992	398	7.930
<i>Crèdit a la clientela</i>	437	24.157	6.489	26.960	55.082	116.269	229.394
<i>Valors representatius de deute</i>			419		2.768	110	3.297
Cartera d'inversió a venciment			1.000	7.685	9.009	137	17.831
Derivats de cobertura		24	19	276	1.624	2.648	4.591
Total Actiu	7.499	27.607	10.417	40.650	85.990	129.867	302.030
Passiu							
Derivats de negociació		504	84	234	1.523	6.089	8.434
Passius financers a cost amortitzat:	87.302	36.209	11.313	51.632	77.476	15.853	279.785
<i>Dipòsits de bancs centrals</i>		3.490	145	725	15.480		19.840
<i>Dipòsits d'entitats de crèdit</i>	8.793	6.374	3.075	913	1.040	705	20.900
<i>Dipòsits de la clientela</i>	77.675	25.028	7.321	43.376	36.389	2.450	192.239
<i>Dèbits representats per valors negociables</i>		797	78	6.132	24.356	8.115	39.478
<i>Passius subordinats</i>					211	4.583	4.794
<i>Altres passius financers</i>	834	520	694	486			2.534
Derivats de cobertura		1	5	44	182	1.255	1.487
Total Passiu	87.302	36.714	11.402	51.910	79.181	23.197	289.706
Diferència Actiu menys Passiu	(79.803)	(9.107)	(985)	(11.260)	6.809	106.670	12.324

31-12-2012

(Millions d'euros)	A LA VISTA	< 1 MES	1-3 MESOS	3-12 MESOS	1-5 ANYS	> 5 ANYS	TOTAL
Actiu							
Caixa i dipòsits en bancs centrals	7.855						7.855
Valors representatius de deute – Cartera de negociació		14	30	234	516	696	1.490
Derivats de negociació		213	136	243	2.711	12.420	15.723
Valors representatius de deute disponible per a la venda		77	1.021	2.634	12.278	2.821	18.831
Inversions creditícies:	1.460	25.688	8.837	30.804	62.770	124.254	253.813
<i>Dipòsits en entitats de crèdit</i>	555	6.200	541	2.447	122	176	10.041
<i>Crèdit a la clientela</i>	905	19.488	8.026	27.458	59.834	124.021	239.732
<i>Valors representatius de deute</i>			270	899	2.814	57	4.040
Cartera d'inversió a venciment				1.690	7.250		8.940
Derivats de cobertura		15	7	147	2.120	4.023	6.312
Total Actiu	9.315	26.007	10.031	35.752	87.645	144.214	312.964
Passiu							
Derivats de negociació		261	96	241	2.020	13.135	15.753
Passius financers a cost amortitzat:	77.854	31.948	15.541	49.751	88.195	20.955	284.244
<i>Dipòsits de bancs centrals</i>					32.735		32.735
<i>Dipòsits d'entitats de crèdit</i>	9.608	3.727	1.782	484	1.696	814	18.111
<i>Dipòsits de la clientela</i>	67.277	26.416	10.117	39.519	29.397	4.130	176.856
<i>Dèbits representats per valors negociables</i>		731	2.924	9.240	23.529	11.209	47.633
<i>Passius subordinats</i>		180		60	838	4.802	5.880
<i>Altres passius financers</i>	969	894	718	448			3.029
Derivats de cobertura		11	5	33	301	1.457	1.807
Total Passiu	77.854	32.220	15.642	50.025	90.516	35.547	301.804
Diferència Actiu menys Passiu	(68.539)	(6.213)	(5.611)	(14.273)	(2.871)	108.667	11.160

En els quadres anteriors s'ha de considerar que projecten els venciments de les operacions en funció del termini contractual i residual, sense considerar cap hipòtesi de renovació dels actius i/o passius. En una entitat financera que tingui un finançament minorista elevat, el venciment mitjà de l'actiu és superior que el del passiu, per la qual cosa es genera un *gap* negatiu a curt termini. A més, cal considerar en l'anàlisi d'aquests quadres que els comptes a la vista de la clientela tenen un alt grau d'estabilitat. D'altra banda, en l'entorn actual de liquiditat, cal tenir en compte, en l'anàlisi, la influència que en aquest càlcul exerceixen els venciments d'operacions de cessió temporal d'actius i de dipòsits obtinguts, mitjançant garanties pignorades en la pòlissa amb el Banc Central Europeu. En conclusió, una gran part dels passius són estables, d'altres tenen una alta probabilitat de renovar-se i, d'altra banda, hi ha garanties addicionals disponibles amb el Banc Central Europeu i capacitat de generar nous dipòsits instrumentalitzats mitjançant la titulització d'actius i l'emissió de cèdules hipotecàries i/o territorials. A més, la Societat disposa d'actius líquids disponibles que permeten obtenir liquiditat de manera immediata. També és important esmentar que el càlcul no considera hipòtesis de creixement, per la qual cosa s'ignoren les estratègies internes de captació neta de liquiditat, especialment important en el mercat minorista.

El Grup CaixaBank disposa de 77.934 milions d'euros en actius líquids segons els criteris definits pel Banc d'Espanya en els seus estats de liquiditat, 6.968 dels quals es corresponen amb el saldo de caixa i bancs centrals, 27.984 es corresponen amb el disponible en pòlissa de pignoració del Banc Central Europeu, 33.376 amb actius descomptables en el Banc Central Europeu que no estan inclosos en pòlissa i 9.607 en altres actius negociables no elegibles pel Banc Central Europeu entre els quals trobem valors de renda fixa amb qualificació creditícia A o superior, instruments de capital cotitzats i participacions en fons d'inversió monetària. La liquiditat del Grup

CaixaBank materialitzada en efectiu, el net de dipòsits interbancaris, el deute públic net de repos i no inclòs en pòlissa i afegint el saldo disponible de la pòlissa de crèdit amb el Banc Central Europeu, puja a 60.762 i 53.092 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament.

Actius líquids (1)

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Caixa i bancs centrals (*)	6.967.794	7.854.418
Disponible en pòlissa (**)	27.983.572	35.630.223
Actius elegibles fora de pòlissa	33.375.619	16.162.975
Altres actius negociables no elegibles pel banc central (***)	9.607.335	9.922.920
Total actius líquids	77.934.319	69.570.536

(*) S'inclou el que hi ha dipositat en facilitat marginal de dipòsit (dipòsit a un dia en el Banc Central Europeu).

(**) No inclou 3.636 milions d'euros d'actius pendents d'aportar a la pòlissa del Banc Central Europeu. Aquests actius han estat aportats el gener de 2014.

(***) Renda Fixa amb qualificació creditícia A o superior, Renda Variable i Participacions en Fons d'Inversió.

(1) Criteris dels estats de liquiditat del Banc d'Espanya.

En la gestió de la liquiditat, CaixaBank té establert com a política que ha de mantenir un nivell de liquiditat superior al 10% de l'actiu de l'Entitat. Aquest nivell s'ha complert amb escreix durant tot l'exercici, i ha acabat l'exercici 2013 amb un percentatge del 17,9% (15,2% a 31 de desembre de 2012). Aquesta xifra de liquiditat es fonamenta bàsicament en el finançament minorista; els dipòsits de clients suposen el 71% de les fonts de finançament.

El Grup CaixaBank, dins d'aquesta perspectiva de gestió del risc de liquiditat i amb un sentit d'anticipació a possibles necessitats de fons prestables, té diversos programes de finançament ordinari que cobreixen els diferents terminis de venciments per tal de garantir, en tot moment, els nivells adequats de liquiditat.

En aquest sentit, el programa de Pagarés, per un import nominal de 10.000 milions d'euros, permet assegurar la disponibilitat de recursos a curt termini.

A més, s'ha renovat la nota de valors per al fullet base per a títols no participatius (antic Programa de Valors de Renda Fixa), que assegura la captació de recursos a llarg termini. L'import és de 25.000 milions d'euros, dels quals a 31 de desembre de 2013 queden 23.946 milions d'euros disponibles.

A més, aquest any s'ha registrat un programa «Euro Medium Term Note», per un import de 10.000 milions d'euros, per a l'emissió de valors de renda fixa.

Com a mesura de prudència i amb l'objectiu de fer front a possibles tensions de liquiditat o situacions de crisi en els mercats, és a dir, per fer front al risc de liquiditat contingent, CaixaBank té dipositades una sèrie de garanties al Banc Central Europeu (BCE) que li permeten obtenir de manera immediata una elevada liquiditat. L'import de la pòlissa disponible a 31 de desembre de 2013 és de 27.984 milions d'euros davant els 35.630 milions d'euros que hi havia a 31 de desembre de 2012.

El finançament obtingut del Banc Central Europeu, a través dels diferents instruments de política monetària, és de 15.480 milions d'euros a 31 de desembre de 2013, davant els 28.284 milions d'euros a 31 de desembre de 2012. Aquesta variació prové de la devolució de CaixaBank de 12.500 milions d'euros presos en les subhastes extraordinàries de liquiditat a llarg termini (LTRO) i 304 milions d'euros de finançament ordinari. A banda d'aquesta variació, també cal tenir en compte que Banco de Valencia va tornar en el primer semestre de 2013 un total de 5.800 milions d'euros de finançament ordinari al Banc Central Europeu.

A 31 de desembre de 2013, el Grup disposa de capacitat de finançament mitjançant l'emissió de cèdules hipotecàries i territorials. A continuació es mostra la capacitat de finançament a 31 de desembre de 2013 i 2012 en funció del tipus d'instrument:

Capacitat d'emissió

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Capacitat d'emissió de Cèdules Hipotecàries	885.280	3.767.291
Capacitat d'emissió de Cèdules Territorials	1.217.600	1.229.146

Les polítiques de finançament del Grup tenen en compte una distribució equilibrada dels venciments de les emissions, evitant-ne la concentració i duent a terme una diversificació en els instruments de finançament. La dependència dels mercats majoristes és reduïda i els venciments de deute institucional previstos per als propers exercicis són els següents:

Venciments de finançament majorista (nets d'autocartera)

(Milers d'euros)	FINS A UN MES	1-3 MESOS	3-12 MESOS	1-5 ANYS	>5 ANYS	TOTALS
Dipòsits de bancs centrals	3.490.187	145.022	725.111	15.480.000	0	19.840.320
Dipòsits d'entitats de crèdit	15.385.116	3.075.000	913.000	1.040.000	705.000	21.118.116
Pagarés	7	44.250	139.210	0	0	183.467
Cèdules hipotecàries	0	520.000	6.729.441	18.576.340	10.178.447	36.004.228
Cèdules territorials	0	0	0	50.000	0	50.000
Deute sènior	0	69.000	982.150	3.667.800	130.000	4.848.950
Deute subordinat i participacions preferents	0	0	0	205.469	937.756	1.143.224
Bons bescanviables				594.300		594.300
Total venciments d'emissions majoristes	18.875.310	3.853.272	9.488.912	39.613.908	11.951.203	83.782.605

CaixaBank ha fet diverses emissions durant 2013 de diversos tipus de productes: tres emissions de bons sènior de 1.000 milions d'euros cadascuna amb venciments a tres anys, tres anys i mig i cinc anys; una emissió de cèdules hipotecàries de 1.000 milions d'euros a cinc anys; una emissió de deute subordinat *Tier 2* de 750 milions d'euros a deu anys amb opció d'amortització durant el cinquè any i una emissió de bons bescanviables en accions de Repsol, SA de 594,3 milions d'euros a tres anys (vegeu Nota 23.3).

Amb aquestes emissions, dirigides als mercats de capitals i a qualsevol tipus d'inversors, CaixaBank reforça encara més la seva posició de liquiditat i de capital.

Instrumentos financers que inclouen clàusules que provoquen reemborsament accelerat

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank té instruments que inclouen clàusules que poden provocar el reemborsament accelerat en cas que es produeixin algun dels fets recollits en els contractes. El saldo d'aquestes operacions amb clàusules de reemborsament anticipat és de 608 milions d'euros, dels quals 261 milions corresponen a operacions amb clàusula ja vençuda i no reclamades per la contrapartida i 321 milions a altres operacions en què caigudes de qualificació creditícia podrien executar les clàusules de reemborsament anticipat. A continuació es mostra el detall d'aquestes operacions per naturalesa de contracte:

Instruments amb clàusules de reemborsament anticipat

(Milers d'euros)	31-12-2013
Cèdules hipotecàries nominatives (1)	261.000
Préstecs rebuts (2)	321.292

(1) Aquestes cèdules estan incloses a l'epígraf «Dipòsits de la clientela – Imposicions a termini» (vegeu Nota 23.2).

(2) Aquests préstecs estan inclosos a l'epígraf «Dipòsits d'entitats de crèdit» (vegeu Nota 23.1).

A més a més, en els contractes marc amb contrapartides financeres per a les operacions de productes derivats (*contractes CSA*) hi ha un saldo per un import de 25 milions d'euros a 31 de desembre de 2013, subjecte a clàusules anticipades de reemborsament.

Instruments amb requeriment potencial de prestació de garanties col·laterals addicionals

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank té formalitzades operacions que requereixen l'aportació o la recepció de garanties addicionals a les inicials per operacions en derivats i en cessió de deute (mercat repo), d'acord amb l'operativa normal de mercat.

En el cas de les operacions de derivats, s'han rebut garanties de 2.753 milions d'euros en efectiu i de 24 milions d'euros en deute públic i s'han aportat garanties en efectiu per 1.629 milions d'euros.

En el cas d'operacions de cessió de deute en el mercat repo, s'han rebut garanties addicionals en efectiu de 423 milions d'euros per operacions en mercats organitzats i de 88 milions d'euros per operacions en mercats no organitzats, i s'han aportat garanties en efectiu de 352 milions d'euros en mercats organitzats i de 44 milions d'euros en mercats no organitzats.

Instruments que estan subjectes a acords bàsics de compensació

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank té formalitzats contractes subjectes a acords bàsics de compensació per a l'operativa de derivats (vegeu Nota 12).

3.4. Risc operacional

El Comitè Global del Risc és l'Òrgan de Direcció que defineix les línies estratègiques d'actuació i que efectua el seguiment del perfil de risc operacional, dels principals esdeveniments de pèrdua i de les accions que cal desenvolupar per a la seva mitigació.

A CaixaBank es desenvolupa un projecte de caràcter estratègic que, impulsat des de la Direcció i d'acord amb les propostes i les normes regulatòries del Banc d'Espanya, permet implantar un únic model integral de mesurament i control del risc operacional en tot el Grup. La gestió a nivell de Grup comprèn les societats incloses en el perímetre d'aplicació de la Circular de Solvència 03/2008 del Banc d'Espanya i es desenvolupa d'acord amb el «Marc de Gestió del Risc Operacional». Aquest document defineix els objectius, l'estructura organitzativa, les polítiques, el model de gestió i les metodologies d'avaluació del risc operacional.

L'objectiu global del Grup CaixaBank és millorar la qualitat en la gestió del negoci a partir de la informació dels riscos operacionals, facilitant la presa de decisions per assegurar la continuïtat de l'organització a llarg termini, la millora en els processos i la qualitat de servei al client, complint, a més, amb el marc regulatori establert i optimitzant el consum de capital.

Les responsabilitats d'implantar el model organitzatiu es distribueixen entre:

- Comitè de Risc Operacional: creat durant el 2013, és el responsable de risc operacional del Grup, així com de les implicacions d'aquest en la gestió de la solvència i del capital. Reporta al Comitè Global del Risc.

- Àrees de negoci i suport: responsables d'identificar, avaluar, gestionar i controlar els riscos operacionals de les seves activitats i d'informar-ne. És clau la figura dels coordinadors de risc operacional en cadascun dels centres.
- Risc Operacional: s'encarrega de definir, implementar i estandarditzar el model de gestió, mesurament i control del risc operacional. Dóna suport a les àrees i consolida la informació per al *reporting* a la Direcció. Se situa en la Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc, dins de Gestió Global del Risc.
- Valoració de Models de Risc i Auditoria Interna: responsables de supervisar l'acompliment de la normativa vigent, el càlcul dels requeriments de recursos propis per risc operacional i la implantació dels procediments d'avaluació, control i gestió del risc operacional establerts.

Les polítiques i el model de gestió per risc operacional estableixen un procés continu basat en:

- Identificació i detecció de tots els riscos operacionals (actuals i potencials), a partir de tècniques qualitatives –opinió dels experts de processos, indicadors de risc, escenaris de pèrdues operacionals extremes– i de procediments per a la seva gestió, per definir el perfil de risc operacional de CaixaBank. S'ha establert l'objectiu d'actualització anual de l'avaluació i valoració qualitativa de riscos operacionals, focalitzada en els riscos operacionals més rellevants. Les mesures de valoració establertes són la pèrdua esperada i el valor en risc.
- Avaluació quantitativa del risc operacional a partir de les dades reals de pèrdues registrades a la Base de dades d'esdeveniments operacionals. S'ha iniciat la participació en el consorci internacional ORX per a l'intercanvi de dades de pèrdues operacionals amb altres entitats financeres, a l'efecte de tenir una visió més completa del perfil de risc del sector financer i poder gestionar amb antelació les pèrdues ja sofertes per les entitats competidores.
- Gestió activa del perfil de risc de la Societat, que implica establir un model de *reporting* a tots els nivells de l'organització per facilitar la presa de decisions amb vista a la seva mitigació (establiment de nous controls, desenvolupament de plans de continuïtat de negoci, reenginyeria de processos, assegurement de possibles contingències i altres), anticipant les possibles causes de risc i reduint-ne l'impacte econòmic. El seguiment dels principals riscos, tant qualitius com de pèrdues reals, concretat en les accions correctores i els plans d'acció corresponents, és la base per avançar en la consecució de l'objectiu de gestió. S'està millorant la infraestructura de sistemes d'informació de suport de Risc Operacional, per tal de millorar-ne la gestió.

El 2013 s'ha produït la incorporació de Banco de Valencia al perímetre corporatiu de gestió de risc operacional (càlcul de capital, avaluació de riscos, gestió de pèrdues). Així mateix, s'està desenvolupant un projecte d'evolució de la gestió actual de risc operacional sota mètode estàndard cap a mètodes avançats, amb el doble objectiu d'implantar les millors pràctiques de gestió de risc operacional i, alhora, poder calcular els requisits de capital regulatori amb metodologies sensibles al risc.

3.5. Risc actuarial

Polítiques

Els riscos associats al negoci assegurador dins els rams i les modalitats existents són gestionats mitjançant l'elaboració i el seguiment d'un Quadre de Comandament Tècnic, amb la finalitat de mantenir actualitzada la visió sintètica de l'evolució tècnica dels productes.

Aquest Quadre de Comandament ve determinat i defineix les polítiques establertes següents:

- **Subscripció:** Basada en l'acceptació de riscos partint de les principals variables actuàries (edat, capital assegurat i durada de la garantia). En les assegurances de vida es mesuren els cúmuls de risc per persona i se sol·liciten les proves mèdiques i el qüestionari financer d'acord amb el nivell de cúmul.
- **Tarifació:** D'acord amb la normativa de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, les tarifes per al ram de vida s'estableixen utilitzant les taules de mortalitat que permet la legislació vigent. Així mateix s'apliquen els tipus d'interès utilitzats per a la tarificació d'acord amb la normativa legal vigent.
- **Definició i seguiment de la Política de Reassegurança:** Establint una diversificació del risc adequada entre diversos reasseguradors amb capacitat suficient per absorbir pèrdues inesperades. Amb la qual cosa s'obté una estabilitat en els resultats de la sinistralitat.

Se sap que les companyies asseguradores assumeixen risc davant els prenedors i mitiguen aquests riscos adquirint assegurances amb reasseguradors. A través de l'ús de la reasssegurança, un assegurador pot reduir el risc, establir la solvència, utilitzar el capital disponible de forma més eficient i ampliar la seva capacitat de subscripció. No obstant això, i independentment de la reasssegurança obtinguda, l'assegurador continua essent contractualment responsable del pagament de tots els sinistres als prenedors.

El Grup documenta, mitjançant el programa de reasssegurança, procediments clars per aplicar la política de reasssegurança establerta, que inclou:

- L'especificació dels tipus de reasssegurança a subscriure, condicions i termes, i exposició agregada per tipus de negoci.
- L'establiment de límits respecte de l'import i el tipus d'assegurança que seran automàticament coberts per la reasssegurança, per exemple, contractes obligatoris de reasssegurança.
- L'establiment de criteris per a l'adquisició de cobertura de reasssegurança facultativa.

En aquest sentit, el Grup estableix límits en el risc net retingut per línia de negoci, per risc o per esdeveniment (o una combinació d'ambdós). Aquests límits es justifiquen en una avaluació del perfil de risc i el cost de la reasssegurança.

Els sistemes de control intern asseguren que tota la subscripció es duu a terme d'acord amb la política de reasssegurança i que la cobertura de reasssegurança planificada és la correcta, i també permeten identificar i informar en qualsevol moment si els subscriptors infringeixen els límits autoritzats, incompleixen les instruccions o bé assumeixen riscos que excedeixen la capacitat del capital de l'Entitat i la cobertura de reasssegurança.

En resum, el tractament de les prestacions, així com la suficiència de les provisions, són principis bàsics de la gestió asseguradora. Les definicions i el seguiment de les polítiques anteriors permeten, si escau, modificar-les per tal d'adequar els riscos a l'estratègia global del Grup.

Eines

Les provisions tècniques s'estimen amb procediments i sistemes específics i la quantificació de les provisions tècniques, així com l'avaluació de la seva suficiència, es realitzen de manera individualitzada a escala de pòlissa.

Suport tecnològic

El Grup opera en un entorn en què els processos estan altament mecanitzats i els sistemes estan integrats. Totes les operatives de producció, sigui quin sigui el canal, es registren en els sistemes a través de les diferents aplicacions de contractació, de gestió de prestacions i de càlcul de provisions (com ara TAV per a assegurances individuals i ACO o Avanti per a col·lectives). La gestió i el control de les inversions que emparen l'activitat asseguradora de la companyia es fan mitjançant les aplicacions d'inversions (com ara l'aplicatiu GIF). Totes les aplicacions comptabilitzen de manera automàtica en les aplicacions de suport comptable.

En el marc d'aquests sistemes integrats i automatitzats hi ha una sèrie d'aplicacions que realitzen tasques de suport de gestió, entre les quals destaquen aplicacions per al tractament que s'encarreguen de l'elaboració d'informació de *reporting* i gestió de riscos. També s'està desenvolupant un Datamart de riscos i Solvència, que serà una eina de suport per al compliment de tots els requeriments establerts per la Directiva de Solvència II des del mateix moment de la seva entrada en vigor.

Informes elaborats

Per fer el seguiment dels riscos de les inversions s'elabora un Quadre de Comandament Corporatiu d'Inversions que conté informació sobre els títols en cartera, com ara el valor nominal, el valor de mercat, el ràting mitjà, la durada mitjana, la sensibilitat a variacions de tipus d'interès, etc.

També s'elabora un Quadre de Comandament d'ALM en què es reflecteix el seguiment del risc de tipus d'interès i liquiditat.

Tal com ja s'ha comentat, s'elabora un Quadre de Comandament Tècnic que permet fer un seguiment i un control del risc actuarial del Grup.

Solvència II

El 2013, les autoritats europees han establert l'1 de gener de 2016 com la data d'entrada en vigor de la Normativa Europea de Solvència II. En aquest període s'han de finalitzar els desenvolupaments normatius actualment en discussió, s'han d'aprovar en l'àmbit europeu i s'han de transposar a l'àmbit nacional tot el conjunt de normatives de Solvència II (Directiva Òmnibus II, Actes Delegats, Normes Tècniques d'Implementació i Guies).

Per tal de preparar l'adaptació a Solvència II durant el període transitori que tindrà lloc entre l'1 de gener de 2014 i l'entrada en vigor, EIOPA (el supervisor europeu d'asseguradores) ha emès quatre guies de preparació que tenen com a objectiu ajudar les companyies asseguradores a anar incorporant progressivament determinats aspectes que desenvolupa Solvència II fins al 2016. Aquestes guies de preparació tracten els quatre aspectes següents:

- Sistema de governança.
- Avaluació interna prospectiva dels riscos (basada en els principis d'avaluació interna dels riscos i de la solvència).
- Sol·licitud prèvia de models interns.
- Subministrament d'informació a les autoritats nacionals competents.

El 30 de desembre de 2013, la DGSFP va emetre una comunicació a totes les entitats asseguradores i grups d'entitats asseguradores sobre el compliment necessari d'aquestes guies en els termes que s'hi descriuen.

El Grup està treballant activament en la implantació de Solvència II des de l'inici del projecte, participa en els grups de treball a escala del sector assegurador i en el test d'impacte quantitatiu i qualitatiu efectuats pels supervisors i desenvolupa les adaptacions i les millores necessàries en els sistemes i la gestió.

3.6. Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu

La reorganització del Grup "la Caixa" efectuada el 2011, que va culminar amb la creació de CaixaBank (entitat cotitzada), així com les recents operacions d'integració d'entitats financeres efectuades, han incrementat de manera significativa la complexitat del Grup.

En la situació actual de volatilitat de l'entorn macroeconòmic i de canvis en el sistema financer i del Marc Regulador, augmenten les exigències i responsabilitats de l'Alta Direcció i dels Òrgans de Govern i la sensibilitat dels diferents Grups d'Interès en relació amb el Govern Corporatiu i el Control Intern a les Entitats.

La Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu es responsabilitza d'assegurar l'adequada gestió i supervisió del Model de Control Intern del Grup i reporta de manera sistemàtica i periòdica a la Vicepresidència Executiva-Conseller Delegat de CaixaBank, així com a la Comissió d'Auditoria i Control, òrgan supervisor de les funcions de control i responsable de la integritat del Marc de Control Intern al Grup.

Aquesta Direcció General Adjunta s'estructura a través de tres unitats organitzatives (Control Intern, Compliment Normatiu i Auditoria Interna), que actuen amb el principi d'independència entre elles i respecte de la resta d'Àrees de l'Organització i societats del Grup CaixaBank, d'acord amb les directrius establertes per l'EBA (European Banking Authority), en el document *Guia de l'EBA sobre Govern Intern* de 27/09/2011 (adoptada pel Banc d'Espanya el 27/06/2012).

Durant el 2012 i el 2013 s'ha avançat significativament en l'enfortiment del model de control intern del Grup. Se n'ha reforçat l'estructura organitzativa mitjançant la creació de l'Àrea de Control Intern, que té com a missió fonamental el desenvolupament del Mapa de Riscos Corporatiu, projecte transversal inclòs en la revisió del Pla Estratègic 2011-2014. Addicionalment, s'ha dut a terme una anàlisi de les funcions i objectius de les tres àrees de la Direcció General Adjunta de Control, que ha suposat la reorganització i el reforç de l'estructura de mitjans de què disposen.

3.6.1. Control Intern

En l'exercici 2012 es va crear l'Àrea de Control Intern, fet que va comportar un avenç significatiu en l'enfortiment del model de Control Intern del Grup CaixaBank.

L'entorn de Control s'estructura en tres línies de defensa.

- La primera línia de defensa recau en les mateixes Àrees de l'Entitat que constitueixen el primer nivell de control.
- L'Àrea de Control Intern s'integra en la segona línia de defensa, juntament amb Gestió Global del Risc, Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIIF) i Compliment Normatiu, entre d'altres, que vetllen pel bon funcionament de la Gestió i el Control de Riscos efectuat per les Àrees de Negoci.
- L'Àrea d'Auditoria Interna és la tercera línia de defensa, com a element de supervisió.

L'Àrea de Control Intern té la missió de garantir a la Direcció i als Òrgans de Govern l'existència i el disseny adequat dels controls necessaris per a la gestió dels riscos del Grup CaixaBank, la qual cosa genera confiança per als grups d'interès.

Per dur a terme la seva missió, durant el 2013 i el 2014 s'està desenvolupant el Projecte Mapa de Riscos Corporatiu, que serà l'eina bàsica de gestió del Model de Control Intern.

El Mapa de Riscos Corporatiu oferirà una visió integral i sintètica de l'entorn de control del Grup, i integrarà els Mapes de Riscos actuals.

L'Àrea de Control Intern actua sota el principi d'independència respecte a la resta d'Àrees de l'Organització i Societats del Grup. Així mateix, actua amb caràcter transversal examinant els mecanismes de control sobre els riscos que afecten el conjunt d'activitats i negocis desenvolupats pel Grup.

Les seves principals funcions són:

- La coordinació del Mapa de Riscos i Controls Corporatiu.
- L'assessorament a l'Alta Direcció en relació amb els protocols de control i plans d'actuació adequats per solucionar les eventuais deficiències de control.
- *Reporting* de manera sistemàtica i periòdica a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control sobre l'Entorn de Control.

3.6.2. Compliment normatiu

L'objectiu de la funció de Compliment Normatiu és la supervisió del risc de compliment, definit aquest com el risc de CaixaBank o de les Societats del Grup CaixaBank de rebre sancions legals o normatives, o de patir una pèrdua financera material o una pèrdua reputacional pel fet de no observar les lleis, regulacions, normes, estàndards d'autoregulació i codis de conducta aplicables a les seves activitats.

La supervisió del risc de compliment es fa mitjançant l'establiment de controls de segon nivell, que permeten detectar possibles deficiències en els procediments implantats a l'Entitat per tal d'assegurar el compliment de la normativa dins el seu àmbit d'actuació. En cas de detecció de deficiències, juntament amb les àrees de gestió afectades es desenvolupen propostes d'accions de millora, de les quals es fa un seguiment periòdic fins que queden efectivament implantades. Així mateix, l'Àrea de Compliment Normatiu vetlla per les bones pràctiques

en matèria d'integritat i normes de conducta de l'Entitat, entre les quals hi ha el Codi Ètic, el Codi de Conducta Telemàtic i el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors. Entre les seves funcions hi ha la supervisió del compliment d'aquestes normes i l'anàlisi, si escau, de les possibles incidències en la seva aplicació, amb la gestió d'un Canal Confidencial de Consultes i Denúncies exclusiu per a empleats. Aquest Canal serveix per resoldre consultes i denúncies relacionades amb el compliment dels codis Ètic i Telemàtic i amb les irregularitats de naturalesa financera i comptable que es puguin donar.

També cal destacar que l'Àrea de Compliment Normatiu és un interlocutor dels principals organismes supervisors (principalment, CNMV i Banc d'Espanya) i que, si escau, coordina els requeriments que aquests organismes puguin remetre. L'elaboració de les respostes correspon a les àrees implicades i a l'Assessoria Jurídica.

L'Àrea de Compliment Normatiu fa el report periòdic a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les seves activitats de control, amb la independència funcional i professional necessària per desenvolupar la seva activitat de supervisió i report, i no intervenint en cap cas en les decisions de gestió ni en l'operativa de les activitats que supervisa.

Dins l'Àrea de Compliment Normatiu, i com una unitat independent, hi ha la Unitat Operativa de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme (UOPBC), que vetlla amb dedicació exclusiva pel compliment de les obligacions de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme establertes per la Llei, facilitant a les àrees comercials instruments per al coneixement dels seus clients, així com per al control i report de les operacions sospitoses. La UOPBC és dirigida i supervisada per la Comissió de PBC i FT, i les seves actuacions es reporten a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control.

3.6.3. Auditoria Interna

Auditoria Interna es configura com la tercera línia de defensa del Marc de Control Intern del Grup CaixaBank, com a element de supervisió.

La missió d'Auditoria Interna és garantir una supervisió eficaç tot avaluant de manera continuada els sistemes de control intern i la gestió dels riscos de l'Organització. Exerceix una funció corporativa independent, que contribueix al bon Govern Corporatiu.

Reporta sistemàticament a la Comissió d'Auditoria i Control i proporciona una visió objectiva a l'Alta Direcció sobre l'eficàcia del Marc de Control Intern.

Està estratègicament enfocada a la detecció, supervisió i control dels principals riscos del Grup. Els seus principals objectius són la contribució al bon Govern Corporatiu i a l'èxit dels objectius estratègics de l'Organització, mitjançant:

- L'avaluació de la qualitat i l'eficàcia del Marc de Control Intern del Grup amb l'objectiu de garantir l'adequada gestió i mitigació dels principals riscos.
- La revisió del compliment de la normativa interna i externa.
- L'avaluació de l'adequació de les activitats desenvolupades per les diferents unitats del Grup, assegurant l'existència d'un sistema de detecció del frau.

Partint del pla estratègic de CaixaBank 2011-2014, les directrius a seguir per Auditoria Interna són:

- El seguiment de la planificació anual focalitzada en els principals riscos i aprovada per la Comissió d'Auditoria i Control.
- Donar resposta a les sol·licituds del Consell d'Administració, l'Alta Direcció i les autoritats supervisores.
- Assegurar l'ús eficient dels recursos mitjançant la millora de l'auditoria contínua i la contractació d'auditors qualificats i d'*outsourcing* adequat.
- Formular i fer el seguiment de recomanacions que mitiguin les debilitats de control identificades.

Així mateix, efectua la supervisió interna dins del marc de gestió global del risc de Basilea: Pilar I (risc de crèdit, risc operacional i risc de mercat), Pilar II (procés d'autoavaluació de capital i altres riscos), Pilar III (informació amb rellevància prudencial) i l'adequada adaptació de l'entorn de control per a la gestió i la mitigació dels riscos.

3.7. Control Intern sobre la informació financera

El model de Control Intern sobre la Informació Financera del Grup CaixaBank inclou un conjunt de processos dissenyats per la Direcció General Financera i duts a terme pel Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control, l'Alta Direcció i el personal implicat per tal de proporcionar seguretat raonable respecte a la fiabilitat de la informació financera que el Grup publica.

El model implantat es basa en els estàndards internacionals del «*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*» (COSO), així com en el conjunt de principis generals i bones pràctiques recomanats per la Comissió Nacional del Mercat de Valors a l'Esborrany de Guia en matèria de Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades, publicat el juny de 2010.

En l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'exercici 2013 es descriuen amb més profunditat els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera en l'Entitat.

4. Estat de fluxos d'efectiu

Per a una interpretació adequada de l'estat de fluxos d'efectiu cal considerar que les partides incorporades en les combinacions de negocis dels exercicis 2013 i 2012, principalment amb Banco de Valencia i Banca Cívica, respectivament, no han suposat una variació dels fluxos d'efectiu en incorporar-se les respectives partides del balanç sense desemborsament d'efectiu.

En l'exercici 2013, CaixaBank ha disminuït el seu efectiu en 887 milions d'euros, a causa bàsicament dels fluxos d'efectiu generats en l'activitat d'explotació per un import de 2.318 milions, els fluxos obtinguts de l'activitat d'inversió per un import de 641 milions d'euros i els fluxos aplicats a les activitats de finançament per un import de 3.845 milions d'euros.

Activitats d'explotació

El resultat de l'exercici ajustat per les partides no monetàries ha generat un efectiu de 6.679 milions d'euros. La disminució de la inversió creditícia, originada pel despallanquejament generalitzat del sistema i la contínua reducció de l'exposició a promotors ha provocat una reducció dels crèdits sobre clients i ha generat uns fluxos d'11.861 milions d'euros. Aquests recursos obtinguts, juntament amb l'increment dels dipòsits a la clientela, s'han aplicat a disminuir l'endeutament minorista, per les amortitzacions anticipades i els venciments, i el finançament del Banc Central Europeu, inclosos els dos conceptes en els passius financers a cost amortitzat, i s'han reduït els passius per explotació per un import de 15.013 milions d'euros. En conjunt, les activitats d'explotació han generat 2.318 milions d'euros.

Activitats d'inversió

Els fluxos d'efectiu originats per les vendes de participacions i entitats dependents, per un import de 1.755 milions d'euros en l'exercici, i els fluxos generats per les vendes d'immobles adjudicats i venciments de la cartera d'inversió a venciment, 1.821 i 2.521 milions d'euros respectivament, s'han dedicat, principalment, a finançar inversions en actius adjudicats i altres actius no corrents per un import de 5.219 milions d'euros. Les activitats d'inversió han generat 641 milions d'euros.

Activitats de finançament

La disminució de l'efectiu a causa de les activitats del finançament, per un import de 3.845 milions d'euros, ha estat motivada, principalment, pels venciments de les emissions col·locades en el mercat institucional, per un import de 8.828 milions. En sentit contrari, s'han produït emissions en mercats institucionals per un import de 4.965 milions d'euros (netes de les recompres efectuades per empreses del grup).

5. Gestió de la solvència

Marc normatiu

La solvència de les entitats financeres està regulada, fins al desembre de 2013, per la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, adaptació al marc jurídic espanyol de les Directives Europees 2006/48/CE i 2006/49/CE que, al seu torn, van traslladar a la legislació comunitària l'acord internacional de Basilea II.

Actualment, la normativa de solvència ha culminat el procés de reforma que es va iniciar com a conseqüència a la crisi financera internacional, que va posar de manifest la necessitat de modificar la regulació del sistema bancari, amb l'objectiu de reforçar-lo. En aquest sentit, el Comitè de Basilea de Supervisió Bancària (CSBB) va acordar el desembre de 2010 un nou marc normatiu, que es coneix col·lectivament com a Basilea III. Els eixos centrals d'aquest acord es van transformar al final de juny d'aquest any 2013 en normativa harmonitzada de la Unió Europea, mitjançant el Reglament 575/2013 i la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, ambdós de 26 de juny de 2013. El Reglament, d'aplicació directa, està en vigor des de l'1 de gener de 2014. La Directiva, per la seva part, es va haver d'incorporar a l'ordenament jurídic espanyol. En aquest context, el 29 de novembre passat es va aprovar el Reial Decret llei 14/2013 amb l'objectiu principal de dur a terme les adaptacions més urgents per a la seva adaptació. Entre altres mesures, el RDL deroga el requisit de Capital Principal introduït pel RDL 2/2011, i estableix, únicament, com a mesura transitòria per a l'any 2014, la limitació de la distribució dels elements de capital de nivell 1 a l'excés de Capital Principal respecte al mínim legalment exigint a 31 de desembre de 2013.

La ràtio de Capital Principal de CaixaBank a 31 de desembre de 2013 arriba fins al 12,9% amb un excés sobre el capital mínim exigint de 5.069 milions d'euros, i per tant, en cap cas, aplicarà la limitació introduïda pel RDL 14/2013.

Adicionalment, en l'àmbit internacional, el mes de juliol de 2013 l'Autoritat Bancària Europea (EBA) ha reformulat la seva recomanació, establerta el desembre de 2011, que fixava un requisit mínim de capital del 9% de *core tier 1* per al juny de 2012, per tal d'assegurar que, durant el període transitori de l'aplicació de Basilea III, el nivell absolut de *core tier 1* EBA no disminueix respecte dels requeriments mínims de juny de 2012.

A desembre del 2013, CaixaBank registra un *core tier 1* EBA de 16.689 milions d'euros, 4.540 milions per damunt dels requeriments mínims del juny del 2012.

Solvència de CaixaBank

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank assoleix unes ràtios de *core capital* i *tier 1* del 12,9%, i els recursos propis computables totals se situen en el 14,5% dels actius ponderats per risc, fet que suposa un superàvit de 8.425 milions d'euros sobre els requeriments mínims regulatoris de la Circular 3/2008.

L'evolució anual de la solvència respon a la capacitat de generació orgànica de capital, tant pels resultats del Grup com per la gestió prudent dels riscos, i a les operacions extraordinàries: la integració del Banco de Valencia, el repagament de les ajudes públiques del FROB rebudes per Banca Cívica el febrer del 2011, la venda parcial de la participació en el Grupo Financiero Inbursa i les dotacions efectuades, entre les quals s'inclouen les derivades dels costos de reestructuració i els deterioraments per completar les exigències del Reial Decret llei 18/2012.

Els actius ponderats per risc (APR) se situen a 31 de desembre de 2013 en 129.110 milions d'euros, fet que suposa una disminució de 32.090 milions d'euros respecte del tancament de l'exercici anterior (-19,9%). El

menor nivell d'activitat creditícia segueix influïent en la davallada dels APR, a la qual cosa s'ha d'afegir la capacitat d'optimització del capital del Grup, després de l'aplicació de models interns a les carteres procedents de Banca Cívica, així com l'aplicació del coeficient corrector de les exposicions de risc de crèdit en les Pimes, tal com estableix la Llei 14/2013, de setembre 2013, de suport als emprenedors. Aquests efectes han estat compensats parcialment per la incorporació dels actius procedents de Banco de Valencia.

Els ràtings a llarg termini de CaixaBank se situen a BBB– per Standard&Poor's, Baa3 per Moody's, BBB per Fitch i A low per DBRS.

En el quadre següent es detallen els recursos propis computables del Grup CaixaBank:

(Milers d'euros)	31-12-2013 (*)		31-12-2012	
	IMPORT	EN%	IMPORT	EN%
Fons Propis Computables	23.645.685		22.792.646	
Capital o fons de dotació	5.005.417		4.295.725	
Reserves i prima d'emissió	16.232.325		16.078.942	
Altres instruments de capital	1.938.222		2.188.279	
Resultat atribuït al Grup net de dividend pagats	469.721		229.700	
– Previsió de dividends	(47.130)		(48.399)	
+ Interessos minoritaris i ajustos per valoració	(201.489)		(29.085)	
+ Altres instruments computables (FROB i obligacions convertibles)			1.577.918	
– Deduccions de core capital	(4.663.140)		(4.305.208)	
Dels quals:				
Fons de comerç i actius intangibles	(4.586.919)		(4.241.529)	
– Cobertura Tier 1 i altres	(2.044.987)		(2.335.044)	
Dels quals:				
Deducció entitats financeres i d'assegurances (50%)	(1.921.394)		(2.338.315)	
Core Capital	16.688.939	12,9%	17.652.828	11,0%
+ Participacions preferents			89.698	
– Deduccions de Recursos Propis Bàsics			(89.698)	
Recursos Propis Bàsics (Tier 1)	16.688.939	12,9%	17.652.828	11,0%
+ Finançaments subordinats	4.246.926		3.569.385	
+ Cobertura genèrica computable	156.781		450.832	
– Deduccions de Recursos Propis de Segona Categoria	(2.339.042)		(3.031.791)	
Recursos Propis de Segona Categoria (Tier 2)	2.064.665	1,6%	988.426	0,6%
Recursos Propis Totals (Tier Total)	18.753.604	14,5%	18.641.254	11,6%
Exigències de Recursos Propis Mínims (Pilar 1)	10.328.768	8,0%	12.895.968	8,0%
Superàvit de Recursos propis	8.424.836	6,5%	5.745.286	3,6%
Promemòria: Actius Ponderats per Risc	129.109.599		161.199.597	
Risc de crèdit	97.866.948		133.532.282	
Risc accionarial	15.812.063		13.731.702	
Risc operacional	11.422.000		12.143.875	
Risc de mercat i altres	4.008.588		1.791.738	

(*) Dades estimades.

Segons els nous estàndards de Basilea III, a desembre del 2013, CaixaBank assoleix una ràtio de *Common Equity Tier 1* (CET 1, *core capital*) de l'11,7%, *fully loaded*, és a dir, sense aplicar el període transitori. Cal tenir en compte que la ràtio mínima exigida al final del període transitori el 2019 és del 7%.

Considerant el període transitori, d'acord amb les definicions de la nova Circular del Banc d'Espanya 2/2014, de 31 de gener, el CET 1 de CaixaBank amb els criteris BIS III aplicables el 2014 se situa en l'11,2% a desembre del

2013. L'aplicació del període transitori no inclou els bons convertibles com CET1. Si es tinguessin en compte, la ràtio seria del 12,3%.

Pel que fa al Pilar 2 i 3, la informació corresponent a CaixaBank està recollida a la Nota 5 «Gestió de la solvència» dels Comptes Anuals Consolidats del Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 2013.

6. Distribució de resultats

La proposta d'aplicació del benefici de CaixaBank de l'exercici 2013, que el Consell d'Administració proposarà a la Junta General d'Accionistes per a la seva aprovació, es presenta a continuació:

Distribució de resultats de CaixaBank

(Milers d'euros)	2013
Base de repartiment	
Pèrdues i guanys	805.901
Distribució	
A (1)	68.391
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el setembre de 2013, en el marc del Programa Dividend/Acció (2)</i>	16.327
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el desembre de 2013, en el marc del Programa Dividend/Acció (3)</i>	16.655
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el març de 2014, en el marc del Programa Dividend/Acció (4)</i>	17.597
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el juny de 2014, en el marc del Programa Dividend/Acció (5)</i>	17.812
A reserves (Nota 26)	737.510
<i>A reserva legal (6)</i>	221.851
<i>A reserva indisponible per fons de comerç (7)</i>	120.487
<i>A reserva involuntària (8)</i>	395.172
Benefici net de l'exercici	805.901

(1) Import estimat a distribuir per aquest concepte, vegeu Notes 2, 3, 4, 5 i 8 posteriors.

(2) El setembre de 2013, els accionistes titulars d'un 93,23% del capital social de la Societat van optar per adquirir accions de nova emissió en el marc de l'acord d'augment de capital alliberat aprovat per la Junta General d'Accionistes celebrada el 25 d'abril de 2013, sota el punt 7.2 de l'Ordre del dia (Programa Dividend/Acció). En conseqüència, la Societat va abonar un total de 16.327 milers d'euros a la resta d'accionistes (titulars d'accions representatives d'un 6,77% del capital social) que van optar per vendre els drets d'assignació gratuïta a la Societat.

(3) El desembre de 2013, els accionistes titulars d'un 93,19% del capital social de la Societat van optar per adquirir accions de nova emissió en el marc de l'acord d'augment de capital alliberat aprovat per la Junta General d'Accionistes celebrada el 25 d'abril de 2013, sota el punt 7.3 de l'Ordre del dia (Programa Dividend/Acció). En conseqüència, la Societat va abonar un total de 16.655 milers d'euros a la resta d'accionistes (titulars d'accions representatives d'un 6,81% del capital social) que van optar per vendre els drets d'assignació gratuïta a la Societat.

(4) Import estimat a abonar el març de 2014, assumint que accionistes titulars d'un 7% del capital social optaran per vendre els seus drets d'assignació gratuïta en el marc de l'acord d'ampliació de capital alliberat aprovat per la Junta General d'Accionistes celebrada el 25 d'abril de 2013, sota el punt 7.4 de l'Ordre del dia (Programa Dividend/Acció) i que el Consell d'Administració té previst executar durant el mes de febrer de 2014. Aquest import s'incrementarà o es reduirà en funció del preu total que la Societat aboni a tots els accionistes que optin per vendre els seus drets d'assignació gratuïta a la Societat.

(5) Import estimat a abonar el juny de 2014, assumint que accionistes titulars d'un 7% del capital social optaran per vendre els seus drets d'assignació gratuïta en el marc de l'acord d'ampliació de capital alliberat que, si s'esca, aprovi la Junta General Ordinària d'Accionistes que se celebrarà el 2014 (Programa Dividend/Acció). Aquest import s'incrementarà o es reduirà en funció del preu total que la Societat aboni a tots els accionistes que optin per vendre els seus drets d'assignació gratuïta a la Societat. S'informa que el Consell d'Administració té previst proposar a la Junta General Ordinària d'Accionistes que se celebrarà el 2014, l'aprovació d'augment de capital alliberat oferint als accionistes la possibilitat d'adquirir les accions, vendre els seus drets en el mercat o vendre'ls a la mateixa Societat (Programa Dividend/Acció).

(6) Import que permet assolir el límit màxim del 20% del capital social establert per l'article 274 de la Llei de Societats de Capital i superior a l'import mínim requerit el 10% del benefici.

(7) De conformitat amb el que exigeix l'article 273.4 de la Llei de Societats de Capital.

(8) Import estimat que es destina a la reserva voluntària. Aquest import s'incrementarà o es reduirà en la mateixa quantia en què es redueixin o s'incrementin, respectivament, els imports destinats al pagament del preu dels drets d'assignació gratuïta (vegeu Notes 4 i 5 anteriors).

A continuació es presenten els estats comptables provisionals formulats preceptivament per posar de manifest l'existència de resultats suficients per a la distribució dels dividendes associats al Programa Dividend/Acció acordats pels Consells d'Administració dels dies 26 de setembre de 2013 i 21 de novembre de 2013 en el marc del Programa Dividend/Acció, equivalents al primer i segon dividend a compte de l'exercici 2013:

Exercici 2013

(Milers d'euros)		
Data de l'acord distribució del dividend a compte	26-09-2013	21-11-2013
Data del tancament comptable utilitzat	31-08-2013	30-10-2013
Beneficis des de l'1 de gener de 2013	489.806	503.957
Equivalent al Primer dividend a compte repartit		(16.327)
Import màxim a distribuir (*)	489.806	487.630
Import màxim dividend a compte	(241.055)	(244.512)
Romanent	248.751	243.118

(*) Excepte per la distribució reglamentària a la reserva legal i les dotacions pel fons de comerç.

A més, per a la distribució d'aquests dividendes per part dels respectius Consells d'Administració es va posar de manifest l'existència de liquiditat i reserves immobilitzades i disponibles suficients per fer front al desemborsament.

L'aplicació del resultat de l'exercici 2012 es presenta a continuació:

Distribució de resultats de CaixaBank

(Milers d'euros)		2012
Base de repartiment		
Pèrdues i guanys		272.597
Distribució		
A		51.978
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el setembre de 2012, en el marc del Programa Dividend/Acció</i>		15.211
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el març de 2013, en el marc del Programa Dividend/Acció (1)</i>		20.255
<i>Adquisició de drets d'assignació gratuïta als accionistes el juliol de 2013, en el marc del Programa Dividend/Acció (2)</i>		16.512
A reserves		220.619
<i>A reserva legal</i>		27.260
<i>A reserva indisponible per fons de comerç</i>		85.487
<i>A reserva voluntària (1) (2)</i>		107.872
Benefici net de l'exercici		272.597

(1) L'import aprovat per la Junta General d'Accionistes del 25 d'abril de 2013 era de 18.857 milers euros (import estimat). L'import finalment resultant de la venda de drets d'assignació gratuïta en el marc del Programa Dividend/Acció va ser de 20.255 milers d'euros. La diferència s'ha destinat a reserva voluntària.

(2) L'import aprovat per la Junta General d'Accionistes del 25 d'abril de 2013 era de 16.393 milers d'euros (import estimat). L'import finalment resultant de la venda de drets d'assignació gratuïta en el marc del Programa Dividend/Acció va ser de 16.512 milers d'euros. La diferència s'ha destinat a reserva voluntària.

Per a la distribució del dividend associat al Programa Dividend/Acció acordat pel Consell d'Administració del 6 de setembre de 2012, equivalent al primer dividend a compte de l'exercici 2012, es va tenir en consideració:

- El benefici net a 31 d'agost de 2012, que ascendia a 78.681 milers d'euros, i l'import màxim distribuïble.
- L'existència de liquiditat i reserves immobilitzades i disponibles suficients per fer front al desemborsament.

7. Retribució a l'accionista i beneficis per acció

Retribució a l'accionista

La política de retribució a l'accionista de CaixaBank manté el caràcter trimestral, amb pagaments al voltant de març, juny, setembre i desembre. La Junta General Ordinària d'Accionistes va aprovar el 12 de maig de 2011 un esquema de retribució denominat Programa Dividend/Acció pel qual, en determinats trimestres, es permetrà als accionistes escollir entre les tres opcions següents:

- a) Rebre accions mitjançant una ampliació de capital alliberada; o
- b) rebre efectiu, com a conseqüència de la venda en el mercat dels drets assignats en aquesta ampliació; o
- c) rebre efectiu, per la venda a CaixaBank, a un preu fixat per l'Entitat, dels drets assignats en aquesta ampliació.

Els accionistes també podran combinar aquestes tres opcions si volen fer-ho.

Aquesta política ha implicat la distribució següent de dividends, en els exercicis 2013 i 2012:

Remuneració a l'accionista - Distribució de dividends

(Milers d'euros)	EUROS PER ACCIÓ	IMPORT	DATA D'ANUNCI	DATA DE PAGAMENT
<i>Dividends associats a l'exercici 2013</i>				
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,05	241.055	26-09-2013	22-10-2013
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,05	244.512	21-11-2013	16-12-2013
Total distribuït	0,10	485.567		
<i>Dividends associats a l'exercici 2012</i>				
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,06	245.270	06-09-2012	28-09-2012
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,06	250.063	29-11-2012	27-12-2012
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,06	269.385	07-03-2013	04-04-2013
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,05	236.818	25-07-2013	21-08-2013
Total distribuït	0,23	1.001.536		
<i>Dividends associats a l'exercici 2011</i>				
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,06	226.293	22-09-2011	18-10-2011
Primer Dividend a compte de l'exercici 2011	0,06	226.826	17-11-2011	27-12-2011
Segon Dividend a compte de l'exercici 2011	0,06	225.610	15-12-2011	27-03-2012
Dividend Programa Dividend/Acció (*)	0,05	192.005	24-05-2012	20-06-2012
Total distribuït	0,23	870.734		

(*) Inclou l'efectiu pagat als accionistes i el valor raonable d'accions lliurades.

Els dividends pagats per CaixaBank al seu accionista majoritari durant l'exercici 2013 han pujat a 691.939 milers d'euros (536.078 milers d'euros en l'exercici 2012). Aquest import inclou el dividend cobrat en efectiu i el valor de mercat de les accions rebudes per "la Caixa" en el context del Programa Dividend/Acció.

Emmarcat en aquesta política, durant l'exercici 2013 s'ha retribuït l'accionista de la manera següent:

Distribució de dividendes pagats en l'exercici 2013

(Milers d'euros)	EUROS PER ACCIÓ	IMPORT	DATA D'ANUNCI	DATA DE PAGAMENT
Dividend Programa Dividend/Acció, equivalent al tercer dividend a compte del resultat 2012 (*)	0,06	269.385	07-03-2013	04-04-2013
Dividend Programa Dividend/Acció, equivalent al dividend complementari de l'exercici 2012 (*)	0,05	236.818	25-07-2013	21-08-2013
Dividend Programa Dividend/Acció, equivalent al primer dividend a compte del resultat 2013 (*)	0,05	241.055	26-09-2013	22-10-2013
Dividend Programa Dividend/Acció, equivalent al segon dividend a compte del resultat 2013 (*)	0,05	244.512	21-11-2013	16-12-2013
Total distribuït	0,21	991.770		

(*) Inclou l'efectiu pagat als accionistes i el valor raonable d'accions lliurades.

La Junta General d'Accionistes Extraordinària celebrada el 26 de juny de 2012, per tal d'atendre l'esquema de retribució a l'accionista abans esmentat, va aprovar dos augments de capital per un valor de mercat màxim de 295.000 milers d'euros cadascun, així com delegar al Consell d'Administració la facultat per fixar les condicions de l'augment de capital amb autorització per delegar al seu torn en la Comissió Executiva de la Societat.

En el marc d'aquesta aprovació, el 7 de març de 2013 el Consell d'Administració va iniciar un nou procés de distribució de dividendes emmarcat en el Programa Dividend/Acció, que va culminar amb el pagament d'un import en efectiu als accionistes que van optar per la venda de drets a CaixaBank a un preu fix de 0,06 euros per dret, per un total de 20.255 milers d'euros. La resta d'accionistes van optar per rebre accions mitjançant una ampliació de capital alliberada, que es va fer amb data 4 d'abril de 2013, mitjançant l'emissió de 83.043.182 accions, d'1 euro de valor nominal cadascuna, contra la reserva indisponible dotada a aquest efecte a la Junta General d'Accionistes extraordinàries del dia 26 de juny de 2012. Aquestes accions van ser admeses a cotització oficial el 10 d'abril de 2013.

L'acord de distribució del resultat de l'exercici 2012, aprovat per la Junta General Ordinària d'Accionistes del dia 25 d'abril de 2013, estimava un pagament en efectiu de 18.857 milers d'euros, i establia que si el pagament final en efectiu, una vegada executat el repartiment, diferia d'aquesta estimació, la diferència es destinaria automàticament a augmentar o disminuir l'import destinat a incrementar les reserves voluntàries. El pagament en efectiu s'ha registrat contra el resultat de l'exercici 2012.

Així mateix, la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 25 d'abril de 2013 va aprovar quatre augments de capital per uns valors de mercat màxims de 242.000, 302.000, 309.000 i 316.000 milers d'euros, respectivament. Això permetria que, en cada trimestre, el Consell d'Administració pugui decidir entre la conveniència de remunerar l'accionista mitjançant dividend tradicional o mitjançant el Programa Dividend/Acció.

En el marc de l'acord de la Junta General d'Accionistes del 25 d'abril de 2013, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar, el 25 de juliol de 2013, el dividend del segon trimestre de 2013 emmarcat en el Programa Dividend/Acció, cosa que va permetre incloure els nous accionistes de CaixaBank incorporats com a conseqüència de la fusió amb Banco de Valencia. L'import del dividend a distribuir era de 0,05 euros. El pagament en efectiu als accionistes que van optar per vendre els seus drets a CaixaBank va ascendir a 16.512 milers d'euros. L'import de l'ampliació de capital que s'ha fet per al lliurament d'accions als accionistes que han optat per rebre accions puja a 84.733 milers d'euros.

L'acord de distribució del resultat de l'exercici 2012, aprovat per la Junta General Ordinària d'Accionistes del dia 25 d'abril de 2013, estimava un pagament en efectiu de 16.393 milers d'euros, i establia que si el pagament final en efectiu, una vegada executat el repartiment, diferia d'aquesta estimació, la diferència es destinaria

automàticament a augmentar o disminuir l'import destinat a incrementar les reserves voluntàries. El pagament en efectiu s'ha registrat contra el resultat de l'exercici 2012.

A més, el 26 de setembre, el Consell d'Administració va acordar el dividend del tercer trimestre de 2013 emmarcat en el Programa Dividend/Acció. L'import del dividend a distribuir era de 0,05 euros. El pagament en efectiu als accionistes que van optar per vendre els seus drets a CaixaBank va pujar a 16.327 milers d'euros. L'import de l'ampliació de capital que s'ha fet per al lliurament d'accions als accionistes que han optat per rebre accions puja a 69.147 milers d'euros. El pagament en efectiu d'aquest dividend s'ha registrat contra el resultat de l'exercici 2013.

El 21 de novembre, el Consell d'Administració va acordar el dividend del quart trimestre de 2013 emmarcat en el Programa Dividend/Acció. L'import del dividend a distribuir era de 0,05 euros. El pagament en efectiu als accionistes que van optar per vendre els seus drets a CaixaBank va pujar a 16.655 milers d'euros. L'import de l'ampliació de capital que s'ha fet per al lliurament d'accions als accionistes que han optat per rebre accions puja a 66.046 milers d'euros. El pagament en efectiu d'aquest dividend s'ha registrat contra el resultat de l'exercici 2013.

Durant l'exercici 2012 es va retribuir l'accionista de la manera següent:

Distribució de dividends pagats en l'exercici 2012

(Milers d'euros)	EUROS PER ACCIÓ	IMPORT	DATA D'ANUNCI	DATA DE PAGAMENT
Segon Dividend a compte de l'exercici 2011	0,06	225.610	15-12-2011	27-03-2012
Dividend Programa Dividend/Acció equivalent al dividend complementari del resultat 2011 (*) (**)	0,05	192.005	24-05-2012	20-06-2012
Dividend programa Dividend/Acció equivalent al primer dividend a compte del resultat 2012 (*)	0,06	245.270	06-09-2012	28-09-2012
Dividend Programa Dividend/Acció equivalent al segon dividend a compte del resultat 2012 (*) (**)	0,06	250.063	29-11-2012	27-12-2012
Total distribuït	0,23	912.948		

(*) Inclou l'efectiu pagat als accionistes i el valor raonable d'accions lliurades.

(**) Dividends distribuïts amb càrrec a reserves o prima d'emissió.

El mes de març de 2012 es va fer el pagament d'un dividend a compte del resultat de l'exercici 2011, que havia estat aprovat pel Consell d'Administració del 15 de desembre de 2011, per un import de 0,06 euros per acció i un màxim de 230.406 milers d'euros. El desemborsament total per aquest concepte ha estat de 225.610 milers d'euros, una vegada considerada l'autocartera.

La Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 19 d'abril del 2012, per tal d'atendre l'esquema de retribució a l'accionista abans esmentat, va aprovar dos augments de capital per uns valors de mercat màxims de 197.900 i 273.900 milers d'euros, respectivament, així com delegar en el Consell d'Administració la facultat per fixar les condicions dels augments de capital amb autorització per delegar al seu torn en la Comissió Executiva de l'Entitat.

La Comissió Executiva de CaixaBank, en la reunió de 24 de maig de 2012, va iniciar el procés de distribució d'un dividend emmarcat en el Programa Dividend/Acció, que va culminar amb el pagament, el mes de juny de 2012, d'un import en efectiu als accionistes que van optar per la venda de drets a CaixaBank a un preu fix de 0,05 euros per dret, per un total de 159.603 milers d'euros. La resta d'accionistes van optar per rebre accions mitjançant una ampliació de capital alliberada, que es va fer amb data 27 de juny de 2012, mitjançant l'emissió de 14.728.120 accions, d'1 euro de valor nominal cadascuna, contra la reserva indisponible dotada a aquest efecte el dia 19 d'abril de 2012. Aquestes accions van ser admeses a cotització oficial el 3 de juliol de 2012.

El dia 6 de setembre de 2012, la Comissió Executiva de CaixaBank, va iniciar novament el procés de distribució d'un dividend que va culminar amb el pagament, el mes de setembre de 2012, d'un import en efectiu als accionistes que van optar per la venda de drets a CaixaBank a un preu fix de 0,06 euros per dret, per un total de 15.211 milers d'euros. La resta d'accionistes van optar per rebre accions mitjançant una ampliació de capital alliberada, que es va fer el 4 d'octubre de 2012, mitjançant l'emissió de 79.881.438 accions, d'1 euro de valor nominal cadascuna, contra la reserva indisponible dotada a aquest efecte el dia 19 d'abril de 2012.

La Junta General d'Accionistes Extraordinària celebrada el 26 de juny de 2012 va aprovar dos augments de capital addicional per un valor de mercat màxim de 295.000 milers d'euros cadascun. Això permetria que, en cada trimestre, el Consell d'Administració pugui decidir entre la conveniència de remunerar l'accionista mitjançant dividend tradicional o mitjançant el Programa Dividend/Acció.

En el marc d'aquesta aprovació, el 29 de novembre de 2012 el Consell d'Administració va iniciar un nou procés de distribució de dividends emmarcat en el Programa Dividend/Acció, que va culminar amb el pagament, el mes de desembre de 2012, d'un import en efectiu de 17.470 milers d'euros. Pels accionistes que van optar per rebre accions, es va fer, amb data 28 de desembre de 2012, una ampliació de capital mitjançant l'emissió de 86.145.607 accions, d'1 euro de valor nominal cadascuna, contra la reserva indisponible dotada a aquest efecte el dia 26 de juny de 2012.

Benefici per acció

El benefici bàsic per acció es determina com el quocient entre el resultat net atribuït a l'entitat dominant en el període i el nombre mitjà ponderat de les accions en circulació durant aquest període, exclòs el nombre mitjà de les accions pròpies mantingudes durant el mateix període.

Per procedir al càlcul del benefici diluït per acció, tant l'import del resultat atribuïble als accionistes ordinaris com la mitjana ponderada de les accions en circulació, net de les accions pròpies, han estat ajustats per tots els efectes de dilució inherents a les accions ordinàries potencials (opcions sobre accions). A 31 de desembre de 2013 no hi ha accions ordinàries potencials, per la qual cosa el benefici diluït per acció no difereix del benefici bàsic per acció.

A continuació es presenta el càlcul del benefici bàsic i diluït per acció, tenint en compte el resultat consolidat del Grup CaixaBank atribuïble a la societat dominant, corresponent als exercicis 2013 i 2012:

Càlcul del benefici bàsic per acció

(Milers d'euros)	2013	2012
<i>Numerador</i>		
Resultat atribuït a l'entitat dominant	502.703	229.700
<i>Denominador (milers d'accions)</i>		
Nombre mitjà d'accions en circulació (*)	4.465.675	3.769.587
Ajust per l'ampliació de capital de 3 d'agost de 2012		116.500
Ajust per l'ampliació de capital de 10 de desembre de 2012		8.170
Ajust per les ampliacions de capital (en el marc del Programa Dividend/Acció)	302.969	180.756
Ajust per les ampliacions de capital derivades de la conversió anticipada d'obligacions convertibles	99.634	
Ajust per l'emissió de deute obligatòriament convertible	547.732	636.281
Nombre ajustat d'accions (denominador del benefici bàsic per acció)	5.416.010	4.711.294
Benefici bàsic per acció (en euros) (**)	0,09	0,05

(*) Nombre d'accions en circulació a l'inici de l'exercici, exclòs el nombre mitjà d'accions pròpies mantingudes en autocartera durant el període.

(**) Si s'hagués considerat el resultat individual de CaixaBank de l'exercici 2013, el benefici bàsic seria 0,15 euros per acció.

Càlcul del benefici diluït per acció

(Milers d'euros)	2013	2012
<i>Numerador</i>		
Resultat atribuït a l'entitat dominant	502.703	229.700
<i>Denominador (milers d'accions)</i>		
Nombre mitjà d'accions en circulació (*)	4.465.675	3.769.587
Ajust per l'ampliació de capital de 3 d'agost de 2012		116.500
Ajust per l'ampliació de capital de 10 de desembre de 2012		8.170
Ajust per les ampliacions de capital (en el marc del Programa Dividend/Acció)	302.969	180.756
Ajust per les ampliacions de capital derivades de la conversió anticipada d'obligacions convertibles	99.634	
Ajust per l'emissió de deute obligatòriament convertible	547.732	636.281
Ajust per efecte diluent sobre opcions/accions		14.661
Nombre ajustat d'accions (denominador del benefici diluït per acció)	5.416.010	4.725.955
Benefici diluït per acció (en euros) (**)	0,09	0,05

(*) Nombre d'accions en circulació a l'inici de l'exercici, exclòs el nombre mitjà d'accions pròpies mantingudes en autocartera durant el període.

(**) Si s'hagués considerat el resultat individual de CaixaBank de l'exercici 2013, el benefici diluït seria 0,15 euros per acció.

8. Combinacions de negocis, adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats dependents

Les combinacions de negocis i els principals moviments de participacions en entitats dependents en els exercicis 2013 i 2012 han estat els següents:

Combinacions de negocis – 2013

Adquisició de Banco de Valencia

En data 27 de novembre de 2012, la Comissió Rectora del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (d'ara endavant, «FROB») va seleccionar l'oferta vinculant de CaixaBank per adquirir la totalitat de les accions de Banco de Valencia (d'ara endavant, «BdV») de la seva titularitat. En el marc d'aquesta adjudicació, es van subscriure els contractes següents:

- Un contracte de compravenda d'accions en virtut del qual CaixaBank adquiriria pel preu d'1 euro la totalitat de les accions de BdV titularitat del FROB, després d'un desemborsament per part del FROB de 4.500 milions d'euros en un augment de capital. Prèviament, els accionistes van haver de suportar les pèrdues produïdes, entre altres, pels sanejaments al risc immobiliari exigits per la normativa i l'aportació dels actius regulats en la normativa vigent a la SAREB.
- Un protocol de mesures de suport financer que s'instrumenta en un esquema de protecció d'actius mitjançant el qual el FROB assumirà, durant un termini de 10 anys, el 72,5% de les pèrdues que experimentin la cartera de pimes/autònoms i de riscos contingents (avals) de BdV, una vegada aplicades les provisions ja existents en aquests actius.

La integració de Banco de Valencia en el Grup CaixaBank permet un major aprofitament de les sinergies i economies d'escala per aconseguir una adequada rendibilitat del negoci bancari del primer, afectat per la reducció de marges i el deteriorament de la seva cartera creditícia. Així mateix, la fusió permet que l'entitat combinada es reforci des d'una perspectiva geogràfica en el territori de la Comunitat Valenciana.

L'adquisició en els termes referits es va formalitzar el 28 de febrer de 2013, després de l'obtenció de les corresponents autoritzacions i aprovacions administratives nacionals i de la Unió Europea. CaixaBank va passar a ostentar el 98,9% del capital social del Banco de Valencia, amb l'adquisició de 454.992.242.050 accions del FROB. Com a conseqüència, va entrar en vigor l'esquema de protecció d'actius esmentat, amb efectes retroactius a 1 d'octubre de 2012.

Amb data 4 d'abril de 2013, els Consells d'Administració de Banco de Valencia i de CaixaBank van aprovar el Projecte Comú de Fusió de CaixaBank (societat absorbent) i Banco de Valencia (societat absorbida). La fusió es va materialitzar el dia 19 de juliol de 2013. L'equació de bescanvi ha estat d'1 acció de CaixaBank per cada 479 accions de Banco de Valencia. CaixaBank ha atès el bescanvi amb el lliurament de 9.748.666 accions que mantenia en autocartera.

Comptabilització definitiva de la combinació de negocis

Aquests Comptes Anuals Consolidats inclouen el registre de la combinació de negocis. La data de presa de control efectiu es va situar el 28 de febrer de 2013, data en què es va formalitzar la compra de les accions titularitat del FROB per 1 euro. A efectes comptables, s'ha pres com a data de conveniència per al registre el dia 1 de gener de 2013. L'efecte en el patrimoni net i resultats de considerar l'esmentada data de conveniència respecte de la data de presa de control efectiva és poc significatiu.

CaixaBank ha contractat un expert independent (PriceWaterhouseCoopers Asesores de Negocio, SL) per determinar el valor raonable dels actius i passius del Banco de Valencia a 1 de gener de 2013 (*Purchase Price Allocation* o PPA). El valor raonable dels actius i passius de Banco de Valencia és el següent a 1 de gener de 2013:

(Milers d'euros)	VALORS COMPTABLES	AJUSTOS	VALORS RAONABLES
Actius:			
Caixa i dipòsits en bancs centrals	98.218		98.218
Cartera de negociació	91.672	65	91.737
Actius disponibles per a la venda (Nota 13)	1.221.746	(4.985)	1.216.761
<i>Valors representatius de deute</i>	1.199.612	(429)	1.199.183
<i>Instruments de capital</i>	22.134	(4.556)	17.578
Inversions creditícies (Nota 14)	13.055.189	(1.076.639)	11.978.550
<i>Dipòsits en entitats de crèdit</i>	235.745		235.745
<i>Crèdit a la clientela</i>	11.538.100	(1.001.401)	10.536.699
<i>Valors representatius de deute</i>	1.281.344	(75.238)	1.206.106
Cartera d'inversió a venciment (Nota 15)	6.460.534	1.266	6.461.800
Derivats de cobertura (Nota 16)	10.858		10.858
Actius no corrents en venda (Nota 17)	199.614	(65.309)	134.305
Participacions (Nota 18)	111.983	(29.233)	82.750
<i>Entitats associades (Nota 18)</i>	111.937	(29.233)	82.704
<i>Entitats multigrup (Nota 18)</i>	46		46
Actiu material (Nota 20)	186.843	(41.908)	144.935
Actiu intangible (Nota 21)	6.253	35.354	41.607
Actius fiscals (Nota 27)	18.829	1.761.433	1.780.262
Resta d'actius	39.072		39.072
Passius:			
Cartera de negociació	99.793		99.793
Passius financers a cost amortitzat (Nota 23)	18.826.074	(481.591)	18.344.483
<i>Dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit</i>	7.766.676		7.766.676
<i>Dipòsits de la clientela</i>	9.609.193	(41.049)	9.568.144
<i>Dèbits representats per valors negociables</i>	778.998	(24.763)	754.235
<i>Passius subordinats</i>	415.843	(415.779)	64
<i>Altres passius financers</i>	255.364		255.364
Derivats de cobertura (Nota 16)	78.935		78.935
Provisions (Nota 25)	246.955	717.716	964.671
Passius fiscals (Nota 27)	19.142	230.613	249.755
Resta de passius	29.760		29.760
Patrimoni net	2.200.152	113.306	2.313.458
Patrimoni net (net minoritaris)			2.289.074
Contraprestació lliurada			-
Diferència negativa de consolidació			2.289.074

Nota: En els estats financers semestralment resumits consolidats a 30 de juny de 2013, a la Nota 9, es van presentar els valors raonables provisionals dels actius i passius incorporats del Banco de Valencia, a 1 de gener de 2013. Aquest quadre reflecteix els valors raonables definitius, que no difereixen significativament dels provisionals.

En l'exercici del PPA, s'han valorat els següents actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida:

- El valor raonable de la cartera d'inversió creditícia s'ha obtingut mitjançant l'aplicació dels percentatges estimats de pèrdua esperada, determinats bàsicament en funció de les característiques del finançament concedit i les garanties del deute. Així mateix, s'ha registrat un actiu, dins de l'epígraf «Inversió creditícia», per tal de reflectir aquelles pèrdues esperades que seran suportades pel FROB en el context de l'esquema de protecció d'actius acordat sobre la cartera de pimes i autònoms. L'actiu registrat puja a un import de 1.203 milions d'euros.
- El valor raonable de la cartera d'actius immobiliaris s'ha obtingut tenint en compte els paràmetres d'ús, taxacions, ubicació dels actius, etc.
- Per a l'estimació dels valors raonables de la cartera de participacions no cotitzades, s'han utilitzat diversos mètodes generalment acceptats, com el descompte de fluxos.
- Per a les emissions de deute col·locats en el mercat majorista, s'han estimat els seus valors raonables, tenint en compte l'autocartera mantinguda.
- Així mateix, s'han registrat passius i passius contingents per l'estimació de la sortida esperada de fluxos que es pot produir en un futur incert.
- Per a tots els ajustos efectuats, s'ha comptabilitzat el corresponent actiu o passiu fiscal diferit.
- Finalment, el Grup ha registrat els crèdits fiscals procedents de Banco de Valencia que, a la data d'integració, s'han considerat recuperables en el si del grup fiscal "la Caixa".

La contraprestació lliurada puja a 1 euro, tal com s'ha esmentat en paràgrafs anteriors. La diferència negativa de consolidació que ha aflorat per la combinació, tenint en compte que s'ha adquirit un 98,9% del patrimoni de la Societat, ascendeix a 2.289 milions d'euros. Per tant, el Grup ha registrat un resultat positiu equivalent a la diferència negativa de consolidació per aquest import en el capítol «Diferència negativa de consolidació» del Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat adjunt (abans i després d'impostos). El tractament fiscal de la diferència negativa de consolidació atén al principi del sistema tributari que persegueix evitar la doble imposició.

Les despeses en què s'ha incorregut en la transacció pugen a 2,7 milions d'euros, i estan registrades a l'epígraf «Altres despeses d'explotació» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt.

L'import d'ingressos ordinaris consolidats, considerant com a tal el marge brut consolidat aportat per la societat adquirida des de la data d'efectes comptables de l'adquisició (1 de gener de 2013), ascendeix a 199 milions d'euros. Aquest import correspon a la millor estimació disponible, atès que la fusió i la integració tecnològica comptable entre CaixaBank i el Banco de Valencia es va produir el juliol del 2013, data des de la qual no es disposa de Compte de Pèrdues i Guanys individualitzat per al Banco de Valencia.

Adquisició a Caser de les seves participacions a Cajasol Seguros Generales, Cajasol Vida y Pensiones i Caja Canarias Vida y Pensiones

Dins del pla de reordenació de la cartera asseguradora de Banca Cívica, el març del 2013 CaixaBank va signar un contracte de compravenda amb CASER per tal d'adquirir el 50% de les accions que aquesta Societat tenia en les tres societats.

Amb aquesta operació, el 20 de març de 2013 CaixaBank va adquirir el control d'aquestes societats, en què prèviament ostentava el 50% de participació. El desemborsament total per aquesta operació va ascendir a 215.500 milers d'euros. Aquest import incloïa els costos de ruptura dels pactes entre accionistes, que incorporaven clàusules d'exclusivitat. CaixaBank, en el marc del procés d'assignació del preu pagat de Banca Cívica, havia registrat una provisió per aquest concepte, que ha estat utilitzada en la transacció (vegeu Nota 25), per un import de 63.089 milers d'euros.

Després de l'operació, els actius, passius i passius contingents de les tres societats van quedar registrats al seu valor raonable en el Balanç de Situació del Grup. El valor raonable dels actius i passius dels negocis combinats i assignat provisionalment pujava a 584.684 i 268.399 milers d'euros, respectivament, i incloïa actius intangibles associats a la cartera asseguradora per un import de 48.586 milers d'euros, amb una vida útil mitjana estimada

de 10 anys pel negoci de vida i 6 anys pel de no vida, i generant un fons de comerç de 180.280 milers d'euros (vegeu Nota 21). Aquesta combinació de negocis no va generar resultat comptable, ja que la participació preexistent va ser adquirida al seu valor raonable en la combinació de negocis amb Banca Cívica. L'aportació d'aquests negocis al Compte de Pèrdues i Guanyos no va ser significativa.

Posteriorment, amb data 26 de març de 2013, CaixaBank va vendre a VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, la totalitat de la seva participació en el capital de Cajasol Vida y Pensiones de Seguros y Reaseguros, SA, i Caja Canarias Aseguradora de Vida y Pensiones, de Seguros y Reaseguros, SA, a VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, per un import de 113 i 94 milions d'euros, respectivament. Posteriorment, aquestes societats es van fusionar, operació que es descriu en un apartat posterior d'aquesta mateixa nota.

La participació en Cajasol Seguros Generales va ser venuda posteriorment en la venda del negoci assegurador no vida, tal com es descriu en un apartat posterior d'aquesta mateixa nota.

Comptabilització definitiva de la combinació de negocis amb Banca Cívica efectuada en l'exercici 2012

Amb data 26 de març de 2012, els Consells d'Administració de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), CaixaBank, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Navarra («Caja Navarra»), Caja General de Ahorros de Canarias («CajaCanarias»), Caja de Ahorros Municipal de Burgos y Monte de Piedad («Caja de Burgos»), Caja de Ahorros San Fernando de Guadalajara, Huelva, Jerez y Sevilla («Cajasol») i Banca Cívica, SA (d'ara endavant, Banca Cívica) (conjuntament, les Parts) van acordar la subscripció d'un acord d'integració per tal de determinar les condicions essencials i les actuacions a efectuar per les Parts en relació amb la integració de Banca Cívica a CaixaBank.

En aquella data Banca Cívica era la societat central del Sistema Institucional de Protecció («SIP») en què s'integren Caja Navarra, CajaCanarias, Caja de Burgos i Cajasol (d'ara endavant, les Caixes). A través de Banca Cívica aquestes caixes exercien la seva activitat financera de manera indirecta a l'empara del que disposa l'RDL 11/2010. En particular, les Caixes eren titulars del 55,316% del capital social i dels drets de vot de Banca Cívica, distribuït de la manera següent:

- (i) Caja Navarra: 16,097%
- (ii) Cajasol: 16,097%
- (iii) Caja Canarias: 11,782%
- (iv) Caja de Burgos: 11,340%

Banca Cívica era la desena entitat del sistema financer espanyol per volum d'actius, amb una quota de mercat per oficines del 3,2%. Encara que la seva presència s'estenia a tot el territori espanyol, Banca Cívica tenia una posició molt rellevant a les comunitats autònomes de Navarra, les Canàries, Andalusia i Castella i Lleó.

El caràcter complementari de CaixaBank i de Banca Cívica des d'una perspectiva geogràfica permetia al Grup CaixaBank reforçar-se en territoris importants. Així mateix, la fusió permetia millorar la seva posició competitiva, augmentar la rendibilitat, així com un aprofitament més gran de les economies d'escala.

El 18 d'abril de 2012, els Consells d'Administració de CaixaBank i Banca Cívica van subscriure el corresponent Projecte comú de Fusió, que va ser aprovat per les respectives Juntes Generals Extraordinàries d'Accionistes amb data 26 de juny de 2012. L'operació va ser al seu torn aprovada per l'Assemblea General Ordinària de "la Caixa" de 22 de maig de 2012. En aquesta es va autoritzar que el percentatge de participació de "la Caixa" a CaixaBank pogués baixar del 70% del capital social sense que pugui ser inferior al 60%.

El 26 de juliol de 2012 es van complir la totalitat de les condicions suspensives a què estava subjecta l'operació i, tal com s'indicava en el Projecte de Fusió, CaixaBank va prendre el control dels actius i passius de Banca Cívica. El dia 3 d'agost de 2012 va tenir lloc la inscripció de l'escriptura de la fusió al Registre Mercantil, produint-se amb això la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank i l'extinció de la primera.

Sobre la base de les revisions de caràcter financer, fiscal i legal (due diligence) que van fer experts independents i de la valoració de CaixaBank i Banca Cívica, les parts van establir una Equació de Bescanvi de 5 accions de CaixaBank per 8 accions de Banca Cívica.

El capital social de Banca Cívica a la data de l'acord d'integració estava constituït per 497.142.800 accions, i d'acord amb l'acord d'integració, CaixaBank havia d'atendre el bescanvi de les accions amb accions mantingudes en autocartera i amb accions de nova emissió. En el bescanvi no van considerar les accions de Banca Cívica que tenia CaixaBank, ni les que Banca Cívica tenia en autocartera, que havien de ser amortitzades. D'aquesta manera, el valor de la contraprestació lliurada en la combinació de negocis va ser la següent:

Import de la contraprestació

Nombre d'accions de Banca Cívica afectes al bescanvi (1)	486.556.800
Nombre d'accions de CaixaBank a lliurar	304.098.000
Cotització de l'acció a la data de presa de control (euros/acció) (2)	2,549
Valor de mercat de les accions lliurades (milers d'euros)	775.146
Baixa de les accions de Banca Cívica en poder de CaixaBank (milers d'euros)	2.947
Valor de la contraprestació (milers d'euros)	778.093

(1) Nombre d'accions una vegada amortitzades les accions de Banca Cívica en poder de CaixaBank (1.850.043 accions) i l'autocartera mantinguda per Banca Cívica (8.735.957 accions).

(2) Cotització del dia 26 de juliol de 2012.

CaixaBank va atendre el bescanvi mitjançant una combinació de 71.098.000 accions de CaixaBank mantingudes en autocartera, i 233.000.000 accions de nova emissió, resultants de l'augment de capital acordat per la Junta General Extraordinària d'Accionistes de CaixaBank de 26 de juny de 2012 i inscrita al Registre Mercantil el 3 d'agost de 2012. Les accions de CaixaBank lliurades en bescanvi van atorgar als titulars els mateixos drets que els que corresponien a la resta de titulars d'accions de CaixaBank.

Els valors raonables a 1 de juliol de 2012, data de retroacció comptable, dels actius i passius de Banca Cívica adquirits i integrats en el balanç del Grup CaixaBank, i que es van desglossar a la Nota 8 dels Comptes Anuals de CaixaBank de l'exercici 2012, van ser els següents:

(Milers d'euros)	IMPORT
Actius:	
Caixa i dipòsits en bancs centrals	831.408
Cartera de negociació i cartera a venciment	208.180
Actius disponibles per a la venda	11.929.862
<i>Valors representatius de deute</i>	10.479.861
<i>Instruments de capital</i>	1.450.001
Inversions creditícies	49.639.032
<i>Dipòsits en entitats de crèdit</i>	2.281.451
<i>Crèdit a la clientela</i>	47.357.581
Cartera d'inversió a venciment	0
Derivats de cobertura – actius	707.317
Participacions	339.752
Actius no corrents en venda	443.379
Actiu material	1.170.154
Actiu intangible	207.517
Actius fiscals	3.987.981
Resta d'actius	1.652.019
<i>Existències</i>	1.465.267
<i>Resta actius</i>	186.752
Passius:	
Cartera de negociació	138.721
Passius financers a cost amortitzat	68.934.378
<i>Dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit</i>	18.460.404
<i>Dipòsits de la clientela</i>	43.567.146
<i>Dèbits representats per valors negociables</i>	3.599.632
<i>Passius subordinats</i>	2.757.905
<i>Altres passius financers</i>	549.291
Ajustos a passius financers per macrocobertures	(596.000)
Derivats de cobertura	191.157
Provisions	1.548.326
Passius fiscals	1.306.382
Resta de passius	155.806
Contraprestació lliurada	778.093
Fons de comerç	1.340.262

El Grup va aplicar el mètode d'adquisició, tot identificant-se com l'adquirent, i va valorar els actius identificables adquirits i els passius assumits al seu valor raonable en la data de la combinació, d'acord amb la Norma Internacional d'Informació Financera 3 (revisada) de «Combinacions de negoci». L'operació va generar un fons de comerç d'1.340.262 milers d'euros, que tenia en consideració, entre altres factors, els resultats futurs, les sinergies esperades i els actius intangibles que no compleixen les condicions per al seu reconeixement. Aquest fons de comerç es va assignar a la Unitat Generadora d'Efectiu del negoci bancari a Espanya i no va tenir la condició de fiscalment deduïble. La normativa comptable estableix el període d'un any durant el qual la valoració dels actius i els passius adquirits no és definitiva, amb la qual cosa les valoracions efectuades eren la millor estimació disponible en la data d'elaboració dels Comptes Anuals, i eren provisionals. Els ajustos totals nets a valor raonable sobre el patrimoni net comptable del Grup Banca Cívica en la data d'integració van pujar, provisionalment, a un import negatiu de 2.586.376 milers d'euros.

D'acord amb el que estableixen les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF) 3, es disposa d'un període de valoració màxim d'un any des de la data d'adquisició, durant el qual l'entitat adquirent pot ajustar retroactivament els imports provisionals reconeguts en la data d'adquisició per reflectir la nova informació obtinguda.

guda sobre fets i circumstàncies que es donaven en la data d'adquisició i que, si s'haguessin conegut, haurien afectat la valoració dels imports reconeguts en aquesta data.

CaixaBank, durant aquest període de valoració, ha identificat factors que donen lloc a un ajust en els imports provisionals reconeguts i que fan referència a la inversió creditícia. S'han identificat factors susceptibles d'actualització vinculats al risc de crèdit inherent a aquests actius i al seu valor raonable. Durant el període de valoració s'han completat les anàlisis efectuades mitjançant la revisió detallada dels expedients de crèdit, la revisió del valor de les garanties associades i de les característiques d'alguns dels expedients, la qual cosa ha donat lloc a la necessitat d'un ajust addicional a la Inversió Creditícia per un import de 1.000 milions d'euros. El detall dels impactes de l'ajust addicional es mostra a continuació (vegeu Nota 1 «Comparació de la informació»):

(Milers d'euros)	IMPORT DE L'AJUST
Fons de Comerç (Nota 21)	700.000
Inversió creditícia	(1.000.000)
Actius fiscals nets	300.000

Els ajustos anteriors no han tingut impacte en el patrimoni net del Grup i han permès completar la comptabilització inicial duta a terme l'1 de juliol de 2012 i reflectida en els Comptes Anuals Consolidats d'aquest exercici. El fons de comerç definitiu resultant de la combinació de negocis va ascendir a 2.040.262 milers d'euros.

Les despeses en què s'ha incorregut en la transacció van pujar a 9.986 milers d'euros i es van registrar en l'epígraf «Altres despeses generals d'administració» del Compte de Pèrdues i Guanys de l'exercici 2012 adjunt. Així mateix, es va incórrer en despeses relacionades amb l'ampliació de capital, per import de 3.170 milers d'euros, que es van registrar contra patrimoni.

L'import d'ingressos ordinaris consolidats, considerant com a tal el marge brut consolidat, aportat per la societat adquirida des de la data d'adquisició i fins al 31 de desembre de 2012 va pujar a 364 milions d'euros. El marge brut consolidat de l'entitat combinada en l'exercici 2012, si la data d'adquisició hagués estat l'1 de gener de 2012, hauria pujat a 7.101 milions d'euros. Aquests imports corresponen a la millor estimació disponible ja que, en haver-se fusionat les dues societats amb data comptable 1 de juliol de 2012, no es disposava de Comptes de Pèrdues i Guanys Individualitzats, i l'impacte de les sinergies ja estava reflectit en el Compte de Pèrdues i Guanys de l'entitat combinada.

Venda del negoci assegurador no vida procedent de les integracions

El desembre del 2013, CaixaBank ha venut SecurCaixa Adeslas, SA tot el negoci assegurador no vida procedent de les integracions de Banca Cívica i Banco de Valencia (entre el qual s'inclou la societat Cajasol Seguros Generales, Sociedad de Seguros y Reaseguros, SA, i CAN Seguros de Salud, SA), per un import conjunt de 193,3 milions d'euros, i es va obtenir un resultat abans d'impostos de 79 milions d'euros, que es troba registrat en el capítol «Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» (vegeu Nota 40).

Venda del negoci de gestió immobiliària

Davant l'existència d'un creixent interès d'inversors estrangers per invertir en plataformes de gestió de serveis immobiliaris (els denominats *servicers*) en el mercat immobiliari espanyol, el Grup "la Caixa" va prendre la decisió de reordenar el seu negoci immobiliari i concentrar la gestió d'adquisicions, desenvolupament, gestió d'actius i comercialització en la societat Servihabitat Gestión Inmobiliaria, SLU (SGI). Per fer-ho, la societat Critería CaixaHolding, SAU (anteriorment Servihabitat XXI), va fer una segregació del negoci de gestió immobiliària i el va aportar a aquesta societat. Com a pas previ a la venda del negoci de *servicing* a un inversor industrial, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar l'adquisició del 100% del capital social de SGI a Critería CaixaHolding, SAU, per un import de 98 milions d'euros. Per contrastar que el preu d'aquesta transacció era raonable des del punt de vista financer, ambdues parts van contractar ambdues *fairness opinions* a experts independents.

Per bé que SGI mantenia contractes d'exclusivitat per a la gestió durant un període de 10 anys de les cartes immobiliàries propietat de Criteria CaixaHolding (abans Servihabitat XXI, titular dels actius adjudicats a "la Caixa" fins al febrer de 2011) i de CaixaBank a través de BuildingCenter i altres filials del Grup, el seu objectiu era la prestació de serveis immobiliaris a compte de tercers. En aquest marc, CaixaBank ha procedit a la venda d'aquest negoci al soci industrial Texas Pacific Group (TPG). L'operació s'ha fet mitjançant la venda del negoci de *servicing*, propietat de SGI, a la societat de nova creació, Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL (SSI), participada en un 49% per CaixaBank, i en un 51% pel fons TPG, i controlada per aquest últim.

El preu inicial de la venda del negoci ha ascendit a 310 milions d'euros i ha estat finançat en aproximadament 150 milions d'euros, dels quals CaixaBank ha aportat un import no significatiu i en condicions de mercat. Addicionalment, s'ha pactat un preu variable que pot ser creixent fins a 60 milions d'euros, o decreixent fins a 60 milions d'euros, i que es fixarà segons el volum d'actius gestionats per SSI durant els anys 2014 a 2017.

Un cop feta la venda, i prenent en consideració la composició dels òrgans de govern de l'entitat, els acords entre els socis, així com la possibilitat i la capacitat de TPG de dirigir les decisions estratègiques de gestió del negoci i el nomenament del personal clau de l'entitat, CaixaBank ha perdut el control sobre el negoci de *servicing*. La societat Servihabitat Servicios Inmobiliarios s'ha classificat com a entitat associada i es consolida pel mètode de la participació.

Les operacions es van formalitzar durant el quart trimestre de l'exercici 2013, un cop obtingudes les corresponents autoritzacions regulatòries.

Tenint en compte la naturalesa de l'operació, que ha implicat la pèrdua de control sobre el negoci de *servicing*, la plusvàlua bruta consolidada ha pujat a 255 milions d'euros, i està registrada en el capítol «Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt (vegeu Nota 40).

Combinacions de negocis – 2012

Combinació de negocis Banca Cívica Vida y Pensiones, SA, Cajaburgos Vida, SA i Can Seguros de Salud, SA
Dins el pla de reordenació de la cartera asseguradora de Banca Cívica, l'octubre del 2012 CaixaBank va signar un contracte de compravenda amb AEGON per adquirir el 50% d'accions que aquesta entitat posseïa de Banca Cívica Vida y Pensiones, Cajaburgos Vida i Can Seguros de Salud. Amb aquesta operació, CaixaBank va adquirir el control d'aquestes societats, ja que prèviament en tenia, directament o indirectament, el 50%. El desemborsament total per aquesta operació va ser de 190 milions d'euros. Aquest import incloïa els costos de ruptura dels pactes entre accionistes, que incloïen clàusules d'exclusivitat. CaixaBank, en el marc del procés d'assignació del preu pagat, havia registrat una provisió per aquest concepte que va ser utilitzada en la transacció (vegeu Nota 25). Després de l'operació, les participacions en les tres societats van quedar registrades als seus valors raonables (vegeu Nota 18) i es va produir la fusió entre Banca Cívica Vida y Pensiones i Cajaburgos Vida.

El valor raonable dels actius i passius dels negocis combinats i assignat de manera definitiva pujava a 1.674.242 i 1.449.856 milers d'euros, respectivament, i incloïen actius intangibles associats a la cartera asseguradora per un import de 64.975 milers d'euros, amb una vida útil estimada de 10 anys, i generant un fons de comerç de 137.180 milers d'euros (vegeu Nota 21). Aquesta combinació de negocis per etapes no va generar resultat comptable, ja que la participació preexistent va ser adquirida al seu valor raonable durant l'exercici 2012 en la combinació de negocis amb Banca Cívica. L'aportació d'aquests negocis adquirits era poc significativa en l'exercici 2012, i en cas d'haver-se produït a l'inici del període hauria incrementat el marge brut del Grup en aproximadament 35 milions d'euros.

Amb data 26 de març de 2013, CaixaBank i Hiscan Patrimonio van vendre la seva participació del 56,69% i del 43,31%, respectivament, en el capital de Banca Cívica Vida y Pensiones, SA de Seguros a VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros per import de 159 i 121 milions d'euros, respectivament.

Transmissió del negoci de Dipositaria

CaixaBank, després d'un procés de concurs amb participació d'entitats nacionals i internacionals, va subscriure, el gener del 2012, un acord per transmetre a la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis el seu negoci de dipositaria de fons d'inversió, de societats d'inversió de capital variable (SICAV) i de fons de pensions del sistema individual.

L'operació es va fixar en un preu fix inicial total de 100 milions d'euros.

El desembre del 2012, el negoci de dipositaria provinent de Banca Cívica s'ha transmès a la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis, en el marc del contracte negociat el gener del 2012. L'import de l'operació ha ascendit a 3,8 milions d'euros, que s'ha registrat com a menor fons de comerç de l'operació d'adquisició de Banca Cívica (vegeu Nota 21).

En l'exercici 2013, i en el marc del mateix contracte, s'ha transmès aquesta branca de negoci procedent del Banco de Valencia, sense que s'hagin generat resultats.

Transmissió del negoci de pagaments amb targetes en els comerços (merchant acquiring) procedent de Banca Cívica

El desembre del 2012, CaixaBank va vendre el negoci de pagaments amb targetes en els comerços procedent de Banca Cívica a Comercia Global Payments, Entidad de Pago, SL, entitat participada en un 49% per CaixaBank, per un import de 17.500 milers d'euros. Aquesta operació va donar lloc a la baixa d'un actiu intangible reconegut en la combinació de negocis amb Banca Cívica, per un import de 5.764 milers d'euros (vegeu Nota 21), i al registre d'una plusvàlua abans d'impostos d'11.736 milers d'euros, que està registrada a l'epígraf «Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt de l'exercici 2012 (vegeu Nota 40).

Venda de la cartera d'assegurances vida-risc individual

L'entitat asseguradora VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros (d'ara endavant, «VidaCaixa»), filial 100% de CaixaBank, va subscriure amb l'entitat asseguradora i reasseguradora nord-americana Berkshire Hathaway Life Insurance Company of Nebraska un contracte de reassegurança sobre la seva cartera d'assegurances de vida-risc individual fins al 31 de desembre de 2012. A canvi, VidaCaixa va percebre una comissió de reassegurança de 600 milions d'euros. L'operació va generar un resultat abans d'impostos de 524 milions d'euros, que es va registrar en el capítol «Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt de l'exercici 2012 (vegeu Nota 40).

Hiscan Patrimonio, SA

El 13 de desembre de 2013 s'ha formalitzat l'escriptura de fusió per absorció per part d'Hiscan Patrimonio, SA, de les societats del Grup següents:

- Grupo Corporativo Empresarial de la Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Navarra, SA
- Hiscan Patrimonio II, SL
- Hermenpo Eólica, SL
- Corporación Empresarial Cajasol, SA
- CCAN 2005 Inversiones Societarias, SA
- CCAN Arte 2005, SL
- CCAN 2007 Inversiones Internacionales ETVE, SL
- Investigaciones 2001 Corpcan, SL
- Eurecan Alto Rendimiento, SL
- Caixa Girona Gestió, SA
- Caixa Girona Pensions, SA
- Canaliza 2007, SL

- Vialogos Consultoría Corporativa, SL
- Vialeste, SL
- Al Andalus Foreign Investments, SL
- Consulting In Civic Banking, SL

Aquesta fusió ha tingut per objecte simplificar l'estructura del Grup.

A efectes comptables i per aplicació de la normativa en vigor, s'ha establert que la fusió s'ha efectuat a 1 de gener de 2013 i que la valoració dels diferents actius i passius absorbits s'ha fet a valors del consolidat del Grup a aquesta data.

VIP Gestión de Inmuebles, SLU

Amb data 13 de juny de 2013, la Societat va subscriure una ampliació de capital en VIP Gestión de Inmuebles per un import de 94.332 milers d'euros, dels quals 62.888 milers d'euros són capital i la resta, prima d'emissió. La subscripció es va fer mitjançant l'aportació no dinerària de 1.678 immobles procedents del Banco de Valencia (vegeu Nota 17).

Adicionalment, en la mateixa data s'ha efectuat una ampliació de capital amb aportació no dinerària per compensació de préstecs per un import de 228.100 milers d'euros, la totalitat dels quals són capital.

La participació de la Societat a VIP Gestión de Inmuebles és del 100%.

Caixa Card 1, EFC, SA (anteriorment denominada FinanciaCaixa 2)

El 28 de desembre de 2012 CaixaBank va subscriure una ampliació de capital en aquesta societat, per un import de 2.100 milions d'euros, dels quals 260 milions d'euros són capital i la resta prima d'emissió. La subscripció es va fer mitjançant l'aportació no dinerària de branca d'activitat (negoci de targetes de crèdit, dèbit i prepagament). Posteriorment, Caixa Card 1, EFC, SA va procedir al repartiment de prima d'emissió per un import de 1.840 milions d'euros, que es va registrar com a menor cost de cartera. En termes d'efectes a les partides del Balanç de Situació, aquesta filialització va suposar una reducció dels epígrafs d'«Inversions creditícies» i de «Resta de passius» de 1.726 i 62 milions d'euros, respectivament.

En l'ampliació de capital esmentada en el paràgraf anterior, van quedar pendents de desemborsar 100 milions d'euros, que es van desemborsar en el primer semestre del 2013, mitjançant l'aportació no dinerària de branca d'activitat (negocis de targetes de crèdit, dèbit i prepagament) procedent de les franquícies de Banca Cívica de Caja Burgos i Caja Canarias, per 54 milions d'euros, i mitjançant una aportació dinerària de 46 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013, la participació de la Societat en el capital de Caixa Card 1, EFC, SA és del 100%.

Unión de Créditos para la Financiación Mobiliaria e Inmobiliaria, EFC, SAU (Credifimo)

El mes de març de 2013, la Societat va subscriure i va desemborsar una aportació dinerària per un import de 85 milions d'euros a Credifimo, amb l'objectiu de compensar pèrdues i restablir l'equilibri patrimonial de la societat.

Un cop feta aquesta ampliació de capital, la Societat va assignar un import de 73 milions d'euros a cobrir la pèrdua per deteriorament de la seva participació en Credifimo. Aquest import, constituït en la combinació de negocis amb Banca Cívica, estava prèviament classificat com un fons de provisió a l'epígraf «Provisions – Altres provisions» del Balanç de Situació (vegeu Nota 25).

El mes de juliol de 2012, CaixaBank va aportar un import de 110.000 milers d'euros a Credifimo, amb l'objectiu de compensar pèrdues i restablir l'equilibri patrimonial de la Societat. A 31 de desembre de 2013, la participació és del 100%.

FinConsum, EFC, SA

Amb data 31 d'octubre de 2013, es va produir la fusió entre FinConsum EFC, SA (societat absorbent) i Adquiera Servicios Financieros EFC, SA (societat absorbida), societat aquesta última que estava íntegrament participada per Banco de Valencia i, per tant, va passar a estar-ho de CaixaBank després de la fusió entre ambdues. L'objectiu de la fusió va ser integrar els seus negocis i activitat, tenint en compte la seva identitat.

A efectes comptables i per aplicació de la normativa en vigor, s'ha establert que la fusió s'ha efectuat a 1 de gener de 2013 i que la valoració dels diferents actius i passius absorbits s'ha fet a valors del consolidat del Grup a aquesta data.

La participació a 31 de desembre de 2013 a FinConsum EFC, SA és del 100%.

Gestora Estratégica de Activos Inmobiliarios, SLU

Prèviament a la combinació de negocis entre CaixaBank i Banca Cívica de l'exercici 2012, aquesta va procedir a reorganitzar la seva cartera de participacions immobiliàries, mitjançant diverses operacions societàries com la fusió, escissió i aportacions no dineràries, amb l'objectiu de simplificar l'estructura de tinença d'actius immobiliaris del grup Banca Cívica. A la data de la presa de control per part de CaixaBank, ja s'havia produït la fusió de Gedai amb diverses participades immobiliàries, i la societat estava participada al 100% per Cajasol Inversiones Inmobiliarias, SAU (filial 100% de Banca Cívica). Durant el mes de juliol del 2012, es va fer una ampliació de capital no dinerària, per un import de 327.579 milers d'euros, per la qual es va aportar gran part dels actius immobiliaris de Banca Cívica, classificats com a Actius no corrents en venda i Actiu material d'ús propi, a Gedai (vegeu Notes 17 i 8). Arran d'aquesta operació, CaixaBank va passar a tenir el 93,28% de Gedai. El setembre de 2012, CaixaBank va adquirir a Cajasol Inversiones Inmobiliarias el 6,72% restant, per un import de 54.980 milers d'euros, i va passar a tenir el 100% de la participació. CaixaBank va aprovar, amb data 27 de setembre, la fusió de BuildingCenter, SAU (societat absorbent) amb Gedai (societat absorbida).

Cajasol Inversiones de Capital, SAU

El desembre de 2012, CaixaBank va subscriure una ampliació de capital dinerària en aquesta participada, per un import total de 110.000 milers d'euros en efectiu, dels quals 32.900 milers d'euros són capital i la resta, prima d'emissió.

La participació a 31 de desembre de 2013 és del 100%.

InverCaixa Gestión de Activos, SGIIC, SA i Banca Cívica Gestión de Activos, SGIIC, SA

El 31 de juliol de 2012, CaixaBank va adquirir el 35% de la participació en el capital de Banca Cívica Gestión de Activos, SGIIC, SA, a Ahorro Corporación, SA. A través de la seva filial Corporación Urbanística de Bienes Inmuebles de Caja de Ahorros i Monte de Piedad de Navarra, SL, CaixaBank tenia el 65% de la participació a l'Entitat, amb la qual cosa ha passat, a l'efecte de grup, a controlar el 100% de la participació.

Banca Cívica Gestión de Activos, SGIIC, SA es dedicava a la gestió de patrimonis d'institucions d'inversió col·lectiva. El 8 de novembre de 2012 es va procedir a la venda a InverCaixa Gestión, SGIIC, SA de les participacions ostentades per les dues entitats en el marc de la reorganització de l'activitat de gestió d'institucions d'inversió col·lectiva, sense que es registrés cap resultat per aquesta operació a CaixaBank. En el marc d'aquesta operació es va donar de baixa el fons de comerç corresponent per un import de 16.420 milers d'euros (vegeu Nota 21). El març de 2013 s'ha produït la fusió entre InverCaixa Gestión de Activos i Banca Cívica Gestión de Activos.

Holret, SAU

Amb data 3 de maig de 2012, el Consell d'Administració d'Holret, SAU, va acordar una reducció de capital social per reducció del valor nominal de cada acció per un import de 66 milions d'euros, amb devolució d'aportacions en efectiu al seu accionista únic.

Entitats dependents – 2013 i 2012

A l'Annex 1 d'aquesta Memòria es presenten les dades més rellevants, el percentatge de participació, els actius, els passius, el capital social, les reserves, els resultats, els ingressos de l'activitat ordinària i el cost de la participació (net) de les participacions en entitats dependents.

Les variacions més rellevants que s'han produït durant l'exercici 2013 en les entitats i negocis controlats pel Grup, sense que tingui efectes en la informació financera consolidada, han estat les següents:

BuildingCenter, SAU

La Comissió Executiva de CaixaBank, en la sessió de 17 de gener de 2013, va aprovar subscriure una ampliació de capital dinerària a BuildingCenter, SAU per un import de 1.250 milions d'euros de nominal, més una prima d'emissió total de 500 milions d'euros. Amb data 1 de febrer es va escripturar l'ampliació de capital. A 31 de desembre de 2013, aquesta ampliació està totalment desemborsada. Addicionalment, amb data 24 de desembre de 2013, es va produir una aportació dinerària de soci únic no reintegrable per un import de 750 milions d'euros.

En l'exercici 2012, CaixaBank va subscriure la totalitat d'una ampliació de capital de BuildingCenter, SAU, per un import de 500 milions, dels quals 250 milions van ser capital i la resta prima d'emissió. A l'octubre del 2012 es va produir la fusió per absorció de Gedai.

L'objectiu de les ampliacions és que la Societat assumeixi la propietat dels actius immobiliaris adquirits o adjudicats procedents d'operacions de finançament a promotors immobiliaris i particulars concedides per CaixaBank.

La participació de la Societat a BuildingCenter, SAU és del 100%.

VidaCaixa Grupo, SA i VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros

Amb data 5 de març de 2013, els Consells d'Administració de VidaCaixa Grupo, SA i VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros van aprovar el Projecte Comú de Fusió de VidaCaixa Grupo (Societat Absorbida) i VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros (Societat Absorbent). Aquesta operació de fusió per absorció implica la integració de la Societat Absorbida en la Societat Absorbent, mitjançant la transmissió en bloc a títol universal del patrimoni de la primera en benefici de la segona, la seva extinció sense liquidació i l'atribució de les accions de la Societat Absorbent a CaixaBank, accionista únic de la Societat Absorbida.

La fusió, una vegada rebudes les autoritzacions pertinents per part de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, es va materialitzar el dia 28 de juny de 2013. La fusió, a efectes comptables i d'acord amb la normativa aplicable, es va fer pels valors consolidats, per la qual cosa l'operació no va tenir cap impacte comptable pel que fa al grup consolidat.

Prèviament, amb data 20 de març de 2013, CaixaBank va subscriure i va desemborsar la totalitat d'una ampliació de capital dinerària, efectuada per VidaCaixa Grupo, per un import total de 481.600 milers d'euros, dels quals 96.160 milers d'euros són capital i la resta, prima d'emissió. L'objectiu d'aquesta ampliació era la subscripció posterior i el desemborsament per part de VidaCaixa Grupo d'una ampliació de capital de VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros.

Al mes de desembre del 2012, CaixaBank va subscriure i desemborsar la totalitat de l'ampliació de capital de VidaCaixa Grupo, per un import total de 770.028 milers d'euros, 154.006 dels quals són capital i la resta prima d'emissió.

A 31 de desembre de 2013, la participació de la Societat en VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros (societat resultant de la fusió esmentada) és del 100%.

VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, i entitats d'assegurances de vida procedents de Banca Cívica

En el segon semestre de l'exercici, VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, ha produït la fusió per absorció de les entitats procedents de Banca Cívica, Banca Cívica Vida y Pensiones, SA (anteriorment, CAN Vida y Pensiones), inscrita el 20 de novembre de 2013, i les entitats Cajasol Vida y Pensiones de Seguros y Reaseguros, SA, i Caja Canarias Aseguradora de Vida y Pensiones, de Seguros y Reaseguros, SA, ambdues el 20 de desembre de 2013. Totes aquestes entitats operen en el ram de vida i plans de pensions, amb una tipologia de productes similar.

A efectes comptables de l'entitat absorbent i per aplicació de la normativa en vigor, s'ha establert que la fusió s'ha efectuat amb efectes comptables individuals a 1 de gener de 2013, o a la data d'entrada en el grup, i que la valoració dels diferents actius i passius absorbits s'ha efectuat a valors del consolidat del grup a aquesta data.

Aquestes fusions responen a la simplificació operativa de l'estructura del grup. Les operacions no han tingut efectes en la informació financera del grup al qual pertanyen pel fet que es tracta d'una operació interna entre entitats que el componen.

9. Informació per segments de negoci

La informació per segments de negoci té com a objectiu dur a terme un control, un seguiment i una gestió interna de l'activitat i els resultats del Grup CaixaBank, i es construeix en funció de les diferents línies de negoci establertes segons l'estructura i l'organització del Grup. El Consell d'Administració és el màxim òrgan en la presa de decisions operatives de cada negoci.

Per definir els segments de negoci es tenen en compte els riscos inherents i les particularitats de gestió de cadascun d'ells. Així mateix, per a la segregació per negocis de l'activitat i els resultats es prenen com a base les unitats de negoci bàsiques, sobre les quals es disposa de xifres comptables i de gestió. S'apliquen els mateixos principis generals que els emprats en la informació de gestió del Grup i els criteris de mesurament, valoració i principis comptables aplicats són bàsicament iguals que els emprats en l'elaboració dels Comptes Anuals, sense que hi hagi assignacions asimètriques.

Els segments de negoci del Grup CaixaBank són:

Negoci bancari i d'assegurances: és la principal activitat del Grup CaixaBank; inclou la totalitat del negoci bancari (banca minorista, banca corporativa, tresoreria i mercats) i d'assegurances, desenvolupat, bàsicament, en el territori espanyol a través de la xarxa d'oficines i de la resta de canals complementaris. Recull tant l'activitat com els resultats generats pels 13,6 milions de clients del Grup, siguin particulars, empreses o institucions. També incorpora la gestió de la liquiditat i ALCO i els ingressos pel finançament al negoci de participacions.

El volum total de negoci gestionat se situa a 31 de desembre de 2013 en 510.835 milions d'euros. Amb criteris de gestió, el saldo brut dels crèdits arriba als 207.231 milions d'euros i els recursos als 303.604 milions d'euros.

El marge d'interessos, que inclou el finançament al negoci de participacions, arriba fins als 4.489 milions d'euros el 2013, un 6,2% més que l'exercici anterior, i el marge brut és de 6.804 milions d'euros, un 6,7% més que l'exercici anterior. Les despeses d'explotació, inclouen despeses d'administració i amortitzacions, incrementen un 34%, marcades per costos de reestructuració de 839 milions d'euros bàsicament derivats de l'acord laboral per ajustar la plantilla, mitjançant baixes incentivades de subscripció voluntària.

El marge d'explotació se situa en els 2.021 milions d'euros, un 28,1% inferior al del 2012. Sense considerar l'impacte dels costos de reestructuració, el marge d'explotació arriba als 2.860 milions d'euros, en nivells similars a l'any 2012.

Les pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres pugen a 4.329 milions d'euros, un 9,8% més.

A l'epígraf «Guanys i pèrdues en baixa d'actius i altres» s'inclou, entre d'altres, la diferència negativa de consolidació de Banco de Valencia, plusvàlues per operacions corporatives (venda del 51% del negoci de gestió immobiliària i del negoci d'assegurances de no vida procedent de Banca Cívica i Banco de Valencia a SegurCaixa Adeslas), així com resultats i sanejaments de la cartera immobiliària.

El resultat net atribuït d'aquest negoci se situa en 325 milions d'euros.

Aquest segment inclou els resultats del Grup VidaCaixa, els productes minoristes del qual es distribueixen a la mateixa base de clients i a través de la xarxa d'oficines de CaixaBank. El resultat després d'impostos del Grup VidaCaixa durant el 2013 ha pujat a 420 milions d'euros. Així mateix, el Grup VidaCaixa manté, al tancament de l'exercici 2013, com a dades més rellevants, uns actius en balanç de 45.178 milions d'euros, provisions matemàtiques per 33.351 milions d'euros i primes meritades en l'exercici de 5.287 milions d'euros.

Participacions: recull els resultats de les inversions de la cartera de participades bancàries internacionals (GF Inbursa, The Bank of East Asia, Erste Bank, Banco BPI i Boursorama) i a Repsol, SA i Telefónica, SA. El Marge brut del negoci Participacions, que assoleix els -172 milions d'euros el 2013, inclou els resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació i per dividends nets del corresponent cost de finançament, equivalent al cost d'oportunitat de mantenir la inversió a llarg termini. El Resultat net atribuït del negoci se situa en 178 milions d'euros.

Les despeses d'explotació de cada segment de negoci recullen tant les directes com les indirectes, assignades segons criteris interns d'imputació.

L'assignació de fons propis als negocis es determina distribuint la totalitat dels fons propis del Grup CaixaBank, partint dels models interns de capital econòmic del Grup, que prenen en consideració els riscos assumits per cadascun dels negocis. El 2013 s'han recalibrat considerant essencialment la incorporació de Banca Cívica i Banco de Valencia, augmentant la proporció de fons propis assignats al negoci bancari i assegurances.

A continuació es presenten els resultats del Grup CaixaBank dels exercicis 2013 i 2012 per segments de negoci:

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats del Grup CaixaBank – Segregació per negocis

(Millions d'euros)	NEGOCI BANCARI I D'ASSEGURANCES		PARTICIPACIONS		TOTAL GRUP CAIXABANK	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Ingressos financers	9.301	9.178			9.301	9.178
Despeses financeres	(4.812)	(4.950)	(534)	(356)	(5.346)	(5.306)
Marge d'interessos	4.489	4.228	(534)	(356)	3.955	3.872
Dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	84	92	362	717	446	809
Comissions netes	1.760	1.701			1.760	1.701
ROF i altres productes i càrregues d'explotació	471	355			471	355
Marge brut	6.804	6.376	(172)	361	6.632	6.737
Despeses d'administració	(4.363)	(3.222)	(3)	(3)	(4.366)	(3.225)
Amortitzacions	(420)	(341)			(420)	(341)
Marge d'explotació	2.021	2.813	(175)	358	1.846	3.171
Pèrdues deteriorament actius financers i altres	(4.329)	(3.942)			(4.329)	(3.942)
Resultat de l'activitat d'explotació	(2.308)	(1.129)	(175)	358	(2.483)	(771)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	1.583	709	187		1.770	709
Resultat abans d'impostos	(725)	(420)	12	358	(713)	(62)
Impost sobre Beneficis	1.042	189	166	102	1.208	291
Resultat després d'impostos	317	(231)	178	460	495	229
Resultat atribuït a la minoria	(8)	(1)			(8)	(1)
Resultat atribuït al Grup	325	(230)	178	460	503	230
Fons propis mitjans anuals	19.609	15.459	3.801	6.625	23.410	22.084

L'Actiu total del «Negoci bancari i d'assegurances» és de 329.841 milions d'euros a 31 de desembre de 2013, dels quals 6.215 milions d'euros corresponen a Actius no corrents en venda. El Passiu total d'aquest negoci puja a 310.453 milions d'euros. Els Fons propis se situen en els 19.388 milions d'euros.

L'Actiu total del «Negoci Participacions» arriba fins als 10.349 milions d'euros a 31 de desembre de 2013, 7.454 dels quals corresponen a les participacions en les companyies valorades pel mètode de la participació, que aporten uns ingressos de 273 milions d'euros. Els Fons propis assignats són de 4.258 milions d'euros.

A continuació es presenta informació sobre els ingressos del Grup CaixaBank per segments de negoci i àrea geogràfica dels exercicis 2013 i 2012:

Informació geogràfica: distribució dels ingressos ordinaris (*)

(Millions d'euros)	NEGOCI BANCARI I D'ASSEGURANCES		PARTICIPACIONS		TOTAL GRUP CAIXABANK	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Espanya	12.929	12.141	88	464	13.017	12.605
Resta de països	15	19	274	253	289	272
Total ingressos ordinaris	12.944	12.160	362	717	13.306	12.877

(*) Corresponen als següents epígrafs del Compte de Pèrdues i Guanys del Grup CaixaBank: 1. Interessos i rendiments assimilats, 4. Rendiment d'instruments de capital, 5. Resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació, 6. Comissions percebudes, 8. Resultats d'operacions financeres (net) i 10. Altres productes d'explotació.

10. Retribucions del «personal clau de l'administració i direcció»

En el marc de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, el «personal clau de l'administració i direcció» de CaixaBank, entès com aquelles persones que tenen autoritat i responsabilitat per planificar, dirigir i controlar les activitats de l'Entitat, directament i indirectament, està format pels membres del Consell d'Administració i l'Alta Direcció. Pels seus càrrecs, aquest col·lectiu de persones es considera «part vinculada» i, com a tal, subjecta a uns requeriments d'informació que es recullen en aquesta Nota.

També són parts vinculades el conjunt de persones que mantenen amb el «personal clau de l'administració i direcció» determinades relacions de parentiu o afectivitat, així com aquelles societats controlades, amb influència significativa o amb poder de vot important del personal clau o d'algunes de les persones esmentades del seu entorn familiar. De les transaccions del Grup CaixaBank amb aquestes i la resta de parts vinculades s'informa a la Nota 42.

Remuneracions al Consell d'Administració

Les remuneracions i altres prestacions meritzades els anys 2013 i 2012 a favor de les persones que han integrat el Consell d'Administració de CaixaBank, en la seva condició de Consellers, es detallen a continuació de manera individualitzada. El Consell d'Administració està integrat per 18 membres des del 12 de desembre de 2013. A 31 de desembre de 2012, constava de 19 membres.

Consell d'Administració

(Milers d'euros)			REMUNERACIONS			
NOM	CÀRREC	TIPUS CONSELLER	2013		2012	
			PER L'ENTITAT	PER SOCIETATS DEL GRUP	PER L'ENTITAT	PER SOCIETATS DEL GRUP
Fainé Casas, Isidre	President	Dominical	1.108		1.115	
Nin Gènova, Joan Maria (1)	Vicepresident	Executiu	2.653	90	2.592	90
Aurín Pardo, Eva (2)	Consellera	Dominical	81		41	
Bartolomé Gil, Maria Teresa (7) (3)	Consellera	Dominical			45	
Bassons Boncompte, Maria Teresa (2)	Consellera	Dominical	81		41	
Fundación Caja Navarra, representada per Juan Franco Pueyo (4)	Conseller	Dominical	81		20	
Fundación de Carácter Especial Monte San Fernando, representada per Guillermo Sierra Molina (4)	Conseller	Dominical	81		20	
Estapé Tous, Isabel (8)	Consellera	Independent	135		144	
Gabarró Serra, Salvador	Conseller	Dominical	108		115	
Gallardo Torrededía, Susana	Consellera	Independent	135		126	
Godó Muntañola, Javier	Conseller	Dominical	108	90	115	90
Goñi Beltrán, Enrique (5)	Conseller	Dominical			10	
Ibarz Alegria, Javier (2)	Conseller	Dominical	108		55	
Juan Franch, Immaculada (3)	Consellera	Dominical			45	90
Li Kwok-po, David	Conseller	Altres Externs	81		86	
Llobet María, María Dolors	Consellera	Dominical	108	100	115	100
López Burniol, Juan José (6)	Conseller	Dominical	108		115	
Mercader Miró, Jorge (3)	Conseller	Dominical			60	530
Minc, Alain	Conseller	Independent	108		115	
Noguer Planes, Miquel (3)	Conseller	Dominical			45	190
Pulido Gutiérrez, Antonio (5)	Conseller	Dominical			10	
Reed, John S.	Conseller	Independent	81		86	
Rodés Castañé, Leopoldo	Conseller	Dominical	81		86	
Rosell Lastortras, Juan	Conseller	Altres Externs	81		104	
Vives Torrents, Francesc Xavier	Conseller	Independent	108		115	
Total			5.435	280	5.421	1.090

(1) El 30 de juny de 2011, el Sr. Nin va assumir el càrrec de Vicepresident Conseller Delegat de CaixaBank, reelegit el 19 d'abril de 2012. Inclou la retribució en espècie i variable i altres prestacions a llarg termini.

(2) Altes per nomenaments en la Junta General Extraordinària d'Accionistes celebrada el 26 de juny de 2012.

(3) Van presentar la seva dimissió en el Consell d'Administració del 22 de maig de 2012, amb efectes el 26 de juny de 2012.

(4) Caixes nomenades en el Consell d'Administració del 20 de setembre de 2012. Amb data 23 de gener de 2013, es va acceptar la renúncia del Sr. Asiáin i es va nomenar el Sr. Juan Franco Pueyo com a representant de Caja Navarra. Actualment, denominades Fundación Caja Navarra i Fundación de Carácter Especial Monte San Fernando.

(5) Nomenats en la Junta General Extraordinària d'Accionistes celebrada el 26 de juny de 2012, subjecte a la inscripció de la fusió amb Banca Cívica. Baixes per renúncia el 20 de setembre de 2012.

(6) Alta per nomenament a la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 12 de maig de 2011.

(7) Alta el 26 de gener de 2012.

(8) Baixa el 12 de desembre de 2013.

Nota: Aquest import inclou la retribució fixa, en espècie i variable total assignada als Consellers. En aplicació del Reial Decret 771/11, en aquest últim concepte s'inclou la retribució variable ja rebuda pel Conseller, tant en efectiu com en accions, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) que rebrà linealment durant els propers tres anys.

El Consell d'Administració va aprovar una reducció del 10% en la seva retribució com a Consellers a partir de l'1 d'agost de 2012.

CaixaBank té subscripta una pòlissa d'assegurança col·lectiva de responsabilitat civil que cobreix els membres del Consell d'Administració i de l'Alta Direcció de CaixaBank. Les primes pagades, el 2013 i 2012, per aquest concepte pugen a 779 i 780 milers d'euros, respectivament.

CaixaBank no té concretes obligacions en matèria de compromisos per pensions amb els membres, antics i actuals, del Consell d'Administració per la seva condició de Consellers.

Les remuneracions percebudes durant els exercicis 2013 i 2012 pels membres del Consell d'Administració de CaixaBank per la seva funció de representació de l'Entitat en els Consells d'Administració de societats cotitzades i d'altres societats en les quals aquella tingui una presència o representació significativa, i que siguin societats del perímetre de CaixaBank, excloses les societats del Grup, s'elevan a 1.049 i 1.119 milers d'euros, respectivament, i estan registrades en els Comptes de Pèrdues i Guanys de les societats esmentades.

Remuneracions a l'Alta Direcció

L'Alta Direcció de CaixaBank està integrada, a 31 de desembre de 2013, per 12 persones, que ocupen els càrrecs següents a l'Entitat: Directors Generals (5), Directors Generals Adjunts (4), Directors Executius (2) i Secretari General (1). A 31 de desembre de 2012, aquest col·lectiu estava format per 11 persones. Es va produir la baixa d'un membre a mitjan exercici 2013 i l'alta de dos nous membres durant l'últim trimestre de l'exercici 2013, per als quals s'inclou la remuneració de tot l'exercici.

Durant els exercicis 2013 i 2012, les remuneracions totals meritades pels membres de l'Alta Direcció de CaixaBank es detallen en el quadre següent. Les remuneracions es registren en el capítol «Despeses de personal» del Compte de Pèrdues i Guanys de CaixaBank.

(Milers d'euros)	2013	2012
Retribucions a curt termini	10.289	9.286
Prestacions postocupació	1.674	2.554
Altres prestacions a llarg termini	232	178
Total	12.195	12.018

Nota: Aquest import inclou la retribució fixa, en espècie i variable total assignada a l'Alta Direcció. En aplicació del Reial Decret 771/11, en aquest últim concepte s'inclou la retribució variable ja rebuda per l'Alta Direcció, tant en efectiu com en accions, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) que rebrà linealment durant els propers tres anys.

Les remuneracions percebudes durant els exercicis 2013 i 2012 per l'Alta Direcció de CaixaBank per la seva activitat de representació de l'Entitat dominant en els Consells d'Administració de societats cotitzades i d'altres societats en les quals aquella tingui una presència o representació significativa i que siguin societats del perímetre de CaixaBank, pugen a 586 i 592 milers d'euros, respectivament, i estan registrades en els Comptes de Pèrdues i Guanys de les societats esmentades.

Informació addicional referent al Consell d'Administració

L'article 229 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital aprovades mitjançant Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, («LSC») disposa que els administradors hauran de comunicar la participació directa o indirecta que, tant ells com les persones vinculades a ells a què es fa referència en l'article 231 de la LSC, tinguessin en el capital d'una societat amb el mateix gènere d'activitat, o bé anàleg o complementari, que constitueixi l'objecte social de la societat de la qual són administradors, així com els càrrecs o les funcions que hi exerceixin.

A aquests efectes, els administradors de la Societat han comunicat la informació següent a 31 de desembre de 2013:

TITULAR	SOCIETAT	ACCIONS	% PART.	ACTIVITAT	CÀRREC	SOCIETAT REPRESENTADA
Isidre Fainé Casas	"la Caixa"			Banca	President	–
Isidre Fainé Casas	Banco BPI, SA			Banca	Conseller	–
Isidre Fainé Casas	The Bank of East Asia, Limited			Banca	Conseller	–
Isidre Fainé Casas	Banco Santander	75.301	0,00%	Banca	–	–
Isidre Fainé Casas	The Royal Bank of Scotland	42.305	0,00%	Banca	–	–
Isidre Fainé Casas	CitiGroup	11.074	0,00%	Banca	–	–
Eva Aurín Pardo	"la Caixa"			Banca	Consellera	–
Eva Aurín Pardo	Banco Santander	7.661	0,00%	Banca	–	(titularitat de persona vinculada)
Eva Aurín Pardo	Banco Santander	835	0,00%	Banca	–	(titularitat de persona vinculada)
Eva Aurín Pardo	Bankia	5.200	0,00%	Banca	–	(titularitat de persona vinculada)
Maria Teresa Bassons Boncompte	"la Caixa"			Banca	Consellera	–
Maria Teresa Bassons Boncompte	BBVA	2.193	0,00%	Banca	–	–
Maria Teresa Bassons Boncompte	BBVA	498	0,00%	Banca	–	(titularitat de persona vinculada)
Maria Teresa Bassons Boncompte	Banco Santander	1.745	0,00%	Banca	–	–
Maria Teresa Bassons Boncompte	Deutsche Bank	554	0,00%	Banca	–	–
Salvador Gabarró Serra	"la Caixa"			Banca	Vicepresident I	–
Juan José López Burniol	"la Caixa"			Banca	Conseller	–
Susana Gallardo Torrededía	Percibil, SA.	15.000	100,00%	Financera	–	–
Susana Gallardo Torrededía	Susanvest, SL	3.010	100,00%	Financera	–	A través de Percibil, SL
Susana Gallardo Torrededía	Inversiones Agrippa, SICAV, SA	2.207.120	1,23%	Inversió	–	A través de Susanvest, SL
Susana Gallardo Torrededía	Inversiones Agrippa, SICAV, SA	271.414	0,16%	Inversió	–	–
Susana Gallardo Torrededía	Balema de Inversiones, SICAV, SA	672.649	98,67%	Inversió	Consellera	–
Susana Gallardo Torrededía	Red Rock Invest	8.947.278	99,99%	Inversió	Presidenta	titularitat indirecta
Susana Gallardo Torrededía	Gesprisa Inversiones, SICAV, SA	48.679	0,32%	Inversió	Vicepresidenta	–
Susana Gallardo Torrededía	Gesprisa Inversiones, SICAV, SA	218.864	1,45%	Inversió	Vicepresidenta	titularitat indirecta
Susana Gallardo Torrededía	Landon Invest. SCR, SA		0,82%	Capital de risc	Consellera	titularitat indirecta

TITULAR	SOCIETAT	ACCIONS	% PART.	ACTIVITAT	CÀRREC	SOCIETAT REPRESENTADA
Susana Gallardo Torrededía	Herprisa Inversiones, SICAV, SA			Inversió	Presidenta	–
Susana Gallardo Torrededía	Pronovias, SL			Financera	Administradora	–
Susana Gallardo Torrededía	Pronovias International Group			Financera	Administradora	–
Javier Godó Muntañola	"la Caixa"			Banca	Vicepresident II	–
Javier Godó Muntañola	VidaCaixa, SA			Assegurances	Conseller	–
Javier Ibarz Alegria	"la Caixa"			Banca	Conseller	–
David Li Kwok-po	The Bank of East Asia, Limited	59.979.318	2,62%	Banca	President Executiu	–
David Li Kwok-po	The Bank of East Asia, Limited	164.935	0,01%	Banca	–	titularitat indirecta
Penny Li (dona)	The Bank of East Asia, Limited	1.811.380	0,08%	Banca	–	–
Adrian Li (fill)	The Bank of East Asia, Limited	822.893	0,04%	Banca	Deputy Chief Executive	–
Adrian Li (fill)	The Bank of East Asia, Limited	1.101.548	0,05%	Banca	Deputy Chief Executive	titularitat indirecta
Brian Li (fill)	The Bank of East Asia, Limited	2.000.000	0,09%	Banca	Deputy Chief Executive	–
Adrienne Li (néta)	The Bank of East Asia, Limited	6.347	0,00%	Banca	–	–
Arthur Li (germà)	The Bank of East Asia, Limited	10.646.183	0,46%	Banca	Vicepresident	–
Arthur Li (germà)	The Bank of East Asia, Limited	14.936.203	0,65%	Banca	Vicepresident	titularitat indirecta
Maria Dolors Llobet Maria	"la Caixa"			Banca	Consellera	–
Maria Dolors Llobet Maria	Nuevo Micro Bank, SAU			Financiera	Consellera	–
Joan Maria Nin Génova	"la Caixa"			Banca	Director General	–
Joan Maria Nin Génova	VidaCaixa, SA			Assegurances	Conseller	–
Joan Maria Nin Génova	Banco BPI, SA			Banca	Conseller	–
Joan Maria Nin Génova	Erste Group Bank AG			Banca	Conseller	–
Joan Maria Nin Génova	Grupo Financiero Inbursa			Banca	Conseller	–
Joan Maria Nin Génova	BNP	2.000	0,00%	Banca	–	titularitat indirecta
Joan Maria Nin Génova	Deutsche Bank	1.500	0,00%	Banca	–	titularitat indirecta
Joan Maria Nin Génova	Banco Santander	23.199	0,00%	Banca	–	titularitat indirecta
Joan Maria Nin Génova	BBVA	11.185	0,00%	Banca	–	titularitat indirecta
Joan Maria Nin Génova	BBVA	5.925	0,00%	Banca	–	–
Leopoldo Rodés Castañé	"la Caixa"			Banca	–	(fins al 27-06-2013)
Leopoldo Rodés Castañé	Grupo Financiero Inbursa			Banca	Conseller	–

D'altra banda, l'article 229 de la LSC estableix que els administradors hauran de comunicar qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que poguessin tenir amb l'interès de la societat en què exerceixen el càrrec d'administrador.

A aquests efectes, les situacions de conflicte d'interès es van comunicar al Consell d'Administració i, en cada cas, els Consellers afectats es van abstenir d'intervenir en els acords o les decisions relatius a l'operació a què es referia el conflicte. En l'Informe Anual de Govern Corporatiu que forma part de l'Informe de Gestió adjunt a aquests Comptes Anuals es detallen totes les situacions de conflicte d'interès que s'han produït en l'exercici.

Finalment, segons l'article 230 de la LSC, els administradors no es podran dedicar, per compte propi o d'altri, al mateix gènere d'activitat, o bé anàleg o complementari, que constitueixi l'objecte social de CaixaBank, llevat d'autorització expressa mitjançant acord de la Junta General.

La Junta celebrada el maig de 2011 va acordar, als efectes d'allò que disposa l'article 230 de la LSC esmentat, autoritzar els membres del Consell d'Administració de la societat la participació, així com l'exercici de càrrecs i funcions, en societats que tinguessin com a activitat principal o accessòria la tinença de valors, sempre que no constitueixi competència efectiva amb la Societat.

Així mateix, tenint en compte el nou objecte social sotmès a l'aprovació de la mateixa Junta General, propi d'una entitat bancària, es va autoritzar al Conseller David K.P. Li la participació directa i indirecta, així com l'exercici de càrrecs i funcions, en les societats del grup The Bank of East Asia i en societats participades directament o indirectament per The Bank of East Asia que derivin de la participació o de l'exercici de càrrecs i funcions en aquesta societat matriu.

Finalment, es va autoritzar els Consellers dominicals i executius de la societat l'exercici de càrrecs i funcions, en representació o interès de la Societat o de "la Caixa", en entitats participades pel Grup "la Caixa" que tinguin el mateix gènere d'activitat, o bé anàleg o complementari, que constitueix l'objecte social actual de la Societat.

Accions de CaixaBank propietat de Consellers

A 31 de desembre de 2013, les participacions (directes i indirectes) dels membres del Consell d'Administració en el capital de la Societat són les següents:

	NOMBRE D'ACCIONS	PERCENTATGE (1)
Fainé Casas, Isidre	675.745	0,014%
Nin Génova, Juan María	376.997	0,008%
Aurín Pardo, Eva	1.290	0,000%
Bassons Boncompte, María Teresa	3.775	0,000%
Fundación Caja Navarra	52.200.000	1,053%
Fundación de Carácter especial Monte San Fernando	50.015.625	1,009%
Gabarró Serra, Salvador	8.235	0,000%
Gallardo Torrededía, Susana	61.592	0,001%
Godó Muntañola, Javier	1.447.205	0,029%
Ibarz Alegría, Javier	1.068	0,000%
Li Kwok-po, David		0,000%
López Burniol, Juan José	21.560	0,000%
Llobet María, María Dolors	814	0,000%
Minc, Alain	11.762	0,000%
Reed, John S.	11.427	0,000%
Rodés Castañé, Leopoldo	11.407	0,000%
Rosell Lastortras, Juan	38.525	0,001%
Vives Torrents, Francesc Xavier	3.046	0,000%
Total	104.890.073	2,116%

(1) % calculat sobre el capital escripturat a 31 de desembre de 2013.

11. Caixa i dipòsits en bancs centrals

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Caixa	1.508.864	1.329.735
Dipòsits en bancs centrals	5.458.944	6.525.481
Total	6.967.808	7.855.216

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el saldo de Dipòsits en bancs centrals incloïa 3.000 i 4.000 milions d'euros, respectivament, invertits en el Banc Central Europeu (facilitat de dipòsit), així com els saldos mantinguts pel compliment del coeficient de reserves mínimes obligatòries en el banc central en funció dels passius computables. Les reserves exigides es remuneren al tipus d'interès de les operacions principals de finançament de l'Eurosistema.

El 2013 i el 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels dipòsits en bancs centrals ha estat del 0,24% i el 0,38%, respectivament.

12. Cartera de negociació (actiu i passiu)

Els instruments financers classificats en aquesta cartera es valoren inicialment pel seu valor raonable i, posteriorment, les variacions que s'hi produeixen es registren amb contrapartida en el Compte de Pèrdues i Guanys (vegeu Nota 2.2).

La composició del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Valors representatius de deute	3.593.411		1.489.723	
Instruments de capital	95.756		85.840	
Derivats de negociació	6.313.276	6.269.225	14.349.888	14.379.707
Posicions curtes de valors		1.621.418		1.548.384
Total	10.002.443	7.890.643	15.925.451	15.928.091

Valors representatius de deute

El detall del saldo d'aquest epígraf per contraparts és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Deute Públic espanyol (*)	3.211.069	1.259.991
<i>Lletres del Tresor</i>	13.217	112.034
<i>Obligacions i bons de l'Estat</i>	2.709.264	742.408
<i>Resta d'emissions</i>	488.588	405.549
Deute Públic estranger (*)	314.916	162.948
Emesos per entitats de crèdit	53.143	62.770
Altres emissors espanyols	14.283	3.197
Altres emissors estrangers		817
Total	3.593.411	1.489.723

(*) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

A la Nota 3.1.4 es mostra la classificació per ràtings dels valors representatius de deute classificats a la cartera de negociació.

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà de la cartera de negociació va ser del 3,88% i el 4,69%, respectivament.

Instruments de capital

El desglossament dels saldos d'aquest epígraf és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Accions de societats espanyoles	93.251	84.705
Accions de societats estrangeres	2.505	1.135
Total	95.756	85.840

Derivats de negociació

La introducció de nous requeriments de liquidació i d'informació per reportar dels derivats contractats en mercats no organitzats (OTC), com a conseqüència de les recents modificacions legislatives fetes en l'àmbit de la Unió Europea, entre les quals trobem l'EMIR (*European Market Infrastructure Regulation*), així com les millores en relació amb els processos de netting de posicions entre entitats del mercat, ha generat la necessitat de gestionar de forma més activa i eficient aquestes posicions a l'efecte de consum de capital i de reducció de riscos compensats entre elles. Aquestes actuacions s'han materialitzat en una reducció dels imports registrats en el Balanç de Situació tant dels derivats actius com dels derivats passius.

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de productes, del valor raonable dels derivats de negociació contractats pel Grup a 31 de desembre de 2013 i 2012:

Valor raonable per producte

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Compravenda de divises no vençudes	462.125	436.395	168.814	228.879
<i>Compres de divises contra euros</i>	11.281	323.823	164.996	
<i>Compres de divises contra divises</i>	114.333	102.415	3.818	3.818
<i>Vendes de divises contra euros</i>	336.511	10.157		225.061
Compravenda d'actius financers	4.093	23.581	181	10.554
<i>Compres</i>	313		9	92
<i>Vendes</i>	3.780	23.581	172	10.462
Futurs financers sobre accions i tipus d'interès	0	0	0	0
Opcions sobre accions	85.640	60.635	94.109	87.891
<i>Comprades</i>	85.640		94.109	
<i>Emeses</i>		60.635		87.891
Opcions sobre tipus d'interès	216.392	195.837	210.498	192.485
<i>Comprades</i>	216.392		210.498	
<i>Emeses</i>		195.837		192.485
Opcions sobre divises	8.035	10.648	4.984	9.513
<i>Comprades</i>	8.035		4.984	
<i>Emeses</i>		10.648		9.513
Altres operacions sobre accions i tipus d'interès	4.614.619	4.570.511	12.801.330	12.725.587
<i>Permutes financeres sobre accions</i>	124.911	102.646	229.132	211.444
<i>Acords sobre tipus d'interès futurs (FRA)</i>	2.820	2.707	8.503	6.808
<i>Permutes financeres sobre tipus d'interès</i>	4.486.888	4.465.158	12.563.695	12.507.335
Derivats de crèdit	0	0	5.531	8.129
<i>Comprats</i>			5.531	
<i>Venuts</i>				8.129
Derivats sobre mercaderies i altres riscos	922.372	971.618	1.064.441	1.116.669
<i>Permutes financeres</i>	919.634	970.246	1.063.465	1.115.548
<i>Comprats</i>	2.738		976	
<i>Venuts</i>		1.372		1.121
Total	6.313.276	6.269.225	14.349.888	14.379.707

A continuació es presenta un detall, per contrapart, del valor raonable dels derivats financers de negociació:

Valor raonable per contrapart

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Mercats organitzats	3.288	7.898	4.819	20.887
Mercats no organitzats	6.309.988	6.261.327	14.345.069	14.358.820
<i>Entitats de crèdit</i>	3.797.648	5.921.811	3.781.135	6.617.289
<i>Altres entitats financeres</i>	3.752	7.461	132	375
<i>Resta de sectors</i>	2.508.588	332.055	10.563.802	7.741.156
Total	6.313.276	6.269.225	14.349.888	14.379.707

Posicions curtes de valors

A continuació es presenta un detall, per tipus de productes, de les posicions curtes de valors.

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Per préstecs de valors	0	6.501
<i>Instruments de capital</i>		<i>6.501</i>
Per descoberts en cessions (*)	1.621.418	1.541.883
<i>Valors representatius de deute</i>	<i>1.621.418</i>	<i>1.541.883</i>
Total	1.621.418	1.548.384

(*) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

Les posicions curtes per descoberts en cessions «Valors representatius de deute» són operacions a curt termini contractades amb l'objectiu de compensar les posicions no registrades en balanç que s'han venut o cedit temporalment.

13. Actius financers disponibles per a la venda

Aquests actius es valoren sempre pel seu valor raonable i els canvis d'aquest valor, nets del seu impacte fiscal, tenen com a contrapartida els epígrafs «Patrimoni net. Ajustos per valoració – Actius financers disponibles per a la venda» i «Patrimoni net. Ajustos per valoració – Diferències de canvi» del Balanç de Situació. Els rendiments meritats en forma d'interessos o dividendes es registren en els epígrafs «Interessos i rendiments assimilats» i «Rendiments d'instruments de capital» del Compte de Pèrdues i Guanys Adjunt, respectivament.

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació, tenint en compte la naturalesa de les operacions, és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Valors representatius de deute (*)	52.117.173	47.162.646
Deute Públic espanyol (**)	38.695.356	33.576.947
<i>Lletres del Tresor</i>	<i>249.047</i>	<i>1.787.529</i>
<i>Obligacions i bons de l'Estat</i>	<i>37.109.540</i>	<i>27.566.400</i>
<i>Resta d'emissions</i>	<i>1.336.769</i>	<i>4.223.018</i>
Deute Públic estranger (**)	1.402.341	1.514.027
Emesos per entitats de crèdit	8.294.786	8.229.802
Altres emissors espanyols	2.355.906	2.411.475
Altres emissors estrangers	1.368.784	1.430.395
Instruments de capital	4.332.865	4.111.280
Accions de societats cotitzades	3.010.691	2.652.143
Accions de societats no cotitzades	1.168.829	1.283.906
Participacions en el patrimoni de fons d'inversió i altres	153.345	175.231
Subtotal	56.450.038	51.273.926
Total	56.450.038	51.273.926

(*) Vegeu classificació per ràtings en Nota 3.1.4, apartat «Risc associat als valors representatius de deute».

(**) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

L'increment dels valors representatius de deute que s'observa a 31 de desembre de 2013 respecte del 31 de desembre de 2012 ha estat motivat principalment per la incorporació dels actius de Banco de Valencia, que es va dur a terme al seu valor raonable a la data de la combinació de negocis i va ascendir a 1.199.183 milers d'euros (vegeu Nota 8).

El desembre del 2013, es va reclassificar a «Cartera d'inversió a venciment» un import nominal de 1.878 milions d'euros de bons de comunitats autònomes (vegeu Nota 15).

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà de la cartera de valors representatius de deute disponibles per a la venda ha estat del 4,65% i el 4,97%, respectivament.

A continuació es facilita l'inventari amb detall del percentatge de participació i del valor de mercat de les principals societats cotitzades, classificades com a instruments de capital disponibles per a la venda en considerar-se que el Grup CaixaBank no hi exerceix una influència significativa.

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	% PART.	VALOR MERCAT	% PART.	VALOR MERCAT
SOCIETATS				
Telefónica, SA	5,37%	2.894.819	5,55%	2.574.853
Bolsas y Mercados Españoles SHMSF, SA (1)	5,01%	115.872	5,01%	77.290
Valor de mercat		3.010.691		2.652.143

(1) Venuda el 2014 (vegeu Nota 1 Fets posteriors).

A continuació es presenten els moviments de l'epígraf «Instruments de capital» dels exercicis 2013 i 2012:

(Milers d'euros)	COMPRES I AMPLIACIONS DE CAPITAL	ALTES PER INTEGRACIÓ BANCO DE VALENCIA (1)	VENDES	IMPORTS TRANSFERITS AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES	AJUSTOS A VALOR DE MERCAT	ALTRES	PÈRDUES PER DETERIORAMENT (NOTA 38)	TOTAL
Total saldo a 31-12-2012								4.111.280
Telefónica, SA	66.408		(144.071)	(16.649)	414.279			319.967
Inversiones Financieras Agval, SA (2)						68.760		68.760
Bolsas y Mercados Españoles SHMSF, SA					38.582			38.582
Societat de gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària, SA (Sareb)	31.300							31.300
Altres	76.273	17.578	(284.111)	(28.689)	76.046	68.101	(162.222)	(237.024)
Moviments any 2013	173.981	17.578	(428.182)	(45.338)	528.907	136.861	(162.222)	221.585
Saldo a 31-12-2013								4.332.865

(1) Incorporació de la cartera procedent de Banco de Valencia, al seu valor raonable (vegeu Nota 8).

(2) Reclassificació de l'epígraf de Participacions, sense impacte significatiu en patrimoni i resultats.

(Milers d'euros)	COMPRES I AMPLIACIONS DE CAPITAL	ALTES PER INTEGRACIÓ DE BANCA CÍVICA (1)	VENDES	IMPORTS TRANSFERITS AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES	AJUSTOS A VALOR DE MERCAT	ALTRES	PÈRDUES PER DETERIORAMENT (NOTA 38)	TOTAL
Total saldo a 31-12-2011								3.632.673
Societat de gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària, SA (Sareb)	118.000							118.000
Telefónica, SA	429.043		(380.560)	(6.636)	(747.244)	4.742		(700.655)
Bolsas y Mercados Españoles SHMSF, SA					(9.844)			(9.844)
Altres	60.729	1.450.001	(344.418)	54.915	(66.373)	(56.110)	(27.638)	1.071.106
Moviments any 2012	607.772	1.450.001	(724.978)	48.279	(823.461)	(51.368)	(27.638)	478.607
Saldo a 31-12-2012								4.111.280

(1) Incorporació de la cartera procedent de Banca Cívica, al seu valor raonable (vegeu Nota 8).

Durant l'exercici 2013, el Grup ha procedit a vendre participacions classificades com a Actius financers disponibles per a la venda, majoritàriament de la cartera procedent de Banca Cívica. Cap d'aquestes operacions és, de forma individual, significativa. El resultat abans d'impostos registrat per la venda de la cartera d'actius disponibles per a la venda – Instruments de capital no estratègics en l'exercici 2013 puja a un benefici abans d'impostos de 28.689 milers d'euros. En l'exercici 2012 va pujar a unes pèrdues abans d'impostos de 54.915 milers d'euros. Aquests resultats estan registrats en el capítol «Resultats d'operacions financeres» (vegeu Nota 34).

Adicionalment, les variacions més significatives en els exercicis 2013 i 2012 dels instruments de capital disponibles per a la venda han estat les següents:

- **Societat de gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària, SA (Sareb).** CaixaBank, al desembre del 2012, va signar un acord d'inversió en aquesta Societat, juntament amb el FROB, Banco Santander, Banc Sabadell, Banco Popular i Kutxabank, mitjançant el qual va comprometre una inversió de fins a 606 milions d'euros, un 25% dels quals s'havia de destinar a subscripció de capital (que representarà una participació accionarial d'aproximadament l'11,7%), i el 75% restant a compra de deute subordinat. El desembre del 2012, CaixaBank havia desemborsat una part d'aquesta inversió mitjançant la subscripció i el desemborsament d'una ampliació de capital social a SAREB per un import de 118 milions d'euros, incloent-hi la prima d'emissió, i estava previst desemborsar la resta en diversos trams, segons les entitats aportants duguin a terme les transmissions d'actius a SAREB. En data 13 de febrer, SAREB va efectuar una nova ampliació de capital mitjançant la qual es va produir l'entrada de nous inversors així com el desemborsament de compromisos assumits per part dels inversors inicials (entre ells, CaixaBank). El desemborsament fet per CaixaBank en aquesta ampliació va ser de 31,3 milions d'euros, i per tant la inversió a 31 de desembre de 2013 ascendeix a 149,3 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013, la participació de CaixaBank en el capital de la SAREB és del 12,44%.

Adicionalment, VidaCaixa manté a 31 de desembre de 2013 una inversió de Deute Subordinat de SAREB per 431,9 milions d'euros nominals, dels quals 354 milions d'euros es van subscriure el 2012. Aquesta inversió està registrada a «Actius financers disponibles per a la venda – Valors representatius de deute» del Balanç de Situació adjunt.

- **Telefónica, SA.** Durant l'exercici 2013, CaixaBank ha augmentat la seva participació a Telefónica, SA mitjançant una inversió directa de 66 milions d'euros, que representen un 0,13% del seu capital social. Així mateix, s'han fet vendes d'un 0,31% de la participació amb una plusvàlua abans d'impostos de 17 milions d'euros. Les operacions efectuades volen aprofitar les oportunitats de mercat sense modificar el caràcter estratègic d'aquesta participació per a CaixaBank, que hi ha mantingut una participació accionarial superior al 5%

durant els últims 10 anys. Per aquest motiu, les operacions efectuades no han suposat cap alteració de la seva classificació com a instruments financers disponibles per a la venda.

En l'exercici 2012, CaixaBank va augmentar la seva participació a Telefónica, SA mitjançant una inversió directa de 357 milions d'euros i l'entrada d'accions provinents del programa *scrip dividend* de Telefónica, valorades en 72 milions d'euros. Així mateix, es van cancel·lar contractes de derivats financers que cobrien un 0,50% de participació, per un import de 318 milions d'euros, amb lliurament d'accions.

Al mes de novembre del 2012, i en relació amb l'oferta de compra de les participacions preferents de Telefónica Finance USA, LLC, i, simultàniament i de forma vinculada, una oferta de venda d'accions ordinàries de Telefónica (que aquesta mantenia en autocartera) i la subscripció d'obligacions simples de Telefónica de nova emissió, CaixaBank va acceptar l'oferta i va rebre 466.578 accions de Telefónica a 10,1642 euros/acció, representatius d'un 0,01% de participació. Així mateix, es van efectuar vendes d'un 0,13% de participació amb una plusvàlua abans d'impostos de 6,6 milions d'euros (5 milions d'euros nets).

Pel fet que la participació a Telefónica té caràcter estratègic, les plusvàlues per vendes estan registrades a l'epígraf «Guany (pèrdues) en la baixa d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes» del Compte de Pèrdues i Guany Adjunt (vegeu Nota 41).

La informació financera rellevant de les participacions més significatives classificades com a actius financers disponibles per a la venda és la següent:

(Milers d'euros)					
DENOMINACIÓ SOCIAL	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ	% DRETS DE VOT	PATRIMONI NET	RESULTAT ÚLTIM EXERCICI (2012)
Telefónica, SA (1)	Gran Vía, 28 28013 Madrid	5,37%	5,37%	27.661.355	3.928.050
Societat de gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària, SA (Sareb)					
	Paseo de la Castellana, 89 28046 Madrid	12,44%	12,44%	950.322	(5.488)
Caser, Compañía de Seguros y Reaseguros, SA					
	Avenida de Burgos, 109 28050 Madrid	5,48%	5,48%	680.438	(159.715)
Grupo Isolux Corsan					
	Caballero Andante, 8 28021 Madrid	27,86%	27,86%	649.452	(38.394)
Bolsas y Mercados Españoles Sociedad Holding de Mercados y Sistemas Financieros, SA (1) (2)					
	Plaza Lealtad, 1 28014 Madrid	5,01%	5,01%	412.631	135.473
Deoleo, SA					
	Paseo de la Castellana, 51 Madrid	5,28%	5,28%	560.650	(245.565)

(1) Entitats cotitzades.

(2) Venuda en l'exercici 2014 (vegeu Nota 1 Fets posteriors).

Deteriorament en el valor dels valors representatius de deute classificats com a actius financers disponibles per a la venda

Per als valors representatius de deute, la Societat considera com a indicadors d'un possible deteriorament aquells que puguin suposar una reducció o un retard dels fluxos d'efectiu estimats futurs, com una caiguda de les cotitzacions, un canvi en els ràntings sobre l'emissor, informacions relacionades amb el mercat i risc sobirà del país, entre d'altres. En aquests casos, s'efectuen les anàlisis corresponents per avaluar si hi ha proves objectives que l'actiu està deteriorat i que el seu valor en llibres no es podrà recuperar. En aquestes situacions, el deteriorament es registra en el capítol «Pèrdues per deteriorament d'actius financers» (vegeu Nota 38).

Deteriorament en el valor dels instruments de capital classificats com a actius financers disponibles per a la venda

El Grup ha efectuat les anàlisis de possibles deterioraments per a tots els seus instruments de capital classificats com a actius financers disponibles per a la venda amb l'objectiu de registrar, si escau, la correcció de valor corresponent. A aquests efectes, es considera que hi ha deteriorament quan les caigudes acumulades dels valors de mercat s'han produït de manera continuada durant un període superior a 18 mesos o en més d'un 40%.

D'aquestes anàlisis, s'ha constatat la necessitat de transferir a resultats en l'exercici 2013 un import de 162.222 milers d'euros. El deteriorament per cadascuna de les participacions classificades com a actius financers disponibles per a la venda no és individualment d'un import significatiu i s'ha registrat a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)» del Compte de Pèrdues i Guanyos adjunt (vegeu Nota 38).

14. Inversions creditícies

La composició del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació, tenint en compte la naturalesa de l'instrument financer en el qual tenen origen, és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Dipòsits en entitats de crèdit	5.891.260	7.836.736
Crèdit a la clientela	198.078.812	212.436.015
Valors representatius de deute	2.876.127	3.712.637
Total	206.846.199	223.985.388

A continuació es facilita un detall dels principals ajustos de valoració inclosos en cadascun dels diferents tipus d'actius del capítol «Inversions creditícies»:

31-12-2013

(Milers d'euros)	SALDO BRUT	AJUSTOS PER VALORACIÓ				SALDO EN BALANÇ
		FONS DE DETERIORAMENT	INTERESSOS MERITATS	COMISSIONS	ALTRES	
Dipòsits en entitats de crèdit	5.892.413	(2.968)	1.876	(61)		5.891.260
Crèdit a la clientela	212.899.513	(14.982.285)	577.005	(400.505)	(14.916)	198.078.812
Valors representatius de deute	2.839.434		36.693			2.876.127
Total	221.631.360	(14.985.253)	615.574	(400.566)	(14.916)	206.846.199

31-12-2012

(Milers d'euros)	SALDO BRUT	AJUSTOS PER VALORACIÓ				SALDO EN BALANÇ
		FONS DE DETERIORAMENT	INTERESSOS MERITATS	COMISSIONS	ALTRES	
Dipòsits en entitats de crèdit	7.837.223	(2.499)	2.194	(182)		7.836.736
Crèdit a la clientela	224.604.881	(12.563.854)	766.417	(449.754)	78.325	212.436.015
Valors representatius de deute	3.703.199	(29.309)	38.747			3.712.637
Total	236.145.303	(12.595.662)	807.358	(449.936)	78.325	223.985.388

14.1. Dipòsits en entitats de crèdit

El detall d'aquest epígraf, segons la seva naturalesa i la seva situació de crèdit, sense tenir en compte els ajustos de valoració, és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
A la vista	4.397.272	4.410.340
Comptes mutus	21.545	615.245
Altres comptes	4.375.727	3.795.095
A termini	1.495.141	3.426.883
Comptes a termini	586.365	492.954
Adquisició temporal d'actius	903.804	2.928.614
Actius dubtosos	4.972	5.315
Total	5.892.413	7.837.223

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels actius financers que integren l'epígraf «Dipòsits en entitats de crèdit» ha estat del 0,42% i el 0,80%, respectivament. Aquest tipus resulta dels interessos meritats en l'exercici i no incorpora les rectificacions de productes per operacions de cobertura.

La incorporació de Banco de Valencia ha suposat un augment en aquest epígraf de 235.745 milers d'euros a la data d'integració (vegeu Nota 8).

14.2. Crèdit a la clientela

A continuació es detalla el saldo d'aquest epígraf, sense considerar els ajustos de valoració, tenint en compte la naturalesa i la situació de les operacions, al tipus de contrapart, al sector d'activitat de l'acreditat i a la modalitat de tipus d'interès de les operacions:

Per naturalesa i situació de les operacions

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Administracions públiques	9.978.559	13.052.094
Crèdit comercial	5.204.006	6.238.655
Deutors amb garantia real	124.210.004	133.393.775
Adquisició temporal d'actius	3.558.606	1.340.872
Altres deutors a termini	35.454.786	42.114.002
Arrendaments financers	2.288.682	2.333.895
Deutors a la vista i diversos	7.231.478	6.142.503
Actius dubtosos	24.973.392	19.989.085
Total	212.899.513	224.604.881

L'import aportat per la integració de Banco de Valencia en aquest epígraf ha ascendit a 10.536.699 milers d'euros (vegeu Nota 8).

Per contrapart

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Sector públic	10.166.092	13.149.323
Administracions públiques espanyoles (*)	10.127.423	13.111.008
D'altres països	38.669	38.315
Sector privat	202.733.421	211.455.558
Resident	197.554.908	205.680.427
No resident	5.178.513	5.775.131
Total	212.899.513	224.604.881

(*) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

Per sector d'activitat de l'acreditat (classificació per CNAE)

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Sector públic (*)	10.166.092	13.149.323
Agricultura i pesca	2.197.365	2.960.992
Indústria	13.107.265	13.218.046
Construcció	10.869.761	15.350.564
Activitats immobiliàries	23.919.841	26.520.663
Comercial i financer	28.011.185	26.548.218
Particulars	105.553.756	111.345.879
Altres	19.074.248	15.511.196
Total	212.899.513	224.604.881

(*) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

Per modalitat de tipus d'interès

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
A tipus d'interès fix	43.332.781	41.751.630
A tipus d'interès variable	169.566.732	182.853.251
Total	212.899.513	224.604.881

El crèdit a les administracions públiques a 31 de desembre de 2012 incloïa el finançament aportat per CaixaBank al crèdit sindicat que diverses entitats de crèdit van formalitzar amb el Fons per al Finançament de Pagament a Proveïdors (FFPP), per un import de 3.072 milions d'euros. Aquest fons va ser creat pel govern espanyol per canalitzar els fons del crèdit sindicat per al pagament de deutes de corporacions locals i autonòmiques. En l'exercici 2013, el crèdit a les administracions públiques s'ha reduït perquè al maig del 2013, en virtut de l'Acord Marc Regulador de 16 de maig de 2012, es va produir l'amortització anticipada del préstec concedit al FFPP mitjançant l'Emissió de Bons, fet que ha implicat la cancel·lació del préstec per un import de 3.072 milions d'euros classificat en aquest epígraf i la subscripció de sis bons de 512 milions d'euros cadascun amb els venciments següents: 30 de novembre de 2014, 31 de maig de 2015, 30 de novembre de 2015, 31 de maig de 2016, 30 de novembre de 2016 i 31 de maig de 2017. Aquests bons s'han classificat a la «Cartera d'inversió a venciment» (vegeu Nota 15).

L'1 d'agost de 2012 es va completar la transmissió de l'activitat del Mont de Pietat de "la Caixa" a CaixaBank. En el procés de reorganització del Grup de l'exercici 2011, aquesta activitat es va mantenir a "la Caixa". No obstant això, atès l'exercici indirecte de l'activitat financera per part de la "la Caixa", es va decidir que CaixaBank canalitzés la totalitat de l'activitat del Mont de Pietat. Per aquest motiu, "la Caixa" va procedir a

vendre a CaixaBank, al seu valor de mercat, aquesta activitat mitjançant la transmissió dels seus actius i passius, a un preu de 29.718 milers d'euros, que incloïa una cartera de crèdits per un import de 30.469 milers d'euros.

El saldo de «Deutors a la vista i diversos» inclou l'actiu registrat en el marc de la combinació de negocis amb Banco de Valencia. Tal com s'indica a la Nota 8, en l'adjudicació a CaixaBank del Banco de Valencia, es va subscriure un protocol de mesures de suport financer instrumentat en un Esquema de Protecció d'Actius mitjançant el qual el FROB assumirà, durant un termini de 10 anys, el 72,5% de les pèrdues que experimentin la cartera de pimes i autònoms i de riscos contingents de Banco de Valencia, un cop aplicades les provisions ja existents en aquests actius. En el context de l'assignació del preu pagat, es va registrar un actiu per tal de reflectir el 72,5% de la pèrdua esperada per a la cartera protegida, que puja a 1.203 milions d'euros. La pèrdua esperada total menys les provisions que hi ha al Banco de Valencia es van registrar com a major fons de deteriorament de la inversió creditícia.

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels actius financers que integren l'epígraf «Crèdit a la clientela» ha estat del 2,84% i el 3,34%, respectivament. Aquest tipus resulta dels interessos meritats en l'exercici i no incorporen les rectificacions de productes per operacions de cobertura.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, l'epígraf de «Crèdits a la clientela» inclou 8.856.092 i 9.457.452 milers d'euros, respectivament, corresponents als imports pendents d'amortitzar dels crèdits titulitzats a partir de l'1 de gener de 2004. Els actius no s'han donat de baixa perquè no s'han transferit substancialment tots els beneficis i riscos associats. Per contra, els crèdits titulitzats amb anterioritat a l'1 de gener de 2004, per un import pendent d'amortitzar de 78.961 i 94.934 milers d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament, es van donar de baixa de l'actiu, d'acord amb el que estableix la normativa aplicable (vegeu Nota 29.2). S'han donat de baixa de l'actiu altres crèdits titulitzats per diverses filials de CaixaBank, per haver-se transferit el risc a tercers (vegeu Nota 29.2).

En totes les modalitats d'arrendament financer comercialitzades pel Grup CaixaBank, ja sigui de béns d'equip o immobiliari, es transfereixen els riscos i els beneficis a l'arrendatari, incorporant sempre en el contracte l'opció de compra per un import inferior al valor raonable del bé en el mercat. En els casos en què l'opció de compra sigui similar al valor raonable, s'incorpora un pacte de recompra per part del proveïdor del bé.

Els béns cedits en règim d'arrendament financer es recullen pel valor actual de les quotes que ha de pagar l'arrendatari, més el valor residual garantit i no garantit, sense incloure-hi les càrregues financeres ni l'impost sobre el valor afegit. A continuació se n'ofereix el detall:

Arrendaments financers

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Quotes que ha de pagar l'arrendatari	2.087.971	2.137.829
Import compromès per tercers	10.613	10.170
Valor residual no garantit	190.098	185.896
Total	2.288.682	2.333.895

Es detalla a continuació el moviment que s'ha produït durant els exercicis 2013 i 2012 en el saldo del compte «Actius dubtosos».

Actius per crèdits dubtosos

(Milers d'euros)	2013	2012
Saldo a l'inici de l'exercici	19.989.085	9.486.490
Més:		
Alta per combinacions de negocis	1.705.902	6.791.718
Augment per refinançaments	3.287.000	
Addició de nous actius	13.797.631	11.706.887
Menys:		
Actius adjudicats	(4.749.302)	(3.242.850)
Actius normalitzats i altres	(7.151.317)	(3.415.979)
Actius donats de baixa	(1.905.607)	(1.337.181)
Saldo al tancament de l'exercici	24.973.392	19.989.085

L'import dels productes vençuts i no cobrats dels actius dubtosos de CaixaBank acumulats a 31 de desembre de 2013 i 2012 ascendeix a 2.211.824 i 1.439.007 milers d'euros, respectivament, i està registrat en altres comptes d'ordre complementaris als dels Balanços de Situació.

A continuació es detalla el saldo dels actius dubtosos, tenint en compte la naturalesa i contrapart:

Actius per crèdits dubtosos. Per naturalesa i contrapart

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Sector públic	187.532	97.228
Sector privat	24.785.860	19.891.857
Préstecs hipotecaris	18.978.488	16.000.150
Resta de préstecs	2.962.572	2.311.423
Comptes de crèdit	2.168.145	1.110.587
Factoring	24.192	22.075
Crèdit comercial	135.089	83.727
Altres deutors	517.374	363.895
Total	24.973.392	19.989.085

L'antiguitat dels saldos d'actius dubtosos a 31 de desembre de 2013 i 2012, segons la garantia de l'actiu, és la següent:

31-12-2013

Terminis per garantia

(Milers d'euros)	< 6 MESOS	6-9 MESOS	9-12 MESOS	> 12 MESOS	TOTAL
Habitatges acabats residència habitual del prestatari	2.957.648	366.524	380.640	2.483.599	6.188.411
Resta d'habitatges acabats	850.926	269.356	324.887	3.588.515	5.033.684
Finques rústiques en explotació i oficines, locals i naus polivalents acabats	663.709	234.199	230.203	1.827.305	2.955.416
Parcel·les, solars i resta d'actius immobiliaris	1.062.956	332.191	359.736	3.843.340	5.598.223
Operacions amb garantia hipotecària	5.535.239	1.202.270	1.295.466	11.742.759	19.775.734
Altres garanties	1.457.898	550.087	604.945	1.667.089	4.280.019
Operacions sense risc apreciable	254.449	61.395	64.775	537.020	917.639
Resta de garanties	1.712.347	611.482	669.720	2.204.109	5.197.658
Total	7.247.586	1.813.752	1.965.186	13.946.868	24.973.392

31-12-2012

Terminis per garantia

(Milers d'euros)	< 6 MESOS	6-9 MESOS	9-12 MESOS	> 12 MESOS	TOTAL
Habitatges acabats residència habitual del prestatari	919.560	555.351	448.158	1.393.331	3.316.400
Resta d'habitatges acabats	1.172.244	825.143	687.269	2.582.520	5.267.176
Finques rústiques en explotació i oficines, locals i naus polivalents acabats	730.943	439.774	389.946	899.319	2.459.982
Parcel·les, solars i resta d'actius immobiliaris	1.514.644	742.699	743.791	2.443.783	5.444.917
Operacions amb garantia hipotecària	4.337.391	2.562.967	2.269.164	7.318.953	16.488.475
Altres garanties	962.361	293.674	268.526	1.679.735	3.204.296
Operacions sense risc apreciable	180.694	46.825	31.218	37.577	296.314
Resta de garanties	1.143.055	340.499	299.744	1.717.312	3.500.610
Total	5.480.446	2.903.466	2.568.908	9.036.265	19.989.085

Els deutors dubtosos s'han situat en 25.365 i 20.150 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament, incloent-hi els dubtosos per riscos contingents. Aquest increment, fruit del deteriorament general de l'economia i de l'aplicació de criteris prudents de classificació, així com de la integració de la cartera del Banco de Valencia, ha situat la ràtio de morositat (crèdits i riscos contingents dubtosos sobre total de risc) en l'11,66% a 31 de desembre de 2013 (8,62% a 31 de desembre de 2012). La ràtio de morositat del conjunt del sistema financer espanyol, amb dades de desembre de 2013, se situava en el 13,61%.

L'import total d'actius dubtosos a 31 de desembre de 2013 i 2012 inclou els dubtosos per raons diferents a la morositat, el detall dels quals és el següent:

Actius per crèdits dubtosos per raons diferents a la morositat del client

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	BASE	FONS PROVISIÓ	BASE	FONS PROVISIÓ
GARANTIA				
Personal	1.510.950	1.242.602	1.547.590	657.554
Hipotecària	4.395.148	1.181.517	2.180.344	661.044
Altres	147.202	119.306	182.329	58.543
Total	6.053.300	2.543.425	3.910.263	1.377.141

L'increment de dubtosos per raons diferents de la morositat prové, fonamentalment, de les reclassificacions efectuades com a conseqüència del procés de revisió dels refinançaments, tal com s'explica a la Nota 3.1.1.

El detall dels actius que, com a conseqüència de les anàlisis efectuades, tenen la consideració d'actius amb risc subestàndard, en els exercicis 2013 i 2012, és el següent:

Actius per crèdits subestàndard

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	BASE	FONS PROVISIÓ (**)	BASE	FONS PROVISIÓ
GARANTIA				
Base subestàndard	5.990.466	1.311.908	7.774.517	1.751.614
<i>del qual: Promotors (Nota 3.1.1)</i>	<i>1.055.719</i>	<i>344.764</i>	<i>3.144.178</i>	<i>1.097.543</i>
<i>Refinançaments (Nota 3.1.1) (*)</i>	<i>2.648.001</i>	<i>374.158</i>	<i>1.619.610</i>	<i>257.024</i>
Total	5.990.466	1.311.908	7.774.517	1.751.614

(*) Una vegada deduïts els promotors refinançats subestàndard, ja que estan inclosos en la línia anterior.

(**) Inclou 475 milions de fons determinat col·lectivament.

El detall de les quotes de capital i interessos vençudes i no deteriorades, a 31 de desembre de 2013 i 2012, classificats per la naturalesa de l'instrument financer, és el següent:

31-12-2013

Vençuts no deteriorats

(Milers d'euros)	< 1 MES	1-2 MESOS	2-3 MESOS	TOTAL
Crèdit a la clientela	195.828	68.833	81.571	346.232
Administracions públiques espanyoles	36.782	1.993	7.997	46.772
Altres sectors residents	136.984	63.233	64.132	264.349
Altres sectors no residents	22.062	3.607	9.442	35.111
Total	195.828	68.833	81.571	346.232

31-12-2012

Vençuts no deteriorats

(Milers d'euros)	< 1 MES	1-2 MESOS	2-3 MESOS	TOTAL
Crèdit a la clientela	341.117	182.661	194.695	718.473
Administracions públiques espanyoles	95.627	21.426	11.627	128.680
Altres sectors residents	237.940	159.036	182.851	579.827
Altres sectors no residents	7.550	2.199	217	9.966
Total	341.117	182.661	194.695	718.473

14.3. Valors representatius de deute

La composició del saldo d'aquest epígraf dels Balanços de Situació, sense considerar els ajustos de valoració, es detalla a continuació:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Emesos per entitats de crèdit		
Altres emissors espanyols	2.839.434	3.703.199
Total	2.839.434	3.703.199

L'import de valors representatius de deute emesos per altres emissors espanyols de renda fixa privada inclou:

- Bons per un valor nominal de 1.749 i 2.284 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament, emesos per fons de titulització multicedents als quals Banca Cívica va aportar cèdules emeses per l'entitat al llarg de diversos exercicis. Aquests bons van ser ajustats al seu valor raonable a la data de la combinació. Les cèdules estan registrades en l'epígraf «Passiu financer a cost amortitzat – Dipòsits de la clientela» del Balanç de Situació.
- 1.350 milions d'euros que corresponen a obligacions simples emeses per Servihabitat XXI, SAU (filial del Grup "la Caixa"), en l'exercici 2012 i adquirides per CaixaBank. Servihabitat XXI, SAU va destinar l'import de l'emissió a amortitzar parcialment un préstec amb CaixaBank. En l'exercici 2013, Servihabitat XXI, SAU (societat absorbent) i Critería CaixaHolding, SAU (societat absorbida) s'han fusionat. La societat resultant ha canviat la seva denominació social per la de Critería CaixaHolding, SAU.

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels actius financers que integren l'epígraf «Valors representatius de deute» ha estat del 5,78% i el 3,94%, respectivament. Aquests tipus resulten dels interessos meritats en l'exercici i no incorporen les rectificacions de productes per operacions de cobertura.

14.4. Fons de deteriorament

A continuació es mostra el moviment que s'ha produït en el saldo de les provisions que cobreixen les pèrdues per deteriorament dels actius que integren el saldo del capítol «Inversions creditícies» dels exercicis 2013 i 2012:

2013

(Milers d'euros)	SALDO 31-12-2012	ALTA PER INTEGRACIÓ DEL BANCO DE VALENCIA (*)	DOTACIONS NETES (NOTA 38)	UTILITZACIONS	TRASPASSOS I ALTRES	SALDO 31-12-2013
Cobertura específica	12.565.780	3.766.959	3.719.738	(3.865.197)	(1.251.572)	14.935.708
Dipòsits en entitats de crèdit	2.499		3.036		(2.567)	2.968
Crèdit a la clientela	12.533.972	3.722.209	3.766.027	(3.865.197)	(1.224.271)	14.932.740
<i>Sector públic</i>	953		(510)	(389)	581	635
<i>Altres sectors (**)</i>	12.533.019	3.722.209	3.766.537	(3.864.808)	(1.224.852)	14.932.105
Valors representatius de deute	29.309	44.750	(49.325)		(24.734)	0
Cobertura genèrica	27.803	0	13.275	0	7.184	48.262
Crèdit a la clientela	27.803		13.275		7.184	48.262
Cobertura per risc país	2.079	0	(795)	0	(1)	1.283
Crèdit a la clientela	2.079		(795)		(1)	1.283
Total	12.595.662	3.766.959	3.732.218	(3.865.197)	(1.244.389)	14.985.253

(*) Inclou els ajustos a valor raonable sobre els actius procedents del Banco de Valencia.

(**) Inclou, a 31 de desembre de 2013 i de 2012, fons per a altres actius financers que pugen a 6.558 i 1.857 milers d'euros, respectivament.

2012

(Milers d'euros)	SALDO 31-12-2011	ALTA PER INTEGRACIÓ DE BANCA CÍVICA (*)	DOTACIONS NETES (NOTA 38)	UTILITZACIONS	TRASPASSOS I ALTRES	SALDO 31-12-2012
Cobertura específica	3.877.183	6.105.387	5.057.290	(2.192.624)	(881.456)	11.965.780
Dipòsits en entitats de crèdit	8		1.021		1.470	2.499
Crèdit a la clientela	3.875.697	6.075.023	5.057.747	(2.192.624)	(881.871)	11.933.972
<i>Sector públic</i>	349	1.056	(654)		202	953
<i>Altres sectors</i>	3.875.348	6.073.967	5.058.401	(2.192.624)	(882.073)	11.933.019
Valors representatius de deute	1.478	30.364	(1.478)		(1.055)	29.309
Cobertura genèrica	1.760.121	0	(1.731.966)	0	(352)	27.803
Crèdit a la clientela	1.760.121		(1.731.966)		(352)	27.803
Cobertura per risc país	2.393	0	(14)	0	(300)	2.079
Crèdit a la clientela	2.393		(14)		(300)	2.079
Total	5.639.697	6.105.387	3.325.310	(2.192.624)	(882.108)	11.995.662

(*) Inclou els ajustos a valor raonable sobre els crèdits procedents de Banca Cívica.

A 31 de desembre de 2013, les provisions per a cobertura de crèdits i riscos contingents arriben fins als 15.478 milions d'euros, 2.807 més que al final del 2012. Aquesta variació incorpora dotacions per 902 milions d'euros corresponents a crèdits vinculats al sector immobiliari que hi havia a 31 de desembre de 2011 i estimats d'acord amb els models interns de l'Entitat. Així mateix, tal com es descriu en la Nota 3 – «Polítiques de refinançament», la societat va augmentar les seves provisions per refinançaments en 540 milions d'euros durant el primer semestre de 2013, amb un impacte en resultats de 375 milions d'euros. Els fons de provisió per cobertures de riscos contingents es registren en el capítol «Provisions» del passiu del Balanç de Situació Consolidat adjunt i pujaven a 502 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 (vegeu Nota 25). La ràtio de cobertura puja al 61,05% (140% si es consideren les cobertures derivades de les garanties hipotecàries).

En l'exercici 2012, i en el marc de les dotacions fetes per a cobertura de riscos vinculats al sector immobiliari que hi havia a 31 de desembre de 2011, es van utilitzar 1.807 milions d'euros del fons genèric per a insolvències de crèdits i riscos contingents, establert a 31 de desembre de 2011, i es van dotar 3.636 milions d'euros per crèdits vinculats als actius immobiliaris que hi havia a 31 de desembre de 2011.

D'altra banda, dins de «Traspassos i altres» del crèdit a la clientela, a 31 de desembre de 2013 i de 2012, s'inclouen 994 i 576 milions d'euros, respectivament, de traspàs de provisions constituïdes per a la cobertura del risc d'insolvència d'operacions creditícies de CaixaBank cancel·lades mitjançant l'adquisició d'actius immobiliaris.

El detall de les provisions específiques del crèdit a la clientela per naturalesa i contrapart és el següent:

Provisions específiques del crèdit a la clientela. Per naturalesa i contrapart

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Sector públic	635	953
Sector privat	14.932.105	12.533.019
Préstecs hipotecaris	10.048.025	10.515.544
Resta de préstecs	2.441.369	949.024
Comptes de crèdit	1.624.535	756.968
<i>Factoring</i>	120.292	60.762
Crèdit comercial	20.415	15.206
Altres deutors	677.469	235.515
Total	14.932.740	12.533.972

15. Cartera d'inversió a venciment

La cartera que consta en el Balanç de Situació Consolidat com a cartera d'inversió a venciment està composta, fonamentalment, per títols de deute públic espanyol i valors representatius de deute avalat per l'Estat espanyol. En el quadre següent se'n mostra el desglossament:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Valors representatius de deute (*)	17.830.752	8.940.186
Deute Públic espanyol (**)	11.198.028	7.377.490
<i>Obligacions i bons de l'Estat</i>	5.008.839	5.213.613
<i>Resta d'emissions</i>	6.189.189	2.163.877
Emesos per entitats de crèdit	1.564.736	1.562.696
Altres emissors espanyols	1.817.520	
Altres emissors estrangers	3.250.468	
Total	17.830.752	8.940.186

(*) Vegeu classificació per ràtings en Nota 3.1.4, apartat «Risc associat a valors representatius de deute».

(**) Vegeu Nota 3, apartat «Informació relativa a l'exposició al risc sobirà».

Deute sobirà

El maig de 2013, en virtut de l'Acord Marc Regulador de 16 de maig de 2012 subscrit pel FFPP, la Secretaria General del Tresor i Política Financera i els prestadors en el contracte de préstec sindicat de la mateixa data, s'ha produït l'amortització anticipada del préstec concedit al FFPP mitjançant l'Emissió de Bons, cosa que ha implicat la cancel·lació d'un préstec per un import de 3.072 milions d'euros classificat en l'epígraf d'«Inversions creditícies» (vegeu Nota 14.2) i la subscripció de sis bons de 512 milions cadascun amb els venciments següents: 30 de novembre de 2014, 31 de maig de 2015, 30 de novembre de 2015, 31 de maig de 2016, 30 de novembre de 2016 i 31 de maig de 2017.

El desembre de 2013 es va reclassificar des d'«Actius financers disponibles per a la venda» a «Cartera d'inversió a venciment» un import nominal de 1.878 milions d'euros de bons de Comunitats Autònomes (vegeu Nota 13).

Altres emissors espanyols i estrangers

L'import aportat per la integració del Banco de Valencia en aquest epígraf ha pujat a 6.462 milions d'euros (vegeu Nota 8) i recull els bons (emesos pel MEDE) rebuts en contraprestació de l'ampliació de capital que va subscriure el FROB per un import de 4.500 milions d'euros, així com els rebuts en contraprestació del traspàs d'actius a la SAREB, per un import de 1.962 milions d'euros. Els bons SAREB disposen de garantia irrevocable de l'Estat espanyol. A 31 de desembre de 2013, el saldo viu dels bons MEDE puja a 3.250 milions d'euros i el dels bons de la SAREB, a 1.817 milions d'euros.

Altra informació

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà de la cartera d'inversió a venciment ha estat del 2,46% i el 4,25%, respectivament.

16. Derivats de cobertura (actiu i passiu)

El detall per tipus de producte del valor raonable dels derivats designats com a derivats de cobertura és el següent:

Valor raonable per producte

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Opcions sobre accions	103.349	0	383	384
Comprades (1)	103.349		383	
Emeses				384
Opcions sobre tipus d'interès	520.542	545.983	672.315	682.055
Comprades	520.542		672.315	
Emeses		545.983		682.055
Opcions sobre divises	0	0	0	0
Comprades				
Emeses				
Altres operacions sobre accions i tipus d'interès	3.937.718	841.538	5.597.310	1.110.154
Permutes financeres sobre accions				
Acords sobre tipus d'interès futurs (FRA)	47.211		11.285	11.285
Permutes financeres sobre tipus d'interès	3.890.507	841.538	5.586.025	1.098.869
Derivats sobre mercaderies i altres riscos	11.153	99.911	13.240	14.911
Permutes financeres	11.153	99.911	13.240	14.911
Total	4.572.762	1.487.432	6.283.248	1.807.504

(1) A 31 de desembre de 2013 inclou el valor raonable del derivat implícit de l'emissió feta al novembre de bons bescanviables en accions de Repsol (vegeu Nota 23.3).

El detall per tipologia del mercat en què es negocia i per tipus de contrapart del valor raonable dels derivats designats com a derivats de cobertura és el següent:

Valor raonable per contrapart

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Mercats organitzats			0	0
Mercats no organitzats	4.572.762	1.487.432	6.283.248	1.807.504
Entitats de crèdit	4.176.370	1.350.850	6.232.767	1.757.275
Altres entitats financeres	130.908	97.381	31.716	11.934
Resta de sectors	265.484	39.201	18.765	38.295
Total	4.572.762	1.487.432	6.283.248	1.807.504

El detall per tipus de cobertura del valor raonable dels derivats designats com a derivats de cobertura és el següent:

Valor raonable per tipus de cobertura

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIU	PASSIU	ACTIU	PASSIU
Cobertures de valor raonable	4.380.909	1.391.524	6.262.113	1.807.429
Microcobertures	70.218	354.897	95.789	399.508
Macrocobertures	4.310.691	1.036.627	6.166.324	1.407.921
Cobertures de fluxos d'efectiu	191.853	95.908	21.135	75
Microcobertures	144.642	95.908	21.135	75
Macrocobertures	47.211			
Total	4.572.762	1.487.432	6.283.248	1.807.504

Les cobertures de valor raonable, desglossades en el quadre anterior i denominades «macrocobertures», fonamentalment, cobreixen el risc de tipus d'interès d'un conjunt d'actius i passius financers del Balanç de Situació.

Els actius i passius incorporats procedents de Banco de Valencia pujaven, a la data d'integració, a 10.858 i 78.935 milers d'euros, respectivament (vegeu Nota 8).

En els exercicis 2013 i 2012 s'han fet els corresponents tests d'eficàcia en relació amb les cobertures anteriors. Les eventuals ineficàcies de les cobertures de valor raonable han estat registrades en el Compte de Pèrdues i Guanys a l'epígraf «Resultats d'operacions financeres».

17. Actius no corrents en venda

Aquest capítol dels Balanços de Situació recull els actius procedents d'adquisicions i adjudicacions en el procés de regularització d'operacions creditícies que no s'incorporen com a actius d'ús propi, inversió immobiliària o existències, i els actius inicialment classificats com a inversions immobiliàries, una vegada presa la decisió de procedir a la seva venda.

El moviment durant els exercicis 2013 i 2012 ha estat el següent:

(Milers d'euros)	2013		
	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS	TOTAL
Saldo a l'inici de l'exercici	6.131.746	587.980	6.719.726
Més:			
Altes per integració Banco de Valencia	290.413	17.929	308.342
Incorporacions de l'exercici	5.014.630	30.176	5.044.806
Traspassos	(1.126.891)	112.973	(1.013.918)
Menys:			
Baixes per venda	(1.899.914)	(63.908)	(1.963.822)
Saldo al tancament de l'exercici	8.409.984	685.150	9.095.134
Menys:			
Fons de deteriorament	(2.864.004)	(16.558)	(2.880.562)
Total	5.545.980	668.592	6.214.572

(Milers d'euros)	2012		
	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS	TOTAL
Saldo a l'inici de l'exercici	1.665.263	301.101	1.966.364
Més:			
Altes per integració Banca Cívica	591.578	45.571	637.149
Incorporacions de l'exercici	4.688.373	346.234	5.034.607
Traspassos	766.316		766.316
Menys:			
Baixes per venda	(1.579.784)	(104.926)	(1.684.710)
Saldo al tancament de l'exercici	6.131.745	587.980	6.719.726
Menys:			
Fons de deteriorament	(1.429.771)	(15.984)	(1.445.755)
Total	4.701.975	571.996	5.273.971

L'import d'actius adjudicats inclou drets de rematada d'immobles procedents de subhastes per un import de 552 i 411 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament. Els drets de rematada apareixen pel valor net pel qual es registrarà l'actiu en el moment en què es produeixi l'adjudicació definitiva i, per tant, no tenen fons de deteriorament associat.

En l'exercici 2013, els traspassos corresponen principalment a reclassificacions a l'epígraf «Actiu material – Inversions Immobiliàries», en el moment en què un immoble és posat en règim de lloguer (vegeu Nota 20).

Els traspassos de l'exercici 2012 corresponen bàsicament a reclassificacions des de l'epígraf «Existències» (vegeu Nota 22). Aquestes reclassificacions es van produir un cop incorporats els actius de Banca Cívica, d'acord amb els criteris de classificació del Grup. També s'inclouen traspassos des del capítol «Actiu material» (vegeu Nota 20).

Els «Altres actius» corresponen, principalment, a actius procedents de la finalització de contractes d'arrendament operatiu i consignacions a jutjats per poder assistir a les subhastes, provisions de fons i pagaments a notaries i gestories per a diverses gestions relacionades amb els immobles, així com avançaments de pagaments d'immobles pendents d'adjudicar, per als quals es preveu l'adjudicació a curt termini.

A l'exercici 2012, a «Altres actius» es va registrar l'alta i la posterior baixa d'un import de 46.710 milers d'euros per l'adquisició d'un 9,436% del Banc BPI, SA, sobre la qual hi havia un acord de venda pel mateix import amb Santoro Finance-Prestação de Serviços, SA (vegeu Nota 18).

El moviment del fons de deteriorament dels exercicis 2013 i 2012 ha estat el següent:

(Milers d'euros)	2013		2012	
	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS
Saldo a l'inici de l'exercici	1.429.771	15.984	183.787	3.660
Més:				
Altes per combinacions de negoci	171.321	2.716	191.992	1.778
Dotacions netes (Nota 41)	477.396	2.735	(128.773)	
Traspassos	911.775	(4.281)	1.206.567	10.546
Menys:				
Utilitzacions	(126.259)	(596)	(23.802)	
Saldo al tancament de l'exercici	2.864.004	16.558	1.429.771	15.984

En l'exercici 2013 s'han registrat elevades dotacions sobre la cartera d'actius adjudicats, per un import de 480.131 milers d'euros (vegeu Nota 41). Això ha permès augmentar la ràtio de cobertura d'aquests actius.

Els «Traspassos» inclouen les provisions constituïdes per a la cobertura del risc d'insolvència d'operacions creditícies de CaixaBank, cancel·lades mitjançant l'adquisició d'actius immobiliaris per part d'alguna societat del Grup CaixaBank (vegeu Nota 14.4).

A continuació es detallen els actius adjudicats a 31 de desembre de 2013 i 2012 sense considerar-ne el fons de deteriorament, segons la seva antiguitat, determinada a partir de la data d'adjudicació:

Antiguitat actius adjudicats

	31-12-2013	
	NRE. D'ACTIUS	MILERS D'EUROS
Fins a 1 any	35.862	2.994.275
Entre 1 i 2 anys	30.725	2.997.249
Entre 2 i 5 anys	16.959	2.163.385
Més de 5 anys	1.160	255.075
Total	84.706	8.409.984

Antiguitat actius adjudicats

	31-12-2012	
	NRE. D'ACTIUS	MILERS D'EUROS
Fins a 1 any	36.718	3.870.069
Entre 1 i 2 anys	10.118	1.320.256
Entre 2 i 5 anys	3.026	871.754
Més de 5 anys	313	69.667
Total	50.175	6.131.746

La distribució per tipus de sector dels actius adjudicats a 31 de desembre de 2013 i 2012 és la següent:

Tipus de sector

(Percentatge sobre el valor dels actius)	31-12-2013	31-12-2012
Residencial	82,2%	83,7%
Industrial	15,7%	13,1%
Agrícola	2,1%	3,2%
Total	100%	100%

L'import dels préstecs concedits durant els exercicis 2013 i 2012 per CaixaBank per al finançament a compradors de les operacions de venda d'habitatges puja a 282,6 i 232 milions d'euros, amb un percentatge mitjà finançat del 73,1% i 73,2%, respectivament.

18. Participacions

Aquest capítol dels Balanços de Situació recull les participacions en el capital de societats associades i multigrup.

Aquestes participacions s'integren pel mètode de la participació utilitzant la millor estimació disponible del seu valor teòric comptable en el moment de formular els Comptes Anuals. En els Annexos 2 i 3 d'aquesta Memòria es detallen les dades rellevants de les societats integrades pel mètode de la participació. Per a les societats cotitzades en borsa s'indiquen les dades públiques més recents. Per a la resta, la informació correspon a les últimes dades disponibles reals o estimades en el moment de redactar aquesta Memòria.

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Bancàries cotitzades	4.869.193	5.745.456
<i>Valor teòric comptable</i>	3.588.297	4.050.785
<i>Fons de comerç</i>	1.280.896	1.694.671
Resta cotitzades	3.210.384	3.472.246
<i>Valor teòric comptable</i>	3.210.384	3.472.246
<i>Fons de comerç</i>		
No cotitzades	1.338.853	1.456.485
<i>Valor teòric comptable</i>	1.019.701	958.367
<i>Fons de comerç</i>	319.152	498.118
Subtotal	9.418.430	10.674.187
Menys:		
Fons de deteriorament	(644.760)	(736.016)
Total	8.773.670	9.938.171

El Grup CaixaBank té establerta una metodologia per a l'avaluació trimestral d'indicadors que assenyalen l'aparició d'indicis de deteriorament en el valor registrat d'aquestes societats. Concretament, s'avalua l'evolució del negoci per a les participades no cotitzades i, si escau, la cotització de la Societat durant el període considerat, així com els preus objectius publicats per analistes independents de prestigi reconegut. A partir d'aquestes dades, el Grup determina el valor raonable associat a la participació i, en cas que superi el valor registrat d'aquestes societats, es considera que no hi ha indicis de deteriorament.

El Grup CaixaBank ha efectuat proves de deteriorament per tal d'avaluar el valor recuperable de les seves participacions i comprovar la correcció del valor pel qual consten registrades. S'han utilitzat mètodes de valoració generalment acceptats, com per exemple models de descompte de fluxos de caixa (DCF), corbes de regressió, models de descompte de dividends (DDM) i d'altres. En cap cas s'han considerat potencials primes de control en la valoració.

Les projeccions de Balanç i Compte de Resultats s'han fet, com a criteri de referència base, a un horitzó temporal de 5 anys, tenint en compte el seu caràcter d'inversions a llarg termini, i s'actualitzen i s'ajusten semestralment. En el cas particular en què les participades operen en mercats emergents o desenvolupen negocis amb característiques pròpies, s'han utilitzat projeccions més dilatades, en cap cas superiors a 10 anys, pels motius següents:

- En un entorn de creixement, 10 anys és el termini mitjà en el qual les entitats assoleixen la maduresa necessària per obtenir resultats sostenibles.
- La utilització d'un horitzó temporal ampli és clau per valorar entitats que experimenten fases de creixement, fruit de recapitalitzacions, maduració del creixement inorgànic i creixement en economies emergents.
- Des del punt de vista macroeconòmic i de modelització financera, el període de 10 anys permet recollir dos cicles econòmics.

Les hipòtesis emprades són moderades i es basen en dades macroeconòmiques de cada país i del sector, en línia amb fonts externes de reconegut prestigi, així com en plans estratègics publicats per a entitats cotitzades o interns per a no cotitzades. S'ha aplicat la mateixa metodologia a les participacions associades i al multigrup. S'han utilitzat taxes de descompte individualitzades per a cada negoci i país, que han oscil·lat entre el 9,5% i el 14,4% per a les participacions bancàries (entre el 9,5% i el 14,5% en les proves fetes en l'exercici anterior) i entre el 9% i el 10% per a la resta de participacions significatives (entre el 7,5% i l'11,7% en les proves fetes en l'exercici anterior). Les taxes de creixement emprades per calcular el valor residual més enllà del període cobert per les projeccions efectuades se situen entre el 0,5% i el 4,3%, per a les participacions bancàries (entre l'1% i el 5% en les proves efectuades en l'exercici anterior) i entre el 0,5% i el 2%, per a la resta de participacions significatives (entre el 0,5% i el 2% en les proves efectuades en l'exercici anterior). Aquests creixements s'han determinat en funció de les dades de l'últim període projectat i no superen mai l'increment del PIB nominal estimat per al país o països on les entitats participades desenvolupen la seva activitat.

Atès el grau d'incertesa d'aquestes assumpcions, es realitzen anàlisis de sensibilitat utilitzant canvis raonables en les hipòtesis clau sobre les quals es basa l'import recuperable de les participacions analitzades, amb l'objectiu de confirmar si aquest import recuperable continua excedint l'import a recuperar. En aquest sentit, de manera complementària a l'escenari central, s'han calculat variacions possibles en les principals hipòtesis dels models i s'han fet anàlisis de sensibilitat sobre les variables més significatives, incloent-hi els diferents *drivers* de negoci i de compte de resultats de les participades, per tal de contrastar la resistència del valor d'aquestes participacions a escenaris més adversos.

Les proves fetes a 31 de desembre de 2013 han permès alliberar 91 milions d'euros del fons de deteriorament registrat a 31 de desembre de 2012, per un import de 736 milions d'euros. Aquesta disminució de provisions inclou dotacions corresponents a participacions industrials i immobiliàries per un import de 19 milions d'euros i alliberaments per un import de 110 milions d'euros relacionats amb les participacions bancàries. Els alliberaments s'han produït en constatar que la provisió, en bona part, recollia expectatives excessivament prudentes sobre algunes de les variables de negoci de les participades bancàries. També s'ha procedit a contrastar els valors comptables nets de les participades amb el de preu fixat en transaccions recents en els mateixos mercats, sense que s'hagi posat de manifest una sobrevaloració dels valors comptables. Aquest alliberament de la provisió no suposa canvis en el model de valoració respecte de l'exercici anterior i es mantenen estimacions suficientment prudentes sobre els negocis de les participades. A 31 de desembre de 2013, la provisió sobre el valor de les participades puja a 645 milions d'euros.

A continuació es facilita l'inventari de les principals societats cotitzades a 31 de desembre de 2013 i 2012 classificades a l'epígraf de «Participacions»:

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	% PART.	VALOR MERCAT	% PART.	VALOR MERCAT
Repsol, SA	12,02%	2.867.253	12,46%	2.400.072
Grupo Financiero Inbursa	9,01%	1.227.582	20,00%	3.042.441
The Bank of East Asia, LTD	16,51%	1.161.265	16,38%	1.057.572
Erste Group Bank, AG	9,12%	992.831	9,93%	941.680
Banco BPI, SA	46,22%	781.234	46,22%	605.842
Boursorama, SA	20,68%	148.396	20,70%	90.858
Valor de mercat		7.178.561		8.138.465

A continuació es presenten els moviments del capítol de «Participacions» dels exercicis 2013 i 2012:

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	FONS DE DETERIORAMENT	TOTAL
Saldo a 31-12-2012	8.481.398	2.192.789	(736.016)	9.938.171
Compres i ampliacions de capital	232.825	8.890		241.715
Combinacions de negoci (Nota 8)	73.179	9.571		82.750
Vendes i reduccions de capital	(659.390)	(387.696)		(1.047.086)
Resultat del període	338.838			338.838
Dividends declarats	(343.927)			(343.927)
Diferències de conversió	(58.981)	(32.552)		(91.533)
Canvis del mètode de consolidació	(172.031)	(31.998)		(204.029)
Ajustos de valoració de participades	22.500			22.500
Reclassificacions i altres	(96.029)	(158.956)	91.256	(163.729)
Saldo a 31-12-2013	7.818.382	1.600.048	(644.760)	8.773.670

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	FONS DE DETERIORAMENT	TOTAL
Saldo a 31-12-2011	7.256.203	2.127.123	(501.000)	8.882.326
Compres i ampliacions de capital	218.747	6.822		225.569
Combinacions de negoci (Nota 8)	271.464	68.288		339.752
Vendes i reduccions de capital	(11.227)			(11.227)
Resultat del període	581.440			581.440
Dividends declarats	(271.747)			(271.747)
Diferències de conversió	23.797	23.005		46.802
Canvis del mètode de consolidació	(96.022)	(32.449)		(128.471)
Ajustos de valoració de participades	241.336			241.336
Reclassificacions i altres	267.407		(235.016)	32.391
Saldo a 31-12-2011	8.481.398	2.192.789	(736.016)	9.938.171

A continuació es detallen els moviments d'aquest epígraf sense considerar el fons de deteriorament en els exercicis 2013 i 2012:

2013

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	TOTAL
Compres i ampliacions de capital			
Cajasol Vida y Pensiones de Seguros y Reaseguros, SA	60.000		60.000
Cajasol Seguros Generales, Sociedad de Seguros y Reaseguros, SA	60.000		60.000
Caja Canarias Aseguradora de Vida y Pensiones, de Seguros y Reaseguros, SA	51.000		51.000
The Bank of East Asia, Ltd	31.917	6.333	38.250
Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL	15.367		15.367
Altres	14.541	2.557	17.098
	232.825	8.890	241.715

2013

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	TOTAL
Vendes i reduccions de capital			
Grupo Financiero Inbursa	(624.192)	(387.696)	(1.011.888)
Altres	(35.198)		(35.198)
	(659.390)	(387.696)	(1.047.086)

2012

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	TOTAL
Compres i ampliacions de capital			
Banco BPI, SA	172.257		172.257
The Bank of East Asia, Ltd	25.775	6.822	32.597
Erste Group Bank	14.715		14.715
Altres	6.000		6.000
	218.747	6.822	225.569

2012

(Milers d'euros)	VALOR TEÒRIC COMPTABLE	FONS DE COMERÇ	TOTAL
Vendes i reduccions de capital			
It Now, SA	(7.648)		(7.648)
Altres	(3.579)		(3.579)
	(11.227)	0	(11.227)

El detall dels fons de comerç a 31 de desembre de 2013 i 2012 és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
The Bank of East Asia, LTD (1)	569.044	588.739
Banco BPI, SA	350.198	350.198
SegurCaixa Adeslas, SA de Seguros Generales y Reaseguros (2)	299.618	388.850
Grupo Financiero Inbursa (1) (3)	295.349	689.428
Boursorama, SA	66.306	66.306
Can Seguros Generales	13.412	13.412
Comercia Global Payments, Entidad de Pago, SL (2)		53.410
Cajasol Seguros Generales (3)		19.653
Self Trade Bank, SA (2)		16.317
Altres	6.121	6.476
Total	1.600.048	2.192.789

(1) Contravalor en euros del fons de comerç registrat en divises.

(2) Els fons de comerç d'aquestes participades consolidades pel mètode de la participació que s'havien generat en combinacions de negoci produïdes en el si de la societat participada, s'han inclòs com a màxim valor de la participació, ja que no s'han generat en l'adquisició de la societat per part de CaixaBank.

(3) Societats venudes totalment o parcialment en l'exercici 2013.

A continuació es detallen les variacions més significatives en els exercicis 2013 i 2012 de les participacions en entitats associades i multigrup:

- **Grupo Financiero Inbursa.** En data 6 de juny de 2013, CaixaBank va assolir un acord amb Inmobiliaria Carso, SA, per a la venda d'un paquet de 250 milions d'accions de Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV, representatives d'un 3,7% del capital social per un preu de 26 pesos mexicans per acció. L'import total de la venda va ascendir a 6.500 milions de pesos mexicans (387 milions d'euros), el qual estava cobert per una assegurança de canvi.

Posteriorment, en data 26 de juny de 2013, CaixaBank va tancar la col·locació d'un total de 423 milions d'accions de Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV, representatives d'un 6,4% del capital social per un preu per acció de 26 pesos. L'import total de la venda va ser d'11.008 milions de pesos mexicans (654 milions d'euros). La transacció tenia les característiques següents:

- Col·locació de 296 milions d'accions, que representaven aproximadament el 4,5% de les accions en circulació del Grupo Financiero Inbursa, en un tram mexicà, mitjançant una oferta pública de venda a través de la Bolsa Mexicana de Valores, SAB de CV, i en un tram internacional, mitjançant col·locació privada, que incloïa una opció de sobreassignació a favor de les entitats col·locadores (*greenshoe*).
- Inversió Àncora: En suport de l'oferta, Inversora Bursàtil, SA de CV, Casa de Bolsa, filial de Grupo Financiero Inbursa, va acordar col·locar irrevocablement, amb anterioritat a la fixació del preu, el 30% de les accions que finalment es venguessin en l'oferta (considerant aquesta porció àncora) al preu de l'oferta i de manera condicionada a la seva liquidació. Les accions col·locades sota aquesta modalitat van pujar a 127 milions d'accions, que representaven aproximadament un 1,9% de les accions en circulació de Grupo Financiero Inbursa.

El Grup va contractar derivats per a la cobertura del risc de canvi.

Amb data 2 de juliol de 2013, els bancs col·locadors d'accions en l'operació de venda descrita van exercir l'opció de compra objecte del *greenshoe*, per la qual van adquirir 59.271.775 accions de Grupo Financiero Inbursa a un preu per acció de 26 pesos.

Les plusvàlues netes generades per la venda d'accions de Grupo Financiero Inbursa efectuades en l'exercici 2013 han pujat a 63 milions d'euros i estan registrades a l'epígraf «Guanys/pèrdues en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt (vegeu Nota 40).

Un cop fetes les operacions descrites amb anterioritat, CaixaBank manté el seu compromís amb el projecte de Grupo Financiero Inbursa i amb els seus principals accionistes, amb els quals ha signat un nou conveni per regular les relacions com a accionista i la participació en els òrgans de govern de l'entitat.

A 31 de desembre de 2013, la participació de Grup "la Caixa" en el capital de Grupo Financiero Inbursa és del 9,01%.

- **The Bank of East Asia, LTD.** Durant l'exercici 2013, The Bank of East Asia ha distribuït dos dividendes sota la modalitat de *scrip dividend*, en els quals CaixaBank ha optat per rebre accions per un valor de 22,6 milions d'euros a l'abril del 2013 i 15,6 al setembre del 2013.

Durant l'exercici 2012, aquesta participada va distribuir dos dividendes via *scrip dividend*, en els quals CaixaBank va optar per rebre accions, per valor de 17,4 milions d'euros i 15,2 milions d'euros el març i el setembre de 2012, respectivament. A més, la participació es va diluir un 0,87% com a conseqüència de la col·locació privada que BEA va efectuar a Sumitomo Mitsui Banking Corporation.

A 31 de desembre de 2013, la participació del Grup CaixaBank en el capital social de The Bank of East Asia és del 16,51% i continua sent-ne el principal accionista.

- **Banco BPI, SA.** El 20 d'abril de 2012, el Grup va adquirir a Banco Itaú una participació del 18,873% a Banco BPI, SA, per un preu total de 93.441 milers d'euros (0,5 euros per acció), subjecte a les autoritzacions preceptives del Banco de Portugal, que es van obtenir el mes de maig. Un cop adquirida l'esmentada participació, el Grup CaixaBank va passar a ser titular del 48,972% del capital social de Banco BPI, SA. D'aquesta compra, l'equivalent a un 9,436%, per un import de 46.710 milers d'euros, es va registrar a «Actius no corrents en venda» (vegeu Nota 16), atès que CaixaBank tenia la intenció de vendre aquesta participació a un tercer, tal com es descriu en el paràgraf següent. Per tant, es va registrar com a participacions en entitats associades el 9,44% restant, per un import de 46.731 milers d'euros.

El 7 de maig de 2012 es va subscriure un acord amb Santoro Finance – Prestação de Serviços, SA (d'ara endavant, Santoro) per a la venda d'una participació del 9,436% a Banco BPI, SA, per un preu total de 46.710 milers d'euros (0,5 euros per acció) més els interessos meritats sobre aquest import a un tipus del 2,5% fins a l'execució de l'operació. La venda estava condicionada a l'obtenció, per part de Santoro, de la declaració de no oposició del Banco de Portugal, que es va obtenir el 28 de juny de 2012. La transacció no ha generat resultats significatius en el Compte de Pèrdues i Guanyos del Grup.

El 10 d'agost de 2012, Banco BPI, SA va efectuar un augment de capital, emmarcat en el procés de recapitalització de l'entitat. Aquest procés permet el compliment dels requeriments de l'European Banking Authority's Recommendation publicat el 8 de desembre de 2011, que prescriu la necessitat de complir el 30 de juny de 2012 amb una ràtio de *core capital tier 1* del 9%.

El Pla de Recapitalització pujava a 1.500 milions d'euros i incloïa una ampliació de capital de 200 milions d'euros, amb dret de subscripció preferent pels seus accionistes, que s'havia de fer abans del 30 de setembre de 2012, i una emissió d'obligacions subordinades de conversió contingent per un import inicial de 1.500 milions d'euros. Aquestes obligacions van ser subscrietes per l'Estat portuguès el 29 de juny passat i es van reduir fins a 1.300 milions d'euros, una vegada subscripta l'ampliació de capital descrita anteriorment.

CaixaBank, en aquesta ampliació de capital, va subscriure 251.052.206 accions, per un import total de 125.526 milers d'euros, dels quals 45.889 milers d'euros van ser compres de drets de subscripció, que van permetre augmentar el percentatge de participació un 6,68%.

A 31 de desembre de 2013, el Grup manté una participació del 46,22% a Banco BPI, SA.

Aspectes comptables de l'operació

El preu de les transaccions de compra descrites anteriorment de la participació a Banco BPI, SA es trobava significativament per sota del valor en llibres atribuïble a la participació neta adquirida a causa de la situació econòmica actual i de les elevades incerteses en què es trobaven les economies dels països perifèrics que formen part de la Unió Europea, així com dels efectes en el sistema financer en què operava l'entitat. La diferència entre el preu d'adquisició i el valor en llibres esmentat, per un import de 220 milions d'euros, es va registrar en l'exercici 2012 com a fons de deteriorament, amb la qual cosa es va reduir el valor de l'epígraf que recollia les participacions en el capital d'associades i multigrup.

- **Erste Group Bank AG.** El 2 de juliol de 2013, Erste Group Bank va presentar una oferta pública de drets sobre accions d'Erste Group per un import aproximat de 660 milions d'euros, que va ser subscripta íntegrament i que va suposar l'ampliació de capital de 35.231.353 accions (aproximadament el 9% del capital de l'entitat) fins a 429.800.000 accions en el mes de juliol del 2013. CaixaBank no va acudir a aquesta oferta. Conseqüentment, el Grup ha reduït la participació del 9,93% fins al 9,12%, participació que registrava a 31 de desembre de 2013.

En l'exercici 2012, CaixaBank va adquirir accions d'Erste Group Bank per un import de 14.715 milers d'euros, amb la qual cosa va augmentar-hi la participació en un 0,25% i va compensar la dilució prèvia, conseqüència de les diferents ampliacions de capital sense dret de subscripció preferent als accionistes que ha anat fent el banc.

- **Repsol, SA.** El 7 de maig de 2012, el Govern argentí va declarar d'utilitat pública i subjectes a expropiació el 51% d'YPF i de Repsol YPF Gas, SA, en mans de Repsol, SA. Feta l'expropiació, la participació de Repsol en el capital d'YPF, SA, es va veure reduïda del 57,43% al 6,43%. Repsol, SA va considerar la mesura il·lícita, per la qual cosa va iniciar les mesures legals oportunes per preservar el valor dels seus actius i els interessos de tots els seus accionistes. Concretament el 10 de maig de 2012, Repsol, SA va iniciar controvèrsia sota l'Acord per a la Promoció i la Protecció Recíproca de les Inversions entre Espanya i l'Argentina, així com mesures davant tribunals argentins i de Nova York. Tenint en compte el principi d'acord anunciat el mes de novembre de 2013 sobre les accions d'YPF SA i YPF Gas SA sotmeses al procés d'expropiació, Repsol, SA ha registrat un sanejament sobre la seva participació a 31 de desembre de 2013. El Grup CaixaBank ha recollit, en els seus resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt, aquest sanejament per la part atribuïble al seu percentatge de participació a Repsol, SA.

Al novembre del 2013, CaixaBank va emetre un bo bescanviable per accions de Repsol, per un import nominal de 594,3 milions d'euros (vegeu Nota 23.3).

A 31 de desembre de 2013, la participació del Grup CaixaBank a Repsol, SA és del 12,02%. Després de l'emissió del bo bescanviable, CaixaBank manté tots els drets polítics derivats de la participació, així com la influència significativa i la consideració de Repsol com a entitat associada. Després del bescanvi dels bons, la participació baixaria en un màxim del 2,5%.

- **Cajasol Vida y Pensiones de Seguros y Reaseguros, SA, Caja Canarias Aseguradora de Vida y Pensiones, de Seguros y Reaseguros, SA i Cajasol Seguros Generales, Sociedad de Seguros y Reaseguros, SA.** Tal com es descriu a la Nota 8, el març de 2013, la Societat ha adquirit el control d'aquestes societats i ha desemborsat uns imports de 60.000, 51.000 i 60.000 milers d'euros, respectivament. Després d'aquestes compres, les participacions han passat a consolidar-se per integració global, en ser reclassificades des de participacions associades a entitats dependents.
- **Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL.** Tal com es descriu àmpliament a la Nota 8, el 26 de setembre de 2013, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar l'adquisició del 100% del capital social de Servihabitat Gestión Inmobiliaria, SLU a Critería CaixaHolding, SAU (anteriorment, Servihabitat XXI) per un preu de 98 milions d'euros. Servihabitat Gestión Inmobiliaria és una societat dedicada a la prestació de serveis immobiliaris a compte de tercers (gestió d'adquisicions, desenvolupament, *asset management* i comercialització), sense immobles en el seu balanç, i que gestiona principalment els actius immobiliaris propietat de CaixaBank i Critería CaixaHolding, SAU (anteriorment Servihabitat XXI), titular aquesta última dels actius adjudicats a "la Caixa" fins al febrer del 2011).

Així mateix, Servihabitat Gestión Inmobiliaria ha venut el seu negoci a la societat de nova creació Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL, participada en un 49% per CaixaBank i en un 51% pel fons TPG. Prèviament, CaixaBank va adquirir el 49% d'aquesta societat mitjançant un desemborsament total de 15 milions d'euros. Després d'aquestes operacions, CaixaBank ha perdut el control sobre el negoci de prestació de serveis immobiliaris. La societat Servihabitat Servicios Inmobiliarios s'ha classificat com a entitat associada i es consolida pel mètode de la posada en equivalència.

Les operacions es van formalitzar el 31 d'octubre, després de l'obtenció de les corresponents autoritzacions regulatòries. La plusvàlua bruta consolidada ha ascendit a 255 milions d'euros, i està registrada en el capítol «Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt (vegeu Nota 40).

- **Banca Cívica Vida y Pensiones Sociedad de Seguros, SA (anteriorment CAN Vida y Pensiones, SA de Seguros), Cajaburgos Vida, Compañía de Seguros de Vida, SA i Can Seguros de Salud, SA.** Tal com es descriu a la Nota 8, CaixaBank va adquirir, en l'exercici 2012, el control d'aquestes societats, desembossant uns imports de 147.000, 4.500 i 1.500 milers d'euros, respectivament. Després d'aquestes compres, les participacions van passar a consolidar-se per integració global, en ser reclassificades des de participacions associades a entitats dependents.

Variacions per aplicació del mètode d'integració proporcional a entitats multigrup

A partir de l'última informació pública disponible, a continuació es mostra l'estimació de les variacions més significatives en el Balanç i en el Compte de Pèrdues i Guanys que s'haurien produït en cas que s'hagués aplicat a les societats més rellevants el mètode d'integració proporcional a 31 de desembre de 2013 i 2012.

(Milions d'euros)	2013	2012
Balanç		
Increment de l'actiu total del Grup CaixaBank	575	892
Variacions més significatives del passiu		
Dipòsits de la clientela	(137)	(72)
Dipòsits d'entitats de crèdit	62	61
Altres passius financers	106	126
Passius per contractes d'assegurances	535	478
Compte de Pèrdues i Guanys		
Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers	1.202	1.151
Altres càrregues d'explotació, despeses d'administració i amortització	(1.116)	(1.083)

Totes les variacions del Compte de Pèrdues i Guanys es compensarien a través de la reducció de l'import de l'epígraf «Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació».

Informació financera d'entitats integrades pel mètode de la participació

A continuació es mostra la informació financera resumida de les entitats valorades pel mètode de la participació, que inclou entitats multigrup i associades, d'acord amb les últimes dades disponibles a la data de preparació d'aquests Comptes Anuals.

31-12-2013

(Milers d'euros)	ACTIU	PASSIU	RESULTATS DE L'ENTITAT	INGRESSOS DE L'ACTIVITAT ORDINÀRIA
Erste Group Bank AG	207.852.000	196.052.000	430.275	7.485.000
Repsol, SA	67.277.000	38.013.000	1.287.000	44.019.000
The Bank of East Asia, LTD	65.221.494	59.150.309	315.712	1.339.343
Banco BPI, SA	43.010.862	40.784.010	72.682	440.795
Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV	21.610.395	16.946.217	462.636	1.206.995
Boursorama, SA	5.229.891	4.438.251	17.565	148.910
Altres no cotitzats	5.465.645	3.393.929	162.436	3.202.015
Total	415.667.287	358.777.716	2.748.306	57.842.058

Per a les societats que cotitzen, s'inclouen les últimes dades públiques disponibles, normalment les corresponents a 30 de setembre de 2013, i per a les no cotitzades, corresponen a les últimes dades disponibles (reals o estimades).

31-12-2012

(Milers d'euros) ENTITAT	ACTIU	PASSIU	RESULTATS DE L'ENTITAT	INGRESSOS DE L'ACTIVITAT ORDINÀRIA
Erste Group Bank AG	216.990.000	200.590.000	597.300	8.338.100
Repsol, SA	70.957.000	43.914.000	1.796.000	44.687.000
The Bank of East Asia, LTD	62.535.290	57.184.734	291.285	1.284.071
Banco BPI, SA	45.184.375	43.348.270	117.057	2.011.977
Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV	19.414.537	14.874.645	324.067	1.783.730
Boursorama, SA	4.579.365	3.856.937	18.804	148.794
Altres no cotitzats	10.202.527	5.725.018	268.484	4.697.061
Total	429.863.094	369.493.604	3.412.997	62.950.733

Per a les societats que cotitzen s'inclouen les últimes dades públiques disponibles, usualment les corresponents a 30 de setembre de 2012; per a les no cotitzades, corresponen a les últimes dades disponibles (reals o estimades).

19. Actius per reassegurances

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació Consolidats és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Primes no consumides	730	104
Provisions matemàtiques	511.095	578.244
Prestacions	7.487	4.948
Total	519.312	583.296

En aquest epígraf del Balanç de Situació es recullen, bàsicament, les provisions matemàtiques a càrrec de la companyia Berkshire Hathaway Life Insurance Company of Nebraska, assumides en virtut del contracte de reassegurança subscrit en l'exercici 2012 per VidaCaixa per tal de mitigar el risc de longevitat associat a la seva cartera de rendes vitalícies.

20. Actiu material

La composició del capítol «Actiu material», les seves corresponents amortitzacions acumulades i els moviments que s'han produït durant els exercicis 2013 i 2012 són els següents:

(Milers d'euros)	2013			2012		
	TERRENYS I EDIFICIS	MOBILIARI, INSTAL·LACIONS I ALTRES	TOTAL	TERRENYS I EDIFICIS	MOBILIARI, INSTAL·LACIONS I ALTRES	TOTAL
Cost						
Saldo a l'inici de l'exercici	3.027.963	3.543.556	6.571.519	2.617.134	2.874.308	5.491.442
Altes per combinacions de negoci	128.601	150.273	278.874	1.051.127	758.444	1.809.571
Altes	37.823	178.530	216.353	2.492	202.413	204.905
Baixes	(52.505)	(140.308)	(192.813)	(296.025)	(292.514)	(588.539)
Traspassos	(262.900)	(161.526)	(424.426)	(346.765)	905	(345.860)
Saldo al tancament de l'exercici	2.878.982	3.570.525	6.449.507	3.027.963	3.543.556	6.571.519
Amortització acumulada						
Saldo a l'inici de l'exercici	(481.217)	(2.710.627)	(3.191.844)	(421.653)	(2.168.356)	(2.590.009)
Altes per combinacions de negoci	(23.138)	(110.801)	(133.939)	(136.169)	(634.541)	(770.710)
Altes	(33.308)	(188.249)	(221.557)	(26.259)	(185.228)	(211.487)
Baixes	459	119.085	119.544	69.338	272.681	342.019
Traspassos	60.195	141.221	201.416	33.526	4.817	38.343
Saldo al tancament de l'exercici	(477.009)	(2.749.371)	(3.226.380)	(481.217)	(2.710.627)	(3.191.844)
D'ús propi net	2.401.973	821.154	3.223.127	2.546.746	832.929	3.379.675
Cost						
Saldo a l'inici de l'exercici	0	0	0	0	138.288	138.288
Traspassos			0		(138.288)	(138.288)
Saldo al tancament de l'exercici	0	0	0	0	0	0
Amortització acumulada						
Saldo al tancament de l'exercici	0	0	0	0	(12.434)	(12.434)
Traspassos			0		12.434	12.434
Saldo al tancament de l'exercici	0	0	0	0	0	0
En arrendament operatiu net	0	0	0	0	0	0

(Milers d'euros)	2013			2012		
	TERRENYS I EDIFICIS	MOBILIARI, INSTAL·LACIONS I ALTRES	TOTAL	TERRENYS I EDIFICIS	MOBILIARI, INSTAL·LACIONS I ALTRES	TOTAL
Cost						
Saldo a l'inici de l'exercici	1.358.926	89.868	1.448.794	298.258	40.741	338.999
Altes per combinacions de negoci	7.994		7.994	155.854	9.656	165.510
Altes	19.051	2.535	21.586	326.820	4.152	330.972
Baixes	(199.945)	(53.508)	(253.453)	(54.302)	(1.312)	(55.614)
Traspassos	1.642.255	126.401	1.768.656	632.296	36.631	668.927
Saldo al tancament de l'exercici	2.828.281	165.296	2.993.577	1.358.926	89.868	1.448.794
Amortització acumulada						
Saldo a l'inici de l'exercici	(77.605)	(54.669)	(132.274)	(23.894)	(29.401)	(53.295)
Altes per combinacions de negoci	(1.957)		(1.957)	(6.082)	(2.036)	(8.118)
Altes	(24.031)	(5.980)	(30.011)	(7.957)	(2.265)	(10.222)
Baixes	13.791	8.205	21.996	4.544	1.066	5.610
Traspassos	(39.803)	(67.841)	(107.644)	(44.216)	(22.033)	(66.249)
Saldo al tancament de l'exercici	(129.605)	(120.285)	(249.890)	(77.605)	(54.669)	(132.274)
Fons de deteriorament						
Saldo a l'inici de l'exercici	(147.513)	0	(147.513)	(10.325)	0	(10.325)
Altes per combinacions de negoci	(3.001)		(3.001)	(26.099)		(26.099)
Dotacions i traspassos	(300.123)		(300.123)	(111.208)		(111.208)
Recuperacions i utilitzacions	1.384		1.384	119		119
Saldo al tancament de l'exercici	(449.253)	0	(449.253)	(147.513)	0	(147.513)
Inversions immobiliàries	2.249.423	45.011	2.294.434	1.133.808	35.199	1.169.007
Total actiu material	4.659.844	857.716	5.517.560	3.680.554	868.128	4.548.682

Els immobles classificats com a actiu material procedents de Banco de Valencia i Banca Cívica van ser registrats al seu valor raonable a la data de les respectives combinacions, calculats mitjançant l'actualització dels valors de taxació disponibles i en funció de l'evolució dels preus dels locals i les oficines segons la ubicació i l'ús.

En data 18 de desembre de 2012, CaixaBank va formalitzar la venda de 439 oficines a Soimob Inmobiliària, SAU, filial de la societat mexicana Inmobiliària Carso, SA de CV, per un import de 428,2 milions d'euros, amb una plusvàlua bruta de 204 milions d'euros que està registrada a l'epígraf «Guany (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del Compte de Pèrdues i Guany Adjunt de l'exercici 2012 (vegeu Nota 40). Simultàniament es va formalitzar amb aquesta societat un contracte d'arrendament operatiu, amb manteniment, assegurances i tributs a càrrec de l'arrendatari, per un termini de compliment obligat de 25 anys. Durant aquest termini, la renda s'actualitza anualment d'acord amb la variació que experimenti durant els dotze mesos anteriors l'Índex Harmonitzat de Preus de Consum de l'Eurozona per 1,4. Inicialment, la renda es va fixar en 2,9 milions d'euros al mes pagadors per trimestres. El Grup ha confirmat mitjançant les proves necessàries que la renda pagada es manté a preus de mercat.

El contracte incorpora una opció de compra exercitable per CaixaBank al venciment final de l'arrendament pel valor de mercat de les oficines en aquesta data que serà determinat, si escau, per experts independents, així com un dret de primera oferta en cas que l'arrendador vulgui vendre alguna de les oficines subjectes a aquest contracte. Entre la resta de condicions pactades, totes elles habituals de mercat en contractes d'arrendament operatiu, destaca que no es preveu la transferència de la propietat dels immobles a CaixaBank a la seva finalització, i CaixaBank té el dret de no prorrogar els lloguers més enllà del període mínim d'obligat compliment.

La despesa per arrendament reconeguda per CaixaBank durant els exercicis 2013 i 2012 per aquests contractes va pujar a 34,8 i 1,3 milions d'euros, respectivament. El valor dels pagaments futurs mínims en què incorrerà CaixaBank durant el període d'obligat compliment, sense considerar l'actualització futura de la renda ni que s'hagin d'exercir les pròrrogues ni l'opció de compra existent, puja a 31 de desembre de 2013 a 833,9 milions

d'euros. D'aquest import, 34,8 milions d'euros corresponen al termini d'un any, 139,2 milions d'euros entre un i cinc anys i 659,9 milions d'euros a més de cinc anys.

Amb data 1 de gener de 2012, Grup CaixaBank va reclassificar 125.854 milers d'euros d'actius materials en arrendament operatiu, que es registraven a l'epígraf «Actiu material – Immobilitzat material», a arrendament financer. Aquest criteri va ser fruit de l'anàlisi de l'evolució de les condicions i les peculiaritats de les operacions de CaixaRenting, SA durant el seu període de contracte, dins de l'entorn econòmic d'aquell moment, que van portar a concloure que aquestes operacions complien, en aquella data, les condicions establertes a la normativa vigent per ser classificades com a arrendament financer o, si escau, en funció de les expectatives d'exercici de l'opció de compra d'aquestes operacions. A 31 de desembre de 2013 i 2012, el saldo es registra a l'epígraf del Balanç de Situació «Inversions creditícies», sense impacte en el Compte de Pèrdues i Guanyos.

En l'exercici 2013, els traspessos en «Inversions immobiliàries» recullen principalment el valor dels immobles que són reclassificats des dels epígrafs «Actius no corrents en venda» i «Existències» en el moment en què són posats en règim de lloguer (vegeu Notes 17 i 22).

Els traspessos registrats en l'exercici 2012 a «Actiu material d'ús propi» corresponen principalment a reclassificacions a l'epígraf «Actius no corrents en venda» (vegeu Nota 17).

Els traspessos registrats en l'exercici 2012 a «Inversions immobiliàries» corresponen bàsicament a reclassificacions des de l'epígraf «Existències» (vegeu Nota 22). Aquestes reclassificacions es van produir un cop incorporats els actius de Banca Cívica, d'acord amb els criteris de classificació del Grup.

Els ingressos d'explotació de les inversions immobiliàries es registren en el capítol «Altres productes d'explotació» del Compte de Pèrdues i Guanyos; les despeses d'explotació es registren en el capítol «Altres càrregues d'explotació» (vegeu Nota 35).

Els actius materials d'ús propi estan assignats a la unitat generadora d'efectiu (UGE) del Negoci Bancari. A 31 de desembre de 2013 i 2012 es van dur a terme les corresponents proves de deteriorament sobre el valor net dels actius associats a l'UGE del Negoci Bancari (vegeu Nota 21). El resultat de les proves no va posar de manifest la necessitat de fer dotacions en els actius inclosos en aquest epígraf.

En els exercicis 2013 i 2012 s'ha registrat la baixa d'actius materials fora d'ús, fet que ha suposat el registre de sanejaments per un import de 14.304 i 9.990 milers d'euros, respectivament, que estan registrats en el capítol «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius» (vegeu Nota 39).

Per a les inversions immobiliàries, anualment es fan taxacions per mètodes estadístics, excepte per a les taxacions amb una antiguitat superior a 2 anys o excepte en el cas d'immobles singulars o no susceptibles de producció repetida. Com a resultat d'aquestes taxacions, s'han registrat, a 31 de desembre de 2013, sanejaments per un import de 70 milions d'euros. Les dotacions totals netes al fons de deteriorament en els exercicis 2013 i 2012 pugen a 84.660 i 49.392 milers d'euros, respectivament (vegeu Nota 39).

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el Grup CaixaBank no manté compromisos significatius de compra d'elements d'immobilitzat material, excepte pels indicats en els paràgrafs anteriors.

21. Actiu intangible

Fons de comerç

El detall del fons de comerç a 31 de desembre de 2013 i 2012 és el següent:

Fons de comerç

(Milers d'euros)	UGE	31-12-2013	31-12-2012
Adquisició de Banca Cívica	Bancària	2.019.996	2.019.996
Adquisició de Banca Cívica Vida y Pensiones	Assegurances	137.180	83.085
Adquisició de CajaSol Vida y Pensiones	Assegurances	48.130	
Adquisició de CajaCanarias Vida y Pensiones	Assegurances	60.300	
Adquisició de Banca Cívica Gestión de Activos	Bancària	9.220	16.420
Adquisició del negoci a Espanya de Morgan Stanley	Bancària/Assegurances (1)	402.055	402.055
Adquisició de Bankpime, SA	Bancària	39.406	39.406
Adquisició de VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros (Grup VidaCaixa Grupo, SA)	Assegurances	330.929	330.929
Total		3.047.216	2.891.891

(1) D'aquest import, 3,7 milions d'euros estan adscrits a l'UGE d'Assegurances i la resta, a l'UGE Bancària.

El moviment dels fons de comerç en societats dependents corresponent als exercicis 2013 i 2012 ha estat el següent:

Moviment dels fons de comerç

(Milers d'euros)	2013	2012
Saldo a l'inici de l'exercici	2.891.891	772.390
Més:		
Adquisició Banca Cívica (Nota 8)		2.040.262
Adquisició Banca Cívica Vida y Pensiones, SA (Nota 8)		83.085
Adquisició Banca Cívica Gestión de Activos, SA (Nota 8)		16.420
Adquisició Cajasol Vida y Pensiones, SA (Nota 8)	48.130	
Adquisició CajaCanarias Vida y Pensiones, SA (Nota 8)	60.300	
Adquisició Cajasol Seguros Generales, SA (Nota 8)	71.850	
Reclassificació a fons de comerç d'actius intangibles de Banca Cívica Vida y Pensiones, SA	54.095	
Menys:		
Venda de negoci de depositaria de Banca Cívica (Nota 8)		(3.846)
Venda de negoci de gestió d'Actius de Banca Cívica (Nota 8)		(16.420)
Venda Cajasol Seguros Generales	(71.850)	
Reclassificació a actius intangibles de part del fons de comerç de Banca Cívica Gestión de Activos, SA	(7.200)	
Saldo al tancament de l'exercici	3.047.216	2.891.891

A 31 de desembre de 2013, el saldo d'aquest epígraf del Balanç de Situació Consolidat adjunt ha variat respecte a l'existent a 31 de desembre de 2012 per la combinació de negocis amb Cajasol Vida y Pensiones i Caja Canarias Vida y Pensiones, tal com es descriu a la Nota 8. Els fons de comerç més rellevants s'han originat en les adquisicions en exercicis anteriors dels negocis de Banca Cívica, Morgan Stanley a Espanya, de VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros i de Bankpime, SA.

Les «Altes per combinacions de negoci» de l'exercici 2012 corresponien a l'adquisició del negoci de Banca Cívica per 2.040.262 milers d'euros i l'adquisició del control del negoci assegurador amb la compra de Banca Cívica Vida y Pensiones, per 83.085 milers d'euros (vegeu Nota 8).

Al segon semestre de l'exercici 2012, CaixaBank va vendre el negoci de gestió d'actius procedent de Banca Cívica a InverCaixa Gestión, SGIIC, SAU (filial 100% de CaixaBank), per la qual cosa es van donar de baixa 16.420 milers d'euros del fons de comerç de Banca Cívica i va aflorar un nou fons de comerç per l'adquisició de Banca Cívica Gestión de Activos pel mateix import. Addicionalment, es va vendre el negoci de dipositaría de Banca Cívica a la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvi, fet que va suposar una baixa en el fons de comerç de Banca Cívica de 3.846 milers d'euros.

Altres actius intangibles

El detall dels altres actius intangibles a 31 de desembre de 2013 i 2012 és el següent:

(Milers d'euros)	VIDA ÚTIL	31-12-2013	31-12-2012
Actius intangibles identificats en l'adquisició de Banca Cívica	4 a 9,5 anys	158.006	181.710
Marques identificades en l'adquisició del Banco de Valencia	Indefinida	8.000	
Relacions amb clients (<i>core deposits</i>) del Banco de Valencia	6,2 anys	23.890	
Cartera d'assegurances de Banca Cívica Vida y Pensiones	10 anys	64.975	149.207
Cartera d'assegurances de CajaSol Vida y Pensiones	10 anys	13.760	
Cartera d'assegurances de CajaCanarias Vida y Pensiones	10 anys	8.717	
Programari i altres	4 anys	182.235	212.256
Carteres assegurances de vida de VidaCaixa, SA (1)	10 anys	72.750	90.951
Contractes amb clients de Morgan Stanley (1)	11 anys	31.648	38.143
Contractes amb clients de Banca Cívica Gestión de Activos	10 anys	6.510	
Contractes amb clients de Bankpime i altres (1)	10 anys	11.593	13.057
Total		582.084	685.324

(1) La vida útil residual de la cartera d'assegurances és de 4 anys; per als contractes amb clients de Morgan Stanley és de 5 anys i per als contractes de clients de Bankpime és de 8 anys.

El moviment que s'ha produït en aquest epígraf del Balanç de Situació, en els exercicis 2013 i 2012, és el següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Saldo a l'inici de l'exercici	685.324	403.116
Més:		
Altes per combinacions de negoci adquisició del Banco de Valencia	41.607	
Altes per addicions de programari i altres	96.922	129.704
Alta per combinació de negocis amb Cajasol Seguros Generales, Cajasol Vida y Pensiones i CajaCanarias Vida y Pensiones (Nota 8)	48.586	
Altes per combinacions de negoci Adquisició de Banca Cívica		207.517
Altes per combinacions de negoci Adquisició de Banca Cívica Vida y Pensiones		153.032
Reclassificació fons de comerç de Banca Cívica Gestión de Activos a actius intangibles	7.200	
Menys:		
Amortitzacions amb càrrec a resultats	(168.314)	(118.770)
Amortització extraordinària intangibles de VidaCaixa, SA, per venda de cartera (Nota 8)		(74.600)
Reclassificació Actius Intangibles de Banca Cívica Vida y Pensiones	(88.057)	
Venda Actiu Intangible negoci <i>merchant</i> de Banca Cívica		(5.764)
Sanejaments (Nota 39)	(41.184)	(8.911)
Saldo al tancament de l'exercici	582.084	685.324

Les «Altes per combinacions de negoci» de l'exercici 2013 corresponen als actius intangibles identificats en l'adquisició de Banco de Valencia, inclouen bàsicament el valor de les relacions amb clients (*core deposits*), per un import de 33 milions d'euros, i s'amortitzen linealment en 6,2 anys.

Les «Altes per combinacions de negoci» de l'exercici 2012 corresponen als actius intangibles identificats en l'adquisició de Banca Cívica i en l'adquisició dels negocis asseguradors de Banca Cívica Vida y Pensiones, Cajaburgos Vida i CAN Seguros de Salud (Aegon) (vegeu Nota 8).

Els actius intangibles registrats com a conseqüència de la combinació de negocis amb Banca Cívica (vegeu Nota 8) corresponen, bàsicament, al valor de les relacions amb clients (*core deposits*) de Banca Cívica. L'import d'aquestes relacions es va quantificar en 170,6 milions d'euros i s'amortitza linealment en 9,5 anys.

S'inclou, a més, la valoració dels drets d'ús de les marques Cajasol, Caja Navarra, Caja de Burgos, Caja Canarias i Caja Guadalajara, durant 4 anys, establert en l'Acord d'Integració relatiu a l'operació de fusió, per un import de 23 milions d'euros i la valoració de les relacions amb clients per al negoci Merchant de Banca Cívica, per un import de 5,7 milions d'euros. Aquest negoci ha estat venut posteriorment, per la qual cosa l'actiu intangible es va donar de baixa (vegeu Nota 8).

En el procés d'assignació del preu pagat en la combinació de negocis per la compra de Banca Cívica Vida y Pensiones descrita en la Nota 8, es van registrar actius intangibles associats a la cartera asseguradora per un import de 153.032 milers d'euros, amb una vida útil estimada de 10 anys.

Test de deteriorament

L'import que cal recuperar de la UGE del Negoci Bancari s'ha determinat a partir de l'assignació dels fons propis del Grup CaixaBank sobre la base dels models interns de capital regulatori, els quals prenen en consideració els riscos assumits per cadascun dels negocis. Aquest import per recuperar de l'UGE es compara amb el seu import recuperable per tal de determinar la possible existència de deteriorament.

El Grup estima el valor recuperable partint del valor en ús, el qual s'ha determinat mitjançant el descompte dels dividends esperats a mitjà termini obtinguts a partir del pressupost del Grup i extrapolats fins al 2020 (7 exercicis), un període que, en la seva globalitat, recolliria l'estabilització de l'activitat bancària a Espanya (8 exercicis en la prova de deteriorament de l'exercici 2012). Així mateix i a aquests efectes, el Grup duu a terme, amb caràcter semestral, un exercici d'actualització dels fluxos d'efectiu projectats amb la finalitat d'incorporar les possibles desviacions al model d'estimació del valor recuperable. En el treball efectuat a 31 de desembre de 2013 s'ha constatat que les projeccions utilitzades en l'anterior test de deteriorament no difereixen substancialment de la realitat i que les desviacions que s'han produït no haguessin afectat les conclusions de l'anàlisi anterior.

Les hipòtesis principals utilitzades en la projecció de fluxos s'han basat en estimacions de les variables macroeconòmiques principals aplicades a l'activitat del Grup i tenen en compte un marge d'interessos sobre actius totals mitjans previst que oscil·la entre l'1,27% i l'1,65% (entre l'1,28% i l'1,85% en l'exercici anterior), un cost de risc sobre la cartera creditícia bruta que varia entre l'1,42% i el 0,6% (entre el 0,97% i el 0,63% en l'exercici anterior) i una taxa de creixement del 2% (igual que la utilitzada en l'exercici anterior), tendent a recollir els efectes de la inflació. La taxa de descompte aplicada en les projeccions ha estat del 10,5% (11% en l'exercici anterior), calculada sobre la mitjana del tipus d'interès del bo espanyol a 10 anys dels últims exercicis, més una prima de risc associada al negoci bancari i a l'entitat.

El Grup fa una anàlisi de sensibilitat sobre les variables més significatives. En aquest sentit, de manera complementària a l'escenari central, s'han calculat variacions possibles en les principals hipòtesis clau del model, taxa de descompte: -1%, + 1%, taxa de creixement: -0,5%, +0,5%, Marge d'interès: -0,1% + 0,1% i risc de crèdit: -0,1% + 0,1%, per tal de confirmar que l'import recuperable continua sent superior a l'import a recuperar. Després de l'anàlisi de sensibilitat efectuada, i incloent-hi hipòtesis adverses, no s'ha posat de manifest la necessitat de fer dotacions en l'exercici 2013 als fons de comerç adscrits a l'UGE de Negoci bancari. També s'ha comprovat que el valor obtingut de la UGE en un escenari advers continua sent substancialment superior al valor dels fons propis operatius.

Respecte de la determinació del valor recuperable de la UGE del negoci assegurador, aquesta es basa en el valor en ús. S'han calculat els fluxos de caixa esperats en els propers 5 exercicis de les carteres de vida (5 exercicis en l'exercici anterior), assumint una taxa de creixement posterior del 2%, tendent a recollir els efectes de la inflació. Aquests fluxos esperats s'han descomptat a una taxa del 10% (9,4% en l'exercici anterior).

Les taxes de descompte aplicades en les projeccions han estat calculades sobre el tipus d'interès del bo espanyol a 10 anys més una prima de risc associada a cada negoci.

De les anàlisis fetes no se'n desprèn la necessitat de registrar deterioraments pels fons de comerç i els actius intangibles registrats, fins i tot en els escenaris més adversos calculats mitjançant variacions en les hipòtesis sobre les variables més significatives del model.

Tampoc no hi ha cap canvi raonablement possible en les hipòtesis o projeccions que pugui implicar el registre de dotacions al deteriorament del valor dels fons de comerç al tancament de l'exercici 2013.

22. Resta d'actius i passius

Aquests capítols dels Balanços de Situació inclouen les existències i altres actius i passius relacionats amb l'operativa habitual dels mercats financers i amb els clients.

La composició del saldo d'aquests capítols dels Balanços de Situació és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Existències	1.455.156	1.097.927
Dividends renda variable meritats no cobrats	79.190	111.436
Altres periodificadores	858.990	757.782
<i>de les quals: Despeses pagades no meritades</i>	<i>261.200</i>	<i>221.531</i>
Altres actius	343.863	261.349
<i>dels quals: Operacions en camí</i>	<i>182.646</i>	<i>40.182</i>
Total resta d'actius	2.737.199	2.228.494
Altres periodificadores	848.923	977.257
<i>de les quals: Despeses generals meritades no pagades</i>	<i>182.506</i>	<i>215.451</i>
<i>de les quals: Ingressos per marge comercial en derivats no meritats</i>	<i>0</i>	<i>204.921</i>
Altres passius	1.100.867	1.058.128
<i>dels quals: Operacions en camí</i>	<i>758.320</i>	<i>390.551</i>
<i>dels quals: Comptes transitoris per vendes d'immobles</i>	<i>527.007</i>	<i>430.641</i>
Total resta de passius	1.949.790	2.035.385

A 31 de desembre de 2013 i 2012, estan registrats 288.492 i 313.818 milers d'euros, respectivament, en concepte de la derrama del Fons de Garantia de Dipòsits per liquidar en els propers 9 anys en els epígrafs «Altres periodificadores» dels capítols «Resta d'actius» i «Resta de passius» (vegeu Nota 1).

Les existències que, bàsicament, corresponen a terrenys i immobles en curs de construcció es valoren per l'import menor entre el seu cost, incloent-hi les despeses de finançament i el seu valor de realització, entès com el preu estimat de venda net dels costos estimats de producció i comercialització.

La composició del saldo de l'epígraf «Existències» dels Balanços de Situació és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS
Terrenys i edificis	2.152.938	464.430	1.878.598	63.882
Altres		13.138		355.459
Menys:				
Fons de deteriorament	(978.215)	(197.135)	(1.081.514)	(118.498)
Existències	1.174.723	280.433	797.084	300.843

A continuació es facilita el moviment de l'epígraf «Existències» dels exercicis 2013 i 2012:

Moviment d'existències

(Milers d'euros)	2013		2012	
	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS	ACTIUS PROCEDENTS DE REGULARITZACIONS CREDITÍCIES	ALTRES ACTIUS
Saldo a l'inici de l'exercici	1.878.598	419.341	208.039	39.181
Més:				
Alta per integració Banca Cívica (Nota 8)			2.186.873	375.394
Adquisicions	786.212	77.123	709.150	11.717
Traspassos i altres	45.951			132.691
Menys:				
Cost de vendes (1)	(86.577)	(11.482)	(33.126)	(5.186)
Traspassos i altres	(471.246)	(7.414)	(1.192.338)	(134.456)
Subtotal	2.152.938	477.568	1.878.598	419.341
Fons de deteriorament	(978.215)	(197.135)	(1.081.514)	(118.498)
Saldo al tancament de l'exercici	1.174.723	280.433	797.084	300.843

(1) Inclou els costos imputables a les vendes de béns i a la prestació de serveis no financers.

Els «Traspassos i altres» de l'exercici 2012 es corresponen bàsicament amb reclassificacions des d'aquest epígraf als epígrafs «Actius no corrents en venda» i «Inversions immobiliàries» (vegeu Notes 17 i 20). Aquestes reclasificacions es van produir un cop incorporats els actius de Banca Cívica, d'acord amb els criteris de classificació del Grup.

El moviment del fons de deteriorament de l'epígraf «Existències» dels exercicis 2013 i 2012 ha estat el següent (vegeu Nota 39):

Moviment del fons de deteriorament

(Milers d'euros)	2013	2012
Saldo a l'inici de l'exercici	1.200.012	158.584
Més:		
Alta per integració de Banca Cívica (Nota 8)		1.097.000
Dotacions (Nota 39)	226.991	176.248
Traspassos	(237.813)	(224.602)
Menys:		
Utilitzacions	(13.840)	(7.218)
Saldo al tancament de l'exercici	1.175.350	1.200.012

23. Passius financers a cost amortitzat

La composició del saldo d'aquest capítol dels Balanços de Situació, tenint en compte la naturalesa de l'instrument financer que origina el passiu, és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Dipòsits de bancs centrals	20.049.617	32.976.829
Dipòsits d'entitats de crèdit	21.182.596	18.334.133
Dipòsits de la clientela	175.161.631	160.833.865
Dèbits representats per valors negociables	37.938.304	46.626.080
Passius subordinats	4.809.149	5.941.528
Altres passius financers	3.237.879	3.733.220
Total	262.379.176	268.445.655

A 31 de desembre de 2013 i 2012, l'epígraf «Dipòsits de bancs centrals» inclou, bàsicament, 15.480 i 27.980 milions d'euros, respectivament, corresponents al finançament obtingut en les subhastes extraordinàries de liquiditat a tres anys per part del Banc Central Europeu (LTRO). Addicionalment, hi ha dipòsits interbancaris (no col·lateralitzats) de diversos bancs centrals i agències majoritàriament en divisa per un import de 4.570 i 4.447 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012. L'aportació del Banco de Valencia en aquest epígraf a la data d'integració va pujar a 5.800 milions d'euros (vegeu Nota 8).

A continuació es facilita un detall dels principals ajustos de valoració inclosos en cadascun dels diferents tipus de passius del capítol «Passius financers a cost amortitzat»:

31-12-2013

(Milers d'euros)	SALDO BRUT	AJUSTOS PER VALORACIÓ				SALDO EN BALANÇ
		INTERESSOS MERITATS	MICRO-COBERTURES	COSTOS TRANSACCIÓ	PRIMES I DESCOMPTE	
Dipòsits de bancs centrals	19.840.320	209.297				20.049.617
Dipòsits d'entitats de crèdit	21.118.116	51.181	13.305		(6)	21.182.596
Dipòsits de la clientela ⁽¹⁾	175.492.359	945.938			(1.276.666)	175.161.631
Dèbits representats per valors negociables ⁽²⁾	37.331.122	880.608	28.521	(73.913)	(228.034)	37.938.304
Passius subordinats	4.893.293	6.667		(4.489)	(86.322)	4.809.149
Altres passius financers	3.237.879					3.237.879
Total	261.913.089	2.093.691	41.826	(78.402)	(1.591.028)	262.379.176

(1) La columna «Primes i descomptes» inclou els ajustos a valor raonable efectuats als dipòsits a la clientela aportats per Banca Cívica a la data d'integració, principalment per les cèdules singulars.

(2) Els costos de transacció corresponen majoritàriament al cost dels avals de l'Estat en les emissions de bons fets per Banca Cívica. La majoria s'han cancel·lat entre maig i juny, amb la qual cosa s'ha recuperat el cost.

31-12-2012

(Milers d'euros)	AJUSTOS PER VALORACIÓ					SALDO EN BALANÇ
	SALDO BRUT	INTERESSOS MERITATS	MICRO-COBERTURES	COSTOS TRANSACCIÓ	PRIMES I DESCOMPTES	
Dipòsits de bancs centrals	32.735.529	241.300				32.976.829
Dipòsits d'entitats de crèdit	18.278.037	39.483	16.618		(5)	18.334.133
Dipòsits de la clientela (1)	161.241.044	1.064.015			(1.471.194)	160.833.865
Dèbits representats per valors negociables (2)	46.209.290	955.589		(368.623)	(170.176)	46.626.080
Passius subordinats	6.025.963	31.139		(2.793)	(112.781)	5.941.528
Altres passius financers	3.733.220					3.733.220
Total	268.223.083	2.331.526	16.618	(371.416)	(1.754.156)	268.445.655

(1) La columna «Primes i descomptes» inclou els ajustos a valor raonable fets als dipòsits a la clientela aportats per Banca Cívica en la data d'integració, principalment per les cèdules singulars.

(2) Els costos de transacció corresponen majoritàriament al cost dels avals de l'Estat en les emissions de bons realitzades per Banca Cívica.

23.1. Dipòsits d'entitats de crèdit

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels Balanços de Situació, sense considerar els ajustos per valoració i tenint en compte la naturalesa de les operacions, s'indica a continuació:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
A la vista	3.693.039	5.561.711
Comptes mutus	93	435.395
Altres comptes	3.692.946	5.126.316
A termini o amb preavis	17.425.077	12.716.326
Comptes a termini	8.267.127	6.439.055
<i>dels quals: cèdules hipotecàries nominatives</i>	<i>820.000</i>	<i>910.950</i>
Passius financers híbrids	2.255	378
Cessió temporal d'actius	9.155.695	6.276.893
Total	21.118.116	18.278.037

El 2013, el tipus d'interès efectiu mitjà dels passius que integren l'epígraf «Dipòsits d'entitats de crèdit» ha estat de l'1,32%. El 2012 va ser de l'1,82%. Aquest tipus resulta dels interessos meritats en l'exercici i no incorpora les rectificacions de costos com a conseqüència de cobertures comptables.

La incorporació de Banco de Valencia a aquest epígraf a la data d'integració (exercici 2013) va ascendir a 1.966 milions d'euros (vegeu Nota 8).

23.2. Dipòsits de la clientela

La composició del saldo d'aquest epígraf dels Balanços de Situació, sense considerar els ajustos per valoració i tenint en compte el sector i la naturalesa de les operacions, s'indica a continuació:

Per sectors

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Administracions públiques	4.702.320	6.129.757
Sector privat	170.790.039	155.111.287
Total	175.492.359	161.241.044

Per naturalesa

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Comptes corrents i altres comptes a la vista	45.184.245	36.608.169
Comptes d'estalvi	35.297.920	32.844.112
Imposicions a termini	87.309.403	82.980.571
<i>dels quals: cèdules hipotecàries nominatives</i>	<i>10.243.435</i>	<i>11.048.111</i>
Passius financers híbrids	4.303.330	4.590.659
Cessions temporals (*)	3.397.461	4.217.533
Total	175.492.359	161.241.044

(*) Inclou cessions temporals d'actius en operacions de mercat monetari mitjançant entitats de contrapartida, de 1.105 i 1.314 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 i a 31 de desembre de 2012, respectivament.

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels passius financers que integren l'epígraf «Dipòsits de la clientela» ha estat de l'1,66% i l'1,71%, respectivament. Aquest tipus resulta dels interessos meritats en l'exercici i no incorpora les rectificacions de costos com a conseqüència de cobertures comptables.

El valor raonable aportat pel Banco de Valencia a la data d'integració en aquest epígraf puja a 9.568 milions d'euros (vegeu Nota 8).

23.3. Dèbits representats per valors negociables

La composició del saldo d'aquest epígraf dels Balanços de Situació, sense considerar els ajustos per valoració, és la següent:

(Milers d'euros)	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
	31-12-2013	31-12-2012
Cèdules hipotecàries	26.815.146	31.018.554
Cèdules territorials	50.000	1.142.117
Bons simples	7.461.539	6.383.500
Bons de titulització	1.776.250	1.044.887
Híbrids	939.750	280.851
<i>Notes estructurades</i>	<i>345.450</i>	<i>280.851</i>
<i>Bo bescanviable en accions de Repsol</i>	<i>594.300</i>	
Pagarés	288.437	6.339.381
Total	37.331.122	46.209.290

La distribució per venciments residuals de les emissions de valors negociables emeses pel Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2013 i 2012, excepte les emissions de bons de titulització col·locades a tercers, és la següent:

Venciments residuals

(Milers d'euros)	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
	31-12-2013	31-12-2012
Menys d'1 any	6.553.287	12.199.527
Entre 1 i 2 anys	7.819.251	6.453.852
Entre 2 i 5 anys	13.789.401	7.340.199
Entre 5 i 10 anys	5.047.830	16.494.411
Més de 10 anys	2.345.103	2.676.414
Total	35.554.872	45.164.403

En els exercicis 2013 i 2012, el tipus d'interès efectiu mitjà dels passius financers que integren l'epígraf «Dèbits representats per valors negociables» ha estat del 3,86% i el 3,77%, respectivament. Aquest tipus resulta dels interessos meritats en l'exercici i no incorporen les rectificacions de costos com a conseqüència de cobertures comptables.

Cèdules hipotecàries

El detall de les emissions de cèdules hipotecàries és el següent:

Cèdules hipotecàries

(1 de 2)

(Milers d'euros) DATA	IMPORT NOMINAL INICIAL EN DIVISA	TIPUS D'INTERÉS NOMINAL	DATA AMORTITZACIÓ	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
				31-12-2013	31-12-2012
31-10-2003	1.250.000 €	4,250%	31-10-2013		1.250.000
31-10-2003	750.000 €	4,750%	31-10-2018	750.000	750.000
04-02-2004	750.000 €	4,250%	31-10-2013		750.000
04-02-2004	250.000 €	4,750%	31-10-2018	250.000	250.000
17-02-2005	2.500.000 €	3,875%	17-02-2025	2.500.000	2.500.000
30-09-2005	300.000 £	Lib 1A+0,020%	30-09-2015	359.842	367.602
05-10-2005	2.500.000 €	3,250%	05-10-2015	2.500.000	2.500.000
09-01-2006	1.000.000 €	E3M+0,075%	09-01-2018	1.000.000	1.000.000
18-01-2006	2.500.000 €	3,375%	30-06-2014	2.500.000	2.500.000
18-01-2006	2.500.000 €	3,625%	18-01-2021	2.500.000	2.500.000
20-04-2006 (1)	1.000.000 €	E3M+0,100%	30-06-2016	10.646	10.646
16-06-2006	150.000 €	E3M+0,060%	16-06-2016	150.000	150.000
22-06-2006	100.000 €	E3M%	20-06-2013		100.000
28-06-2006	2.000.000 €	4,250%	26-01-2017	2.000.000	2.000.000
28-06-2006	1.000.000 €	4,500%	26-01-2022	1.000.000	1.000.000
30-06-2006	150.000 €	E3M+0,005%	20-08-2013		150.000
30-06-2006	100.000 \$	Lib 3M-0,013%	20-06-2013		75.792
18-09-2006 (1)	1.000.000 €	E3M+0,100%	30-09-2016	7.982	7.982
18-10-2006	100.000 €	E3M+0,020%	18-10-2013		100.000
01-11-2006	255.000 \$	Lib 3M%	02-02-2037	184.903	193.270
28-11-2006	250.000 €	E3M+0,060%	28-11-2016	250.000	250.000
22-01-2007 (1)	1.000.000 €	E3M%	30-03-2017	6.380	6.380
30-03-2007	227.500 €	E3M+0,045%	20-03-2017	227.500	227.500
30-03-2007	68.000 €	E3M+0,010%	20-06-2014	68.000	68.000
09-05-2007 (1)	1.500.000 €	E3M+0,100%	30-09-2017	13.462	13.462
04-06-2007	2.500.000 €	4,625%	04-06-2019	2.500.000	2.500.000
13-07-2007	25.000 €	E3M+0,045%	20-03-2017	25.000	25.000
13-06-2008	100.000 €	5,432%	13-06-2038	100.000	100.000
14-05-2009	175.000 €	E3M+1,000%	14-05-2021	175.000	175.000

Cèdules hipotecàries

(2 de 2)

(Milers d'euros) DATA	IMPORT NOMINAL INICIAL EN DIVISA	TIPUS D'INTERÈS NOMINAL	DATA AMORTITZACIÓ	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
				31-12-2013	31-12-2012
26-05-2009	1.250.000 €	3,750%	26-05-2014	1.250.000	1.250.000
07-08-2009	750.000 €	3,750%	26-05-2014	750.000	750.000
18-12-2009	125.000 €	E3M+0,650%	18-12-2018	125.000	125.000
31-03-2010	1.000.000 €	3,500%	31-03-2016	1.000.000	1.000.000
07-05-2010	100.000 €	E3M+0,950%	07-05-2019	100.000	100.000
02-07-2010	300.000 €	E3M+1,750%	02-07-2018	300.000	300.000
18-08-2010	42.000 €	3,500%	30-04-2015	42.000	42.000
16-09-2010	1.000.000 €	3,125%	16-09-2013		1.000.000
06-10-2010 (2)	250.000 €	E6M+MARGE	06-10-2014 (5)		250.000
08-10-2010 (2)	250.000 €	E6M+MARGE	08-10-2015 (5)		250.000
15-10-2010	25.000 €	3,737%	15-10-2015	25.000	25.000
11-11-2010	300.000 €	E3M+1,630%	11-11-2013		300.000
22-02-2011	2.200.000 €	5,000%	22-02-2016	2.200.000	2.200.000
18-03-2011	570.000 €	4,706%	31-01-2014	570.000	570.000
18-03-2011	74.000 €	4,977%	02-02-2015	74.000	74.000
18-03-2011	1.250.000 €	4,750%	18-03-2015	1.250.000	1.250.000
27-04-2011	1.250.000 €	5,125%	27-04-2016	1.250.000	1.250.000
13-05-2011	180.000 €	4,471%	30-07-2014	180.000	180.000
02-08-2011 (3)	150.000 €	E3M+3,850%	02-08-2027	150.000	
14-11-2011	250.000 €	4,250%	26-01-2017	250.000	250.000
12-12-2011	250.000 €	E3M+3,000%	12-12-2023 (5)		200.000
16-02-2012	1.000.000 €	4,000%	16-02-2017	1.000.000	1.000.000
24-05-2012	1.000.000 €	4,900%	24-05-2018 (5)		1.000.000
24-05-2012	1.000.000 €	5,200%	24-05-2019 (5)		1.000.000
24-05-2012	2.000.000 €	5,300%	25-05-2020 (5)		2.000.000
07-06-2012	500.000 €	E6M+3,850%	07-06-2021 (5)		500.000
07-06-2012	2.000.000 €	E6M+3,850%	07-06-2022	2.000.000	2.000.000
07-06-2012	4.000.000 €	E6M+3,800%	07-06-2023 (6)	1.000.000	4.000.000
07-06-2012	3.500.000 €	E6M+3,800%	07-06-2024 (6)	2.900.000	3.500.000
07-06-2012	1.000.000 €	E6M+3,750%	07-06-2025	1.000.000	1.000.000
19-06-2012	4.250.000 €	E6M+3,750%	19-06-2026 (6)	3.000.000	4.250.000
03-07-2012	1.000.000 €	E6M+4,000%	03-07-2027	1.000.000	1.000.000
17-07-2012	750.000 €	E6M+4,250%	17-07-2027	750.000	750.000
17-07-2012	3.000.000 €	E6M+4,250%	17-07-2028 (6)	2.800.000	3.000.000
26-07-2012	500.000 €	E6M+4,700%	26-07-2020	500.000	500.000
26-03-2008 (4)	25.000 €	E6M+0,260%	26-03-2013		25.000
22-09-2009 (4)	150.000 €	E3M+1,500%	22-09-2017	150.000	150.000
10-02-2010 (4)	50.000 €	2,875%	27-09-2013		50.000
09-07-2010 (4)	50.000 €	E3M+2,200%	09-07-2020	50.000	50.000
25-01-2012 (4)	1.000.000 €	6,50%	25-01-2017 (5)		1.000.000
25-01-2012 (4)	1.000.000 €	6,750%	25-01-2018	1.000.000	1.000.000
25-01-2012 (4)	1.500.000 €	7,000%	25-01-2019	1.500.000	1.500.000
27-01-2012 (4)	1.000.000 €	7,250%	27-01-2020	1.000.000	1.000.000
13-06-2012 (4)	1.200.000 €	E3M+5,000%	13-06-2025 (5)		1.200.000
22-03-2013 (7)	2.000.000 €	3,000%	22-03-2018	2.000.000	
Cèdules hipotecàries				50.244.715	64.361.634
Valors propis comprats				(23.429.569)	(33.343.080)
Autocartera				(21.643.769)	(31.754.380)
Adquirits per empreses del Grup				(1.785.800)	(1.588.700)
Total				26.815.146	31.018.554

(1) Emissions col·locades en el mercat minorista. Les altres han estat col·locades en el mercat institucional.

(2) Marge creixent revisable trimestralment.

(3) Procedents de la fusió amb Banco de Valencia.

(4) Procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(5) Amortitzacions anticipades l'11-12-2013.

(6) Amortitzacions parcials anticipades.

(7) D'aquesta emissió, 1.000 milions es van col·locar en el mercat minorista i la resta en el mercat institucional.

Les variacions més significatives de l'exercici 2013 han estat les següents:

- S'ha dut a terme una emissió de cèdules hipotecàries per un import de 2.000 milions d'euros, a 5 anys, 1.000 dels quals s'han emès en el mercat institucional.
- Han vençut emissions per un import total de 3.725 milions d'euros.
- S'han amortitzat anticipadament emissions per un import total de 7.400 milions d'euros i s'han produït amortitzacions parcials anticipades per 5.050 milions d'euros.

Les variacions més rellevants de l'exercici 2012 van ser les següents:

- Es van emetre cèdules per un total de 25.700 milions d'euros, de les quals 24.500 milions d'euros van ser recomprades per incrementar els actius líquids pignorats al BCE.
- Es van integrar 7.875 milions d'euros procedents de Banca Cívica, dels quals es van amortitzar anticipadament, al setembre de 2012, 1.900 milions d'euros. Les cèdules recomprades van pujar a 5.700 milions d'euros.
- Van vèncer emissions per un import total de 2.217 milions d'euros.
- Es va llançar una oferta de recompra de la totalitat de quatre emissions de Cèdules Hipotecàries, per un valor nominal viu en la data de l'oferta de 2.101 milions d'euros. L'import nominal recomprat va ser de 2.072 milions d'euros i CaixaBank va procedir, una vegada feta la recompra, a amortitzar anticipadament tot l'import de cadascuna d'aquestes emissions que tenia en autocartera.

El saldo de cèdules hipotecàries emeses per CaixaBank i comprades per VidaCaixa puja, a 31 de desembre de 2013 i 2012, a 1.786 i 1.589 milions d'euros, respectivament.

D'acord amb les disposicions vigents, CaixaBank afecta expressament les hipoteques que constin inscrites a favor seu en garantia del capital i dels interessos de les emissions de cèdules hipotecàries.

CaixaBank té emeses i pendents d'amortització cèdules hipotecàries nominatives que, en funció de la contrapartida, estan registrades en els epígrafs «Dipòsits d'entitats de crèdit» o «Dipòsits de la clientela» dels Balanços de Situació (vegeu Notes 23.1 i 23.2).

A continuació es detalla el càlcul del grau de col-lateralització i sobrecol-lateralització a 31 de desembre de 2013 i 2012 de les cèdules hipotecàries emeses:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Cèdules hipotecàries no nominatives	50.244.715	64.361.634
Cèdules hipotecàries nominatives registrades en dipòsits de la clientela	10.243.434	11.048.111
Cèdules hipotecàries nominatives registrades en entitats de crèdit	820.000	910.950
Cèdules hipotecàries emeses (A)	61.308.149	76.320.695
Cartera total de préstecs i crèdits hipotecaris pendents d'amortització (*)	142.741.670	148.230.936
Participacions hipotecàries emeses	(577.625)	(109.310)
Certificats de transmissió hipotecària emesos	(5.011.470)	(5.121.010)
Bons hipotecaris emesos		
Cartera de préstecs i crèdits col-lateral per a cèdules hipotecàries (B)	137.152.575	143.000.616
Col-lateralització (B)/(A)	224%	187%
Sobrecol-lateralització [(B)/(A)]-1	124%	87%

(*) Inclou cartera en balanç i fora de balanç.

El grau de col·lateralització de les cèdules hipotecàries emeses per CaixaBank a 31 de desembre de 2013 respon a les mesures de prudència mantingudes per reforçar la posició de liquiditat amb l'objecte de fer front a possibles tensions o situacions de crisi en els mercats.

La liquiditat de CaixaBank, materialitzada en el net de dipòsits interbancaris i altres actius i passius monetaris als quals s'afegeix el saldo disponible de la pòlissa de crèdit amb el BCE, ha passat de 53.092 milions d'euros a 31 de desembre de 2012 a 60.762 milions d'euros a 31 de desembre de 2013 (vegeu Nota 3.3).

La informació requerida per la Llei del Mercat Hipotecari està desglossada en els Comptes Anuals de CaixaBank corresponents a l'exercici 2013.

Cèdules territorials

El detall de les emissions de cèdules territorials és el següent:

Cèdules Territorials

(Milers d'euros) DATA	IMPORT NOMINAL INICIAL EN DIVISA	TIPUS D'INTERÈS NOMINAL	DATA AMORTITZACIÓ	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
				31-12-2013	31-12-2012
28-02-2008	200.000 €	E6M+0,135%	28-02-2013		200.000
29-04-2010	1.000.000 €	2,500%	29-04-2013		1.000.000
20-10-2011	2.500.000 €	4,250%	19-06-2015	2.500.000	2.500.000
20-10-2011	1.500.000 €	3,875%	20-03-2014	1.500.000	1.500.000
24-05-2012	500.000 €	4,900%	24-05-2018	500.000	500.000
24-05-2012	500.000 €	5,200%	24-05-2019	500.000	500.000
12-02-2008 (1)	100.000 €	E3M+0,150%	12-02-2013		100.000
27-01-2012 (1)	250.000 €	6,000%	27-01-2016	250.000	250.000
01-02-2012 (1)	250.000 €	6,500%	01-02-2017	250.000	250.000
26-04-2012 (1)	200.000 €	4,750%	26-04-2015	200.000	200.000
07-06-2013	1.300.000 €	3,000%	07-06-2018	1.300.000	
Cèdules territorials				7.000.000	7.000.000
Valors propis comprats				(6.950.000)	(5.857.883)
Autocartera				(6.650.000)	(5.705.883)
Adquirits per empreses del Grup				(300.000)	(152.000)
Total				50.000	1.142.117

(1) Procedents de la fusió amb Banca Cívica.

Les cèdules territorials s'emeten amb la garantia de la cartera de préstecs i crèdits concedits a l'Estat, les comunitats autònomes i els ens locals, així com als organismes autònoms i a les entitats públiques empresarials que en depenen, i a altres entitats d'aquesta naturalesa de l'Espai Econòmic Europeu.

Durant l'exercici 2013, les variacions més significatives són les següents:

- S'ha dut a terme una emissió de cèdules territorials per un import de 1.300 milions d'euros amb venciment 5 anys i un cupó del 3% al mes de juny.
- Han vençut emissions per un import total de 1.300 milions d'euros.

Durant l'exercici 2012, les variacions més significatives van ser les següents:

- Emissions per un total de 1.000 milions d'euros.
- Incorporacions de les emissions de Banca Cívica per un import total de 800 milions d'euros.
- Venciments per un import total de 200 milions d'euros.
- La variació neta de l'autocartera va pujar a 1.707 milions d'euros.

Bons simples

El detall de les emissions de bons simples és el següent:

Bons Simples

(Milers d'euros) DATA	IMPORT NOMINAL INICIAL EN DIVISA	TIPUS D'INTERÈS NOMINAL	DATA AMORTITZACIÓ	AMORTITZACIÓ ANTICIPADA	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
					31-12-2013	31-12-2012
18-08-2004 (1)	30.000 €	6,200%	18-08-2019		30.000	30.000
20-11-2009	1.000.000 €	4,125%	20-11-2014		1.000.000	1.000.000
05-11-2010	1.000.000 €	3,750%	05-11-2013			1.000.000
09-03-2011 (2)	200.000 €	E3M+MARGEN	11-03-2013			200.000
21-06-2011 (2)	150.000 €	E3M+MARGEN	21-06-2013			150.000
20-01-2012	3.000.000 €	4,910%	20-01-2015		3.000.000	3.000.000
24-01-2007 (3)	40.157 €	0,204%	24-01-2022		40.030	40.035
04-07-2007 (3)	25.000 €	1,630%	04-07-2014		25.000	25.000
15-06-2007 (3)	30.000 €	2,000%	17-06-2019		30.000	30.000
22-11-2007 (3)	100.000 €	E12M+0,25%	22-11-2027		100.000	100.000
31-03-2010 (3)	200.000 €	3,125%	31-03-2015		200.000	200.000
06-04-2010 (3)	135.000 €	2,750%	06-04-2014		135.000	135.000
08-02-2010 (3)	30.000 €	E6M+0,24%	08-04-2013			30.000
12-02-2010 (3)	264.000 €	3,000%	12-02-2015		264.000	264.000
25-02-2010 (3)	350.000 €	3,250%	25-02-2015		350.000	350.000
30-03-2010 (3)	50.000 €	2,625%	07-02-2014		50.000	50.000
24-03-2010 (3)	350.000 €	3,260%	24-03-2015		350.000	350.000
30-03-2010 (3)	25.000 €	E6M+0,70%	30-03-2015		25.000	25.000
16-06-2010 (3)	400.000 €	3,624%	30-04-2015		400.000	400.000
30-06-2010 (3)	190.000 €	3,600%	28-06-2013			190.000
31-03-2011 (3)	10.000 €	4,260%	31-03-2014		10.000	10.000
31-03-2011 (3)	10.000 €	5,362%	31-03-2016		10.000	10.000
11-05-2011 (3)	11.000 €	4,543%	31-03-2014		11.000	11.000
24-02-2012 (3)	1.000.000 €	4,000%	24-02-2015	03-05-2013		1.000.000
06-06-2012 (3)	4.800.000 €	6,900%	06-06-2017	03-05-2013		4.800.000
06-06-2012 (3)	200.000 €	6,300%	06-06-2015	18-04-2013		200.000
22-01-2013	1.000.000 €	3,250%	22-01-2016		1.000.000	
30-01-2013	300.000 €	3,964%	30-01-2018		300.000	
11-04-2013	250.000 €	4,358%	31-10-2019		250.000	
14-05-2013	1.000.000 €	3,125%	14-05-2018		1.000.000	
18-10-2013	1.000.000 €	2,500%	18-04-2017		1.000.000	
Total emès					9.580.030	13.600.035
Valors propis comprats					(2.118.491)	(7.216.535)
<i>Autocartera</i>					<i>(421.130)</i>	<i>(6.661.274)</i>
<i>Adquirits per empreses del Grup</i>					<i>(1.697.361)</i>	<i>(555.261)</i>
Total					7.461.539	6.383.500

(1) Fins a l'abril del 2011, emissió de CaixaFinance, BV. A partir d'aquesta data CaixaBank modifica la seva condició de garant per la d'emissor. El rendiment és variable quan l'E12 M supera el 6%.

(2) Marge creixent revisable trimestralment.

(3) Procedent de la fusió amb Banca Cívica.

Les variacions més significatives de l'exercici 2013 han estat les següents:

- S'han dut a terme emissions per un import total de 3.550 milions d'euros, 3.000 dels quals s'han col·locat en el mercat institucional.
- S'han produït amortitzacions anticipades per un import total de 6.000 milions d'euros.
- S'han produït venciments per un import de 1.570 milions d'euros.

Les variacions més significatives de l'exercici 2012 van ser les següents:

- Emissions per un import total de 3.000 milions d'euros.
- La incorporació procedent de Banca Cívica, per un import nominal total de 8.180 milions d'euros.
- Venciments per un import de 525 milions d'euros.
- La variació neta de l'autocartera va ser de 6.073 milions d'euros (la majoria procedent de Banca Cívica).

El saldo que manté VidaCaixa a 31 de desembre de 2013 i 2012 en emissions de bons simples de CaixaBank puja a 1.667 i 555 milions d'euros, respectivament.

Bons de titulització

A continuació es detallen els bons emesos pels fons de titulització d'actius col·locats a tercers i pendents d'amortització a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament:

Bons de titulització

(Milers d'euros)	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
	31-12-2013	31-12-2012
FonCaixa FTGENCAT 3, FTA	98.604	123.463
FonCaixa FTGENCAT 4, FTA	152.227	180.824
FonCaixa FTGENCAT 5, FTA	405.339	449.400
FonCaixa FTGENCAT 6, FTA	291.200	291.200
Procedents de CaixaBank	947.370	1.044.887
Valencia Hipotecario 1, FTA	112.185	
Valencia Hipotecario 2, FTA	313.710	
Valencia Hipotecario 3, FTA	348.087	
Pyme Valencia 1, FTA	54.898	
Procedents de Banco de Valencia	828.880	0
Total	1.776.250	1.044.887

Aquestes emissions s'amortitzen periòdicament en funció de l'amortització dels actius subjacents.

Notes estructurades

El detall de les emissions de notes estructurades és el següent:

Notes Estructurades

(Milers d'euros) DATA D'EMISSIÓ	IMPORT NOMINAL INICIAL EN DIVISA	DATA AMORTITZACIÓ	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
			31-12-2013	31-12-2012
11-02-2010	1.450 €	13-02-2013		1.450
15-02-2011	2.000 €	17-02-2014	2.000	2.000
21-07-2011	43.650 €	21-07-2014	43.650	43.650
16-11-2011	15.350 €	17-11-2014	15.350	15.350
01-12-2011	115.650 €	04-12-2014	115.650	115.650
17-02-2012	16.400 €	17-02-2015	16.400	16.400
28-02-2012	75.000 €	05-03-2014	75.000	75.000
19-04-2012	13.050 €	20-04-2015	13.050	13.050
11-05-2012	1.950 €	12-05-2014	1.950	1.950
20-06-2012	1.850 €	20-06-2014	1.850	1.850
24-07-2012	600 €	24-07-2014	600	600
31-01-2013	15.000 €	31-07-2015	15.000	
25-03-2013	7.600 €	24-03-2016	7.600	
23-04-2013	800 €	22-04-2016	800	
29-05-2013	4.600 €	27-05-2016	4.600	
22-10-2013	32.000 €	24-10-2016	32.000	
17-12-2013	21.600 €	18-12-2017	21.600	
Notes estructurades			367.100	286.950
Valors propis comprats			(21.650)	(6.099)
Total			345.450	280.851

Bo bescanviable en accions de Repsol, SA

El novembre de 2013, CaixaBank va fer entre inversors institucionals i qualificats l'emissió de bons bescanviables per accions de Repsol, per un import nominal total de 594,3 milions d'euros. Els bons, que van ser emesos a la par, venceran el 22 de novembre de 2016, llevat que siguin cancel·lats o amortitzats anticipadament. Meritaran un interès fix nominal anual del 4,50% pagador per any vençut.

El preu mínim de bescanvi dels bons per cada acció de Repsol va quedar fixat en 18,25 euros i el preu màxim, en 22,8125 euros. Al venciment, els titulars dels bons rebran les accions que resultin de dividir el valor nominal dels bons entre un preu que estarà entre el mínim i el màxim de bescanvi, depenent del valor de mercat de les accions de Repsol. CaixaBank pot optar per la devolució en efectiu del nominal.

L'emissió té la consideració comptable d'instrument financer híbrid i s'ha segregat per comptabilitzar separadament el passiu financer i la combinació de derivats implícits. El derivat implícit s'ha designat com una cobertura de fluxos d'efectiu (vegeu Nota 16).

Pagarés

A continuació es detalla, per terminis de venciment residual, l'import pendent d'amortització, a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament, dels pagarés emesos per CaixaBank:

Pagarés

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Fins a 3 mesos	126.334	3.095.718
Entre 3 i 6 mesos	174.071	1.929.464
Entre 6 mesos i 1 any	167.952	1.362.568
Entre 1 any i 2 anys		163.818
A més de 2 anys		
Total emès	468.357	6.551.568
Valors propis comprats	(179.920)	(212.187)
<i>Adquirits per empreses del Grup</i>	<i>(179.920)</i>	<i>(212.187)</i>
Total	288.437	6.339.381

L'Entitat disposa d'un Programa de Pagarés, d'un import nominal de 10.000 milions d'euros. En l'exercici 2013 han vençut la gran majoria d'emissions de pagarés.

L'aspecte més significatiu en relació amb els pagarés durant l'exercici 2012 va ser la incorporació de pagarés de Banca Cívica, en la data d'integració, per un nominal total de 1.332 milions d'euros.

VidaCaixa té un saldo de pagarés emesos per CaixaBank a 31 de desembre de 2013 i 2012 de 179,9 i 204,3 milions d'euros, respectivament.

23.4. Passius subordinats

La composició del saldo d'aquest epígraf dels Balanços de Situació, sense considerar els ajustos per valoració, és la següent:

Distribució d'emissions

(Milers d'euros)	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
	31-12-2013	31-12-2012
Participacions preferents	45.058	1.117.391
Deute subordinat	4.848.235	4.908.572
Total	4.893.293	6.025.963

El detall de les emissions de participacions preferents és el següent:

Participacions preferents

(Milers d'euros)	VENCIMENT	IMPORT NOMINAL	TIPUS D'INTERÈS NOMINAL	TIPUS D'INTERÈS VIGENT	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
					31-12-2013	31-12-2012
DATA D'EMISSIÓ						
Juny 2007 ⁽¹⁾	Perpetu	20.000	E6M+1,750%	2,142%	20.000	20.000
Desembre 2007 ⁽¹⁾	Perpetu	30.000	E6M+3,000%	3,388%	30.000	30.000
Maig 2009 ⁽²⁾	Perpetu	1.897.586	E3M+3,500%	3,940%	38.298	38.298
Agost 2009 ⁽³⁾	Perpetu	938	E3M+5,85%	6,076%	938	938
Desembre 2009 ⁽³⁾	Perpetu	2.876		Fix 8,000%	2.876	2.876
Febrer 2011 ⁽³⁾	Perpetu	2.099		Fix 8,650%	2.099	2.099
Febrer 2011 ⁽³⁾	Febrer 2016	977.000		Fix		977.000
Emeses per CaixaBank					94.211	1.071.211
Juny 1999 ⁽²⁾	Perpetu	1.000.000	E3M+0,060%	2,970%	11.605	11.605
Maig 2000 ⁽²⁾	Perpetu	2.000.000	E3M+0,060%	2,970%	27.876	27.876
Juliol 2001 ⁽³⁾	Perpetu	4.368	E6M+0,250%	0,543%	4.368	4.368
Agost 2000 ⁽³⁾	Perpetu	3.902	E12M+0,400%	0,600%	3.902	3.902
Juny 2006 ⁽³⁾	Perpetu	723	E12M+0,550%	0,750%	723	723
Octubre 2009 ⁽³⁾	Perpetu	8.940	E3M+6,100% (mín. 7%)	7,000%	8.940	8.940
Desembre 2006 ⁽³⁾	Perpetu	20.000	E3M+1,400%	1,693%	20.000	20.000
Emeses per altres empreses ⁽⁴⁾					77.414	77.414
Total emès					171.625	1.148.625
Valors propis comprats					(126.567)	(31.234)
<i>Autocartera</i>					<i>(79.378)</i>	<i>(31.234)</i>
<i>Adquirits per empreses del Grup</i>					<i>(47.189)</i>	
Total					45.058	1.117.391

(1) Emissions procedents de la fusió amb Caixa d'Estalvis de Girona.

(2) El febrer de 2012 es procedeix a la recompra i posterior cancel·lació d'aquestes emissions; el saldo viu en circulació correspon als percentatges que no van acceptar l'oferta de recompra. Per a tot això, s'emet deute subordinat per valor de 3.373.865 milers d'euros i la resta d'1.445.942 milers d'euros queda cobert amb una emissió d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables.

(3) Emissions procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(4) Dipòsits subordinats adquirits per CaixaBank a Caixa Preference, SAU i a empreses del grup Banca Cívica en contrapartida d'emissions de participacions preferents efectuades per aquestes societats. Durant l'exercici 2013 s'ha recomprat a minoristes part d'aquestes emissions.

En el marc de la combinació de negocis amb Banca Cívica (vegeu Nota 8), s'ha registrat a «Participacions preferents» provinent d'aquesta Societat un import de 977.000 milers d'euros de participacions preferents convertibles subscrites pel FROB. En data 8 d'abril de 2013, la Societat va procedir a amortitzar-les per un import total de 989 milions d'euros, 977 dels quals corresponen a principal i la resta a interessos meritats i no pagats fins ara.

Al mes de maig del 2009, "la Caixa" va efectuar la seva primera emissió de participacions preferents Sèrie I/2009 per un import de 1.500 milions d'euros ampliables fins a un màxim de 2.000 milions d'euros, emesos a la par, de les quals es van subscriure 1.898 milions d'euros. Aquesta emissió atorga un dividend fix del 5,87% durant els dos primers anys i, un cop finalitzat aquest període, un dividend variable trimestral igual a l'Euribor a 3 mesos més el 3,5% anual.

Al mes de juny del 1999, Caixa Preference, SAU va efectuar l'emissió de 1.000 milions d'euros en participacions preferents – Sèrie A, sense dret de vot i amb un dividend variable trimestral igual a l'Euribor a 3 mesos més el 0,06% anual, amb un mínim garantit del 3,94% anual (4% TAE) durant els tres primers anys d'emissió. Al mes de juliol del 2009 es va establir un tipus d'interès mínim garantit del 2,97% anual (3% TAE) i un màxim del 7,77% anual (8% TAE), fins al 30 de setembre de 2014.

Al mes de maig del 2000, Caixa Preference, SAU va efectuar l'emissió de 2.000 milions d'euros en participacions preferents – Sèrie B, sense dret de vot i amb un dividend variable trimestral igual a l'Euribor a 3 mesos més el 0,06% anual, amb un mínim garantit del 4,43% anual (4,5% TAE) i amb un màxim del 6,83% anual (7% TAE) durant els primers 10 anys de l'emissió. Al mes de juny del 2010 es va establir un tipus d'interès mínim garantit del 2,97% anual (3% TAE) i un màxim del 7,77% anual (8% TAE), fins al 30 de setembre de 2015.

Caixa Preference, SAU és una filial al 100% de CaixaBank i les esmentades emissions tenen la garantia solidària i irrevocable de CaixaBank, segons s'indica en els corresponents fulls informatius de les emissions.

Adicionalment, les emissions de participacions preferents han rebut la qualificació necessària del Banc d'Espanya perquè es puguin computar íntegrament com a recursos propis bàsics del Grup consolidat. Aquestes emissions amb caràcter perpetu han estat adquirides íntegrament per tercers aliens al Grup i són amortitzables totalment o parcialment, un cop transcorreguts cinc anys des del seu desemborsament per decisió de la Societat després que el Banc d'Espanya ho autoritzi.

En data 15 de desembre de 2011, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar l'oferta de recompra als titulars de les participacions preferents de les sèries A i B, emeses per Caixa Preference, Limited (actualment Caixa Preference, SAU) i de la sèrie I/2009, emesa per "la Caixa", respecte a la qual CaixaBank es va subrogar en la posició d'emissor en virtut de la segregació dels actius i els passius que integraven l'activitat financera de "la Caixa" a favor de MicroBank, SA i la subsegüent absorció de MicroBank, SA, per part de CaixaBank. El termini d'acceptació de l'oferta per part dels titulars de les participacions va concloure el 31 de gener de 2012 i va ser acceptada per un total de 4.819.807 Participacions Preferents, xifra que representava un 98,41% de les Participacions Preferents a les quals anava dirigida aquesta oferta. Per atendre aquesta recompra, CaixaBank va fer dues emissions de deute subordinat per 2.072.363 (obligacions subordinades sèrie I/2012) i 1.301.502 milers d'euros (Obligacions Subordinades sèrie II/2012), respectivament, i l'emissió d'Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables en accions de CaixaBank per 1.445.942 milers d'euros (vegeu Nota 26.1). Les condicions d'aquesta emissió s'han modificat posteriorment.

El 31 de desembre de 2013 i 2012 no hi ha cap títol pignorat.

El detall de les emissions de deute subordinat és el següent:

Deute Subordinat

(Milers d'euros)	VENCIMENT	IMPORT NOMINAL	TIPUS D'INTERÉS NOMINAL	TIPUS D'INTERÉS VIGENT	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
					31-12-2013	31-12-2012
DATA D'EMISSIÓ						
21-09-2006 (1)	21-09-2016	100.000	E3M+0,480%	1,273%	100.000	100.000
08-11-2006 (1)	08-11-2016	60.000	E3M+0,457%	1,083%	60.000	60.000
09-02-2012 (2)	09-02-2022	2.072.363	Fix	4,000%	2.072.363	2.072.363
09-02-2012 (2)	09-02-2022	1.301.502	Fix	5,000%	1.301.502	1.301.502
01-12-1990 (3)	Perpetu	18.030	-	-	18.030	18.030
29-06-1994 (3*)	29-06-2093	15.025	-	-	15.025	322
15-12-2003 (3**)	15-12-2013	60.000	E6M	-	-	60.000
04-06-2004 (3)	04-06-2019	30.000	E12M+0,200%	1,466%	30.000	30.000
04-11-2005 (3)	04-11-2015	53.700	E3M+0,340%	1,068%	53.700	53.700
28-11-2005 (3)	28-11-2015	3.500	E6M+0,300%	0,51%	3.500	3.500
01-12-2005 (3)	Perpetu	148.900	E3M+1,100%	1,333%	148.900	148.900
16-06-2006 (3)	16-06-2016	85.300	E3M+0,890%	1,167%	85.300	85.300
05-05-2009 (3**)	05-05-2019	95.000	E6M+4,500%	-	-	95.000
30-06-2009 (3)	30-06-2019	250.000	E3M+3,000% (mín. 4%)	4,000%	250.000	250.000
30-12-2009 (3)	30-12-2019	8.500	E6M+5,000%	5,218%	8.500	8.500
29-06-2012 (3***)	17-12-2014	307.153	Fix	7,800%	-	307.153
29-06-2012 (3***)	17-12-2014	295.025	Fix	9,000%	-	295.025
14-11-2013	14-11-2023	750.000	Fix	5,000%	750.000	-
Emeses per CaixaBank					4.896.820	4.889.295
Desembre 2004	Perpetu	146.000	3,46%	3,46%	146.000	146.000
Emesos per VidaCaixa					146.000	146.000
Total emès					5.042.820	5.035.295
Valors propis comprats					(194.585)	(126.723)
Total					4.848.235	4.908.572

(1) Emissions procedents de la fusió amb Caixa d'Estalvis de Girona.

(2) Emissions fetes per atendre la recompra i posterior cancel·lació de Participacions Preferents.

(3) Emissions procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(*) El 2012 registrada erròniament a valor raonable.

(**) Amortització anticipada el 8 i 17 de maig de 2013, respectivament.

(***) Bons necessàriament convertibles (convertits anticipadament el 30-03-2013 i el 30-06-2013, respectivament).

Al novembre del 2013, CaixaBank ha dut a terme una emissió de deute subordinat *Tier 2* per un import de 750 milions d'euros a deu anys amb opció d'amortització al cinquè any.

En dates 8 i 17 de maig de 2013, CaixaBank ha procedit a amortitzar anticipadament dues emissions d'Obligacions Subordinades procedents de Banca Cívica per uns imports de 60 i 95 milions d'euros, respectivament.

D'acord amb el projecte de fusió amb Banca Cívica, les participacions preferents emeses per Banca Cívica per un import total de 904 milions d'euros van ser objecte d'una oferta de recompra pel 100% del valor nominal, subjecta a subscripció irrevocable d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables per accions de Banca Cívica. El fet rellevant de Banca Cívica de data 26 de juny de 2012 va comunicar que l'oferta de recompra va ser acceptada per un 97,36% de les Participacions Preferents a les quals anava dirigida. L'emissió d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables va pujar a un nominal de 880.185 milers d'euros. Aquesta emissió tenia venciment el 17 de desembre de 2014 i la relació de conversió o bescanvi es fixarà en funció d'un preu de conversió i/o bescanvi, amb uns límits mínims i màxims.

El 29 de desembre de 2012, CaixaBank va anunciar que, a la vista dels augments de capital alliberat l'execució dels quals s'havia acordat durant el segon semestre de l'exercici 2012 en relació amb el Programa Dividend/Acció, i de conformitat amb el que preveuen els fullets d'emissió de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèries A, B i C/2012 emeses per Banca Cívica, es modificaven els límits mínims i màxim del preu de conversió i/o bescanvi, que han passat d'1,92 i 32 euros per acció a 1,84 i 30,67 euros per acció, respectivament.

El dia 30 de desembre de 2012, CaixaBank va procedir a la conversió obligatòria de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèrie A/2012 emeses el maig de 2012 per Banca Cívica, per un import nominal de 278.007 milers d'euros. La conversió es va fer a un preu de conversió i/o bescanvi de 2,654 euros per acció, que estava entre els límits mínim i màxim establerts en l'emissió i modificats posteriorment en aplicació de la clàusula antidilució. Per fer front a aquesta conversió, la Societat va emetre 86.944.944 noves accions i va lliurar 17.611.078 accions en autocartera (vegeu Nota 26).

Adicionalment, el març de 2013, CaixaBank va procedir a la conversió obligatòria de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables sèrie B/2012 emeses el maig de 2012 per Banca Cívica, per un import nominal de 307.153 milers d'euros. La conversió s'ha fet a un preu de conversió i/o bescanvi de 2,778 euros per acció, que estava entre els límits mínim i màxim establerts en l'emissió i modificats posteriorment en aplicació de la clàusula antidilució. Per fer front a aquesta conversió, la Societat ha emès 71.072.823 noves accions i ha lliurat 39.487.933 accions en autocartera (vegeu Nota 26). Com a conseqüència d'aquesta operació, la Societat no ha registrat cap resultat.

Finalment, el 30 de juny de 2013, CaixaBank ha procedit a la conversió obligatòria de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables sèrie C/2012 emeses el maig del 2012 per Banca Cívica, per un import nominal de 295.025 milers d'euros. La conversió s'ha fet a un preu de conversió i/o bescanvi de 2,518 euros per acció, que estava entre els límits mínim i màxim establerts en l'emissió i modificats posteriorment en aplicació de la clàusula antidilució. Per tal de fer front a aquesta conversió, la Societat ha emès 92.161.318 noves accions i ha lliurat 25.000.000 accions en autocartera. Com a conseqüència d'aquesta operació, la Societat no ha registrat cap resultat.

En data 17 de maig de 2012, es va procedir a amortitzar la 1a emissió d'Obligacions Perpètuas Subordinades de VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, per un nominal de 150 milions d'euros. L'acord d'amortització total va ser adoptat pel Consell d'Administració de VidaCaixa del dia 7 de març de 2012 i va requerir l'autorització de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, concedida el 4 d'abril de 2012.

El Consell d'Administració també va aprovar l'amortització total de la 2a emissió d'Obligacions Perpètuas Subordinades de VidaCaixa. Aquesta operació no es podrà fer efectiva abans del 30 de desembre de 2014, data a partir de la qual l'emissió es podrà amortitzar.

Les emissions de deute subordinat emeses han rebut la qualificació necessària del Banc d'Espanya perquè puguin computar, amb les limitacions previstes per la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, com a recursos propis de segona categoria del Grup (vegeu Nota 5).

El 2013, el tipus d'interès efectiu mitjà dels passius financers que integren el capítol «Passiu subordinat» ha estat del 4,76%. El 2012 va ser del 4,59%. Aquests tipus resulten dels interessos meritats en l'exercici i no incorporen les rectificacions de costos com a conseqüència de cobertures comptables.

23.5. Altres passius financers

La composició del saldo d'aquest epígraf dels Balanços de Situació és la següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Obligacions per pagar	1.686.694	1.613.851
Fiances rebudes	10.281	5.289
Cambres de compensació	82.945	370.906
Comptes de recaptació	460.915	614.744
Comptes especials	828.942	807.593
Altres conceptes	168.102	320.837
Total	3.237.879	3.733.220

24. Passius per contractes d'assegurances

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el desglossament del saldo del capítol «Passius per contractes d'assegurances» dels Balanços de Situació Consolidats és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Primes no consumides i riscos en curs	79.425	53.297
Provisions matemàtiques	31.403.494	26.008.031
Prestacions	487.117	402.636
Participació en beneficis i extorns	57.970	47.415
Total	32.028.006	26.511.379

El Grup efectua operacions d'assegurances i reassegurances de manera directa a través de VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros. En l'exercici 2013 s'han fet diverses fusions, dins del pla de reordenació de la cartera asseguradora de Banca Cívica i Banco de Valencia, així com la venda del negoci assegurador no vida (vegeu Nota 8).

La major part dels passius per contractes d'assegurança a 31 de desembre de 2013 i 2012 corresponen bàsicament a productes de vida estalvi, de rendibilitat garantida, que s'han valorat d'acord amb la normativa asseguradora vigent i les bases tècniques de cada modalitat.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el capítol «Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» recull, exclusivament, les provisions matemàtiques corresponents als productes d'assegurances de vida quan el risc d'inversió és assumit pel prenedor, anomenats *unit-links*. El capítol «Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» recull les inversions lligades a aquesta operativa procedents de l'activitat amb VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros.

25. Provisions

A continuació es detalla el moviment en els exercicis 2013 i 2012 i la naturalesa de les provisions registrades en aquest capítol dels Balanços de Situació:

2013

(Milers d'euros)	FONS A 31-12-2012	ALTES PER INTEGRACIONS (NOTA 8)	DOTACIONS NETES DE DISPONIBILITATS AMB CÀRREC A RESULTATS	ALTRES DOTACIONS (*)	(GUANY)/ PÈRDUES ACTUARIALS (**)	UTILITZACIÓ DE FONS	TRASPASSOS I ALTRES	FONS A 31-12-2013
Fons per a pensions i obligacions similars	2.647.336	0	3.841	866.663	15.620	(835.251)	89.801	2.788.010
Plans postocupació de prestació definida	1.712.731		122	42.665	15.620	(115.978)	(33.298)	1.621.862
Altres retribucions a llarg termini de prestació definida	934.605		3.719	823.998		(719.273)	123.099	1.166.148
Provisions per a impostos i altres contingències legals	142.722	285.047	53.922	0	0	(20.411)	37	461.317
Provisions per a impostos (Nota 27)	98.438	13.045	122.590			(10.061)	6.413	230.425
Altres contingències legals	44.284	272.002	(68.668)			(10.350)	(6.376)	230.892
Riscos i compromisos contingents	126.414	358.793	30.973	0	0	0	12.810	528.990
Cobertura risc país	415		941					1.356
Cobertura pèrdues identificades	125.992	358.793	30.038				12.810	527.633
<i>Riscos contingents</i>	<i>108.834</i>	<i>358.793</i>	<i>20.380</i>				<i>12.620</i>	<i>500.627</i>
<i>Compromisos contingents</i>	<i>17.158</i>		<i>9.658</i>				<i>190</i>	<i>27.006</i>
Cobertura pèrdues inherents	7		(6)					1
Altres provisions	512.534	320.831	46.330	0	0	(238.799)	(97.952)	542.944
Menyscapes per acords no formalitzats i altres riscos	356.427	320.831	7.928			(204.379)	(74.220)	406.587
Contractes onerosos de finançament d'actius singulars	25.348						(25.348)	0
Processos judicials en curs	107.742		3.768			(2.346)	413	109.577
Altres fons	23.017		34.634			(32.074)	1.203	26.780
Total fons	3.429.006	964.671	135.066	866.663	15.620	(1.094.461)	4.696	4.321.261
(*) Cost per interessos de fons de pensions (Nota 31)				81.646				
Despeses de personal (Nota 36)				785.017				
Total «Altres dotacions»				866.663				
(**) Guany/Pèrdues Actuarials (Nota 26)								

2012

(Milers d'euros)	FONS A 31-12-2011	ALTRES PER INTEGRACIÓ DE BANCA CÍVICA (NOTA 8)	DOTACIONS NETES DE DISPONIBILITATS AMB CÀRREC A RESULTATS	ALTRES DOTACIONS (**)	UTILITZACIÓ DE FONS	TRASPASSOS I ALTRES	FONS A 31-12-2012
Fons per a pensions i obligacions similars	2.260.928	705.297	57.570	22.338	(475.180)	76.383	2.647.336
Plans postocupació de prestació definida	1.771.326		(41.121)	4.014	(114.767)	93.279	1.712.731
Altres retribucions a llarg termini de prestació definida	489.602	705.297	98.691	18.324	(360.413)	(16.896)	934.605
Provisions per a impostos i altres contingències legals	109.332	50.042	19.136	0	(27.077)	(8.711)	142.722
Provisions per a impostos (Nota 27)	96.648	32.391	3.736		(25.266)	(9.071)	98.438
Altres contingències legals	12.684	17.651	15.400		(1.811)	360	44.284
Riscos i compromisos contingents	119.806	54.031	(30.263)	0	0	(17.160)	126.414
Cobertura risc país	115					300	415
Cobertura pèrdues identificades	45.066	45.089	44.378	0	0	(8.541)	125.992
<i>Riscos contingents</i>	33.363	45.089	38.922			(8.540)	108.834
<i>Compromisos contingents</i>	11.703		5.456			(1)	17.158
Cobertura pèrdues inherents	74.625	8.942	(74.641)			(8.919)	7
Altres provisions	316.908	738.956	(61.995)	0	(436.754)	(44.581)	512.534
Menyscapes per acords no formalitzats i altres riscos	84.724	653.956	(87.126)		(250.106)	(45.021)	356.427
Contractes onerosos de finançament d'actius singulars	156.292				(130.944)		25.348
Processos judicials en curs	42.564	85.000	(2.543)		(17.279)		107.742
Altres fons	33.328		27.674		(38.425)	440	23.017
Total fons	2.806.974	1.548.326	(15.552)	22.338	(939.011)	5.931	3.429.006
(**) <i>Cost per interessos (Nota 31)</i>				18.324			
<i>Despeses de personal (Nota 36)</i>				4.014			
<i>Total altres dotacions</i>				22.338			

25.1. Fons per a pensions i obligacions similars

Fons per a pensions i obligacions similars – Plans postocupació de prestació definida

El Grup CaixaBank manté compromisos amb determinats empleats o els seus drethavents per complementar les prestacions del sistema públic de Seguretat Social en matèria de jubilació, incapacitat permanent, viduïtat i orfanat. Aquests compromisos corresponen, bàsicament, a la Societat dominant del Grup.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el detall del valor actual de les obligacions assumides pel Grup CaixaBank en matèria de retribucions postocupació, segons la manera com els compromisos estan coberts i el valor raonable dels actius destinats a cobrir-los, és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Valor actual de les obligacions	1.837.259	1.928.758
Compromisos causats	1.825.839	1.823.904
Compromisos no causats	9.917	103.331
Compromisos d'empreses del Grup	1.503	1.523
Menys		
Valor raonable dels actius del Pla	227.695	216.027
Altres actius	(12.298)	
Provisions – Fons per a pensions	1.621.862	1.712.731

A continuació es presenta la conciliació dels saldos inicials i finals del valor actual del passiu (actiu) per retribucions postocupació en prestació definida:

2013

(Milers d'euros)	OBLIGACIONS PER PRESTACIÓ DEFINIDA	VALOR RAONABLE DELS ACTIUS AFECTES	ALTRES ACTIUS	(ACTIU)/ PASSIU NET PER PRESTACIÓ DEFINIDA
Balanç a l'inici	1.928.758	216.027		1.712.731
Inclòs en pèrdues i guanys				0
Cost dels serveis de l'exercici corrent	74			74
Cost per serveis passats				0
Liquidacions				0
Cost (ingrés) dels interessos	49.429	6.797		42.632
Components del cost de la prestació definida reconegut en pèrdues i guanys	49.503	6.797	0	42.706
Revaloracions incloses en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts				0
(Guanys)/Pèrdues actuàries per hipòtesis demogràfiques	(5.040)			(5.040)
(Guanys)/Pèrdues actuàries per hipòtesis financeres	51.779			51.779
Ingrés dels actius afectes al pla (excloent-ne la despesa de l'interès net)		31.119		(31.119)
Altres			(12.298)	12.298
Components del cost de la prestació definida reconegut en el Patrimoni Net	46.739	31.119	(12.298)	27.918
Altres				0
Aportacions al Pla				0
Pagaments del Pla	(130.984)	(15.006)		(115.978)
Liquidacions	(102.098)	(3.996)		(98.102)
Alta per integració (Banco de Valencia i Banca Cívica)	56.993	46.845		10.148
Transaccions	(11.652)	(54.091)		42.439
Total Altres	(187.741)	(26.248)	0	(161.493)
Balanç al tancament	1.837.259	227.695	(12.298)	1.621.862

El valor raonable dels contractes d'assegurança associats a compromisos de prestació definida assegurats mitjançant pòlisses contractades amb entitats que no tenen la condició de part vinculant i compleixen les condicions requerides per ser actius del pla un cop deduït del valor actual de les obligacions puja a 12.298 milers d'euros i es classifica com a «Altres actius» en l'actiu del Balanç (vegeu Nota 22).

El concepte de liquidacions correspon principalment a antics compromisos de prestació definida transformats en compromisos d'aportació definida durant el 2013.

2012

(Milers d'euros)	OBLIGACIONS PER PRESTACIÓ DEFINIDA	VALOR RAONABLE DELS ACTIUS AFECTES	ALTRES ACTIUS	(ACTIU)/ PASSIU NET PER PRESTACIÓ DEFINIDA
Balanç a l'inici (*)	1.771.326			1.771.326
Inclòs en pèrdues i guanys				0
Cost dels serveis de l'exercici corrent	4.014			4.014
Cost per serveis passats				0
Liquidacions				0
Cost (ingrés) dels interessos	84.989			84.989
Components del cost de la prestació definida reconegut en pèrdues i guanys	89.003	0	0	89.003
Revaloracions incloses en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts				0
(Guanys)/Pèrdues actuàries per hipòtesis demogràfiques				0
(Guanys)/Pèrdues actuàries per hipòtesis financeres	(69.664)			(69.664)
Ingrés dels actius afectes al pla (excloent-ne la despesa de l'interès net)		484		(484)
Altres (límit de l'actiu)				0
Components del cost de la prestació definida reconegut en el Patrimoni Net	(69.664)	484	0	(70.148)
Altres				0
Aportacions al Pla				0
Pagaments del Pla	(129.381)	(14.614)		(114.767)
Alta per integració (Banco de Valencia i Banca Cívica)	220.177	219.357		820
Transaccions	47.297	10.800		36.497
Total Altres	138.093	215.543	0	(77.450)
Balanç al tancament	1.928.758	216.027	0	1.712.731

(*) Els desglossaments de l'exercici 2012 es presenten aplicant les modificacions introduïdes pels canvis sota la NIC 19, estant les pèrdues i els guanys actuàries que en l'exercici 2012 formaven part del resultat de l'exercici, com a part del patrimoni net.

El 12% dels compromisos per retribucions postocupació en prestació definida que manté l'Entitat amb els seus empleats i exempleats estan coberts a través de contractes d'assegurances que instrumenten les obligacions. Aquests compromisos estan coberts a través de contractes d'assegurances, per a ells l'Entitat no s'exposa a riscos inusuals de mercat ni cal que apliqui tècniques de correlació d'actius-passius o permutes de longevitat. Al final de l'exercici, el valor raonable dels actius afectes correspon a pòlisses d'assegurança d'entitats no pertanyents al Grup. Per a la resta de compromisos per retribucions postocupació en prestació definida que manté l'Entitat amb els seus empleats i exempleats, no s'apliquen tècniques de correlació d'actius-passius pel fet que no es considera que hi hagi actius afectes a aquests compromisos.

La major part dels compromisos estan instrumentats a través del fons de pensions «Pensions Caixa 30», fons que instrumenta el Pla de Pensions d'Ocupació de "la Caixa" i que majoritàriament assegura els seus riscos en entitats del Grup. L'Entitat té responsabilitats sobre la governança del Pla i l'exerceix a través de la participació en la Comissió de Control d'aquest. Per als contractes d'assegurança que no són contractats pel Pla de Pensions però estan contractats amb entitats terceres al Grup, cadascuna de les entitats asseguradores en fa la gestió i n'assumeix els riscos.

El valor raonable dels contractes d'assegurança que sí que compleixen les condicions per ser actius afectes al Pla figuren una vegada deduït el valor de les obligacions en el concepte «Actius nets en plans de pensions» en l'epígraf d'«Altres actius» del Balanç de Situació (vegeu Nota 22). En el cas que fos negatiu estaria registrat en el passiu del Balanç com a obligació postocupació.

Al final de l'exercici no es manté cap instrument financer propi transferible, immoble ocupat per l'Entitat o altres actius utilitzats per aquesta com a actiu afecte.

El valor de les obligacions de prestació definida s'ha determinat aplicant els criteris següents:

- S'ha utilitzat com a mètode de càlcul el «mètode de la unitat de crèdit projectada», que considera cada any de servei com a generador d'una unitat addicional de dret a les prestacions i valora cada unitat de forma separada.
- Les hipòtesis actuàries utilitzades són inesbiaixades i compatibles entre si. Les principals hipòtesis utilitzades en els càlculs han estat:

Hipòtesis actuàries

	2013	2012
Tipus de descompte	3,47%	2,49%
Taules de mortalitat	PERM-F/2000 - P	PERM-F/2000 - P
Taxa anual de revisió de pensions (1)	0%-2%	0%-2%
IPC anual acumulatiu	1,5%	1,5%-2%
Taxa de creixement dels salaris	2%	2,5%-3%

(1) Dependent de cada compromís.

- L'edat estimada de jubilació per a cada empleat és la primera a la qual té dret a jubilar-se o la pactada, si escau.
- El tipus informat en l'exercici 2012 es correspon amb el tipus ponderat de cadascun dels compromisos valorats en cadascuna de les pòlisses. Aquest tipus no difereix de manera significativa del que s'obtingria de la utilització d'una corba de tipus construïda a partir de bons corporatius d'alta qualitat creditícia, de la mateixa moneda i termini que els compromisos assumits. El tipus informat en l'exercici 2013 es correspon amb el tipus resultant de la utilització d'una corba de tipus construïda a partir de bons corporatius d'alta qualitat creditícia, de la mateixa moneda i termini que els compromisos assumits.

Possibles canvis raonables al tancament de l'exercici en alguna de les principals hipòtesis, mantenint constants la resta d'hipòtesis, tindrien l'efecte següent sobre el valor de les obligacions al tancament de l'exercici:

2013

	OBLIGACIONS PER PRESTACIÓ DEFINIDA	
	INCREMENT	DECREMENT
Taxa de descompte (0,5%)	(94.051.094)	103.395.297
Taxa anual de revisió de pensions (0,5%)	6.232.090	(20.496.239)

Per tal de determinar el valor raonable dels actius afectes, s'ha considerat el valor dels pagaments futurs assegurats descomptats al tipus de descompte, en estar casats els fluxos previstos de pagaments garantits per la companyia d'assegurances en què estan subscrietes les corresponents pòlisses als fluxos futurs previstos de les obligacions.

El Grup estima que les aportacions a plans postocupació de prestació definida per a l'exercici 2014 seran d'import similar a les de l'exercici 2013.

La durada mitjana ponderada de les obligacions per prestacions definides al tancament de l'exercici és de 14 anys. L'estimació del pagament de les diferents prestacions per compromisos postocupació per als 10 anys vinents és la següent:

Pagaments previstos per compromisos postocupació

(Milers d'euros)	2014	2015	2016	2017	2018	2019-2023
Pagaments estimats per compromisos postocupació	130.718	127.908	125.555	122.897	120.437	560.394

Fons per a pensions i obligacions similars – Altres retribucions a llarg termini de prestació definida

El Grup CaixaBank té constituïts fons per a la cobertura dels compromisos dels seus programes de prejubilació (vegeu Nota 2.10). Els fons cobreixen els compromisos amb el personal prejubilat –tant en matèria de salaris com d'altres càrregues socials– des del moment de la prejubilació fins a la data de jubilació efectiva. També hi ha constituïts fons per cobrir els compromisos adquirits amb el personal en situació de jubilació parcial, així com els premis d'antiguitat i altres compromisos amb el personal actiu.

El 18 de juny de 2012, CaixaBank, "la Caixa" i els representants dels seus treballadors van subscriure un acord per establir un programa extraordinari de prejubilacions vigent fins al 31 de desembre de 2012, per a la plantilla de CaixaBank i "la Caixa". Per aquest acord, la plantilla de cada entitat que complia amb uns determinats requisits podria optar per acollir-se al programa de prejubilació. Durant l'exercici 2013 no s'han produït prejubilacions i, en conseqüència, el Grup no ha registrat cap import de dotació al fons de prejubilació.

Amb data 27 de març de 2013, CaixaBank va assolir un acord laboral amb els representants sindicals, el qual té en compte un ajust de la plantilla en 2.600 persones únicament mitjançant baixes incentivades d'adhesió voluntària, excedències voluntàries incentivades i mobilitat geogràfica amb compensació econòmica. L'acord, que s'ha cobert en la seva totalitat, preveu que els empleats acollits a aquestes mesures es puguin beneficiar, a més, d'un pla de recol·locació efectuat per una empresa externa que inclou orientació, formació, assessorament en la recerca d'ocupació i en projectes d'autoocupació i suport a la mobilitat geogràfica, entre altres aspectes.

Aquest acord laboral s'emmarca en la reestructuració que ha estat duta a terme amb l'objectiu de millorar l'eficiència dels recursos de la Societat mitjançant la racionalització un cop fetes les integracions de Banca Cívica i Banco de Valencia. El cost extraordinari associat a aquesta reestructuració que s'ha registrat en l'exercici 2013 a l'epígraf «Despeses de personal» puja a 785 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el valor actual de les obligacions és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Valor actual de les obligacions	1.166.148	934.605
Amb el personal prejubilat	555.423	721.453
Indemnitzacions per cessament	394.033	
Garanties complementàries programa jubilació parcial i convenis especials	124.645	48.230
Premis d'antiguitat i altres compromisos	54.130	57.210
Altres compromisos procedents de Banca Cívica i Banco de Valencia	37.891	107.684
Altres compromisos d'empreses del Grup	26	28
Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars	1.166.148	934.605

A continuació es presenta la conciliació dels saldos inicials i finals del valor actual de les obligacions per retribucions a llarg termini de prestació definida:

2013

(Milers d'euros)	(ACTIU)/PASSIU NET PER PRESTACIÓ DEFINIDA	
	2013	2012
Balanç a l'inici	934.605	489.602
Inclòs en pèrdues i guanys		
Cost dels serveis de l'exercici corrent	2.398	11.567
Cost per serveis passats	785.000	88.003
Liquidacions		
Cost (ingrés) dels interessos	38.998	21.534
Revaloracions (Guanys)/Pèrdues	6.819	3.651
Components del cost de la prestació definida reconegut en pèrdues i guanys	833.215	124.755
Altres		
Aportacions al Pla		
Pagaments del Pla	(719.273)	(360.413)
Alta per integració (Banco de Valencia i Banca Cívica)	13.186	705.297
Transaccions	104.415	(24.636)
Total Altres	(601.672)	320.248
Balanç al tancament	1.166.148	934.605

25.2. Provisions per a impostos i altres contingències legals

L'increment en aquest capítol que s'observa a 31 de desembre de 2013 respecte a 31 de desembre de 2012 ha estat motivat, principalment, per la incorporació, per un import de 285.047 milers d'euros, de les provisions per a impostos i altres contingències legals que tenia constituïts Banco de Valencia a la data de la combinació de negocis més els ajustos efectuats per registrar-los al seu valor raonable (vegeu Nota 27). Inclou una estimació de la sortida futura de recursos econòmics que serà necessària en relació amb el conjunt de litigis i altres contingències legals procedents de Banco de Valencia, sense que cap d'aquests de manera indistinta sigui d'un import significatiu.

25.3. Riscos i compromisos contingents

En el primer semestre del 2013 es van registrar com a provisió per riscos i compromisos contingents 358.793 milers d'euros procedents de la combinació de negocis amb el Banco de Valencia, que corresponen a la pèrdua esperada pels riscos i els compromisos contingents del Banco de Valencia a la data de la combinació.

En l'exercici 2012, la principal variació de l'epígraf «Provisions – Riscos i compromisos contingents», per un import de 75 milions d'euros, corresponia a la disponibilitat de la cobertura genèrica de riscos contingents, que va ser aplicada en el context de la cobertura del finançament destinat a la promoció immobiliària, l'adquisició d'habitatge i els actius adquirits en pagament de deutes.

25.4. Altres provisions

La naturalesa de les principals provisions registrades a l'epígraf «Provisions – Altres provisions» corresponen a:

Menyscapes per acords no formalitzats i altres riscos

- La integració de Banco de Valencia ha suposat la incorporació de provisions per un import total de 320.831 milers d'euros en «Menyscapes per acords no formalitzats i altres riscos», entre els quals s'inclou, a la data de la combinació:
  - 142.941 milers d'euros pels costos de reestructuració de Banco de Valencia, derivats del procés de racionalització de l'estructura del banc i de la racionalització de la xarxa de sucursals i plantilla, emmarcats en el pla de resolució i com a conseqüència d'haver rebut ajudes públiques. Aquest import incloïa els imports pendents de pagament de l'ERO de data 10 d'octubre de 2012 i el posterior acord entre el Banc i els representants dels treballadors, assolit el 12 de novembre, pel qual es limitava l'ajust de plantilla a un total de 360 treballadors a través de prejubilacions i baixes indemnitzades, ambdues mesures dirigides a determinats col·lectius i que havien de ser executades fins al 31 de desembre de 2012, prorrogable per raons organitzatives fins al 30 d'abril de 2013.
  - 85.000 milers d'euros pel compromís adquirit per la Societat davant dels antics titulars de la 3a Emissió d'Obligacions Subordinades del Banco de Valencia de reemborsar la pèrdua del valor nominal arran del bescanvi per la 1a Emissió de Bons Subordinats Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables en accions del Banco de Valencia (vegeu Nota 26). Aquest import ha estat disposat en 44 milions en l'exercici 2013.
  - 82.310 milers d'euros per l'estimació de diversos menyscapes en participades de Banco de Valencia.
- Amb la integració de Banca Cívica en l'exercici 2012 i en el procés d'assignació del preu pagat es van registrar unes provisions per un import total de 731 milions d'euros. Un import molt significatiu d'aquestes provisions es va utilitzar en el mateix exercici 2012. S'hi inclouen 227 milions d'euros en concepte de ruptura dels contractes d'assegurances que mantenia Banca Cívica amb diverses companyies asseguradores, atès que s'estava incomplint la clàusula d'exclusivitat. S'han disposat per aquest concepte un total de 63 i 167 milions d'euros en l'exercici 2013 i 2012, respectivament, en el context de les operacions de presa de control de les societats asseguradores (vegeu Notes 8 i 18). Atesa la naturalesa d'aquestes provisions, el calendari de sortides de recursos econòmics és incert.
- A 31 de desembre de 2011, s'inclouen provisions per a la cobertura de pèrdues derivades d'acords de cancel·lació de crèdits o liquidació de garanties pendents de formalitzar al tancament de l'exercici i d'altres riscos ordinaris del negoci de CaixaBank per un import de 65 milions d'euros, dels quals van ser disposats, durant l'exercici 2012, 41 milions d'euros. S'estima que la sortida de recursos econòmics per a la cancel·lació de la resta d'aquestes obligacions es produirà, majoritàriament, en els propers 5 anys.

Processos judicials en curs

Provisió per a la cobertura de les obligacions que es puguin derivar de diferents processos judicials en curs, que puja a 109 milions d'euros, dels quals 85 milions són processos judicials procedents de Banca Cívica i la resta correspon a diferents litigis el valor unitari dels quals no és material. Atesa la naturalesa d'aquestes obligacions, el calendari esperat de sortides de recursos econòmics, en cas que es produeixi, és incert.

26. Patrimoni net

El moviment del patrimoni net dels exercicis 2013 i 2013 es mostra a «Estat total de canvis en el patrimoni net». Els apartats següents mostren informació rellevant corresponent a l'exercici sobre determinades partides del patrimoni net.

L'impacte en el patrimoni net de la combinació de negocis amb el Banco de Valencia en l'exercici 2013 va ser el següent:

(Milers d'euros)	RELACIÓ DE CONVERSIÓ
Nre. d'accions de Banco de Valencia	459.904.528.772
<i>Nre. d'accions en autocartera de Banco de Valencia</i>	<i>(12.425.708)</i>
<i>Nre. d'accions de Banco de Valencia en cartera de CaixaBank</i>	<i>(455.222.492.050)</i>
Nre. d'accions de Banco de Valencia en circulació	4.669.611.014
Ampliació de la relació de canvi:	
Nre. d'accions de CaixaBank a lliurar	9.748.666
<i>Ampliació de capital</i>	
<i>Lliurament d'autocartera</i>	<i>9.748.666</i>
Cotització CaixaBank 19-07-2013 (en euros)	2,616
Cost mitjà autocartera 19-07-2013 (en euros)	2,593
Cost accions de Banco de Valencia en cartera de CaixaBank (en euros)	1,00
<i>Impacte Reserves lliurament autocartera</i>	<i>224</i>
Impacte en capital per combinacions de negoci	0
Impacte en reserves per combinacions de negoci	224
Impacte en valors propis per combinacions de negoci	25.278

L'impacte en el patrimoni net de la combinació de negocis amb Banca Cívica que va tenir lloc en l'exercici 2012 va ser el següent:

(Milers d'euros)	RELACIÓ DE CONVERSIÓ
Nombre d'accions a Banca Cívica	497.142.800
<i>Nre. d'accions en autocartera de Banca Cívica</i>	<i>(8.735.957)</i>
<i>Nre. d'accions de Banca Cívica en cartera de CaixaBank</i>	<i>(1.850.043)</i>
Nre. d'accions de Banca Cívica en circulació	486.556.800
Ampliació de la relació de canvi:	
Nre. d'accions de CaixaBank a lliurar	304.098.000
<i>Ampliació de capital</i>	<i>233.000.000</i>
<i>Lliurament d'autocartera</i>	<i>71.098.000</i>
Cotització CaixaBank 26-07-2012 (en euros)	2,549
Cost mitjà autocartera 26-07-2012 (en euros)	3,552
Cost accions de Banca Cívica en cartera de CaixaBank	4.995
<i>Impacte Reserves ampliació capital</i>	<i>360.917</i>
<i>Impacte Reserves lliurament autocartera</i>	<i>(71.283)</i>
<i>Impacte en Reserves per baixa de les accions de Banca Cívica en cartera de CaixaBank</i>	<i>(2.048)</i>
Impacte en capital per combinació de negoci	233.000
Impacte en reserves per combinació de negoci	287.586
Impacte en valors propis per combinació de negoci	252.512

26.1 Fons propis

Capital social

A 31 de desembre de 2013, el capital social està representat per 5.027.610.282 accions, que inclouen 71.325.892 accions que van ser emeses mitjançant escriptures públiques el dia 3 de gener de 2014, per atendre la conversió de les obligacions convertibles del dia 30 de desembre de 2013. Aquestes accions van ser admeses a cotització el 14 de gener de 2014.

La totalitat de les accions són anotacions en compte, d'1 euro de valor nominal cadascuna.

A 31 de desembre de 2013 "la Caixa" té una participació en el capital de CaixaBank del 64,37%. A 31 de desembre de 2012, la participació de "la Caixa" ascendia al 72,76%.

Les variacions en el capital social en l'exercici 2013 s'expliquen a continuació:

Ampliacions de capital 2013

(Milers d'euros) DATA	PROCEDÈNCIA	NRE. D'ACCIONS	DATA D'INICI COTITZACIÓ	VALOR NOMINAL
Saldo a 31-12-2012		4.489.748.634		4.489.749
30-03-2013	Amortització anticipada Emissió Sèrie B Banca Cívica (Nota 23.4)	71.072.823	16-04-2013	71.073
30-03-2013	Finestra conversió voluntària Obligacions Sèrie I/2011	332.798	16-04-2013	333
07-03-2013	Programa Dividend/Acció	83.043.182	10-04-2013	83.043
30-06-2013	Amortització anticipada Emissió Sèrie C Banca Cívica (Nota 23.4)	92.161.318	09-07-2013	92.161
25-08-2013	Programa Dividend/Acció	84.733.083	23-08-2013	84.733
26-09-2013	Programa Dividend/Acció	69.147.014	25-10-2013	69.147
21-11-2013	Programa Dividend/Acció	66.045.538	20-12-2013	66.046
30-12-2013	Finestra conversió voluntària Obligacions Sèrie I/2011	943.035	15-01-2014	943
30-12-2013	Finestra conversió voluntària Obligacions Sèrie I/2012	70.382.857	15-01-2014	70.383
Total		5.027.610.282		5.027.610

- El març del 2013 va tenir lloc la conversió i el bescanvi necessari de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie B/2012 emeses el maig del 2012 per Banca Cívica (vegeu Nota 23.4). Per fer front a aquesta conversió, es van emetre 71.072.823 noves accions, l'admissió a cotització de les quals es va iniciar el 16 d'abril de 2013.
- El març de 2013 va tenir lloc un període de conversió voluntària de les obligacions subordinades necessàriament convertibles Sèrie I/2011, emeses el maig de 2011. Per fer front a aquesta conversió, es van emetre 332.798 accions, l'admissió a cotització de les quals es va iniciar el 16 d'abril de 2013.
- Emmarcades en les ampliacions de capital derivades del programa de retribució a l'accionista Dividend/Acció (vegeu Nota 7):
  - L'abril de 2013, 83.043.182 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 7 de març de 2013. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 9 d'abril de 2013.
  - L'agost de 2013, 84.733.083 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 25 de juliol de 2013. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 22 d'agost de 2013.

- L'octubre de 2013, 69.147.014 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 26 de setembre de 2013. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 24 d'octubre de 2013.
- El desembre de 2013, 66.045.538 accions d'1 euro de valor nominal cada una, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 21 de novembre de 2013. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 19 de desembre de 2013.
- El juny del 2013 va tenir lloc la conversió i el bescanvi necessari de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie C/2012 emeses el maig del 2012 per Banca Cívica (vegeu Nota 23.4). Per fer front a aquesta conversió, es van emetre 92.161.318 noves accions, l'admissió a cotització de les quals es va iniciar el 9 de juliol de 2013.
- El desembre de 2013 va tenir lloc un període de conversió voluntària de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles Sèrie I/2011 i Sèrie I/2012. Per fer front a aquestes conversions, s'han emès 943.035 i 70.382.857 accions, respectivament, l'admissió a cotització de les quals es va iniciar el 14 de gener de 2014.

Les variacions en el capital social en l'exercici 2012 s'expliquen a continuació:

Ampliacions de capital 2012

(Milers d'euros) DATA	PROCEDÈNCIA	NRE. D'ACCIONS	DATA D'INICI COTITZACIÓ	VALOR NOMINAL
Saldo a 31-12-2011		3.840.103.475		
24-05-2012	Programa Dividend/Acció	14.728.120	04-07-2012	14.728
03-08-2012	Ampliació de Capital fusió Banca Cívica	233.000.000	03-08-2012	233.000
06-09-2012	Programa Dividend/Acció	79.881.438	10-10-2012	79.881
29-11-2012	Programa Dividend/Acció	86.145.607	05-01-2013	86.146
10-12-2012	Conversió Necessària Parcial Sèrie I/2011	148.945.050	12-12-2012	148.945
30-12-2012	Amortització anticipada Emissió Sèrie A Banca Cívica	86.944.944	09-01-2013	86.945
Total		4.489.748.634		4.489.749

- Emmarcades en les ampliacions de capital derivades del programa de retribució a l'accionista Dividend/Acció (vegeu Nota 7):
  - El juny del 2012, 14.728.120 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 24 de maig de 2012. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 3 de juliol de 2012.
  - El setembre del 2012, 79.881.438 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 6 de setembre de 2012. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 9 d'octubre de 2012.
  - El desembre del 2012, 86.145.607 accions d'1 euro de valor nominal cadascuna, en l'anunci de retribució a l'accionista de data 29 de novembre de 2012. Les accions van ser admeses a cotització oficial el 4 de gener de 2013.
- L'agost del 2012, CaixaBank va fer una ampliació de capital per al lliurament d'accions als accionistes de Banca Cívica, en el context de la combinació de negocis duta a terme. En funció de l'equació de canvi, els accionistes havien de rebre 304.098.000 accions de CaixaBank, per la qual cosa CaixaBank va emetre 233.000.000 accions i va lliurar 71.098.000 accions de la seva autocartera (vegeu Notes 1 i 8).
- El desembre del 2012 va tenir lloc el supòsit de conversió necessària parcial del 50% previst en els termes de l'emissió de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles sèrie I/2011, emeses al maig del 2011. Per fer front a aquesta conversió, es van emetre 148.945.050 accions.
- El desembre del 2012 va tenir lloc la conversió i el bescanvi necessari de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie A/2012 emeses el maig del 2012 per Banca Cívica (vegeu Nota

23.4). Per fer front a aquesta conversió, es van emetre 86.944.944 noves accions, pendents d'inscripció en el Registre Mercantil a 31 de desembre de 2012.

Les accions de CaixaBank estan admeses a cotització en les quatre borses oficials espanyoles i cotitzen en el mercat continu dins de l'IBEX-35. A 31 de desembre de 2013 l'acció cotitzava a 3,788 euros (2,637 euros a 31 de desembre de 2012).

Prima d'emissió

El saldo de la prima d'emissió es va originar com a conseqüència de l'augment de capital social dut a terme el 31 de juliol de 2000 per un import de 7.288 milions d'euros.

La Llei de Societats de Capital permet expressament utilitzar el saldo de la prima d'emissió per ampliar capital i no estableix cap restricció a la utilització d'aquest saldo; d'aquesta manera, en els anys successius les Juntes Generals d'Accionistes van aprovar repartir dividendes amb càrrec a prima d'emissió després de la venda total o parcial de les participacions que es van aportar en la constitució de la Societat.

Les variacions que s'han produït en la Prima d'emissió en l'exercici 2013 són les següents:

Prima d'emissió 2013

(Milers d'euros)		
Saldo a 31-12-2012		10.125.140
30-03-2013	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió i el bescanvi necessari de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèrie B/2012</i>	126.367
30-03-2013	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió voluntària de les obligacions subordinades necessàriament convertibles Sèrie I/2011</i>	1.342
30-06-2013	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió i el bescanvi necessari de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèrie C/2012</i>	139.901
30-12-2013	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió voluntària de les obligacions subordinades necessàriament convertibles Sèrie I/2011</i>	3.744
30-12-2013	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió i/o el bescanvi voluntari de les obligacions subordinades necessàriament convertibles Sèrie I/2012</i>	186.514
Saldo a 31-12-2013		10.583.008

El març de 2013, la prima d'emissió es va incrementar en 1.342 milers d'euros com a conseqüència de l'ampliació de capital derivada de la conversió voluntària de les obligacions subordinades necessàriament convertibles de la Sèrie I/2011, per a la qual es van emetre 332.798 accions. Així mateix, la prima va augmentar en 126.367 milers d'euros per la conversió i el bescanvi necessari de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie B/2012. El juny del 2013, per la conversió i el bescanvi necessari de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie C/2012, la prima va augmentar en 139.901 milers d'euros.

El desembre de 2013, la prima d'emissió es va incrementar en 3.744 i 186.514 milers d'euros, com a conseqüència de les ampliacions de capital derivades de la conversió voluntària de les obligacions subordinades necessàriament convertibles de la Sèrie I/2011 i I/2012, respectivament, per a la qual es van emetre 943.035 i 70.382.857 accions.

Les variacions que s'han produït en la Prima d'emissió en l'exercici 2012 són les següents:

Prima d'emissió 2012

(Milers d'euros)		
Saldo a 31-12-2011		9.381.085
10-12-2012	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió necessària parcial de les obligacions subordinades necessàriament convertibles Sèrie I/2011</i>	600.248
30-12-2012	<i>Per l'ampliació de capital derivada de la conversió i el bescanvi necessari de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèrie A/2012</i>	143.807
Saldo a 31-12-2012		10.125.140

El desembre de 2012, la prima d'emissió es va incrementar en 600.248 milers d'euros com a conseqüència de l'ampliació de capital derivada de la conversió necessària parcial de les obligacions subordinades necessàriament convertibles de la Sèrie I/2011, per a la qual es van emetre 148.945.050 accions. Posteriorment, la prima va augmentar en 143.807 milers d'euros per la conversió i el bescanvi necessari de les obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables Sèrie A/2012.

Reserves

El detall de les reserves a 31 de desembre de 2013 i 2012 és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Reserves atribuïdes a la Societat dominant del Grup CaixaBank	4.484.603	3.849.735
<i>Reserva legal</i>	<i>783.671</i>	<i>756.411</i>
<i>Reserva Indisponible relacionada amb el Programa Dividend/Acció</i>	<i>100.747</i>	<i>129.722</i>
<i>Reserva indisponible finançament accions pròpies</i>	<i>38.787</i>	<i>63.679</i>
<i>Altres reserves indisponibles</i>	<i>149.921</i>	<i>65.737</i>
<i>Reserva de lliure disposició</i>	<i>2.631.997</i>	<i>2.887.538</i>
<i>Altres reserves de consolidació assignades a la matriu</i>	<i>779.480</i>	<i>(53.352)</i>
Reserves de societats consolidades pel mètode d'integració global	(153.217)	819.603
Reserves de societats integrades pel mètode de la participació (*)	1.317.931	1.299.675
Total	5.649.317	5.969.013

(*) Les reserves generades segons el mètode de la participació corresponen principalment a Repsol, SA, The Bank of East Asia i Banco BPI, SA.

Reserva legal

D'acord amb el Text Refós de la Llei de Societats de Capital, les societats que obtinguin en l'exercici econòmic beneficis hauran de dotar el 10% d'aquest benefici a la reserva legal fins que aquesta arribi, com a mínim, al 20% del capital social. Mentre no superi el límit indicat, només es podrà destinar a la compensació de pèrdues en cas que no hi hagi altres reserves disponibles per a aquesta finalitat.

La reserva legal es podrà utilitzar per augmentar el capital social en la part del seu saldo que excedeixi el 10% de capital social ja augmentat.

En l'exercici 2013, aquesta reserva es va incrementar en 27.260 milers d'euros com a conseqüència de l'aplicació del resultat de l'exercici 2012 (vegeu Nota 6).

Reserves indisponibles

Les reserves indisponibles a 31 de desembre de 2013 i 2012 inclouen 100.747 i 129.722 milers d'euros, respectivament, dotats amb càrrec a reserves voluntàries i afectes a la cobertura de les ampliacions de capital alliberades mitjançant les quals s'estructura el Programa Dividend/Acció de CaixaBank, que atorga als accionistes l'opció de rebre, a elecció seva, la retribució en accions o efectiu. Les reserves indisponibles a 31 de desembre de 2013 inclouen, també, 38.787 milers d'euros que corresponen al finançament a clients per a l'adquisició d'accions i obligacions convertibles de CaixaBank, 149.921 milers d'euros per operacions amb impacte fiscal, entre les quals destaquen 147.275 milers d'euros del fons de comerç de Morgan Stanley, Bankpime i Banca Cívica i 2.574 milers d'euros que provenen de reserves per inversió en la Comunitat Autònoma de les Canàries. Partint de la normativa fiscal vigent, en l'exercici 2013 s'han disposat 1.300 milers d'euros de la reserva indisponible per inversió a la Comunitat de Canàries transcorreguts els 5 anys des de la seva constitució.

Altres instruments de capital

Inclou l'import corresponent a instruments financers compostos amb naturalesa de patrimoni net i altres conceptes no registrats a altres partides de fons propis.

Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles

(Milers d'euros) DATA	IMPORT NOMINAL INICIAL DE L'EMISSIÓ	TIPUS D'INTERÈS NOMINAL	PREU DE BESCANVI	DATA AMORTITZACIÓ	IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
					31-12-2013	31-12-2012
10-06-2011	1.500.000 €	7,00%	4,970	30-06-2015	743.634	750.000
09-02-2012	1.445.942 €	7,00% (*)	3,650	30-12-2015	1.179.588	1.438.279
15-02-2013	15.000 €	2,50%	4,720	15-12-2014	15.000	
Total	2.960.942				1.938.222	2.188.279

(*) El tipus d'interès nominal anual de l'emissió ha passat del 6,50% al 7% a partir de l'1 de juliol de 2012, amb un increment del 0,5%.

A 31 de desembre de 2013, el saldo d'aquest epígraf recull:

- Emissió d'Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles en accions de CaixaBank feta el mes de juny del 2011 en el marc del procés de reorganització del Grup "la Caixa", per un import de 1.500 milions d'euros. El termini de l'emissió era de 30 mesos, amb conversió obligatòria del 50% als 18 mesos (10 de desembre de 2012) i la resta, als 30 mesos (10 de desembre de 2013). L'emissió atorga un cupó del 7% anual nominal amb pagament totalment discrecional. En cas de no abonament del cupó, el titular de l'obligació tindrà dret a bescanviar-la anticipadament per accions de CaixaBank. El preu de bescanvi de les accions es va fixar en 5,253 euros, calculat com el valor superior entre 5,10 euros i el 105% del preu mitjà ponderat de l'acció durant el període de subscripció d'aquesta emissió. La data de pagament del primer cupó va ser el 30 de setembre de 2011; la resta de cupons es paguen els dies 30 dels finals de trimestre naturals.

El 29 de novembre de 2012, a la vista dels augments de capital alliberats l'execució dels quals s'havia acordat durant el segon semestre de l'exercici 2012 en relació amb el Programa Dividend/Acció i de conformitat amb el que preveuen els fulls d'emissió, es va aplicar el mecanisme antidilució supletori i es va fixar un nou preu de bescanvi de 5,03 euros per acció. El 10 de desembre de 2012 es va produir el venciment del 50% de l'emissió, mitjançant la reducció a la meitat del valor nominal de les obligacions. Per procedir al bescanvi, CaixaBank va emetre 148.945.050 accions d'1 euro de valor nominal i va abonar un total de 806 milers d'euros en concepte de pagament en efectiu de les fraccions resultants del càlcul de les accions corresponents a cada titular de les obligacions convertides.

El 31 de gener de 2013, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar la modificació dels termes i les condicions de l'esmentada emissió d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviabls, que consisteix en:

- Substitució, d'acord amb les modificacions regulatòries recents dels actuals supòsits de conversió necessària total davant «situacions d'emergència» per supòsits de conversió necessària total davant supòsits de contingència o inviabilitat, així com la reducció del termini per a la conversió de les Obligacions en aquests

escenaris. Quan es produeixi algun d'aquests supòsits, CaixaBank comunicarà la situació al Banc d'Espanya, a la CNMV i ho farà públic mitjançant fet rellevant al més aviat possible dins dels 5 dies naturals següents i amb la màxima diligència, amb l'objecte de procedir a la conversió de les Obligacions mitjançant l'emissió de les accions com a molt tard al final del mes següent en la data en què es produeixi el supòsit de conversió necessària corresponent.

- Modificació dels supòsits de conversió voluntària, per la qual s'introdueixen supòsits de conversió voluntària, a opció dels obligacionistes, el 30 de desembre de 2013, el 30 de juny de 2014 i el 30 de desembre de 2014. Així mateix, se suprimeix el supòsit d'obertura d'un període de conversió voluntària en cas que CaixaBank, a la seva sola discreció, no declari el pagament (total o parcial) de la remuneració.
- Introducció d'un supòsit de conversió necessària a opció de CaixaBank, de conformitat amb el qual CaixaBank, a la seva sola discreció, podrà decidir convertir necessàriament la totalitat de les obligacions, essent obligatòria per a tots els tenidors, els dies 30 de desembre de 2013 i 30 de juny i 30 de desembre de 2014. L'antelació mínima per fer pública la conversió necessària serà de 17 dies.
- Eliminació de la limitació a la retribució de les accions ordinàries, per la qual s'introdueix la facultat de CaixaBank de pagar dividendes a les seves accions ordinàries o dur a terme qualssevol altres repartiments de quantitats dineràries o en espècie a les seves accions ordinàries, malgrat que no es produeixin simultàniament les condicions perquè es faci el pagament de la remuneració de les obligacions.
- Pròrroga de la Data de Venciment de les Obligacions fins al 30 de juny de 2015.
- Altres modificacions de caràcter tècnic per a l'adaptació a les disposicions de la Circular 7/2012.

Aquestes modificacions van ser aprovades per l'Assemblea General d'Obligacionistes a la reunió de 8 de març de 2013. A més, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar amb data 7 de març de 2013 la celebració d'un període de conversió voluntari de les Obligacions entre el 18 i el 28 de març, que també va aprovar l'Assemblea General d'Obligacionistes en la reunió esmentada. En aquest període de conversió voluntari parcial de les obligacions es van rebre 639 sol·licituds de conversió, corresponents a 33.512 obligacions. L'abril de 2013, tenint en compte el preu de conversió (5,03 euros), es van lliurar un total de 332.798 accions noves ordinàries.

El 21 de novembre de 2013, segons el que disposa l'article 82 de la Llei del Mercat de Valors i a la vista de l'augment de capital alliberat l'execució del qual es va comunicar durant el mateix dia en relació amb la instrumentació del Programa Dividend/Acció CaixaBank corresponent al quart trimestre de 2013, es va acordar ajustar la relació de conversió a 4,97 euros en aplicació del mecanisme antidilució supletori establert en els respectius fullets d'emissió de les obligacions.

Durant el període de conversió voluntària parcial de les obligacions, que va finalitzar el 30 de desembre de 2013, es van rebre 1.728 sol·licituds de conversió corresponents a 93.816 obligacions. El gener de 2014, tenint en compte el preu de conversió de 4,97 euros, es van lliurar un total de 943.035 accions noves ordinàries.

- Emissió d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables en accions de CaixaBank per 1.445.942 milers d'euros, feta el febrer de 2012, en el marc de l'oferta de recompra pel 100% del valor nominal de les participacions preferents de les Sèries A i B emeses per Caixa Preference Limited (actualment CaixaPreference, SAU) i de la Sèrie I/2009 emesa per "la Caixa", actualment subrogada a CaixaBank.

La Junta General Extraordinària d'Accionistes de CaixaBank, celebrada el dia 26 de juny de 2012, va aprovar la modificació dels termes i les condicions de l'esmentada emissió d'obligacions subordinades necessàriament convertibles i/o bescanviables, que consisteix en:

- La substitució del supòsit de Conversió i/o Bescanvi Necessari Parcial de les Obligacions (originalment previst el 30 de juny de 2012) per un supòsit de Conversió i/o Bescanvi Voluntari Parcial de les Obligacions el 30 de juny de 2012.
- La introducció d'un Supòsit de Conversió i/o Bescanvi Voluntari Parcial addicional el 30 de desembre de 2012.
- La pròrroga de la Data última de Conversió/Bescanvi de les Obligacions fins al 30 de desembre de 2015.
- La introducció d'un supòsit de Conversió i/o Bescanvi Voluntari Total exercitable semestralment a partir de l'1 de gener de 2013 i fins al 30 de juny de 2015.
- L'increment del tipus d'interès nominal anual a què es meritirà la remuneració de les obligacions a partir de l'1 de juliol de 2012 en un 0,5% (que passa, per tant, del 6,5% al 7%).

El dia 28 de juny de 2012, l'Assemblea d'Obligacionistes de l'emissió va aprovar les modificacions descrites. Durant el període de conversió i/o bescanvi voluntari parcial de les obligacions que va finalitzar el 30 de juny de 2012, es van rebre 1.078 sol·licituds de conversió i/o bescanvi, corresponents a 59.339 obligacions. El dia 3 de juliol de 2012, en consideració al preu de conversió i/o bescanvi (3,862 euros), es van lliurar un total d'1.536.034 accions de CaixaBank, mitjançant accions pròpies que CaixaBank mantenia en autocartera.

El dia 29 de novembre, tal com s'ha dit anteriorment, CaixaBank va procedir a modificar el preu de conversió i/o bescanvi d'aquesta emissió, en aplicació del mecanisme antidilució supletori establert en el fulllet d'emissió, que va quedar fixat en 3,70 euros per acció.

Durant el període de conversió i/o bescanvi voluntari parcial de les obligacions que va finalitzar el 30 de desembre de 2012, es van rebre 481 sol·licituds de conversió i/o bescanvi, corresponents a 17.294 obligacions. El dia 2 de gener de 2013, en consideració al preu de conversió i/o bescanvi (3,70 euros), es van lliurar un total de 467.223 accions de CaixaBank, mitjançant accions pròpies que CaixaBank mantenia en autocartera.

Posteriorment, durant el període de conversió i/o bescanvi voluntari parcial de les obligacions que va finalitzar el 30 de juny de 2013, es van rebre 304 sol·licituds de conversió i/o bescanvi, corresponents a 17.907 obligacions. El dia 2 de juliol de 2013, en consideració al preu de conversió i/o bescanvi (3,70 euros), es van lliurar un total de 483.841 accions de CaixaBank, mitjançant accions pròpies que CaixaBank mantenia en autocartera.

El 21 de novembre de 2013, segons el que disposa l'article 82 de la Llei del Mercat de Valors i a la vista de l'augment de capital alliberat l'execució del qual va ser comunicada durant el mateix dia en relació amb la instrumentació del Programa Dividend/Acció CaixaBank corresponent al quart trimestre de 2013, es va acordar ajustar la relació de conversió i/o bescanvi a 3,65 euros en aplicació del mecanisme antidilució supletori establert en els respectius fulllets d'emissió de les obligacions.

Durant el període de conversió i/o bescanvi voluntari parcial de les obligacions que va finalitzar el 30 de desembre de 2013, es van rebre 1.326 sol·licituds de conversió i/o bescanvi, corresponents a 2.568.999 obligacions. El gener de 2014 en atenció al preu de conversió i/o bescanvi de 3,65 euros es van lliurar un total de 70.382.857 accions noves ordinàries.

- A 31 de desembre de 2012, Banco de Valencia mantenia registrades a l'epígraf de «Passius financers a cost amortitzat – Passius subordinats» les emissions següents:
  - 3a Emissió d'Obligacions Subordinades, per un import nominal total de 99.999 milers d'euros.
  - 4a Emissió d'Obligacions Subordinades, per un import nominal total de 59.100 milers d'euros.
  - 5a Emissió d'Obligacions Subordinades, per un import nominal total de 191.500 milers d'euros.
  - Participacions Preferents de BVA Preferentes, SA Unipersonal, per un import nominal viu de 65.300 milers d'euros.

En data 12 de febrer de 2013, i com a continuació de l'execució del Pla de Resolució de Banco de Valencia, aprovat pel Banc d'Espanya i per la Comissió Europea, i un cop culminades les primeres mesures de recapitalització de la Societat, es va procedir a:

- L'emissió de bons subordinats necessàriament convertibles i/o bescanviables en accions per un import de 15.000 milers d'euros, que han de ser subscrits necessàriament pels titulars de la 3a Emissió d'Obligacions Subordinades, recomprades prèviament pel Banco de Valencia, per un import del 15% del seu valor nominal.
- La recompra vinculant de la 4a i 5a emissió d'Obligacions Subordinades, per un import de 37.590 milers d'euros, equivalent al 15% del seu valor nominal, per a la posterior ampliació de capital pel mateix import i a subscriure pels titulars d'aquestes emissions.
- La recompra vinculant de les Participacions Preferents, per un preu global de 6.530 milers d'euros, equivalent al 10% del seu valor nominal, que es va pagar en efectiu per a la seva immediata aplicació a la subscripció i el desemborsament d'una ampliació de capital pel mateix import.

Tots els títols recomprats van ser amortitzats anticipadament. La nova emissió de bons subordinats necessàriament convertibles i/o bescanviables en accions es va classificar en el Patrimoni net de la societat – altres instruments de capital.

D'altra banda, el 4 d'abril de 2013, el Consell d'Administració de CaixaBank va formular una oferta de compra als tenidors dels nous bons subordinats a subscriure necessàriament pels titulars de la 3a Emissió d'Obligacions Subordinades amb les característiques següents:

- La data efectiva de l'oferta de compra es va fixar per al 13 de maig de 2013.
- Els destinataris van ser els titulars dels bons el dia 4 d'abril de 2013.
- El preu de l'oferta corresponia al 100% de l'import nominal dels bons (450 euros per bo). A més, CaixaBank farà les aportacions periòdiques següents, calculades sobre la base de l'import nominal unitari (3.000 euros) de les obligacions corresponents a la 3a emissió d'obligacions subordinades:
  - 13 de maig de 2013: 35% de l'import nominal.
  - 13 de novembre de 2013: 10% de l'import nominal.
  - 13 de maig de 2014: 10% de l'import nominal.
  - 13 de novembre de 2014: 10% de l'import nominal.
  - 15 de desembre de 2014: 20% de l'import nominal, condicionada al manteniment durant el període de temps anterior a aquesta data d'un saldo mitjà en recursos a CaixaBank.

Aquestes aportacions s'abonaran obligatòriament en un dipòsit a termini a CaixaBank, la durada del qual (no prorrogable) és de 19 mesos i 2 dies a comptar del 3 de maig de 2013, i que és indisponible fins a la data de venciment. L'oferta de compra va ser acceptada per un 97,7% del total dels bons als quals s'adreçava l'oferta.

A 31 de desembre de 2013, l'import en circulació d'aquesta emissió de bons necessàriament convertibles puja a 259 milers d'euros. L'import recomprat que puja a 14.741 milers d'euros està registrat a l'epígraf de valors propis.

El valor de conversió es va establir com el valor nominal de les accions del Banco de Valencia en el moment de l'emissió, això és, a 1 cèntim d'euro (equivalent a 4,79 euros de valor de conversió en accions de CaixaBank). El 21 de novembre, segons el que disposa l'article 82 de la Llei del Mercat de Valors i a la vista de l'augment de capital alliberat l'execució del qual va ser comunicada durant el mateix dia en relació amb la instrumentació del Programa Dividend/Acció CaixaBank corresponent al quart trimestre de 2013, es va acordar ajustar la relació de conversió i/o bescanvi a 4,72 euros en aplicació del mecanisme antidilució supletori establert en els respectius fullets d'emissió de les obligacions.

En el procés d'assignació de preu pagat per la combinació de negocis amb el Banco de Valencia (vegeu Nota 8), CaixaBank va identificar un passiu contingent per aquest concepte, en considerar que el valor real de mercat de l'emissió feta pel Banco de Valencia era el seu valor nominal i aquest l'import per reemborsar a l'inversor minorista. Es va registrar, per tant, una provisió de 85 milions d'euros per fer front a aquestes recompres i a la constitució dels dipòsits (vegeu Nota 25.4). A 31 de desembre de 2013, s'ha disposat un import de 44 milions d'euros d'aquesta provisió.

Els desemborsaments efectuats el 13 de maig i el 13 de novembre pel 35% i el 10% de l'import nominal van pujar a 34.194 i 9.742 milers d'euros, respectivament.

La despesa total registrada en l'exercici 2013 i 2012 pels cupons pagats corresponents als instruments de capital descrits ha estat de 107.203 i 132.342 milers d'euros nets, respectivament, i s'han registrat contra reserves de lliure disposició.

Valors Propis

La Junta General Ordinària d'Accionistes, celebrada el 19 d'abril de 2012, va autoritzar el Consell d'Administració de la Societat perquè pugui adquirir accions pròpies a l'empara del que disposa l'article 146 de la Llei de Societats de Capital, i va deixar sense efecte, en la part no utilitzada, l'autorització vigent fins a aquest moment, acordada per la Junta General Ordinària d'Accionistes de 12 de maig de 2011. L'autorització té una vigència de 5 anys.

El moviment registrat a la cartera d'accions pròpies durant els exercicis 2013 i 2012 és el següent:

(Milers d'euros)	2012	ADQUISICIONS I ALTRES	ALIENACIONS I ALTRES	2013
Nombre d'accions pròpies	39.043.101	99.515.840	(136.368.132)	2.190.809
Percentatge del capital social (*)	0,776%	1,979%	(2,712%)	0,044%
Cost/Venda	120.572	268.769	(381.889)	7.452

(*) Percentatge calculat sobre el nre. d'accions totals de CaixaBank a 31 de desembre de 2013.

(Milers d'euros)	2011	ADQUISICIONS I ALTRES	ALIENACIONS I ALTRES	2012
Nombre d'accions pròpies	61.451.283	89.515.834	(111.924.016)	39.043.101
Percentatge del capital social (*)	1,369%	1,994%	(2,493%)	0,870%
Cost/Venda	269.272	239.082	(387.782)	120.572

(*) Percentatge calculat sobre el nre. d'accions totals de CaixaBank a 31 de desembre de 2012.

A 31 de desembre de 2013, el Grup CaixaBank té 2.190.809 accions de CaixaBank, representatives del 0,044% de capital, amb un cost d'adquisició de 7.452 milers d'euros. A més, s'inclouen en aquest apartat del patrimoni net 14.741 milers d'euros de bons subordinats necessàriament convertibles i/o bescanviables adquirits com a conseqüència de l'oferta de compra de l'emissió efectuada als tenidors del Banco de Valencia.

Durant els mesos d'abril i juny de 2013 s'han lliurat 39.487.933, 483.841 i 25.000.000 accions de CaixaBank procedents de l'autocartera per tal d'atendre el bescanvi de la part de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o bescanviables Sèries B/2012, I/2012 i C/2012, respectivament.

A més, en el marc de la combinació de negocis amb Banco de Valencia, CaixaBank ha procedit al lliurament de 9.748.666 accions mantingudes en autocartera en el bescanvi fet (vegeu Nota 8).

A 31 de desembre de 2012, el Grup CaixaBank tenia 39.043.101 accions de CaixaBank, representatives del 0,87% de capital, amb un cost d'adquisició de 120.572 milers d'euros. A més, s'inclouen en aquest apartat del patrimoni net 73.452 milers d'euros corresponents a les obligacions de pagament futures pels derivats financers emesos sobre instruments de capital propi.

En els períodes de bescanvi voluntari parcial de 30 de juny i 30 de desembre de 2012 de les obligacions subordinades emeses el febrer de 2012, s'han lliurat 1.536.034 i 467.223 accions d'autocartera per aquest concepte. L'agost de 2012 es van lliurar per atendre l'equació de bescanvi 71.098.000 accions d'autocartera per fer front al procés de fusió per absorció de Banca Cívica per part de CaixaBank (vegeu Nota 8).

Així mateix, el desembre del 2012 es van lliurar 17.611.078 accions de CaixaBank procedents de l'autocartera per tal d'atendre el bescanvi de la part de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o Bescanviables Sèrie A/2012.

Els resultats nets obtinguts per les operacions amb l'autocartera en els exercicis 2013 i 2012 han generat unes plusvàlues de 1.044 milers d'euros i minusvàlues de 93.363 milers d'euros, respectivament, i han estat registrats a Reserves de lliure disposició.

26.2. Ajustos per valoració

Actius financers disponibles per a la venda

Aquest epígraf dels Balanços de Situació recull l'import, net de l'efecte fiscal, de les diferències entre el valor de mercat i el cost d'adquisició (plusvàlues/minusvàlues netes) dels actius classificats com a disponibles per a la venda. Aquestes diferències es registren en el Compte de Pèrdues i Guanys quan té lloc la venda dels actius en què tenen l'origen o quan hi ha evidències objectives que s'han deteriorat.

El moviment del saldo d'aquest epígraf en els exercicis 2013 i 2012 es presenta a continuació:

2013

(Milers d'euros)	SALDO 31-12-2012	IMPORTS TRANSFERITS AL COMPTE DE RESULTATS (DESPRÉS D'IMPOSTOS)	IMPORTS TRANSFERITS A RESERVES	PLUSVÀLUES I MINUSVÀLUES PER VALORACIÓ (ABANS D'IMPOSTOS)	PASSIUS/ACTIUS FISCALS DIFERITS	SALDO 31-12-2013
Atribuïts al Grup						
Actius financers disponibles per a la venda	163.440	(51.367)		1.232.110	(349.477)	994.706
Valors representatius de deute	171.902	(130.379)		888.034	(266.410)	663.147
Instruments de capital	(8.462)	79.012		344.076	(83.067)	331.559
Cobertures de fluxos d'efectiu	(29.232)	(3.393)		39.858	(11.957)	(4.724)
Diferències de canvi	(4.204)	30.007		(93.693)	1.469	(66.421)
Entitats valorades pel mètode de la participació	(246.507)			26.959		(219.548)
Guany (Pèrdua) actuarial en plans de pensions (Nota 25.1)			15.620	(15.620)		0
Total	(116.503)	(24.753)	15.620	1.189.614	(359.965)	704.013

2012

(Milers d'euros)	SALDO 31-12-2011	IMPORTS TRANSFERITS AL COMPTE DE RESULTATS (DESPRÉS D'IMPOSTOS)	IMPORTS TRANSFERITS A RESERVES	PLUSVÀLUES I MINUSVÀLUES PER VALORACIÓ (ABANS D'IMPOSTOS)	PASSIUS/ACTIUS FISCALS DIFERITS	SALDO 31-12-2012
Atribuïts al Grup						
Actius financers disponibles per a la venda	452.444	64.900		(494.265)	140.361	163.440
Valors representatius de deute	(86.728)	12.514		350.262	(104.146)	171.902
Instruments de capital	539.172	52.386		(844.527)	244.507	(8.462)
Cobertures de fluxos d'efectiu	10.776	1.055		(58.680)	17.617	(29.232)
Diferències de canvi	(49.094)			44.348	542	(4.204)
Entitats valorades pel mètode de la participació	(469.323)			222.816		(246.507)
Guany (Pèrdua) actuarial en plans de pensions (Nota 25.1)			(70.148)	70.148		0
Total	(55.197)	65.955	(70.148)	(215.633)	158.520	(116.503)

26.3 Interessos minoritaris

Aquest epígraf recull l'import del Patrimoni net de les entitats dependents atribuïble a instruments de capital que no pertanyen, directament o indirectament, a CaixaBank, incloent-hi la part que els correspongui del resultat de l'exercici.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el desglossament de l'epígraf «Interessos minoritaris» dels Balanços de Situació Consolidats és el següent:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Reserves de minoritaris	(9.367)	34.786
Resultat assignat a minoritaris	(7.267)	(947)
Dividends a compte distribuïts	0	(34)
Ajustos de valoració assignats a minoritaris	708	1.224
Total	(15.926)	35.029

A continuació s'indiquen les empreses dependents del Grup CaixaBank en les quals algun accionista minoritari participa, a 31 de desembre de 2013 i 2012, en una proporció igual o superior al 10%:

SOCIETAT DEPENDENT	ACCIONISTA MINORITARI	PARTICIPACIÓ DE L'ACCIONISTA MINORITARI	
		31-12-2013	31-12-2012
Tenedora de Vehículos, SA	Finanzia Autorenting, SA	35%	35%
Inversiones Inmobiliarias Oasis Resort, SL	Metrópolis Inmobiliarias y Restauraciones, SL	40%	40%
Inversiones Inmobiliarias Teguisse Resort, SL	Metrópolis Inmobiliarias y Restauraciones, SL	40%	40%
Caixa Invierte Industria, SCR Reg. Simp. SA	Invierte Economía Sostenible SCR Reg. Simp SA	39%	39%
Escuela de Hostelería, SA (*)	Taberna del Alabardero, SA	–	27%
	Luis Lezama	–	10%
Saldañuela Residencial, SA	EDUSA	22%	22%
	Cerro Murillo, SA	11%	11%

(*) Venuda el 2013.

27. Situació fiscal

Durant l'exercici 2013, d'acord amb el que estableix la Nota 8, es va produir l'absorció per part de CaixaBank de Banco de Valencia, amb extinció, via dissolució sense liquidació, d'aquesta última societat i transmissió en bloc de tot el seu patrimoni a CaixaBank, que va adquirir per successió universal tots els drets i les obligacions de Banco de Valencia. En l'exercici 2012 es va produir l'absorció de Banca Cívica.

Consolidació fiscal

Amb l'entrada en vigor de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, i atès que durant l'exercici 2013 s'ha reduït la participació de "la Caixa" a CaixaBank per sota del 70%, CaixaBank se subroga en la condició d'entitat dominant del grup fiscal i "la Caixa" passa a ser entitat dependent, amb efectes des de l'1 de gener de 2013.

Amb motiu de la fusió per absorció de Banco de Valencia per CaixaBank, s'han incorporat al grup fiscal de l'Impost sobre Societats, les societats que depenen del grup fiscal l'entitat dominant del qual era Banco de

Valencia, respecte de les quals CaixaBank ha adquirit una participació, directa o indirecta, igual o superior al 75% del capital social.

Així mateix, CaixaBank i algunes de les seves entitats dependents també formen part del Grup de Consolidació Fiscal de l'Impost sobre el Valor Afegit al qual es va acollir "la Caixa", en qualitat de dominant, en l'exercici 2008.

Exercicis subjectes a inspecció fiscal

CaixaBank, entitat resultant del procés de reorganització del Grup "la Caixa" que va tenir lloc el 2011 i que es descriu a la memòria individual de CaixaBank d'aquest exercici, així com la resta d'entitats del grup tenen oberts a inspecció els 4 últims exercicis dels principals impostos que els són aplicables.

Els principals procediments tributaris que, al tancament d'aquest exercici, estan en curs són els següents:

- Durant l'exercici 2011, la Inspecció de Tributs va iniciar la comprovació de "la Caixa" en relació amb els exercicis 2007 a 2009 per als principals impostos aplicables. Les actuacions de comprovació han finalitzat en aquest exercici amb la incoació d'actes que corresponen en bona part a diferències temporàries derivades de les divergències entre les normes comptables i les fiscals. Les actes de conformitat han estat pagades i les actes de disconformitat estan pendents de resolució per part del Tribunal Econòmic Administratiu Central i degudament proveïdes per un import de 10.725 milers d'euros.
- Durant l'exercici 2008, la Inspecció de Tributs va iniciar la comprovació de "la Caixa" en relació amb els exercicis 2004 a 2006 per als principals impostos aplicables. Les actuacions de comprovació van finalitzar l'exercici 2010 amb la incoació d'actes que corresponen en bona part a diferències temporàries derivades de les divergències entre les normes comptables i les fiscals. Encara que una part d'aquestes actes es van signar en disconformitat, l'Entitat té constituïdes provisions per 33.839 milers d'euros per a la cobertura dels riscos màxims que se'n puguin derivar, que estan pendents de resolució per part del Tribunal Econòmic Central.

Així mateix, i en la condició d'entitat successora de Banca Cívica i les Caixes que prèviament van aportar el seu patrimoni afecte a l'activitat financera a favor de Banca Cívica, a continuació s'exposa la informació sobre les actuacions de comprovació i inspecció pels principals impostos i obligacions fiscals que, amb caràcter general, cobreixen fins als períodes impositius següents:

- a) Caja Burgos, fins al 2007; Cajasol, fins al 2006; Caja Canarias, fins al 2008, i Caja Navarra, fins al 2009. En aquest sentit, les actes formalitzades els anys 2011 i 2012 a conseqüència d'aquestes actuacions inspectores van tenir un impacte poc significatiu.
- b) L'Administració Tributària, amb data 18 de juliol de 2012, va comunicar a Cajasol l'inici d'un procediment inspector en relació amb els principals impostos que li són aplicables dels exercicis 2007 a 2010, ambdós inclosos. A data de tancament de l'exercici, les actuacions inspectores encara no han finalitzat.
- c) Posteriorment, l'Administració Tributària va comunicar, el 20 de març de 2013, l'inici d'un procediment inspector a Caja Canarias en relació amb els principals impostos que li són aplicables dels exercicis 2009 a 2010, ambdós inclosos. A data de tancament de l'exercici, les actuacions inspectores encara no han finalitzat.
- d) Així mateix, l'Administració Tributària va comunicar l'11 de juliol de 2013 l'inici d'un procediment inspector a Caja de Burgos en relació amb els principals impostos que li són aplicables dels exercicis 2008 a 2010, ambdós inclosos. A data de tancament de l'exercici, les actuacions inspectores encara no han finalitzat.

Finalment, en relació amb Banco de Valencia, durant l'exercici 2013, la Inspecció de Tributs ha finalitzat la comprovació dels exercicis 2006 a 2009 per als principals impostos aplicables. Les actuacions de comprovació han finalitzat en aquest exercici amb la incoació d'actes de conformitat el deute tributari de les quals ha estat satisfet.

Com a conseqüència de les diferents interpretacions possibles que puguin donar-se a la normativa fiscal, aplicable a les operacions efectuades per entitats financeres, hi poden haver determinats passius fiscals de caràcter contingent que no són susceptibles de quantificació objectiva. La Direcció de l'Entitat estima que les provisions

existents en el capítol «Provisions per a impostos i altres contingències legals» dels Balanços de Situació són suficients per a la cobertura dels esmentats passius contingents.

Deducció per reinversió de beneficis extraordinaris

En l'exercici 2012, CaixaBank i les seves societats dependents van obtenir rendes susceptibles d'acollir-se a la deducció de beneficis extraordinaris.

A l'Annex 4 d'aquesta Memòria s'indiquen les principals magnituds, d'acord amb l'article 42 del Reial Decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats (règim aplicable des del dia 1 de gener de 2002).

La deducció corresponent a la reinversió de beneficis extraordinaris obtinguts en l'exercici 2013 es farà constar en la memòria corresponent a l'exercici 2014, una vegada presentada la declaració d'Impost sobre Societats de l'exercici 2013.

Revaloracions comptables

D'acord amb el que assenyala la disposició transitòria primera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, que dona l'opció de registrar com a cost dels actius materials de lliure disposició el seu valor raonable a 1 de gener de 2004, "la Caixa" i la resta d'entitats de crèdit que han estat absorbides per CaixaBank es van acollir i van actualitzar el valor dels immobles d'ús propi prenent com a base les taxacions efectuades per taxadors autoritzats pel Banc d'Espanya.

Conciliació dels resultats comptable i fiscal

A continuació es presenta una conciliació entre la despesa per Impost sobre Societats comptabilitzada en el compte de resultats dels exercicis 2013 i 2012 i el resultat abans d'impostos dels exercicis esmentats aplicant el tipus impositiu vigent a Espanya:

(Milers d'euros)	2013	2012
Resultat abans d'impostos (A)	(712.851)	(62.410)
Ajustos al resultat		
Rendiments d'instruments de capital	(106.882)	(227.793)
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	(338.838)	(581.140)
Diferència negativa de consolidació (Nota 8)	(2.289.074)	
Resultat amb tributació	(3.447.645)	(871.343)
Quota de l'impost (30%)	1.034.294	261.403
Ajustos a la quota:	173.994	29.760
Variacions en la tributació de vendes de cartera	50.222	3.300
Menor tributació per venda d'immobles subjectes a correcció monetària	1.825	24.420
Variacions en les provisions de cartera sense efecte fiscal	33.000	
Cancel·lació actius i passius per impostos diferits	72.926	
Reconeixement d'actius i passius per impostos diferits	21.361	
Retenció dividendes estrangers i altres	(5.340)	2.040
Impost sobre Beneficis (B)	1.208.287	291.163
Impost sobre Beneficis de l'exercici (ingrés/(despesa))	1.203.176	289.314
Tipus efectiu		
Ajustos Impost sobre Beneficis (2012/2011)	5.111	1.849
Resultat després d'impostos (A) + (B)	495.436	228.753

Els ingressos i les despeses del Grup CaixaBank tributen, pràcticament en la seva totalitat, al tipus general del 30% en l'Impost sobre Beneficis. Però hi ha determinats ingressos d'import rellevant exempts de tributació per al Grup perquè ja han tributat en origen. Entre aquestes ingressos destaquen els dividendes meritats de participades i el resultat de les societats integrades pel mètode de la participació que es registra en el Compte de Pèrdues i Guanyos pel seu import net d'impostos. Els ingressos meritats per aquests dos conceptes redueixen de manera significativa la base imposable de l'Impost sobre Beneficis del Grup CaixaBank. Addicionalment, l'ingrés derivat de la diferència negativa de consolidació tampoc no s'integra a la base imposable de l'Impost sobre Societats, tenint en compte el principi tributari que persegueix evitar la doble imposició.

Actius/Passius fiscals diferits

Segons la normativa fiscal vigent, en els exercicis 2013 i 2012 hi ha determinades diferències temporàries que cal tenir en compte a l'hora de quantificar la corresponent despesa d'impostos sobre beneficis. Els orígens i els moviments dels actius/passius fiscals diferits registrats en el Balanç a 31 de desembre de 2013 i 2012 són els següents:

Actius fiscals diferits

(Milers d'euros)	31-12-2012	ALTES PER INTEGRACIÓ BANCO DE VALENCIA (1)	ALTES/BAIXES PER MOVIMENTS DE L'EXERCICI	31-12-2013 (2)
Aportacions a plans de pensions (Nota 25)	88.688	1.169	22.600	112.457
Provisió per a insolvències (3)	2.001.116	604.347	(1.361.661)	1.243.802
Fons per a compromisos per prejubilacions (Nota 25)	282.080		(109.268)	172.812
Provisió d'immobles adjudicats	188.767		371.443	560.210
Per comissions d'obertura d'inversions creditícies	17.580	736	(3.212)	15.104
Deduccions pendents d'aplicació	1.250.818	2.312	251.781	1.504.911
Bases imposables negatives	1.644.158	782.606	1.877.944	4.304.708
Actius fiscals per valoració al patrimoni net	15.606	5.351	(4.939)	16.018
Altres actius fiscals diferits sorgits en combinacions de negocis (4)	759.816	234.265	(396.166)	597.915
Altres (5)	856.761	149.476	(116.212)	890.025
Total	7.105.390	1.780.262	532.310	9.417.962

(1) L'exercici 2013 inclou els actius fiscals diferits provinents de la fusió del Banco de Valencia i els originats pels ajustos a valor raonable d'actius i passius efectuats arran de la combinació de negocis.

(2) Les xifres dels actius fiscals relatius a (i) provisió per insolvències, (ii) fons per a compromisos per prejubilacions, (iii) provisió d'immobles adjudicats i (iv) bases imposables negatives es veuran modificades per aplicació de les disposicions introduïdes en el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats pel Reial Decret llei 14/2013, de 29 de novembre. No obstant això, el saldo total d'actius fiscals no quedarà alterat.

(3) Conté provisions genèriques, subestàndard i específiques, i inclou els actius per aquest concepte procedents de Banco de Valencia.

(4) Inclou els actius fiscals diferits derivats dels ajustos a valor raonable negatius sobre els actius i passius de Banca Cívica i del Banco de Valencia, excepte el derivat de l'ajust per inversió creditícia.

(5) Inclou, entre d'altres, els actius fiscals diferits procedents de pèrdues per deteriorament de participacions, eliminacions per operacions intra-grup i els corresponents als diferents fons de provisió constituïts.

Com a conseqüència de la combinació de negocis amb Banco de Valencia (vegeu Nota 8), s'han incorporat actius fiscals diferits a la data de la combinació per un import total de 1.780 milions d'euros, dels quals:

- 673 milions d'euros procedeixen de la posada a valor raonable dels actius i passius de Banco de Valencia en el procés d'assignació del preu pagat; i
- 1.087 milions d'euros procedeixen del reconeixement dels crèdits fiscals procedents del Banco de Valencia que s'han estimat recuperables en el si del Grup Fiscal.

Com a conseqüència de la combinació de negocis amb Banca Cívica (vegeu Nota 8), en l'exercici 2012 es van incorporar actius fiscals diferits per un import total de 3.988 milions d'euros, 1.526 dels quals procedien de la posada a valor raonable dels actius i passius del Grup Banca Cívica en el procés d'assignació del preu pagat.

Els actius fiscals incorporats en les combinacions de negocis es classifiquen, en bona part, per la seva naturalesa.

La Societat efectua, amb caràcter semestral, una anàlisi del valor recuperable dels actius fiscals diferits registrats. Per fer-ho, ha desenvolupat un model basat en projeccions de resultats del Grup CaixaBank. Aquest model, que ha estat elaborat en col·laboració amb un expert independent, conté hipòtesis raonables sobre la reversió dels actius per impostos diferits.

A 31 de desembre de 2013, aquest model suporta la recuperabilitat dels actius fiscals amb anterioritat a la seva prescripció legal.

Passius fiscals diferits

(Milers d'euros)	31-12-2012	ALTES PER INTEGRACIÓ BANCO DE VALENCIA (1)	ALTES/BAIXES PER MOVIMENTS DE L'EXERCICI	31-12-2013
Actualització d'immobles 1ª aplicació NIF	255.251	17.256	(10.871)	261.636
Passius fiscals per valoració de disponibles per a la venda	77.665	560	330.344	408.569
Passius fiscals d'actius intangibles generats en combinacions de negocis (Nota 8)	72.047		(21.920)	50.127
Passius fiscals per a la dotació extraordinària a la provisió matemàtica	271.329			271.329
Passius fiscals procedents de beneficis per venda de participació al Grup "la Caixa"	469.873		(54.761)	415.112
Altres passius fiscals diferits sorgits en combinacions de negoci de l'exercici (2)	709.500	231.939	(450.134)	491.305
Altres	391.011		35.833	426.844
Total	2.246.676	249.755	(171.509)	2.324.922

(1) L'exercici 2013 inclou els passius fiscals diferits provinents de la fusió amb Banco de Valencia i els originats pels ajustos a valor raonable d'actius i passius efectuats arran de la fusió.

(2) Inclou els passius fiscals diferits derivats dels ajustos a valor raonable positius sobre els actius i passius adquirits en combinacions de negocis.

Com a conseqüència de la combinació de negocis amb el Banco de Valencia (vegeu Nota 8), s'han incorporat passius fiscals diferits a la data de la combinació per un import total de 249 milions d'euros, 230 dels quals procedeixen de la posada a valor raonable dels actius i passius del grup Banco de Valencia en el procés d'assignació del preu pagat.

Com a conseqüència de la combinació de negocis amb Banca Cívica (vegeu Nota 8), es van incorporar passius fiscals diferits per un import total de 1.306 milions d'euros, 830 dels quals procedeixen de la posada a valor raonable dels actius i passius del grup Banca Cívica en el procés d'assignació del preu pagat.

Els passius fiscals incorporats en les combinacions de negocis es classifiquen, en bona part, segons la seva naturalesa.

Provisions per a impostos

A continuació es mostra la composició de l'epígraf «Provisions – Provisions per a impostos» del Balanç de Situació a 31 de desembre de 2013 i 2012:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Actes de la Inspecció de Tributs dels exercicis 2004 a 2006	33.839	36.210
Actes de la Inspecció de Tributs dels exercicis 2007 a 2009	10.725	
Impost sobre Dipòsits	85.400	2.100
Altres (1)	100.461	60.128
Total	230.425	98.438

(1) Inclou majoritàriament provisions per a impostos provinents de la fusió amb Banca Cívica i Banco de Valencia, per fer front a possibles contingències fiscals.

En l'exercici 2013, el Grup ha registrat una provisió per un import de 83.300 milers d'euros, derivada de l'estimació de l'Impost sobre Dipòsits de clients en entitats de crèdit de l'exercici 2012, aplicable en algunes comunitats autònomes.

El moviment dels exercicis 2013 i 2012 d'aquest epígraf es pot veure a la Nota 25.

28. Riscos i compromisos contingents

A continuació es detalla la composició del capítol «Riscos contingents», inclòs a la promemòria dels Balanços de Situació a 31 de desembre de 2013 i 2012:

Riscos contingents

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Avals i altres caucions prestades	8.629.684	8.727.040
Crèdits documentaris	1.658.876	1.682.276
Actius afectes a obligacions de tercers	10.034	28.005
Total	10.298.594	10.437.321

A continuació es detalla la composició del capítol «Compromisos contingents», inclòs a la promemòria dels Balanços de Situació a 31 de desembre de 2013 i 2012:

Compromisos contingents

(Milers d'euros)	31-12-2013		31-12-2012	
	LÍMITS	DISPONIBLE	LÍMITS	DISPONIBLE
Disponible per tercers	112.131.894	49.118.139	126.134.853	48.660.694
<i>Entitats de crèdit</i>	<i>1.763.344</i>	<i>69.620</i>	<i>2.029.727</i>	<i>67.142</i>
<i>Administracions públiques</i>	<i>3.706.065</i>	<i>2.576.180</i>	<i>3.810.848</i>	<i>2.429.796</i>
<i>Altres sectors</i>	<i>106.662.485</i>	<i>46.472.339</i>	<i>120.294.278</i>	<i>46.163.756</i>
<i>dels quals: de disponibilitat condicionada</i>		<i>3.009.398</i>		<i>4.661.419</i>
Altres compromisos contingents		4.695.040		3.257.567
Total	112.131.894	53.813.179	126.134.853	51.918.261

A 31 de desembre de 2013 i 2012, el saldo dubtós de riscos contingents és de 392.261 i 161.148 milers d'euros, respectivament. El saldo subestàndard de riscos contingents és de 103.409 i 206.782 milers d'euros a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament.

Els fons de provisió específics i genèrics referits a riscos i compromisos contingents estan registrats a l'epígraf «Provisions» dels Balanços de Situació (vegeu Nota 25).

A continuació es detallen els terminis de venciments contractuals dels saldos dels contractes de garantia financera emesos i els compromisos de préstec vigents a 31 de desembre de 2013 i 2012, pels seus valors nominals:

(Milers d'euros)	< 1 MES	1-3 MESOS	3-12 MESOS	1-5 ANYS	> 5 ANYS	TOTAL
Riscos contingents	640.024	859.400	938.064	1.491.332	6.369.774	10.298.594
Disponibles per tercers	1.654.211	1.241.782	5.601.398	15.020.945	24.599.804	48.118.139

El Grup només haurà de satisfer l'import dels riscos contingents si la contrapart avalada incompleix les seves obligacions, en el moment de l'incompliment. CaixaBank estima que la majoria d'aquests riscos arribaran al seu venciment sense que s'hagin satisfet.

En relació amb els compromisos contingents, el Grup té el compromís de proveir de fons a clients per disponibles en línies de crèdit i altres compromisos, en el moment en què se li sol·liciti i subjecte al compliment de determinades condicions per part de les contraparts. S'estima que els clients no utilitzaran tots els disponibles i que una part important d'aquests venceran abans de la seva disposició, ja sigui perquè els clients no els sol·licitaran o bé perquè no es compliran les condicions necessàries per a la seva disposició.

29. Altra informació significativa

29.1. Recursos de tercers gestionats pel Grup

El detall dels recursos fora de Balanç gestionats pel Grup s'indica a continuació:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Fons d'inversió	27.951.931	22.827.558
Fons de pensions	16.796.990	15.759.468
Altres recursos (*)	11.220.264	14.279.473
Total	55.969.185	52.866.499

(*) Inclou, entre altres, els valors gestionats de clients distribuïts a través de la xarxa d'oficines i les carteres de clientes gestionades.

29.2. Titulització d'actius

CaixaBank ha transformat part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius a diferents fons de titulització creats amb aquesta finalitat, els partícips dels quals assumeixen els riscos inherents a les operacions titulitzades. D'acord amb el que regula la normativa vigent, les titulitzacions en què no s'hagi produït una transferència substancial del risc no es podran donar de baixa del Balanç. Tot i així, la disposició transitòria primera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya indica que no cal modificar el registre de les titulitzacions que, en data anterior a l'1 de gener de 2004 i en aplicació de la normativa anterior, s'havien donat de baixa de l'actiu del Balanç.

Respecte a les titulitzacions efectuades amb posterioritat a l'1 de gener de 2004 que no s'han donat de baixa del Balanç i que han estat originades a CaixaBank, es consolida la societat de propòsit especial que ha estat vehicle de la titulització. En el cas de les titulitzacions originades a Banca Cívica, la majoria de les quals corresponents a titulitzacions multicedents, els fons de titulització no s'inclouen en el perímetre de consolidació.

El fet de consolidar els fons de titulització implica eliminar les operacions creuades entre empreses del Grup, entre les quals cal destacar: els préstecs dels fons de titulització, els passius associats als actius no donats de baixa a CaixaBank, les millores creditícies concedides als fons de titulització i els bons adquirits per alguna Societat del Grup.

A continuació es detalla, en funció de la seva naturalesa, la composició dels actius titulitzats pendents de venciment a 31 de desembre de 2013 i 2012:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Garantia hipotecària	6.271.163	5.952.564
Altres garanties	3.210.613	4.178.647
Total	9.481.776	10.131.211

A continuació es detallen les diferents titulitzacions efectuades, amb els imports inicials de cadascuna, i les pendents d'amortitzar a 31 de desembre de 2013 i 2012:

Titulització d'actius

(1 de 2)

(Milers d'euros)				IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
DATA D'EMISSIÓ		ADQUIRITS PER:	IMPORT INICIAL	31-12-2013	31-12-2012
Gener	2000	AyT 2, FTH (*)	119.795	7.082	8.678
Juny	2000	TDA 12, FTH (*)	192.324	9.801	12.744
Desembre	2000	TDA 13 Mixto, FTA (*)	40.268	4.000	4.949
Juny	2001	TDA 14 Mixto, FTA (*)	122.005	11.481	13.678
Juny	2002	AyT 7 Promociones Inmobiliarias 1, FTA (*)	269.133	7.482	8.577
Maig	2003	TDA 16 Mixto, FTA (*)	100.000	15.873	18.350
Juny	2003	AyT Hipotecario III, FTH (*)	130.000	23.242	27.958
		Altres Fons de Titulització en filials del grup	1.328.165	546.723	578.825
Operacions donades de baixa del Balanç (Nota 14.2)			2.301.690	625.684	673.759
Febrer	2004	AyT Hipotecario Mixto, FTA (****)	140.000	27.204	28.656
Abril	2004	AyT Promociones Inmobiliarias II, FTA (*)	475.422	45.560	50.779
Abril	2004	Valencia Hipotecario 1, FTA (****)	472.015	110.500	
Juny	2004	AyT Hipotecario Mixto II, FTA (*)	160.000	36.909	41.001
Juliol	2004	AyT Préstamos Consumo III, FTA (*)	175.300	4.561	12.993
Novembre	2004	TDA 22 Mixto, FTH (*)	120.000	48.495	52.225
Desembre	2004	AyT FTPYME II, FTA (*)	132.000	20.648	26.441
Febrer	2005	Caja San Fernando, CDO (*)	260.381		82.905
Juny	2005	AyT Promociones Inmobiliarias IV, FTA (*)	429.759	44.972	53.234
Juny	2005	AyT Hipotecario Mixto IV, FTA (*)	200.000	70.728	80.410
Novembre	2005	FonCaixa FTGENCAT 3, FTA	649.998	136.219	164.072
Desembre	2005	Valencia Hipotecario 2, FTH (****)	940.243	345.825	
Juliol	2006	FonCaixa FTGENCAT 4, FTA	599.999	171.626	197.775
Juliol	2006	AyT Hipotecario Mixto V, FTA (*)	317.733	129.157	141.233
Novembre	2006	Valencia Hipotecario 3, FTA (****)	900.711	426.889	
Juliol	2007	PYME Valencia 1, FTA (****)	850.023	146.502	
Novembre	2007	FonCaixa FTGENCAT 5, FTA	1.000.000	445.061	513.724

Titulització d'actius

(2 de 2)

(Milers d'euros)			IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ	
DATA D'EMISSIÓ	ADQUIRITS PER:	IMPORT INICIAL	31-12-2013	31-12-2012
Juliol 2008	FonCaixa FTGENCAT 6, FTA	750.015	323.963	378.107
Desembre 2008	Valencia Hipotecario 5, FTA (****)	500.102	335.248	
Març 2009	PYME Valencia 2, FTA (****)	500.000		
Abril 2009	Bancaja BVA-VPO 1, FTA (****)	55.000	36.953	
Març 2009	AyT ICO-FTVPO I, FTA (*)	129.131	63.570	72.761
Octubre 2009	AyT VPO II, FTA (*) (**)	61.503		49.032
Març 2011	FonCaixa EMPRESAS 3, FTA	1.400.000		941.789
Juny 2011	Foncaixa Leasings 1, FTA	1.420.000		968.428
Juliol 2011	Foncaixa Autonomos 1, FTA	1.130.000	759.425	897.957
Desembre 2011	Foncaixa Consumo 1, FTA	3.080.000	2.001.174	2.438.009
Octubre 2012	FonCaixa PYMES 3, FTA	2.400.000	1.481.860	2.265.921
Març 2013	FonCaixa Leasings 2, FTA (***)	1.216.494	1.040.943	
Novembre 2013	FonCaixa PYMES 4, FTA	645.000	602.100	
Operacions que es mantenen en balanç (Notes 14.2 i 23.2)		21.110.829	8.856.092	9.457.452
Total		23.412.519	9.481.776	10.131.211

(*) Fons procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(**) Fons procedents de la fusió amb Caixa d'Estalvis de Girona.

(***) Fons sobre operacions d'arrendament financer que incorpora 2.461 milers d'euros amb garantia hipotecària.

(****) Fons procedents de la fusió amb Banco de Valencia.

(*****) Fons procedents de l'entitat Credifimo.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, els imports corresponents a millores de crèdit concedides a fons de titulització són els següents:

Millores de crèdit a fons de titulització

(1 de 2)

(Milers d'euros)			31-12-2013		31-12-2012	
DATA D'EMISSIÓ	TITULAR		PRÉSTECOS I CRÈDITS (**)	BONS FONTS DE RESERVA	PRÉSTECOS I CRÈDITS (**)	BONS FONTS DE RESERVA
Gener 2000	AyT 2, FTH (*)		1.167		1.167	
Juny 2000	TDA 12, FTH (*)		1.923		1.923	
Desembre 2000	TDA 13 Mixto, FTA (*)		403		403	
Juny 2001	TDA 14 Mixto, FTA (*)		1.382		1.382	
Juny 2002	AyT 7 Promociones Inmobiliarias 1, FTA (*)		3.792		3.792	
Maig 2003	TDA 16 Mixto, FTA (*)		1.294		1.294	
Juny 2003	AyT Hipotecario III, FTH (*)		1.460		1.460	
Febrer 2004	AyT Hipotecario Mixto, FTA (*****)		8.317		8.317	
Abril 2004	AyT Promociones Inmobiliarias II, FTA (*)		30.800		32.291	
Abril 2004	Valencia Hipotecario 1, FTA (****)		4.720			
Juny 2004	Ayt Hipotecario Mixto II, FTA (*)		1.911		1.911	
Juliol 2004	AyT Préstamos Consumo III, FTA (*)		6.652		6.652	
Novembre 2004	TDA 22 Mixto, FTA (*)		2.292		2.292	
Desembre 2004	AyT FTPYME II, FTA (*)		3.719		3.719	
Febrer 2005	Caja San Fernando, CDO (*)				21.577	
Juny 2005	AyT Promociones Inmobiliarias IV, FTA (*)		53.653		61.094	
Juny 2005	AyT Hipotecario Mixto IV, FTA (*)		2.808		2.808	
Novembre 2005	FonCaixa FTGENCAT 3, FTA		2.700	6.500	3.209	6.500

Milliores de crèdit a fons de titulització

(2 de 2)

(Milers d'euros)			31-12-2013		31-12-2012	
DATA D'EMISSIÓ	TITULAR		PRÉSTECES I CRÈDITS (**)	BONS FONS DE RESERVA	PRÉSTECES I CRÈDITS (**)	BONS FONS DE RESERVA
Desembre 2005	Valencia Hipotecario 2, FTH (****)			9.900		
Juliol 2006	FonCaixa FTGENCAT 4, FTA		3.231	5.043	3.842	5.043
Juliol 2006	AyT Hipotecario Mixto V, FTA (*)		1.937		1.937	
Novembre 2006	Valencia Hipotecario 3, FTA (****)		504	10.400		
Juliol 2007	PYME Valencia 1, FTA (****)		671	15.300		
Novembre 2007	FonCaixa FTGENCAT 5, FTA			26.500		26.500
Juliol 2008	FonCaixa FTGENCAT 6, FTA			18.800		18.800
Desembre 2008	Valencia Hipotecario 5, FTA (****)		36.521			
Març 2009	AyT ICO-FTVPO I, FTA (*)		4.695		4.695	
Octubre 2009	AyT VPO II, FTA (*) (***)				4.737	
Abril 2009	Bancaja BVA-VPO 1, FTA (****)		3.242			
Març 2011	FonCaixa EMPRESAS 3, FTA				138.032	
Juny 2011	FonCaixa Leasings 1, FTA				211.821	
Juliol 2011	Foncaixa Autonomos 1, FTA		161.957		161.957	
Desembre 2011	Foncaixa Consumo 1, FTA		154.338		154.387	
Octubre 2012	FonCaixa PYME 3, FTA		240.525		240.700	
Març 2013	FonCaixa Leasings 2, FTA		184.461			
Novembre 2013	FonCaixa PYMES 4, FTA		65.300			
	Altres Fons de Titulització en filials del grup		9.824		10.014	
Operacions eliminades en el procés de consolidació			812.512	56.843	913.948	56.843
Total			996.199	92.443	1.087.413	56.843

(*) Fons procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(**) Tots els préstecs i crèdits són subordinats.

(***) Fons procedents de la fusió amb Caixa d'Estalvis de Girona.

(****) Fons procedents de la fusió amb Banco de Valencia.

(*****) Fons procedents de l'entitat Credifimo.

La majoria dels bons emesos pels fons de titulització com a contrapartida dels actius crediticis transferits han estat adquirits per CaixaBank, per la qual cosa els corresponents a titulitzacions anteriors a l'1 de gener de 2004 estan registrats en el capítol «Inversions creditícies – Valors representatius de deute» dels Balanços de Situació adjunts (vegeu Nota 14.3) i els corresponents a titulitzacions posteriors a aquesta data no originades a Banca Cívica s'han eliminat en el procés de consolidació.

A continuació es detallen els imports dels bons de titulització inicialment adquirits per CaixaBank i els saldos pendents d'amortització a 31 de desembre de 2013 i 2012, respectivament:

Bons de titulització adquirits

(Milers d'euros)			IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ		
DATA	EMISSIÓ	IMPORT	31-12-2013	31-12-2012	
Gener	2000	AyT 2 - FTH (*)	5.975	4.129	5.259
		<i>Bons preferents - A3</i>	5.975	4.129	5.259
Juny	2000	TDA 12 - FTH (*)	4.255	952	4.131
		<i>Bons preferents - A3</i>	1.555	952	1.431
		<i>Bons subordinats - Baa1</i>	2.700		2.700
Juny	2001	TDA 14 Mixto - FTA (*)	5.199	1.826	5.092
		<i>Bons preferents - A3</i>	2.399	1.826	2.292
		<i>Bons subordinats - Baa3</i>	2.800		2.800
Maig	2003	TDA 16 Mixto - FTA (*)	1.002	636	943
		<i>Bons preferents - A3 (*)</i>	802	636	743
		<i>Bons subordinats - Baa3 (*)</i>	200		200
Desembre	2002	AyT Hipotecario III - FTH (*)	15.749	11.594	14.543
		<i>Bons preferents - A3 (*)</i>	15.149	11.594	13.943
		<i>Bons subordinats - Ba1 (*)</i>	600		600
Emesos abans de l'01-01-2004 (Nota 14.3)		32.180	19.137	29.968	

Bons de titulització adquirits

(1 de 3)

(Milers d'euros)			IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ		
DATA	EMISSIÓ	IMPORT	31-12-2013	31-12-2012	
Abril	2004	AyT Promociones Inmobiliarias II, FTA (*)	18.728	15.039	18.147
		<i>Bons preferents - A3</i>	18.728	15.039	18.147
Juny	2004	AyT Hipotecario Mixto II, FTA (*)	10.248	5.914	9.683
		<i>Bons preferents - A3</i>	5.142	4.053	4.681
		<i>Bons preferents - Ba3</i>	1.600		1.600
		<i>Bons subordinats - A3</i>	2.306	1.861	2.202
		<i>Bons subordinats - Baa3</i>	1.200		1.200
Novembre	2004	TDA 22 Mixto - FTA(*)	31.431	28.422	30.917
		<i>Bons preferents - A3</i>	147		114
		<i>Bons preferents - Baa2</i>	1.900	1.865	1.900
		<i>Bons preferents - A3</i>	5.084	2.457	4.603
		<i>Bons preferents - A3</i>	18.000	18.000	18.000
		<i>Bons subordinats - B1</i>	400	400	400
		<i>Bons subordinats - Caa2</i>	200		200
		<i>Bons subordinats - B2</i>	3.000	3.000	3.000
Desembre	2004	AyT FTPYME II, FTA (*)	8.615	7.340	8.615
		<i>Bons preferents - A3</i>	3.615	2.340	3.615
		<i>Bons subordinats - Ba3</i>	5.000	5.000	5.000
Febrer	2005	Caja San Fernando CDO 1 (*)	46.096	0	45.697
		<i>Bons preferents - SR</i>	13.000		13.000
		<i>Bons preferents - SR</i>	18.135		17.849
		<i>Bons subordinats - SR</i>	3.900		3.900
		<i>Bons subordinats - SR</i>	3.900		3.900
		<i>Bons subordinats - SR</i>	4.273		4.206
		<i>Bons subordinats - SR</i>	2.888		2.842
Juny	2005	AyT Promociones Inmobiliarias IV, FTA (*)	24.540	19.031	24.540
		<i>Bons preferents - A3</i>	24.540	19.031	24.540

Bons de titulació adquirits

(2 de 3)

(Milers d'euros)			IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ		
DATA	EMISSIÓ	IMPORT	31-12-2013	31-12-2012	
Juny	2005	AyT Hipotecario Mixto IV, FTA (*)	36.548	31.932	36.548
		Bons preferents - A3	26.458	23.475	26.458
		Bons subordinats - Ba1	10.090	8.457	10.090
Novembre	2005	FonCaixa FTGENCAT 3, FTA	35.337	32.331	34.282
		Bons preferents - A3	10.337	7.331	9.282
		Bons subordinats - Ba1	10.700	10.700	10.700
		Bons subordinats - B1	7.800	7.800	7.800
		Bons subordinats - Caa1	6.500	6.500	6.500
Desembre	2005	Valencia Hipotecario 2, FTH (*****)	939.700	36.257	
		Bons preferents - Baa1	909.500	22.157	
		Bons subordinats - Ba3	20.800	9.000	
		Bons subordinats - Caa2	9.400	5.100	
Juliol	2006	FonCaixa FTGENCAT 4, FTA	26.813	21.530	22.112
		Bons preferents - Baa1	4.013	3.097	3.679
		Bons subordinats - Ba3	9.600	7.565	7.565
		Bons subordinats - B2	7.200	5.674	5.674
		Bons subordinats - Caa1	6.000	5.194	5.194
Juliol	2006	AyT Hipotecario Mixto V, FTA (*)	123.457	107.575	120.397
		Bons preferents - Baa3	122.357	106.475	119.297
		Bons subordinats - B3	1.100	1.100	1.100
Novembre	2006	Valencia Hipotecario 3, FTA (*****)	810.600	74.239	
		Bons preferents - Baa2	780.700	64.139	
		Bons subordinats - B3	20.800	8.100	
		Bons subordinats - Caa2	9.100	2.000	
Juliol	2007	PYME Valencia 1, FTA (*****)	670.000	93.681	
		Bons preferents - A3	574.800	5.581	
		Bons subordinats - Baa3	47.600	40.500	
		Bons subordinats - Caa3	34.000	34.000	
		Bons subordinats - C	13.600	13.600	
Novembre	2007	FonCaixa FTGENCAT 5, FTA	550.600	37.500	70.002
		Bons preferents - A3	513.100		32.502
		Bons subordinats - B1	21.000	21.000	21.000
		Bons subordinats - Caa1	16.500	16.500	16.500
Juliol	2008	FonCaixa FTGENCAT 6, FTA	458.800	28.334	81.523
		Bons preferents - AA - (**)	436.300	5.834	59.023
		Bons subordinats - CCC+ (**)	15.000	15.000	15.000
		Bons subordinats - CCC (**)	7.500	7.500	7.500
Desembre	2008	Valencia Hipotecario 5, FTA (*****)	500.000	330.907	
		Bons preferents - Baa2	468.000	298.907	
		Bons subordinats - B1	5.000	5.000	
		Bons subordinats - Caa2	27.000	27.000	
Març	2009	AyT ICO-FTVPO I, FTA (*)	82.294	73.247	82.294
		Bons preferents - A3	73.844	64.797	73.844
		Bons subordinats - Ba1	4.050	4.050	4.050
		Bons subordinats - B2	4.400	4.400	4.400
Març	2009	PYME Valencia 2, FTA (*****)	500.000	0	
		Bons preferents - A3	407.500		
		Bons subordinats - A3	17.500		
		Bons subordinats - A3	75.000		
Abril	2009	Bancaja-BVA VPO 1, FTA (*****)	55.000	38.751	
		Bons preferents - A3	52.400	36.151	
		Bons subordinats - Baa3	1.100	1.100	
		Bons subordinats - Ba1	700	700	
		Bons subordinats - Ba3	800	800	

Bons de titulització adquirits

(3 de 3)

(Milers d'euros)			IMPORT PENDENT D'AMORTITZACIÓ		
DATA	EMISSIÓ	IMPORT	31-12-2013	31-12-2012	
Octubre	2009	AyT VPO II, FTA	52.140	0	46.157
		<i>Bons preferents - AA - (*) (***)</i>	45.990		40.007
		<i>Bons subordinats - A (*) (***)</i>	3.250		3.250
		<i>Bons subordinats - BBB - (*) (***)</i>	2.900		2.900
Març	2011	Foncaixa Empresas 3, FTA	1.100.000	0	978.214
		<i>Bons subordinats - A3</i>	820.000		698.214
		<i>Bons subordinats - B2</i>	280.000		280.000
Juny	2011	Foncaixa Leasings 1, FTA	950.000	0	882.150
		<i>Bons subordinats - A3</i>	737.500		669.650
		<i>Bons subordinats - B1</i>	106.200		106.200
		<i>Bons subordinats - B3</i>	106.300		106.300
Juliol	2011	Foncaixa Autonomos 1, FTA	1.130.000	785.030	931.696
		<i>Bons preferents - A3</i>	960.500	615.530	762.196
		<i>Bons subordinats - Ba1</i>	169.500	169.500	169.500
Desembre	2011	Foncaixa Consumo 1, FTA	3.080.000	2.026.264	2.480.777
		<i>Bons preferents - A3</i>	2.618.000	1.564.264	2.018.777
		<i>Bons subordinats - Ba3</i>	462.000	462.000	462.000
Octubre	2012	Foncaixa Pymes 3, FTA	2.400.000	1.679.944	2.400.000
		<i>Bons preferents - A -</i>	2.040.000	1.319.944	2.040.000
		<i>Bons subordinats - NR</i>	360.000	360.000	360.000
Març	2013	Foncaixa Leasings 2, FTA	1.150.000	945.283	
		<i>Bons preferents - A (****)</i>	977.500	772.783	
		<i>Bons subordinats - BB (high) (****)</i>	172.500	172.500	
Març	2013	FonCaixa PYMES 4, FTA	645.000	645.000	
		<i>Bons preferents (sèrie A) - A3</i>	516.000	516.000	
		<i>Bons subordinats (sèrie B) - B1</i>	129.000	129.000	
Emesos després del dia 01-01-2004 (Nota 23.2)		15.435.947	7.063.553	8.303.751	
Bons que s'eliminen en el procés de consolidació			6.201.216	7.880.756	
Total		15.468.127	7.082.687	8.333.719	

Nota: La qualificació de risc creditici dels bons correspon a l'agència Moody's.

(*) Fons procedents de la fusió amb Banca Cívica.

(**) Qualificació de risc creditici de l'agència Standard&Poor's.

(***) Fons procedents de la fusió amb Caixa d'Estalvis de Girona i qualificació de risc creditici de l'agència FITCH.

(****) Qualificació de risc creditici de l'agència DBRS.

(*****) Fons procedents de la fusió amb Banco de Valencia.

A 31 de desembre de 2013, l'import dels bons de titulització pignorats al Banc d'Espanya és de 4.231 milions d'euros. A 31 de desembre de 2012 era de 4.533 milions d'euros.

29.3. Dipòsits de valors i serveis d'inversió

A continuació es detallen, en funció de la seva naturalesa, els valors dipositats a CaixaBank per tercers:

(Milers d'euros)	31-12-2013	31-12-2012
Anotacions en compte	106.156.037	97.728.092
Valors anotats en el registre central del mercat	82.278.120	73.127.568
<i>Instruments de capital. Cotitzats</i>	46.179.252	36.335.255
<i>Instruments de capital. No cotitzats</i>	32.357	34.916
<i>Valors representatius de deute. Cotitzats</i>	36.066.511	36.757.397
Valors registrats a la mateixa entitat	0	38.142
<i>Valors representatius de deute. Cotitzats</i>	0	38.142
Valors confiats a altres entitats dipositàries	23.877.917	24.562.382
<i>Instruments de capital. Cotitzats</i>	13.838.149	12.911.397
<i>Instruments de capital. No cotitzats</i>	2.660	4.470
<i>Valors representatius de deute. Cotitzats</i>	8.935.583	11.444.479
<i>Valors representatius de deute. No cotitzats</i>	1.101.525	202.036
Títols físics	10.730	17.463
En poder de l'entitat	10.373	17.327
<i>Instruments de capital</i>	6.267	6.267
<i>Valors representatius de deute</i>	4.106	11.060
Confiats a altres entitats	357	136
<i>Instruments de capital</i>	357	136
Altres instruments financers	1.047.948	79.297
Total	107.214.715	97.824.852

29.4. Actius financers donats de baixa del Balanç a causa del seu deteriorament

A continuació es mostra el resum dels moviments que van tenir lloc en els exercicis 2013 i 2012 en les partides donades de baixa del Balanç de Situació pel fet de considerar remota la recuperació d'aquests actius. Aquests actius financers consten registrats com a «Actius en suspens» en comptes d'ordre complementàries als Balanços de Situació.

(Milers d'euros)	2013	2012
Saldo a l'inici de l'exercici	5.896.422	2.807.922
Addicions:	6.979.916	3.872.816
Amb càrrec a correccions de valor per deteriorament d'actius	3.865.197	1.528.130
Amb càrrec directe en el Compte de Pèrdues i Guanyos	603.466	468.403
Altres causes (1)	999.709	403.451
Combinació de negoci (2)	683.594	1.472.832
Compra cartera de fallits (3)	827.950	
Baixes:	(2.422.933)	(784.316)
Per recuperació en efectiu del principal (Nota 38)	(314.299)	(170.194)
Per recuperació en efectiu dels productes vençuts i no cobrats	(73.720)	(32.664)
Per condonació, prescripció i altres causes	(2.034.914)	(116.195)
Per alienació de fallits		(465.263)
Saldo al final de l'exercici	10.453.405	5.896.422

(1) Inclou, bàsicament, interessos meritats pels actius financers en el moment de la seva baixa del balanç.

(2) Els imports del 2012 corresponen a Banca Cívica i els del 2013 al Banco de Valencia.

(3) Inclou la recompra d'una cartera de fallits per la rescissió d'un contracte de venda de fallits subscrit en el seu moment per Banca Cívica.

En l'exercici 2012, CaixaBank va vendre actius financers donats de baixa del Balanç per un valor de 465 milions d'euros. Aquesta operació no va suposar resultats significatius.

29.5. Distribució geogràfica del volum d'activitat

En relació amb la distribució geogràfica del volum d'activitat, atès que totes les oficines de CaixaBank ofereixen a la clientela tota la gamma de productes i serveis, s'adjunta la classificació de les oficines per comunitats autònomes espanyoles, oficines operatives i de representació a l'estranger, a 31 de desembre de 2013 i 2012, com a representativa d'aquesta distribució:

COMUNITATS AUTÒNOMES I CIUTATS	31-12-2013		31-12-2012	
	NOMBRE D'OFICINES	%	NOMBRE D'OFICINES	%
Andalusia	971	16,95	1.276	20,12
Aragó	87	1,52	93	1,47
Astúries	75	1,31	75	1,18
Les Balears	220	3,84	242	3,82
Canàries	285	4,97	362	5,71
Cantàbria	48	0,84	52	0,82
Castella-la Manxa	177	3,09	214	3,37
Castella i Lleó	332	5,79	377	5,94
Catalunya	1.552	27,05	1.581	24,86
Ceuta	4	0,07	4	0,06
Comunitat Valenciana	459	8,01	454	7,16
Extremadura	86	1,50	99	1,56
Galícia	195	3,40	198	3,12
La Rioja	29	0,51	30	0,47
Madrid	692	12,08	752	11,86
Melilla	2	0,03	2	0,03
Múrcia	132	2,30	131	2,07
Navarra	181	3,16	186	2,93
País Basc	186	3,25	198	3,12
Total oficines a Espanya	5.713	99,66	6.326	99,68
Oficines a l'estranger				
Polònia (Varsòvia)	1	0,02	1	0,02
Romania (Bucarest)			1	0,02
Marroc (Casablanca)	1	0,02	1	0,02
Marroc (Tànger)	1	0,02		
Total oficines a l'estranger	3	0,06	3	0,06
Oficines de representació				
Alemanya (Stuttgart)	1	0,02	1	0,02
Alemanya (Frankfurt) (*)	1	0,02	1	0,02
Xina (Pequín)	1	0,02	1	0,02
Xina (Xangai)	1	0,02	1	0,02
Emirats Àrabs (Dubai)	1	0,02	1	0,02
França (París)	1	0,02	1	0,02
Índia (Nova Delhi)	1	0,02	1	0,02
Itàlia (Milà)	1	0,02	1	0,02
Regne Unit (Londres)	1	0,02	1	0,02
Singapur (Singapur)	1	0,02	1	0,02
Turquia (Istanbul)	1	0,02	1	0,02
Xile (Santiago de Xile)	1	0,02	1	0,02
Egipte (El Caire)	1	0,02	1	0,02
Colòmbia (Bogotà)	1	0,02		
Total oficines de representació	14	0,28	13	0,26
Total oficines	5.730	100,00	6.342	100,00

(*) Centre que depèn de l'oficina de representació de Stuttgart.

30. Interessos i rendiments assimilats

Aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts recull els interessos meritats en l'exercici pels actius financers amb rendiment, implícit o explícit, que s'obtenen d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, com també les rectificacions de productes per operacions de cobertura.

En els exercicis 2013 i 2012, el saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts es desglossa, segons la naturalesa de les operacions financeres que l'han originat, de la manera següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Bancs centrals	8.523	16.419
Entitats de crèdit	26.075	35.849
Crèdit a la clientela i altres productes financers	6.214.718	6.876.074
Valors representatius de deute	3.111.414	2.273.676
Rectificació d'ingressos per operacions de cobertura	(59.921)	(24.017)
Total	9.300.809	9.178.001

El desglossament dels rendiments en funció del mètode de mesurament dels actius financers que el van originar és el següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Actius financers a cost amortitzat	6.886.007	7.346.317
Actius financers a valor raonable amb canvis en patrimoni	2.328.048	1.769.398
Actius financers a valor raonable amb canvis en resultats	86.754	62.286
Total	9.300.809	9.178.001

31. Interessos i càrregues assimilades

Aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts recull els interessos meritats en l'exercici dels passius financers amb rendiment, implícit o explícit, incloent-hi els procedents de remuneracions en espècie, que s'obtenen d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, així com les rectificacions de cost per operacions de cobertura i el cost per interessos imputables als fons de pensions constituïts.

En els exercicis 2013 i 2012, el saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts es desglossa, segons la naturalesa de les operacions financeres que l'han originat, de la manera següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Bancs centrals	(155.637)	(219.932)
Entitats de crèdit	(311.198)	(258.545)
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	(2.102)	(3.448)
Dipòsits de la clientela i altres càrregues financeres	(2.797.345)	(2.353.531)
Dèbits representats per valors negociables	(1.646.723)	(1.889.449)
Passius subordinats	(232.426)	(252.833)
Rectificació de despeses per operacions de cobertura	1.090.716	845.240
Cost imputable als fons de pensions constituïts (Nota 25)	(81.646)	(18.324)
Despeses financeres de productes d'assegurances	(1.209.691)	(1.155.482)
Total	(5.346.052)	(5.306.304)

El desglossament segons el mètode de mesurament dels passius financers que els van originar és el següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Passius financers a cost amortitzat	(4.054.715)	(4.132.498)
Productes d'assegurances de vida i fons de pensions	(1.291.337)	(1.173.806)
Total	(5.346.052)	(5.306.304)

32. Rendiment d'instruments de capital

En els exercicis 2013 i 2012, el saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts es desglossa de la manera següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Bolsas y Mercados Españoles SHMSF, SA	8.261	8.261
Telefónica, SA	89.109	205.051
Altres	9.512	14.481
Total	106.882	227.793

33. Comissions

Els ingressos i les despeses més significatius registrats en concepte de comissions en els Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts dels exercicis 2013 i 2012 es detallen en el quadre següent, en funció de la naturalesa del servei no financer que les ha originat:

Comissions percebudes

(Milers d'euros)	2013	2012
Riscos contingents	124.090	106.328
Disponibilitat de crèdits	72.405	78.495
Canvi de divises i bitllets estrangers	3.329	3.796
Servei de cobraments i pagaments	867.342	809.881
<i>de les quals, targetes de crèdit i dèbit</i>	<i>394.834</i>	<i>374.967</i>
Servei de valors	91.858	156.674
Comercialització de productes financers no bancaris	446.138	375.252
Altres comissions	307.171	314.786
Total	1.912.333	1.845.212

Comissions pagades

(Milers d'euros)	2013	2012
Cedides a altres entitats i corresponsals	(54.569)	(54.535)
<i>de les quals, operacions amb targetes i terminals d'autoservei</i>	<i>(38.163)</i>	<i>(29.528)</i>
Operacions amb valors	(16.021)	(26.273)
Altres comissions	(81.778)	(63.754)
Total	(152.368)	(144.562)

34. Resultats d'operacions financeres (net)

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts, en funció de l'origen de les partides que el conformen, és el següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Cartera de negociació	195.414	45.319
Valors representatius de deute	(75.292)	24.076
Instruments de capital	14.748	(17.932)
Derivats financers	255.958	39.175
<i>dels quals: operacions a termini i instruments financers derivats sobre divises</i>	<i>88.044</i>	<i>(60.169)</i>
Actius financers disponibles per a la venda	272.811	33.321
Valors representatius de deute	244.122	88.236
Instruments de capital (Nota 13)	28.689	(54.915)
Inversions creditícies	784	769
Derivats de cobertura	205.302	219.747
Microcobertures	(1.265)	5.247
<i>Elements coberts</i>	<i>(30.723)</i>	<i>(78.804)</i>
<i>Derivats de cobertura</i>	<i>29.458</i>	<i>84.051</i>
Macrocobertures	206.567	214.500
<i>Elements coberts</i>	<i>1.558.951</i>	<i>(1.424.028)</i>
<i>Derivats de cobertura</i>	<i>(1.352.384)</i>	<i>1.638.528</i>
Total	674.311	299.156

CaixaBank manté cobertures de fluxos d'efectiu associades als riscos derivats de determinats compromisos vinculats a la inflació i mantinguts amb el personal passiu del Grup. D'acord amb el que disposa la normativa comptable d'assegurances, i en particular d'acord amb el tractament de correcció per asimetries comptables, CaixaBank registra les variacions de valor raonable del derivat de cobertura en el patrimoni net i les reclassifica a continuació a l'epígraf «Provisions – Fons per a pensions i obligacions similars». Anualment, el Grup revisa les estimacions dels fluxos coberts. En els exercicis 2013 i 2012, s'ha posat de manifest un excés de cobertura associada a la revaloració de les prestacions vinculades al personal passiu per import de 16 milions d'euros i 56 milions d'euros, respectivament, que està registrat en l'apartat «Macrocobertures». S'ha ajustat la cobertura per aquests imports i s'ha cancel·lat parcialment el derivat associat i liquidat mitjançant cobrament en efectiu. CaixaBank interromp de manera prospectiva la comptabilitat de cobertura dels fluxos que ja no s'espera que s'esdevingui i reclassifica a resultats de l'exercici les plusvàlues atribuïbles a l'excés de cobertura.

La gestió de la posició en divisa s'instrumenta en posicions de comptat, operacions a termini i instruments financers derivats. El seu resultat està registrat en el capítol «Diferències de canvi» i en l'epígraf «Resultat d'operacions financeres – Cartera de negociació, derivats financers» del Compte de Pèrdues i Guanys adjunt. El resultat generat en els exercicis 2013 i 2012 per aquesta activitat ha estat de 99.984 i 96.635 milers d'euros, respectivament.

Tal com es descriu a la Nota 2.2, després de la incorporació de millores en les tècniques de valoració de derivats que han permès incorporar el risc d'incompliment, inclòs el risc de crèdit propi en l'estimació del valor raonable d'aquests instruments, s'han tornat a estimar aquestes valoracions, cosa que ha suposat un impacte de 100 milions d'euros.

A més a més, la recompra d'emissions de cèdules hipotecàries i la consegüent cancel·lació de les seves cobertures ha suposat un resultat net de 141 i 117 milions d'euros en els exercicis 2013 i 2012, respectivament.

En l'exercici 2012, i amb motiu de l'oferta de compra de les emissions preferents (vegeu Nota 23.4), es va procedir a cancel·lar la cobertura, fet que va suposar el registre de 97 milions d'euros en aquest capítol del Balanç.

35. Altres productes i càrregues d'exploració

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts és el següent:

Detall d'ingressos i despeses de contractes d'assegurances i reassegurances

(Milers d'euros)	2013	2012
Ingressos		
Primes d'assegurances i reassegurances cobrades (*)	517.938	458.980
Ingressos per reassegurances	56.713	45.369
Total	574.651	504.349
Despeses		
Prestacions pagades (*)	(198.891)	(180.297)
Dotacions netes a provisions tècniques (*)	(18.721)	(61.380)
Primes d'assegurances i reassegurances pagades (**)	(257.619)	(77.647)
Total	(475.231)	(319.324)

(*) Deduïda la part corresponent a despesa financera.

(**) Increment motivat per la subscripció del contracte de reassegurança sobre la cartera d'assegurances de vida-risc individual descrita a la Nota 40.

Línies d'activitat

(Milers d'euros)	2013	2012
Vendes i ingressos per prestacions de serveis no financers		
Activitat immobiliària	19.093	11.463
Altres activitats	126.946	73.946
Total	146.039	85.409
Variació d'existències i altres despeses de l'activitat no financera		
Activitat immobiliària	(7.654)	(5.730)
Altres activitats	(116.975)	(58.537)
Total	(124.629)	(64.267)

Resta de productes d'exploració

(Milers d'euros)	2013	2012
Comissions financeres compensadores de costos directes (Nota 2.5)	28.654	30.755
Ingressos de les inversions immobiliàries	54.917	22.919
Altres productes	168.644	102.428
Total	252.215	156.102

Resta de càrregues d'exploració

(Milers d'euros)	2013	2012
Despeses per explotació d'inversions immobiliàries	(185.020)	(101.447)
Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (Nota 1)	(302.982)	(277.587)
Altres conceptes	(92.706)	(83.002)
Total	(580.708)	(462.036)

El negoci assegurador del Grup s'ha desenvolupat, en els exercicis 2013 i 2012, bàsicament a través de VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros (assegurances de vida) i SegurCaixa Adeslas, SA de Seguros Generales y Reaseguros (assegurances no vida).

Totes aquestes societats formulen els seus Comptes Anuals Individuals o del grup assegurador, si escau, corresponents als exercicis 2013 i 2012, d'acord amb les disposicions legals establertes per la Direcció General d'Assegurances en matèria comptable per a les entitats asseguradores.

El Grup efectua a cada exercici un «test de suficiència de passius» dels contractes d'assegurances, amb l'objectiu de determinar la seva suficiència per fer front a les obligacions futures. Com a conseqüència de la gestió activa de la cartera d'inversions i el creixement del negoci de VidaCaixa, el resultat del test fet el 2013 i el 2012 ha posat de manifest la suficiència de les provisions constituïdes.

36. Despeses de personal

La composició d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts dels exercicis 2013 i 2012 es mostra en el quadre següent:

Detall per tipus de retribucions

(Milers d'euros)	2013	2012
Sous i salaris	(1.908.746)	(1.726.023)
Seguretat Social	(412.691)	(353.236)
Dotacions a plans d'aportació definida	(139.539)	(134.512)
Dotacions a plans de prestació definida (Nota 25)	(18)	(4.014)
Altres despeses de personal	(960.555)	(208.470)
Total	(3.421.549)	(2.426.255)

La despesa registrada a l'apartat «Dotacions a plans d'aportació definida» inclou, fonamentalment, les aportacions obligatòries establertes en l'Acord Laboral sobre el sistema de previsió social subscrit el 31 de juliol de 2000 a "la Caixa". Aquestes aportacions al Pla de Pensions es duen a terme per donar cobertura als compromisos de jubilació, invalidesa i defunció dels empleats en actiu. Per a la cobertura de jubilació, CaixaBank fa una aportació mensual equivalent a un percentatge sobre els conceptes salarials pensionables, que va del 0% al 8,5% en funció de l'antiguitat a l'Entitat o altres condicions pactades. En concret, per al personal provinent de Banco de Valencia i Banca Cívica s'ha establert un període d'homologació de condicions progressiu. Per a la cobertura dels riscos d'invalidesa i defunció, l'aportació és anual i equival al cost de la prima necessària per assegurar aquests riscos.

La partida «Altres despeses de personal» inclou, en l'exercici 2013, el cost extraordinari de personal, per un import de 785 milions d'euros, associat a l'Acord Laboral signat per CaixaBank el 27 de març de 2013, emmarcat en la reestructuració que s'està duent a terme amb l'objectiu de millorar l'eficiència dels recursos del Grup mitjançant la seva racionalització després de les integracions de Banca Cívica i Banco de Valencia.

Adicionalment, aquesta partida inclou, en els exercicis 2013 i 2012, 19.176 i 51.279 milers d'euros, respectivament, en concepte de les retribucions no monetàries percebudes pels empleats del Grup per les facilitats creditícies obtingudes estimades com a diferència entre les condicions de mercat i les pactades amb el personal. Els tipus aplicables es fixen anualment segons l'Euribor a 1 any del mes d'octubre amb data d'aplicació de l'1 de gener de l'any següent.

Els tipus de mercat aplicats des del 30 de setembre de 2011 han estat Euribor+0,30 punts per als préstecs amb finalitat adquisició d'habitatge i Euribor+1,25 punts per a altres préstecs.

El tipus d'interès per a la garantia hipotecària pactada, segons la Normativa Laboral és Euribor -2,50 punts, amb una clàusula d'un tipus mínim del 0,10%, mentre que per a la garantia personal el tipus d'interès pactat és igual a l'Euribor.

L'apartat «Altres despeses de personal» inclou, entre d'altres, els conceptes de formació, ajuda d'estudis i indemnitzacions.

En els exercicis 2013 i 2012, la composició de la plantilla en termes mitjans i per categories professionals és la següent:

Plantilla mitjana

(Nombre d'empleats)	2013		2012	
	GRUP CAIXABANK		GRUP CAIXABANK	
	HOMES	DONES	HOMES	DONES
Directius	205	55	186	43
Caps	9.570	5.885	8.929	5.278
Administratius	6.261	10.207	5.583	9.146
Personal auxiliar	105	69	78	66
Personal no fix	106	105	59	79
Total	16.247	16.321	14.835	14.612

La distribució per categories professionals i gènere a 31 de desembre de 2013 no difereix significativament de la mostrada en el quadre anterior. A 31 de desembre de 2013 i 2012, la plantilla del Grup CaixaBank estava formada per 31.948 i 32.625 empleats, respectivament. La integració de Banco de Valencia ha suposat la incorporació de 920 empleats i la de Banca Cívica en l'exercici 2012 va suposar la incorporació de 6.432 empleats.

37. Altres despeses generals d'administració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts és el següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Tecnologia i sistemes	(209.948)	(185.518)
Publicitat (1)	(109.894)	(86.846)
Immobles i instal·lacions	(111.926)	(99.179)
Lloguers	(135.816)	(88.965)
Comunicacions	(49.694)	(46.448)
Serveis administratius subcontractats	(85.364)	(51.084)
Informes tècnics	(23.197)	(15.704)
Despeses de representació i desplaçament	(41.494)	(37.775)
Tributs	(46.235)	(38.916)
Serveis de vigilància i trasllat de fons	(30.357)	(34.448)
Impresos i material d'oficina	(22.970)	(27.662)
Despeses judicials i de lletrats	(14.292)	(14.857)
Òrgans de Govern i Control	(7.045)	(4.345)
Altres despeses	(55.874)	(67.193)
Total	(944.106)	(798.940)

(1) Inclou publicitat en mitjans, patrocinis, promocions i altres despeses comercials.

L'apartat «Altres despeses» inclou, en l'exercici 2013, 2.616 milers d'euros corresponents als honoraris i les despeses de Deloitte, SL en concepte d'auditoria dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals de cadascuna de les societats espanyoles consolidades pel mètode d'integració global auditades per l'esmentada Societat i 2.175 milers d'euros per altres serveis relacionats amb l'auditoria. També s'hi inclouen 961 milers d'euros en concepte de consultoria de les línies de serveis de Deloitte, SL i societats vinculades a 31 de desembre de 2013. Tots aquests imports no inclouen l'IVA corresponent.

L'apartat «Altres despeses» inclou, en l'exercici 2012, 2.401 milers d'euros corresponents als honoraris i les despeses de Deloitte, SL en concepte d'auditoria dels Comptes Anuals Consolidats i Individuals de cadascuna de les societats espanyoles consolidades pel mètode d'integració global, auditades per la Societat esmentada, i 1.899 milers d'euros per altres serveis relacionats amb l'auditoria. També s'inclouen 1.382 milers d'euros en concepte de consultoria de les línies de serveis de Deloitte, SL i societats vinculades a 31 de desembre de 2012. Tots aquests imports no inclouen l'IVA corresponent. Els imports esmentats inclouen 97 milers d'euros en concepte d'assessorament fiscal per part de Deloitte, SL o alguna empresa vinculada.

L'import corresponent als honoraris de Deloitte, SL en concepte d'auditoria inclou els honoraris corresponents a la revisió limitada dels estats financers consolidats resumits, a 30 de juny de 2013 i 2012, i a l'auditoria de balanç individual de CaixaBank, a 30 de juny de 2013 i 2012.

Així mateix, s'hi inclouen 349 milers d'euros (302 milers d'euros en l'exercici 2012) d'honoraris i despeses d'altres auditors per l'auditoria de la resta d'empreses espanyoles del Grup consolidades pel mètode d'integració global. Els honoraris facturats pels auditors esmentats i per altres societats vinculades, en l'exercici 2013, en concepte de consultoria i altres serveis, pugen a 2.940 milers d'euros (2.841 milers d'euros en l'exercici 2012). Tots aquests imports no inclouen l'IVA corresponent.

Informació sobre ajornaments de pagaments efectuats a proveïdors: Deure d'informació de la Llei 15/2010, de 5 de juliol

L'entrada en vigor de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, que va modificar la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, estableix l'obligació per a les societats de publicar de manera expressa les informacions sobre els terminis de pagament als proveïdors en la memòria dels Comptes Anuals. En relació amb aquesta obligació d'informació, el passat 31 de desembre de 2010 es va publicar al BOE la corresponent resolució emesa per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC).

D'acord amb el que indica la disposició transitòria segona de la resolució esmentada, a continuació es desglossa la informació requerida en relació amb els pagaments efectuats i pendents de pagament en la data del tancament del Balanç:

Pagaments efectuats i pendents en la data de tancament del Balanç

(Milers d'euros)	2013		2012	
	IMPORT	%	IMPORT	%
Pagaments efectuats dins el termini màxim legal	1.170.339	88,5%	837.656	92,3%
Resta	152.494	11,5%	70.300	7,7%
Total pagaments de l'exercici	1.322.833	100%	907.956	100%
Termini mitjà ponderat excedit (dies) en el pagament	6,9		3,8	
Import dels ajornaments que a la data de tancament sobrepassen el termini màxim legal (milers d'euros)	367		76	

En l'exercici 2013, i d'acord amb la Disposició Transitòria Segona de la Llei 15/2010, els terminis màxims legals s'han reduït en 15 dies respecte de l'exercici 2012.

38. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)

El saldo d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts corresponents als exercicis 2013 i 2012 es mostra en el quadre següent:

Detall de la composició del capítol «Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)»

(Milers d'euros)	2013	2012
Inversions creditícies	(3.973.549)	(3.834.670)
Cobertura específica	(3.960.274)	(5.566.636)
<i>Dotacions netes (Nota 14.4)</i>	(3.768.268)	(5.058.754)
<i>Sanejaments</i>	(555.630)	(679.554)
<i>Actius fallits recuperats (Nota 29.4)</i>	314.299	170.194
<i>Valors representatius de deute (Nota 14.4)</i>	49.325	1.478
Cobertura genèrica (Nota 14.4)	(13.275)	1.731.966
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(220.052)	(123.892)
Cobertura genèrica de valors representatius de deute	0	17.972
Sanejaments	(220.052)	(141.864)
<i>Instruments de capital (Nota 13)</i>	(162.222)	(27.638)
<i>Valors representatius de deute</i>	(57.830)	(114.226)
Total	(4.193.601)	(3.958.562)

39. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)

El saldo i els moviments d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts, corresponents als exercicis 2013 i 2012, es mostren en el quadre següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Sanejaments	(55.488)	(18.901)
Actiu material d'ús propi (Nota 20)	(14.304)	(9.990)
Actius intangibles (Nota 21)	(41.184)	(8.911)
Altres actius		
Dotacions netes	(221.063)	(225.210)
Actiu material – Inversions immobiliàries (Nota 20) (2)	(84.660)	(49.392)
Existències (Nota 22) (1)	(226.991)	(176.248)
Participacions associades/multigrup (Nota 18)	90.508	
Altres actius	80	430
Total	(276.551)	(244.111)

(1) Dels quals, 185.120 milers d'euros corresponen a dotacions efectuades per BuildingCenter i la resta, per altres filials del Grup.

(2) Dels quals, 15.642 milers d'euros corresponen a dotacions sobre immobles de BuildingCenter, i 70.000 milers d'euros de CaixaBank.

40. Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda

El saldo i els moviments d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts, corresponents als exercicis 2013 i 2012, es mostren en el quadre següent:

(Milers d'euros)	2013			2012		
	GUANY	PÈRDUA	RESULTAT NET	GUANY	PÈRDUA	RESULTAT NET
Per venda d'actiu material	9.421	(27.103)	(17.682)	207.584	(4.285)	203.299
Per venda de participacions	154.686	(6.500)	148.186	4.249	(1.025)	3.224
Per venda d'altres actius	253.209	(20.336)	232.873	665.365		665.365
Total	417.316	(53.939)	363.377	877.198	(5.310)	871.888

En els exercicis 2013 i 2012, s'han produït les operacions següents, el resultat de les quals s'ha registrat a «Per venda de participacions» o «Per venda d'altres actius»:

- Tal com es descriu àmpliament en la Nota 18, en l'exercici 2013 el Grup ha venut part de la seva participació en el Grupo Financiero Inbursa i ha obtingut unes plusvàlues abans d'impostos per un import de 59 milions d'euros.
- A la Nota 8 es descriu l'operació de venda del negoci assegurador no vida procedent de Banca Cívica i Banco de Valencia a SegurCaixa Adeslas, SA, per un import total de 193 milions d'euros. L'operació ha generat unes plusvàlues abans d'impostos de 79 milions d'euros.
- A la Nota 8 es descriu àmpliament l'operació de venda del negoci immobiliari, que ha generat una plusvàlua abans d'impostos de 255 milions d'euros.
- El 29 de novembre de 2012, l'entitat asseguradora VidaCaixa, íntegrament participada (a través de VidaCaixa Grupo) per CaixaBank, va subscriure amb l'entitat asseguradora i reasseguradora nord-americana Berkshire Hathaway Life Insurance Company of Nebraska un contracte de reassegurança sobre la seva cartera d'assegurances de vida-risc individual. La cartera reassegurada en virtut del contracte esmentat és la de vida-risc individual subscrita fins al 31 de desembre de 2012. Per la subscripció del contracte de reassegurança, la reasseguradora va pagar a VidaCaixa una comissió de reassegurança de 600 milions d'euros. Aquesta operació va suposar per al Grup un resultat extraordinari brut de 524 milions d'euros (vegeu Nota 8).

Mitjançant aquest contracte, VidaCaixa va traspasar a Berkshire Hathaway Life Insurance Company of Nebraska, a canvi d'un import *up-front*, la seva cartera de pòlisses d'assegurances de vida a data 31 de desembre de 2012, així com les potencials renovacions. Berkshire Hathaway serà qui assumeixi, des de la data del contracte, tots els riscos i els beneficis lligats a la vida d'aquestes pòlisses i les potencials renovacions (això és, tant el risc en la variació en les taxes reals enfront de les estimades de mortalitat i invalidesa permanent i absoluta, com el risc de caiguda en la cartera, risc de crèdit per part dels assegurats, etc.). VidaCaixa continuarà amb la gestió administrativa d'aquestes pòlisses i, a canvi, percebrà una contraprestació de mercat independent de l'import *up-front* rebut.

- CaixaBank, després d'un procés de concurs amb participació d'entitats nacionals i internacionals, va subscriure, el gener del 2012, un acord per transmetre a la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis el seu negoci de dipositaria de fons d'inversió, de societats d'inversió de capital variable (SICAV) i de fons de pensions del sistema individual.

L'operació s'ha fixat en un preu inicial total de 100 milions d'euros.

El desembre de 2012, el negoci de dipositaria provinent de Banca Cívica es va transmetre a la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvi, en el marc del contracte negociat el gener de 2012. L'import de l'operació ha ascendit a 3,8 milions d'euros, que s'ha registrat com a menor fons de comerç de l'operació d'adquisició de Banca Cívica (vegeu Nota 21).

En l'exercici 2013, i en el marc del mateix contracte, s'ha transferit el negoci procedent de Banco de Valencia, sense impacte en resultats.

- El desembre de 2012, CaixaBank va vendre el negoci de pagaments amb targetes en els comerços procedents de Banca Cívica a Comercia Global Payments, Entidad de Pago, SL, entitat participada en un 49% per CaixaBank, per un import de 17.500 milers d'euros. Aquesta operació ha donat lloc a la baixa d'un actiu intangible reconegut en la combinació de negocis amb Banca Cívica, per un import de 5.764 milers d'euros (vegeu Nota 21) i al registre d'una plusvàlua abans d'impostos d'11.736 milers d'euros, que està registrada en el Compte de Pèrdues i Guanys adjunt de l'exercici 2012 (vegeu Nota 8).

Els guanys per venda d'actius materials de l'exercici 2012 corresponen bàsicament a la venda d'immobles descrita a la Nota 20.

41. Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes

El saldo i els moviments d'aquest capítol dels Comptes de Pèrdues i Guanys adjunts, corresponents als exercicis 2013 i 2012, es mostren en el quadre següent:

(Milers d'euros)	2013	2012
Pèrdues per deteriorament d'actius no corrents en venda (Nota 17) ⁽¹⁾	(480.131)	128.773
Benefici net per venda d'actius no corrents en venda	(142.821)	(54.385)
<i>Benefici net per venda d'actius materials i intangibles no corrents en venda</i>	<i>(142.821)</i>	<i>(54.385)</i>
<i>Benefici net per venda de participacions no corrents en venda (Nota 17)</i>		
Benefici en la venda d'instruments de capital d'inversions estratègiques (Nota 13)	16.649	6.636
Total	(606.303)	81.024

(1) 464.890 dels quals són dotacions fetes sobre immobles de BuildingCenter.

42. Operacions amb parts vinculades

D'acord amb el que disposa el Reglament del Consell d'Administració, el Consell pot autoritzar genèricament les operacions amb els Consellers i les seves parts vinculades sempre que es tracti de transaccions dins el curs ordinari dels negocis socials i que tinguin caràcter habitual o recurrent. En un altre cas, aquestes operacions hauran de ser autoritzades pel Consell d'Administració llevat que simultàniament es compleixin les tres condicions següents: (i) que s'efectuïn en virtut de contractes d'adhesió, les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin en massa a molts clients; (ii) que s'efectuïn a preus o tarifes de mercat, fixats amb caràcter general per qui actui com a subministrador del bé o el servei de què es tracti; i (iii) que la quantia de l'operació no superi l'u per cent (1%) dels ingressos anuals consolidats del grup del qual la Societat n'és matriu.

Sense perjudici d'això, d'acord amb el que estableix la normativa vigent, la concessió de crèdits, avals o garanties al President, Vicepresident, Consellers i Directors Generals i assimilats requereix l'autorització expressa del Banc d'Espanya.

En el cas dels crèdits als membres del Consell d'Administració que són empleats de CaixaBank, i a l'Alta Direcció, la política seguida en la concessió es regeix pel que disposen el conveni del sector de caixes d'estalvis i la normativa laboral interna que l'ha desenvolupat (vegeu Notes 2.10 i 36).

La resta d'operacions actives, passives o de prestació de serveis financers, concertades pel Grup CaixaBank amb «personal clau de l'administració i direcció» (Consell d'Administració i Alta Direcció) i a les quals no és aplicable la normativa laboral, s'ha concedit en condicions de mercat. D'altra banda, cap d'aquestes transaccions és d'un import significatiu per a una adequada interpretació dels Comptes Anuals.

Les societats del Grup mantenen, així mateix, contractes de prestació de serveis amb les seves parts vinculades. Aquests contractes són, en qualsevol cas, propis del tràfic ordinari, en condicions de mercat, i cap d'aquests és d'un import significatiu de forma individual.

Tots els saldos significatius mantinguts, al tancament dels exercicis, entre les entitats consolidades i l'efecte de les transaccions fetes entre elles durant els exercicis han estat eliminats en el procés de consolidació. El detall dels saldos més significatius mantinguts pel Grup amb les diferents parts vinculades, així com l'efecte en els Comptes de Pèrdues i Guanys de les transaccions fetes amb aquestes, es mostra a continuació. Totes les operacions fetes entre parts vinculades formen part del trànsit ordinari i es duen a terme en condicions de mercat.

2013

(Milers d'euros)	AMB L'ACCIONISTA MAJORITARI "LA CAIXA" I EL SEU GRUP (1)	ENTITATS ASSOCIADES I MULTIGRUP	ADMINISTRADORS I ALTA DIRECCIÓ (2)	ALTRES PARTS VINCULADES (3)
Actiu				
Crèdits sobre entitats de crèdit	130.982	123.373		
Inversió creditícia	3.497.621	675.072	10.748	75.322
<i>Préstecs hipotecaris</i>	262.488	66.547	10.250	53.732
<i>Resta (4)</i>	3.235.133	608.525	498	21.590
Total	3.628.603	798.445	10.748	75.322
Passiu				
Dèbits a entitats de crèdit	878.206	75.576		
Dèbits a clients (5)	2.604.599	1.060.071	165.155	211.524
Passiu fora del Balanç (6)			30.321	48.444
Total	3.482.805	1.135.647	195.476	259.968
Pèrdues i guanys				
Interessos i càrregues assimilades (7)	(36.023)	(21.243)	(2.929)	(2.739)
Interessos i rendiments assimilats	83.830	26.477	171	9.959
Total	47.807	5.234	(2.758)	7.220
Altres				
Riscos contingents – Avals i altres	363.222	116.438	487	32.316
Compromisos contingents – Disponibles per tercers i altres (8)	1.964.970	359.637	6.439	74.863
Compromisos postocupació de prestació definida meritats			47.301	
Total	2.328.192	476.075	54.227	107.179

(1) Inclou les operacions amb "la Caixa", les seves entitats dependents, multigrup i associades.

(2) S'informa sobre els Administradors i Alta Direcció de "la Caixa", CaixaBank i Critería CaixaHolding.

(3) Familiars i entitats vinculades a membres dels Consells d'Administració i l'Alta Direcció de "la Caixa", CaixaBank, i Critería CaixaHolding i Comissió de Control de "la Caixa", i altres parts vinculades com ara el Pla de pensions d'empleats.

(4) Inclou Altres préstecs, crèdits i Valors representatius de deute.

(5) Inclou Dipòsits, Dèbits representats per valors negociables i Deute subordinat.

(6) Inclou Fons d'Inversió, Contractes d'assegurances, Fons de Pensions i Compromisos postocupació aportats.

(7) No inclou el cost financer corresponent a Passius fora del Balanç.

(8) Inclou els disponibles de línies de risc comercials i d'operacions de *confirming*.

2012

(Milers d'euros)	AMB L'ACCIONISTA MAJORITARI "LA CAIXA" I EL SEU GRUP (1)	ENTITATS ASSOCIADES I MULTIGRUP	ADMINISTRADORS I ALTA DIRECCIÓ (2)	ALTRES PARTS VINCULADES (3)
Actiu				
Crèdits sobre entitats de crèdit		99.074		
Inversió creditícia	4.556.184	1.115.378	9.979	85.987
<i>Préstecs hipotecaris</i>	490.653	77.291	8.975	61.999
<i>Resta (4)</i>	4.065.531	1.038.087	1.004	23.988
Total	4.556.184	1.214.452	9.979	85.987
Passiu				
Dèbits a entitats de crèdit	283.087	89.851		
Dèbits a clients (5)	1.801.322	938.358	32.832	258.762
Passiu fora de balanç (6)			18.196	50.842
Total	2.084.409	1.028.209	51.028	309.604
Pèrdues i guanys				
Interessos i càrregues assimilades (7)	(25.989)	(28.884)	(828)	(3.770)
Interessos i rendiments assimilats	177.833	21.692	217	2.444
Total	151.844	(7.192)	(611)	(1.326)
Altres				
Riscos contingents – Avals i altres	316.877	69.408	306	19.703
Compromisos contingents – Disponibles per tercers i altres (8)	1.480.413	483.650	4.721	69.638
Compromisos postocupació de prestació definida meritats			35.525	
Total	1.797.290	553.058	40.552	89.341

(1) Inclou les operacions amb "la Caixa", les seves entitats dependents, multigrup i associades.

(2) S'informa sobre els Administradors i l'Alta Direcció de "la Caixa", CaixaBank i Criteria CaixaHolding.

(3) Familiars i entitats vinculades a membres dels Consells d'Administració i l'Alta Direcció de "la Caixa", CaixaBank i Criteria CaixaHolding, i Comissió de Control de "la Caixa", i altres parts vinculades com ara el Pla de pensions d'empleats.

(4) Inclou altres préstecs, crèdits i valors representatius de deute.

(5) Inclou dipòsits, dèbits representats per valors negociables i deute subordinat.

(6) Inclou fons d'inversió, contractes d'assegurances, fons de pensions i compromisos postocupació aportats.

(7) No inclou el cost financer corresponent a passius fora de Balanç.

(8) Inclou els disponibles de línies de risc comercials i d'operacions de *confirming*.

A continuació s'expliquen els saldos i les operacions més significatius, a banda dels que s'han descrit en les diferents notes, corresponents a l'exercici 2013. S'hi inclouen les operacions i els saldos que són significatius, encara que s'eliminin en el procés de consolidació.

- CaixaBank ha concedit préstecs a "la Caixa" per un import total de 70 milions d'euros i venciment el 2020. Així mateix, hi ha un col·lateral per 61 milions d'euros en concepte d'un préstec de valors que "la Caixa" va concedir a CaixaBank.
- Dipòsits a la vista i a termini mantinguts per "la Caixa" a CaixaBank, per un import de 878.206 milers d'euros (284.087 milers d'euros a 31 de desembre de 2012).
- "la Caixa" va contractar amb CaixaBank derivats de cobertura per cobrir les emissions de bons i deute subordinat de "la Caixa", el saldo net dels quals a favor de "la Caixa" puja, a 31 de desembre de 2013, a 450 milions d'euros.
- VidaCaixa manté dipòsits a termini a CaixaBank, per 11.460 milions d'euros (10.619 milions d'euros a 31 de desembre de 2012). Així mateix, el saldo a 31 de desembre de 2013 de la cessió temporal d'actius a CaixaBank és d'11.497 milions d'euros (10.665 milions d'euros a 31 de desembre de 2012) i l'adquisició temporal d'actius a CaixaBank puja a 386 milions d'euros (907 milions a 31 de desembre de 2012). El saldo mantingut en compte corrent per VidaCaixa a CaixaBank és, a 31 de desembre de 2013, de 268 milions d'euros (93 milions d'euros a 31 de desembre de 2012). D'altra banda, a 31 de desembre de 2013, s'inclouen dipòsits constituïts per la seva filial, per import de 511 milions d'euros, vinculats a la seva operativa d'Unit-linked.

- Banca Cívica Vida y Pensiones va comprar, en l'exercici 2012, passius financers híbrids emesos per CaixaBank i classificats a Dipòsits a termini, per un import de 523 milions d'euros.
- CaixaBank va atorgar préstecs a Caixa Card 1, EFC, SA en l'exercici 2012. Els saldos a 31 de desembre de 2013 i 2012 són de 1.233 i 1.502 milions d'euros, respectivament.
- FinConsum té contractats préstecs i comptes de crèdit amb CaixaBank. El saldo total disposat a 31 de desembre de 2013 i 2012 és de 916 i 632 milions d'euros, respectivament.
- Critería CaixaHolding, SAU (anteriorment Servihabitat XXI, SAU) mantenia un préstec, a 31 de desembre de 2012 per un import de 650 milions d'euros i havia disposat d'un compte de crèdit per un import total de 395 milions d'euros. En l'exercici 2013 s'ha procedit a la seva devolució. El desembre de 2013, CaixaBank ha concedit a Critería CaixaHolding, SAU un crèdit per un import total de 750 milions, del qual no s'havia disposat de cap saldo a 31 de desembre de 2013. Addicionalment, CaixaBank va adquirir, en l'exercici 2012, obligacions simples emeses per Servihabitat XXI, SAU, actualment Critería CaixaHolding, SAU, per 1.350 milions d'euros, destinades a amortitzar parcialment un préstec (vegeu Nota 14.3).
- BuildingCenter, SAU manté un préstec amb CaixaBank de 26 milions d'euros i un compte de crèdit amb un saldo disposat a 31 de desembre de 2013 de 7.987 milions d'euros (6.604 milions d'euros a 31 de desembre de 2012).
- Gas Natural manté imposicions a termini a CaixaBank per un import de 1.000 milions d'euros, així com un saldo en comptes corrents per 533 milions d'euros, a 31 de desembre de 2013.
- Abertis Infraestructuras manté imposicions a termini a CaixaBank per un import de 680 milions d'euros i saldos en comptes corrents per 2 milions d'euros, a 31 de desembre de 2013.
- D'altra banda, tal com s'ha descrit en les notes corresponents, en l'exercici 2013 s'ha produït la venda del negoci assegurador no vida a SegurCaixa Adeslas, SA per un import total de 193 milions i s'han venut diverses societats del negoci assegurador vida procedents de Banca Cívica a VidaCaixa, SA per un import total de 366 milions. Addicionalment, Hiscan Patrimonio va vendre el seu percentatge en el capital de Banca Cívica Vida y Pensiones a VidaCaixa, SA per 121 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013 i 2012, no hi ha evidència de deteriorament ni en el valor dels actius financers ni en els avals i els compromisos contingents mantinguts amb el «personal clau de l'administració i direcció».

Els saldos d'operacions creditícies, a 31 de desembre de 2013 i 2012, corresponents als Administradors i a l'Alta Direcció, tenen un venciment mitjà de 25,24 i 24,20 anys, respectivament, i han meritat un tipus d'interès mitjà de l'1,83% i el 2,16%, respectivament.

Respecte del finançament concedit durant els exercicis 2013 i 2012 als Administradors i a l'Alta Direcció que ho eren a 31 de desembre de 2013 i 2012, s'eleva a 2.545 i 3.210 milers d'euros, respectivament, amb un venciment mitjà de 0,96 i 3,84 anys, respectivament, que meriten un tipus d'interès mitjà del 2,17% i el 0,73%, respectivament.

Descripció de les relacions entre "la Caixa" i CaixaBank

Amb l'objectiu d'enfortir la transparència, l'autonomia i el bon govern del Grup, així com reduir l'aparició dels conflictes d'interès i poder regular-los, "la Caixa" i CaixaBank van subscriure, en data 1 de juliol de 2011, un Protocol Intern de relacions que té com a objecte, principalment:

- (i) desenvolupar els principis bàsics que han de regir les relacions entre "la Caixa" i CaixaBank, mentre que aquesta última entitat constitueix l'instrument per a l'exercici indirecte per la primera de l'activitat financera;
- (ii) delimitar les principals àrees d'activitat de CaixaBank, tenint en compte el seu caràcter de banc a través del qual "la Caixa" exerceix l'activitat financera de forma indirecta;
- (iii) definir els paràmetres generals que hauran de governar les eventuais relacions de negoci o de serveis que les Societats del Grup CaixaBank tindran amb les Societats del Grup "la Caixa"; així com
- (iv) regular el flux d'informació adequat que permeti a "la Caixa" –i, en la mesura necessària, també a CaixaBank– l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant el Banc d'Espanya, la CNMV i altres organismes reguladors.

De conformitat amb el Protocol, que està a disposició pública a www.caixabank.com, qualsevol nou servei o operació intragrup tindrà sempre una base contractual i s'haurà d'ajustar als principis generals del primer.

43. Altres requeriments d'informació

43.1. Defensor del Client i Servei d'Atenció al Client

A continuació es presenta un resum de la memòria del Servei d'Atenció al Client corresponent a l'exercici 2013. S'hi recullen els resultats de les queixes i les reclamacions (d'ara endavant, «reclamacions») ateses pel Servei d'Atenció al Client de CaixaBank.

D'acord amb el Reglament per a la Defensa del Client de CaixaBank, elaborat en compliment de l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els departaments i els serveis d'Atenció al Client i el Defensor del Client de les entitats financeres, el Defensor del Client de les Caixes d'Estalvis Catalans és competent per resoldre les reclamacions d'import igual o inferior a 120.000 euros. Correspon al Servei d'Atenció al Client resoldre les reclamacions d'import superior a 120.000 euros i coordinar els serveis complementaris d'atenció al client, creats voluntàriament per CaixaBank, per posar a la seva disposició vies més àgils i immediates de resolució de reclamacions, així com per resoldre altres qüestions que, per la forma, destinatari, contingut o circumstàncies no constitueixin legalment reclamacions sinó simplement suggeriments, peticions o altres comunicacions.

Reclamacions rebudes pel Servei d'Atenció al Client de CaixaBank (període 01-01-2013 al 31-12-2013)

TIPUS DE RESOLUCIÓ					
RESOLTES A FAVOR DEL CLIENT	RESOLTES PER DESISTIMENT, ACORD O APLANAMENT	RESOLTES A FAVOR DE CAIXABANK	SENSE PRONUNCIAMENT I PENDENTS DE RESPOSTA	NO ADMESES A TRÀMIT	TOTAL
2		12		4	18

Durant l'exercici 2013, no s'ha rebut de les societats de CaixaBank adherides al Reglament del Servei d'Atenció al Client cap reclamació per un import superior a 120.000.

Resumen de las reclamaciones presentadas ante el Defensor del Cliente (importes iguales o inferiores a 120.000 euros)

Per entitats reclamades

ENTITATS ADHERIDES	NOMBRE DE RECLAMACIONS
	2013
CaixaBank, SA	4.995
VidaCaixa Adeslas, SA de Seguros Generales y Reaseguros	199
VidaCaixa, SA Seguros y Reaseguros	86
Finconsum, EFC, SA	9
InverCaixa Gestión, SGIIC, SA	3
Nuevo Micro Bank, SAU	1
CAN Seguros de Salud, SA	2
CaixaBank Electronic Money, EDE, SL	2
Banca Cívica Gestión de Activos, SGIIC, SA	1
Banca Cívica Vida y Pensiones, SA	1
Unión de Crédito para la Financiación Mobiliaria e Inmobiliaria, EFC, SA – CREDIFIMO	15
Total	5.314

Pel sentit de la resolució

TIPUS DE RESOLUCIÓ	NOMBRE DE RECLAMACIONS
	2013
Estimatòries (totalment o parcialment)	1.072
Desestimades	1.931
Improcedents	2.003
Renúncies del client	16
Pendents de resoldre	292
Total	5.314

Altres canals interns per a la presentació de reclamacions

A més del Servei d'Atenció al Client i del Defensor del Client, CaixaBank posa a disposició de clients i usuaris els mitjans interns següents per atendre les seves reclamacions:

Reclamacions internes rebudes per CaixaBank (període del 01-01-2013 al 31-12-2013)

	NOMBRE DE RECLAMACIONS
Telèfon gratuït d'Atenció al client	11.456
Cartes al Director General	18.946
Portal d'Internet	11.261
Total	41.663

En global, el volum de queixes i reclamacions ateses en els canals interns i oficials ha estat un 63% superior a les de l'any anterior. En aquest sentit, cal destacar que l'augment de les reclamacions es deu principalment a reclamacions referents a la sol·licitud d'eliminació de la clàusula terra de les hipoteques afectades.

Amb aquest escenari, i seguint els principis bàsics de l'entitat, es van establir circuits específics per assegurar una gestió individualitzada de les reclamacions.

A banda de les reclamacions de clàusula terra, altres causes de queixes han estat el cobrament de comissions i el servei posterior a la venda.

Per tal de reduir les reclamacions de clients, l'any 2013 s'han publicat diversos argumentaris de suport a les oficines amb la col·laboració de les àrees.

43.2. Informació sobre medi ambient

En una societat cada cop més sensibilitzada per la necessitat de protegir l'entorn en què vivim i desenvolupem les nostres activitats, i com a part de la nostra política de millora contínua, CaixaBank ha concretat les seves accions de respecte i protecció al medi ambient en la implantació d'un Sistema de Gestió Ambiental segons el reglament europeu EMAS 1221/2009 i la norma ISO 14001.

Per a CaixaBank, la incorporació d'un Sistema de Gestió Ambiental és la manera més segura de garantir la satisfacció dels requisits ambientals a totes les parts interessades, així com el compliment de la legislació vigent, proporcionant així un servei més satisfactori als nostres clients que sigui la garantia cap a la millora contínua de la nostra Organització.

La política ambiental de CaixaBank, elaborada i aprovada el febrer de 2012 arran dels processos de reestructuració de l'Entitat durant el 2011, s'articula al voltant del seu Comitè de Medi Ambient, que vetlla perquè tota la seva activitat sigui respectuosa amb l'entorn, alhora que fomenta i promou la implicació dels grups d'interès

de l'Entitat. En aquesta política destaquen l'adhesió de CaixaBank als Principis de l'Equador i als Principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides, així com la participació voluntària en el CDP (Carbon Disclosure Project) i el seu compromís d'impulsar tecnologies respectuoses amb el medi ambient, la integració de criteris ambientals en l'oferta de productes i serveis i el suport a iniciatives de lluita contra el canvi climàtic.

El nostre compromís es fa extensiu als nostres empleats i a les empreses que col·laboren amb nosaltres, sense oblidar que ha de suposar un benefici afegit en la relació amb els clients.

Per tercer any, el 2013 s'ha fet un inventari d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) generades com a conseqüència de l'activitat de CaixaBank per calcular la seva petjada de carboni i establir accions per tal de minimitzar-la.

En aquest camp cal destacar els resultats obtinguts aquest any en el CDP (Carbon Disclosure Project), en què hem obtingut una puntuació de 97B, la més alta de tot el sector financer espanyol, amb la qual cosa hem accedit a l'índex CDLI (Carbon Disclosure Leadership Index), que reconeix la transparència i la qualitat de la informació en canvi climàtic.

CaixaBank disposa d'un portal d'eines de comunicació nou que amplia les possibilitats de comunicació entre els empleats, que ara es poden comunicar mitjançant el Lync (missatgeria instantània, àudio i videoconferències, reunions virtuals i compartició de documents), Conecta (la nostra pròpia xarxa social) o utilitzant les sales condicionades per a videoconferències. L'increment en l'ús d'aquestes eines ha permès evitar desplaçaments i reduir les emissions de CO₂.

D'altra banda, pel que fa a la preocupació pel consum de paper, s'han ampliat en l'àmbit de la xarxa d'oficines els serveis a través de Línia Oberta, com per exemple el *Ready to Buy*, que permet generar contractes de productes a través d'aquest canal. També s'ha fet un esforç considerable per racionalitzar els enviaments de comunicats en paper als clients.

Malgrat tots aquests esforços, i conscients que la nostra activitat genera un impacte sobre el medi, l'any 2013, CaixaBank ha compensat les emissions de CO₂ derivades de l'activitat duta a terme a la seu de Serveis Centrals de Barcelona i ha convertit aquest Edifici emblemàtic a la ciutat en un Edifici amb «zero emissions».

Annex 1. Societats dependents integrades en el Grup CaixaBank

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Acuigroup Mare Mar, SL Aqüicultura	Recinte portuari. Zona de relleno, 3 46520 Puerto de Sagunto València	0,00	99,98	58	(2)	(3.197)	–
AgenCaixa, SA Agencia de Seguros Agència d'assegurances	Complex Torres Cerdà. Juan Gris, 20 - 26 08014 Barcelona	0,00	100,00	601	3.385	(2.386)	–
Agrurban, SL Promoció immobiliària	Av. de la Innovación, s/n Edif. Espacio, Módulo 201 41020 Sevilla	0,00	51,00	714	342	(3)	–
Aris Rosen, SAU Serveis	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	15	1.301	3.330	5.021
Arquitrabe activos, SL Tenidora d'actius immobiliaris	Plaza Villasis, 2 41003 Sevilla	100,00	100,00	98.431	(57.825)	(9.092)	5.838
Arte, informació y gestión, SAU Comerç d'antiguitats, joies i obres art	Laraña, 4 41003 Sevilla	0,00	100,00	60	153	(153)	–
Banca Cívica servicios 2011, SL Tinença de participacions i assessorament empresarial	Plaza de la Libertad, s/n (Casa del Cordón) 09004 Burgos	100,00	100,00	2.369	5.927	(12)	6.369
Bavacun, SL Tinença de participacions societàries	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	0,00	100,00	3.172	(352)	(16.327)	–
Biodiesel Procesing, SL Investigació, creació, desenvolupament i comercialització de projectes per a la fabricació de biocarburants. Producció i comercialització de biodièsel i tota mena d'olis	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	0,00	100,00	100	(971)	(4.497)	–
Bodega Sarría, SA Elaboració i comercialització de vins	Finca Señorío de Sarría, s/n 31100 Puente la Reina Navarra	0,00	100,00	5.745	14.944	965	–
BuildingCenter, SAU Serveis immobiliaris	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona	100,00	100,00	2.000.060	1.588.997	(1.835.243)	1.657.655
Caixa Capital Biomed, SCR de Régimen Simplificado, S.A. Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	90,91	90,91	16.500	(3.090)	(2.285)	12.148

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Caixa Capital Fondos, SCR de Régimen Simplificado, SAU Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	100,00	100,00	100.000	51.286	(12.187)	140.066
Caixa Capital Micro, SCR de Régimen Simplificado, SAU Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	100,00	100,00	8.000	(221)	(85)	7.693
Caixa Capital Semilla, SCR de Régimen Simplificado, SA Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	100,00	100,00	13.290	1.429	(1.692)	17.512
Caixa Capital TIC SCR de Régimen Simplificado, SA Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	80,65	80,65	20.001	(1.881)	(3.361)	16.434
Caixa Card 1 EFC, SA Financera	Gran Via Carles III, 94 entresòl - Edifici Trade Oest 08028 Barcelona	100,00	100,00	261.803	(94.633)	236.787	261.980
Caixa Corp, SA Tenidora d'accions	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	361	213	(5)	585
Caixa Emprendedor XXI, SA Foment d'iniciatives empresarials i emprenedores	Av. Diagonal, 613 3r B 08028 Barcelona	99,26	100,00	20.149	13.187	(1.766)	34.500
Caixa Invierte Industria SCR de Regimen Simplificado, SA Societat de gestió de capital de risc	Av. Diagonal, 613 3r A 08028 Barcelona	52,17	52,17	9.200	(313)	(555)	4.800
Caixa Preference, SAU Financera	Av. Diagonal 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	60	2.110	(16)	3.047
CaixaBank Electronic Money, EDE, SL Entitat de pagament	Gran Via Carles III, 84-98 Torre Est, pl. 1a 08028 Barcelona	100,00	100,00	350	399	171	550
CaixaRenting, SAU Arrendament de vehicles i maquinària	Gran Via de Carles III, 87 08028 Barcelona	100,00	100,00	10.518	29.514	2.375	31.680
CajaBurgos OBV, SA Activitats auxiliars als serveis financers i a les assegurances	Plaza Santo Domingo de Guzmán, 1 09004 Burgos	100,00	100,00	60	1.196	11	2.799
Caja Guadalajara Participaciones Preferentes, SA Financera	Av. Eduardo Gutián, 11 19002 Guadalajara	100,00	100,00	61	253	(6)	352

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Caja San Fernando Finance, SA Financera	Plaza San Francisco, 1 41004 Sevilla	100,00	100,00	60	965	(3.780)	33.221
Cajasol inversiones inmobiliarias, SA Tinença i compravenda de béns mobles i immobles	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	0,00	100,00	53.515	(336.598)	(34.023)	–
Cajasol participaciones preferentes, SAU Financera	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	100,00	100,00	60	366	(5)	159
CAN Mediación, Operador de banca- seguros vinculado, SAU Assessorament en assegurances	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	100,00	100,00	90	263	120	231
Cestainmob, SL Explotació de béns mobles i immobles	Av. República Argentina, 21 3a planta mòdul B 41011 Sevilla	0,00	100,00	120	3.466	7	–
Club baloncesto Sevilla, SAD Promoció i desenvolupament d'activitats esportives	Palacio Municipal De Deportes - C/ Dr. Laffon Soto s/n 41007 Sevilla	99,99	99,99	2.589	3.427	(2.929)	4.694
Corporación Hipotecaria Mutua, EFC, SA Crèdit hipotecari	Av. Diagonal, 611 2n A 08028 Barcelona	100,00	100,00	3.005	79.139	81	81.987
Corporación urbanística y de bienes inmuebles de CAN Promoció immobiliària	Padre Calatayud 1, 2n dreta 31003 Pamplona Navarra	0,00	100,00	29.366	(21.484)	(5.068)	–
Credifimo - Unión de Crédito para la Financiación Mobiliaria e Inmobiliaria, EFC, SA Crèdit hipotecari	Riera de Sant Miquel, 3 1r 08006 Barcelona	100,00	100,00	70.415	29.310	(19.783)	11.722
El monte capital, SA Financera	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	100,00	100,00	60	217	(6)	107
El monte participaciones preferentes, SA Financera	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	100,00	100,00	60	45	(8)	–
e-la Caixa, SA Gestió de canals electrònics	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona	100,00	100,00	13.670	15.583	645	21.144
Estugest, SA Activitats de gestoria i serveis	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	661	1.545	79	2.212
Finconsum, EFC, SA Finançament al consum	Gran Via Carles III, 87, baixos 1r B 08028 Barcelona	100,00	100,00	126.066	(26.144)	19.340	96.803
GDS-CUSA, SA Serveis	Provençals, 39 planta 2 08019 Barcelona	100,00	100,00	1.803	12.840	1.405	9.579

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
General de Inversiones Tormes, SA Inversió immobiliària	Av. Diagonal, 611 08028 Barcelona	100,00	100,00	5.000	4.383	(42)	11.072
GestiCaixa, SGFT, SA Gestora de fons de titulització	Pere i Pons, 9-11 9è 3a Edifici Màsters 08034 Barcelona	91,00	100,00	1.502	300	1.276	2.630
Gestión informática en turismo, SL Prestació de serveis informàtics a tercers en matèria relacionada amb el turisme	Santo Domingo de la Calzada, 5 41018 Sevilla	0,00	45,00	3	76	(23)	-
Global gestión de tasaciones, SA Taxació d'immobles i serveis immobiliaris	Vicente Alanis 1, baixos 41008 Sevilla	0,00	90,00	334	(1.021)	(67)	-
Guadalcorchos, SA Indústria de la fusta i del suro; excepte mobles, cistelleria i esparteria	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	0,00	100,00	60	-	-	137
Habitat 2018, SL Immobiliària	Pintor Sorolla, 2-4 46010 València	0,00	55,56	172.705	(246.887)	(2.873)	-
HipoteCaixa 2, SL Societat gestora de crèdits hipotecaris	Av. Diagonal, 611 08028 Barcelona	100,00	100,00	3	202.536	(2.956)	173.843
Hiscan Patrimonio, SAU Hòlding de participacions	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	100,00	100,00	46.867	171.396	(102.662)	614.970
Hodefi, SAS Societat de cartera	20, rue d'Armenonville 92200 Neuilly- sur-Seine París França	0,00	100,00	136.110	4.173	118	-
Holret, SAU Serveis immobiliaris	Av. Diagonal, 621-629 Torre II Pl. 8 08028 Barcelona	100,00	100,00	156.433	32.551	1.329	202.396
Iniciativas turísticas de Cajas, SA Exercici de les activitats pròpies d'agència de viatges minoristes	Santo Domingo de la Calzada, 5 41018 Sevilla	0,00	60,00	60	(110)	(153)	-
InverCaixa Gestión, SGIIC, SAU Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva	Av. Diagonal, 621-629 Torre II Pl. 7 08028 Barcelona	100,00	100,00	81.910	24.180	24.316	89.350
Inverjico 2005, SL Tinença de participacions societàries	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	0,00	100,00	344	(315)	5	-
Inversiones Corporativas Digitales, SL Hòlding de participacions	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	0,00	100,00	3	(3.401)	(165)	-
Inversiones Inmobiliarias Oasis Resort, SL Serveis	Av. Del Mar, s/n (Urbanización Costa Teguisse) 35009 Teguisse- Lanzarote	60,00	60,00	8.356	11.001	(1.365)	10.655

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Inversiones Inmobiliarias Teguisse Resort, SL Serveis	Av. Del Jablillo, 1 (Hotel Teguisse Playa) (Urbanización Costa Teguisse) 35009 Teguisse- Lanzarote	60,00	60,00	7.898	10.663	514	11.218
Inversiones Valencia Capital, SA Hòlding de participacions	Pintor Sorolla, 2-4 46002 Valencia	100,00	100,00	10.557	1.006	116	2.105
Inversiones vitivinícolas, SL Elaboració i comercialització de vins	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	0,00	100,00	3	(281)	(12)	-
Limpieza y Mantenimiento Hospitalarios Serveis de neteja d'oficines, locals i hospitals	Av. Diagonal, 611 2n A 08028 Barcelona	100,00	100,00	3	9	(5)	15
Lince servicios sanitarios, SAU Prestació de serveis sanitaris	Av. Diagonal, 611 08028 Barcelona	100,00	100,00	660	1.984	(3)	2.868
MediCaixa, SA Serveis financers	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	120	-	-	144
Menacha Dos, SAU Promoció immobiliària	Virgen de Luján, 51 7è D 41011 Sevilla	0,00	51,01	63	(38)	-	-
Meta Print, SL Disseny, edició, maquetació i impressió de fullets publicitaris i papereria en general	Santo Domingo de la Calzada, 3 41018 Sevilla	0,00	48,00	3	55	(99)	-
Negocio de Finanzas e Inversiones II, SL Financera	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	100,00	100,00	6	38.437	725	38.367
Nuevo MicroBank, SAU Finançament de microcrèdits	Juan Gris, 10-18 08014 Barcelona	100,00	100,00	90.186	48.408	18.421	90.186
PromoCaixa, SA Comercialització de productes	Av. Carles III 105 1a pl. 08028 Barcelona	99,99	100,00	60	1.599	796	1.644
Puerto Triana, SA Promoció immobiliària especialitzada en centres comercials	Plaza Villasis, 2 41003 Sevilla	100,00	100,00	44.290	(35.628)	(9.191)	16.008
Recouvrements Dulud, SA Financera	20, rue d'Armenonville 92200 Neuilly- sur-Seine París - França	0,00	100,00	5.928	1.195	24	-
Río Sevilla 98 Promociones Inmobiliarias, SL Promoció immobiliària	Virgen de Luján, 51 7è D 41011 Sevilla	0,00	51,01	434	(1.135)	(8)	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Saldañuela residencial, SL Inmobiliària	Ctra. de Soria s/n, Palacio de Saldañuela Burgos	67,00	67,00	24.859	(23.343)	(201)	3.286
SegurCajasol Operador de Bancaseguros Vinculado, SLU Societat d'agència d'assegurances	Plaza de Villasis, 2 41003 Sevilla	0,00	100,00	63	2.191	354	-
Sercapgu, SL Hòlding de participacions	Av. Eduardo Guitián, 11 19002 Guadalajara	100,00	100,00	4.230	(3.497)	(3.633)	632
Servicio de Prevención Mancomunado del Grupo la Caixa, CB Assessoria i prevenció de riscos laborals i desenvolupament de l'activitat preventiva necessària en empreses	Gran Via Carles III, 103 08028 Barcelona	88,00	96,00	25	-	-	20
Servihabitat Gestión Inmobiliaria, SLU Serveis immobiliaris	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona	100,00	100,00	12.929	(219.527)	249.340	42.719
Silc Inmobles, SA Explotació, gestió i administració d'immobles	Av. Diagonal, 615 08028 Barcelona	0,00	100,00	40.070	106.085	184	-
Silk Aplicaciones, SL Prestació de serveis informàtics	Av. Diagonal, 615 08028 Barcelona	100,00	100,00	15.003	99.715	1.804	176.211
Sociedad de gestión hotelera de Barcelona (abans Sihabe Inversiones 2013) Operacions amb béns immobles	Av. Diagonal, 621-629 08028 Barcelona	0,00	100,00	8.144	(8.141)	(996)	-
Suministros Urbanos y Mantenimientos, SA Gestió d'obres, manteniment, logística i compres	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona	100,00	100,00	1.803	1.871	1.841	2.053
Tenedora de Vehículos, SA Rènting	Edificio Estación de Renfe Local núm. 3 p 08256 Rajadell Barcelona	0,00	65,00	600	1.177	45	-
Tenerife desarrollo exterior, SA Promoció d'activitats econòmiques a l'arxipèlag	Plaza Patriotismo s/n Santa Cruz de Tenerife Tenerife	100,00	100,00	60	(14)	(3)	94

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)			
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)
Valenciana de Inversiones Participadas, SLU Tinença de participacions societàries	Pintor Sorolla, 2-4 46002 Valencia	100,00	100,00	106.743	(70.098)	(633)	68.430
VidaCaixa Mediació, Sociedad de Agencia de Seguros Vinculada, SAU Assegurances	Complex Torres Cerdà. Juan Gris, 20-26 08014 Barcelona	0,00	100,00	60	1.811	319	–
VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros Sociedad Unipersonal Assegurances directes de vida, reassegurances i gestió de fons de pensions	Complex Torres Cerdà. Juan Gris, 20-26 08014 Barcelona	100,00	100,00	1.347.462	2.623.360	289.110	3.608.998
VIP Desarrollos, SLU Promoció immobiliària	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	100,00	100,00	3	–	–	–
VIP Gestión de Inmuebles, SLU Serveis immobiliaris	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	100,00	100,00	291.088	(163.566)	(30.029)	44.599
Vipcartera,SL Explotació de béns mobles i immobles	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	0,00	84,22	5.003	(18.727)	(725)	–

Nota: La informació de les societats que no cotitzen en Borsa correspon a les últimes dades disponibles (reals o estimades) en el moment de redactar aquesta Memòria.

Les dades de capital desemborsat, les reserves i els resultats s'han homogeneïtzat per a la consolidació en el Grup CaixaBank d'acord amb les NIIF (Normes Internacionals d'Informació Financera).

Annex 2. Negocis conjunts del Grup CaixaBank (societats multigrup)

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERTATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Anira Inversiones, SL Presa de participacions en altres societats	Paseo de la Castellana, 89 28046 Madrid	30,00	60,00	41.500	(2.069)	4.203	10.605	–
Banco europeo de finanzas, SA Activitats pròpies de la banca a l'engròs o banca d'inversió	Severo Ochoa, 5 29590 Málaga	39,52	39,52	60.702	21.163	956	32.057	–
Cartera Perseidas, SL Societat de cartera	Paseo de recoletos, 29 28004 Madrid	40,54	40,54	59.900	17.928	3.389	36.278	405
Clave Viajes, SA Exercici de les activitats pròpies d'agència de viatges minoristes	Paulino Caballero, 4 31002 Pamplona Navarra	0,00	50,00	90	1.232	(770)	–	–
Comercia Global Payments, Entidad de Pago, SL Entitat de pagament	Gran Vía Carles III, 98 entresòl 08028 Barcelona	49,00	49,00	4.425	208.391	16.937	104.403	10.499
Compañía andaluza de rentas e inversiones, SA Administració i tinença d'inversions	Plaza San Francisco, 1 41001 Sevilla	46,61	66,61	54.163	4.781	5.432	29.154	1.661
Cubican Infema, SL Promoció immobiliària	Conxita Supervia, 5 local entresolat Barcelona	0,00	50,00	1.812	(1.812)	–	–	–
Cubican XXI, SL Promoció immobiliària	Sagasta, 4 baixos 26001 Logronyo Rioja	0,00	50,00	1.000	484	(82)	–	–
Desarrollos Albero, SA Immobilària	Plaza Nueva 8-B. Edificio San Fernando 41001 Sevilla	0,00	50,00	10.000	(65.976)	(272)	–	–
Global Payments South America, Brasil – Serviços de Pagamentos, SA (1) Sistemes de pagament	Rua dos Pinheiros, 610 - Cj. 83 05422 São Paulo SP Brasil	50,00	50,00	9	(1.231)	4.811	4.794	–
Inversiones Alaris, SA Hòlding de participacions	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	33,33	66,67	11.879	(30.834)	(3.689)	–	–
Kantega desarrollos inmobiliarios, SA Promoció immobiliària	Plaza de Villasis, 2 5a Planta 41003 Sevilla	0,00	50,00	11.016	(2.691)	(724)	–	–

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Liquidambar inversiones financieras, SL Administració i tinença d'inversions	Paseo Recoletos, 29 28004 Madrid	26,67	26,67	67.050	(118)	(28.227)	12.661	–
Montealcobendas, SL Immobil·liària	Orense, 23 Local Madrid	0,00	50,00	10.400	(16.180)	(11.721)	–	–
Numzaan, SL Immobil·liària	Doctor Casas, 20 50008 Saragossa	0,00	21,47	13.000	(37.443)	(2.372)	–	–
SegurCaixa Adeslas, SA de Seguros Generales y Reaseguros Assegurances	Complex Torres Cerdà. Juan Gris, 20-26 08014 Barcelona	0,00	49,92	469.670	823.703	132.060	–	44.930
Vitalia Sur, SL Hòlding mitjançant la participació en el capital d'entitats residents i no residents	Joaquín Costa, 2 Plt. 4 Dr. 50001 Saragossa	0,00	50,00	8.200	3.263	1.389	–	–
Vivienda protegida y suelo de Andalucía, SA Promoció immobil·liària	Exposición, 14 41927 Mairena del Aljarafe Sevilla	0,00	50,00	2.290	(1.102)	(26)	–	–

Nota: La informació de les societats que no cotitzen en Borsa correspon a les últimes dades disponibles (reals o estimades) en el moment de redactar aquesta Memòria.

Les dades de capital desemborsat, les reserves i els resultats s'han homogeneïtzat per a la consolidació en el Grup CaixaBank d'acord amb les NIIF (Normes Internacionals d'Informació Financera).

(1) Totes les dades, excepte el cost de la participació, estan expressades en moneda local; real brasiler.

Annex 3. Societats associades del Grup CaixaBank

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Abaco iniciatives inmobiliàries, SL Adquisició, construcció i promoció immobiliària	Lope de Vega, 67 41700 Dos Hermanas Sevilla	0,00	40,00	13.222	2.301	(1.496)	-	-
Acciona Solar, SA Producció, distribució, comercialització i instal·lació d'energia	Av. Ciudad de la Innovación, 3 31621 Sarriguren Navarra	0,00	25,00	601	20.485	(474)	-	-
Aceitunas de mesa, SL Elaboració i comercialització d'olives de taula	Antiguo camino Sevilla, s/n 41840 Pilas Sevilla	0,00	30,00	902	285	(19)	-	-
Ag Inmuebles Promoció immobiliària	Paseo de Recoletos, 27 28004 Madrid	0,00	28,85	12.896	(185)	(267)	-	-
Agua y gestión de servicios ambientales, SA Gestió cicle integral de l'aigua	Av. Diego Martínez Barrio, 4 Ed. Viapol Center 6a planta 41013 Sevilla	0,00	24,26	13.500	1.980	-	-	-
Ape Software Components, SL Desenvolupament Business Intelligence	Av. Parc Tecnològic del Vallès, 3 08290 Cerdanyola del Vallès Barcelona	0,00	27,26	9	1.064	80	-	-
Apia Real Estate, SARL Promoció immobiliària	Luxemburg	0,00	25,00	3.168	(2.947)	-	-	-
Arena Comunicación audiovisual, SL Arts escèniques. Activitats de producció cinematogràfica i de vídeo	San Blas, 2 31014 Pamplona Navarra	0,00	50,00	6	1.248	(25)	-	-
Asoma TV Multimedia, SL Gestió i explotació de qualsevol mitjà de comunicació per a anunciant	Enrique Larreta, 7 entreplanta 28036 Madrid	0,00	25,12	80	(172)	122	-	-
AT4 Wireless, SA Serveis relacionats amb les telecomunicacions sense fil	Severo Ochoa s/n Parque tecnológico de Andalucía 29590 Campanillas Màlaga	0,00	24,52	4.938	14.177	-	-	213

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Banco BPI, SA (C) Banca	Rua Tenente Valadim, 284 4100 476 Porto Portugal	46,22	46,22	1.190.000	1.092.923	72.682	613.516	-
Best TV Labs Projecte tecnològic per a la concessió de llicències	Casablanca Marroc	0,00	32,30	10	(9)	-	-	-
BJ Inversiones generales agroalimentarias 2006, SL Indústria de l'alimentació	Crta. Nacional 134, km 16 31513 Arguedas Navarra	0,00	24,99	13.605	5.754	1.423	-	-
Boursorama, SA (C) Direct Banking	18, Quai du Point du Jour 92659 Boulogne- Billancourt França	1,33	20,68	35.178	599.885	17.565	11.092	-
CAN Seguros generales, SA Assegurances directes llevat de vida i reassurances	Av. Carlos III, 8 31002 Pamplona Navarra	50,00	50,00	9.015	3.688	2.398	20.342	-
Celeris, servicios financieros, SA Serveis financers	Juan Esplandiu, 13 Planta C-1 Madrid	26,99	26,99	10.710	-	(17.529)	-	-
Cementiri de Girona, SA Serveis funeraris	Plaça del Vi, 1 17004 Girona	30,00	30,00	1.202	467	(30)	217	-
Central Mayorista de Cajas, SA Agència de viatges majorista-minorista	Luis Montoto, 112 1a Planta dreta 41018 Sevilla	0,00	16,00	240	(176)	(64)	-	-
Centro de transportes aduana de Burgos, SA Emmagatzematge, manipulació de mercaderies. Explotació de les autoritzacions duaneres referides a dipòsit franc	Ctra. N-1, Km 246 09007 Villafria Burgos	22,96	22,96	4.461	3.167	-	140	-
Chival promociones inmobiliarias, SL Promoció immobiliària	General Orgaz, 1 41013 Sevilla	0,00	40,00	1.142	6.280	(163)	-	-
Creación de suelo e infraestructuras, SL Promoció immobiliària	Conde Valle de Suchi, 3 local comercial 28015 Madrid	0,00	25,00	12.000	(11.327)	(282)	-	-
Cultivos y tecnología agraria de Tenerife, SA Agrícola	Carretera del Pris, 68 38350 Tacoronte Tenerife	49,00	49,00	301	1.335	21	897	29

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Delta R-Tecnologías de decisión, SL Construcció i desenvolupament de models predictius de risc	Polígono Industrial Salineta, Carrer Arenal, 17 C 03610 Petrer Alacant	0,00	30,37	860	(860)	-	-	-
Desarrollos empresariales El Plantío, SL Inmobiliària	Vitoria, 4 Burgos	0,00	20,00	7.000	(1.432)	(6)	-	-
Desarrollos industriales Prado Marina, SL Inmobiliària	Ctra. de Palencia, km 2,8 09400 Aranda de Duero Burgos	0,00	30,00	1.459	(564)	(81)	-	-
Desarrollos inmobiliarios de Guadalajara, SL Promoció immobiliària	Gran Vía, 15 28013 Madrid	0,00	40,00	6.000	(6.077)	(1)	-	-
Desarrollos Urbanísticos Veneciola, SA Promoció immobiliària	Alfonso XI, 7 - 2n dreta 28014 Madrid	0,00	20,00	60.000	(144.758)	(2)	-	-
Drembul, SL Promoció immobiliària	Ctra. De Logroño, s/n Àlaba	0,00	25,00	30	24.042	940	-	-
Ecosistema Virtual para la Promoción del Comercio, SL Financera	c/ Don Ramón de la Cruz, 82-84 28006 Madrid	0,00	33,33	400	7.600	(126)	-	-
EITWO International Investment, SL Promoció immobiliària	En medio, 74 12001 Castelló de la Plana	0,00	33,33	3.300	(4.604)	(6)	-	-
Energía Solar Aplicada, SL Producció i gestió d'energia	Espinosa, 8 46008 València	0,00	43,35	71	6.407	(4.036)	-	-
Ensanche Urbano, SA Promoció immobiliària	Santo Domingo, 5 12003 Castelló de la Plana	0,00	49,30	9.225	(25.172)	(2.705)	-	-
Erste Group Bank AG (C) Banca	Graben, 21 01010 Viena Àustria	9,12	9,12	859.600	11.144.171	430.275	980.601	15.678
Eurocel, Centro Europeo de Empresas e Innovación, SA Creació, captació i desenvolupament de projectes empresarials	Autovía Sevilla-Coria del Río, km. 3,5 41920 Sevilla	0,00	45,95	450	(68)	-	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Europea de Desarrollos Urbanos, SA Promoció immobiliària	Arturo Soria, 65 28027 Madrid	0,00	20,00	60.000	(51.720)	(5.105)	-	-
Extraice, SL Disseny i fabricació de pistes de gel sintètiques	Parque empresarial Los llanos, c/ Extremadura 2, buzón 30 41909 Salteras Sevilla	0,00	10,44	75	1.534	(256)	-	-
Forest Chemical Group, SL Química	Polígono industrial Pla Vallonga, carrer 8 Nau 1 A 03006 Alacant	0,00	14,09	389	283	10	-	-
GDS-Risk Solutions, Correduria de Seguros, SL Corredoria d'assegurances	Via Augusta, 252-260 6è 08017 Barcelona	20,00	20,00	30	337	2.146	3.756	189
Geotexan, SA Fabricació, comercialització, transport, emmagatzematge, distribució, manipulació i venda de tot tipus de geotèxtils i geocompostos	Parque empresarial Nuevo torneo, 4. C/ Acústica, 24 41010 Sevilla	0,00	20,00	7.000	2.398	70	-	-
Gescap Urbana, SA Promoció immobiliària	Botánico Cabanilles, 26 46010 València	0,00	30,00	1.200	(729)	(3)	-	-
Gestión de aguas de Alcolea, SA Enginyeria i concessions	Av. Martín Alonso Pinzón, 11 21003 Huelva	49,00	49,00	60	(20)	(1)	20	-
Girona, SA Captació, potabilització i distribució d'aigua	Travessia del Carril, 2 6è 2a 17001 Girona	34,22	34,22	1.200	3.941	416	1.642	62
Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV (C) (**)(1) Banca	Paseo de las Palmas, 736 11000 Lomas de Chapultepec México D.F. Mèxic	9,01	9,01	2.758.222	74.060.107	8.361.271	724.560	79.699
Grupo Luxonia, SL Fabricació, muntatge, transformació, compravenda i distribució d'aparells i estris d'enllumenat i decoració	Passeig de la Ribera, 109 08420 Canovelles Barcelona	0,00	20,00	2.561	15.462	(8.401)	-	-
Guadapelayo, SL Promoció immobiliària	Ramírez de Arellano, 17 1r 23043 Madrid	0,00	40,00	1.980	(1.113)	(1)	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Hacienda La Cartuja Promoció immobiliària	Ángel Galán, 2 41011 Sevilla	0,00	40,00	15.366	(3.162)	274	-	-
Hispanergy del Cerrato Producció d'oli vegetal i biodièsel	Av. Casado del Alisal, 26 34001 Palència	0,00	33,12	4.611	(264)	(2.660)	-	-
I-Neumáticos on line franquicias, SL Venda de pneumàtics per Internet	C/ Eduardo Ibarra, 6 50009 Saragossa	0,00	21,04	6	424	(259)	-	-
Inmojasan, SA Promoció immobiliària	Vía de servicio nacional 6, km. 26 28290 Las Matas Madrid	0,00	35,00	350	(6.342)	-	-	-
Inpsa, SGPS, SA Societat de cartera	Rúa Antonio Libramento, 19 Lisboa - Portugal	0,00	40,00	94	2.413	(1.092)	-	-
Integrated Microsystems for Quality of Life Desenvolupament, producció i comercialització de kits per a la detecció de patògens i toxines	Polígono Industrial Riu Clar C/ Ferro 6 (Nau 7) 43006 Tarragona	0,00	20,75	50	1.351	(366)	-	-
Inversiones Patrimoniales La Marina, SL Promoció immobiliària	Cirilo Amorós, 36 46004 València	0,00	25,00	239	(1.105)	(704)	-	-
Inversiones Resorts Mediterràneos, SL Promoció immobiliària	Ceiba s/n, 1 Mar Menor Golf 30700 Torre Pacheco Múrcia	0,00	23,05	10.000	(634.366)	(19.190)	-	-
Investbya Holding, SL Indústria de l'alimentació	Crta. Nacional 134, km 16 31513 Arguedas Navarra	0,00	24,99	14.671	8.246	1.364	-	-
Ircio inversiones, SL Promoció d'edificacions industrials	Vitoria, 2 09200 Miranda de Ebro Burgos	35,00	35,00	675	(744)	(140)	-	-
IT Now, SA Serveis informàtics	Numància, 164 7a planta 08029 Barcelona	49,00	49,00	3.382	1.568	(3)	1.663	-
J Apia Polska Sp Zoo Promoció immobiliària	Niepodleglosci, 124 nr.lok 15 02-577 Varsòvia Polònia	0,00	25,00	15	(386)	-	-	-
Justinmid, SL Desenvolupament de sistemes informàtics	Llacuna, 162 08018 Barcelona	0,00	16,98	5	118	(11)	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Kalite Desarrollo, SA Promoció immobiliària	Plaça Ajuntament, 27 46004 València	0,00	40,00	11.499	(11.295)	(45)	-	-
Kider, SA Producció, disseny, comercialització i muntatge de productes destinats a cobrir les necessitats funcionals de tot tipus de botigues, magatzems i indústries	Polígon industrial de Ayala s/n 01479 Murga Àlaba	0,00	48,45	918	2.045	(8.963)	-	-
Laboratoris Sanifit, SL Descobrimet i desenvolupament de nous compostos que regulin els processos de calcificació que succeeixen en l'organisme	Parc Bit - Edifici Disseny D 3 07121 Palma de Mallorca Illes Balears	0,00	35,40	76	311	(820)	-	-
Lexdir Global, SL Consultoria	Complex empresarial Ecourban. C/ Almogàvers 119-123 3r 08018 Barcelona	0,00	24,66	7	415	(2)	-	-
Mcc Navarra, SPE, SA Tenidora de cartera	Av. Carlos III, 36 31003 Pamplona Navarra	0,00	25,00	3.810	(956)	1	-	-
Med Wind Energy, SL Hòlding energia renovable	Av. Peris y Valero, 149 1r 46005 València	43,00	43,00	22.500	(13.242)	(994)	5.129	-
Medlumics, SL Producció de sistemes de tomografia	La Hoya, 2 39400 Los Corrales de Buelna Cantàbria	0,00	31,82	133	3.185	(1.312)	-	-
Monty & Cogroup, SL Societat captadora de transferències	Cuesta de San Vicente, 4 7a planta 28008 Madrid	20,47	20,47	27	1.638	-	252	-
Motive Televisión, SL Importació, exportació i comercialització de productes electrònics i informàtics	Av. Diagonal, 177 5a planta 08018 Barcelona	0,00	32,30	2.247	(2.247)	-	-	-
Muchavista Sur Inversiones, SL Promoció immobiliària	Felipe Berge, 4 03001 Alacant	0,00	33,33	3.600	(8.724)	(11.364)	-	-
Nlife Therapeutics, SL Desenvolupament d'agents terapèutics	BIC Granada. Parque Tecnológico de Ciencias de la Salud. 18100 Armilla Granada	0,00	44,33	4.905	(1.184)	(1.194)	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Nou Biourbanisme, SA Promoció immobiliària	Plaça Ajuntament, 27 46002 València	0,00	20,00	8.570	(11.592)	(253)	-	-
Nou Litoral, SL Promoció immobiliària	General Tovar, 2 46003 València	0,00	25,00	6.250	(104.757)	(104)	-	-
Nucli, SA Promoció immobiliària	Santa Perpètua de Mogoda 08130 Barcelona	0,00	49,51	2.635	(3.380)	(2.184)	-	-
Obenque, SA Promoció immobiliària	Zurbano, 76 21018 Madrid	0,00	21,25	14.361	1.181	337	-	-
Oesia Networks, SL Consultoria d'IT i electrònica de defensa	C/ Santa Leonor, 65 ED. B - Parque Empresarial Avalon 28037 Getxo Madrid	6,29	45,94	1.269	(38.369)	(2.838)	-	-
Oquendo (sca) sicar Participacions a Espanya en deute mezzanine	Boulevard Prince Henri, 19-21 L2951 Luxemburg Luxemburg	0,00	26,16	17.675	2.201	-	-	-
Palacio de la Merced, SA Explotació industrial hostalera	Plaza España, 1 1r 09005 Burgos	0,00	47,00	6.131	735	516	-	-
Parque científico tecnológico de Córdoba, SL Explotació i gestió parc científic	Av. Gran Capitán, 46 3a Oficina 8 14001 Còrdova	15,49	35,49	20.558	4.575	(409)	7.059	-
Parque Industrial el Pla, SL Promoció immobiliària	De los deportes, 13 46600 Alriza València	0,00	25,00	60	12	(14)	-	45
Peñíscola Green, SA Promoció immobiliària	Cardona Vives, 4 12001 Castelló de la Plana	0,00	33,33	12.000	(494)	(68)	-	-
Petizar Atibel, S.L Promoció immobiliària	Sadar, 14 baixos 31006 Pamplona Navarra	0,00	50,00	150	(451)	(106)	-	-
Pevesa Biotech, SA Obtenció d'aïllats, hidrolitzats, pèptids i aminoàcids	Av. De la industria S/N. Polígono Poviso 41520 El viso de Alcor Sevilla	0,00	11,58	1.933	(336)	180	-	-
Picanya Sud, SL Promoció immobiliària	De los deportes, 13 46600 Alriza València	0,00	20,00	378	1.331	(26)	-	-
Porta de les Germanies, SA Promoció immobiliària	Blasco Ibáñez, 18 46024 València	0,00	33,33	274	81	1	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Promociones al desarrollo Bumari, SL Tinença de participacions	General Vara de Rey, 41 bis 8a 26002 Logronyo La Rioja	48,00	48,00	6.386	(2.709)	(115)	-	-
Promociones eólicas del oeste valenciano, SL Hòlding	Av. Peris y Valero, 149 1r 46005 València	26,00	26,00	2.463	(1)	(2)	-	-
Promociones Eurosevilla 2000 Promoció immobiliària	Av. de la Innovación, s/n Edif. Espacio 2a Planta, Mòduls 41020 Sevilla	0,00	40,00	600	929	(218)	-	-
Promociones Guadavila, SL Promoció immobiliària	San Bernardo, 7 28015 Madrid	0,00	30,00	4.000	(18.918)	(95)	-	-
Promociones Navarra Madrid, SA Promoció immobiliària	Leyre, 11 Bis 2n Pamplona Navarra	0,00	47,50	18.030	(6.243)	(30)	-	-
Promotora Damas Ocho, SL Promoció immobiliària	Ctra. Alovera, 11 19200 Azuqueca de Henares Guadalajara	0,00	40,00	870	(4.940)	(42)	-	-
Repsol, SA (C) Explotació del mercat d'hidrocarburs	Méndez Álvaro, 44 28045 Madrid	12,02	12,02	1.302.472	26.501.000	1.287.000	3.337.391	150.562
Residencial Alameda Promoció immobiliària	Castelló, 128 2n 28006 Madrid	0,00	41,00	4.000	(1.428)	-	-	-
Residencial Golf Mar, SL Promoció immobiliària	Plaça Ajuntament, 27 46002 València	0,00	21,53	17.101	(15.211)	(2.598)	-	-
Sagetis Biotech, SL Biotecnologia	Via Augusta, 394 08017 Barcelona	0,00	28,51	60	885	64	-	-
Sanifit Merdtech, SL Desenvolupament d'implants i altres productes sanitaris	Parc Bit, Ed. Naorte PB-4 07121 Palma de Mallorca Illes Balears	0,00	35,40	3	75	-	-	-
Self Trade Bank, SA Banca	Gran Vía, 30 3a planta 28013 Madrid	49,00	49,00	86.658	(11.155)	2.421	38.175	-
Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL Serveis immobiliaris	Provençals, 39 (Torre Pujades) 08019 Barcelona	49,00	49,00	499	30.858	4.791	15.367	-
Seryrec, SL Prestació de serveis de recaptació	Montemar, 4 1r 19000 Guadalajara	0,00	20,00	600	(301)	26	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Sofiland, SA Promoció immobiliària	Av. Al-Nasir, 3-4 1 y 2 14008 Còrdova	0,00	35,00	1.503	9.843	(28)	-	-
Solaiemes, SL Prestació de serveis d'enginyeria	Av. General Fanjul, 2 bis 28044 Madrid	0,00	32,23	110	100	(509)	-	-
Suministros Integrales del acero, SL Subministrament integral de l'acer	Polígono industrial Ircio 11-15 09200 Miranda de Ebro Burgos	0,00	17,06	2.194	321	74	-	-
Technical & Racing Composites, SI Disseny, fabricació i comercialització d'elements d'enginyeria	Llevant 10. Polígon Industrial Pla de Fogars 08495 Fogars de la Selva Girona	0,00	23,57	830	(537)	(406)	-	-
Telefónica Factoring do Brasil, LTDA (2) Factoring	Rua Desembragador Eliseu Guilherme, 69 pt. E 04004-030 Paraíso - São Paulo Brasil	20,00	20,00	5.000	1.000	29.046	2.029	2.059
Telefónica Factoring España, SA Facturatge	Zurbano, 76 pl. 8 28010 Madrid	20,00	20,00	5.109	1.740	8.922	2.525	1.284
Tenedora de Acciones de ITV de Levante, SL Tinença de participacions	Pintor Sorolla, 2-4 46002 València	12,00	40,00	13.140	1.705	969	126	429
Terminal polivalente portuaria Sagunto, SA Desenvolupament de dues concessions	Anadarella 1,3,5 Ciudad Dos Casares 46950 Xirivella València	0,00	25,00	422	(2.964)	(31)	-	-
The Bank of East Asia, LTD (C) (3) Banca	10, des Voeux rd. Hong-Kong Xina	16,51	16,51	5.654.000	47.893.000	3.376.000	1.235.744	38.250
Uncro, SL Promoció immobiliària	Floristería, 10 23400 Úbeda Jaén	0,00	25,00	540	(4.010)	(322)	-	-
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, SL Promoció immobiliària	Alameda, 3 46010 València	0,00	50,00	32.854	(39.738)	(18.816)	-	-
Urbedesa, SL Promoció immobiliària	Vicente Savall Pascual, 12 03690 Sant Vicenç del Raspeig Alacant	0,00	50,00	1.044	(72)	(1)	-	-

DENOMINACIÓ SOCIAL I ACTIVITAT	DOMICILI	% PARTICIPACIÓ		(Milers d'euros)				
		DIRECTA	TOTAL	CAPITAL SOCIAL	RESERVES	RESULTATS	COST DE LA PARTICIPACIÓ DIRECTA (NET)	DIVIDENDS MERITATS EN L'EXERCICI PER LA PARTICIPACIÓ TOTAL
Valenciana de Viviendas 2010, SL Promoció immobiliària	General Tovar, 2 46003 València	0,00	45,44	13.248	(13.248)	–	–	–
Vanios Consulting, SL Tecnologia informàtica i comunicacions	Cava Baja, 36 28005 Madrid	0,00	29,92	853	(853)	–	–	–
Vía 10, Sociedad Mixta de Viviendas de Alquiler, SL Inmobiliària	Plaza de España, 8 09005 Burgos	0,00	49,00	2.360	(28)	(10)	–	–

(C) Societats que cotitzen en Borsa: Últimes dades públiques disponibles en el moment de redactar aquesta Memòria.

Nota: La informació de les societats que no cotitzen en Borsa correspon a les últimes dades disponibles (reals o estimades) en el moment de redactar aquesta Memòria.

Les dades de capital desemborsat, les reserves i els resultats s'han homogeneïtzat per a la consolidació en el Grup CaixaBank d'acord amb les NIF (Normes Internacionals d'Informació Financera).

(**) Dades públiques segons normes Mexican GAAP.

(1), (2), (3) Totes les dades, excepte el cost de la participació i els dividendes meritats, estan expressades en moneda local; (1) Peso mexicà. (2) Real brasiler. (3) Dòlar Hong-Kong.

Annex 4. Deduccions de l'Impost sobre Societats per reinversió de beneficis

Rendes acollides a la deducció prevista en l'article 42 del Reial Decret legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats:

EXERCICI	CAIXABANK			
	RENDA ACOLLIDA	BASE DEDUCCIÓ	DEDUCCIÓ ACREDITADA (1)	ANY REINVERSIÓ
2008	1.797	544.763	108.806	2008
2009	12.458	12.458	1.495	2009
2010	368.883	368.883	44.266	2010
2011	9.875	9.875	1.185	2011
2012	30.840	30.840	3.700	2012

(1) Hi ha deduccions pendents d'aplicar per manca de quota en la declaració consolidada.

Nota: El Banco de Valencia va obtenir rendes acollides a la deducció en els exercicis 2008 i 2012 per uns imports de 87 i 5.468 milers d'euros respectivament, que es van reinvertir íntegrament per les transmissions en els mateixos exercicis.

En el quadre s'inclouen els imports de "la Caixa" dels exercicis anteriors a 2011.

Les reinversions s'efectuen en valors de renda variable, que atorguin una participació superior al 5%, i en immobilitzat material, intangible i inversions immobiliàries afectes a l'activitat.

GRUPO CAIXABANK				BANCA CÍVICA		
RENDA ACOLLIDA	BASE DEDUCCIÓ	DEDUCCIÓ ACREDITADA (1)	ANY REINVERSIÓ	RENDA ACOLLIDA	DEDUCCIÓ ACREDITADA	ANY REINVERSIÓ
4.918	927.367	109.175	2008	13.204	435	2007 i 2008
14.129	14.129	1.696	2009	73.665	12.019	2008 i 2009
401.313	401.313	48.158	2010	66.321	4.763	2010
493.819	265.124	31.815	2011 i 2012	41.292	4.955	2011
51.055	279.507	33.540	2012			

Annex 5. Notificacions sobre adquisició i venda de participacions en el capital en l'exercici 2013

(Article 155 de la Llei de Societats de Capital i article 53 de la Llei 24/1998, del Mercat de Valors).

En data 23 de gener de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava que, arran de l'ampliació de capital d'Amper, SA, la participació directa i indirecta del Grup "la Caixa" en Amper, SA, va baixar del llindar del 5% fins al 4,316%.

En data 5 de març de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava de l'adquisició de 454.992.242.050 accions del Banco de Valencia, per la qual cosa es va sobrepassar el llindar del 90%.

A conseqüència d'aquesta última operació, en data 12 de març de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava que la participació del Grup "la Caixa" a Bodegas Riojanas, SA, assolía el 12,725%, per la qual cosa es va sobrepassar el llindar del 10%.

En data 24 d'abril de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava de la transmissió de la totalitat de la participació del Grup "la Caixa" a Tubacex, SA.

En data 29 de maig de 2013 es van registrar sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, a la CNMV, en què s'informava de la transmissió de la totalitat de la participació del Grup "la Caixa" a Dinamia Capital Privado, SCR, SA.

En data 24 de juliol de 2013 es van registrar sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, a la CNMV, en què s'informava de la transmissió de la totalitat de la participació del Grup "la Caixa" a CIE Automotive, SA.

Amb data 3 d'octubre de 2013, es van registrar a la CNMV les comunicacions efectuades per "la Caixa" i CaixaBank en què s'informava de la transmissió de la totalitat de la participació del Grup "la Caixa" a Fluidra, SA.

En data 29 d'octubre de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava que, arran de les ampliacions de capital de Deoleo, SA, la participació de Corporación Empresarial CajaSol, SA (societat controlada per "la Caixa") va passar del 5,294% al 4,692%, motiu pel qual es van registrar aquestes comunicacions (malgrat que la participació global del Grup "la Caixa" no va arribar a creuar cap llindar de comunicació).

Amb data 18 de novembre de 2013 es van registrar a la CNMV les comunicacions efectuades per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava de la transmissió de la totalitat de la participació del Grup "la Caixa" a Campofrio Food Group, SA.

En data 18 de novembre de 2013 es van registrar a la CNMV sengles comunicacions fetes per "la Caixa" i CaixaBank, en què s'informava de la transmissió de tota la participació directa i indirecta del Grup "la Caixa" a Adveo Group International, SA.

Informe de gestió del Grup CaixaBank de l'exercici 2013

Aquest Informe de Gestió ha estat elaborat d'acord amb el Codi de Comerç i la Llei 1/2012, de 2 de juliol, de Societats de Capital. En la seva preparació s'han tingut en compte els preceptes de la «Guia per a l'elaboració de l'Informe de Gestió de les entitats cotitzades», publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors amb data 29 de juliol de 2013.

La informació financera que conté aquest Informe de Gestió s'ha obtingut a partir dels registres de comptabilitat i de gestió consolidats del Grup CaixaBank i es presenta seguint els criteris establerts a les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) i tenint en compte la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, i modificacions posteriors.

A continuació es presenten les dades i els fets més rellevants de l'exercici 2013, de manera que es pugui apreciar la situació del Grup CaixaBank i l'evolució del seu negoci, així com els riscos i les perspectives futures previsible. Els Comptes Anuals del Grup CaixaBank de l'exercici 2013, als quals aquest Informe de Gestió complementa, han estat elaborats segons les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) i tenint en compte la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, i modificacions posteriors.

ÍNDEX	PÀGINA
Fets rellevants	263
Fusió per absorció de Banco de Valencia	263
Transaccions sobre negocis i participades (Nota 8 i Nota 18)	263
Emissions en els mercats majoristes (vegeu Nota 3.3)	263
Altres fets rellevants	263
1. Situació actual	263
1.1. Estructura organitzativa	263
1.2. Pla estratègic	270
2. Evolució i resultats dels negocis	274
2.1. Escenari macroeconòmic de l'exercici 2013	274
2.2. Evolució de l'activitat	277
3. Liquiditat	287
4. Gestió del capital	289
4.1. Capital i Solvència	289
4.2. Nou marc normatiu	290
5. Riscos i incerteses	290
5.1. Risc de crèdit	291
5.2. Risc de mercat	294
5.3. Risc operacional	298
5.4. Risc actuarial	298
5.5. Risc regulatori	299
5.6. Risc reputacional	300
5.7. Risc social i ambiental	301
6. Adquisició i alienació d'accions pròpies	302
7. Informació bàsica de l'acció	302
7.1. Estructura accionarial de caixaBank	302
7.2. Política de remuneració a l'accionista i evolució de l'acció	303
7.3. Cobertura del valor	304
7.4. Relacions amb l'accionista minoritari	304
8. Informació sobre qualificacions creditícies – ràtings	306
9. Informació sobre medi ambient	306
9.1. La gestió ambiental a caixaBank (vegeu Nota 43.2)	306
9.2. Formació i sensibilització	307
9.3. Productes financers per a activitats ecològiques	307
10. Informació sobre recursos humans	308
10.1. Les persones, al centre	308
10.2. Polítiques i principis de gestió	308
10.3. Gestió de les persones	309
10.4. Desenvolupament de les persones	310
10.5. Sistemes i palanques per al desenvolupament	310
10.6. Mesurament i millora	311
11. Innovació	312
12. Xarxa de sucursals	314
12.1. Una xarxa comercial propera al territori	314
12.2. Banca electrònica: internet, el mòbil i les xarxes socials	314
13. Obra social: més diferencial i necessària que mai	316
14. Perspectives 2014 i evolució previsible del Grup CaixaBank	319
14.1. Perspectives per a l'exercici 2014	319
14.2. Evolució del Grup CaixaBank	320
15. Fets posteriors	321
16. Informe de Govern Corporatiu corresponent a l'exercici 2013	321

Fets rellevants

Fusió per absorció de Banco de Valencia

El 19 de juliol de 2013, una vegada rebudes les autoritzacions i les aprovacions corresponents, va tenir lloc la inscripció al Registre Mercantil de Barcelona de l'escriptura pública de fusió per absorció de Banco de Valencia per CaixaBank, amb la consegüent extinció, via dissolució sense liquidació, del primer, i la transmissió en bloc del seu patrimoni social a CaixaBank (vegeu Nota 8 de la Memòria).

Transaccions sobre negocis i participades (Nota 8 i Nota 18)

1. *Adquisició de Servihabitat Gestión Inmobiliaria i posterior venda del negoci de gestió immobiliària a una societat de nova creació, Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL, participada pel fons Texas Pacific Group (TPG) (51%) i CaixaBank (49%).*
2. *Formalització de l'acord entre CaixaBank i Mutua Madrileña per a la venda de les assegurances de no vida procedents de Banca Cívica i Banco de Valencia: pel qual SegurCaixa Adeslas, SA de Seguros y Reaseguros adquireix els negocis d'assegurances de no vida de Caixabank, SA procedents de Banca Cívica, SA i Banco de Valencia, SA.*
3. *Venda d'accions de Grupo Financiero Inbursa (d'ara endavant, GFI): mitjançant la venda del 3,7% del seu capital social a Inmobiliaria Carso, SA i mitjançant la col·locació del 6,4% en el mercat. Addicionalment, els bancs col·locadors van exercir l'opció de compra objecte del green shoe (0,89%). CaixaBank manté, a 31 de desembre de 2013, una participació en GFI del 9,01%.*

Emissions en els mercats majoristes (vegeu Nota 3.3)

1. *Emissió de bons bescanviables en accions de Repsol per 594,3 milions d'euros.*
2. *Emissió de 750 milions d'euros de bons subordinats.*
3. *Emissió de 3.000 milions d'euros de bons sènior.*
4. *Emissió de 1.000 milions d'euros de cèdules hipotecàries.*

Altres fets rellevants

1. *Repagament anticipat de les ajudes rebudes per Banca Cívica del FROB: s'ha realitzat en l'exercici 2013 el pagament anticipat per 977 milions d'euros de les ajudes que Banca Cívica va rebre del FROB en forma de participacions preferents (vegeu Nota 23.4).*
2. *Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles Sèrie II/2011 (vegeu Nota 26.1). En l'exercici 2013 hi ha hagut dos períodes de conversió voluntària i s'han modificat determinats termes i condicions de l'emissió.*
3. *Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles Sèrie II/2012 (vegeu Nota 26.1). En l'exercici 2013 hi ha hagut dos períodes de conversió voluntària.*
4. *Conversió necessària de la totalitat de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles Sèrie CI/2012 (emeses el juny de 2012 per Banca Cívica) en accions de nova emissió o en autocartera de CaixaBank (vegeu Nota 26.1).*

1. Situació actual

1.1. Estructura organitzativa

Estructura del Grup

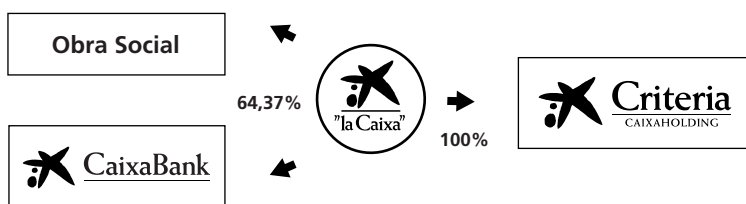
CaixaBank, participat majoritàriament per "la Caixa" (64,37% a 31 de desembre de 2013), és una entitat de referència en el mercat espanyol tant en els àmbits financers com assegurador. Addicionalment, està diversificat amb altres activitats complementàries, com les participacions en bancs internacionals i a Telefónica i Repsol.

CaixaBank és el banc a través del qual "la Caixa" exerceix de manera indirecta l'activitat bancària. L'Obra Social "la Caixa" és el tret essencial i diferencial del Grup. La seva missió és revertir una part del benefici financer en forma d'acció social i solidària per oferir solucions a nous reptes i necessitats. Entre els objectius de l'Obra Social hi ha contribuir a una transformació social sostenible i a la creació d'oportunitats per a les persones.

La configuració del Grup permet, mantenint el compliment dels fins socials propis de "la Caixa" i el desenvolupament dels negocis del Grup, adaptar-se a les noves exigències regulatòries nacionals i internacionals.

A 31 de desembre de 2013, l'estructura societària del Grup, en el qual s'integra el Grup CaixaBank, és la següent:

Entitats financeres	Entitats financeres internacionals	Altres	Immobiliàries	Cartera industrial
Caixa Card 100%	Banco BPI 46,22%	Telefónica 5,37%	Mediterrànea B. 100%	Gas Natural 34,52%
Comercia Global Payments 49%	Boursorama 20,68%	Repsol 12,02%	Colonial 5,79%	Abertis 23,09% ⁽¹⁾
Finconsum 100%	GF Inbursa 9,01%	B.M.E. 5,01%		Saba 50,1%
InverCaixa 100%	The Bank of East Asia 16,51%			HISUSA 24,26%
Credifimo 100%	Erste Group Bank 9,12%			
CaixaRenting 100%				
CaixaBank Electronic Money 100%				
Asseguradores	Immobiliàries			
VidaCaixa 100%	Building Center 100%			
SegurCaixa Adeslas 49,9%	Sareb 12,44%			
	Servihabitat Servicios Inmobiliarios 49%			

(1) Participació de control (vegeu Nota 7 dels Comptes Anuals consolidats de Grup "la Caixa").

Segments de negoci

a) Negoci bancari i assegurador.

El negoci bancari és la principal activitat del Grup CaixaBank i inclou la totalitat del negoci bancari (banca minorista, banca corporativa, tresoreria i mercats) i d'assegurances, desenvolupat, bàsicament, en el territori espanyol a través de la xarxa d'oficines i de la resta de canals complementaris. Recull tant l'activitat com els resultats generats pels 13,6 milions de clients del Grup, siguin particulars, empreses o institucions. També incorpora la gestió de la liquiditat i ALCO i els ingressos pel finançament al negoci de participacions.

El Grup CaixaBank complementa el seu catàleg de productes i serveis bancaris amb l'oferta especialitzada en assegurances de vida, pensions i assegurances generals desenvolupada, principalment, a través de VidaCaixa i SegurCaixa Adeslas, i en la gestió d'actius, InverCaixa.

b) Negoci participacions.

El negoci de participacions recull els ingressos per dividends i/o mètode de la participació de les participacions bancàries internacionals (Grupo Financiero Inbursa, The Bank of East Asia, Erste Bank, Banco BPI i Boursorama), Repsol, SA i Telefónica, SA, nets del cost de finançament.

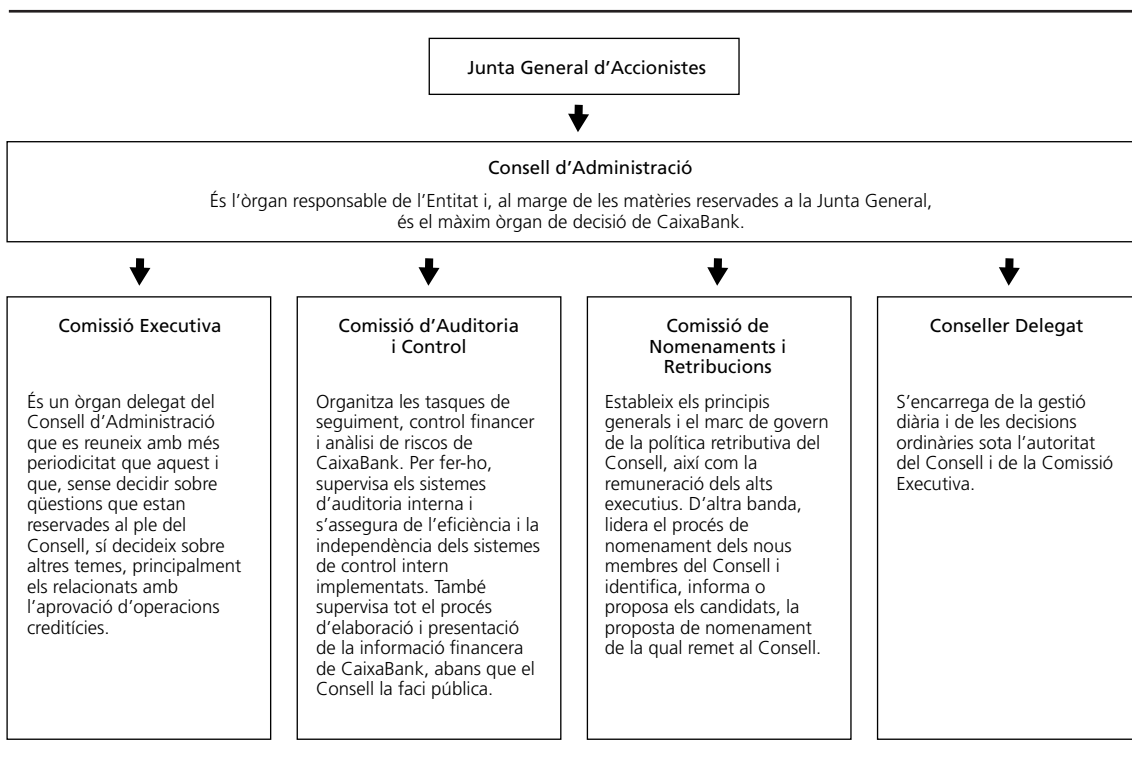
A la Nota 9 dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2013 adjunts es presenten els resultats dels diferents segments de negoci del Grup CaixaBank.

Durant l'exercici 2013, el Grup CaixaBank no ha modificat la definició dels segments de negoci respecte de l'exercici 2012. Per bé que, en aquest exercici econòmic, s'han de considerar els aspectes següents:

- Incorporació del Grup Banco de Valencia, SA, després de la seva adquisició al Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (vegeu Nota 8).
- Per tal d'entendre les variacions interanuals en els segments de negoci, s'ha de considerar que el Grup Banco de Valencia aporta el seu compte de resultat durant tot l'exercici 2013. Pel que fa a Banca Cívica, en l'exercici 2012, va aportar resultats al Grup CaixaBank a partir de l'1 de juliol de 2012, i hi ha estat integrada durant tot l'exercici 2013.
- Els processos de simplificació del Grup, amb l'objectiu de millorar la gestió i la gestió de costos, mitjançant la fusió de societats participades, la liquidació de societats inactives i la venda de societats. Aquestes operacions de concentració s'han centrat en societats tenidores d'accions i en companyies d'assegurances participades, que es descriuen a la Nota 8.
- Addicionalment, el Grup CaixaBank ha efectuat una intensa gestió d'optimització de la xarxa territorial, reduint 968 oficines en l'exercici (sense considerar les incorporacions d'oficines per l'adquisició de Banco de Valencia). Igualment, amb aquest objectiu d'optimització i contenció de costos, durant el primer trimestre es va assolir l'acord laboral de reestructuració de la plantilla de CaixaBank. Aquests esforços d'optimització han suposat el registre en els resultats de l'exercici 2013 de 839 milions d'euros de costos de reestructuració.

Òrgans de govern

El Govern Corporatiu de CaixaBank s'emmarca en el conjunt de principis i normes que regulen el disseny, la composició i el funcionament dels òrgans de govern de l'Entitat: la Junta General d'Accionistes, el Consell d'Administració i les Comissions Delegades.

Les principals funcions de cadascun d'aquests òrgans de govern es descriuen més detalladament a l'Informe Anual del Govern Corporatiu adjunt i a la pàgina web de l'entitat www.CaixaBank.com.

El Consell d'Administració de "la Caixa" proposa el nomenament dels consellers dominicals de "la Caixa" a CaixaBank. Per fer-ho, es tenen en compte els diferents col·lectius representats en el seu òrgan d'administració, de manera que tots ells tinguin almenys presència en el Consell d'Administració de CaixaBank.

En el Consell d'Administració de CaixaBank també hi ha altres tipologies de consellers, com els independents, «altres d'externs» i altres de dominicals, que responen a l'existència d'accionistes minoritaris. A l'apartat d'informació bàsica de l'acció d'aquest Informe de Gestió es descriu la relació amb els accionistes minoritaris a CaixaBank.

El 2013, el Consell d'Administració s'ha reunit 14 vegades, en les quals ha revisat i pres acords, entre altres coses, sobre:

- La situació financera i els resultats de CaixaBank.
- Operacions d'adquisició i integració d'altres entitats financeres.
- La política estratègica de l'entitat.
- El control pressupostari i de riscos.

En l'Informe Anual del Govern Corporatiu s'inclou una relació dels membres dels òrgans de govern de CaixaBank, així com la representació que aquests hi tenen.

Adicionalment a les Comissions anteriors, que depenen del Consell d'Administració, el Grup CaixaBank té constituït un Comitè de Direcció compost per les àrees i persones següents:

ÀREA	CÀRREC	PERSONA
Consell d'Administració	Vicepresident i Conseller Delegat	Joan Maria Nin Génova
Mitjans	Director General	Antonio Massanell Lavilla
Assegurances i gestió d'actius	Director General	Tomás Muniesa Arantegui
Riscos	Director General	Pablo Forero Calderón
Negoci	Director General	Juan Antonio Alcaraz García
Finances	Director General	Gonzalo Gortázar Rotaeché
Auditoria, control intern i compliment normatiu	Director General Adjunt	Joaquim Vilar Barrabeig
Recursos humans	Director General Adjunt	Xavier Coll Escursell
Comunicació, relacions institucionals, marca i RSC	Director General Adjunt	Jaume Giró Ribas
Banca internacional	Director General Adjunt	Ignacio Álvarez-Rendueles Villar
Mercat de capitals i tresoreria	Director Executiu	Javier Pano Riera
Assessoria jurídica	Director Executiu	Ignacio Redondo Andreu
Secretaria General i del Consell	Secretari General i del Consell	Alejandro García-Bragado Dalmau

Ocasionalment, i de manera limitada, el President del Consell d'Administració assisteix al Comitè de Direcció de CaixaBank, que es reuneix setmanalment per adoptar acords relatius al desenvolupament del pla operatiu anual i a la vida organitzativa. Entre les seves activitats hi ha l'aprovació dels canvis estructurals, els nomenaments, les línies de despesa i les estratègies de negoci. Totes les línies i les àrees de negoci estan representades.

Les funcions de les àrees representades en el Comitè de Direcció són les següents:

1. Direcció General de Mitjans. Té com a principals àmbits d'actuació la gestió de:

- Canals Electrònics – caixers automàtics, web i banca mòbil.
- Productes i serveis de Mitjans de Pagament: negoci de targetes, comerços i TPV.
- Cartera d'Immòbles propietat del Grup.
- Cartera de participades i inversions financeres del Grup.
- Infraestructures informàtiques i Comunicacions, així com el desenvolupament de Serveis Informàtics.
- Serveis Operatius Bancaris i Serveis Operatius relacionats amb els Mercats de Valors i Capitals.
- Serveis de manteniment, logística, immobilitzat i obres del Grup, així com l'Àrea de Compres amb la seva plataforma de contractació de serveis i els mecanismes de control que garanteixen la transparència en la contractació de proveïdors.
- Seguretat integral del grup (Física, Lògica, Intel·ligència, Sistemes Informàtics, etc.).
- Definició, implantació i millora d'Eficiència dels processos i les activitats, en tota l'organització (tant Serveis Centrals com Xarxa Territorial i Filials del Grup).
- Mesurament de productivitat, assignació de plantilla i definició d'estructures organitzatives.
- Projectes d'integració d'Entitats Financeres.
- Mesurament de la qualitat tant externa (clients) com interna (processos).
- Servei d'Atenció al Client (gestió de reclamacions).
- Pressupost de Despeses i Inversió del Grup.

- Innovació amb l'objectiu de promoure un canvi cultural. Recollir noves idees i convertir-les en nous productes de negoci i/o millor servei al client.
2. Direcció General d'Assegurances i Gestió d'Actius. Els seus àmbits de responsabilitat són:
- Desenvolupament corporatiu en l'àmbit del Negoci Assegurador i Gestió d'actius.
  - Gestió d'Aliances en Assegurances.
3. Direcció General de Riscos. Té com a principals àmbits d'actuació la gestió de:
- Gestió Global del Risc.
  - Anàlisi i Concessió.
  - Secretaria Tècnica i Validació.
  - Risc Immobiliari, Pimes i Particulars.
  - Anàlisi i Seguiment del Risc de Crèdit.
  - Risc Empreses i Sector Públic.
  - Models de Risc.
4. Direcció General de Negoci. Té com a àmbits d'actuació:
- Xarxa Territorial.
  - Banca de Particulars.
  - Banca Privada i Personal.
  - Banca Transaccional i Pimes.
  - Banca d'Empreses.
  - Centres de Promotors.
  - Banca Corporativa.
  - Banca d'Inversió.
  - Banca Institucional.
  - Finançaments Estructurats.
  - Consum i Finançament a Llarg Termini.
  - Desenvolupament de Negoci.
  - Informació Comercial.
  - Màrqueting.
5. Direcció General Financera. En aquesta Direcció General s'agrupen les àrees següents:
- Gestió i planificació del capital: gestió i seguiment del capital i la solvència de l'entitat.
  - Control de gestió: *reporting* de la informació pública i interna de gestió (direcció, oficines), gestió de la relació amb les agències de ràting, planificació financera a curt i mitjà termini i control de gestió de les àrees i filials.
  - Intervenció i comptabilitat: administració de la comptabilitat i el control comptable, emissió dels estats financers públics i Comptes Anuals, interlocució amb els auditors i els organismes supervisors.
  - Desenvolupament corporatiu: anàlisi i execució, si s'escau, d'operacions corporatives d'adquisició o desinversió.
6. Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu. Els seus àmbits d'actuació són:
- Auditoria interna: a través de l'execució del Pla Anual d'Auditoria, avalua el funcionament i l'eficàcia dels sistemes de control intern per a la gestió dels riscos del Grup.

- Control intern: examina els procediments de control dels riscos de les activitats del Grup per oferir una visió integral i sintètica de l'entorn de control.
- Compliment normatiu: promou accions per mitigar el risc de compliment del Grup, tant dels riscos normatius com dels de prevenció de blanqueig de capitals.

7. Direcció General Adjunta de Recursos Humans. Els seus àmbits de responsabilitat són:

- Centre de Desenvolupament Directiu.
- Comunicació i Cultura.
- Desenvolupament i Formació.
- Gestió i Compensació.
- Relacions laborals.
- Assessoria laboral.
- Estudis i prospectiva de Recursos Humans.

8. Direcció General Adjunta de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i RSC. Els seus àmbits de responsabilitat són:

- Comunicació i Relacions Externes.
- Patrocini, Marca i Imatge Corporativa.
- Relacions Institucionals i Assumptes Públics.
- Reputació i Responsabilitat Social Corporativa.
- Relació amb organitzacions de consumidors.

9. Direcció General Adjunta de Banca Internacional. Els seus àmbits d'actuació són:

- Aliances Estratègiques Bancàries.
- Sucursals i Negoci Internacional.
- Institucions Financeres Internacionals i Oficines de Representació.

10. Direcció Executiva de Mercat de Capitals i Tresoreria. Aquesta Direcció General Adjunta té les competències següents:

- Gestió de la liquiditat i finançament majorista.
- Estructuració i Creació de Mercat de productes de Tresoreria i Mercat de Capitals per a clients.
- Originar renda fixa i Distribució de productes de Tresoreria a clients majoristes.
- Anàlisi de mercats de renda fixa i variable.

11. Direcció Executiva d'Assessoria Jurídica. Té com a principals àmbits d'actuació:

- Minimització dels riscos legals inherents al funcionament de l'entitat.
- Assessorament jurídic proactiu a la xarxa comercial i a les diferents àrees de l'Entitat.
- Coordinació de la representació i la defensa de l'Entitat en qualsevol tipus de procediments judicials, incloent-hi els executius i, en general, els de naturalesa recuperatòria. Així mateix, coordina l'activitat processal de reacció davant la imputació de delictes a la persona jurídica.
- Formalització contractual de tot tipus de relacions que estableix el Grup amb proveïdors o socis.
- Coordinació de l'actuació jurídica de totes les filials i participades.
- Instrumentació jurídica de les diferents operacions d'inversió i desinversió que es van produint en diferents societats participades.
- Assessoria fiscal: administració de les declaracions tributàries i assessorament fiscal amb relació als productes comercialitzats i operacions efectuades.

12. Secretaria General i del Consell. Sota la direcció del Secretari General i del Consell, té com a tasques principals:

- Proveir per al bon funcionament del Consell i de les seves Comissions.
- Prestar als Consellers l'assessorament i la informació necessàries.
- Conservar la documentació social.
- Reflectir degudament i fidelment en els llibres d'actes el desenvolupament de les sessions.
- El Secretari, a més d'auxiliar el President en les tasques de direcció de l'òrgan d'administració de la Societat, té cura de la legalitat formal i material de les actuacions del Consell i dóna fe dels acords de l'òrgan.
- Relació amb els organismes reguladors en matèria de govern corporatiu.
- Operacions corporatives.
- Assessorament en temes d'especial rellevància.

1.2. Pla estratègic

La sostenibilitat i l'èxit de l'Entitat a llarg termini passa pel compromís amb l'excel·lència en la gestió diària amb els clients, els empleats i les empleades, els accionistes i la resta de grups d'interès. Amb aquest objectiu i partint del model de gestió diferencial, l'anticipació i la prudència, CaixaBank s'ha marcat nou reptes estratègics entre els quals destaca l'èmfasi en la qualitat, la reputació i la solidesa financera.

Per aconseguir aquests reptes, s'han desenvolupat nou projectes transversals gestionats per equips de treball de diverses àrees i que impulsen les diferents iniciatives i línies d'actuació establertes per aconseguir els objectius marcats.

El Pla s'ha desenvolupat en un entorn macroeconòmic i financer molt complex. A més, el sistema financer ha patit un cost elevat en termes de reputació. Per tot això, al final de 2012 i tal com estava previst des de la seva aprovació inicial, es va actualitzar el Pla Estratègic per prioritzar la qualitat, el compromís social i els principis de bon govern com a eixos fonamentals per reforçar la confiança dels clients i la reputació de l'Entitat. En paral·lel, CaixaBank aspira a consolidar el seu lideratge en banca minorista a Espanya, reforçat per les integracions de Banca Cívica el 2012 i Banco de Valencia el 2013 i a enfortir la solidesa financera de l'Entitat.

Transcorreguts tres anys des de l'inici del Pla, s'han assolit o estan en via de poder assolir-se bona part dels objectius establerts amb els reptes estratègics.

Les nostres prioritats estratègiques per a 2011-2014 es detallen a continuació:

1. Servir el client amb el màxim nivell de qualitat: l'excel·lència en el servei és la nostra màxima prioritat, perquè és el pilar sobre el qual es basa la nostra capacitat de lideratge i creixement. A CaixaBank entenem la relació amb els clients com una relació a llarg termini que ha de crear valor compartit i per això treballem per oferir el nivell de qualitat més alt possible. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Mantenir el client al centre del negoci.
- Ser l'entitat amb el nivell més elevat de qualitat de servei.
- Marcar així la diferència respecte a la resta de competidors en el mercat.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Impulsar accions per reduir el nombre de reclamacions de clients.
- Redefinir el procés de resolució de reclamacions per millorar la comunicació, el temps de resposta i la satisfacció del client amb la resolució.
- Avaluar i implantar els suggeriments de clients.

- Revisar els indicadors de qualitat de les àrees de Serveis Centrals amb més impacte en la satisfacció del client.
- Avançar en la implementació del model EFQM i renovar el segell EFQM amb un objectiu de 600 punts.
- Millorar la posició en els rànquings externs de qualitat (Equos – FRS Inmark).

Aquest objectiu d'excel·lència en el servei del Grup CaixaBank als seus clients s'ha vist recompensat amb la concessió d'importants premis en l'exercici 2013 com són: «Bank of the Year 2013» a Espanya per *The Banker*; «Best Bank in Spain 2013» i «Best Retail Bank for Technology Innovation» per Euromoney i «Most Innovative Bank of the Year 2013» als Global Banking Innovation Awards.

2. Desenvolupar l'acció empresarial amb els millors principis ètics i de bon govern: la situació de crisi econòmica i social dels últims anys ha provocat un notable deteriorament de la confiança dels clients i dels inversors en el sistema financer espanyol. Davant aquest escenari és imprescindible i prioritari recuperar la reputació i la confiança. Per aquest motiu, el Grup es reafirma en el compromís de desenvolupar l'acció empresarial amb els millors principis ètics i de bon govern. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Mantenir un govern corporatiu exemplar.
- Ser un referent en transparència i comunicació externa.
- Demostrar el compromís social en tota l'actuació empresarial i social de l'entitat.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Establir mecanismes per anticipar riscos, tant interns (sistemes de control i seguiment, principis d'actuació, etc.) com de l'entorn (participació en fòrums de decisió, etc.).
- Reforçar el posicionament diferencial de CaixaBank en el mercat, a través de plans de comunicació que en transmetin els valors i en destaquin el compromís social.
- Augmentar i posar de manifest els vincles de CaixaBank amb l'Obra Social "la Caixa", fomentant la participació activa d'empleats, clients i accionistes.
- Mantenir-se dins el DJSI (Dow Jones Sustainable Index) i en una posició de lideratge en els principals estudis de prestigi.

3. Mantenir el lideratge en banca minorista a Espanya: el Grup aspira a consolidar la posició de líder en el mercat minorista espanyol oferint el millor servei possible als clients, cercant una relació de fidelització i augmentant l'equilibri del negoci en tots els territoris. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Reforçar el lideratge en banca minorista a Espanya.
- Completar la presència territorial amb millores de quota de mercat amb creixement orgànic.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Llançar plans de captació i fidelització de clients per augmentar els recursos de clients, amb un *pricing* adaptat al valor del client.
- Mantenir una àmplia xarxa d'oficines i estendre les millors pràctiques per augmentar l'equilibri del negoci en tots els territoris.
- Avaluar la implantació d'una xarxa d'agents per arribar a determinades zones.
- Desenvolupar i implantar una proposta de valor per al sector agrari.

4. Diversificar el negoci cap a les empreses: davant la nova dinàmica productiva i econòmica, el Grup vol potenciar el negoci i la vinculació amb les empreses. Es tracta d'una aposta per seguir diversificant els ingressos de l'Entitat i per continuar reforçant el teixit productiu de l'economia, en línia amb el nostre compromís amb el desenvolupament socioeconòmic del territori. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Fomentar el negoci especialitzat d'empreses.
- Fonamentar el negoci d'empreses en la vinculació i la relació a llarg termini.
- Desenvolupar alternatives de finançament en el mercat de capitals per al negoci de banca d'empreses.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Desenvolupar plans de captació específics per a empreses.
- Seguir avançant en la visió integrada del client i en el càlcul i la gestió de la rendibilitat ajustada al risc (RaR).

5. Fer prevaler la fortalesa financera: en un context clarament marcat per la crisi econòmica, amb nombroses pressions regulatòries (noves normes de capital, més exigències de provisions, test d'estrès...), i amb una morositat creixent, la gestió de la liquiditat i la solvència es constitueixen com a factors clau. CaixaBank sempre ha destacat com una de les entitats més sòlides del sistema financer espanyol i per mantenir aquesta sòlida posició financera i diferenciar-se del mercat, cal continuar amb aquesta gestió prudent i exigent. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Reforç continu de la solvència i la liquiditat. El Grup CaixaBank fa una gestió activa de la liquiditat (vegeu Nota 3.4) i de la solvència (vegeu Nota 5) que ha permès una millora d'ambdues durant l'exercici.
- Gestió activa de la morositat i dels actius immobiliaris adjudicats.
- Constant millora dels sistemes de risc (decisió i seguiment) per obtenir una cartera creditícia de qualitat excel·lent.
- Millora de la ràtio de crèdits sobre dipòsits posant especial èmfasi en la captació de recursos.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Anticipar l'entrada en vigor dels canvis de regulació i influir en els debats nacionals i internacionals.
- Reforçar la solvència i disposar de plans de contingència.
- Diversificar terminis, intermediaris, mercats i inversors de renda fixa.

6. Millorar la rendibilitat ajustada al risc: per fer front a les dificultats imposades pel mercat, CaixaBank intenta optimitzar totes les seves línies de negoci per maximitzar-ne la rendibilitat, sense que això suposi un detriment en la qualitat de servei que caracteritza l'Entitat. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Aplicar la rendibilitat ajustada al risc com a principi de gestió en totes les unitats de negoci.
- Adequar els marges de productes i serveis al perfil del client.
- Garantir que totes les activitats afegixen valor de la manera més eficient.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Desenvolupar les eines necessàries per al mesurament de la rendibilitat ajustada al risc de manera coordinada per totes les àrees.
- Aplicar a cada client la prima de risc corresponent al seu nivell de risc.
- Millorar la capacitat negociadora dels gestors de pimes.
- Desenvolupar nous negocis que permetin aconseguir ingressos i generar valor per al Grup.

7. Desenvolupament del lideratge directiu: la voluntat de millora i adaptació de CaixaBank requereix fomentar la proactivitat en la comunicació, la cooperació i la col·laboració interna per seguir creixent davant un entorn financer canviant. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Mantenir la cultura organitzativa en un entorn canviant.
- Fomentar la comunicació interna i el treball en equip.
- Reforçar el reconeixement de la feina.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Ser transparents i proactius en la comunicació interna sobre aspectes de gestió del talent, així com de situació de l'entorn i estratègia corporativa.
- Crear entorns de treball conjunt entre equips de diferents àrees de l'Entitat.
- Implementar un programa d'avaluació del rendiment. En l'exercici 2013 s'ha assolit una participació en els programes d'avaluació del rendiment del 95%.

El Grup CaixaBank està desenvolupant un nou Mapa de Riscos, per tal d'obtenir una visió global i homogènia de tots els riscos interns i externs, oferint una sistematització del seguiment d'aquests riscos i dels controls utilitzats mitjançant una eina corporativa.

8. Ser líders en innovació: el canvi produït en els últims anys en el sector financer requereix potenciar la capacitat d'innovació per crear noves formes de negoci que s'adaptin a les necessitats dels clients i dels nous competidors. L'entitat és sensible als canvis que es produeixen en la societat i per això mira contínuament de plantejar la seva activitat de manera diferent. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Promoure la creativitat i la innovació orientada al servei al client i a l'eficiència.
- Ser líders en l'adopció de noves tecnologies i en el seu ús en el servei al client.
- Desenvolupar noves oportunitats de negoci que diversifiquin la base d'ingressos.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Crear una sistemàtica interna de generació d'idees.
- Disposar d'una xarxa externa de col·laboradors per detectar tendències, idees, solucions, etc.
- Ser pioners en la implantació de noves tecnologies per millorar la interacció amb el client i augmentar el nivell de servei.

9. Avançar en la internacionalització: la globalització està redefinint els mercats, els negocis i les necessitats dels clients. Davant aquesta nova configuració de la realitat econòmica, CaixaBank aposta per la internacionalització del negoci en economies amb un gran potencial de creixement, amb una col·laboració més estreta amb els socis internacionals i facilitant l'expansió dels clients. Els objectius d'aquesta prioritat són:

- Impulsar el negoci internacional a través de la captació de recursos i la diversificació de la cartera creditícia.
- Construir nous projectes conjunts amb els socis internacionals.
- Desenvolupar les capacitats internes necessàries.

Per a la consecució d'aquests objectius s'han establert les línies d'actuació següents:

- Acompanyar les empreses clientes a l'exterior.
- Establir les bases per captar finançament de bancs centrals estrangers i organismes supranacionals/multilaterals.
- Potenciar la captura de noves oportunitats de negoci amb bancs socis mitjançant *joint ventures* amb abast internacional.
- Fomentar el perfil internacional de la plantilla mitjançant programes de formació com el Move Up!, que té com a objectiu ampliar el nombre de persones que poden ocupar llocs de responsabilitat en àrees i oficines amb elevada exposició internacional.

Durant l'exercici 2013 s'han incrementat els recursos captats a l'exterior respecte del tancament de 2012. Addicionalment, el Grup va crear el 2012 Comercia Global Payments, una *joint venture* per oferir mitjans de pagament en l'àmbit internacional. Addicionalment, s'està treballant per desenvolupar una *joint venture* amb Bank of East Asia i Brilliance Automotive, fabricant xinès d'automòbils, i FinConsum, filial de CaixaBank, amb l'objectiu de constituir una entitat financera per finançar la compra d'automòbils en el mercat xinès (vegeu Nota 2.1).

2. Evolució i resultats dels negocis

2.1. Escenari macroeconòmic de l'exercici 2013

Evolució global i mercats

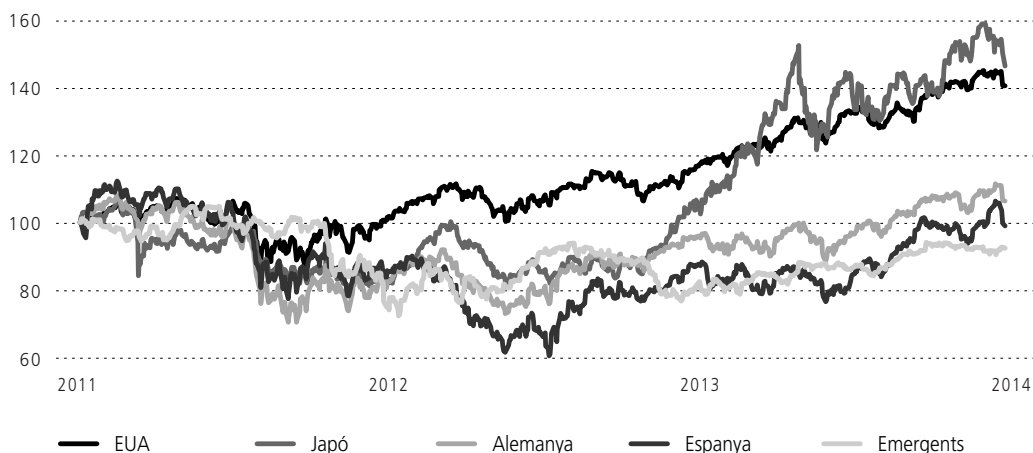
El conjunt de les economies avançades va evidenciar una millora econòmica durant el 2013. Aquest millor to econòmic s'explica, en bona part, per les polítiques monetàries expansives adoptades pels principals bancs centrals: la Reserva Federal va ajornar la reducció d'estímul fins al 2014, a l'espera d'una major consolidació de la recuperació; el Banc del Japó va continuar amb el seu pla de compra d'actius i el Banc Central Europeu (BCE) va retallar el tipus d'interès de referència en dues ocasions (al maig i al novembre) fins al 0,25% amb l'objectiu d'impulsar l'economia europea en un context de baix creixement i inflació.

Entre les economies emergents, el ritme de creixement va tendir a moderar-se tot i que la Xina i Mèxic, dos països en els quals CaixaBank està present a través de les seves participacions a BEA i GF Inbursa, van tenir un comportament relativament favorable.

El contrast general entre economies avançades i emergents es va reflectir en el comportament de les borses mundials.

Evolució de les principals borses internacionals

(Gener 2011 = 100)

Font: "la Caixa" Research, a partir de dades de Bloomberg.

Entre les economies avançades, destaquen les perspectives positives dels Estats Units. L'element fonamental d'aquesta recuperació és el millor to esperat del consum i la inversió, que s'acceleraran en un entorn de menys ajust (i incertesa) fiscal que el 2013. La bona evolució recent dels indicadors d'activitat (en especial del mercat de treball) justifica l'inici de la retirada d'estímul (*tapering*), que comença, com estava previst, de manera continguda. Amb tot, s'espera que els tipus oficials encara es mantinguin en els nivells actuals per molt de temps.

D'altra banda, després dels forts guanys de mesos previs, els mercats financers han travessat una etapa de consolidació o pausa durant la fase final de 2013, de perfil diferent segons país i classe d'actiu. En termes de cotitzacions, l'evolució ha permès nous màxims en alguns mercats (per exemple en el mercat borsari dels Estats Units). En termes de volatilitats s'ha mantingut un clima calmat, mentre que els volums de contractació han

estat alts (especialment en el mercat de bons corporatius). Les principals causes explicatives són el to positiu dels indicadors de conjuntura i l'èmfasi de l'aposta expansiva dels bancs centrals dels països desenvolupats.

Evolució a la zona de l'euro i Espanya

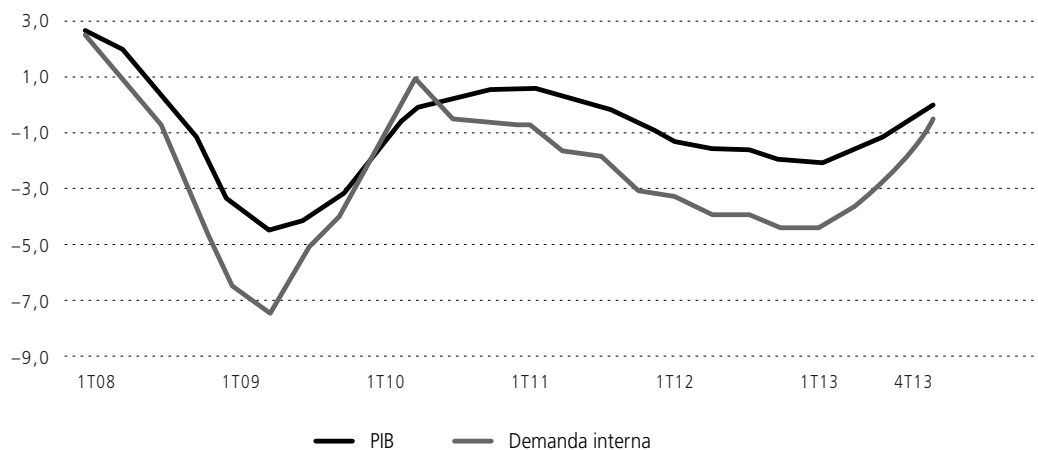
Tal com es preveia al principi de l'exercici, el 2013 va anar de menys a més, registrant-se una millora progressiva de l'entorn econòmic i una disminució de les tensions associades a la crisi de deute sobirà. La zona euro va deixar enrere la recessió econòmica durant el segon trimestre de l'any, mentre que l'economia espanyola va fer el mateix un trimestre després.

A més del suport del BCE, la recuperació del conjunt de la zona de l'euro es va beneficiar, per una part, de la flexibilització dels objectius d'ajust fiscal i, per l'altra, del progrés cap a la unió bancària. A la primavera, les autoritats europees van decidir, a la vista de la debilitat cíclica de l'economia de la zona monetària única, suavitzar el ritme de consolidació fiscal, especialment als països de la perifèria europea. En el cas de l'economia espanyola, això va suposar una revisió de l'objectiu de dèficit des del 4,5% del PIB al 6,5% del PIB per al 2013, cosa que va disminuir apreciablement la pressió de la política fiscal sobre l'activitat econòmica. Els passos acordats cap a la unió bancària han d'ajudar a trencar el bucle negatiu entre risc sobirà i risc bancari. El setembre de 2013, el Parlament Europeu va aprovar el mecanisme únic de supervisió, que atorga al BCE la capacitat de supervisar tots els bancs de la zona euro a partir del novembre de 2014. Al desembre, el Consell Europeu va ratificar l'acord assolit pels ministres d'economia i finances per crear un mecanisme i un fons de resolució únics que impliquen una mutualització progressiva dels costos derivats de la resolució de bancs amb problemes. Pendent de l'aprovació del Parlament Europeu, si es confirma, es tractaria d'un canvi de paradigma per al sistema bancari europeu, un procés clau per reforçar els fonaments de la Unió Econòmica i Monetària Europea.

L'economia espanyola s'ha beneficiat de la millora de l'entorn financer, que ha propiciat la caiguda de la prima de risc i l'entrada de capital estranger. La confiança també ha augmentat per la important reducció dels desequilibris macroeconòmics, com el dèficit extern, que afectaven Espanya. Al seu torn, el Govern ha mostrat un compromís clar amb el compliment del camí de consolidació fiscal i la implementació de l'agenda de reformes estructurals. En aquest context, l'economia espanyola va redirigir una via de creixement positiu en el tercer trimestre de l'any i va continuar la seva millora en el tram final de l'exercici. Les exportacions es van configurar com el motor principal de creixement, mentre que la demanda interna va deixar de restar al creixement en la segona meitat de l'any. Per al conjunt de l'any, s'estima que el PIB va retrocedir l'1,2%.

Creixement del PIB real a Espanya

Variació interanual %

Font: "la Caixa" Research, a partir de dades de l'INE.

En el tram final de l'any, el mercat laboral va començar a mostrar símptomes d'estabilització encara que la taxa de desocupació, per damunt del 26%, es manté en un nivell molt alt. Les perspectives per al 2014 apunten que el creixement del PIB es podria situar al voltant de l'1%, cosa que permetria crear ocupació neta i reduir gradualment la taxa de desocupació.

Malgrat la millora en el context macroeconòmic i financer, l'entorn en què el sistema bancari ha desenvolupat la seva activitat va continuar sent complex. El procés de despallanquejament en què es troba l'economia espanyola, la caiguda de l'activitat econòmica i la davallada de l'Euribor van pressionar fortament a la baixa el marge d'interessos. Al seu torn, el deteriorament de la cartera creditícia, juntament amb els nous criteris de classificació per als préstecs reestructurats, van elevar les dotacions a provisions. A això es van sumar les pressions per millorar la solvència i la liquiditat i anticipar els requisits de Basilea III. En aquest entorn, el sistema bancari espanyol va continuar el procés de consolidació i reestructuració amb l'objectiu d'assolir un nivell de rendibilitat sostenible a mitjà termini. El procés de reestructuració de les entitats que van rebre ajudes públiques va avançar seguint els plans de reestructuració aprovats per la Comissió Europea. La millora del sentiment en els mercats financers va permetre a les entitats espanyoles recórrer creixentment als mercats de finançament majoristes i reduir-ne l'apel·lació al BCE en més de 100.000 milions durant 2013.

En el marc del programa d'assistència financera del Mecanisme Europeu d'Estabilitat, Espanya va fer una revisió profunda del marc de governança, regulació i supervisió del sector bancari espanyol. Entre les mesures aprovades es va incloure, abans de finalitzar l'any, la Llei de Fundacions Bancàries, un nou marc jurídic que regula el paper de les caixes d'estalvi com a accionistes de bancs alhora que en reforça la governança. Les autoritats europees i el Fons Monetari Internacional van efectuar una valoració globalment positiva del programa d'assistència, la conclusió formal del qual va tenir lloc a principis de 2014. Durant 2014, les entitats que passaran a ser supervisades directament pel BCE hauran de superar un procés de revisió de qualitat dels balanços, un examen general de riscos i un test de resistència davant un escenari advers.

2.2. Evolució de l'activitat

Evolució de l'activitat i resultats

En els quadres següents s'inclouen algunes dades rellevants de l'evolució i els resultats del Grup CaixaBank:

(Milions d'euros)			
Resultats	2013	2012	VARIACIÓ
Marge d'interessos	3.955	3.872	2,1%
Marge brut	6.632	6.737	(1,6%)
Marge d'explotació sense costos extraordinaris	2.685	3.219	(16,6%)
Marge d'explotació	1.846	3.171	(41,8%)
Resultat atribuït al Grup	503	230	118,9%
Balanç	DESEMBRE 2013	DESEMBRE 2012	VARIACIÓ
Actiu Total	340.190	348.174	(2,3%)
Patrimoni Net	24.334	22.711	7,1%
Volum Total de Negoci Bancari	510.835	513.977	(0,6%)
Recursos totals	303.604	290.928	4,4%
Crèdits sobre clients brut	207.231	223.049	(7,1%)
Eficiència i rendibilitat			
Ràtio d'eficiència (Total Despeses d'explotació / Marge brut)	72,2%	52,9%	19,3%
Ràtio d'eficiència sense costos extraordinaris	59,5%	52,2%	7,3%
ROE (Resultat atribuït / Fons propis mitjans)	2,1%	1,0%	1,1%
ROA (Resultat net / Actius totals mitjans)	0,1%	0,1%	0,0%
RORWA (Resultat net / Actius ponderats per risc)	0,4%	0,2%	0,2%
RODI (Resultat atribuït / Fons propis tangibles mitjans)	2,7%	1,3%	1,4%
Gestió del risc			
Dubtosos	25.365	20.150	5.215
Ràtio de morositat	11,66%	8,63%	3,03%
Ràtio de morositat expromotor	6,83%	3,98%	2,85%
Cobertura de la morositat	61%	63%	(2%)
Cobertura de la morositat amb garantia real	140%	145%	(5%)
Cobertura morositat expromotor	63%	57%	6%
Adjudicats nets disponibles per a la venda	6.169	5.088	1.081
Cobertura d'immobles adjudicats disponibles per a la venda	54%	45%	9%
<i>dels quals: cobertura de sòl</i>	65%	61%	4%
Liquiditat			
Liquiditat	60.762	53.092	7.670
<i>Loan to deposits</i>	109,9%	128,1%	(18,2%)
Solvència			
<i>Core Capital – BIS II</i>	12,9%	11,0%	1,9%
<i>Tier 1</i>	12,9%	11,0%	1,9%
<i>Tier Total</i>	14,5%	11,6%	2,9%
Recursos propis computables	18.754	18.641	113
Actius ponderats per risc (APR)	129.110	161.200	(32.090)
Excedent de recursos computables	8.425	5.745	2.680

(Milions d'euros)			
	DESEMBRE 2013	DESEMBRE 2012	VARIACIÓ
Dades per acció			
Cotització (euros/acció)	3,788	2,637	1,151
Capitalització borsària	19.045	11.839	7.206
Nombre d'accions en circulació (milers) (Excloent-ne autocartera)	5.025.419	4.450.743	574.676
Valor teòric comptable (VTC) – <i>fully diluted</i> (euros/acció)	4,43	4,40	0,03
Nombre d'accions – <i>fully diluted</i> (milers)	5.498.274	5.164.642	333.632
Benefici per acció (BPA) (euros/acció) (12 mesos)	0,09	0,05	0,04
Nombre mitjà d'accions – <i>fully diluted</i> (milers)	5.416.010	4.711.294	704.716
PER (Preu/Beneficis; vegades)	40,76	54,02	(13,26)
P/VC (valor cotització s/valor comptable)	0,86	0,60	0,26
Activitat comercial i mitjans (nombre)			
Clients (milions)	13,6	12,9	0,7
Empleats del Grup CaixaBank	31.948	32.625	(677)
Oficines	5.730	6.342	(612)
Terminals d'autoservei	9.597	9.696	(99)

Evolució de l'activitat

El Grup CaixaBank manté una posició de lideratge en banca minorista, el pilar fonamental sobre el qual es basen la resta de propostes de valor especialitzades, prioritzant en qualsevol moment l'excel·lència en el servei. A 31 de desembre de 2013, el Grup CaixaBank dóna servei a 13,6 milions de clients a través de 5.730 oficines i disposa d'uns actius totals de 340.190 milions d'euros.

La intensa activitat comercial i la integració de Banco de Valencia el 2013 es tradueixen en creixements de les quotes de mercat dels principals productes i serveis de banca minorista:

	2013	2012
Quotes de mercat per producte ⁽¹⁾		
Crèdits Sect. Privat Resident (OSR)	15,11%	14,52%
Dipòsits Sect. Privat Resident (OSR)	14,04%	13,16%
Assegurances d'estalvi	19,93%	19,08%
Plans de pensions (PPI + PPA)	18,01%	16,85%
Fons d'inversió	14,10%	13,95%
<i>Factoring + Confirming</i>	17,64%	17,03%
Crèdit Comercial	13,58%	14,59%
Quotes de mercat per serveis ⁽¹⁾		
Nòmines	21,64%	20,04%
Pensionistes	19,94%	19,56%
Quotes de penetració ⁽²⁾		
Quota de penetració de particulars (>18 anys)	27,40%	26,10%
Particulars amb CaixaBank com a entitat principal	22,70%	21,80%

(1) Última informació disponible. Quotes de mercat d'elaboració pròpia, font: Banc d'Espanya, Seguretat Social, INVERCO i ICEA.

(2) Font FRS Inmark. Quotes de penetració de pimes i empreses dades de desembre de 2012.

El volum de negoci del Grup CaixaBank puja a 510.835 milions d'euros (-0,6% respecte de 2012). En la seva evolució, hi incideixen la caiguda del 7,1% de la cartera creditícia, com a conseqüència del procés de desparanquejament, i el creixement dels recursos de clients (+4,4% el 2013), amb una elevada diversificació entre les diferents modalitats d'estalvi.

Recursos de clients

A continuació es presenta el detall i l'evolució dels recursos gestionats de clients amb criteris de gestió:

(Milions d'euros)	31-12-2013	31-12-2012	VARIACIÓ ANUAL %	
			TOTAL	ORGÀNICA (1)
Passius financers – Clientela	216.804	210.132	3,2	(1,7)
Recursos de l'activitat minorista	168.374	158.889	6,0	1,7
Estalvi a la vista	80.482	69.204	16,3	12,3
Estalvi a termini	81.216	76.524	6,1	1,1
Emprèstits (<i>retail</i>)	3.075	8.819	(65,1)	(65,1)
Passius subordinats <i>retail</i>	3.601	4.342	(17,1)	(19,4)
Cessió temporal d'actius i periodificadores	4.070	2.886	41,0	38,9
Emissions institucionals	44.360	48.357	(8,3)	(15,4)
Passius per contractes d'assegurances	30.831	27.930	10,4	10,4
Total recursos de clients en balanç	247.635	238.062	4,0	(0,3)
Fons d'inversió, carteres i SICAV	27.952	22.828	22,4	21,7
Plans de pensions	16.797	15.759	6,6	4,4
Altres comptes (2)	11.220	14.279	(21,4)	(21,4)
Total recursos de clients fora de balanç (Nota 29)	55.969	52.866	5,9	4,9
Total recursos de clients	303.604	290.928	4,4	0,6
<i>Total recursos minoristes</i>	<i>259.244</i>	<i>242.571</i>	<i>6,9</i>	<i>3,8</i>
<i>Total recursos majoristes</i>	<i>44.360</i>	<i>48.357</i>	<i>(8,3)</i>	<i>(15,4)</i>

(1) Variacions calculades aïllant l'impacte dels saldos de balanç incorporats de Banco de Valencia a 31 de desembre de 2012.

(2) Inclou actius financers comercialitzats a clients minoristes.

La conciliació entre els saldos de gestió i els saldos comptables és la següent:

(Milions d'euros)	DESEMBRE 2013
Dipòsits de la clientela (Nota 23)	175.162
Dèbits representats per valors negociables (Nota 23)	37.938
Passius subordinats (Nota 23)	4.809
Passius per contractes d'assegurances (Nota 24)	32.028
<i>Unit-links</i> (Nota 24)	1.252
Plusvàlues i minusvàlues en assegurances	(2.449)
Entitats de contrapartida	(1.105)
Total recursos de clients en balanç	247.635

Els recursos gestionats de clients pugen a 303.604 milions d'euros, amb un augment durant l'any de 12.676 milions (+4,4%), després de la incorporació dels saldos de Banco de Valencia i una intensa activitat comercial.

Els recursos minoristes se situen en 259.244 milions d'euros, amb un creixement anual de 16.673 milions d'euros (+6,9%). Creixement orgànic (1) de 9.308 milions d'euros (+3,8%), marcat per:

- Resultats positius de l'activitat comercial de captació de nòmines i de pensions el 2013 amb impacte en productes d'estalvi a la vista i termini.
- Oferta diversificada de productes adaptada als diferents segments de clients.

(1) Variacions calculades aïllant l'impacte dels saldos de balanç incorporats de Banco de Valencia a 31 de desembre de 2012.

- Canalització de venciments de recursos amb cost superior (emprèstits i passius subordinats) cap a productes d'estalvi tradicional (vista i termini), assegurances i fons d'inversió.
- Increment del 10,4% dels passius per contractes d'assegurances.

Els recursos minoristes gestionats fora de balanç se situen en 55.969 milions d'euros (+5,9% anual, +4,9% de creixement orgànic). Destaca el fort augment del patrimoni gestionat de fons d'inversió (+22,4% anual, +21,7% orgànic).

El finançament institucional arriba als 44.360 milions d'euros. La seva evolució orgànica (-15,4%) és conseqüència, bàsicament, dels venciments i la gestió d'emissions. Atès l'augment de la liquiditat generada en l'exercici, no ha estat necessari el refinançament complet en mercats majoristes de les emissions institucionals que han vençut.

El 2014, CaixaBank seguirà gestionant les fonts de finançament amb una oferta diversificada i especialitzada per productes de les diferents modalitats d'estalvi.

Inversions creditícies

A la Nota 3.1 dels Comptes Anuals de l'exercici 2013 adjunts es detallen les polítiques de concessió, seguiment de la morositat, refinançament de deutes i de recuperació del Grup CaixaBank en relació amb el risc de crèdit.

Així mateix, a la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2013 es detalla la distribució geogràfica del risc de crèdit i la distribució per *Loan-to-Value* (LTV) del crèdit amb garantia real, el perfil de venciments i sensibilitat dels crèdits i els préstecs als canvis de tipus d'interès, detall dels crèdits refinançats/reestructurats, així com informació addicional relativa al crèdit associat al finançament de la promoció immobiliària, adquisició d'habitatge i actius adquirits en pagament de deutes.

Finalment, a la Nota 14.2 dels Comptes Anuals de l'exercici 2013 adjunts es detalla la naturalesa, la contrapart i el tipus d'interès aplicable al crèdit a la clientela, la composició i els moviments dels actius dubtosos i subestandard, així com de les cobertures associades a aquests.

A continuació es presenta la segmentació de la cartera de crèdits amb criteris de gestió i la seva evolució:

(Milions d'euros)	31-12-2013	31-12-2012	VARIACIÓ ANUAL %	
			TOTAL	ORGÀNICA (1)
Crèdits a particulars	117.760	119.249	(1,2)	(6,4)
Compra habitatge	87.508	87.720	(0,2)	
Altres finalitats	30.252	31.529	(4,1)	
Crèdits a empreses	79.305	90.651	(12,5)	(19,3)
Sectors productius expromotors	58.667	61.983	(5,3)	
Promotors (Nota 3.1.1)	19.980	26.992	(26,0)	
Filials immobiliàries de "la Caixa"	658	1.676	(60,7)	
Sector públic	10.166	13.149	(22,7)	(25,3)
Total Crèdits s/clientes, brut	207.231	223.049	(7,1)	(12,8)
Fons per a insolvències (2)	(14.976)	(12.562)	19,2	
Total Crèdits s/clientes, net	192.255	210.487	(8,7)	
<i>Promemòria:</i>				
Total riscos contingents (Nota 28)	10.299	10.437	(1,3)	

(1) Variacions calculades aïllant l'impacte dels saldos de balanç incorporats de Banco de Valencia a 31 de desembre de 2012.

(2) No inclou els fons per a altres actius financers (vegeu Nota 14.4).

A 31 de desembre de 2013, amb criteris de gestió, el total de crèdits sobre clients net, 192.255 milions d'euros, no inclou altres actius financers per import net de 5.824 milions d'euros, que inclouen principalment entitats de contrapartida i l'actiu EPA (2), sí inclosos en crèdit a la clientela en el balanç públic. Per tant, la conciliació entre els criteris de gestió i la informació comptable adjunta és la següent:

(Milions d'euros)	DESEMBRE 2013
Crèdits sobre clients bruts de gestió	207.231
Fons per a insolvències	(14.976)
Altres actius financers	5.824
Crèdit a la clientela net (Nota 14)	198.079

Els crèdits sobre clients bruts pugen a 207.231 milions d'euros, -7,1% de variació anual. Orgànicament (3), la caiguda se situa en el -12,8%, a causa principalment dels factors següents: despallanquejament generalitzat del sistema, contínua reducció de l'exposició a promotors i substitució de finançament bancari per emissions de deute per part de grans empreses i del sector públic.

En aquest marc, respecte a l'evolució anual orgànica per segments, destaca:

- El crèdit a particulars presenta una caiguda del -6,4%, conseqüència del procés de despallanquejament de les famílies. L'elevada i creixent quota de mercat de crèdit a particulars (15,0%) demostra el compromís amb els seus projectes.
- El finançament a empreses disminueix un -19,3%. Destaca la caiguda del crèdit promotor, amb intensa gestió sobre els actius d'aquesta cartera (-7.012 milions d'euros el 2013, un 26%).
- El finançament a empreses expromotores es redueix impactat per l'evolució del cicle econòmic i per la substitució de finançament bancari per emissions de deute de grans corporacions. El posicionament de CaixaBank en aquest segment i el suport als projectes empresarials es reflecteixen en les elevades quotes de penetració de pimes (41,7%) i en empreses (43,5%).
- La conversió de finançament bancari per emissions de deute explica gran part de la reducció del crèdit a administracions públiques, un -25,3% l'any.

La captació per part de "la Caixa" de recursos en operacions en els mercats institucionals explica la reducció del finançament a filials immobiliàries de "la Caixa".

Per a 2014, s'espera un alentiment del ritme de despallanquejament de l'economia. CaixaBank té el ferm compromís d'acompanyar i satisfer les necessitats de finançament dels clients, especialment del teixit productiu de l'economia.

Gestió del risc

Qualitat del risc de crèdit

(crèdits + riscos contingents)	4T 2012	1T 2013	2T 2013	3T 2013	4T 2013
Saldos dubtosos	20.150	22.525	25.876	25.703	25.365
Ràtio de morositat	8,63%	9,41%	11,17%	11,40%	11,66%
Ràtio de morositat expromotor	3,98%	4,71%	6,41%	6,69%	6,83%

(2) Dins l'epígraf d'Inversió creditícia s'inclou un actiu per reflectir les pèrdues esperades que suportarà el FROB en el context de l'esquema de protecció d'actius acordat sobre la cartera de pimes i autònoms. L'actiu registrat puja a un import de 1.203 milions d'euros.

(3) Variacions calculades aïllant l'impacte dels saldos de balanç incorporats de Banco de Valencia a 31 de desembre de 2012.

Els saldos dubtosos (crèdits i riscos contingents) de Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2013 pugen a 25.365 milions d'euros (+5.215 milions d'euros el 2013). Els principals impactes en l'evolució anual dels saldos dubtosos de CaixaBank deriven de la integració de Banco de Valencia (+1.706 milions d'euros a 31 de desembre de 2012) i l'aplicació dels nous criteris de classificació d'operacions refinançades el juny de 2013 (+3.287 milions d'euros).

Destaca en el segon semestre de l'any el canvi de tendència de l'evolució de saldos dubtosos, amb una caiguda neta de 511 milions d'euros.

La ràtio de morositat puja a l'11,66% (+303 punts bàsics el 2013): +151 punts bàsics derivat de l'aplicació de nous criteris d'operacions refinançades, +122 punts bàsics per l'efecte del despallanquejament, +23 punts bàsics per la integració de Banco de Valencia i +7 punts bàsics conseqüència de la variació de saldos dubtosos. Per segments:

- La morositat es manté en nivells significativament reduïts i amb creixements continguts per al finançament a particulars dedicat a la compra d'habitatge (4,41% a 31 de desembre de 2013).
- Els crèdits dubtosos del sector promotor segueixen representant la màxima contribució al volum d'actius problemàtics de l'Entitat. La ràtio de morositat de CaixaBank aïllant l'efecte del segment promotor se situa en el 6,83%.

A continuació es presenta la morositat de la cartera de crèdits per segments i la seva evolució:

	31-12-2012	31-03-2013	30-06-2013	30-09-2013	31-12-2013
Crèdits a particulars	3,57%	3,76%	5,67%	5,72%	5,52%
Compra habitatge	2,80%	3,00%	4,70%	4,54%	4,41%
Altres finalitats	5,72%	5,98%	8,37%	9,11%	8,73%
Crèdits a empreses	17,24%	19,08%	20,98%	21,59%	23,06%
Sectors productius expromotors	5,96%	7,86%	9,41%	10,29%	10,94%
Promotors	44,22%	47,22%	50,59%	51,53%	59,39%
Sector públic	0,74%	0,76%	1,54%	1,39%	1,84%
Total riscos (crèdits + avals)	8,63%	9,41%	11,17%	11,40%	11,66%

Cobertura

CaixaBank manté un sòlid nivell de cobertures conseqüència de l'esforç efectuat en el registre d'elevades dotacions i sanejaments i del seguiment de criteris conservadors en la integració de Banca Cívica i adquisició de Banco de Valencia. A 31 de desembre de 2013, el total de fons per a insolvències puja a 15.478 milions d'euros (+2.807 milions d'euros), amb una ràtio de cobertura del 61%.

	4T 2012	1T 2013	2T 2013	3T 2013	4T 2013
Fons per a insolvències	12.671	17.426	17.041	16.612	15.478
Ràtio de cobertura	63%	77%	66%	65%	61%
Ràtio de cobertura expromotor	57%	84%	61%	58%	63%

Exposició immobiliària

L'apartat «Risc de crèdit amb clients» de la Nota 3 dels Comptes Anuals adjunts inclou informació quantitativa del finançament destinat a la promoció immobiliària i a l'adquisició d'habitatge, així com dels actius immobiliaris adquirits o adjudicats en pagament de deutes.

Finançament al sector promotor

El 2013, el finançament al sector promotor s'ha reduït en 7.012 milions d'euros (-26,0%). El finançament a promocions acabades representa el 59% de la cartera, respecte a 2012 es redueix la proporció de sòl i habitatge en construcció.

La cobertura específica dels actius problemàtics (dubtosos i subestàndard) del crèdit promotor augmenta del 38,2% el desembre de 2012 al 53,7% el desembre de 2013. A 31 de desembre de 2013, els fons constituïts en virtut del Reial Decret llei 18/2012, sobre la cartera d'actius d'aquest sector han estat reassignats seguint els criteris indicats per la normativa i s'han destinat, principalment, a cobrir riscos específics de la cartera de crèdit promotor i a la cobertura d'actius immobiliaris adjudicats.

Actius immobiliaris adjudicats

BuildingCenter, SAU és la societat dependent propietària dels actius immobiliaris adjudicats o adquirits en pagament de deutes.

A 31 de desembre de 2013, la cartera d'actius adjudicats nets puja a 6.169 milions d'euros. Addicionalment, els actius immobiliaris adjudicats de CaixaBank destinats al lloguer (classificats comptablement com a Inversions Immobiliàries) pugen, a 31 de desembre de 2013, a 1.850 milions d'euros nets de provisions.

El criteri fonamental que guia la gestió dels actius problemàtics a CaixaBank consisteix a facilitar als acreditats el compliment de les seves obligacions. Quan no es veuen possibilitats raonables de recuperació de l'import finançat, es gestiona l'adquisició de la garantia.

El 2013 s'ha fet un esforç important d'aprovisionament de la cartera d'actius adjudicats disponibles per a la venda, i com a conseqüència la cobertura augmenta fins al 54%, +9 punts percentuals respecte al desembre de 2012.

La qualitat de la cartera d'immobles adjudicats disponibles per a la venda, amb un 62,2% d'habitatges acabats, és un fet diferencial que en facilita la comercialització.

La intensa activitat de BuildingCenter ha permès comercialitzar el 2013 (venda o lloguer) immobles per un import de 2.180 milions d'euros, un +119,1% més que el 2012.

Resultats

El resultat després d'impostos del Grup CaixaBank de l'exercici 2013 puja a 503 milions d'euros, un +118,9% respecte al de l'exercici 2012. A continuació es presenta el Compte de Pèrdues i Guanys resumit a l'efecte de gestió:

(Milions d'euros)	GENER-DESEMBRE		VARIACIÓ EN %
	2013	2012	
Ingressos financers	9.301	9.178	1,3
Despeses financeres	(5.346)	(5.306)	0,7
Marge d'interessos	3.955	3.872	2,1
Dividends	107	228	(53,1)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	339	581	(41,7)
Comissions netes	1.760	1.701	3,5
Resultats d'operacions financeres i diferències de canvi	679	455	48,9
Altres productes i càrregues d'explotació	(208)	(100)	108,3
Marge brut	6.632	6.737	(1,6)
Despeses d'explotació recurrents	(3.947)	(3.518)	12,2
Costos de reestructuració	(839)	(48)	
Marge d'explotació	1.846	3.171	(41,8)
Marge d'explotació sense costos de reestructuració	2.685	3.219	(16,6)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres	(4.329)	(3.942)	9,8
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	1.770	709	149,7
Resultat abans d'impostos	(713)	(62)	
Impostos sobre beneficis	1.208	291	
Resultat consolidat de l'exercici	495	229	116,6
Resultat de minoritaris	(8)	(1)	
Resultat atribuït al Grup	503	230	118,9

Marge brut

El marge brut del Grup CaixaBank se situa en 6.632 milions d'euros, -1,6% en relació amb 2012.

Marge d'interessos

En un entorn macroeconòmic de tipus d'interès molt reduïts, el marge d'interessos arriba als 3.955 milions d'euros, un +2,1% respecte de 2012. La integració de Banca Cívica i Banco de Valencia i la gestió dels marges i de la liquiditat compensen els impactes de la repreciaió hipotecària, el despallanquejament i la morositat.

El diferencial de la clientela, reflex de la rendibilitat de l'activitat financera minorista, se situa l'1,67% i el diferencial de balanç en l'1,13%.

A continuació es presenta una anàlisi del marge d'interessos:

(Milions d'euros)	GENER-DESEMBRE					
	2013			2012		
	S. MITJÀ	R/C	TIPUS %	S. MITJÀ	R/C	TIPUS %
Intermediaris financers	9.812	34	0,35	8.788	50	0,57
Cartera de crèdits	199.938	6.169	3,09	194.004	6.840	3,53
Valors representatius de deute	42.658	1.527	3,58	25.778	917	3,56
Altres actius amb rendiment (1)	32.526	1.561	4,80	24.743	1.359	5,49
Resta d'actius	65.164	10		52.908	12	
Total actius mitjans	350.098	9.301	2,66	306.221	9.178	3,00
Intermediaris financers	50.608	(468)	0,93	39.482	(478)	1,21
Recursos de l'activitat minorista	160.017	(2.258)	1,42	142.717	(2.358)	1,66
<i>Estalvi a la vista</i>	71.901	(155)	0,22	58.962	(165)	0,28
<i>Estalvi a venciment</i>	88.116	(2.103)	2,39	83.755	(2.193)	2,62
<i>Estalvi a termini</i>	81.122	(1.864)	2,30	69.843	(1.748)	2,50
<i>Cessió temporal d'actius i emprèstits retail</i>	6.994	(239)	3,41	13.912	(445)	3,20
Emprèstits institucionals i valors negociables	49.252	(1.102)	2,24	43.530	(989)	2,27
Passius subordinats	4.886	(215)	4,40	5.377	(254)	4,73
Altres passius amb cost (1)	33.408	(1.294)	3,87	24.571	(1.181)	4,81
Resta de passius	51.927	(9)		50.544	(46)	
Total recursos mitjans	350.098	(5.346)	1,53	306.221	(5.306)	1,74
Marge d'interessos		3.955			3.872	
Diferencial de la clientela (%)		1,67			1,87	
Diferencial de balanç (%)		1,13			1,26	

(1) Inclouen els actius i els passius de les filials d'assegurances.

Comissions

La fortalesa comercial i el volum més alt de negoci gestionat, després de les incorporacions de Banca Cívica i Banco de Valencia, són la base del creixement dels ingressos per comissions (+3,5% respecte a 2012). Les comissions bancàries, valors i altres se situen en els 1.324 milions d'euros. Inclouen les derivades de transaccionalitat, risc, gestió de recursos, mitjans de pagament i valors. El creixement de les comissions recurrents de l'activitat bancària compensa parcialment la caiguda d'ingressos derivats d'operacions singulars de valors.

L'èxit de les campanyes orientades a la comercialització de productes per a segments específics de valor (professionals i empreses) permet un elevat increment dels ingressos per comissions de l'activitat d'assegurances i plans de pensions (+31,8%).

L'increment de patrimoni gestionat, amb una completa oferta de fons d'inversió, permet el creixement de les comissions generades (17,4%).

(Milions d'euros)	GENER-DESEMBRE		VARIACIÓ ANUAL	
	2013	2012	ABSOLUTA	%
	Comissions bancàries, valors i altres	1.324	1.354	(30)
Comercialització d'assegurances i de plans de pensions	260	197	63	31,8
Fons d'inversió	176	150	26	17,4
Comissions netes	1.760	1.701	59	3,5

Ingressos de la cartera de renda variable

Els ingressos per dividends en la comparativa anual es redueixen després de l'acord de Telefónica de repartir un dividend inferior el 2013.

Els resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació inclouen la part proporcional dels resultats en societats associades, que disminueixen el 2013 després del registre de sanejaments.

Resultats per operacions financeres i diferències de canvi

Els resultats per operacions financeres i diferències de canvi per 679 milions d'euros el 2013 deriven de la materialització de plusvàlues en aprofitar les oportunitats del mercat, principalment per la venda d'actius financers disponibles per a la venda i la recompra selectiva d'emissions. Aquestes operacions expliquen l'augment de la contribució d'aquests ingressos respecte a 2012.

Altres productes i càrregues d'explotació

L'evolució de l'epígraf Altres productes i càrregues d'explotació reflecteix l'impacte de l'acord de reassegurança sobre la cartera de vida risc individual de VidaCaixa durant el quart trimestre de 2012, compensat, en part, amb l'evolució positiva dels resultats de l'activitat d'assegurances. Addicionalment recull, després dels canvis de perímetre, l'increment de l'aportació al Fons de Garantia de Dipòsits i l'increment de les despeses derivades de la gestió d'immobles adjudicats.

(Millions d'euros)	GENER-DESEMBRE		VARIACIÓ	
	2013	2012	ABSOLUTA	%
Ingressos i despeses de l'activitat d'assegurances	288	230	58	25,5
Altres productes i càrregues d'explotació	(307)	(285)	(22)	7,9
Contribució al Fons de garantia de dipòsits	(303)	(278)	(25)	9,1
Altres productes/càrregues d'explotació	(4)	(7)	3	
Subtotal altres productes/càrregues d'explotació	(19)	(55)	36	(66,1)
Cessió de la cartera de vida-risc individual	(189)	(45)	(144)	
Altres productes/càrregues d'explotació	(208)	(100)	(108)	108,3

Marge d'explotació

El marge d'explotació del Grup CaixaBank sense costos de reestructuració se situa en els 2.685 milions d'euros (-16,6% respecte a 2012). Impacta en la seva evolució l'increment de despeses recurrents del +12,2% després de l'augment d'estructura derivat de les adquisicions de Banca Cívica i Banco de Valencia.

Les despeses recurrents en perímetre homogeni ⁽⁴⁾ disminueixen durant l'any un 6,4%, com a conseqüència de l'intens procés d'optimització de l'estructura del Grup i la culminació de les principals fites derivades de la integració de Banca Cívica i Banco de Valencia (finalització del procés d'integracions tecnològiques, optimització de la xarxa territorial i acord de reducció de la plantilla).

L'elevat ritme de gestió de les integracions ha permès anticipar i augmentar la captura de sinergies, que arriba als 436 milions d'euros, un 156% de les anunciades inicialment per a 2013.

L'evolució del total de despeses d'explotació està impactada pel registre, el 2013, de 839 milions d'euros de costos de reestructuració derivats principalment de l'acord laboral de reestructuració de la plantilla de CaixaBank. Amb això, el marge d'explotació se situa en els 1.846 milions d'euros (-41,8% en relació amb 2012).

(4) Proforma incorporant Banca Cívica i Banco de Valencia el primer semestre de 2012.

(Milions d'euros)	GENER-DESEMBRE		VARIACIÓ	
	2013	2012	ABSOLUTA	%
Marge brut	6.632	6.737	(105)	(1,6)
Despeses d'explotació recurrents	(3.947)	(3.518)	(429)	12,2
Costos de reestructuració	(839)	(48)	(791)	
Marge d'explotació	1.846	3.171	(1.325)	(41,8)
Marge d'explotació sense costos de reestructuració	2.685	3.219	(534)	(16,6)

Pèrdues per deteriorament d'actius financers

El 2013, les pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres arriben als 4.329 milions d'euros (+9,8%) (vegeu Nota 25 i Nota 38). Inclouen, durant el primer trimestre de l'any, el registre de 902 milions d'euros que permet cobrir el 100% dels requeriments de provisions derivats del Reial Decret llei 18/2012 per al risc promotor i l'aplicació total dels nous criteris de refinançaments que va suposar el registre de 375 milions d'euros amb càrrec a resultats de l'exercici en el primer semestre.

D'altra banda, d'acord amb el que preveu el RDL 18/2012, s'ha assignat a la cobertura d'immobles adjudicats una part del fons genèric promotor per un import de 310 milions d'euros. Això ha suposat el registre d'un ingrés per disponibilitat del fons en Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres i dotacions més elevades en Guanys/Pèrdues en baixa d'actius i d'altres.

El 2012 incloïen el registre de 3.636 milions d'euros de l'impacte parcial dels requeriments de provisions per a la cartera de promotors (RDL 2 i 18/2012) i l'alliberament de la provisió genèrica de 1.835 milions d'euros.

Guanys/Pèrdues en baixa d'actius

L'epígraf Altres dotacions a provisions inclou, principalment, la variació neta de fons per a la cobertura d'obligacions i el deteriorament d'altres actius.

L'epígraf Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres recull, principalment, la diferència negativa de consolidació de Banco de Valencia per un import de 2.289 milions d'euros i les plusvàlues de les operacions singulars formalitzades en l'exercici: venda d'una part de la participació en el Grupo Financiero Inbursa, venda del 51% del negoci de gestió immobiliària (255 milions d'euros bruts) i del negoci d'assegurances de no vida procedent de Banca Cívica i Banco de Valencia a SegurCaixa Adeslas (79 milions d'euros bruts).

El 2012 incloïa plusvàlues per l'operació de *sale and lease back* de sucursals bancàries, per l'acord de reassurança sobre la cartera de vida-risc individual de VidaCaixa i les derivades de la venda del negoci de dipositaria.

Així mateix, inclou resultats i sanejaments de la cartera immobiliària. El 2013 es van registrar elevades dotacions sobre la cartera d'actius adjudicats per un import de 665 milions d'euros i s'ha accelerat el ritme de vendes d'actius adjudicats, que ha assolit els 1.074 milions d'euros.

En relació amb la despesa per l'Impost sobre Societats, i concretament amb els ingressos de participades i els resultats per operacions corporatives (inclosa la diferència negativa de consolidació de Banco de Valencia), s'aplica el principi tributari que evita la doble imposició.

3. Liquiditat

A la Nota 3.3 dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2013 adjunts es detallen les polítiques de gestió de la liquiditat, així com la informació sobre els venciments i els principals usos i fonts potencials de liquiditat existents al tancament d'aquest exercici.

A 31 de desembre de 2013, la liquiditat assoleix els 60.762 milions d'euros (17,9% dels actius del Grup), de disponibilitat immediata en la seva totalitat, incloent-hi 3.636 milions d'euros d'actius que, a 31 de desembre de 2013, estaven pendents de ser aportats a la pòlissa de l'ECB. Aquests actius s'han aportat durant el mes de gener de 2014.

En l'exercici s'ha produït un augment de la liquiditat de 7.670 milions d'euros, a causa de l'optimització dels actius líquids i la generació orgànica de liquiditat en balanç.

L'activitat emissora de CaixaBank el 2013 ha tingut molt bona acceptació per part dels inversors institucionals internacionals. A continuació es detallen les emissions efectuades en l'exercici:

- Tres emissions de bons sènior de 1.000 milions d'euros amb venciments a 3, 3,5 i 5 anys, respectivament.
- Una emissió de cèdules hipotecàries de 1.000 milions d'euros a 5 anys.
- Una emissió de deute subordinat *Tier 2* de 750 milions d'euros a 10 anys amb opció d'amortització durant el cinquè any.
- Una emissió de bons bescanviables en accions de Repsol, SA de 594 milions d'euros a 3 anys.

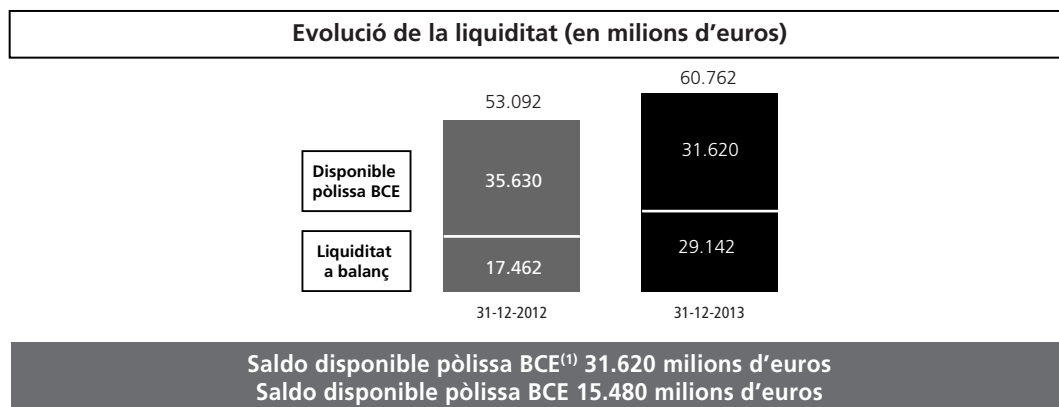
En l'exercici 2013 s'han produït venciments per 8.856 milions d'euros. Aquest import inclou el pagament anticipat al FROB dels 977 milions d'euros rebuts per Banca Cívica com a ajudes públiques abans de la fusió.

Així mateix, el 2013, s'ha fet la devolució de 18.604 milions d'euros de saldos passius amb el Banc Central Europeu. Addicionalment, el gener de 2014 s'han retornat 2.480 milions d'euros, cosa que ha situat el saldo disposat en pòlissa en 13.000 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2013, l'import de la liquiditat en balanç (29.142 milions d'euros) excedeix el disposat en la pòlissa del Banc Central Europeu (15.480 milions d'euros).

Per a la gestió del finançament s'ha de considerar que la capacitat d'emissió no utilitzada de cèdules hipotecàries i territorials puja a 2.103 milions d'euros.

La millora de l'estructura de finançament amb reducció del *gap* comercial situa la ràtio *loan to deposits* en el 109,9% (-18,2 punts percentuals en relació amb 2012).

(1) S'hi inclouen 3.636 milions d'euros d'actius que a 31 de desembre de 2013 estaven pendents de ser aportats a la pòlissa de l'ECB. Aquests actius s'han aportat durant el mes de gener de 2014.

4. Gestió del capital

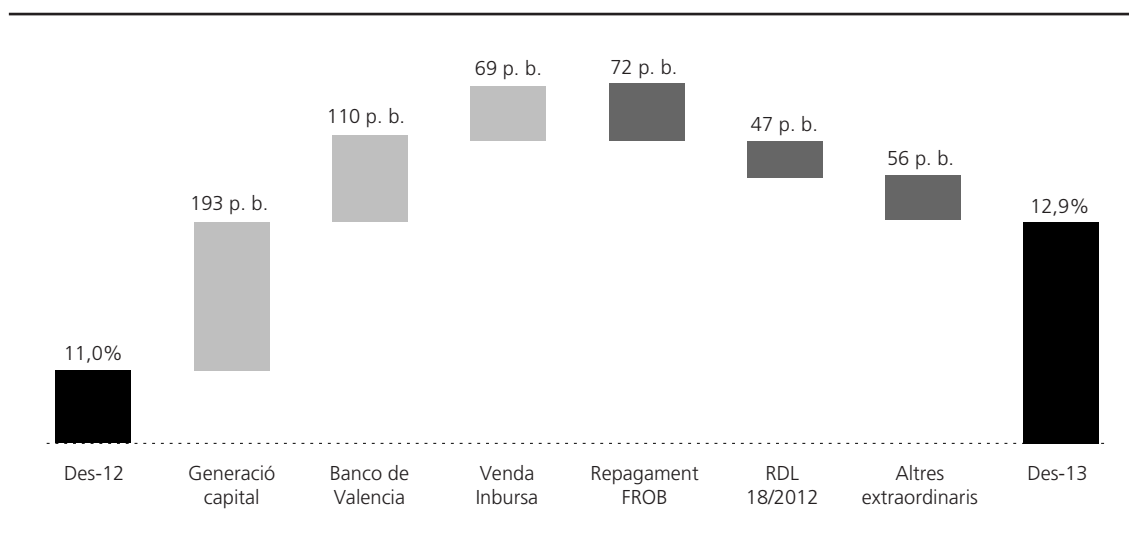
4.1. Capital i Solvència

CaixaBank assoleix un *core capital* BIS II del 12,9% a desembre 2013 (vegeu Nota 5 dels Comptes Anuals adjunts), després del repagament de les ajudes públiques del FROB rebudes per Banca Cívica, la integració del Banco de Valencia i la venda parcial de la participació al Grupo Financiero Inbursa.

En aquesta evolució destaca la capacitat de generació de capital, que durant aquest any ha suposat un increment de 193 punts bàsics de *core capital*.

Els actius ponderats per risc (APR) se situen en 129.110 milions d'euros, 32.090 menys que el desembre de 2012. El menor nivell d'activitat creditícia segueix influint en la davallada dels APR, així com la capacitat d'optimització del capital del Grup, incloent-hi l'aplicació de models interns a les carteres procedents de Banca Cívica. Cal destacar que els APR disminueixen addicionalment per l'aplicació del coeficient corrector de les exposicions de risc de crèdit a les pimes, tal com estableix la Llei 14/2013 de setembre 2013, de suport als emprenedors.

L'evolució del *core capital* és la següent:

La ràtio de Capital Principal segons la Circular 7/2012 se situa en el 12,9% a 31 de desembre de 2013, fet que suposa un excedent de 5.069 milions d'euros, sobre el nivell mínim del 9%. Aquest requeriment deixarà d'estar vigent a partir del gener de 2014, segons el RDL 14/2013.

Aquestes ràtios posen de manifest el bon nivell de solvència de CaixaBank i la seva posició diferencial respecte d'altres entitats del sector. A la Nota 5 de la Memòria dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2013 es detalla la composició i l'estructura dels recursos computables, així com la seva conciliació amb els fons propis.

4.2. Nou marc normatiu

4.2.1 Basilea III

Al final de juny es va aprovar la transposició comunitària de Basilea III, via Reglament 575/2013, que entrarà en vigor a partir del gener de 2014. Aquest nou marc normatiu és el resultat del procés de reforma que es va iniciar com a conseqüència de la crisi financera internacional, que va posar de manifest la necessitat de modificar la regulació del sistema bancari, amb l'objectiu de reforçar-lo. Segons aquests nous estàndards, es fixa una ràtio mínima de Common Equity *Tier 1* (CET1) del 7% al final del període transitori el 2019. Cal destacar que, a desembre de 2013, CaixaBank assoleix un CET1 BIS III de l'11,7% *fully loaded* (sense aplicar el període transitori).

Considerant el període transitori, el CET1 de CaixaBank a desembre de 2013 se situa en l'11,2%, amb els criteris BIS III aplicables el 2014 d'acord amb la nova Circular del Banc d'Espanya 2/2014 de 31 de gener. L'aplicació del període transitori no inclou els bons convertibles com a CET1. Si es tinguessin en compte, la ràtio seria del 12,3%.

4.2.2. Plans de recuperació i resolució (PRR)

Representants del Consell i el Parlament Europeu van acordar el 20 de desembre de 2013 la proposta de Directiva que defineix el marc per a la recuperació i la resolució d'entitats de crèdit i firmes d'inversió, també coneguda com la Directiva de Recuperació i Resolució de Bancs (BRRD, en les seves sigles en anglès).

Pendent d'aprovació definitiva durant el primer trimestre d'aquest any, s'espera que entri en vigor el 2015. CaixaBank està reforçant aquest àmbit d'actuació amb l'objectiu d'anticipar-se al calendari previst.

5. Riscos i incerteses

A la Nota 3 dels Comptes Anuals adjunts es detalla la gestió del risc que efectua el Grup CaixaBank.

En el Grup, el risc es gestiona de manera que el perfil de risc respongui als objectius estratègics. Aquest perfil avança cap a un model de delegacions en funció de l'import de les operacions i de les variables fonamentals de risc, i permet quantificar els riscos a través d'escenaris de consum de capital i pèrdua esperada.

Les àrees i les funcions responsables del control dels riscos estan organitzades i funcionen de manera independent a les àrees prenedores del risc, per reforçar l'autonomia de les tasques de gestió, seguiment i control, en una tasca orientada a la gestió integral dels riscos.

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan màxim que determina la política de risc del Grup i que delega les seves atribucions a l'Alta Direcció, que ha configurat els comitès de gestió del risc següents:

- **Comitè Global del Risc:** gestiona de forma global els riscos de crèdit, mercat, operacional, actuarial, concentració, tipus d'interès, liquiditat i reputacional del Grup, i els específics de les participacions més rellevants, així com les implicacions de tots aquests en la gestió de la solvència i el capital. També n'analitza el posicionament i estableix polítiques per optimitzar-ne la gestió en el marc dels reptes estratègics del Grup. El Comitè revisa i aprova periòdicament els riscos assumits de manera conjunta per totes les entitats del Grup.
- **Comitè de Polítiques de Concessió:** proposa les facultats i els preus de les operacions de crèdit, les mesures d'eficiència i simplificació de processos, el nivell de risc assumit en els diagnòstics d'acceptació i els perfils de risc acceptats en campanyes comercials.
- **Comitè de Crèdits:** analitza i, si s'escau, aprova les operacions de crèdit dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Consell d'Administració les que excedeixen el seu nivell de delegació.
  - **Comitè de Refinançaments:** analitza i, si s'escau, aprova les operacions de refinançament dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Comitè de Crèdits les que excedeixen el seu nivell de delegació.

- **Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO):** analitza els riscos de liquiditat, de tipus d'interès i de canvi en l'àmbit dels riscos estructurals i proposa l'execució de cobertures i emissions per gestionar-los, considerant tant el negoci bancari com l'assegurador.
- **Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris:** fa un seguiment permanent de l'operativa i és la primera instància d'aprovació de les operacions d'adquisició d'aquests actius.

CaixaBank disposa d'una direcció general responsable dels riscos de tot el Grup. D'aquesta depèn la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, una unitat de control global, independent i responsable de tutelar la sanitat de l'actiu i els mecanismes de solvència i garantia. Els seus objectius són identificar, valorar i integrar les diferents exposicions, així com la rendibilitat ajustada al risc de cada àmbit d'activitat, des d'una perspectiva global i d'acord amb l'estratègia de gestió del Grup.

Els Principis generals de gestió del risc (aprovats pel Consell d'Administració) estan detallats a la Nota 3 dels Comptes Anuals adjunts.

A continuació, es desenvolupen tant els riscos lligats a l'activitat del Grup: crèdit, mercat, actuarial i operacional, com els riscos més corporatius: regulatori, reputacional i social i ambiental.

5.1. Risc de crèdit

Organització i processos de concessió del crèdit

A la Nota 3.1 dels Comptes Anuals adjunts es descriu la gestió del risc de crèdit del Grup.

L'any 2013, la integració tecnològica de les dues franquícies de Banca Cívica que faltaven per integrar (Caja Canarias i Caja Burgos) i la de Banco de Valencia s'han convertit en l'objectiu prioritari. Hi ha hagut equips específics destinats a les tres entitats esmentades que han gestionat els aspectes clau de la integració.

A més, s'han establert circuits específics per als clients establerts en l'Esquema de Protecció d'Actius (EPA) i per als actius traspassats per Banco de Valencia a la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB).

Durant l'any, també cal destacar les actuacions següents:

- S'han implantat nous models de gestió amb l'objectiu de la millora contínua del poder predictiu de les eines utilitzades.
- Les eines de *pricing* integrades en el sistema de sol·licituds (basades en l'adequada cobertura de la prima de risc) que utilitza la informació de l'eina RAR (Rendibilitat Ajustada a Risc), s'han consolidat en la xarxa de Centres d'Empresa i Corporativa i s'han obert en pilot en el segment de pimes.
- Per als riscos del sector públic, s'ha establert un nou circuit per a l'admissió d'operacions i s'ha centralitzat la decisió en Serveis Centrals.
- Al juny, la Llei 1/2013 estableix una sèrie de mesures sobre modificacions de préstecs i crèdits hipotecaris de particulars, que l'entitat ha aplicat per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, la reestructuració de deute i el lloguer social. Aquesta nova Llei pretén reforçar la protecció dels deutors que van contractar una hipoteca sobre la residència habitual.

Amb vista al futur, està previst iniciar una línia de treball en el sentit de simplificació i racionalització de les polítiques actuals (nivells d'aprovació, optimització de polítiques, càrregues de treball, etc.).

Anàlisi i seguiment del risc de crèdit

L'àrea responsable del seguiment del risc de crèdit i recuperació és independent de l'encarregada del procés d'anàlisi i concessió d'operacions.

El Grup disposa d'un sistema de gestió preventiva del risc per a particulars, pimes i micropimes que, mitjançant eines de *scoring* i ràting, permet detectar i gestionar anticipadament clients amb elevat potencial de mora.

Gestió de les recuperacions

El 2013, la gestió dels riscos del Grup ha mantingut l'esforç per afrontar l'increment de la morositat i adoptar amb la màxima diligència mesures per a la reclamació eficaç dels deutes de recuperació problemàtica. Això es fa des dels primers indicis de deteriorament de la solvència dels deutors, amb un seguiment constant de la seva evolució i dels actius hipotecats com a garantia. Sobre això, i sense perjudici del seguiment constant de la cartera creditícia, CaixaBank ha mantingut les mesures necessàries per mitigar l'impacte de la crisi en els clients particulars.

Així, el Grup ajusta, i en determinats casos mitjançant una anàlisi rigorosa del risc, les quotes a curt termini a les disponibilitats actuals del deutor, en la confiança que aquest ajornament facilitarà la bona fi de les operacions. De les diverses opcions que hi ha per aconseguir aquest objectiu, amb el client s'analitza la que s'adequa més a la seva situació, encara que sempre es garanteix l'objectiu final de recuperació del crèdit i l'adequat compliment dels procediments interns d'aprovació del risc.

El mesurament i la valoració del risc de crèdit

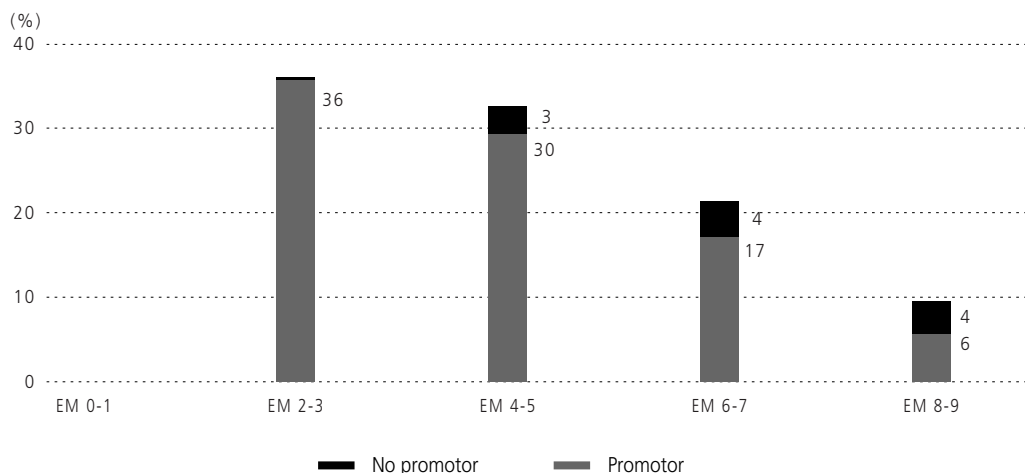
El Grup està autoritzat pel Banc d'Espanya per utilitzar els mètodes basats en models interns de qualificació (IRB) per al càlcul dels requeriments mínims de recursos propis per risc de crèdit.

Aquests models es revisen periòdicament en la seva totalitat per detectar possibles deterioraments en la qualitat dels mesuraments per incorporar les variacions del cicle econòmic. Amb una periodicitat mensual, s'avalua gairebé la totalitat de la cartera de clients de banca minorista, que inclou particulars i pimes, fet que permet actualitzar, de manera gairebé continuada, el coneixement d'aquests clients i les carteres que conformen.

A desembre de 2013, un 89% del total de l'exposició creditícia dels segments susceptibles d'avaluar-se per metodologia avançada s'avalua per models avançats de qualificació interna. D'aquesta cartera, si se n'exclouen les operacions que pertanyen a les franquícies fusionades pendents d'incorporar a la metodologia avançada, la ràtio de cobertura puja al 94%.

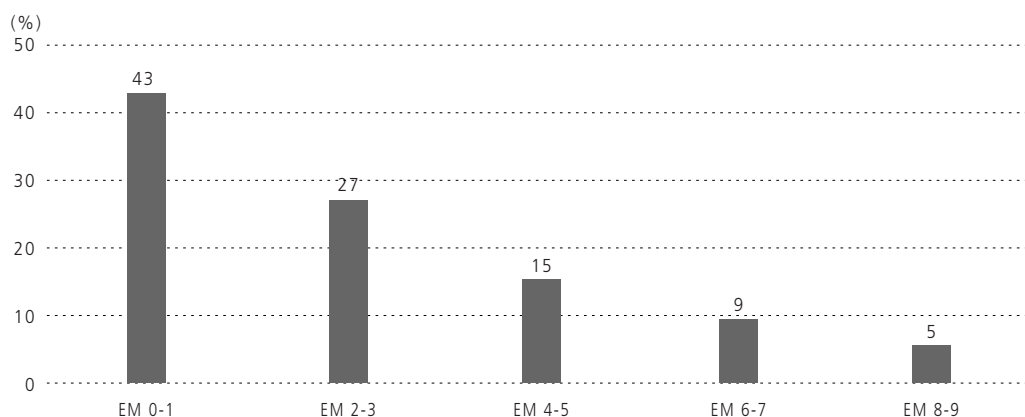
La distribució de l'exposició (EAD) per nivell de ràting intern a desembre de 2013 és la següent:

Persones jurídiques

EM: Escala mestra de risc, de més a menys qualitat creditícia.

Minoristes

EM: Escala mestra de risc, de més a menys qualitat creditícia.

Validació Interna

Per al càlcul del capital necessari, és imprescindible disposar d'entorns de control adequats que garanteixin la fiabilitat de les estimacions.

En l'àmbit del risc de crèdit, l'acord de Capital de Basilea permet a les entitats la utilització de models interns de ràting i estimacions pròpies dels paràmetres de risc per determinar les necessitats de recursos propis, prèvia homologació i autorització del Banc d'Espanya.

D'acord amb els requisits del Banc d'Espanya, CaixaBank disposa d'un departament independent i especialitzat que valora l'adequació dels models a utilitzar a l'efecte de gestió i regulatoris i avalua si els procediments de gestió i control del risc s'adeqüen a l'estratègia i al perfil del risc de l'entitat. Aquests processos s'efectuen de manera contínua i complementen les funcions de control tradicional (auditoria interna i supervisió). A més, dona

suport al Comitè Global del Risc en les seves responsabilitats d'autorització de models interns i de coordinació del procés de validació supervisora amb el Banc d'Espanya.

El 2013 han estat especialment significatives les revisions efectuades arran de les implantacions de nous models IRB i revisions metodològiques.

Risc de concentració

La gestió del risc de concentració en el Grup CaixaBank compleix els requisits establerts a la Circular de Banc d'Espanya sobre determinació i control dels recursos propis mínims (Circular 3/2008), en particular el capítol novè, relatiu als límits als grans riscos.

D'acord amb els requeriments regulatoris, es consideren grans riscos mantinguts amb una mateixa persona, física o jurídica o grup econòmic, quan el seu valor superi el 10% dels recursos propis de l'entitat. El valor de tots els riscos amb una mateixa persona, entitat o grup econòmic, no pot excedir el 25% dels recursos propis. El risc de concentració està controlat i es gestiona activament, complint sempre els límits regulatoris establerts, sense que calgui apuntar riscos de concentració significatius.

A més dels límits regulatoris comentats i el seu compliment, el Grup CaixaBank fa una gestió pròpia dels grans límits partint de criteris econòmics. El límit màxim de risc amb grans empreses, que inclou el risc de crèdit per la cartera creditícia i l'accionarial, la cartera del negoci assegurador i les posicions dels fons d'inversió i pensions garantits, s'assigna individualment en funció del ràting intern i la pèrdua màxima assumible amb cadascun dels acreditats d'acord amb els recursos propis del Grup CaixaBank. En la determinació del límit de risc es prenen en consideració, entre altres factors, les dimensions del deutor i la seva posició deutora neta.

En relació amb la concentració per sector d'activitat, a la Nota 3 dels Comptes Anuals adjunts es detalla quantitativament la concentració del risc per activitat i àrea geogràfica, així com la distribució del crèdit per activitat i en funció de les garanties d'aquest. En aquest sentit, la inversió creditícia del Grup CaixaBank, amb predomini de particulars i preponderància del crèdit hipotecari per a l'adquisició de primer habitatge, ha comportat una exposició superior al risc immobiliari que en altres sectors. El Grup proporciona en la Nota 3.1.1 dels Comptes Anuals adjunts el desglossament del finançament destinat a la promoció immobiliària i adquisició d'habitatge, que inclou el detall de la inversió per destí del crèdit, situació del crèdit, tipus de garantia i percentatge que suposa el risc total sobre l'import de l'última taxació disponible (LTV).

5.2. Risc de mercat

Risc de mercat de les activitats de negociació

El principal indicador de risc de mercat és la pèrdua potencial en el valor dels actius financers derivada d'una evolució adversa en els preus o tipus de mercat. El Grup, principalment a través de l'activitat de la seva sala de tresoreria en els mercats financers, s'exposa al risc de mercat per moviments desfavorables dels factors següents: tipus d'interès, tipus de canvi, preu de les accions, preu de les mercaderies, inflació, volatilitat i moviments en els diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada.

Els nivells de consum de risc de mercat han estat moderats el 2013 i se situen com a mitjana en 7 milions d'euros.

Per mesurar i controlar aquest risc, l'entitat es basa en quatre pilars:

- L'estimació del risc diari.
- Els exercicis de comprovació de la qualitat d'aquestes mesures.
- El càlcul de resultats hipotètics davant canvis bruscos en els preus de mercat.
- El seguiment i el control de límits.

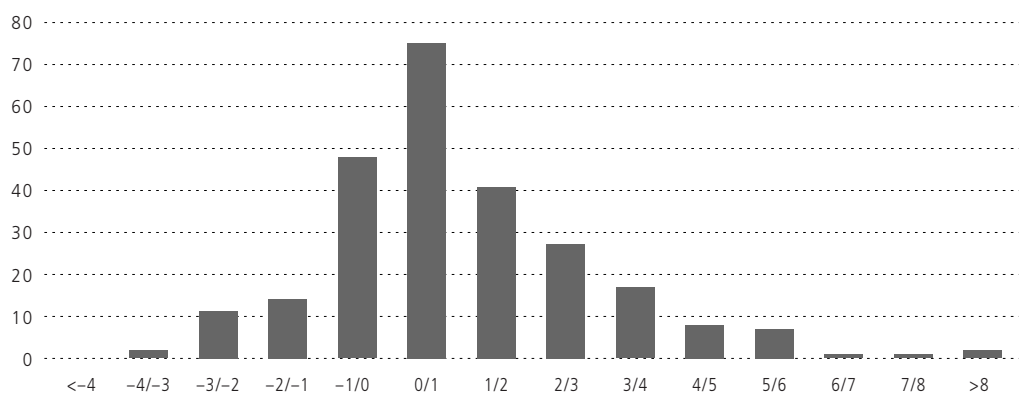
La bondat de les estimacions de risc es contrasta amb els guanys i les pèrdues reals diàries, cosa que constitueix l'exercici de *backtest*, i mostra la idoneïtat i la qualitat de les mètriques utilitzades.

Les mesures de pèrdua potencial es complementen amb estimacions de resultats hipotètics davant canvis bruscos de factors de risc rellevants o la suposada repetició de crisis passades, els anomenats exercicis de *stress*, que proporcionen un coneixement exhaustiu del perfil de risc de mercat del Grup.

El Grup disposa, així mateix, d'una sòlida estructura de control i límits que permet assegurar que en la presa de posicions en el mercat se supediti l'objectiu de rendibilitat a uns nivells d'assumpció de risc considerats acceptables.

Distribució del resultat de les activitats de negociació a l'exercici 2013

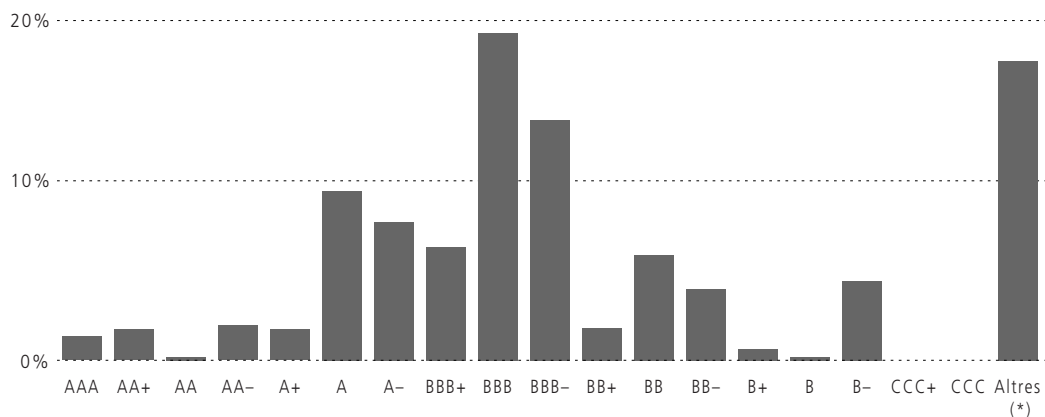
Freqüència en nombre de dies. Milions d'euros

Així mateix, hi ha una àrea específica que valora els instruments financers i mesura, controla i efectua un seguiment als riscos associats, a més d'estimar el risc de contrapartida i el risc operacional associat a l'activitat en mercats financers. Per fer-ho, segueix cada dia les operacions contractades, calcula el resultat que suposa l'afectació de l'evolució del mercat en les posicions (resultat diari *marked to market*), quantifica el risc de mercat assumit, segueix el compliment dels límits i analitza la relació entre el resultat obtingut i el risc assumit.

Distribució de risc per ràting de contrapartida

En percentatge. Situació a 31-12-2013

(*) Inclou, per exemple, companyes d'assegurances de vida i comerç exterior.

El control dels riscos assumits per l'operativa en mercats financers s'ha de completar amb l'estimació i el seguiment de les pèrdues que podrien derivar de l'incompliment de la contrapartida a causa de la insolvència.

La màxima exposició autoritzada de risc de crèdit amb una contrapartida es determina mitjançant un càlcul, aprovat per la direcció, basat en els rànings de les entitats i en l'anàlisi dels seus estats financers i es completa amb el seguiment tant de les cotitzacions de les accions com de les assegurances de protecció (CDS) de les contrapartides per tal de detectar qualsevol deteriorament de la seva solvència.

El control del risc de contrapartida s'efectua mitjançant un sistema integrat i en temps real que permet conèixer, en qualsevol moment, el límit disponible per a cada contrapartida, per producte i termini. El sistema integra les carteres del negoci bancari i assegurador, i les posicions dels fons garantits. El risc es mesura tant pel seu valor de mercat actual com per l'exposició futura.

Adicionalment s'efectua el seguiment de l'adequació de la documentació contractual que la sustenta. Amb l'objectiu de mitigar l'exposició al risc de contrapartida, CaixaBank manté una sòlida base de contractes de garantia: gairebé la totalitat dels riscos assumits per l'operativa sobre instruments derivats està coberta per contractes estandaritzats ISDA i/o CMOF, que permeten compensar els fluxos de cobrament i pagament pendents entre les parts per tota l'operativa de derivats. El Grup té signats contractes de col·lateral amb la majoria de contrapartides, que serveixen de garantia del valor de mercat de les operacions de derivats.

Risc de tipus d'interès de balanç

El Grup efectua una gestió eficient, prudent i conservadora del risc de tipus d'interès de balanç, així com un estricte seguiment d'aquest risc amb un elevat nombre d'escenaris de tipus d'interès.

El Grup gestiona el risc de tipus d'interès amb una doble finalitat:

- Reduir la sensibilitat del marge financer a les variacions dels tipus d'interès.
- Preservar el valor econòmic del balanç.

Al final de 2013, estaven en vigor els límits següents per a la gestió del risc de tipus d'interès:

- Sensibilitat del marge financer: 5% de variació a 1 any i 10% de variació a 2 anys.
- Valor del balanç: el VAR de balanç ha de ser inferior al 10% del valor econòmic del balanç.

El Grup efectua una gestió activa del risc i contracta en els mercats financers operacions de cobertura addicionals a les cobertures naturals generades en el mateix balanç, derivades de la complementarietat de la sensibilitat a variacions dels tipus d'interès de les operacions d'actiu i de passiu efectuades amb els clients.

El Comitè d'Actius i Passius (ALCO) té com a missió optimitzar i rendibilitzar l'estructura financera del balanç, considerant tant el negoci bancari com l'assegurador, coordinant preus, terminis i volums entre les activitats generadores d'actiu i passiu, a més de coordinar les accions proposades amb l'àrea de riscos.

El Comitè és l'encarregat d'analitzar aquest risc i proposar les operacions de cobertura d'acord amb els objectius de gestió establerts.

Per fer-ho, es disposa de diverses mesures d'avaluació:

- El *gap* estàtic, amb la distribució de venciments i revisions de tipus d'interès de les masses sensibles del balanç en una data determinada.
- La sensibilitat del marge d'interessos, que mostra l'impacte en el marge per la revisió de les operacions del balanç provocades per canvis en les corbes de tipus d'interès. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos, en funció de diferents escenaris de tipus d'interès. S'analitzen escenaris amb moviments paral·lels i no paral·lels de les corbes.

- La sensibilitat del valor patrimonial als tipus d'interès, que mesura quin seria l'impacte en el valor actual del balanç de les variacions dels tipus d'interès.
- Mesuraments VAR, seguint la metodologia pròpia de l'activitat tresorera.
- Mesuraments EAR (*earnings at risk*) que permeten establir amb un nivell de confiança determinat (99%) quina serà la pèrdua màxima en el marge d'interessos per als propers dos anys, considerant un determinat volum de creixement del balanç.

Cartera de participades

El risc de la cartera de participades del Grup és l'associat a la possibilitat d'incórrer en pèrdues pels moviments dels preus de mercat i/o per la fallida de les posicions que formen la cartera de participacions amb un horitzó a mitjà i llarg termini.

Les metodologies utilitzades permeten mesurar el risc d'aquestes posicions, tant des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat, mitjançant models VaR (estimació estadística de les pèrdues màximes potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus), com tenint en compte l'eventualitat de fallida, per a la qual cosa s'apliquen models basats en l'enfocament PD/LGD, seguint les disposicions del Comitè de Basilea.

S'efectua un seguiment continuat d'aquests indicadors per tal de poder adoptar en cada moment les decisions més oportunes en funció de l'evolució observada i prevista dels mercats i de l'estratègia del Grup CaixaBank.

Aquestes mesures i el seu desenvolupament són necessaris per al seguiment de la gestió de la cartera de participades i per a la presa de decisions estratègiques, referents a la composició de la cartera, efectuades per l'Alta Direcció del Grup CaixaBank.

CaixaBank també disposa d'una àrea independent que efectua el seguiment diari dels derivats i del risc de tipus de canvi associats a la cartera, alhora que duu a terme un seguiment recurrent dels riscos vinculats a l'operativa de mercats financers associats a les participades financeres.

Risc de valoració d'instruments financers

Els instruments financers es classifiquen en diferents categories en funció de la metodologia emprada en l'obtenció del valor raonable. A la Nota 2.2 dels Comptes Anuals adjunts s'indica, per a cada classe d'actius financers i passius financers, l'import del valor raonable que hagi determinat, d'acord amb la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, i agrupat en funció de tres nivells:

- a) preus cotitzats en mercats actius per al mateix instrument, és a dir, sense modificar o reorganitzar de manera diferent (Nivell I);
- b) preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars o altres tècniques de valoració en les quals tots els *inputs* significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament (Nivell II); i
- c) tècniques de valoració en les quals algun *input* significatiu no està basat en dades de mercat observable (Nivell III).

El risc de valoració d'instruments financers serà més gran en la mesura que els instruments financers es classifiquin en els nivells superiors, especialment en el Nivell III.

Els processos de contractació, validació, obtenció d'*inputs*, valoració, comptabilització i altres elements que poden influir en la valoració raonable dels instruments financers estan subjectes a mesures de control intern. Es disposa de mecanismes de control de les diferents fases del procés de valoració dels instruments financers, i en aquest sentit estan documentades les activitats de control, així com l'assignació d'executor, responsable i freqüència. Així mateix, les activitats de control es classifiquen de manera exhaustiva en funció del risc a gestionar i la seva criticitat.

5.3. Risc operacional

A la Nota 3.4 dels Comptes Anuals Consolidats adjunts es descriu la gestió del risc operacional pel Grup CaixaBank.

Constitueixen risc operacional tots els esdeveniments que poden generar una pèrdua a conseqüència de processos interns inadequats, errors humans, funcionament incorrecte dels sistemes d'informació i/o esdeveniments externs. Aquest risc és intrínsec a totes les activitats de negoci i, tot i que no pot ser totalment eliminat, pot ser gestionat, mitigat i, en alguns casos, assegurat.

El risc operacional evoluciona amb l'augment de la dependència del negoci bancari de factors com la utilització intensiva de tecnologia de la informació, la subcontractació d'activitats i la utilització d'instruments financers complexos.

El Comitè Global del Risc defineix les línies estratègiques d'actuació i efectua el seguiment del risc operacional.

Per a la seva gestió, el Grup es basa en la qualificació del personal, en els procediments establerts, en els sistemes i en els controls implantats.

Gestió del risc operacional

El 2013 s'ha produït la incorporació de Banco de Valencia al perímetre corporatiu de gestió de risc operacional (càlcul de capital, avaluació de riscos, gestió de pèrdues). D'altra banda, s'està desenvolupant un projecte d'evolució de la gestió actual de risc operacional amb un mètode estàndard cap a mètodes avançats, amb el doble objectiu d'implantar les millors pràctiques de gestió de risc operacional i, alhora, poder calcular els requisits de capital regulatori amb metodologies sensibles al risc.

Igualment, en aquest exercici 2013, s'ha creat el Comitè de Risc Operacional que és el responsable del risc operacional del Grup, així com de les implicacions d'aquest en la gestió de la solvència i del capital. Reporta al Comitè Global del Risc.

5.4. Risc actuarial

Les polítiques del Grup en relació amb el risc actuarial estan descrites a la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats adjunts.

El 2013, les autoritats europees han establert l'1 de gener de 2016 com la data d'entrada en vigor de la Normativa Europea de Solvència II. En aquest període s'han de finalitzar els desenvolupaments normatius actualment en discussió, s'han d'aprovar en l'àmbit europeu i s'han de transposar a l'àmbit nacional tot el conjunt de normatives de Solvència II (Directiva Omnibus II, Actes Delegats, Normes Tècniques d'Implementació i Guies).

Per tal de preparar l'adaptació a Solvència II durant el període transitori que tindrà lloc entre l'1 de gener de 2014 i l'entrada en vigor, EIOPA (el supervisor europeu d'assegurances) ha emès quatre guies de preparació que tenen com a objectiu ajudar les companyies asseguradores a anar incorporant progressivament determinats aspectes que desenvolupa Solvència II fins al 2016. El 30 de desembre de 2013, la DGSFP va emetre una comunicació a totes les entitats asseguradores i grups d'entitats asseguradores sobre el compliment necessari d'aquestes guies en els termes que s'hi descriuen.

Durant l'exercici 2013, el Grup ha treballat activament en la implantació de Solvència II, participant en els grups de treball a escala del sector assegurador i en el test d'impacte quantitatiu i qualitatiu efectuat pels supervisors, i desenvolupant les adaptacions i les millores necessàries en els sistemes i la gestió.

5.5. Risc regulatori

El Grup CaixaBank efectua un seguiment continu dels canvis potencials en el marc regulatori i la seva possible afectació en la sostenibilitat a llarg termini del model de negoci. La transcendència i l'abast de les noves mesures regulatòries comporten la implicació de l'Alta Direcció, especialment a través del Comitè Global del Risc i el Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO), i, si s'escau, a través del Comitè de Direcció.

L'agenda regulatòria del G20 constitueix una modificació normativa de primera magnitud. La transició a un sistema financer global més segur comporta més requeriments regulatoris per a les entitats, que CaixaBank afronta amb sòlids nivells de solvència i liquiditat.

El cos regulatori del sector bancari ha avançat cap a un grau més elevat de detall i especialització, i la seva anàlisi i gestió requereixen sòlides capacitats tècniques. Per això, la proliferació de noves propostes regulatòries, amb especial afectació en la solvència, la liquiditat i la gestió del risc, ha implicat des del primer moment les àrees de CaixaBank especialistes en la matèria, cosa que facilita una avaluació experta i permet una resposta àgil.

A més de la implicació directa de les àrees afectades, la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, a través de la Direcció de Projectes Especials, està informada de manera contínua dels avenços i els comunicats rellevants efectuats pels principals organismes regulatoris, entre altres el Comitè de Basilea, l'Autoritat Bancària Europea (EBA) i l'Autoritat Europea de Valors i Mercats (ESMA).

Igualment, la Direcció Corporativa de Gestió i Planificació de Capital i la Direcció d'Àrea d'ALM i Liquiditat segueixen i analitzen de prop les iniciatives supervidores, avaluen possibles impactes i eleven propostes d'actuació. D'altra banda, des d'una perspectiva més àmplia, Secretaria General, Assessoria Jurídica i Estudis i Anàlisi Econòmica intervenen en el seguiment i la valoració del canvi regulatori.

Entre les diferents qüestions analitzades cal destacar:

- La Directiva Europea de Requeriments de Capital (CRD IV) i la nova Regulació Europea de Requeriments de Capital (CRR), tant en el seu procés d'elaboració com en la configuració definitiva, amb afectació en múltiples àmbits.
- Les implicacions de la regulació europea sobre derivats OTC, entitats de contrapartida central i registre d'operacions (Reglament EMIR), així com els documents del Comitè de Basilea relatius als requeriments de col·laterals en l'operativa bilateral i a les exposicions amb les contrapartides centrals.
- Els avenços necessaris per a la implementació futura de la directiva europea del sector assegurador Solvència II i el seguiment de les pautes facilitades per l'Autoritat Europea d'Assegurances i Pensions de Jubilació (EIOPA), després del període de consulta pública.
- Els estudis efectuats per diversos organismes regulatoris, entre altres el Comitè de Basilea i l'Autoritat Bancària Europea (EBA), sobre la consistència en la banca del càlcul dels actius ponderats per risc.
- El desenvolupament d'estàndards globals per part del Large Exposure Group del Comitè de Basilea en matèria de límits als grans riscos.
- Els treballs del Comitè de Basilea sobre el *Leverage Ratio* i el *Liquidity Coverage Ratio*, concretats en l'últim cas en un document definitiu.
- Els avenços en la definició del nou marc aplicable al risc de mercat a través de la Revisió Fonamental de la Cartera de Negociació (FRTB) que està duent a terme el Comitè de Basilea.

A més de la funció interna d'anàlisi, hi ha un debat actiu a nivell sectorial sobre els documents de consulta emesos pel regulador per tal de fer una aportació al nou marc normatiu. El debat s'acostuma a canalitzar a través de les associacions sectorials, sobretot les associacions internacionals en tot el que és competència del Comitè de Basilea, cosa que permet compartir l'opinió sobre els documents consultius emesos per organismes regulatoris o altres qüestions d'importància per al desenvolupament futur del negoci bancari.

Com en exercicis anteriors, el Grup CaixaBank ha participat en diversos dels estudis d'impacte quantitatiu (QIS) de les normatives proposades, que duu a terme el Comitè de Basilea amb anterioritat a la seva aprovació definitiva. La participació en els estudis d'impacte quantitatiu (QIS) permet al Grup CaixaBank disposar d'una perspectiva pràctica sobre la nova regulació amb anterioritat a la seva aprovació, i facilita dades a nivell agregat i desagregat sobre l'impacte potencial de la nova normativa.

A escala europea, el procés d'unió bancària implica un canvi en les responsabilitats i el model de supervisió que ha d'estar recolzat per mecanismes de resolució sòlids. Després de les revisions independents del sector bancari espanyol, efectuades d'acord amb el Memoràndum d'Entesa, i les avaluacions de l'FMI, a través del Financial Sector Assessment Program per a Espanya, els nivells de provisions del sector haurien de satisfer l'avaluació global que efectuarà el BCE amb vistes a l'assumpció de les funcions de supervisió.

En l'exercici 2013, la resposta del Grup CaixaBank als nous requeriments regulatoris ha passat per reforçar la seva elevada solvència i reduir encara més la dependència dels mercats majoristes i ha posat de manifest la voluntat d'anticipació del Grup.

5.6. Risc reputacional

L'àrea de Responsabilitat Social Corporativa i Reputació, sota la supervisió i la coordinació del Comitè de Reputació, efectua el seguiment dels riscos que, en cas que es materialitzin, puguin afectar negativament la reputació del Grup, entesa com la percepció i les expectatives que tenen de l'Entitat els seus grups d'interès.

El mapa de riscos reputacionals del Grup identifica els riscos amb més impacte potencial en la seva reputació i el grau de desenvolupament de mesures preventives. A partir del mapa s'han establert, per a cadascun dels riscos rellevants, una sèrie d'indicadors que permeten efectuar un seguiment periòdic sobre l'efectivitat de les mesures preventives implantades. Aquests indicadors, integrats en un quadre de comandament, es presenten periòdicament al Comitè de Reputació i al Comitè de Direcció.

Durant 2013 s'ha consolidat la taula de control amb els indicadors corresponents als riscos classificats com a crítics en funció del grau d'impacte potencial en la reputació del Grup i del grau de cobertura mitjançant mesures preventives.

El 2014, es continuarà ampliant el quadre de comandament amb els indicadors dels riscos amb impacte potencial alt en la reputació de l'entitat. Així mateix, s'integrarà el mapa de riscos reputacionals en el projecte de Mapa Corporatiu de Riscos del Grup, que oferirà una visió integral, homogènia i sintètica del seu Control Intern.

El mesurament de la reputació del Grup s'efectua mitjançant:

Conèixer la percepció i expectatives dels grups d'interès

Clients • Enquestes sobre el nivell de servei ofert (presencial i a través dels canals a distància) • Comunicacions rebudes pel Servei d'Atenció al Client	Accionistes • Enquestes periòdiques • Trobades del Comitè Consultiu d'Accionistes • Comunicacions rebudes pel Servei d'Atenció a l'Accionista
Empleats i empleades • Enquesta de clima • Consultes periòdiques • Registres de la bústia de suggeriments • Altres mecanismes de diàleg intern	Societat • Informes sobre l'evolució de la reputació entre els mitjans de comunicació escrits i <i>on-line</i> així com en les xarxes socials • Presència en fòrums i conferències com a entitat de referència • Diàleg amb associacions de consumidors
Altres indicadors externs • Informes específics fets per experts independents • Posició en els rànquings nacionals i internacionals (en diversos àmbits: econòmic, social, ambiental, de govern corporatiu) • Presència en índexs de sostenibilitat reconeguts • Premis i reconeixements (obtinguts en l'exercici de la seva activitat)	

5.7. Risc social i ambiental

El Grup considera, tant en la gestió diària com en l'estratègia a mitjà i llarg termini, les implicacions socials i ambientals de la seva activitat, que ha de ser coherent amb els valors corporatius, el Codi Ètic i els principis generals del risc.

Al Grup, es treballa sempre per optimitzar la relació entre rendibilitat i risc i s'eviten, es minimitzen, es mitguen i se solucionen tant com sigui possible els factors que puguin suposar un risc per a l'entorn o la comunitat. Així mateix, es treballa amb els clients per ajudar-los a enfortir els sistemes preventius i desenvolupar la capacitat per gestionar els riscos socials i ambientals.

En general, els riscos ambientals i socials s'integren en els circuits tradicionals de risc. Més concretament, el finançament de projectes s'efectua en el marc dels Principis de l'Equador i, a més, des de 2011 s'aplica un procediment intern, inspirat en aquests Principis, per a les operacions sindicades lligades a projectes amb un import superior als set milions d'euros.

L'Entitat és signant dels Principis de l'Equador des de l'any 2007 i ha ratificat el seu compromís el 2013, després de l'aprovació dels Principis de l'Equador III. Com a conseqüència, l'aprovació i posterior gestió dels projectes de finançament amb una inversió global superior als deu milions de dòlars requereixen una anàlisi dels possibles riscos ambientals i socials dels projectes, segons els estàndards establerts per la Corporació Financera Internacional (CFI). Així mateix, també s'analitzen els riscos dels préstecs ponts i de les activitats d'assessorament per al finançament de projectes.

A partir de l'1 de gener de 2014, es requerirà també per als préstecs corporatius lligats a projectes d'inversió i que tinguin un import global superior als 100 milions de dòlars, quan la participació de CaixaBank sigui, com a mínim, de 50 milions de dòlars. Voluntàriament, CaixaBank aplicarà també aquest procediment als bons de projecte, quan el seu import sigui superior a set milions d'euros.

6. Adquisició i alienació d'accions pròpies

La Junta General Ordinària d'Accionistes, celebrada el 19 d'abril de 2012, va autoritzar el Consell d'Administració de la Societat perquè pugui adquirir accions pròpies a l'empara del que disposa l'article 146 de la Llei de Societats de Capital i va deixar sense efecte, en la part no utilitzada, l'autorització vigent fins a aquest moment, acordada per la Junta General Ordinària d'Accionistes de 12 de maig de 2011. L'autorització té una vigència de 5 anys (vegeu Nota 26.1 de la Memòria).

El Consell d'Administració de CaixaBank, partint de l'autorització concedida per la Junta General d'Accionistes, té capacitat per aprovar i modificar la política d'autocartera, integrada pel Reglament Intern de Conducta i la Norma Interna de Conducta per a les operacions d'Autocartera de CaixaBank, SA i el seu Grup de Societats, ambdues disponibles a la pàgina web. Les operacions d'autocartera tindran sempre finalitats legítimes i d'acord amb la normativa aplicable, com ara contribuir a la liquiditat de les accions de CaixaBank en el mercat o afavorir la regularitat de la contractació. En cap cas respondran a un propòsit d'intervenció en el lliure mercat o a l'afavoriment de determinats accionistes de CaixaBank.

A 31 de desembre de 2013, el Grup CaixaBank disposa de 2.190.809 d'accions de CaixaBank, representatives del 0,04% de capital, el cost d'adquisició de les quals puja a 7.452 milers d'euros. A més, s'inclou en aquest apartat del patrimoni net 14.741 milers d'euros de bons subordinats necessàriament convertibles i/o bescanviables adquirits com a conseqüència de l'oferta de compra de l'emissió efectuada als tenidors del Banco de Valencia.

Durant els mesos d'abril i juny de 2013 s'han lliurat 39.487.933, 483.841 i 25.000.000 accions de CaixaBank procedents de l'autocartera per tal d'atendre el bescanvi de la part de les Obligacions Subordinades Necessàriament Convertibles i/o bescanviables Sèries B/2012, I/2012 i C/2012, respectivament.

A més, en el marc de la combinació de negocis amb Banco de Valencia, CaixaBank ha procedit al lliurament de 9.748.666 accions mantingudes en autocartera en el bescanvi fet (vegeu Nota 8).

Els resultats nets obtinguts per les operacions amb l'autocartera en l'exercici 2013 han suposat unes plusvàlues d'uns 1.044 milers d'euros, que s'han registrat a Reserves de lliure disposició.

7. Informació bàsica de l'acció

7.1. Estructura accionarial de CaixaBank

A 31 de desembre de 2013, CaixaBank mantenia un capital social de 5.027.610.282 accions, amb un valor nominal d'un euro per acció. L'accionista de control de CaixaBank és Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa". La seva participació pujava al 64,37% del capital social.

L'evolució del capital social de CaixaBank en aquest exercici es descriu a la Nota 26.

El *free-float* o capital circulant de la Societat (entès com el percentatge de capital social que no està a les mans de l'accionista majoritari i dels membres del Consell d'Administració) era del 33,6%. Aquest percentatge es dividia entre més de 735.000 accionistes.

En aquest sentit, CaixaBank no ha estat informada de l'existència de pactes parasocials entre els accionistes per a l'exercici concertat dels drets de vot o que limitin la lliure transmissió de les seves accions, excepte pel pacte detallat a l'apartat A.6 de l'Informe Anual de Govern Corporatiu adjunt.

Els accionistes minoristes (incloent-hi empleats) mantenien, a 31 de desembre de 2013, al voltant del 49% del *free-float* (16% del capital social), mentre que el restant 51% estava a les mans d'inversors institucionals.

A la taula següent s'inclou la distribució geogràfica dels accionistes institucionals:

	%
Amèrica del Nord	33%
Gran Bretanya i Irlanda	26%
Espanya	22%
Resta d'Europa	14%
Resta del món	5%

7.2. Política de remuneració a l'accionista i evolució de l'acció

Remuneració a l'accionista (vegeu Nota 7)

La remuneració a l'accionista segueix sent una de les prioritats de CaixaBank. El 2013, la remuneració ha mantingut el caràcter trimestral i s'ha fet mitjançant el Programa Dividend/Acció CaixaBank, que ofereix un esquema de retribució a l'accionista que consisteix en una ampliació de capital alliberada.

D'aquesta manera es permet als accionistes escollir entre les tres opcions següents: rebre les accions emeses en l'ampliació de capital alliberada, rebre efectiu per la venda en el mercat dels drets d'assignació gratuïta o rebre efectiu com a conseqüència de la venda a CaixaBank dels drets assignats al preu prefixat per aquesta. Els accionistes poden combinar, si ho volen fer, qualsevol d'aquestes tres possibilitats.

Evolució de l'acció de CaixaBank

El 2013 ha tornat la confiança als mercats financers globals com a conseqüència de la millora en les dades macroeconòmiques, que indiquen l'inici d'una recuperació gradual de l'economia. En aquest context, les borses han tancat l'any amb pujades generalitzades i l'IBEX 35 ha registrat una revaloració del 21,4%, mentre que l'EURO STOXX 50 avançava un 17,9%.

La cotització de CaixaBank ha mostrat un comportament molt positiu durant l'any, amb una pujada del 43,6%, i ha tancat a 31 de desembre de 2013 en 3,788 euros per acció. El comportament de l'acció de CaixaBank ha estat significativament millor que la mitjana d'entitats financeres espanyoles ⁽⁵⁾, que creix un 24,7% durant el mateix període i que l'índex sectorial STOXX Europe Banks, que registra una revaloració del 19,0%.

Cal destacar el millor comportament de CaixaBank durant l'últim semestre, en el qual ha registrat una revaloració del 60,4%, per damunt de la mitjana d'entitats financeres espanyoles que pugen un 45,2% i de la resta d'índexs de referència com l'IBEX 35 (+27,7%), l'EURO STOXX 50 (+19,5%) i l'STOXX Europe Banks (+21,0%).

(5) Índex d'elaboració interna de l'evolució de la cotització dels comparables (Bankia, Bankinter, BBVA, Popular, Sabadell i Santander), ponderat per la capitalització de mercat diària.

Capitalització borsària (milions d'euros)	19.045
Nombre d'accions ⁽¹⁾	5.025.419.473
Cotització (euros/acció)	
Cotització a inici de l'exercici (31-12-2012) ⁽²⁾	2,637
Cotització al tancament de l'exercici (31-12-2013) ⁽²⁾	3,788
Cotització màxima (16-10-2013) ⁽²⁾	3,878
Cotització mínima (24-6-2013) ⁽²⁾	2,347
Volum de negociació (títols, excloent-ne operacions especials)	
Volum diari màxim (14-11-2013)	107.686.974
Volum diari mínim (27-05-2013)	1.212.466
Volum diari mitjana	8.199.297
Ràtios borsàries	
Benefici net (milions d'euros) (12 mesos)	503
Nombre mitjà d'accions en circulació – <i>fully diluted</i> ⁽³⁾	5.416.010.258
Benefici net atribuït per acció (BPA) (últims 12 mesos)	0,09
Patrimoni net (milions d'euros)	24.333
Nombre d'accions en circulació a 31-12-2013 – <i>fully diluted</i> ⁽⁴⁾	5.498.273.512
Valor comptable per acció (euros/acció) – <i>fully diluted</i>	4,43
PER	40,76
PVC (valor cotització s/valor comptable)	0,86
Rendibilitat per dividend ⁽⁵⁾	5,3%

(1) Nombre d'accions excloent-ne autocartera.

(2) Cotització a tancament de sessió.

(3) Inclou l'efecte ponderat de la conversió de la totalitat de les emissions d'obligacions necessàriament convertibles i bons convertibles en accions de CaixaBank emesos, així com la deducció del nombre mitjà d'accions en autocartera durant l'exercici.

(4) El nombre d'accions es calcula incloent-hi les accions que resultaran de la conversió de la totalitat d'emissions d'obligacions necessàriament convertibles i bons convertibles en accions de CaixaBank emesos. Es dedueixen les accions en autocartera a 31-12-13.

(5) Es calcula dividint la remuneració prevista de 2013 (0,20 euros/acció) entre el preu de tancament del període (3,788 euros/acció).

7.3. Cobertura del valor

Al final de 2013, vint-i-tres companyies d'anàlisi financera nacionals i internacionals emetien anàlisis sobre l'acció de CaixaBank.

La visió dels analistes permet als accionistes de CaixaBank disposar d'una font externa i independent que els ajuda a entendre l'opinió del mercat sobre el valor i a obtenir una millor visualització de quines poden ser les tendències i el potencial recorregut de l'acció.

Les recomanacions de «comprar» o «mantenir» suposen un 82% del total. El preu objectiu mitjà dels analistes s'ha situat el desembre de 2013 en 3,61 euros per acció.

Els analistes destaquen positivament el lideratge de CaixaBank en banca minorista a Espanya, així com la seva fortalesa del balanç, que es demostra en les seves sòlides ràtios de capital i la seva alta posició de liquiditat.

7.4. Relacions amb l'accionista minoritari

El compromís amb els accionistes minoritaris és una de les prioritats de CaixaBank i comprèn tant la remuneració a l'accionista com les iniciatives de formació, informació i atenció o els avantatges destinats a aquest col·lectiu.

El 2013, l'Entitat ha consolidat les iniciatives existents, les ha dotat de més disponibilitat, n'ha potenciat la divulgació i ha desenvolupat noves propostes. A més, ha reforçat els canals de comunicació amb accionistes amb l'objectiu de respondre a les seves inquietuds, resoldre els dubtes i les consultes, i recollir els comentaris i les propostes de millora. Aquestes accions han estat reconegudes amb el premi del Fòrum de Bon Govern a «les millors iniciatives d'acostament a l'accionista».

Els *canals d'atenció a l'accionista* del Grup CaixaBank són els següents:

- **El Servei d'Atenció a l'Accionista**, a través del correu electrònic, el telèfon i una adreça postal. Durant 2013 s'han mantingut més de 5.274 interaccions amb els accionistes (2.200 interaccions el 2012).
- **Reunions amb Accionistes**, amb l'objectiu d'informar sobre els resultats de l'entitat, la remuneració a l'accionista i totes les iniciatives adreçades a aquest col·lectiu.
- **El Comitè Consultiu d'Accionistes** de CaixaBank, format per 17 membres, representatius de la seva base accionarial. En les seves dues reunions de 2013, el Comitè va avaluar la posada en marxa d'anteriors recomanacions i es van recollir noves idees per potenciar la relació entre l'accionista i l'entitat.
- **L'Oficina d'Atenció a l'Accionista** a Barcelona, que ofereix una via directa per compartir dubtes, consultes o suggeriments.
El 2013, s'ha llançat la iniciativa de **L'Oficina de l'Accionista itinerant**, amb visites a diferents ciutats on els accionistes poden concertar una reunió amb l'equip de Relació amb Accionistes.
- **Programa «Conèixer CaixaBank»**, que ha permès 9 vegades i a 206 accionistes visitar la seu social de l'Entitat en l'exercici.
- **Espai específic** habilitat a la Junta General d'Accionistes per atendre els accionistes de manera personalitzada.

Els nostres accionistes disposen dels *canals d'informació* següents:

- **Web corporatiu**, que inclou *l'Espai de l'Accionista* (221.629 visites el 2013). El web s'ha redissenyat per incorporar-hi els suggeriments sobre accessibilitat de la informació efectuats pels mateixos accionistes.
- **La Revista de l'Accionista**, publicació trimestral d'informació corporativa i d'interès per a l'accionista, amb 600.000 exemplars el 2013.
- **Guia de l'Accionista CaixaBank** per als nous accionistes, amb informació corporativa i del seu interès.
- **Informes del Servei d'Informació a l'Accionista**, amb periodicitat diària, setmanal o mensual, i que es poden rebre per correu electrònic.
- **Correus electrònics i SMS informatius** sobre, entre altres, la Junta General d'Accionistes, les operacions corporatives, els resultats, el pagament de dividendes, les ofertes i els descomptes.
- **Twitter Accionista CaixaBank**, novetat del 2013.

Adicionalment, el Grup CaixaBank té un compromís per a la formació i *la divulgació* de coneixements borsaris i de macroeconomia per als accionistes que s'ha materialitzat en l'exercici 2013 en el llançament del programa **Aula de formació**, que inclou cursos presencials sobre aquests temes, conferències amb ponents de l'entorn acadèmic i financer i recursos *on-line* com ara vídeos, guies i manuals, disponibles a la pàgina web de l'Entitat.

També s'ha posat en marxa el **Cercle d'Accionistes CaixaBank**, un cicle de conferències periòdiques on ponents del món acadèmic, institucional i financer tracten temes d'actualitat econòmica d'una manera propera i senzilla. Se n'han fet tres sessions, amb 250 assistents.

Així mateix, s'han continuat organitzant diversos **cursos específics** per a accionistes. El 2013, s'han desenvolupat diverses sessions del Curs d'Introducció als Mercats de Valors i del Curs de Conjuntura i Anàlisi Econòmica.

8. Informació sobre qualificacions creditícies – ràtings

En data d'aquest Informe de Gestió, CaixaBank té assignades les qualificacions creditícies següents:

	DATA DE REVISIÓ	QUALIFICACIÓ A CURT TERMINI	QUALIFICACIÓ A LLARG TERMINI	PERSPECTIVA
Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited	02-12-2013	A-3	BBB-	Estable
Moody's Investor Services España, SA	05-07-2013	P-3	Baa3	Negativa
Fitch Ratings España, SAU	08-11-2013	F2	BBB	Negativa
DBRS	04-03-2013	R-1 (<i>low</i>)	A (<i>low</i>)	Negativa

CaixaBank és una de les tres entitats del sector bancari espanyol que manté el grau d'inversió («*investment grade*») per les quatre agències de qualificació.

Durant el quart trimestre de 2013, Fitch i Standard&Poor's han confirmat el ràting. Addicionalment, Standard & Poor's ha revisat la perspectiva a estable des de negativa.

9. Informació sobre medi ambient

L'Entitat integra el compromís amb el respecte i la protecció de l'entorn en la gestió del negoci, els seus projectes, productes i serveis. Amb aquest objectiu, fomenta el finançament de projectes respectuosos amb el medi ambient i que contribueixin a aconseguir més eficiència energètica i més sostenibilitat ambiental a llarg termini. El 2013, ha finançat un projecte d'energies renovables i ha destinat més d'1,6 milions d'euros a ecoPréstecs.

9.1. La gestió ambiental a CaixaBank (vegeu Nota 43.2)

El Comitè de Medi Ambient gestiona la política ambiental de CaixaBank, certificada segons la norma ISO 14001 i el Reglament europeu 1221/2009 EMAS, que es revaliden anualment. Així mateix, les oficines de la xarxa situades a Catalunya (un 27% del total) tenen el distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental de la Generalitat des de l'any 2006, renovat fins al 2015.

CaixaBank participa en el Carbon Disclosure Project (CDP) des de 2012. El 2013, cal destacar la puntuació obtinguda, un 97B, la màxima de tot el sector financer espanyol i que ha suposat la inclusió de l'Entitat en l'índex Carbon Disclosure Leadership Index (CDLI), que reconeix la transparència i la qualitat de la seva informació en canvi climàtic.

Gas Natural Fenosa, el proveïdor de CaixaBank, s'ha compromès a certificar que el 100% de l'energia subministrada prové de fonts renovables o de cogeneració. D'altra banda, i amb l'objectiu d'evitar desplaçaments i reduir les emissions de CO₂, CaixaBank disposa de diverses eines de comunicació no presencial entre els empleats.

Com a ratificació a aquesta preocupació en la gestió ambiental, a més de les certificacions anteriorment comentades, en l'exercici 2013 s'ha obtingut el premi Green IT per al projecte CPD atorgat per la revista *The Banker*.

9.2. Formació i sensibilització

CaixaBank treballa per estendre el compromís ambiental en el seu entorn amb accions de sensibilització entre la plantilla, els clients, els proveïdors i el públic en general. Els empleats tenen a la seva disposició el Manual de Bones Pràctiques, actualitzat el 2013, que recull diverses mesures de senzilla aplicació per a la conservació del medi ambient que poden adoptar en l'entorn de treball o en la vida particular.

CaixaBank treballa per promoure un consum eficient de paper, de manera que el 99% del paper consumit és d'origen reciclat. Així mateix, l'entitat treballa per ampliar el nombre d'impremtes amb què treballa que estiguin en possessió del certificat del Forest Sustainable Council (FSC) per a l'elaboració de la seva publicitat en paper.

Totes les oficines disposen de contenidors degudament identificats per a la recollida de paper, plàstic, matèria orgànica i tòner.

Així mateix, des de l'Obra Social "la Caixa", s'impulsa ecotendències CosmoCaixa. Aquest espai de divulgació, reflexió i debat sobre els reptes ambientals actuals i futurs impulsa la participació del públic a través de sessions presencials i d'una àmplia pàgina web. I, entre altres activitats, també fomenta l'estudi del clima en l'àmbit local, a través del projecte ClimaDat, per tal de detectar els efectes del canvi climàtic.

9.3. Productes financers per a activitats ecològiques

ecoFinançament

El 2013, CaixaBank ha desenvolupat una nova línia d'ecoFinançament per impulsar el crèdit per a projectes agraris de desenvolupament sostenible, relacionats amb l'eficiència energètica i l'ús de l'aigua, l'agricultura ecològica, les energies renovables, la gestió de residus o el desenvolupament de l'entorn rural.

Durant 2013, CaixaBank ha concedit 547 ecoPréstecs, per un import d'1,6 milions d'euros, per a la compra de vehicles i electrodomèstics més respectuosos amb l'entorn i la rehabilitació d'habitatges amb l'objectiu de millorar l'eficiència energètica.

Per part seva, MicroBank ha finançat 429 ecoMicrocrèdits personals, amb 823 milers d'euros, amb l'objectiu de fomentar les inversions sostenibles que millorin l'eficiència dels recursos o redueixin l'impacte en el medi ambient. Així mateix, s'han aprovat 153 ecoMicrocrèdits per a negocis, per un import d'1,3 milions d'euros, per a les inversions o circulant de negocis d'autònoms o microempreses que produeixin o comercialitzin productes o serveis ecològics com poden ser l'ecoturisme, la producció i la distribució de productes sostenibles, el reciclatge o el tractament de residus, etc.

A més, a través del Compte Verd, MicroBank col·labora amb el World Wild Fund (WWF) per contribuir a la conservació del medi ambient i al desenvolupament sostenible mitjançant les aportacions econòmiques de MicroBank i els seus clients a projectes de l'ONG. A través dels més de 24.000 comptes oberts, es va impulsar la reforestació del Parc Nacional de Doñana, Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

Impuls als cotxes elèctrics i híbrids

CaixaRenting impulsa la comercialització d'automòbils de consum eficient. L'empresa, que col·labora amb el programa «Estalvia energia» de l'Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia (IDAE), compta amb un paquet d'ajudes destinat íntegrament a les empreses i les administracions que contractin flotes de cotxes de tecnologia híbrida i elèctrica. A més, ha desenvolupat un pla d'acció per impulsar el Pla PIMA Aire del Govern espanyol, que impulsa la renovació del parc automobilístic espanyol i la seva substitució per vehicles més respectuosos amb el medi ambient.

El 2013, ha llançat diverses campanyes publicitàries per impulsar el rènting de vehicles de baixes emissions de CO₂. A final d'any, el 61% dels vehicles inclosos a les campanyes comercials emeten baixes emissions de CO₂. Així

mateix, s'ha continuat amb l'organització de cursos i esdeveniments per a clients, amb jornades específiques per fomentar la conducció eficient i segura.

10. Informació sobre recursos humans

10.1. Les persones, al centre

Cercant l'excel·lència, com en qualsevol altre àmbit de la nostra activitat, CaixaBank ha definit i desplegat un model de gestió de les persones integrador, que enllaça i recull de manera alineada polítiques i principis de gestió de recursos humans, processos i sistemes concebuts per aconseguir la satisfacció i el compromís de tothom, palanques de gestió que impulsen aquests processos i sistemes i eines de mesurament per a la millora contínua de tot el model.

L'evolució de la plantilla mitjana està descrita a la Nota 36 dels Comptes Anuals adjunts.

10.2. Polítiques i principis de gestió

La Gestió de Recursos Humans de CaixaBank es fonamenta en el respecte a la diversitat, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons de gènere, edat, discapacitat o qualsevol altra circumstància. I, de manera coherent, considera essencial garantir la transparència en la selecció del personal i la promoció interna.

Política d'igualtat i conciliació:

CaixaBank ha renovat el certificat d'Empresa Familiarment Responsable (efr) que atorga la Fundació Másfamilia, pel qual es reconeix l'aposta de la nostra companyia per les polítiques i iniciatives encaminades a afavorir la igualtat d'oportunitats i la conciliació. A més, hem pujat al nivell B de la classificació, que ens confereix la categoria d'«Empresa Proactiva».

CaixaBank i la Fundació "la Caixa" són dues de les 62 companyies que formen part de la «Xarxa d'empreses amb el distintiu d'igualtat» que s'ha inaugurat el 2013. Una iniciativa única de caràcter estatal, impulsada pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Igualment, CaixaBank s'ha adherit el 2013 passat a la iniciativa global promoguda per l'Organització de les Nacions Unides (ONU) i el Pacte Mundial de les Nacions Unides (*Women's Empowerment Principles*), amb el lema «La igualtat és un bon negoci» (*Equality means business*); assumint, d'aquesta manera, el compromís públic d'alinejar les seves polítiques per fer que avanci la igualtat de gèneres.

L'evolució del percentatge de dones a l'equip directiu de CaixaBank és la següent:

	% DONES EN L'EQUIP DIRECTIU DE CAIXABANK
2012	44,7%
2013	46%

Política de promoció

L'evolució de promocions internes és la següent:

	2013	2012
% empleats promocionats internament	17,4%	16,5%
% posicions directives cobertes internament	99,9%	99,8%

Política de compensació

Durant el 2013, CaixaBank ha seguit treballant en la potenciació de la comunicació de la retribució, dels esquemes d'incentius i de l'extensa oferta de beneficis socials de l'Entitat. Una eina és l'informe personalitzat de Compensació Total, gràcies al qual, de forma *on-line*, les empleades i els empleats tenen a la seva disposició tot el menú de retribucions econòmiques i de beneficis socials, que constitueixen la seva compensació total.

Com a principal benefici social, el Pla de pensions dels empleats de "la Caixa" ha integrat durant l'any 2013 el Pla de pensions dels empleats de Banco de Valencia i els empleats d'aquest s'homologaran a les condicions dels empleats de CaixaBank en el termini de 60 mesos.

Política de comunicació interna

Amb l'objectiu d'assegurar la màxima transparència entre l'Entitat i els seus empleats, així com propiciar el seu compromís amb el projecte empresarial, CaixaBank impulsa l'escolta activa i bidireccional, basada en la participació proactiva i l'afany de millora continuada.

CaixaBank disposa de nombrosos espais interns de comunicació bidireccional, com són les xarxes socials Valora, Connecta i Innova, així com una revista, de la qual s'han editat quatre números durant el 2013, i una pàgina d'informació corporativa *on-line* de publicació diària anomenada Persones, amb una mitjana mensual d'accessos superior a 1.600.000. Així mateix, durant l'any passat es va dur a terme una actualització total de l'espai informatiu per a empleats «Treballar aquí compensa».

10.3. Gestió de les persones

CaixaBank dóna resposta a les necessitats de les seves persones per aconseguir els objectius estratègics plantejats per l'Entitat, gestionant amb criteris d'eficàcia i eficiència els recursos necessaris i dotant tota la plantilla dels coneixements i les competències requerits en cada lloc.

La integració de Banco de Valencia ja és una realitat

El 19 de juliol de 2013, CaixaBank va concloure els tràmits legals per a la integració de Banco de Valencia amb la inscripció de l'escriptura de fusió d'ambdues entitats al Registre Mercantil.

Després d'aquesta operació, CaixaBank va consolidar el lideratge en el mercat espanyol.

La integració del Grup Banco de Valencia ha implicat la incorporació de 920 empleats.

Pla de reestructuració de CaixaBank, un acord de consens

En l'exercici 2013, CaixaBank va plantejar un pla de reestructuració com a mesura excepcional per anar ajustant l'estructura i la plantilla a les necessitats del negoci. Finalment, aquest pla es va acordar amb la totalitat de la representació sindical.

L'acord, que prioritza conservar el màxim nombre d'ocupacions possible i prima el principi de voluntarietat, no té en compte extincions forçoses i planteja un ajust de la plantilla de 2.600 persones mitjançant baixes indemnitzades, excedències incentivades i mobilitat geogràfica. El Pla de Reestructuració el 2013-2014 implica la gestió de:

- 2.600 baixes voluntàries.
- 98 excedències incentivades.
- 297 mobilitats geogràfiques.

Plans de desenvolupament

Per facilitar el desenvolupament professional dels empleats i les empleades, garantint la coordinació entre les necessitats de l'organització i la motivació, la igualtat d'oportunitats i la projecció de tots ells, CaixaBank té definits Plans de Carrera en funció dels segments de negoci de l'Entitat.

Eines de suport professional

CaixaBank disposa d'una sèrie d'eines i aplicacions innovadores i úniques en el sector, que serveixen de suport per al desenvolupament de la gestió de les persones.

- Portal de l'Empleat: Portal participatiu que fomenta l'autogestió i a través del qual l'organització posa a disposició de tots els seus professionals la informació personal i professional de què disposa.
- Portal del Màner: Portal a través del qual els responsables poden accedir a informació de les persones del seu equip i gestionar-ho.
- Virtaula: És la plataforma d'*e-learning* de CaixaBank, la gestió i els continguts de la qual han evolucionat en paral·lel al negoci i a les noves tecnologies, que ha passat de ser únicament un entorn de formació a convertir-se en un espai on compartir la visió del negoci.
- Canal Directiu: Espai *on-line* de comunicació exclusiu per als directius i les directives de l'Entitat, que permet anticipar informació organitzativa, de negoci i de gestió dels equips transcendentals per al bon desenvolupament de les seves funcions.
- CDD: El Centre de Desenvolupament Directiu dóna suport als líders de l'organització en el desplegament de les línies estratègiques, dóna suport al canvi i reforça al seu torn el sentit de pertinença a l'organització, els seus valors i la seva cultura; alhora que facilita les relacions i el *networking* entre ells. El 2013 s'ha posat en marxa el CDD Digital per seguir ampliant l'exercici de la seva missió.

10.4. Desenvolupament de les persones

Avaluació del rendiment

Durant els últims mesos s'ha consolidat la implantació d'un model propi per a la identificació, l'avaluació i el desenvolupament del talent directiu per assolir els reptes del Pla Estratègic. Aquest procés ha facilitat la identificació dels professionals amb més potencial per incorporar-los als programes de formació creats específicament per a cada col·lectiu.

Paral·lelament, s'ha desenvolupat i implantat «La meva G. R.» («La meva Gestió del Rendiment»), el document que integra l'avaluació individual dels reptes de cada empleat i l'avaluació per competències i que reflecteix la valoració dels resultats que n'obté.

Plans de formació

Els itineraris formatius dels diferents col·lectius que formen CaixaBank es recolzen en Virtaula, per facilitar l'accés, optimitzar el temps dels professionals i poder compartir i difondre el coneixement de tots ells.

10.5. Sistemes i palanques per al desenvolupament

Perquè el compromís social és un dels valors institucionals de l'Entitat i el desenvolupament de les seves persones ho requereix, CaixaBank posa a la seva disposició sistemes de participació que permeten canalitzar de manera sistemàtica les idees, les iniciatives i la solidaritat de totes elles, de reconeixement i de gestió del coneixement.

El voluntariat corporatiu de "la Caixa"

Des que es va posar en marxa ara fa set anys, el voluntariat corporatiu de "la Caixa", format per empleats en actiu, jubilats i familiars, constitueix un dels elements essencials per desenvolupar les accions socials de l'entitat.

Actualment, ja són més de 5.300 els empleats en actiu i jubilats que, en el temps d'oci, comparteixen experiències i coneixement de manera desinteressada i solidària amb les persones que més ho necessiten, a través de les 40 associacions de voluntaris de "la Caixa" repartides actualment per tot el territori espanyol.

Entre les accions liderades pels voluntaris de "la Caixa" destaca la recollida d'aliments, que durant el 2013 va aconseguir recaptar en un mes 509.751 quilos d'aliments a tot Espanya. Igualment, tots els empleats i les empleades de CaixaBank van poder donar els regals per als seus fills a la Campanya de Reis o fer un donatiu econòmic a través de l'Espai Solidari de l'Entitat, perquè nens i nenes en situació de pobresa o exclusió social poguessin tenir un regal de Nadal. Tant els obsequis com les aportacions es van canalitzar a través del mateix programa de l'Obra Social, CaixaProinfància.

El reconeixement, un sistema imprescindible per al desenvolupament

CaixaBank reconeix l'actitud de les persones, amb premis individuals, i la seva contribució, amb premis als equips i els segments de negoci, alhora que premia l'execució. El 2013 s'ha premiat la qualitat de servei de les oficines que han superat l'índex marcat.

Durant el 2013 es van celebrar 21 actes, presidits pel Director General de Negoci, Juan Antonio Alcaraz, en què es van premiar les 1.790 persones que formaven els 387 Millors Equips de Vendes.

Gestió del coneixement

Els coneixements de les persones són un actiu intangible de gran valor per a CaixaBank. Durant el 2013 s'ha fomentat la millora i la transmissió entre tots els empleats i les empleades a través de diferents figures, com són els més de 1.509 formadors interns i els dinamitzadors. També amb la utilització d'eines, com Virtaula, amb la seva biblioteca, els fòrums, els blocs i els wikis, i de xarxes socials internes (com Valora, Connecta i Innova) on compartir informació, propostes, opinions i experiències.

Lideratge transformador

El model de lideratge de CaixaBank, definit el 2013, orienta l'actuació de les persones amb equips al seu càrrec en línia amb l'estratègia i els valors corporatius.

Aquest model potencia la innovació i la creativitat com a palanques del canvi que la competitivitat de l'entorn exigeix al banc, impulsa el creixement personal i professional de tots els col·laboradors, i dóna protagonisme i responsabilitat a les persones i a les seves idees com a impulsores de la transformació de l'organització.

Projecte VALOR

Sorgit el 2013, aquest projecte posa el focus en la figura dels directors i les directores d'oficina i, en concret, en la seva interacció amb els seus directores i les directores d'Àrea de Negoci. El seu objectiu és orientar aquest col·lectiu, essencial per al banc, en el desplegament i l'execució del Pla Estratègic, potenciar l'activitat comercial proactiva, enfortir la cultura corporativa i reforçar les bones pràctiques en la gestió de les oficines.

10.6. Mesurament i millora

CaixaBank disposa de diferents mecanismes de mesurament de l'eficàcia i l'eficiència de la gestió de les seves persones per identificar i prioritzar accions de millora que reforcin el seu desenvolupament, la satisfacció i el compromís amb l'Entitat.

Estudi d'Opinió de CaixaBank

El 2013, un 67% del total de la plantilla va participar en l'Estudi, una font molt rellevant d'informació per millorar el clima sociolaboral, amb una valoració de 8,4 sobre 10.

Els resultats mostren un avenç en els indicadors que, una vegada identificats el 2011, van ser objecte de plans de millora específics com el Programa de Reforç Cultural. A més, permeten identificar nous aspectes a millorar i aquells que ja són satisfactoris.

Enquesta MercoPersonas

El Monitor Empresarial de Reputación Corporativa (MERCOS) mesura anualment la reputació de les empreses que operen a Espanya per elaborar i difondre un mesurament que identifiqui, de manera rigorosa i independent, les millors empreses per treballar a Espanya i Iberoamèrica i optimitzar la gestió corporativa del talent.

El 2013, CaixaBank ocupava el lloc 18 entre les 100 millors empreses per treballar a Espanya i el tercer entre les del sector bancari.

11. Innovació

El 2013, la inversió total de CaixaBank en tecnologia ha assolit els 154 milions d'euros, dels quals 35,5 corresponen a R+D+I.

Innovació a CaixaBank: objectius

La innovació a CaixaBank s'entén com la capacitat de generar noves fonts d'ingressos i millorar el nivell d'atenció als clients a través de la implementació d'idees.

El procés d'innovació a CaixaBank segueix diverses línies d'actuació, que s'han prioritzat en funció de les necessitats de clients i empleats i de les tendències externes identificades: detectar noves formes de relació amb els clients, potenciar la mobilitat dels empleats, utilitzar les dades per millorar la presa de decisions, digitalitzar i automatitzar processos i fomentar les eines socials per optimitzar la comunicació.

Model d'innovació a CaixaBank

El model d'innovació a CaixaBank es defineix pel fet de ser obert i participatiu. Obert perquè es treballa en estreta col·laboració amb empreses, instituts i organitzacions punteres en diferents sectors, i participatiu perquè es posen en valor les idees dels clients i dels empleats. D'aquesta manera, el coneixement extern i intern flueix i es relaciona per anticipar-se als canvis socials i a les noves tendències tecnològiques.

A través del treball amb experts, universitats, empreses consultores, *start-up*, etc., s'absorbeixen les tendències que acabaran convertint-se en negoci, s'identifiquen tecnologies emergents, es proven nous conceptes, etc. En definitiva, s'accedeix a models de negoci disruptius.

Durant 2013 s'han detectat diverses tendències rellevants per al sector que s'han establert com a prioritats per a l'entitat:

- Mobilitat
- Tecnologies socials
- Gestió de dades
- Digitalització i automatització de projectes
- Canvis en la relació amb el client

Dins el procés d'innovació s'han desenvolupat dos importants projectes que el 2013 han contribuït a innovacions significatives per al Grup CaixaBank:

1. **Centre d'Innovació Digital:** El desembre de 2011, en el marc de l'aliança estratègica signada per IBM i CaixaBank per a la gestió de la infraestructura tecnològica, es va crear el Centre d'Innovació de "la Caixa"-IBM a Barcelona i els centres de Research d'IBM. L'objectiu d'aquest Centre és desenvolupar idees innovado-

res amb la intenció d'incrementar el valor de negoci de CaixaBank mitjançant l'accés a les últimes tecnologies, capacitats de recerca i innovació en processos de negoci.

El 2013, el Centre d'Innovació ha centrat la seva tasca en tres grans àrees:

- *Semantic analytics*: anàlisi i interpretació d'informació no estructurada que permeti extreure valor rellevant per a l'organització.

Cercador intern d'informació: Un dels projectes destacats de 2013 en el camp de *semantic analytics* consisteix en l'evolució dels cercadors interns d'informació. L'objectiu és passar d'un sistema tradicional de cercador, que davant una consulta ofereix enllaços a documents amb potencials respostes, a un sistema cognitiu amb capacitat de respondre directament a les preguntes.

- *Voice-to-text*: prova de tecnologies que permeten traspasar la informació registrada en veu a text per poder-la analitzar i incorporar-la a les anàlisis i millorar el nivell de coneixement i atenció dels clients.
- *Real time predictive analytics*: construcció de models que partint de la detecció d'anomalies permeten anticipar i classificar canvis de comportament, amb la finalitat de generar accions o alertes en temps real.

2. **Gestió de dades:** CaixaBank ha començat a treballar en la implementació del projecte estratègic de Big Data, que té com a objectiu maximitzar el valor de negoci de qualsevol tipus de dada, independentment de la seva tipologia i origen. El projecte Big Data desenvoluparà un repositori de dades (*Data Pool*) unificat, àgil, flexible, potent i segur des del qual qualsevol sol·licitud d'informació de negoci pugui ser fàcilment i ràpidament resposta seleccionant el grup de dades adequat i extraient la informació més rellevant per al negoci. Aquest *pool* de dades permetrà agilitar el procés de presa de decisions, així com el desenvolupament de nous i competitiu serveis financers i bancaris.

CaixaBank podrà implementar nous processos per reforçar la gestió de riscos, la lluita contra el frau i els serveis de protecció de la marca, així com agilitar els actuals processos per tal de reduir el *time-to-market*.

Model d'innovació participatiu/Idees com a font d'innovació

Un dels actius més importants de CaixaBank són els seus empleats, que amb el seu coneixement i idees treballen en el creixement de l'entitat. Per aprofitar les seves capacitats es va posar en marxa a principis de 2013 la plataforma Innova. Innova disposa de diverses seccions que posen en valor les idees dels empleats:

- Les teves idees sumen: a principis de 2013, dins el portal Innova, es va posar en marxa la secció Les teves idees sumen, que llança activitats sobre un producte concret, un segment determinat, etc. Els empleats proposen accions que consideren necessàries, iniciatives que els agradaria impulsar, solucions per millorar el dia a dia, etc.
- Bústia de suggeriments: els empleats també poden expressar les seves idees de millora sobre qualsevol aspecte que afecti la seva feina en l'espai Bústia de suggeriments, que compta des del mes de novembre passat amb una nova plataforma. Ara, els suggeriments són públics i tots els companys poden votar-los i comentar-los. Les aportacions reben una resposta raonada, que indica quan es durà a terme la proposta o els motius pels quals no es pot dur a terme.

Gràcies a aquesta xarxa social d'idees, els empleats plantegen els seus suggeriments de millores, que beneficien els clients i el treball diari. El 2013 es van rebre 6.632 idees, de les quals 533 es van planificar per dur-se a terme.

Premis i reconeixements externs

La tasca en innovació de CaixaBank segueix recollint èxits, que també es materialitzen en forma de premi. Un dels més destacats de 2013 és el del banc més innovador del món, atorgat en l'edició 2013 dels Global Banking Innovation Awards. Aquests guardons estan promoguts pel Bank Administration Institute (BAI) i Finacle i premien anualment els millors bancs internacionals en innovació. CaixaBank ja ha rebut la distinció com a banc més innovador dues vegades en els últims tres anys, ja que també ho va aconseguir l'any 2011.

Els principals premis rebuts durant 2013 són:

- Banc més innovador del món, segons el Global Banking Innovation Awards 2011 i 2013, promoguts pel Bank Administration Institute (BAI) i Finacle.
- Best Retail Bank for Technology Innovation, segons Euromoney.
- Global Innovator Winner, premi atorgat per Efma, una associació internacional que agrupa més de 3.300 bancs *retail* de 130 països i Accenture.
- Premi «Bank of the Year in Spain 2013» per la publicació britànica *The Banker*.
- Millor Banc per Internet a Espanya, segons *Global Finance*.
- Most Innovative Business Model segons la revista *Private Banker International* per a la divisió de Banca Privada.
- Best of the Best Award, entitat més innovadora en mitjans de pagament segons més de 170 entitats financeres i empreses associades amb Visa Europe.
- «Financial Services Institution of the Year» en els Payment Awards 2013.
- Medalla d'Or en els 2013 Contact Center Award per a The Best Technology Innovation Contact Center i The Best Self Service Technology.

12. Xarxa de sucursals

A la Nota 29.5 dels Comptes Anuals de l'exercici 2013 adjunts es detalla la xarxa de sucursals bancàries del Grup CaixaBank, així com la variació respecte a l'exercici anterior.

12.1. Una xarxa comercial propera al territori

Per al desenvolupament de la seva activitat, CaixaBank disposa de la xarxa d'oficines més extensa del sector bancari espanyol amb una gran capillaritat en el territori i que constitueix l'instrument bàsic de relació i proximitat amb el client per part dels seus més de 30.000 professionals. Aquesta àmplia xarxa facilita el servei d'assessorament personalitzat i de qualitat, que es reforça amb la resta de canals complementaris.

Després de la incorporació de Banca Cívica i Banco de Valencia, la xarxa permet a l'Entitat estar present en el 100% de les poblacions espanyoles amb més de 10.000 habitants i el 83,3% de les de més de 5.000.

A les províncies amb una forta implantació de les caixes d'estalvis que componien Banca Cívica (Cajasol, Caja Navarra, CajaCanarias, Caja Burgos i Caja Guadalajara) s'ha mantingut la marca comercial, en consonància amb el compromís de l'entitat amb el territori en el qual presta els seus serveis, així com les respectives obres socials. En el cas de Banco de Valencia, s'ha mantingut la marca per a la província de València i s'ha recuperat la marca Banco de Múrcia per a la Comunitat Autònoma del mateix nom.

Des de fa alguns exercicis, el Grup està duent a terme un procés de racionalització de la xarxa, que ha implicat la integració d'algunes oficines petites o properes entre si, sempre mirant d'assegurar el millor servei possible per als clients de CaixaBank i la reubicació dels empleats. En tot el procés es manté una anàlisi individualitzada per mantenir el servei a les poblacions rurals i sense abandonar mercats. A 31 de desembre, aquest procés ha portat a disposar d'una xarxa de 5.713 oficines a Espanya i 17 a l'estranger, incloent-hi sucursals i oficines de representació.

12.2. Banca electrònica: Internet, el mòbil i les xarxes socials

Juntament amb la xarxa d'oficines del Grup CaixaBank, els canals electrònics permeten a CaixaBank oferir als clients una banca de qualitat, accessible, sempre disponible a qualsevol lloc i a qualsevol hora. La tecnologia i la innovació aplicada per a la millora permanent de la qualitat dels nostres serveis ens permeten construir una relació més personal amb els clients, faciliten a les oficines concentrar-se en el tracte personalitzat i són

una eina eficaç per ampliar i fidelitzar la base de clients. El 2013, el 62% de l'operativa de CaixaBank s'efectua per canals electrònics (web, mòbil i caixers).

Banca *on-line*

Aspectes destacables de la banca *on-line*:

- 900 operatives diferents.
- 19 idiomes.
- 5,1 milions de clients operen amb Línia Oberta.
- 9,2 milions de clients amb contracte de Línia Oberta.
- 2.080 milions d'operacions.

El 2013, CaixaBank manté un any més la posició de líder en serveis de banca *on-line* a Espanya, tant per qualitat dels serveis (aQmetrix) com per rànquings de penetració (31%, Comscore.com).

Com a fets destacats del 2013, s'ha renovat completament el portal www.lacaixa.es, més fàcil i utilitzable, amb més seccions, continguts i vídeos. Així mateix, s'ha redissenyat Borsa Oberta, amb nous gràfics interactius amb més de 50 indicadors i comparatives, més profunditat de mercat, una posició global amb informació més completa, amb totes les tipologies d'inversió del client, etc. Més de 200 clients ens han ajudat en el desenvolupament d'aquest projecte, aportant-nos les seves idees i suggeriments.

Aquesta cooperació per al desenvolupament de béns i serveis és molt valorada per l'entitat. "la Caixa" impulsa la participació dels clients a través de la comunitat Inspira'ns, accessible des de Línia Oberta, on els clients poden fer arribar les seves idees o suggeriments a CaixaBank. El 2013, es van rebre 140 mil accessos i els clients van fer més d'11.600 votacions de les 1.275 aportacions efectuades. Projectes com, per exemple, Recibox, la Nova Borsa Oberta o el nou Llibre d'Estil de caixers, tenen l'origen en Inspira'ns, a partir d'idees proposades pels clients.

Recibox és un dels projectes destacats de 2013. Es tracta d'un nou servei *on-line* i multidispositiu que permet als clients tenir un control total dels rebuts i efectuar una gestió integral de les domiciliacions. Al tancament de l'any, ja disposem de més de mig milió d'usuaris registrats, s'han enviat 1,5 milions d'alertes i s'han baixat gairebé 70 mil aplicacions de la versió per a mòbil.

També destaca el 2013 el Mur de Banca d'Empreses (dins l'espai El Meu Gestor de Línia Oberta), un canal de comunicació entre el gestor i el client que ja s'havia introduït el 2012 a Banca Privada. Amb una vocació similar al mur de Facebook, el Mur d'Empreses crea un flux de comunicació multicanal entre gestor i empresa que fomenta l'eficiència i la productivitat comercial amb els clients d'empresa. El 2013, el 100% dels centres d'empresa tenen clients amb el mur activat.

El 2013 es consolida el model d'interacció entre l'oficina i el client amb gestions i temps necessaris per tancar l'operació reduïda: l'oficina prepara la transacció i el client signa a través del canal que més li convé (Internet, mòbil o caixer). Aquest any s'han incorporat nous productes: assegurances, dipòsits, fons d'inversió o targetes amb un gran èxit.

Productes i serveis a través del mòbil: CaixaMòbil

Com a dades significatives de la CaixaMòbil tenim:

- 2,8 milions de clients del mòbil operatius el 2013 i 3,8 milions de clients dels Serveis Mòbils "la Caixa".
- 942 milions d'operacions.
- 2,9 milions de baixades d'aplicacions el 2013 i 7,9 milions des de l'inici.
- 27,7 milions d'alertes enviades.

El 2013, el mòbil es consolida com el segon canal operatiu dels clients de CaixaBank, darrere de Línia Oberta Web, amb més de 942 milions d'operacions. La banca mòbil de CaixaBank segueix liderant el sector a Espanya i és també una de les entitats de referència internacional. Segons el rànquing elaborat per la consultora Forrester, és el primer banc a Europa i dels quinze primers que més aposta per la innovació i la mobilitat. És l'única entitat espanyola avaluada i la que rep més bona puntuació entre els bancs europeus.

A més, segueix mantenint la primera posició obtinguda en el rànquing aQmetrix, que avalua la qualitat dels serveis prestats.

Com a fets destacats del 2013, s'ha creat la nova Línia Oberta Touch, per a *smartphones* tàctils i per a *tablets*. Es caracteritza perquè és més fàcil d'utilitzar, amb millores gràfiques i menús desplegable i amb un espai disponible optimitzat. S'han continuat incorporant noves aplicacions a CaixaMòbil Store, com ara l'app de SegurCaixa Auto, l'app PremiaT mòbil o l'app TPV mòbil. El 2013 ja són de més de 70 apps gratuïtes i adaptables als diferents sistemes operatius de mòbils. També s'ha creat l'app Línia Oberta Basic, pensada per als usuaris de baix perfil tecnològic.

Aquest any s'ha continuat apostant per les xarxes socials com a canal de vinculació amb els nostres clients. Ja són més de 100.000 usuaris actius de les diferents comunitats de l'Entitat: l'Online Community CaixaEmpresa, per a autònoms i pimes, el *Club Ara*, específic per a la gent gran i, PremiaT, per a compradors i comerços. El 2013, neix StockTactics, la comunitat d'inversors de "la Caixa" on els usuaris poden compartir les estratègies d'inversió per facilitar la presa de decisions en Borsa.

Terminals d'autoservei

Les dades més significatives dels terminals autoservei són les següents:

- 9.597 caixers automàtics.
- 250 operacions financeres diferents.
- 15 idiomes.
- 594 milions d'operacions.

CaixaBank va iniciar el 2012 la instal·lació dels primers caixers amb tecnologia *contactless*, i el 2013 ja estan disponibles a tot Espanya més de 700 unitats que permeten obtenir diners només apropant una targeta *contactless* o un telèfon mòbil al caixer. Com a fet destacat d'aquest any, amb l'ajuda i els suggeriments de més de 300 clients, s'ha creat un nou Llibre d'Estil del caixer, amb una navegació personalitzada, basada en les operacions favorites dels clients i que s'inspira en la navegació amb les tauletes. També s'ha dut a terme una nova experiència de senyalització de caixers «Hello, this is your ATM», i s'han personalitzat per a no residents més de 130 caixers a Barcelona i altres zones turístiques de tot el país.

13. Obra social: més diferencial i necessària que mai

CaixaBank és el banc a través del qual "la Caixa" exerceix la seva activitat com a entitat de crèdit de manera indirecta i és el propietari dels 64,37% del capital social.

Grup CaixaBank comparteix amb "la Caixa" el compromís amb les persones i l'entorn, amb la voluntat de crear valor per als seus Accionistes i de fer una decidida aportació a la societat en general.

El compromís de "la Caixa" amb les necessitats de la societat en la qual exerceix l'activitat financera i amb el benestar de les persones, un dels trets més definitoris des del seu naixement el 1904, adquireix una dimensió més important i més diferencial que mai en les circumstàncies actuals.

Malgrat les dificultats, "la Caixa" mantindrà el pressupost de la seva Obra Social durant 2014 en 500 milions d'euros, la mateixa xifra pressupostada en els 6 anys precedents. Aquesta quantitat torna a situar l'Obra Social "la Caixa" com la primera fundació privada d'Espanya i una de les més importants del món.

En aquest sentit, el 67,0% del pressupost (334,9 milions d'euros) es destinarà al desenvolupament de programes socials i assistencials. Els programes de Ciència, Recerca i Medi ambient suposaran el 13,2% (66,1 milions), l'apartat cultural acapararà el 12,9% de la inversió (64,3 milions) i el suport a l'educació i la formació, el 6,9% (34,7 milions d'euros).

La resposta a les problemàtiques socials més urgents i l'atenció a les persones més vulnerables continuaran sent prioritats fonamentals. Amb l'eficiència com a principi d'actuació bàsica, l'Obra Social manté com a objectiu donar resposta als grans reptes de la nostra societat: l'equitat (el foment de la igualtat d'oportunitats, especialment a favor dels col·lectius més desfavorits); la longevitat (l'envelliment actiu i saludable i la plena participació de la gent gran en la nostra societat); la gestió de la diversitat (especialment en el terreny de la interculturalitat) i la sostenibilitat (entesa com el desenvolupament socioeconòmic perdurable).

Sobre aquesta base, la creació d'oportunitats laborals, la lluita contra la marginació, l'accés a un habitatge digne de persones i famílies amb dificultats i l'envelliment actiu i saludable mantenen la condició de línies d'actuació estratègiques per a l'Obra Social "la Caixa". L'atenció a persones amb malalties avançades i el suport a l'educació i a la investigació seran altres dels objectius davant els quals l'Obra Social redoblarà esforços durant aquest exercici.

Unes prioritats que ratifiquen la feina que s'ha dut a terme el 2013, les principals magnituds de la qual es detallen a continuació:

A l'apartat de la promoció de l'ocupació, el programa Incorpora ha facilitat 14.638 contractacions (4.134 més que el 2012, malgrat el context) i ja són 67.771 les oportunitats laborals generades per l'Obra Social en gairebé 26.800 empreses des de la posada en marxa del projecte el 2006.

CaixaProinfància, el programa d'atenció a la infància en situació de pobresa i exclusió social, ha comptat amb una inversió de 43,5 milions d'euros el 2013. En el marc d'aquest projecte, des del 2007, l'Obra Social treballa per trencar el cercle de la pobresa hereditària, fi al qual ja ha dedicat prop de 350 milions d'euros i del qual s'han beneficiat 222.167 nens i els seus familiars a les dotze ciutats més poblades d'Espanya i les seves àrees metropolitanes. L'exercici passat, el nombre de nens i nenes beneficiaris directes del programa va pujar a 58.242 (pels 56.941 atesos el 2012). La creació de la Fundació de l'Esperança, que aglutina els projectes de l'Obra Social per a la lluita contra l'exclusió, fa un pas més en aquesta direcció. A través d'aquesta, a més, l'entitat inicia la seva acció social directa mitjançant un nou centre ubicat al carrer Palma de Sant Just a Barcelona.

Amb l'objectiu de garantir l'accés a una llar a persones amb dificultats, l'Obra Social va posar en marxa el 2004 el programa «Habitatge Assequible», dirigit a joves, gent gran i famílies amb rendes de lloguer sensiblement inferiors a les de protecció oficial. A aquest projecte es va sumar anys després la iniciativa «Lloguer Solidari», en el marc de la qual l'Obra Social disposa d'habitatges per un preu d'entre 85 i 150 euros per a persones amb uns ingressos inferiors a 18.600 euros anuals. La suma dels habitatges socials s'eleva en aquests moments a més de 18.000 pisos.

El foment de l'envelliment actiu i la plena integració de la gent gran a la societat (a través del nou projecte Gent 3.0, que ha comptat amb 734.000 beneficiaris el 2013); l'atenció als qui pateixen malalties avançades i els seus familiars (13.592 pacients han rebut ajuda per morir en pau i amb dignitat el 2013); la reinserció social i professional de reclusos a la part final de la seva condemna; el suport a les dones víctimes de la violència domèstica (1.364 víctimes ateses); el suport i la promoció del voluntariat (500 tones d'aliments recollides a favor de la Creu Roja); i el foment de la cohesió social i de la convivència en àrees metropolitanes amb una elevada diversitat intercultural; també van acaparar els esforços de l'Obra Social l'any passat.

El desenvolupament de programes propis s'ha completat amb el suport, a través de les Convocatòries d'Ajudes a Projectes Socials, a 898 iniciatives impulsades per entitats sense ànim de lucre de tot Espanya a favor de col·lectius en situació de vulnerabilitat. I amb les més de 21.700 accions recolzades per la xarxa d'oficines de "la Caixa" per atendre les necessitats més properes en els seus territoris d'actuació a través de l'Obra Social descentralitzada.

Més enllà de les nostres fronteres, "la Caixa" continua orientant els seus esforços a la vacunació infantil en països en vies de desenvolupament (2 milions de nens immunitzats des de l'inici del programa); al desenvolupament econòmic sostenible a través de 74 projectes vigents en 29 països; i, de manera molt especial, envers l'atenció a les víctimes d'emergències, com les del tifó Haiyan, a les Filipines, a favor de les quals l'Obra Social "la Caixa" ha recaptat 760.000 euros que seran gestionats per Unicef.

En l'àmbit educatiu, eduCaixa posa de manifest el decidit suport de l'Entitat a la formació d'alumnes de 3 a 18 anys, i al treball de professors i associacions de mares i pares d'alumnes. 1,7 milions d'alumnes (600.000 més que el 2013) han participat en les iniciatives educatives impulsades per l'Obra Social l'any passat a gairebé 7.000 escoles de tot Espanya. L'impuls de l'emprenedoria a les escoles és un dels eixos vertebradors d'aquest compromís.

El lliurament de 184 beques per cursar estudis de postgrau a universitats espanyoles i a l'estranger i els Doctorns als centres d'investigació espanyols distingits amb el segell d'excel·lència Severo Ochoa ratifiquen aquest objectiu. En el capítol de la reflexió acadèmica, l'Obra Social ha presentat el 2013 el volum *El dèficit de la natalitat a Europa*, inclòs a la Col·lecció d'Estudis Socials. L'informe demostra que Espanya és a la cua d'Europa en natalitat, amb 1,3 fills per dona de mitjana.

Dins del capítol mediambiental, l'Obra Social ha intensificat els seus esforços per a la conservació i millora dels espais naturals de tot Espanya. Durant el 2013, s'han impulsat 265 projectes que, a més, han prioritzat la contractació de persones en risc d'exclusió per al desenvolupament de les accions de preservació. 1.511 beneficiaris han trobat feina en el desenvolupament d'aquestes el 2013 (11.272 en total des de 2005).

I en el de la recerca, l'Obra Social ha continuat impulsant l'avenç del coneixement en àmbits universitaris (programa RecerCaixa), així com al voltant de la sida (irsiCaixa), el càncer (Unitat de Teràpia Molecular "la Caixa" a l'Hospital de la Vall d'Hebron), la cirurgia endoscòpica digestiva (Centre Wider) i les malalties neurodegeneratives (juntament amb el CSIC i en el marc del Projecte BarcelonaBeta) o cardiovasculars (CNIC), entre d'altres.

La divulgació de la cultura com a eina per al creixement de les persones és un altre dels eixos bàsics de l'Obra Social. En aquest terreny, i dins la política de grans aliances amb les millors institucions del món, "la Caixa" va renovar el 2013 el seu acord amb el Museu del Prado, fruit del qual la pinacoteca disposa d'un nou pavelló per acollir les activitats escolars, i va segellar una nova aliança estratègica amb la Fira de Barcelona, el MNAC i les institucions públiques per impulsar la Muntanya dels Museus, a Montjuïc.

Entre les mostres organitzades per l'Obra Social que han comptat amb el suport massiu del públic durant l'any passat hi ha hagut les dedicades al llegat cinematogràfic de George Méliès; a l'obra del pintor impressionista Camille Pissarro; a la dedicada a la civilització de Mesopotàmia, Abans del diluvi; a l'exposició al voltant de la fascinació de l'art japonès; o a les escultures de Henry Moore, exhibides en el marc del projecte Art al carrer.

El suport a la Fundació Art i Mecenatge, els concerts participatius d'*El Messies*, la programació de conferències i humanitats (entre les quals han destacat les de Mario Vargas Llosa o Jane Goodall), l'impuls a la Col·lecció Biblioteca Clàssica editada per la RAE –amb nous títols com les *Novelas ejemplares* de Cervantes o la *Poesia* de Fray Luis de León– i les ajudes a projectes culturals d'impacte social aprofundeixen en el compromís de l'Obra Social en aquest àmbit.

En total, 3,0 milions de visitants van donar suport el 2013 a la programació i a les propostes dels centres CaixaForum i Museus de la Ciència CosmoCaixa, concebudes totes amb l'objectiu d'apropar el coneixement a públics de totes les edats i nivells de formació.

En definitiva, un any intens i exigent en el qual la recerca de l'eficiència ha estat una constant per a l'Obra Social "la Caixa" amb l'objectiu d'aprofundir en la raó de ser de l'entitat i el compromís amb les persones i amb l'avenç de la societat.

14. Perspectives 2014 i evolució previsible del grup CaixaBank

14.1. Perspectives per a l'exercici 2014

El balanç global de l'any que deixem enrere és positiu. El 2013, les economies desenvolupades van mostrar clars signes de millora que, en el cas de l'Eurozona, han anat acompanyats d'una reducció de les tensions en els mercats de deute perifèric. L'any 2014 comença amb una tendència més positiva. Les millores en els indicadors de conjuntura donen suport a un exercici en què l'activitat econòmica global seguirà guanyant empena.

Aquest escenari es fonamenta, principalment, en tres factors. En primer lloc, en la millora de les condicions macroeconòmiques, de forma sòlida als EUA i el Japó, temptativa en les economies emergents i incipient a l'Eurozona. En aquest últim cas, el ritme de recuperació econòmica presenta diferències significatives: Alemanya es reafirma com a motor econòmic mentre que França i Itàlia no acaben d'encarrilar el camí de creixement sostingut. Per la seva banda, els països perifèrics seguiran sumant-se al procés de recuperació a mesura que assenten el seu procés de consolidació fiscal i de correcció dels desequilibris macroeconòmics.

El segon factor que donarà suport al major dinamisme de 2014 és la recuperació de la confiança. Aquesta respon a la reducció de múltiples riscos que han suposat, fins al moment, serioses amenaces per a l'estabilitat financera global (crisi de l'Eurozona, inici del *tapering*, disputa fiscal als EUA, sortida de capitals dels emergents, etc.). Finalment, encara que no per això menys important, les polítiques monetàries ultralaxes del bloc de països desenvolupats seguiran afavorint el creixement econòmic.

En clau financera, aquest marc econòmic és favorable per continuar avançant cap a la Unió Bancària a nivell europeu. Els acords assolits l'any passat (respecte a la creació del Mecanisme Únic de Supervisió i del Mecanisme Únic de Resolució) començaran a veure's reflectits el 2014 amb la supervisió directa, per part del BCE, dels 130 principals bancs de la zona de l'euro. Aquest procés ha d'augmentar la confiança en un sector afectat per les tensions financeres dels últims anys i ajudar a reduir la fragmentació financera entre els països de la perifèria i el nucli, un ingredient fonamental perquè el crèdit guanyi fluïdesa.

En aquest marc, les previsions centrals de creixement del PIB per a 2014 apunten a nivells cada vegada més satisfactoris per als països desenvolupats (2,9% per als EUA, 1,0% per a l'Eurozona i 1% per a Espanya) i estabilitzades per als emergents (7,6% per a la Xina, 3,4% a Mèxic o 2,8% per al Brasil).

Tanmateix, hi ha riscos lligats a la gestió de la política econòmica que poden allunyar-nos d'aquestes xifres. D'una banda, encara que la normalització monetària als Estats Units permetrà refredar certs signes de sobreescalfament en els mercats de bons nord-americans, no es poden descartar efectes sobre el sentiment dels inversors que podrien propiciar repunts bruscos en els tipus d'interès. Com ja es va observar el 2013, els principals damnificats serien els països emergents amb elevats desequilibris externs i dependència de capital forà. D'altra banda, hi ha la possibilitat que la divergència entre els patrons de creixement a l'Eurozona generi tensions al voltant del moment en què s'haurà de començar a moderar la política monetària expansiva i amb quina intensitat.

Pel que fa a Espanya, el 2014 es perfila com un any clau per apuntalar els pilars que han de donar suport al futur creixement de l'economia. En aquest sentit, la tendència observada durant els últims mesos convida a l'optimisme. L'impuls de la demanda interna seguirà contribuint positivament al creixement del PIB. Sens dubte, la millora gradual del mercat laboral, que el 2014 començarà a generar ocupació, impulsarà aquesta empena més gran. A més, en la mesura en què la recuperació de l'Eurozona es vagi consolidant i s'aclareixin els dubtes sobre els països emergents, el sector exterior recuperarà el protagonisme dels últims anys.

El procés de consolidació fiscal es veurà aplanat per dos factors: el ritme de creixement més gran de l'economia espanyola el 2014, que augmentarà la recaptació impositiva i reduirà algunes partides de despesa pública, i el menor ritme d'ajust exigint per a aquest any. Està previst que, el 2014, el Govern mantingui l'esperit reformador de l'últim any amb noves mesures pel que fa al sistema fiscal, l'energètic i les administracions públiques. Tot això mantindrà el creixent interès inversor en deute espanyol i reduirà les pressions sobre la prima de risc espanyola.

Aquesta millora en els mercats de deute és aprofitada pel sistema financer espanyol per reobrir els diferents canals de finançament i reduir, d'aquesta manera, la seva dependència del finançament de l'Eurosistema (l'apell·lació al BCE es va reduir al voltant de 100.000 milions d'euros el 2013). L'accés al finançament majorista s'ha consolidat a mesura que avançava el programa d'assistència financera per part del Mecanisme Europeu d'Estabilitat. Aquest ha permès sanejar els balanços d'aquelles entitats amb més dificultats i revisar el marc de regulació i supervisió del sector.

Amb vista al 2014, la confiança en el sistema bancari seguirà refermant-se. Això es veurà reforçat per la supervisió directa, per part del BCE, de les principals entitats espanyoles, que hauran de superar un procés de revisió de qualitat dels balanços i un test de resistència davant un escenari advers. La millora de l'activitat econòmica, que es traduirà en un canvi de tendència tant de la taxa de morositat com de la concessió de crèdit nou, també contribuirà en aquesta direcció.

Tanmateix, els reptes del sistema financer per al 2014 no són gens menyspreables. La rendibilitat del sector bancari seguirà veient-se pressionada pel procés de despalanquejament del sector privat, així com pels baixos tipus d'interès. A això s'hi sumen les pressions per millorar la solvència i la liquiditat i anticipar els requisits de Basilea III. En aquest entorn, el sistema bancari espanyol continuarà el seu procés de consolidació i reestructuració amb l'objectiu d'assolir un nivell de rendibilitat sostenible a mitjà termini.

Un procés en què CaixaBank seguirà sent una entitat de referència durant 2014. En aquest sentit, les magnituds financeres de l'entitat reflecteixen una reforçada qualitat creditícia, una posició de liquiditat en nivells rècord i una ràtio de capital sòlida. Un marc favorable per mantenir-se, el 2014, com l'entitat líder del negoci minorista a Espanya.

En definitiva, les perspectives per a 2014 són optimistes. El creixement de l'economia espanyola seguirà guanyant tracció aquest any. Tanmateix, la consolidació d'un camí de creixement confortable exigirà nous esforços. En aquest sentit, és imprescindible que continuïn els avenços reformadors que millorin la competitivitat de l'economia.

14.2. Evolució del Grup CaixaBank

Així com l'exercici 2013 ha implicat la consolidació del lideratge en banca minorista, la consecució dels plans de reestructuració i d'extracció de sinergies després de les integracions de Banca Cívica i Banco de Valencia, l'increment del *free float* i de la liquiditat, i el reforç de la fortalesa financera, amb la solvència com a prioritat, s'espera que l'exercici 2014 sigui una transició cap a una millora de la rendibilitat, basada en:

- Uns guanys sostinguts en quotes de mercat.
- Unes millors perspectives per al marge d'interessos, motivades per la reducció dels diferencials dels dipòsits a termini, una evolució cap a una repreciaió positiva en la cartera hipotecària i menys costos de finançament majorista.
- Un estricte control dels costos.
- La possible generació de sinergies d'ingressos, gràcies als 13,6 milions de clients.
- Potencials superiors retorns de la cartera de participades, si la recuperació de les dades macroeconòmiques es van confirmant i milloren els resultats de les nostres participades.
- El nivell de cost del risc dependrà en gran mesura de l'evolució macroeconòmica durant l'exercici.

El Grup seguirà prioritant les seves fortaleses en capital i liquiditat. D'altra banda, en l'exercici 2014, un dels principals aspectes a considerar per al Grup CaixaBank, igual que les grans entitats financeres europees, és el nou marc regulador europeu, que comporta la supervisió única dels grans grups d'entitats financeres pel Banc Central Europeu. Això suposarà en l'exercici 2014 haver d'abordar l'avaluació dels riscos, la revisió de la qualitat dels actius (AQR) i l'*stress test* que durà a terme el nou supervisor.

15. Fets posteriors

Venda de la participació a Bolsas y Mercados Españoles

Amb data 16 de gener de 2014 s'ha dut a terme la col·locació accelerada de 4.189.139 accions de la societat Bolsas y Mercados Españoles, Sociedad Holding de Mercados y Sistemas Financieros, SA (BME) representatives d'aproximadament un 5,01% del seu capital social, la totalitat de la participació que CaixaBank mantenia a BME. La col·locació s'ha efectuat en la seva totalitat entre inversors institucionals i/o qualificats. L'import de l'operació ha pujat a 124 milions d'euros. La plusvàlua consolidada abans d'impostos generada puja a 47 milions d'euros.

16. Informe de govern corporatiu corresponent a l'exercici 2013

La Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base en la normativa de la Unió Europea, va donar una nova redacció a l'article 49 del Codi de Comerç, que regula el contingut mínim de l'Informe de Gestió. Sobre la base d'aquesta regulació, CaixaBank inclou en una secció separada de l'Informe de Gestió el seu Informe de Govern Corporatiu anual.

A continuació es presenta una edició maquetada del text íntegre de l'Informe Anual de Govern Corporatiu de CaixaBank corresponent a l'exercici 2013, que ha aprovat el Consell d'Administració de CaixaBank el 27 de febrer de 2014. L'informe original, elaborat d'acord amb el format i la normativa vigent, està disponible a la pàgina web www.caixabank.com i a la de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU
SOCIETATS ANÒNIMES COTITZADES

Dades identificatives de l'emissor

DATA FI DE L'EXERCICI: 31-12-2013
CIF: A-08663619

Denominació Social
CAIXABANK, SA

Informe anual de govern corporatiu de les societats anònimes cotitzades

A. Estructura de la propietat

A.1. Completi el quadre següent sobre el capital social de la Societat:

DATA D'ÚLTIMA MODIFICACIÓ	CAPITAL SOCIAL (€)	NOMBRE D'ACCIONS	NOMBRE DE DRETS DE VOT
16-12-2013	4.956.284.390	4.956.284.390	4.956.284.390

Indiqui si hi ha diferents classes d'accions amb diferents drets associats:

SÍ NO

CLASSE	NOMBRE D'ACCIONS	NOMINAL UNITARI	NOMBRE UNITARI DE DRETS DE VOT	DRETS DIFERENTS

A.2. Detalli els titulars directes i indirectes de participacions significatives, de la seva Societat a la data de tancament de l'exercici, excepte els Consellers:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA	NOMBRE DE DRETS DE VOT DIRECTES	DRETS DE VOT INDIRECTES		% SOBRE EL TOTAL DE DRETS DE VOT
		TITULAR DIRECTE DE LA PARTICIPACIÓ	NOMBRE DE DRETS DE VOT	
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	3.186.068.875	-	-	64,283

Indiqui els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA	DATA DE L'OPERACIÓ	DESCRIPCIÓ DE L'OPERACIÓ
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	14-11-2013	S'ha baixat del 70% del capital social

A.3. Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la Societat que tinguin drets de vot de les accions de la Societat:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	NOMBRE DE DRETS DE VOT DIRECTES	DRETS DE VOT INDIRECTES		% SOBRE EL TOTAL DE DRETS DE VOT
		TITULAR DIRECTE DE LA PARTICIPACIÓ	NOMBRE DE DRETS DE VOT	
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	675.745		0	0,014%
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	376.997		0	0,008%
SRA. EVA AURÍN PARDO	1.290		0	0,000%
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	3.775		0	0,000%
FUNDACIÓN CAJA NAVARRA	52.200.000		0	1,053%
FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO	50.015.625		0	1,009%
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	8.235		0	0,000%
SRA. SUSANA GALLARDO TORREDEDIA	0		61.592	0,001%
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	0		1.447.205	0,029%
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	1.068		0	0,000%
SR. DAVID K. P. LI	0		0	0,000%
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	814		0	0,000%
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	21.560		0	0,000%
SR. ALAIN MINC	11.762		0	0,000%
SR. JOHN S. REED	11.427		0	0,000%
SR. LEOPOLDO RODÉS CASTAÑÉ	11.407		0	0,000%
SR. JUAN ROSELL LASTORTRAS	0		38.525	0,001%
SR. FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	3.046		0	0,000%
% total de drets de vot en poder del Consell d'Administració				2,116%

Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la Societat que tinguin drets sobre accions de la Societat:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	NOMBRE DE DRETS DIRECTES	DRETS INDIRECTES			% SOBRE EL TOTAL DE DRETS DE VOT
		TITULAR DIRECTE	NOMBRE DE DRETS DE VOT	NOMBRE D'ACCIONS EQUIVALENTS	

A.4. Indiqui, si escau, les relacions de caire familiar, comercial, contractual o societari que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, en la mesura en què siguin conegudes per la Societat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o trànsit comercial ordinari:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL RELACIONATS	TIPUS DE RELACIÓ	BREU DESCRIPCIÓ

A.5. Indiqui, si escau, les relacions de caire comercial, contractual o societari que hi hagi entre els titulars de participacions significatives i la Societat i/o el seu Grup, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o trànsit comercial ordinari:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL RELACIONATS	TIPUS DE RELACIÓ	BREU DESCRIPCIÓ
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	COMERCIAL, CONTRACTUAL I SOCIETÀRIA	CaixaBank, SA és el banc per mitjà del qual Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", exerceix la seva activitat financera de manera indirecta i, per tant, integra el Grup de societats controlades per "la Caixa", d'aquí la seva relació societària. Així mateix, mantenen relacions comercials i contractuals dins del gir i trànsit comercial ordinari, que es regeixen pels principis reguladors que estan recollits en el Protocol Intern de Relacions entre CaixaBank i "la Caixa" comunicat a la CNMV l'1 de juliol de 2011. Arran de la fusió de CaixaBank per absorció de Banca Cívica i com a conseqüència de la transmissió de l'activitat del Mont de Pietat a CaixaBank, "la Caixa" i CaixaBank van acordar modificar el Protocol Intern de Relacions subscrit l'1 de juliol de 2011, per tal de suprimir la referència a l'excepció del Mont de Pietat a l'exercici indirecte, i van comunicar aquesta modificació a la CNMV l'1 d'agost de 2012.

A.6. Indiqui si han estat comunicats a la Societat pactes parasocials que l'afectin segons el que estableixen els articles 530 i 531 de la Llei de Societats de Capital. Si escau, descriu'ls breument i relacioni els Accionistes vinculats pel Pacte:

SÍ NO

INTERVINENTS DEL PACTE PARASOCIAL	% DE CAPITAL SOCIAL AFECTAT	BREU DESCRIPCIÓ DEL PACTE
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA" CAJA DE AHORROS MUNICIPAL DE BURGOS FUNDACIÓN CAJA NAVARRA CAJA GENERAL DE AHORROS DE CANARIAS FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO	80,597	Arran de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (d'ara endavant) i Caja Navarra (actualment Fundació Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundació de Caràcter Especial Monte San Fernando), Caja Canarias i Caja de Burgos («les Caixes», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes, que té per objecte regular les relacions de «les Caixes» i "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació així com amb CaixaBank, per tal de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a "la Caixa". Així mateix, es va pactar el compromís de "la Caixa" de votar a favor del nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Caixes» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Caixes» van assumir un compromís de no disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Caixes en primer lloc i subsidiàriament de "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Caixes» vulgui transmetre tota o una part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no disposició.

Indiqui si la Societat sap si hi ha accions concertades entre els seus Accionistes. Si escau, descrigui-les breument:

SÍ

NO

INTERVENENTS ACCIÓ CONCERTADA	% DE CAPITAL SOCIAL AFECTAT	BREU DESCRIPCIÓ DEL CONCERT

En cas que durant l'exercici s'hagi produït alguna modificació o ruptura d'aquests pactes o acords o accions concertades, indiqui-ho de manera expressa:

A.7. Indiqui si hi ha alguna persona física o jurídica que exerceixi o pugui exercir el control sobre la Societat d'acord amb l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors. Si escau, identifiqui-la:

SÍ

NO

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"

OBSERVACIONS

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", és l'Accionista de control de CaixaBank, en els termes de l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors. CaixaBank és el banc per mitjà del qual "la Caixa" exerceix la seva activitat financera de manera indirecta i, per tant, integra el Grup de societats controlades per "la Caixa".

Per tal de reforçar la transparència i el bon govern de la Societat i en línia amb la recomanació segona del Codi Unificat de Bon Govern, CaixaBank i "la Caixa", com a Accionista de control de la primera, van subscriure un Protocol Intern de Relacions. El Protocol inicial signat amb motiu de la sortida a borsa de la Societat (anteriorment denominada Critería CaixaCorp) va ser substituït per un nou Protocol, signat arran de les operacions de reorganització del Grup "la Caixa" a conseqüència de les quals CaixaBank ha esdevingut el banc per mitjà del qual "la Caixa" exerceix la seva activitat financera de forma indirecta. Posteriorment, arran de la fusió de CaixaBank per absorció de Banca Cívica i com a conseqüència de la transmissió de l'activitat del Mont de Pietat a CaixaBank, el Protocol va ser modificat via Acord de Novació per tal de suprimir la referència a l'excepció del Mont de Pietat a l'exercici indirecte.

El Protocol té com a objecte principalment: desenvolupar els principis bàsics que regeixen les relacions entre "la Caixa" i CaixaBank, delimitar les principals àrees d'activitat de CaixaBank, tenint en compte que CaixaBank és l'instrument per a l'exercici indirecte de l'activitat financera de "la Caixa", definir els paràmetres generals que governen les eventuais relacions de negoci o de serveis que CaixaBank i el seu Grup tenen amb "la Caixa" i les altres societats del Grup "la Caixa", així com regular el flux d'informació adequat que permet a "la Caixa" i a CaixaBank l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant del Banc d'Espanya, la CNMV i altres organismes reguladors.

A.8. Completi els quadres següents sobre l'autocartera de la Societat:

A data de tancament de l'exercici:

NOMBRE D'ACCIONS DIRECTES	NOMBRE D'ACCIONS INDIRECTES (*)	% TOTAL SOBRE CAPITAL SOCIAL
2.190.809	–	0,044

(*) A través de:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL TITULAR DIRECTE DE LA PARTICIPACIÓ	NOMBRE D'ACCIONS DIRECTES
Total	

Detalli les variacions significatives, d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1362/2007, dutes a terme durant l'exercici:

DATA DE COMUNICACIÓ	TOTAL D'ACCIONS DIRECTES ADQUIRIDES	TOTAL D'ACCIONS INDIRECTES ADQUIRIDES	% TOTAL SOBRE CAPITAL SOCIAL
07/01/2013	447.610	0	0,847
04/04/2013	40.893.457	0	1,201
10/04/2013	1.631.281	0	1,187
04/07/2013	31.340.938	0	0,756
21/08/2013	26.515.481	0	0,301
22/10/2013	35.603.715	0	0,474
16/12/2013	33.948.532	0	0,057

A.9. Detalli les condicions i el termini del mandat vigent de la Junta d'Accionistes al Consell d'Administració per emetre, recomprar o transmetre accions pròpies.

Continua vigent el mandat de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 19 d'abril de 2012 que va deixar sense efecte, en la part no utilitzada, l'autorització acordada per la Junta General Ordinària celebrada el 12 de maig de 2011, i va concedir una nova autorització al Consell d'Administració de la Societat, per un termini de cinc anys des de l'adopció de l'acord el 19 d'abril de 2012, per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies tant directament com indirectament a través de les seves societats dominades, així com per a l'alienació, amortització o aplicació d'aquelles als sistemes retributius establerts en el paràgraf 30, apartat a) de l'article 146 de la Llei de Societats de Capital, en els termes següents:

- (a) l'adquisició es podrà fer a títol de compravenda, permuta o dació en pagament, en una o diverses vegades, sempre que el valor nominal de les accions adquirides, sumat al de les que ja posseeixi la Societat, no excedeixi el 10% del capital subscrit.
- (b) el preu o contravalor serà el preu de tancament de les accions de la Societat en el Mercat Continu del dia immediatament anterior a l'adquisició, amb una variació, a l'alça o a la baixa, del 15%.

Als efectes previstos en el paràgraf segon de l'apartat a) de l'article 146.1 de la Llei de Societats de Capital, es va acordar atorgar autorització expressa per a l'adquisició d'accions de la Societat per part de qualsevol de les societats dominades en els mateixos termes resultants de l'acord adoptat.

Així mateix, el Consell va quedar facultat per delegar aquesta autorització en la persona o persones que cregui convenient.

A.10. Indiqui si hi ha qualsevol restricció a la transmissibilitat de valors i/o qualsevol restricció al dret de vot. En particular, cal comunicar si hi ha qualsevol tipus de restriccions que puguin dificultar la presa de control de la Societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

SÍ NO

DESCRIPCIÓ DE LES RESTRICCIONS

A.11. Indiqui si la Junta General ha acordat adoptar mesures de neutralització davant d'una oferta pública d'adquisició en virtut del que disposa la Llei 6/2007.

SÍ NO

Si escau, expliqui les mesures aprovades i els termes en què es produirà la ineficiència de les restriccions:

A.12. Indiqui si la Societat ha emès valors que no es negocien en un mercat regulat comunitari.

SÍ NO

Si escau, indiqui les diferents classes d'accions i, per a cada classe d'accions, els drets i les obligacions que confereixi.

B. Junta General

B.1. Indiqui i, si escau, detalli si hi ha diferències amb el règim de mínims previst a la Llei de Societats de Capital (LSC) respecte al quòrum de constitució de la Junta General.

SÍ NO

% DE QUÒRUM DIFERENT DE
L'ESTABLERT A L'ART. 193 LSC PER A
SUPÒSITS GENERALS

% DE QUÒRUM DIFERENT DE
L'ESTABLERT A L'ART. 194 LSC PER ALS
SUPÒSITS ESPECIALS DE L'ART. 194 LSC

Quòrum exigít en 1a convocatòria

Quòrum exigít en 2a convocatòria

DESCRIPCIÓ DE LES DIFERÈNCIES

B.2. Indiqui i, si escau, detalli si hi ha diferències amb el règim previst a la Llei de Societats de Capital (LSC) per a l'adopció d'acords socials:SÍ NO

Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSC.

	MAJORIA REFORÇADA DIFERENT DE L'ESTABLERTA A L'ARTICLE 201.2 LSC PER ALS SUPÒSITS DEL 194.1 LSC	ALTRES SUPÒSITS DE MAJORIA REFORÇADA
% establert per l'Entitat per a l'adopció d'acords		
DESCRIGUI LES DIFERÈNCIES		

B.3. Indiqui les normes aplicables a la modificació dels Estatuts de la Societat. En particular, cal comunicar les majories previstes per a la modificació dels Estatuts, i també, si escau, les normes previstes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts.

Respecte de la modificació dels Estatuts, la regulació societària de CaixaBank té previstos bàsicament els mateixos límits i condicions establerts a la Llei de Societats de Capital.

Respecte de les normes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts s'aplica el que disposa la Llei de Societats de Capital.

Així mateix, per la seva condició d'entitat de crèdit, i d'acord amb el que s'estableix a l'article 8.1 del Reial Decret 1245/1995, de 14 de juliol, la modificació dels Estatuts Socials de CaixaBank està subjecta al procediment d'autorització i registre establert en aquesta regulació. Sens perjudici de les línies anteriors, cal dir que certes modificacions (entre d'altres, el canvi de domicili social dins del territori nacional o l'augment de capital social) no estan subjectes al procediment d'autorització, tot i que en tot cas han de ser comunicades al Banc d'Espanya.

B.4. Indiqui les dades d'assistència a les Juntes Generals celebrades en l'exercici a què es refereix aquest informe i les de l'exercici anterior:

DATA JUNTA GENERAL	DADES D'ASSISTÈNCIA				
	% DE PRESENCIA FÍSICA	% EN REPRESENTACIÓ	DADES D'ASSISTÈNCIA		
			VOT ELECTRÒNIC	ALTRES	TOTAL
25/04/2013	72,798	4,056	0,026	0,077	76,957

B.5. Indiqui si hi ha alguna restricció estatutària que estableixi un nombre mínim d'accions necessàries per assistir a la Junta General:

SÍ NO

Nombre d'accions necessàries per assistir a la Junta General

1.000

B.6. Indiqui si s'ha acordat que determinades decisions que comportin una modificació estructural de la Societat («filialització», compravenda d'actius operatius essencials, operacions equivalents a la liquidació de la Societat...) han de ser sotmeses a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes, encara que no ho exigeixin de manera expressa les Lleis Mercantils.

SÍ NO

B.7 Indiqui l'adreça i la forma d'accés al web de la Societat a la informació sobre govern corporatiu i altra informació sobre les Juntes Generals que s'hagi de posar a disposició dels Accionistes a través del web de la Societat.

La informació sobre govern corporatiu de CaixaBank està disponible en el web corporatiu de la Societat (www.CaixaBank.com) a l'apartat d'«Informació per a Accionistes i Inversors», subapartat de «Govern Corporatiu», a través de l'adreça web següent: http://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobierno corporativo_es.html En el cas de la informació específica sobre les Juntes Generals, es pot trobar a través d'un enllaç individualment identificat «Junta General d'Accionistes», en el subapartat de «Govern Corporatiu», i s'hi pot accedir a través de l'adreça web següent: http://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo/juntageneralaccionistas_es.html

Així mateix, cal dir que amb motiu de la Convocatòria d'una Junta General, s'habilita temporalment a la pàgina inicial del web de CaixaBank un bàner específic i destacat que dona accés directe a la informació per a la Junta convocada. I finalment, és important deixar constància de l'existència a la part inferior del web corporatiu de CaixaBank d'un apartat d'«Enllaços directes», entre els quals podem trobar l'enllaç «Junta General d'Accionistes», que permet l'accés directe a la informació de les Juntes Generals d'Accionistes de CaixaBank de manera permanent.

C. Estructura de l'administració de la societat

C.1. Consell d'Administració

C.1.1. Nombre màxim i mínim de Consellers previstos en els Estatuts Socials:

Nombre màxim de Consellers	22
Nombre mínim de Consellers	12

C.1.2. Completi el quadre següent amb els membres del Consell:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	REPRESENTANT	CÀRREC EN EL CONSELL	DATA PRIMER NOMENAMENT	DATA ÚLTIM NOMENAMENT	PROCEDIMENT D'ELECCIÓ
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	–	PRESIDENT	07-07-2000	19-05-2010	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	–	VICEPRESIDENT - CONSELLER DELEGAT	21-06-2007	19-04-2012	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. ALAIN MINC	–	CONSELLER	06-09-2007	06-09-2007	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. DAVID K. P. LI	–	CONSELLER	06-09-2007	06-09-2007	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SRA. EVA AURÍN PARDO	–	CONSELLER	26-06-2012	26-06-2012	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	–	CONSELLER	05-06-2008	05-06-2008	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
FUNDACIÓN CAJA NAVARRA	JUAN FRANCO PUEYO	CONSELLER	20-09-2012	25-04-2013	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO	GUILLERMO SIERRA MOLINA	CONSELLER	20-09-2012	25-04-2013	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	–	CONSELLER	02-05-2005	19-05-2010	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	–	CONSELLER	26-06-2012	26-06-2012	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JOHN S. REED	–	CONSELLER	03-11-2011	19-04-2012	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	–	CONSELLER	12-05-2011	12-05-2011	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. JUAN ROSELL LASTORTRAS	–	CONSELLER	06-09-2007	06-09-2007	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. LEOPOLDO RODÉS CASTAÑÉ	–	CONSELLER	30-07-2009	19-05-2010	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	–	CONSELLER	07-05-2009	19-05-2010	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	–	CONSELLER	26-06-2012	26-06-2012	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	–	CONSELLER	06-06-2003	05-06-2008	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
SRA. SUSANA GALLARDO TORREDEDIA	–	CONSELLER	06-09-2007	06-09-2007	VOTACIÓ EN JUNTA D'ACCIONISTES
Nombre total de Consellers					18

Indiqui els cessaments que s'hagin produït en el Consell d'Administració durant el període subjecte a informació:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	CONDICIÓ DEL CONSELLER EN EL MOMENT DEL CESSAMENT	DATA DE BAIXA
SRA. ISABEL ESTAPÉ TOUS	INDEPENDENT	12-12-2013

C.1.3. Completi els quadres següents sobre els membres del Consell i la seva diferent condició:

Consellers executius

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	COMISSIÓ QUE HA INFORMAT DEL SEU NOMENAMENT	CÀRREC EN L'ORGANIGRAMA DE LA SOCIETAT
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	VICEPRESIDENT I CONSELLER DELEGAT
Nombre total de Consellers executius		1
% sobre el total del Consell		5,55

Consellers externs dominicals

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	COMISSIÓ QUE HA INFORMAT DEL SEU NOMENAMENT	NOM O DENOMINACIÓ DE L'ACCIONISTA SIGNIFICATIU QUE REPRESENTA O QUE HA PROPOSAT EL SEU NOMENAMENT
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
FUNDACIÓN CAJA NAVARRA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	FUNDACIÓN CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO, CAJA CANARIAS I CAJA DE BURGOS
FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	FUNDACIÓN CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO, CAJA CANARIAS I CAJA DE BURGOS
SRA. EVA AURÍN PARDO	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SR. LEOPOLDO RODÉS CASTAÑÉ	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"
Nombre total de Consellers dominicals		11
% sobre el total del Consell		61,11

Consellers externs independents

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	PERFIL
SR. ALAIN MINC	Membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2007. És llicenciat per l'École des Mines de París i per l'École Nationale d'Administration (ENA) a París. El 1991 va fundar la seva pròpia firma de consultoria, AM Conseil. Ha estat President del Consell de Vigilància del diari <i>Le Monde</i>, Vicepresident de la Compagnie Industriale Riunite International i Director General de Cerus (Compagnies Européennes Réuniones). Així mateix, ha estat Inspector de Finances i Director Financer del grup industrial francès Saint-Gobain. Actualment és Conseller de Prisa i Direct Energie. Des del 1978 ha escrit més de 30 llibres, molts d'aquests <i>best-sellers</i>. Destaquen els següents: <i>Rapport sur l'informatisation de la société</i>; <i>La Machine égalitaire</i>; <i>Les vengeances des Nations</i>; <i>Le Nouveau Moyen-âge</i>; <i>Rapport sur la France de l'an 2000</i>; <i>www.capitalisme.fr</i>; <i>Épître à nos nouveaux maîtres (2003)</i>, <i>Les Prophètes du bonheur: histoire personnelle de la pensée économique (2004)</i>; <i>Ce monde qui vient (2004)</i>; <i>Le Crépuscule des petits dieux (2006)</i>; <i>Une sorte de Diable, les vies de John M. Keynes (2006)</i>; <i>Une histoire de France (2008)</i>, <i>Dix jours qui ébranleront le monde (2009)</i>, <i>Une histoire politique des intellectuels (2011)</i>; <i>Un petit coin de paradis, L'Âme des Nations (2012)</i>; <i>L'Homme aux deux visages (2013)</i>.
SR. FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	Membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2008. És professor d'Economia i Finances d'IESE Business School. Doctor en Economia per la Universitat de Califòrnia (Berkeley). Ha estat catedràtic d'Estudis Europeus a INSEAD el període 2001-2005; Director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica del Consell Superior d'Investigacions Científiques el període 1991-2001; i professor visitant a les universitats de Califòrnia (Berkeley), Harvard, Nova York (càtedra Rei Joan Carles I el 1999-2000) i Pennsilvània, així com a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Pompeu Fabra. Ha assessorat, entre altres institucions, el Banc Mundial, el Banc Interamericà de Desenvolupament, la Comissió Europea i empreses internacionals. També ha estat President de l'Associació Espanyola d'Economia, 2008; Vicepresident de l'Associació Espanyola d'Economia Energètica, 2006-2009. Actualment és Conseller d'Aula Escola Europea; membre de l'Acadèmia Europea de Ciències i Arts, i de l'Acadèmia Europaea; Research Fellow del CESifo i del Center for Economic Policy Research; Fellow de l'European Economic Association des del 2004 i de l'Econometric Society des del 1992. És també membre del CAREC (Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement) del Govern de Catalunya. El 2011 va ser nomenat Conseller Especial del Vicepresident de la UE i Comissari de Competència, Joaquín Almunia. Ha publicat nombrosos articles en revistes internacionals i ha dirigit la publicació de diversos llibres. Ha estat Premi Nacional «Rey Don Juan Carlos I» d'Investigació en Ciències Socials, 1988; Premi Societat Catalana d'Economia, 1996; Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya, 2002; i Premi Catalunya d'Economia, 2005; Premi IEF a l'excel·lència acadèmica en la carrera professional 2012; beneficiari de l'European Research Council Advanced Grant, 2009-2013, i Premi Rey Jaime I d'Economia, 2013.

Consellers externs independents

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	PERFIL
SR. JOHN S. REED	Membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2011. Es va criar a l'Argentina i el Brasil. Va cursar els estudis universitaris als Estats Units, on l'any 1961 es va llicenciar en Filosofia i Lletres i Ciències al Washington and Jefferson College i el Massachusetts Institute of Technology (MIT), gràcies a un programa de doble titulació. Va ser tinent del Cos d'Enginyers de l'Exèrcit dels Estats Units del 1962 al 1964, i posteriorment es va tornar a matricular en el MIT per cursar un màster en Ciències. Durant trenta-cinc anys, John Shepard Reed va treballar a Citibank/Citicorp i Citigroup, setze dels quals com a president. Es va jubilar el mes d'abril de l'any 2000. Del setembre del 2003 a l'abril del 2005 va tornar a treballar com a President de la Borsa de Nova York i actualment ocupa el càrrec de president de la Corporació del MIT. John Shepard Reed és membre del Consell d'Administració d'MDRC, el Museu Isabella Stewart Gardner i el NBER. Així mateix, és membre de la Junta de l'Acadèmia Americana de Lletres i Ciències i de la Societat Filosòfica Americana.
DOÑA SUSANA GALLARDO TORREDEDIA	Membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2007. Llicenciada en Politics and Economics (BSc degree) per l'Oxford Polytechnic (Oxford Brookes University, Regne Unit) i Banking and Finance al City of London Polytechnic. PADE IESE (curs 2007/2008). Durant la seva trajectòria professional ha fet stage i pràctiques en el First Interstate Bank of California, a Londres; ha estat operadora de la taula de diner del Banc d'Europa i assessora financera de REVELAM, SL. Actualment és membre del Consell d'Administració de Landon Grupo Corporativo, i membre del Comitè d'Inversions de Landon Grupo Corporativo. També és membre del Comitè del Family Business Advisory del Family Firm Institute. És Vicepresidenta de Pronovias. És membre del Global Advisory Board del Babson College (Massachusetts). A més, és Presidenta de la Fundación Bienvenido, membre del patronat de la Fundació Casa Teva. Membre del patronat de la Fundación Àrea i membre del patronat de la Fundació Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes.
Nombre total de Consellers independents	4
% total del Consell	22,222

Indiqui si algun Conseller qualificat d'independent percep de la Societat, o del seu mateix Grup, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, o manté o ha mantingut, durant l'últim exercici, una relació de negocis amb la Societat o amb qualsevol Societat del seu Grup, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagi mantingut aquesta relació.

sí

NO

Si escau, cal incloure una declaració motivada del Consell sobre les raons per les quals considera que aquest Conseller pot exercir les seves funcions en qualitat de conseller independent.

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	DESCRIPCIÓ DE LA RELACIÓ	DECLARACIÓ MOTIVADA
SR. ISABEL ESTAPÉ TOUS	PRESTACIÓ DE SERVEIS: Notari autoritzant d'Escripures atorgades per societats del Grup.	No és procedent, ja que no és Consellera a 31 de desembre de 2013.

Altres consellers externs

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	COMISSIÓ QUE HA COMUNICAT O PROPOSAT EL SEU NOMENAMENT	
SR. DAVID K. P. LI	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	
SR. JUAN ROSELL LASTORTRAS	COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS	
Nombre total d'altres Consellers externs		2
% total del Consell		11,111

Detalli els motius pels quals no es puguin considerar dominicals o independents i els seus vincles, ja sigui amb la Societat o els seus Directius, ja sigui amb els seus Accionistes:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	MOTIUS	SOCIETAT, DIRECTIU O ACCIONISTA AMB QUI MANTÉ EL VINCLE
SR. DAVID K. P. LI	David K. P. Li no és, ni tampoc no representa, cap Accionista amb dret a representació en el Consell d'Administració de CaixaBank, i per tant no pot ser considerat Conseller Dominical. Des del 6 de setembre del 2007, ja formava part del Consell d'Administració de CaixaBank (anteriorment denominada Critería CaixaCorp) amb caràcter de Conseller Independent. No obstant això, en atenció al compromís assumit en l'apartat 16.4 del fulllet d'OPV de Critería CaixaCorp, una vegada la participació de Critería CaixaCorp en The Bank of East Asia va superar el 5%, la Comissió de Nomenaments i Retribucions va procedir a revisar el seu caràcter d'independent i, en ocasió de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 5 de juny de 2008, es va canviar la seva condició de Conseller Independent a altre Conseller Extern.	THE BANK OF EAST ASIA, LIMITED
SR. JUAN ROSELL LASTORTRAS	Juan Rosell Lastortras no és, ni tampoc no representa, cap Accionista amb dret a representació en el Consell d'Administració de CaixaBank, i per tant no pot ser considerat Conseller Dominical. Des del 6 de setembre del 2007, ja formava part del Consell d'Administració de CaixaBank (anteriorment denominada Critería CaixaCorp) amb caràcter de Conseller Independent. No obstant això, atès el seu nomenament com a Conseller General en l'Assemblea de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", la Comissió de Nomenaments i Retribucions va procedir a revisar el seu caràcter d'independent i va proposar al Consell d'Administració de CaixaBank la modificació de la seva condició a altre Conseller Extern, així ho va acordar el Consell en la seva reunió del 26 de juny de 2012.	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"

Indiqui les variacions que, si escau, s'hagin produït durant el període en la tipologia de cada Conseller:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	DATA DEL CANVI	CONDICIÓ ANTERIOR	CONDICIÓ ACTUAL

C.1.4. Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de Conselleres durant els últims 4 exercicis, així com el caràcter d'aquestes Conselleres:

	NOMBRE DE CONSELLERES				% SOBRE EL TOTAL DE CONSELLERS DE CADA TIPOLOGIA			
	EXERCICI T	EXERCICI T-1	EXERCICI T-2	EXERCICI T-3	EXERCICI T	EXERCICI T-1	EXERCICI T-2	EXERCICI T-3
Executiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Dominical	3	3	2	2	27,27	27,27	22,22	25,00
Independent	1	2	2	2	25,00	40,00	33,33	40,00
Altres d'externes	0	0	0	0	0	0	0	0
Total:	4	5	4	4	22,22	26,32	23,53	23,53

C.1.5. Expliqui les mesures que, si escau, s'hagin adoptat per procurar incloure en el Consell d'Administració un nombre de dones que permeti assolir una presència equilibrada de dones i homes.

EXPLICACIÓ DE LES MESURES

Al tancament de l'exercici 2013 el Consell d'Administració de la Societat estava integrat per 4 dones (5 dones fins al 12 de desembre de 2013) d'un total de 18 Consellers.

El percentatge de presència de dones en el Consell de CaixaBank, malgrat no ser paritari i ser susceptible d'augmentar en qualsevol moment, és a la franja alta de percentatge de presència femenina en els Consells d'Administració de les empreses de l'IBEX 35.

La Comissió de Nomenaments i Retribucions, a l'hora d'analitzar i proposar els perfils de candidats per proveir els llocs del Consell d'Administració, a més de les qüestions de diversitat de gènere té en compte els criteris d'honorabilitat, coneixements i experiència professional per complir amb les exigències d'idoneïtat per al lloc de membre del Consell d'Administració d'una entitat de crèdit.

C.1.6. Expliqui les mesures que, si escau, hagi convingut la Comissió de Nomenaments perquè els procediments de selecció no tinguin tendències implícites que obstaculitzin la selecció de conselleres, i la companyia cerqui deliberadament i inclogui, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat:

EXPLICACIÓ DE LES MESURES

Els procediments de selecció de membres del Consell d'Administració no presenten cap desviació que obstaculitzi la selecció de dones per a aquests càrrecs dins la Societat. Així mateix, l'article 14 del Reglament del Consell d'Administració estableix com una de les funcions assignades a la Comissió de Nomenaments i Retribucions la d'informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere.

Quan, malgrat les mesures que, si escau, s'hagin adoptat, sigui escàs o nul el nombre de Conselleres, expliqui els motius que ho justifiquin:

EXPLICACIÓ DELS MOTIUS

Al tancament de l'exercici, un 22,2% del Consell d'Administració de la Societat eren dones. Les dones representen el 25% dels Consellers independents i el 33,3% dels membres de la Comissió Executiva.

Per tant, el nombre de Conselleres en la Societat, malgrat no ser paritari, no es considera que sigui escàs o nul.

C.1.7. Expliqui la forma de representació en el Consell dels Accionistes amb participacions significatives.

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", com a Accionista significatiu de CaixaBank i en representació de la seva sola participació, ha proposat el nomenament de nou (9) Consellers, entre els quals hi ha:

NOM O DENOMINACIÓ DEL CONSELLER	CÀRREC EN EL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ	TIPOLOGIA DEL CONSELLER
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	PRESIDENT	DOMINICAL
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	VICEPRESIDENT I CONSELLER DELEGAT	EXECUTIU
SRA. EVA AURÍN PARDO	VOCAL	DOMINICAL
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	VOCAL	DOMINICAL
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VOCAL	DOMINICAL
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	VOCAL	DOMINICAL
SR. LEOPOLDO RODÉS CASTAÑÉ	VOCAL	DOMINICAL
SRA. MARIA DOLORS LLOBET	VOCAL	DOMINICAL
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	VOCAL	DOMINICAL
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	VOCAL	DOMINICAL

Així mateix, després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, l'1 d'agost de 2012 Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i Caja Navarra (actualment Fundació Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundació de Carácter Especial Monte San Fernando), Caja Canarias i Caja de Burgos («les Caixes», d'ara endavant) van subscriure un Pacte d'Accionistes que, entre altres coses, va establir el compromís de "la Caixa" de votar a favor del nomenament de dos (2) membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Caixes», i que són els següents:

FUNDACIÓN CAJA NAVARRA (representada por Juan Franco Pueyo)	VOCAL	DOMINICAL
FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO (Representada por Guillermo Sierra Molina)	VOCAL	DOMINICAL

C.1.8. Expliqui, si escau, les raons per les quals s'han nomenat Consellers dominicals a instàncies d'Accionistes amb una participació accionarial inferior al 5% del capital:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA	JUSTIFICACIÓ
FUNDACIÓN CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN DE CARÁCTER ESPECIAL MONTE SAN FERNANDO, CAJA CANARIAS Y CAJA DE BURGOS	Arran de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (d'ara endavant), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación de Carácter Especial Monte San Fernando), Caja Canarias i Caja de Burgos («les Caixes», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes, que té per objecte regular les relacions de «les Caixes» i "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació així com amb CaixaBank, per tal de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a "la Caixa". Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Caixes» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Caixes» van assumir un compromís de no disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Caixes, en primer lloc, i subsidiàriament de "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Caixes» volgués transmetre tota o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no disposició.

Indiqui si no s'han atès peticions formals de presència en el Consell procedents d'Accionistes amb una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instàncies dels quals s'hagin designat Consellers dominicals. Si escau, expliqui les raons per les quals no s'hagin atès:

sí

NO

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA	EXPLICACIÓ

C.1.9. Indiqui si algun Conseller ha cessat en el càrrec abans del terme del seu mandat, si n'ha explicat les raons, i a través de quin mitjà, al Consell, i, en cas que ho hagi fet per escrit a tot el Consell, expliqui a continuació almenys els motius que ha donat:

NOM DEL CONSELLER	MOTIU DEL CESSAMENT
SRA. ISABEL ESTAPÉ TOUS	El seu nomenament com a membre del Consell d'Administració de Critería CaixaHolding, SAU.

C.1.10. Indiqui, si escau, les facultats que tenen delegades el o els Consellers delegats:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	BREU DESCRIPCIÓ
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	Es deleguen totes les facultats legalment i estatutàriament delegables, sense perjudici de les limitacions establertes en el Reglament del Consell d'Administració per a la delegació de facultats que, en tot cas, apliquen a efectes interns.

C.1.11. Identifiqueu, si escau, els membres del Consell que assumeixin càrrecs d'Administradors o Directius en altres societats que formin part del Grup de la Societat cotitzada:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ENTITAT DEL GRUP	CÀRREC
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	VIDACAIXA, S.A. DE SEGUROS Y REASEGUROS	CONSELLER
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	VIDACAIXA, S.A. DE SEGUROS Y REASEGUROS	CONSELLER
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	NUEVO MICRO BANK, S.A.U.	CONSELLER

C.1.12. Detalleu, si escau, els Consellers de la seva Societat que siguin membres del Consell d'Administració d'altres entitats cotitzades en mercats oficials de valors diferents del seu Grup, que hagin estat comunicades a la Societat:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ENTITAT COTITZADA	CÀRREC
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	TELFÓNICA. S.A.	VICEPRESIDENT
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	ABERTIS INFRAESTRUCTURAS. S.A.	VICEPRESIDENT 1r
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	REPSOL YPF. S.A.	VICEPRESIDENT 1r
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	BANCO BPI, S.A.	CONSELLER
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	THE BANK OF EAST ASIA, LIMITED	CONSELLER
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	REPSOL YPF. S.A.	CONSELLER
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	GAS NATURAL. S.D.G., S.A.	CONSELLER
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	ERSTE GROUP BANK AG	CONSELLER
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	GRUPO FINANCIERO INBURSA	CONSELLER
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	BANCO BPI, S.A.	CONSELLER
SR. ALAIN MINC	DIRECT ENERGIE	CONSELLER
SR. ALAIN MINC	PROMOTORA DE INFORMACIONES. S.A. (GRUPO PRISA)	CONSELLER
SR. DAVID K. P. LI	THE BANK OF EAST ASIA, LIMITED	PRESIDENT EXECUTIU
SR. JOAN ROSELL LASTORTRAS	GAS NATURAL. S.D.G., S.A.	CONSELLER
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	GAS NATURAL. S.D.G., S.A.	PRESIDENT – CONSELLER EXECUTIU

C.1.13. Indiqueu i, si escau, expliqueu si la Societat ha establert regles sobre el nombre de Consells de què puguin formar part els seus Consellers:

sí NO

EXPLICACIÓ DE LES REGLES

Segons s'estableix a l'article 32. 4 del Reglament del Consell d'Administració, els Consellers de CaixaBank hauran de tenir en compte les limitacions pel que fa la pertinença a Consells d'Administració que estableixi la normativa vigent de les entitats bancàries.

C.1.14. Assenyali les polítiques i les estratègies generals de la Societat que el Consell en ple s'ha reservat aprovar:

La política d'inversions i finançament	SÍ
La definició de l'estructura del grup de societats	SÍ
La política de govern corporatiu	SÍ
La política de responsabilitat social corporativa	SÍ
El Pla Estratègic o de Negoci, i també els objectius de gestió i pressupost anuals	SÍ
La política de retribucions i avaluació de l'exercici dels Alts Directius	SÍ
La política de control i gestió de riscos, i també el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control	SÍ
La política de dividendes, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits	SÍ

C.1.15. Indiqui la remuneració global del Consell d'Administració:

Remuneració del Consell d'Administració (milers d'euros)	5.615
Import de la remuneració global que correspon als drets acumulats pels Consellers en matèria de pensions (milers d'euros)	100
Remuneració global del Consell d'Administració (milers d'euros)	5.715

C.1.16. Identifiqui els membres de l'Alta Direcció que no siguin al seu torn Consellers executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL	CÀRREGS
SR. IGNACIO ÀLVAREZ-RENDUELES VILLAR	DIRECTOR GENERAL ADJUNT DE BANCA INTERNACIONAL
SR. PABLO FORERO CALDERÓN	DIRECTOR GENERAL DE RISCOS
SR. JOAQUIN VILAR BARRABEIG	DIRECTOR GENERAL ADJUNT D'AUDITORIA, CONTROL INTERN I COMPLIMENT NORMATIU
SR. ANTONIO MASSANELL LAVILLA	DIRECTOR GENERAL DE MITJANS
SR. FRANCESC XAVIER COLL ESCURSELL	DIRECTOR GENERAL ADJUNT DE RECURSOS HUMANS
SR. TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	DIRECTOR GENERAL D'ASSEGURANCES I GESTIÓ D'ACTIUS
SR. ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	SECRETARI GENERAL I DEL CONSELL
SR. JAUME GIRÓ RIBAS	DIRECTOR GENERAL ADJUNT DE COMUNICACIÓ, RELACIONS INSTITUCIONALS, MARCA I RSC
SR. JUAN ANTONIO ALCARAZ GARCIA	DIRECTOR GENERAL DE NEGOCI
SR. GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	DIRECTOR GENERAL DE FINANCES
SR. JAVIER PANO RIERA	DIRECTOR EXECUTIU DE TRESORERIA I MERCAT DE CAPITALS
SR. IGNACIO REDONDO ANDREU	DIRECTOR EXECUTIU D'ASSESSORIA JURÍDICA
Remuneració total Alta Direcció (en milers d'euros)	12.781

C.1.17. Indiqui, si escau, la identitat dels membres del Consell que siguin, al seu torn, membres del Consell d'Administració de Societats d'Accionistes significatius i/o en Entitats del seu Grup:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER	DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA SIGNIFICATIU	CÀRREC
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	PRESIDENT
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PRESIDENT
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU	PRESIDENT
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	VICEPRESIDENT
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	CRITERIA CAIXAHOLDING, SAU	VICEPRESIDENT
SRA. EVA AURÍN PARDO	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	CONSELLERA
SRA. EVA AURÍN PARDO	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PATRONA
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	VICEPRESIDENT SEGON
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	VICEPRESIDENT
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	CONSELLER
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PATRÓ
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	CONSELLER
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PATRÓ
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	CONSELLERA
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PATRONA
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	SABA INFRAESTRUCTURAS, SA	CONSELLERA
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	CONSELLERA
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	PATRONA
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	VICEPRESIDENT PRIMER
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	FUNDACIÓ "LA CAIXA"	VICEPRESIDENT

Detalli, si escau, les relacions rellevants diferents de les que mostra l'epígraf anterior, dels membres del Consell d'Administració que els vinculin amb els Accionistes significatius i/o en Entitats del seu Grup:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER VINCULAT	NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA SIGNIFICATIU VINCULAT	DESCRIPCIÓ RELACIÓ

C.1.18 Indiqui si s'ha produït durant l'exercici alguna modificació en el Reglament del Consell:

SÍ

NO

DESCRIPCIÓ MODIFICACIONS

C.1.19 Indiqui els procediments de selecció, nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels Consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits a seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments.

D'acord amb el que s'estableix als articles 5 i 17 a 19 del Reglament del Consell d'Administració, les propostes de nomenament de Consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la consideració de la Junta General i els acords de nomenament que adopti el mateix Consell en virtut de les facultats de cooptació que té legalment atribuïdes, hauran d'estar precedides de la corresponent proposta de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, quan es tracti de Consellers independents, i d'un informe en el cas de la resta de Consellers.

Així mateix, el Consell d'Administració, en l'exercici de les seves facultats de proposta a la Junta General i de cooptació per a la cobertura de vacants, vetllarà perquè, en la composició d'aquest òrgan, els Consellers externs o no executius representin majoria sobre els Consellers executius i que aquests siguin el mínim necessari.

També procurarà que dins el grup majoritari dels Consellers externs s'integrin els titulars o els representants dels titulars de participacions significatives estables en el capital de la Societat (Consellers dominicals) i professionals de reconegut prestigi que no estiguin vinculats a l'equip executiu o als Accionistes significatius (Consellers independents). Per a la qualificació dels Consellers s'utilitzen les definicions establertes per a l'elaboració dels informes anuals de govern corporatiu de les societats anònimes cotitzades, segons el que disposa l'Ordre ECC/461/2013, de 20 de març.

En particular, en relació amb els Consellers independents, el Reglament del Consell d'Administració recull al seu article 18.2 les mateixes prohibicions establertes en l'Ordre ECC/461/2013, de 20 de març, per designar un Conseller com a independent.

Així mateix, vetllarà perquè, dins dels Consellers externs, la relació entre dominicals i independents reflecteixi la proporció que hi ha entre el capital de la Societat representat per dominicals i la resta del capital i que els Consellers independents representin, almenys, un terç total de Consellers.

Els Consellers exerceixen el seu càrrec durant el termini previst pels Estatuts i poden ser reelegits, una o diverses vegades, per períodes de la mateixa durada. No obstant això, els Consellers independents no es poden mantenir com a tals durant un període continuat superior a 12 anys.

Els designats per cooptació exerceixen el seu càrrec fins a la data de la següent reunió de la Junta General o fins que transcorri el terme legal per a la celebració de la Junta que hagi de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior.

Tal com s'indica a l'article 15.6 del Reglament del Consell, almenys un cop l'any, el Consell en ple avaluarà la qualitat i l'eficiència del seu funcionament, l'acompliment de les seves funcions per part del President del Consell i el primer executiu de la Societat, i el funcionament de les Comissions.

Així mateix, en compliment de les obligacions establertes per l'article 2 del Reial Decret 1245/1995, de 14 de juliol, sobre creació de bancs, activitat transfronterera i altres qüestions relatives al règim jurídic de les entitats de crèdit, en la redacció donada pel Reial Decret 256/2013, de 12 d'abril, pel qual s'incorporen a la normativa de les entitats de crèdit els criteris de l'Autoritat Bancària Europea de 22 de novembre de 2012, sobre l'avaluació de l'adequació dels membres de l'òrgan d'administració i dels titulars de funcions clau, CaixaBank va aprovar en l'exercici 2013 un «Protocol de Procediments de Selecció i Avaluació de la Idoneïtat de Càrrecs» (el «Protocol») en el qual s'estableixen les unitats i els procediments interns de la Societat per dur a terme la selecció i l'avaluació contínua dels membres, entre d'altres, del seu Consell d'Administració.

És al Consell d'Administració en ple a qui correspon avaluar la idoneïtat per a l'exercici del càrrec de Conseller, que ho fa basant-se en la proposta d'informe que elabora la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

En la valoració de la idoneïtat es tenen en compte els tres àmbits recollits en el RD 1245/1995, això és, l'honorabilitat comercial i professional, els coneixements i experiència i la disposició per exercir un bon govern de la Societat.

A més del procediment previst per a l'avaluació prèvia al nomenament com a Conseller, el Protocol també estableix els procediments per a una avaluació continuada del Conseller -amb caràcter bianual- i per a una avaluació per circumstàncies sobrevingudes que puguin afectar la seva idoneïtat per a l'exercici del càrrec.

Els Consellers han de cessar en el càrrec quan hagi transcorregut el període per al qual van ser nomenats, quan ho decideixi la Junta General en ús de les atribucions que té conferides legalment o estatutàriament i quan hi renunciïn.

Els Consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració en els supòsits enumerats a l'apartat C.1.21 següent i formalitzar, si aquest òrgan ho considera convenient, la dimissió corresponent.

Si un Conseller cessa en el seu càrrec abans del terme del mandat, ha d'explicar-ne les raons en una carta que haurà de remetre a tots els membres del Consell d'Administració.

C.1.20 Indiqui si el Consell d'Administració ha procedit durant l'exercici a fer una avaluació de la seva activitat:

sí NO

Si escau, expliqui en quina mesura l'autoavaluació ha donat lloc a canvis importants en l'organització interna i sobre els procediments aplicables a les seves activitats:

DESCRIPCIÓ MODIFICACIONS

C.1.21 Indiqui els supòsits en què estan obligats a dimitir els Consellers.

De conformitat amb el que estableix l'article 20 del Reglament del Consell d'Administració, els Consellers han de posar el seu càrrec a disposició del Consell i formalitzar, si aquest òrgan ho considera convenient, la dimissió corresponent en aquests casos:

- a) quan cessin en els llocs executius als quals estigui associat el seu nomenament com a Conseller;
- b) quan es vegin en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició legalment previstos;
- c) quan resultin processats per un fet presumptament delictiu o siguin objecte d'un expedient disciplinari per falta greu o molt greu instruït per les autoritats supervisores;
- d) quan la seva permanència en el Consell pugui posar en risc els interessos de la Societat o quan desapareguin les raons per les quals van ser nomenats. En particular, en el cas dels Consellers externs dominicals, quan l'Accionista que representin vengui íntegrament la seva participació accionarial. També ho han de fer quan aquest Accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre de Consellers externs dominicals;
- e) quan es produeixin canvis significatius en la seva situació professional o en les condicions en virtut de les quals hagi estat nomenat Conseller; i
- f) quan, per fets imputables al Conseller, la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o reputació social segons el parer d'aquest òrgan.

C.1.22 Indiqui si la funció de primer executiu de la Societat recau en el càrrec de President del Consell. Si escau, expliqui les mesures que s'han pres per limitar els riscos d'acumulació de poders en una única persona:

SÍ NO

MESURES PER LIMITAR RISCOS

Indiqui i, si escau, expliqui si s'han establert regles que faculten un dels Consellers independents per sol·licitar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'ordre del dia, per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels Consellers externs i per dirigir l'avaluació del Consell d'Administració

SÍ NO

EXPLICACIÓ DE LES REGLES

Segons el que disposen l'article 36.1 dels Estatuts Socials i l'article 15 del Reglament del Consell d'Administració, el Consell s'ha de reunir també quan ho demanin, almenys, dos (2) dels seus membres o un (1) dels Consellers independents, cas en el qual haurà de ser convocat per ordre del President, per qualsevol mitjà escrit dirigit personalment a cada Conseller, per reunir-se dins els quinze (15) dies següents a la petició.

No s'encomana expressament a cap Conseller la tasca de coordinació de Consellers externs. Aquest encàrrec es considera innecessari atesa la composició qualitativa del Consell de CaixaBank, on gairebé la totalitat dels membres són Consellers externs (17 de 18 membres).

L'avaluació de l'acompliment de les funcions del President i el primer executiu de la Societat, de la qualitat i l'eficiència del funcionament del Consell i de les Comissions correspon al Consell en ple.

C.1.23. S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?:

SÍ NO

Si escau, descriu les diferències.

DESCRIPCIÓ DE LES DIFERÈNCIES

C.1.24. Expliqui si hi ha requisits específics, diferents dels relatius als Consellers, per ser nomenat President del Consell d'Administració.

SÍ NO

DESCRIPCIÓ DELS REQUISITS

C.1.25. Indiqui si el President té vot de qualitat:SÍ NO

MATÈRIES EN LES QUALS HI HA VOT DE QUALITAT

D'acord amb el que s'estableix als articles 35. 5. (iv) dels Estatuts Socials i 16.4 del Reglament del Consell, correspon al President el vot de qualitat, en cas d'empat, en les sessions del Consell d'Administració que presideixi.

C.1.26. Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell estableixen algun límit a l'edat dels Consellers:SÍ NO

EDAT LÍMIT PRESIDENT

EDAT LÍMIT CONSELLER DELEGAT**EDAT LÍMIT CONSELLER**

C.1.27. Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell estableixen un mandat limitat per als Consellers independents, diferent de l'establert a la normativa:SÍ NO

Nombre màxim d'exercicis de mandat

C.1.28. Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell d'Administració estableixen normes específiques per a la delegació del vot en el Consell d'Administració, la forma de fer-ho i, en particular, el nombre màxim de delegacions que pot tenir un Conseller, i també si s'ha establert l'obligatorietat de delegar en un Conseller de la mateixa tipologia. Si escau, detalli aquestes normes breument.

Respecte de les normes sobre la delegació de vot, hi ha la previsió de l'article 16 del Reglament del Consell que estableix que els Consellers faran tot el possible per assistir a les sessions del Consell, però quan no puguin fer-ho personalment, procuraran atorgar la seva representació per escrit i amb caràcter especial per a cada sessió a un altre membre del Consell incloent-hi les oportunes instruccions. Així mateix, es disposa que la representació es pot conferir per qualsevol mitjà postal, electrònic o per fax sempre que quedi assegurada la identitat del Conseller.

No obstant això, per tal que el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell, és habitual que les representacions, quan es donen, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques.

C.1.29. Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici. Així mateix assenyali, si escau, les vegades que s'ha reunit el Consell sense l'assistència del President. En el còmput es consideraran assistències les representacions fetes amb instruccions específiques.

Nombre de reunions del Consell	14
Nombre de reunions del Consell sense l'assistència del President	0

Indiqui el nombre de reunions que han mantingut en l'exercici les diferents Comissions del Consell:

Nombre de reunions de la Comissió Executiva o Delegada	24
Nombre de reunions del Comitè d'Auditoria	12
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments i Retribucions	16
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments	
Nombre de reunions de la Comissió de Retribucions	
Nombre de reunions de la Comissió	

C.1.30. Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici amb l'assistència de tots els membres. En el còmput es consideraran assistències les representacions fetes amb instruccions específiques:

Assistències dels Consellers	5
% d'assistències sobre el total de vots durant l'exercici	91,73

C.1.31. Indiqui si estan prèviament certificats els Comptes Anuals Individuals i Consolidats que es presenten al Consell per fer-ne l'aprovació:

SÍ NO

Identifiqui, si escau, la o les persones que han certificat els Comptes Anuals Individuals i Consolidats de la Societat, perquè el Consell en faci la formulació:

NOM	CÀRREC

C.1.32. Expliqui, en cas que n'hi hagi, els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els Comptes Individuals i Consolidats formulats per ell es presentin a la Junta General amb excepcions en l'Informe d'Auditoria.

Amb caràcter general, la Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de vetllar per la correcta elaboració de la informació financera i entre les seves funcions trobem les següents, les quals, entre d'altres, porten implícit evitar l'existència d'informes d'auditoria amb excepcions:

- servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor;

- establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la seva independència, perquè siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria;
- supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa;
- revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió, i en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar de les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció.

C.1.33. El Secretari del Consell té la condició de Conseller?

SÍ NO

C.1.34. Expliqui els procediments de nomenament i cessament del Secretari del Consell, indicant si han estat comunicats per la Comissió de Nomenaments i aprovats pel Ple del Consell.

PROCEDIMENT DE NOMENAMENT I CESSAMENT

De conformitat amb el que estableix l'article 9.4 del Reglament del Consell d'Administració, el Secretari és nomenat i, si escau, cessat pel Consell, amb informe previ, en ambdós casos, de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

La Comissió de Nomenaments informa del nomenament?	SÍ
La Comissió de Nomenaments informa del cessament?	SÍ
El Consell en ple aprova el nomenament?	SÍ
El Consell en ple aprova el cessament?	SÍ

El Secretari del Consell té encomanada la funció de vetllar, de manera especial, pel seguiment de les recomanacions de bon govern?

SÍ NO

OBSERVACIONS

C.1.35 Indiqui, en cas que n'hi hagi, els mecanismes establerts per la Societat per preservar la independència dels auditors externs, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació.

La Comissió d'Auditoria i Control, a més de la funció de proposar el nomenament de l'auditor de comptes, està encarregada d'establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la seva independència, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes. En tot cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors de comptes la confirmació escrita de la seva independència davant la Societat o entitats vinculades a aquesta directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol tipus prestats a aquestes entitats pels auditors esmentats, o per les persones o entitats vinculades a ells d'acord amb el que

disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'emetre anualment, amb caràcter previ a l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe s'ha de pronunciar, en tot cas, sobre la prestació dels serveis addicionals esmentats anteriorment.

Com a mecanisme addicional per assegurar la independència de l'auditor, l'article 45.4 dels Estatuts Socials estableix que la Junta General no pot revocar els auditors abans que finalitzi el període per al qual van ser nomenats, excepte en cas de justa causa. Així mateix, amb l'objectiu de garantir el compliment de la normativa aplicable i la independència dels treballs d'auditoria, la Societat disposa d'unes Polítiques de Relació amb l'Auditor Extern, aprovades per la Comissió d'Auditoria i Control.

Pel que fa a les relacions amb els subjectes que intervenen en els mercats, la Societat actua sota els principis de transparència i no discriminació presents en la legislació que li és aplicable i segons el que disposa el Reglament del Consell d'Administració, que estableix que s'ha d'informar el públic de manera immediata sobre tota informació rellevant a través de les comunicacions a la CNMV i del web corporatiu. Quant a la relació amb analistes i bancs d'inversió, el Departament de Relació amb Inversors coordina la relació de la Societat amb analistes, accionistes i inversors institucionals gestionant les seves peticions d'informació per tal d'assegurar a tothom un tracte equitatiu i objectiu.

Pel que fa a les agències de qualificació, en els processos tant d'obtenció com de revisió de qualificació, la Comissió d'Auditoria i Control està degudament informada.

C.1.36. Indiqui si durant l'exercici la Societat ha canviat d'auditor extern. Si escau, identifiqui l'auditor entrant i sortint:

SÍ NO

AUDITOR SORTINT	AUDITOR ENTRANT

En cas que hi hagi hagut desacords amb l'auditor sortint, expliqui'n el contingut:

SÍ NO

EXPLICACIÓ DELS DESACORDS

C.1.37. Indiqui si la firma d'auditoria fa altres treballs per a la Societat i/o el seu Grup diferents dels d'auditoria, i en aquest cas, declari l'import dels honoraris rebuts per aquests treballs i el percentatge que suposa sobre els honoraris facturats a la Societat i/o el seu Grup:

SÍ NO

	SOCIETAT	GRUP	TOTAL
Import d'altres feines diferents de les d'auditoria (milers d'euros)	456	505	961
Import treballs diferents dels d'auditoria / Import total facturat per la firma d'auditoria (en %)	15,23	18,31	16,71

C.1.38. Indiqui si l'Informe d'Auditoria dels Comptes Anuals de l'exercici anterior presenta reserves o excepcions. Si escau, indiqui les raons donades pel President del Comitè d'Auditoria per explicar el contingut i l'abast d'aquestes reserves o excepcions.

SÍ NO

EXPLICACIÓ DE LES RAONS

C.1.39. Indiqui el nombre d'exercicis que fa que la firma actual d'auditoria audita, de manera ininterrompuda, els Comptes Anuals de la Societat i/o el seu Grup. Així mateix, indiqui el percentatge que representa el nombre d'exercicis auditats per l'actual firma d'auditoria sobre el nombre total d'exercicis en què els Comptes Anuals han estat auditats:

	SOCIETAT	GRUP
Nombre d'anys ininterromputs	12	12

	SOCIETAT	GRUP
Nombre d'exercicis auditats per la firma actual d'auditoria / Nombre d'exercicis que la Societat ha estat auditada (en %)	86	86

C.1.40. Indiqui i, si escau, detalli si hi ha un procediment perquè els Consellers puguin disposar d'assessorament extern:

SÍ NO

DETALLI EL PROCEDIMENT

El Reglament del Consell d'Administració, al seu article 22, preveu expressament la possibilitat que els Consellers externs sol·licitin assessorament extern a càrrec de la Societat per a assumptes de cert relleu i complexitat que es presentin en l'acompliment del seu càrrec.

La decisió de contractar ha de ser comunicada al President, si té caràcter executiu, i si no al Conseller Delegat, i només pot ser vetada pel Consell d'Administració, sempre que s'acrediti:

- que no és necessària per al complet compliment de les funcions encomanades als Consellers externs;
- que el seu cost no és raonable en vista de la importància del problema i dels actius i ingressos de la Societat;
- que l'assistència tècnica que es reclama pot ser dispensada adequadament per experts i tècnics de la Societat; o
- pot suposar un risc per a la confidencialitat de la informació amb què es treballa.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control pot reclamar l'assessorament d'experts externs, quan ho cregui necessari per al compliment adequat de les seves funcions, tal com s'estableix a l'article 13.8 del Reglament del Consell.

C.1.41. Indiqui i, si escau, detalli si hi ha un procediment perquè els Consellers puguin tenir la informació necessària per preparar les reunions dels òrgans d'administració amb prou temps:

SÍ NO

DETALLI EL PROCEDIMENT

De conformitat amb el que estableix l'article 21 del Reglament del Consell, el Conseller té el deure d'informar-se diligentment sobre la marxa de la Societat. Per fer-ho, pot sol·licitar informació sobre qualsevol aspecte de la Societat i examinar-ne els llibres, registres, documents i altra documentació. El dret d'informació s'estén a les societats participades sempre que sigui possible.

La sol·licitud s'ha de dirigir al President del Consell, si té caràcter executiu, i si no al Conseller Delegat, el qual l'ha de fer arribar a l'interlocutor apropiat, i en cas que consideri que es tracta d'informació confidencial, haurà d'advertir el Conseller d'aquesta circumstància així com del seu deure de confidencialitat.

Independentment d'això, els documents d'especial rellevància i complexitat com, per exemple, la informació financera, els Comptes o els Informes Anuals de Govern Corporatiu o de Remuneracions del Consell es remetent als membres del Consell amb antelació a les reunions de l'òrgan d'administració.

C.1.42. Indiqui i, si escau, detalli si la Societat ha establert regles que obliguin els Consellers a informar i, si escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la Societat:

SÍ NO

EXPLIQUI LES REGLES

Adicionalment al que disposa l'apartat C.1.21, segons el que es recull a l'article 20 del Reglament del Consell, el Conseller ha de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest òrgan ho considera convenient, la dimissió corresponent quan per fets imputables al Conseller la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o reputació social, segons el parer d'aquest últim.

C.1.43. Indiqui si algun membre del Consell d'Administració ha informat la Societat que ha resultat processat o s'ha dictat contra ell una interlocutòria d'obertura de judici oral, per algun dels delictes assenyalats a l'article 213 de la Llei de Societats de Capital:

SÍ NO

NOM DEL CONSELLER

CAUSA PENAL

OBSERVACIONS

Indiqui si el Consell d'Administració ha analitzat el cas. Si la resposta és afirmativa, expliqui de forma raonada la decisió presa sobre si és procedent o no que el Conseller continuï en el seu càrrec o, si escau, exposi les actuacions efectuades pel Consell d'Administració fins a la data d'aquest informe o que tingui previst efectuar.

SÍ NO

DECISIÓ PRESA / ACTUACIÓ EFECTUADA

EXPLICACIÓ RAONADA

C.1.44. Detalli els acords significatius a què hagi arribat la Societat i que entrin en vigor, siguin modificats o concloguin en cas de canvi de control de la Societat arran d'una Oferta Pública d'Adquisició, i els seus efectes.

NO APLICABLE

C.1.45. Identifiqui de forma agregada i indiqui, de manera detallada, els acords entre la Societat i els seus càrrecs d'administració i direcció o empleats que disposin indemnitzacions, clàusules de garantia o blindatge, quan aquests dimiteixin o siguin acomiadats de forma improcedent o si la relació contractual arriba a la seva fi amb motiu d'una Oferta Pública d'Adquisició o un altre tipus d'operacions.

Nombre de beneficiaris	57
Tipus de beneficiari	Descripció de l'acord
1 Conseller Delegat, 12 membres del Comitè de Direcció, 16 Directius	Entre 2 i 6 anualitats (retribució fixa o retribució fixa i variable, segons condicions contractuals). Les indemnitzacions per cessament o rescissió anticipada que generin dret a indemnització han de ser satisfetes únicament per la diferència positiva que en cada cas pugui correspondre entre la indemnització que correspongui i els fons acumulats a favor seu en la pòlissa que instrumenti els compromisos per pensions o altres sistemes d'estalvi a llarg termini, sobre la qual el directiu mantingui la titularitat en cas de cessament o rescissió anticipada.
28 Empleats – especialistes i directius intermedis	Entre 0,25 i 2,4 anualitats (retribució fixa o retribució fixa i variable, segons condicions contractuals). Alguns directius intermedis tenen clàusules d'indemnització per al cas d'acomiadament improcedent, els imports de la qual es calcula en funció de les condicions salarials i professionals de cadascun d'ells.

Indiqui si aquests contractes han de ser comunicats i/o aprovats pels òrgans de la Societat o del seu Grup:

	CONSELL D'ADMINISTRACIÓ	JUNTA GENERAL
Òrgan que autoritza les clàusules	SÍ	NO
S'informa la Junta General sobre les clàusules?		NO

C.2. Comissions del Consell d'Administració

C.2.1. Detallí totes les Comissions del Consell d'Administració, els seus membres i la proporció de Consellers dominicals i independents que les integren:

Comissió executiva o delegada

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
SR. ISIDRE FAINÉ CASAS	PRESIDENT	DOMINICAL
SR. JOAN MARIA NIN GÉNOVA	VICEPRESIDENT – CONSELLER DELEGAT	EXECUTIU
SRA. SUSANA GALLARDO TORREDEDIA	VOCAL	INDEPENDENT
SR. JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VOCAL	DOMINICAL
SR. JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	VOCAL	DOMINICAL
SRA. MARIA DOLORS LLOBET MARIA	VOCAL	DOMINICAL

% de Consellers executius	16,66
% de Consellers dominicals	66,67
% de Consellers independents	16,67
% d'altres d'externs	0

Comitè d'auditoria

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
SR. FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	PRESIDENT	INDEPENDENT
SR. SALVADOR GABARRÓ SERRA	VOCAL	DOMINICAL
SR. ALAIN MINC	VOCAL	INDEPENDENT

% de Consellers executius	0
% de Consellers dominicals	33,33
% de Consellers independents	66,67
% d'altres d'externs	0

Comissió de nomenaments i retribucions

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
SRA. SUSANA GALLARDO TORREDEDIA	PRESIDENT	INDEPENDENT
SRA. MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	VOCAL	DOMINICAL
SR. JAVIER GODÓ MUNTAÑOLA	VOCAL	DOMINICAL

% de Consellers executius	0
% de Consellers dominicals	66,67
% de Consellers independents	33,33
% d'altres d'externs	0

Comissió de nomenaments

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
% de Consellers executius		
% de Consellers dominicals		
% de Consellers independents		
% d'altres d'externs		

Comissió de retribucions

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
% de Consellers executius		
% de Consellers dominicals		
% de Consellers independents		
% d'altres d'externs		

Comissió de _____

NOM	CÀRREC	TIPOLOGIA
% de Consellers executius		
% de Consellers dominicals		
% de Consellers independents		
% d'altres d'externs		

C.2.2. Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de Conselleres que integren les Comissions del Consell d'Administració durant els últims quatre exercicis:

	NOMBRE DE CONSELLERES			
	EXERCICI T NOMBRE %	EXERCICI T-1 NOMBRE %	EXERCICI T-2 NOMBRE %	EXERCICI T-3 NOMBRE %
Comissió Executiva	33,33	42,86	42,86	50,00
Comitè d'Auditoria	0	0	0	33,33
Comissió de Nomenaments i Retribucions	66,67	66,67	33,33	0
Comissió de Nomenaments				
Comissió de Retribucions				
Comissió de _____				

C.2.3. Assenyali si corresponen al Comitè d'Auditoria les funcions següents:

Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la Societat i, si escau, al Grup, revisant el compliment dels requisits normatius, la delimitació adequada del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.	Sí
Revisar periòdicament els sistemes de control intern i gestió de riscos, per tal que els principals riscos s'identifiquin, es gestionin i es donin a conèixer adequadament.	Sí
Vetllar per la independència i l'eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, el nomenament, la reelecció i el cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i les recomanacions dels seus informes.	Sí
Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima les irregularitats potencialment transcendents, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.	Sí
Eleva al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.	Sí
Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el Pla d'Auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'Alta Direcció té en compte les seves recomanacions.	Sí
Assegurar la independència de l'auditor extern.	Sí

C.2.4. Faci una descripció de les regles d'organització i funcionament, així com les responsabilitats, que tenen atribuïdes cadascuna de les Comissions del Consell.

Denominació comissió

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Breu descripció

La Comissió d'Auditoria i Control i la seva organització i funcions estan regulades bàsicament en els articles 40 dels Estatuts Socials i 13 del Reglament del Consell d'Administració.

1.1) Organització i funcionament

La Comissió d'Auditoria i Control ha de ser convocada pel seu President, ja sigui a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) dels seus membres i queda vàlidament constituïda quan hi concorren, presents o representats, la majoria dels seus membres.

D'ordinari, la Comissió s'ha de reunir trimestralment, per tal de revisar la informació financera regulada que s'hagi de remetre a les autoritats borsàries així com la informació que el Consell d'Administració ha d'aprovar i incloure dins la seva documentació pública anual.

La convocatòria s'ha de cursar per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció.

Els acords han de ser adoptats per majoria de membres concurrents, presents o representats. Se n'ha d'aixecar acta i donar-ne compte al ple del Consell, i remetre o lliurar una còpia de l'acta a tots els membres d'aquest òrgan.

El President de la Comissió ha de ser un Conseller independent i ha de ser substituït cada quatre (4) anys, amb la possibilitat de ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un (1) any des del cessament.

Així mateix, la Comissió pot reclamar l'assessorament d'experts externs quan ho cregui necessari per a l'adequat compliment de les seves funcions.

1.2) Responsabilitats

Sense perjudici de qualssevol altres funcions que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'exercir les funcions bàsiques següents:

- i) informar dins la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els Accionistes en matèria de la seva competència;

- ii) proposar al Consell d'Administració, per tal que sigui sotmès a la Junta General d'Accionistes, el nomenament dels auditors de comptes d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les seves condicions de contractació, l'abast del seu mandat professional i, si escau, la seva revocació o no renovació;
- iii) supervisar els serveis d'auditoria interna, comprovant-ne l'adequació i la integritat, i proposar la selecció, la designació i la substitució dels seus responsables; proposar el pressupost d'aquests serveis i verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i les recomanacions dels seus informes;
- iv) servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor;
- v) supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat; així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria;
- vi) establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la seva independència, per tal que siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.

En tot cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors de comptes la confirmació escrita de la seva independència davant la Societat o entitats vinculades a aquesta directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol tipus prestats a aquestes entitats pels auditors esmentats, o per les persones o entitats vinculades a ells d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'emetre anualment, amb caràcter previ a l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe s'ha de pronunciar, en tot cas, sobre la prestació dels serveis addicionals a què fa referència el paràgraf anterior;

- vii) supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa;
- viii) revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió, i en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar de les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció;
- ix) supervisar el compliment de la normativa respecte de les Operacions Vinculades. En particular, ha de vetllar perquè es comuniqui al mercat la informació sobre aquestes operacions, en compliment del que estableix l'Ordre 3050/2004, del Ministeri d'Economia i Hisenda, de 15 de setembre de 2004, i informar sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interès i, en general, sobre les matèries establertes en el capítol IX del Reglament del Consell i relatives als deures dels Consellers;
- x) supervisar el compliment del Reglament Intern de Conducta en Matèries Relatives al Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu;
- xi) informar el Consell sobre la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscarbar la transparència de la Societat o del Grup al qual pertany;
- xii) considerar els suggeriments que li faci arribar el President del Consell d'Administració, els membres del Consell, els Directius i els Accionistes de la Societat i establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la Societat, o del Grup al qual pertany, de manera confidencial i, si es considera apropiat,

anònima, comunicar les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la Societat;

- xiii) rebre informació i, si escau, emetre informe sobre les mesures disciplinàries que es pretenguin imposar a membres de l'Alt Equip Directiu de la Societat;
- xiv) la supervisió del compliment del protocol intern de relacions entre l'accionista majoritari i la Societat i les societats dels seus respectius Grups, així com la realització de qualssevol altres actuacions establertes en el protocol mateix per al millor compliment de la funció de supervisió esmentada; i
- xv) qualssevol altres que li siguin atribuïdes en virtut de la Llei i resta de normativa aplicable a la Societat.

Denominació comissió

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS

Breu descripció

La Comissió de Nomenaments i Retribucions, la seva organització i funcions estan regulades bàsicament als articles 39 dels Estatuts Socials i 14 del Reglament del Consell d'Administració.

1.1) Organització i funcionament

La Comissió de Nomenaments i Retribucions ha de ser convocada pel seu President, ja sigui a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió, i queda vàlidament constituïda quan hi concorren, presents o representats, la majoria dels seus membres.

La convocatòria s'ha de cursar per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció.

La Comissió s'ha de reunir cada vegada que la convoqui el seu President, que ho haurà de fer sempre que el Consell o el seu President sol·liciti l'emissió d'un informe o l'adopció de propostes i, en qualsevol cas, sempre que resulti convenient per al bon desenvolupament de les seves funcions.

Els acords han de ser adoptats per majoria de membres concurrents, presents o representats. Se n'ha d'estendre acta i donar-ne compte al ple del Consell. Les actes han d'estar a disposició de tots els membres del Consell a la Secretaria, però no són objecte de remissió o lliurament per raons de discreció, llevat que el President de la Comissió disposi el contrari.

1.2) Responsabilitats

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments i Retribucions té les responsabilitats bàsiques següents:

- i) elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de Consellers independents perquè aquest procedeixi a designar-los (cooptació) o les faci seves per sotmetre-les a la decisió de la Junta, i informar sobre els nomenaments dels altres tipus de Consellers;
- ii) proposar al Consell d'Administració (a) el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels Consellers i Alts Directius, (b) la retribució individual dels Consellers executius i de les altres condicions dels seus contractes i (c) les condicions bàsiques dels contractes dels Alts Directius;
- iii) analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució, ponderant-ne l'adequació i els rendiments;
- iv) comunicar els nomenaments i els cessaments d'Alts Directius que el primer executiu proposi al Consell;
- v) informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere; i
- vi) considerar els suggeriments que li facin arribar el President, els membres del Consell, els Directius o els Accionistes de la Societat.

Denominació comissió

COMISSIÓ EXECUTIVA

Breu descripció

La Comissió Executiva, la seva organització i funcions estan regulades bàsicament a l'article 39 dels Estatuts Socials i als articles 11 i 12 del Reglament del Consell d'Administració.

1.1) Organització i funcionament

La Comissió Executiva es regeix pel que estableixen la Llei, els Estatuts Socials i el Reglament del Consell d'Administració. En el que no està previst especialment per a la Comissió Executiva, s'han d'aplicar les normes de funcionament establertes pel Reglament del Consell per al funcionament mateix del Consell.

S'entén vàlidament constituïda quan concorren a les seves reunions, presents o representats, la majoria dels seus membres. Els acords s'han d'adoptar per majoria dels membres concurrents, presents o representats.

1.2) Responsabilitats

La Comissió Executiva té delegades pel Consell totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables. A efectes interns, té les limitacions establertes a l'article 4 del Reglament del Consell d'Administració.

C.2.5. Indiqui, si escau, l'existència de regulació de les Comissions del Consell, el lloc on estan disponibles per a consulta i les modificacions que s'hi hagin fet durant l'exercici. Al seu torn, cal indicar si de manera voluntària s'ha elaborat algun informe anual sobre les activitats de cada Comissió.

Denominació comissió

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de les Comissions d'Auditoria i Control i de Nomenaments i Retribucions estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) així com la seva composició i estructura.

En compliment del que estableix l'article 13.6 del Reglament del Consell, la Comissió d'Auditoria i Control va aprovar en la reunió del 27 de febrer de 2014 el seu informe anual d'activitats, que recull els principals aspectes de regulació de la Comissió en els diferents documents societaris, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2013.

Denominació comissió

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i les funcions de les Comissions d'Auditoria i Control i de Nomenaments i Retribucions estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com) així com la seva composició i estructura.

A diferència de la Comissió d'Auditoria i Control, que té previst l'informe anual d'activitats a la regulació societària, a la Comissió de Nomenaments i Retribucions no se li exigeix cap informe d'activitats. Malgrat això, en la seva reunió del 19 de febrer de 2014 la Comissió de Nomenaments i Retribucions va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2013.

Denominació comissió

COMISSIÓ EXECUTIVA

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. La Comissió Executiva es regeix pel que estableixen la Llei, els Estatuts Socials i el Reglament del Consell d'Administració. En allò que no està previst especialment per a la Comissió Executiva, s'han d'aplicar les normes de funcionament establertes pel Reglament del Consell per al funcionament mateix del Consell, que està disponible al web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com).

No hi ha en la regulació societària una previsió expressa sobre un informe d'activitats de la Comissió. Tanmateix, i en línia amb la seva obligació d'informar el Consell dels principals assumptes tractats i decisions preses en les seves sessions, en la reunió del 27 de febrer de 2014 va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull els principals aspectes de regulació de la Comissió en els diferents documents societaris, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2013.

C.2.6. Indiqui si la composició de la Comissió Delegada o Executiva reflecteix la participació en el Consell dels diferents Consellers segons la seva condició:

SÍ NO

EN CAS NEGATIU, EXPLIQUI LA COMPOSICIÓ DE LA SEVA COMISSIÓ DELEGADA O EXECUTIVA

D. Operacions vinculades i operacions intragrup

D.1. Identifiqui l'òrgan competent i expliqui, si escau, el procediment per a l'aprovació d'operacions amb parts vinculades i intragrup.

ÒRGAN COMPETENT PER APROVAR LES OPERACIONS VINCULADES

Correspon al Consell en ple aprovar les operacions que la Societat dugui a terme amb Consellers, Accionistes significatius o representats en el Consell, o amb persones que hi estiguin vinculades.

Sense perjudici del que s'acaba de dir, no necessiten autorització del Consell les operacions vinculades que compleixin simultàniament les tres condicions següents:

- i) que s'efectuïn en virtut de contractes d'adhesió, les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin en massa a molts clients;
- ii) que s'efectuïn a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actui com a subministrador del bé o servei de què es tracti; i
- iii) que la quantia no superi l'1% dels ingressos anuals consolidats del Grup del qual la Societat és matriu.

Respecte de les operacions intragrup, aquestes estan regulades en el Protocol Intern de Relacions entre Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i CaixaBank, el qual, entre altres assumptes, fixa els criteris generals per a l'execució d'operacions o la prestació de serveis intragrup en condicions de mercat, així com identifica els serveis que "la Caixa" presta i prestarà a CaixaBank i les Societats del Grup CaixaBank i els que CaixaBank i/o les Societats del Grup CaixaBank presten o prestaran, al seu torn, a "la Caixa" i a les Societats del Grup "la Caixa".

El Protocol estableix els supòsits i les condicions de l'aprovació de les operacions intragrup que, en general, tenen com a òrgan competent per a la seva aprovació el Consell d'Administració.

PROCEDIMENT PER A L'APROVACIÓ D'OPERACIONS VINCULADES

El Consell d'Administració, o si no la Comissió Executiva (per raons d'urgència i a l'empara de la delegació conferida), aprova les operacions vinculades a partir d'un informe previ favorable de la Comissió d'Auditoria i Control. Els Consellers que siguin afectats per l'aprovació d'aquestes operacions s'hauran d'abstenir d'intervenir en la deliberació i de votar l'acord sobre aquestes operacions.

Respecte de les operacions intragrup, tot allò que fa referència a aquestes operacions està recollit principalment a la clàusula 4 del Protocol Intern de Relacions entre Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i CaixaBank, disponible al web corporatiu de CaixaBank (http://www.caixabank.com/deployedfiles/caixabank/Estaticos/PDFs/Informacion_accionistas_inversores/Gobierno_corporativo/ProtocoloCABK_es.pdf).

Cal dir que en determinats supòsits previstos a la clàusula 4.3 del Protocol, certes operacions intragrup, per la seva importància, estaran subjectes a l'aprovació prèvia del Consell d'Administració de CaixaBank, que haurà de tenir un informe de la Comissió d'Auditoria i Control de CaixaBank, i del Consell d'Administració de "la Caixa", que haurà de tenir, al seu torn, un informe de la Comissió de Control de "la Caixa".

Expliqui si s'ha delegat l'aprovació d'operacions amb parts vinculades, indicant, si escau, l'òrgan o persones en qui s'ha delegat.

D'acord amb el que estableix l'article 4 del Reglament del Consell, correspon al Consell en ple aprovar les operacions que la Societat dugui a terme amb Consellers, Accionistes significatius o representats en el Consell, o amb persones que hi estiguin vinculades.

Tot i així, per raons d'urgència aquestes operacions poden ser aprovades per la Comissió Executiva, a l'empara de la delegació conferida, però han de ser sotmeses a una ratificació posterior.

D.2. Detalli les operacions significatives pel que fa a la quantia o rellevants pel que fa a la matèria realitzades entre la Societat o Entitats del seu Grup i els Accionistes significatius de la Societat:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ACCIONISTA SIGNIFICATIU	NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE LA SOCIETAT O ENTITAT DEL SEU GRUP	NATURALESA DE LA RELACIÓ	TIPUS D'OPERACIÓ	IMPORT (MILERS D'EUROS)
"la Caixa"	CaixaBank		Ampliació de capital (Programa CaixaBank Dividend/Acció)	691.939
"la Caixa"	CaixaBank		Dipòsits vista i termini	878.206
"la Caixa"	CaixaBank		Derivats cobertura actius	34.000
"la Caixa"	CaixaBank		Derivats cobertura passius	484.000
"la Caixa"	CaixaBank		Préstec	70.000
Criteria CaixaHolding	CaixaBank	Filial "la Caixa"	Límit no disposat préstec	750.000
Criteria CaixaHolding	CaixaBank	Filial "la Caixa"	Compra societat «Servicios Gestión Inmobiliaria»	98.000
Criteria CaixaHolding	CaixaBank	Filial "la Caixa"	Obligacions simples adquirides	1.350.000
Abertis Infraestructuras	CaixaBank	Associada "la Caixa"	Salos en imposicions a termini i vista	682.000
Gas Natural	CaixaBank	Control conjunt "la Caixa"	Salos en imposicions a termini i vista	1.533.000

A la Nota 42 dels Comptes Anuals Consolidats hi ha, de forma agregada, tots els saldos amb societats del Grup "la Caixa".

D.3. Detalli les operacions significatives pel que fa a la quantia o rellevants pel que fa a la matèria dutes a terme entre la Societat o Entitats del seu Grup i els Administradors o Directius de la Societat:

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DELS ADMINISTRADORS O DIRECTIUS	NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DE LA PART VINCULADA	VINCLE	NATURALESA DE L'OPERACIÓ	IMPORT (MILERS D'EUROS)

No hi ha operacions que siguin fora del trànsit ordinari ni a condicions que no siguin de mercat.

A la nota 42 dels Comptes Anuals Consolidats hi ha, de forma agregada, tots els saldos amb administradors i directius.

D.4. Informe de les operacions significatives dutes a terme per la Societat amb altres Entitats pertanyents al mateix Grup, sempre que no s'eliminin en el procés d'elaboració d'estats financers consolidats i no formin part del trànsit habitual de la Societat pel que fa al seu objecte i condicions.

En tot cas, cal informar de qualsevol operació intragrup efectuada amb Entitats establertes en països o territoris que tinguin la consideració de paradís fiscal:

DENOMINACIÓ SOCIAL DE L'ENTITAT DEL SEU GRUP	BREU DESCRIPCIÓ DE L'OPERACIÓ	IMPORT (MILERS D'EUROS)
VidaCaixa SA	Venda de participació en Banca Cívica Vida y Pensiones	158.839
VidaCaixa SA	Venda de participació en Cajasol Vida y Pensiones	113.500
VidaCaixa SA	Venda de participació en Caja Canarias Aseguradora Vida y Pensiones	93.900
SegurCaixa Adeslas, SA	Venda negoci assegurances no vida	193.300

A la nota 42 dels Comptes Anuals Consolidats hi ha, de forma agregada, tots els saldos amb societats associades i multigrup del Grup CaixaBank.

D.5. Indiqui l'import de les operacions efectuades amb altres parts vinculades.

No hi ha operacions que siguin fora del trànsit ordinari ni a condicions que no siguin de mercat.

A la nota 42 dels Comptes Anuals Consolidats hi ha, de forma agregada, tots els saldos amb administradors i directius.

D.6. Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre la Societat i/o el seu Grup i els seus Consellers, Directius o Accionistes significatius.

Consellers i Directius

L'article 26 del Reglament del Consell d'Administració de la Societat regula el deure de no competència dels membres del Consell d'Administració.

L'article 27 del Reglament del Consell d'Administració de la Societat regula les situacions de conflicte aplicables a tots els Consellers, i estableix l'obligació de comunicar l'existència de conflictes d'interès, així com d'abstenir-se d'assistir i intervenir en les deliberacions i votacions que afectin assumptes en què el Conseller estigui interessat personalment.

L'article 28 del Reglament estableix que els Consellers no poden fer servir els actius de la Societat per obtenir un avantatge patrimonial si no és que ha satisfet una contraprestació adequada.

D'altra banda, el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors de CaixaBank estableix al seu article 1 que són Persones Subjectes, entre d'altres, els membres del Consell d'Administració i els Alts Directius i membres del Comitè de Direcció de la Societat. La secció VI del Reglament estableix la Política de Conflictes d'Interès de la Societat, i al seu article 36 s'enumeren els deures davant els conflictes d'interessos personals o familiars de les Persones Subjectes, entre els quals hi ha el d'actuar amb lleialtat a CaixaBank, abstenint-se d'intervenir o influir en la presa de decisions que puguin afectar les persones o entitats amb les quals hi ha conflictes i el d'informar l'Òrgan de Seguiment sobre aquests últims.

Accionistes significatius

Per tal de reforçar la transparència i el bon govern de la Societat i en línia amb la recomanació segona del Codi Unificat de Bon Govern, CaixaBank i "la Caixa", com a Accionista de control del primer, van subscriure un Protocol Intern de Relacions. El Protocol inicial signat amb motiu de la sortida a borsa de la Societat (anteriorment denominada Criteria CaixaCorp) va ser substituït per un nou Protocol, signat arran de les operacions de reorganització del Grup "la Caixa" a conseqüència de les quals CaixaBank ha esdevingut el banc per mitjà del qual "la Caixa" exerceix la seva activitat financera de manera indirecta. Posteriorment, arran de la fusió de CaixaBank per absorció de Banca Cívica i com a conseqüència de la transmissió de l'activitat del Mont de Pietat a CaixaBank, el Protocol va ser modificat via Acord de Novació per tal de suprimir la referència a l'excepció del Mont de Pietat a l'exercici indirecte.

El Protocol té com a objecte principalment:

- i) desenvolupar els principis bàsics que han de regir les relacions entre "la Caixa" i CaixaBank, en tant que aquesta constitueix l'instrument per a l'exercici indirecte per la primera de l'activitat financera;
- ii) delimitar les principals àrees d'activitat de CaixaBank, tenint en compte el seu caràcter de banc a través del qual "la Caixa" exerceix l'activitat financera de manera indirecta;
- iii) definir els paràmetres generals que han de governar les eventuais relacions de negoci o de serveis que les Societats del Grup CaixaBank tindran amb les Societats del Grup "la Caixa", en particular, atesa la seva importància, la prestació de serveis de tipus immobiliari per part de la societat o societats immobiliàries de "la Caixa" a la societat o societats immobiliàries de CaixaBank;
- iv) regular el flux d'informació adequat que permeti a "la Caixa" –i, en la mesura necessària, també a CaixaBank– l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant del Banc d'Espanya, la CNMV i altres organismes reguladors.

D.7. Cotitza més d'una Societat del Grup a Espanya?

SÍ

NO

Identifiqui les Societats filials que cotitzen a Espanya:

Societats filials cotitzades

Indiqui si han definit públicament amb precisió les respectives àrees d'activitat i eventuales relacions de negoci entre elles, així com les de la Societat dependent cotitzada amb la resta d'empreses del Grup:

SÍ

NO

Defineixi les eventuales relacions de negoci entre la Societat matriu i la Societat filial cotitzada, i entre aquesta i les altres empreses del Grup

---

Identifiqui els mecanismes previstos per resoldre els eventuales conflictes d'interessos entre la filial cotitzada i les altres empreses del Grup:

Mecanismes per resoldre els eventuales conflictes d'interès

E. Sistemes de control i gestió de riscos

E.1. Expliqui l'abast del Sistema de Gestió de Riscos de la Societat.

La gestió global dels riscos pretén tutelar la sanitat del risc i preservar els mecanismes de solvència i té com a objectiu l'optimització de la relació rendibilitat/risc, amb la identificació, el mesurament i la valoració dels riscos i la seva consideració permanent en la presa de decisions de negoci de CaixaBank. D'aquesta manera es configura un perfil de risc d'acord amb els objectius estratègics. El model de delegacions té com a eixos bàsics tant les variables fonamentals de risc com l'import de les operacions, i permet quantificar els riscos a través d'escaeris de consum de capital i pèrdua esperada.

El control dels riscos està plenament integrat en la gestió, i l'organització està implicada en la seva posada en pràctica. L'Alta Direcció participa directament en aquesta tasca, en el manteniment del marc de control intern, que l'Entitat assegura en una execució prudent, i en el procés continu de gestió i planificació del capital que garanteix l'adequació dels recursos propis al perfil de riscos de l'Entitat. El Sistema de Gestió de Riscos funciona de manera integral, i consolida així aquesta gestió a escala corporativa.

Es resumeixen a continuació els Principis Generals de Gestió del Risc, aprovats pel Consell d'Administració:

- El risc és inherent a l'activitat de l'Entitat.
- Responsabilitat última del Consell i implicació de l'Alta Direcció.
- Perfil de risc mitjà-baix.
- Implicació de tota l'organització.
- La gestió comprèn el cicle complet de les operacions: des de l'anàlisi prèvia fins a la concessió, el seguiment de la solvència i la rendibilitat, fins al reemborsament o la recuperació dels actius deteriorats.
- Decisions conjuntes.
- Independència.
- Concessió sobre la base de la capacitat de devolució del titular i d'una rendibilitat adequada.
- Homogeneïtat en els criteris i les eines utilitzades.
- Descentralització de les decisions.
- Ús de tècniques avançades.
- Dotació de recursos adequats.

E.2. Identifiqui els òrgans de la Societat responsables de l'elaboració i l'execució del Sistema de Gestió de Riscos.

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan màxim que determina la política de risc de l'Entitat. L'Alta Direcció actua en el marc de les atribucions delegades pel Consell d'Administració i configura els següents comitès de gestió del risc:

- Comitè Global del Risc
Gestiona de manera global els riscos de crèdit, mercat, operacional, concentració, tipus d'interès, liquiditat i reputacional, i els específics de les participacions més rellevants, així com les implicacions de tots ells en la gestió de la solvència i el capital. Analitza el posicionament de riscos i estableix polítiques per optimitzar la gestió de riscos de l'Entitat en el marc dels reptes estratègics.
- Comitè de Polítiques de Concessió
Proposa les facultats i els preus de les operacions de crèdit, les mesures d'eficiència i simplificació de processos, el nivell de risc assumit en els diagnòstics d'acceptació i els perfils de risc acceptats en campanyes comercials.
- Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO)
Analitza els riscos de liquiditat, de tipus d'interès i de canvi en l'àmbit dels riscos estructurals i proposa la creació de cobertures i d'emissions per gestionar-los.
- Comitè de Crèdits
Analitza i, si escau, aprova les operacions de crèdit dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Consell d'Administració les que excedeixen el seu nivell de delegació.
- Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris
Fa un seguiment permanent de l'operativa i és la primera instància d'aprovació de les operacions d'adquisició d'aquests actius.
- Comitè de Refinançaments
Analitza i, si escau, aprova les operacions de refinançament dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Comitè de Crèdits les que excedeixen el seu nivell de delegació.

CaixaBank té una Direcció General responsable dels riscos del Grup. La Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, que depèn directament d'aquella, és la unitat de control global en què es materialitzen les funcions d'independència requerides pel Comitè de Basilea, amb la responsabilitat de gestionar els riscos a escala corporativa i de tutelar la sanitat de l'actiu i els mecanismes de solvència i garantia.

L'àmbit d'actuació de la Direcció General responsable dels Riscos del Grup CaixaBank abasta tots els riscos financers. En queden fora: el risc reputacional (gestionat per la Direcció General Adjunta de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i Responsabilitat Corporativa) i el de compliment normatiu (supervisat per la Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu).

Les directrius emanades del Consell d'Administració en matèria de riscos s'implanten en l'organització mitjançant polítiques, circuits i procediments de gestió dels riscos, desenvolupats pel Departament de Polítiques i Infraestructures de Risc, dins la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc.

D'altra banda, s'ha transmès a tota l'organització el Pla Estratègic, que integra, entre els principals elements relacionats amb el risc, els següents: la qualitat, la reputació i el bon govern, la solvència i liquiditat, i la rendibilitat ajustada al risc. El Comitè revisa i aprova periòdicament diversos informes relatius als riscos assumits de manera conjunta per totes les entitats del Grup.

Com a últim garant dels mecanismes de control, sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control intern i de gestió de

riscos de la Societat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

E.3. Assenyali els principals riscos que poden afectar la consecució dels objectius de negoci.

Els riscos prioritaris i emergents són aquells que poden afectar de manera material els resultats de l'Entitat i la sostenibilitat a llarg termini del model de negoci.

- **Riscos macroeconòmics.** A Espanya continua el procés de correcció dels desequilibris originats amb anterioritat a l'inici de la crisi econòmica i cal estar alerta mentre no es produeixi una recuperació estable de la demanda interna.
- **Riscos regulatoris.** La transició a un sistema financer global més segur comporta més requeriments regulatoris per a les entitats que CaixaBank afronta amb uns sòlids nivells de solvència i liquiditat. El procés d'unió bancària europea implica un canvi en les responsabilitats i el model de supervisió, que s'ha de recolzar en mecanismes de resolució robustos. Després de les revisions independents del sector bancari espanyol, efectuades d'acord amb el Memoràndum d'Entesa, i les avaluacions de l'FMI, a través del Financial Sector Assessment Program per a Espanya, els nivells de provisions del sector haurien de satisfer l'avaluació global que efectuarà el BCE amb vistes a l'assumpció de les funcions de supervisió.
- **Riscos reputacional.** La crisi econòmica, l'excessiu palanquejament de famílies i empreses, i la pèrdua de valor de les inversions en productes híbrids, entre altres aspectes, han provocat un deteriorament significatiu de la confiança de la societat espanyola en la banca. CaixaBank ha posat l'atenció en la solvència i la qualitat com a prioritats estratègiques per recuperar la confiança de la clientela en el sector financer. D'altra banda, en els últims anys CaixaBank ha reforçat les estructures de control intern, compliment normatiu i prevenció de blanqueig de capitals.

D'acord amb les directrius emanades del Comitè de Basilea, els riscos en què s'incorre a conseqüència de la mateixa activitat es classifiquen com a: risc de crèdit (derivat tant de l'activitat bancària com del risc associat a la cartera de participades), risc de mercat (dins el qual s'inclouen el risc de tipus d'interès del balanç estructural, el risc de preu o tipus associat a les posicions de l'activitat tesorera i el risc de canvi), risc de liquiditat, risc operacional i risc de compliment normatiu.

Des d'aquesta perspectiva, i en sintonia amb els riscos macroeconòmics, considerem el Risc Creditici com el principal risc del Grup. El 2013 s'ha mantingut el context general de debilitat econòmica, amb una taxa de desocupació que ha superat el 26% i una severa correcció del valor de mercat en el sector immobiliari residencial, encara lluny de la normalitat. Aquest entorn continua tensant el compliment de les obligacions dels clients, i previsiblement ho farà en el futur més proper.

L'actuació de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc s'articula al voltant de la modelització dels mateixos riscos:

- Risc de crèdit: definició, validació i seguiment dels models de mesurament del risc de la cartera, quant a operació i client (*ratings, scorings*, probabilitat –PD–, severitat –LGD– i exposició –EAD–), així com el desenvolupament de les eines necessàries per integrar-lo en la gestió i fer-ne el seguiment. A partir d'aquests mesuraments, es determinen els requeriments mínims de capital regulatori i econòmic i la rendibilitat ajustada al risc de la cartera.
- Risc de mercat: seguiment i control del risc de les posicions pròpies, i supervisió independent del control dels riscos de balanç i de liquiditat.
- Risc Operacional: definició i implantació del model de gestió de risc operacional, desenvolupant les polítiques, les metodologies i les eines necessàries per facilitar la millora contínua de la qualitat en la gestió del negoci, així com el mesurament dels recursos propis necessaris per cobrir-la, inicialment pel mètode estàndard.

- Agregació de Riscos i Capital Econòmic: agregació de tots els riscos, considerant-ne les tipologies i estudiant les interaccions entre elles.

El procés d'avaluació dels principals riscos, indicant els criteris i qui hi intervé, es descriu a l'apartat E.4, atesa la seva vinculació quantitativa amb els nivells de tolerància al risc.

E.4. Identifiqui si l'Entitat disposa d'un nivell de tolerància al risc.

El marc de comunicació al Consell en matèria de riscos estableix els continguts i la periodicitat adequats per a cadascun dels riscos, i els llindars i límits que, si se sobrepassen, insten la comunicació en la propera sessió, independentment del calendari previst.

Els llindars estan definits a partir de mètriques quantitatives. En risc de mercat, els excessos en els límits de Valor en Risc requereixen l'autorització del Consell. En risc de crèdit, el Consell ha establert obligacions de *reporting* en funció de determinats increments percentuals en Pèrdua Esperada, Actius Ponderats per Risc i Morositat. En la gestió del risc estructural de balanç s'han fixat límits en les variacions netes del marge superior a un cert llindar i al Valor en Risc aplicat al balanç. L'establiment dels llindars de tolerància i dels límits es fa sense perjudici del dret de l'Entitat a la seva modificació.

El Grup CaixaBank fa servir, des de fa anys, un conjunt d'eines i tècniques de control d'acord amb les necessitats particulars de cadascun dels riscos. Entre d'altres, s'utilitzen els càlculs de probabilitat d'incompliment a través d'eines de *rating* i *scoring*, els càlculs de severitat i pèrdua esperada de les diferents carteres i eines de rendibilitat ajustada al risc, tant a nivell de client com d'oficina. També s'efectuen càlculs de valor en risc (VaR) per a les diferents carteres, com a element de control i fixació de límits dels riscos de mercat, i la identificació qualitativa dels diferents riscos operacionals per a cadascuna de les activitats de l'Entitat.

Les actuacions en l'àmbit del mesurament, seguiment i gestió del risc es duen a terme d'acord amb la recomanació del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i la normativa establerta en les directives europees i la legislació espanyola vigent.

El Departament de Models de Risc de Crèdit, Optimització i Anàlisi del Capital, dins de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, té la missió de construir, mantenir i fer el seguiment dels sistemes de mesurament del risc de crèdit. A més, és l'encarregat d'assegurar i orientar l'ús que es fa d'aquests sistemes i de vetllar perquè les decisions que es prenguin basades en aquestes mesures tinguin en compte la seva qualitat. Tal com estableixen les millors pràctiques, aquesta Direcció Corporativa és independent de les àrees de negoci per garantir que els criteris de valoració no tinguin interferències derivades de consideracions comercials.

D'acord amb la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, CaixaBank utilitza models interns en l'avaluació del risc de crèdit vinculat a les tipologies d'exposició següents:

- Préstecs hipotecaris concedits a persones físiques.
- Préstecs personals concedits a persones físiques.
- Targetes lliurades a persones físiques.
- Préstecs i crèdits atorgats a petites i mitjanes empreses (pimes).
- Préstecs i crèdits atorgats a grans empreses (corporacions).
- Cartera de participacions industrials.

Pel que fa a la resta d'exposicions, el Grup CaixaBank efectua l'avaluació de les exigències de capital per a la cobertura del risc de crèdit mitjançant l'aplicació de la metodologia estàndard.

Es revisen periòdicament la totalitat dels models per tal de detectar possibles deterioraments en la qualitat dels mesuraments, així com les estimacions per incorporar les variacions del cycle econòmic. Amb periodicitat men-

sual, s'avalua gairebé la totalitat de la cartera de clients de banca detallista, que inclou el segment de particulars i el de pimes, fet que permet actualitzar, de manera continuada, el coneixement d'aquestes carteres. La contínua avaluació dels riscos permet conèixer la distribució de l'exposició de les diferents carteres respecte a la qualitat creditícia expressada com a probabilitat d'incompliment.

El mesurament del risc s'articula al voltant dels conceptes bàsics que es descriuen a continuació.

Pèrdua esperada

La pèrdua esperada és el resultat de multiplicar tres magnituds: l'exposició, la probabilitat d'incompliment i la severitat.

Exposició

L'exposició (EAD en el seu acrònim en anglès per a *exposure at default*) estima quin serà el deute pendent en cas d'incompliment del client. Aquesta magnitud és especialment rellevant per als instruments financers que tenen una estructura d'amortització variable en funció de les disposicions que faci el client (comptes de crèdit, targetes de crèdit i, en general, qualsevol producte *revolving*).

L'obtenció d'aquesta estimació es basa en l'observació de l'experiència interna de la morositat de l'Entitat, relacionant els nivells de disposició en el moment de l'incompliment i en els 12 mesos anteriors. Per tal de fer-la, es modelitzen per a cada transacció les relacions observades en funció de la naturalesa del producte, el termini fins al venciment i les característiques del client.

Probabilitat d'incompliment

CaixaBank disposa d'eines d'ajuda a la gestió per a la predicció de la probabilitat d'incompliment (PD en el seu acrònim en anglès per a *probability of default*) de cada acreditat que cobreixen gairebé la totalitat de l'activitat creditícia.

Aquestes eines estan orientades al producte o al client. Les eines orientades al producte tenen en compte característiques específiques del deutor relacionades amb aquest producte i són utilitzades, bàsicament, en l'àmbit d'admissió de noves operacions de banca detallista. D'altra banda, les eines orientades al client avaluen la probabilitat d'incompliment del deutor de manera genèrica, encara que en el cas de persones físiques poden aportar resultats diferenciats per producte. Aquest últim grup d'eines està constituït per *scorings* de comportament per a persones físiques i per ràtings d'empreses, i estan implantades a tota la xarxa d'oficines i integrades dins les eines habituals de concessió de productes d'actiu.

Les eines d'avaluació del risc de crèdit han estat desenvolupades d'acord amb l'experiència històrica de mora de l'Entitat i incorporen les mesures necessàries per ajustar els resultats al cicle econòmic i projeccions del proper cicle, amb l'objectiu d'oferir mesuraments relativament estables a llarg termini, que poden diferir de les taxes d'incompliment observades en cada moment.

Pel que fa a empreses, totes les eines de ràting estan enfocades a nivell de client i varien notablement en funció del segment al qual pertanyen. En el cas de microempreses i pimes, el procés d'avaluació es basa en un algoritme modular, i es valoren tres àrees d'informació diferents: els estats financers, la informació derivada de la relació amb els clients i altres aspectes qualitius. Les qualificacions obtingudes també se sotmeten a un ajust al cicle econòmic que segueix la mateixa estructura que el corresponent a les persones físiques.

La funció de *Rating* Corporatiu, dependent de la Direcció Corporativa d'Anàlisi i Concessió, disposa de models interns per qualificar el segment de grans empreses. Aquests models són de caràcter «expert» i donen més ponderació al criteri qualitatiu dels analistes. Davant la falta d'una freqüència suficient en termes estadístics de morositat interna en aquest segment, la construcció d'aquests models s'ha alineat amb la metodologia de Standard & Poor's, de manera que s'han pogut fer servir les taxes d'incompliment global publicades per aquesta agència de *rating*, que afegeix fiabilitat a la metodologia. Els models s'han desenvolupat a partir de dades que tenen una

profunditat històrica suficientment significativa i, per tant, incorporen de manera raonable l'efecte del cicle i garanteixen estabilitat als mesuraments obtinguts.

Els resultats de totes les eines es vinculen a una escala mestra de risc que permet classificar la cartera creditícia en termes homogenis, és a dir, que permet agrupar riscos a partir d'una mateixa taxa de morositat anticipada.

Severitat

La severitat (LGD en el seu acrònim en anglès per a *loss given default*) correspon al percentatge del deute que no podrà ser recuperat en cas d'incompliment del client. La Societat efectua una revisió permanent dels procediments de recuperació i regularització dels deutes morosos per tal de minimitzar l'impacte d'una eventual fallida.

Es calculen les severitats històriques amb informació interna de CaixaBank i s'han considerat tots els fluxos de caixa associats als contractes des del moment de l'incompliment fins a la regularització de la situació, o bé fins al moment que s'han declarat fallits. Dins aquest còmput també es té en compte una aproximació de les despeses indirectes (personal d'oficines, infraestructura, etc.) associades al procés.

A més es treballa en la modelització de la severitat per a la seva correcta estimació a priori, mitjançant la garantia, la relació préstec/valor, el tipus de producte, la qualitat creditícia de l'acreditat i, tal com requereix la regulació, les condicions recessives del cicle econòmic.

Com a resultat de les polítiques de concessió, l'exigència d'aportació de garanties i la seva relació préstec/valor, així com de la gestió activa de la morositat, que millora els nivells de regularització i recuperació en cas d'incompliment, les severitats estimades per a la cartera són baixes.

Pèrdua inesperada i capital econòmic

El mesurament de la pèrdua esperada garanteix un bon control del risc creditici en condicions «normals» de mercat. De fet, la pèrdua esperada es pot considerar com un cost addicional al negoci. Ara bé, de vegades les pèrdues reals poden superar les pèrdues esperades fruit de canvis sobtats en el cicle, o variacions en factors de risc específics de cada cartera, i de la correlació entre el risc de crèdit dels diferents deutors.

La variabilitat de les pèrdues esperades de la cartera constitueix la pèrdua inesperada, la qual representa la pèrdua potencial imprevista. Es calcula com la pèrdua associada a un nivell de confiança suficientment elevat de la distribució de pèrdues, menys la pèrdua esperada. La Societat, en el desenvolupament normal del negoci, ha de tenir la capacitat d'absorbir aquestes pèrdues no anticipades.

Tradicionalment s'han diferenciat dos conceptes:

- El capital econòmic és aquell que una entitat hauria de tenir per assumir pèrdues inesperades que puguin tenir lloc i que podrien posar en perill la continuïtat de la Societat. És una estimació pròpia que es va ajustant en funció del mateix nivell de tolerància al risc, volum i tipus d'activitat. En aquest sentit, és responsabilitat del Consell d'Administració i de la Direcció de la Societat assegurar que en qualsevol circumstància hi hagi fons propis suficients per afrontar qualsevol eventualitat, amb un nivell de confiança dels 99,95%. Aquesta responsabilitat ha estat subratllada per l'anomenat Pilar II de Basilea.
- El capital regulatori és el que la Societat ha de mantenir per cobrir les exigències de l'organisme supervisor. L'objectiu també és el d'evitar la fallida de la Societat i protegir així, addicionalment, els interessos dels clients i titulars del deute sènior, amb la qual cosa es prevé l'important impacte sistèmic que es podria produir.

El capital econòmic no és substitutiu del regulatori, sinó que n'és un complement per acostar-se més al perfil de riscos reals que la Societat assumeix i incorporar riscos no previstos —o considerats només parcialment— en les exigències regulatòries.

El model de capital econòmic és la base de l'estimació interna d'exigències de recursos propis que complementa la visió regulatòria de la solvència. Aquestes mesures formen part del Quadre de Comandament de Riscos i també de l'Informe d'Autoavaluació del Capital que es presenta al Supervisor.

Rendibilitat ajustada al risc

Per a la determinació del preu de les operacions s'utilitzen, d'una banda, les eines de *pricing* integrades en el sistema de sol·licituds (basades en l'adequada cobertura de la prima de risc) i, de l'altra, la informació de l'eina RAR (Rendibilitat Ajustada a Risc).

El RAR està consolidat en la xarxa de Centres d'Empresa i Corporativa, i permet un major control de l'equilibri entre la rendibilitat i el risc.

Gestió del risc de mercat de les activitats de negociació

La Direcció de Departament de Risc de l'Operativa en Mercats, dependent de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, és responsable de la valoració dels instruments financers, així com d'efectuar el mesurament, control i seguiment dels seus riscos associats, de l'estimació del risc de contrapartida i del risc operacional associat a l'activitat en mercats financers.

CaixaBank, amb la seva activitat de la Sala de Tresoreria en els mercats financers i derivats de negociació sobre participades, s'exposa al risc de mercat per moviments desfavorables dels diferents factors de risc: tipus d'interès i tipus de canvi (provocat per la presa de posicions en l'àmbit de tresoreria), preu de les accions, preu de les mercaderies, inflació, volatilitat i moviments en els diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada.

Les dues mesures de risc més utilitzades són la sensibilitat i el VaR (*Value at Risk*, o valor en risc). La sensibilitat calcula el risc com l'impacte en el valor de les posicions d'un petit moviment dels factors de risc, i ho fa de la manera següent:

- Per al risc de tipus d'interès i inflació, es calcula la variació del valor actual de cadascun dels fluxos futurs (reals o previstos) davant de variacions d'un punt bàsic (0,01%) en tots els trams de la corba.
- Per al risc de tipus de canvi, es calcula la variació del contravalor de cadascun dels fluxos en divisa davant de variacions d'un punt percentual (1%) en el tipus de canvi.
- Per al risc de preu d'accions o altres instruments de renda variable contractats per la Sala de Tresoreria i per al risc de preu de mercaderies, es calcula la variació del valor actual de la posició o de la cartera, davant d'una variació d'un punt percentual (1%) dels preus dels seus components.
- Per al risc de volatilitat (variabilitat dels tipus o preus), que incorpora les operacions amb característiques d'opció (*caps* i *floors* de tipus d'interès i opcions sobre divisa o renda variable), es calcula la variació del valor actual de cadascun dels fluxos futurs davant de variacions de les volatilitats cotitzades en tots els trams de la corba, en els tipus de canvi i/o en els preus de l'actiu.

Aquestes anàlisis de sensibilitat donen informació sobre l'impacte d'un increment dels tipus d'interès, tipus de canvi, preus i volatilitats sobre el valor econòmic de les posicions, però no comporten cap hipòtesi sobre quina és la probabilitat d'aquest moviment.

Per homogeneïtzar el mesurament del risc del conjunt de la cartera, així com per incorporar certes hipòtesis sobre la magnitud del moviment dels factors de risc de mercat, s'utilitza la metodologia del Valor en Risc (VaR: estimació estadística de les pèrdues potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus) per a un horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança del 99%. És a dir, que 99 de cada 100 vegades les pèrdues reals seran inferiors a les estimades pel VaR.

El model intern per a l'estimació de recursos propis per risc de mercat de les activitats de negociació va ser aprovat pel Banc d'Espanya l'any 2006. El perímetre del model comprèn gairebé la totalitat de les posicions pròpiament de Tresoreria i els derivats de negociació sobre participades. El 2013, el VaR mitjà a un dia de les activitats

de negociació ha estat de 7 milions d'euros. Els consums més elevats, fins a un màxim de 13,1 milions d'euros, es van assolir durant el mes de març, fonamentalment per l'anticipació que recull el VaR d'una evolució potencialment diferent del valor diari de mercat de les posicions de renda variable (principalment operativa de derivats sobre accions).

Les metodologies utilitzades per a l'obtenció d'aquest mesurament són dues:

- VaR paramètric: basat en el tractament estadístic dels paràmetres amb la volatilitat i les correlacions dels moviments dels preus i dels tipus d'interès i de canvi dels actius que componen la cartera. Seguint les recomanacions del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea, s'aplica sobre dos horitzons temporals: 75 dies, donant més pes a les observacions més recents; i un any de dades, equiponderant totes les observacions.
- VaR històric: càlcul de l'impacte sobre el valor de la cartera actual de les variacions històriques dels factors de risc; es tenen en compte les variacions diàries de l'últim any i, amb un interval de confiança del 99%, es considera com a VaR el tercer pitjor impacte sobre el valor de la cartera.

El VaR històric resulta molt adequat per completar les estimacions obtingudes mitjançant el VaR paramètric, atès que no incorpora cap hipòtesi sobre el comportament estadístic dels factors de risc. El VaR paramètric assumeix fluctuacions modelitzables a través d'una distribució estadística normal. A més, el VaR històric incorpora la consideració de relacions no lineals entre els factors de risc, cosa que el fa també especialment vàlid, encara que cal subratllar que el risc opcional ha estat molt petit.

L'empitjorament de la qualificació creditícia dels emissors dels actius també pot motivar una evolució desfavorable dels preus cotitzats pel mercat. Per aquesta raó, la Direcció de Departament de Risc de l'Operativa en Mercats completa la quantificació del risc de mercat amb una estimació de les pèrdues derivades de moviments en la volatilitat del diferencial de crèdit de les posicions en renda fixa privada (*Spread VaR*), que constitueix una estimació del risc específic atribuïble als emissors dels valors.

Les mesures de VaR es complementen amb dues mètriques de risc associades a altres requeriments normatius: el VaR Estressat i el Risc Incremental d'Impagament i Migracions. El VaR Estressat captura la pèrdua màxima deguda a moviments adversos en els preus de mercat en un període històric anual d'estress, i es calcula amb un interval de confiança del 99% i horitzó diari. El Risc Incremental d'Impagament i Migracions reflecteix el risc associat a les variacions en la qualitat creditícia o incompliment en les posicions de renda fixa i derivats de crèdit en cartera, amb un interval de confiança del 99,9% i horitzó anual. Els valors mitjans d'aquestes mesures de risc durant l'exercici 2013 han estat d'11,1 i 25,9 milions d'euros, respectivament.

Finalment, amb l'objectiu d'estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi, es duen a terme dos tipus d'exercicis de *stress* sobre el valor de les posicions de Tresoreria:

- Anàlisi de *stress* sistemàtic: calcula la variació del valor de la cartera davant d'una sèrie determinada de canvis extrems en els principals factors de risc. Es consideren els moviments paral·lels de tipus d'interès (pujada i baixada); els moviments de pendent en diferents trams de la corba de tipus d'interès (pronunciament i aplanament); l'augment i la disminució del diferencial entre els instruments subjectes a risc de crèdit i el deute públic (diferencial *bo-swap*); els moviments del diferencial de les corbes euro i dòlar; l'augment i la disminució de la volatilitat de tipus d'interès; l'apreciació i la depreciació de l'euro respecte del dòlar, el ien i la lliura; l'augment i la disminució de la volatilitat de tipus de canvi; l'augment i la disminució del preu de les accions, i, finalment, l'augment i la disminució de la volatilitat de les accions i de les mercaderies.
- Anàlisi d'escenaris històrics: considera l'impacte que sobre el valor de les posicions tindrien situacions realment esdevingudes, com per exemple la caiguda del Nikkei el 1990, la crisi del deute americà i la del peso mexicà el 1994, la crisi asiàtica del 1997, la crisi del deute rus el 1998, la creació i l'explosió de la bombolla tecnològica entre el 1999 i el 2000, els atacs terroristes de més impacte en els mercats financers els últims anys, el *credit crunch* de l'estiu del 2007, la crisi de liquiditat i confiança ocasionada per la fa-

llida de Lehman Brothers el mes de setembre del 2008 o l'increment dels diferencials de crèdit dels països perifèrics de la zona euro pel contagi de la crisi de Grècia i Irlanda el 2010 o la crisi del deute espanyol el 2011 i el 2012.

Per completar aquests exercicis d'anàlisi del risc en situacions extremes, es determina l'anomenat «pitjor escenari», que és la situació dels factors de risc esdevinguts l'últim any i que implicaria la pèrdua més gran sobre la cartera actual. Posteriorment s'analitza l'anomenada «cua de la distribució», que és la magnitud de les pèrdues que es produirien si el moviment de mercat que les ocasionés es calculés amb un interval de confiança del 99,9%.

Com a part del seguiment i el control necessaris dels riscos de mercat assumits, la Direcció aprova una estructura de límits globals de VaR que es complementa mitjançant la definició de sublímits de VaR, pèrdues màximes i sensibilitats per a les diferents unitats de gestió susceptibles d'assumir risc de mercat en activitats de negociació de la Sala de Tresoreria. Els factors de risc són gestionats per la mateixa Direcció Executiva de Tresoreria i Mercat de Capitals en el seu àmbit en funció de la relació rendibilitat-risc que determina les condicions i les expectatives del mercat. La Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc és la responsable del seguiment del compliment d'aquests límits i dels riscos assumits, i genera diàriament un informe de posició, quantificació de riscos i consum de límits que distribueix a la Direcció, als responsables de la Sala de Tresoreria i a Auditoria Interna.

El control del risc de contrapartida s'efectua mitjançant un sistema integrat i en temps real que permet conèixer, en qualsevol moment, el límit disponible per a cada contrapartida, per producte i termini. El sistema integra les carteres del negoci bancari i assegurador, i les posicions dels fons garantits. El risc es mesura tant pel seu valor de mercat actual com per l'exposició futura.

Així doncs, la gestió del risc de mercat de les posicions de Tresoreria de CaixaBank s'adapta a les directrius metodològiques i de seguiment proposades pel Comitè de Basilea.

Risc Operacional

El Comitè Global del Risc és l'Òrgan de Direcció que defineix les línies estratègiques d'actuació i que efectua el seguiment del perfil de risc operacional, dels principals esdeveniments de pèrdua i de les accions que cal desenvolupar per a la seva mitigació.

A CaixaBank es desenvolupa un projecte de caràcter estratègic que, impulsat des de la Direcció i d'acord amb les propostes i les normes regulatòries del Banc d'Espanya, permet implantar un únic model integral de mesurament i control del risc operacional en tot el Grup. La gestió a nivell de Grup comprèn les societats incloses en el perímetre d'aplicació de la Circular de Solvència 03/2008 del Banc d'Espanya, i es desenvolupa d'acord amb el «Marc de Gestió del Risc Operacional». Aquest document defineix els objectius, l'estructura organitzativa, les polítiques, el model de gestió i les metodologies d'avaluació del risc operacional.

L'objectiu global és millorar la qualitat en la gestió del negoci a partir de la informació dels riscos operacionals i facilitar la presa de decisions per assegurar la continuïtat de l'organització a llarg termini, la millora en els processos i la qualitat de servei al client, tot això complint amb el marc regulador establert i optimitzant el consum de capital.

Les responsabilitats d'implantar el model organitzatiu es distribueixen entre:

- Comitè de Risc Operacional: creat durant el 2013, és el responsable de risc operacional del Grup, així com de les implicacions d'aquest en la gestió de la solvència i del capital. Reporta al Comitè Global del Risc.
- Àrees de negoci i suport i empreses filials: responsables d'identificar, avaluar, gestionar i controlar els riscos operacionals de les seves activitats i d'informar-ne. És clau la figura dels coordinadors de risc operacional en cadascun dels centres.

- Risc Operacional: s'encarrega de definir, implementar i estandarditzar el model de gestió, mesurament i control del risc operacional del Grup CaixaBank. Dóna suport a les àrees i a les empreses filials i consolida la informació per al *reporting* a la Direcció. Se situa en la Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc, dins de Gestió Global del Risc.
- Validació de Models de Risc i Auditoria Interna: responsables de supervisar l'acompliment de la normativa vigent, el càlcul dels requeriments de recursos propis per risc operacional i la implantació dels procediments d'avaluació, control i gestió del risc operacional establerts.

Les polítiques i el model de gestió per risc operacional estableixen un procés continu basat en:

- Identificació i detecció de tots els riscos operacionals (actuals i potencials), a partir de tècniques qualitatives –opinió dels experts de processos, indicadors de risc, escenaris de pèrdues operacionals extremes– i de procediments per a la seva gestió, per definir el perfil de risc operacional del Grup CaixaBank. S'ha establert l'objectiu d'actualització anual de l'avaluació i valoració qualitativa de riscos operacionals, focalitzada en els més rellevants. Les mesures de valoració establertes són la pèrdua esperada i el valor en risc.
- Avaluació quantitativa del risc operacional a partir de les dades reals de pèrdues registrades en la Base de dades d'esdeveniments operacionals. S'ha iniciat la participació en el consorci internacional ORX per a l'intercanvi de dades de pèrdues operacionals amb altres entitats financeres, a l'efecte de tenir una visió més completa del perfil de risc del sector financer, i poder gestionar amb antelació les pèrdues ja sofertes per les entitats competidores.
- Gestió activa del perfil de risc del Grup, que implica establir un model de *reporting* a tots els nivells de l'organització per facilitar la presa de decisions amb vistes a mitigar-la (establiment de nous controls, desenvolupament de plans de continuïtat de negoci, reenginyeria de processos, assegurament de possibles contingències i altres), anticipant les possibles causes de risc i reduint-ne l'impacte econòmic. El seguiment dels principals riscos, tant qualitius com de pèrdues reals, concretat en les accions correctores i plans d'acció corresponents, és la base per avançar en la consecució de l'objectiu de gestió. S'està millorant la infraestructura de sistemes d'informació de suport de Risc Operacional, per tal de millorar-ne la gestió.

Gestió del risc de tipus d'interès estructural de balanç

El balanç està format per masses d'actiu i de passiu amb diferents venciments i tipus d'interès. El risc de tipus d'interès es produeix quan els canvis en l'estructura de la corba de tipus de mercat afecten aquestes masses i en provoquen la renovació a tipus diferents dels anteriors, amb efectes en el seu valor econòmic i en el marge d'interessos.

Aquest risc és gestionat i controlat directament per la Direcció de CaixaBank, a través del Comitè de Gestió Global del Risc i del Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO). L'ALCO té com a missió optimitzar i rendibilitzar l'estructura financera del balanç, considerant tant el negoci bancari com l'assegurador, coordinant preus, terminis i volums entre les activitats generadores d'actiu i passiu, a més de coordinar les accions proposades amb l'àrea de riscos.

El Grup CaixaBank gestiona aquest risc tot seguint un doble objectiu: reduir la sensibilitat del marge d'interessos a les variacions dels tipus d'interès i preservar el valor econòmic del Balanç. Per aconseguir aquests dos objectius es fa una gestió activa mitjançant la contractació en els mercats financers d'operacions de cobertura addicionals a les cobertures naturals generades en el mateix balanç, derivades de la complementarietat de la sensibilitat a variacions dels tipus d'interès de les operacions d'actiu i de passiu efectuades amb els clients.

La Direcció d'ALM i Liquiditat (dependent de la Direcció General de Riscos) és l'encarregada d'analitzar aquest risc i de proposar al Comitè de Gestió d'Actius i Passius les operacions de cobertura d'acord amb aquests objectius. Per dur a terme aquesta tasca s'utilitzen les mesures d'avaluació que s'expliquen a continuació.

El gap estàtic mostra la distribució de venciments i revisions de tipus d'interès, a una data determinada, de les masses sensibles del balanç. Per a aquelles masses sense venciment contractual (com ara els comptes a la vista), se n'analitza la sensibilitat als tipus d'interès juntament amb el seu termini esperat de venciment a partir de l'experiència històrica de comportament dels clients, considerant la possibilitat que el titular retiri els fons en aquest tipus de productes. Per a la resta de productes, en la definició de les hipòtesis de cancel·lació anticipada s'utilitzen models interns que recullen variables de comportament dels clients, i dels mateixos productes, així com variables estacionals i macroeconòmiques per inferir quina serà l'actuació dels clients en el futur.

La sensibilitat del marge d'interessos mostra l'impacte en la revisió de les operacions del balanç per canvis en la corba de tipus d'interès. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos, a un o dos anys, en funció de diferents escenaris de tipus d'interès. L'escenari més probable, obtingut a partir dels tipus implícits de mercat, es compara amb altres escenaris de baixada o pujada de tipus i moviments en el pendent de la corba.

La sensibilitat del valor patrimonial als tipus d'interès mesura quin seria l'impacte en el valor actual del balanç de variacions en els tipus d'interès. La sensibilitat del marge d'interessos i del valor patrimonial són mesures que es complementen i que permeten una visió global del risc estructural, més centrada en el curt i mitjà termini en el primer cas, i en el mitjà i llarg termini en el segon.

Adicionalment es calculen mesures VaR seguint la metodologia utilitzada per mesurar el risc de l'activitat tressorera (vegi l'apartat de risc de mercat). D'altra banda, s'obtenen mesures EaR (*earnings at risk*), que permeten establir amb un nivell de confiança determinat (99%) quina serà la pèrdua màxima en el marge d'interessos els propers 2 anys, considerant un determinat volum de creixement del balanç. Aquesta anàlisi permet identificar el possible pitjor i millor escenari d'entre tots els escenaris simulats i, d'aquesta manera, obtenir uns nivells màxims de risc.

Periòdicament s'informa al Consell d'Administració de l'Entitat del risc de tipus d'interès del balanç, i s'encarrega de comprovar del compliment dels límits establerts.

Segons la normativa vigent, CaixaBank no consumeix recursos propis pel risc de tipus d'interès estructural assumit, atès el baix perfil de risc del seu balanç. Malgrat que el risc de tipus d'interès de balanç assumit per CaixaBank és marcadament inferior als nivells considerats com a significatius (*outliers*), segons les propostes de Basilea II, en la Societat es continuen duent a terme un conjunt d'actuacions relatives a la intensificació del seguiment i la gestió del risc de tipus d'interès de balanç.

Risc de liquiditat

La Direcció d'ALM i Liquiditat, dependent de la Direcció General de Riscos, és l'encarregada de mesurar, seguir i gestionar el risc de liquiditat.

El Grup CaixaBank gestiona la liquiditat de manera que sempre pugui atendre els seus compromisos puntualment i que la seva activitat inversora mai no es vegi reduïda per manca de fons prestables. Aquest objectiu s'aconsegueix amb una gestió activa de la liquiditat, que consisteix en un seguiment continuat de l'estructura del balanç, per terminis de venciment, per detectar de manera anticipada l'eventualitat d'estructures inadequades de liquiditat a curt i a mitjà termini, i adoptar en conseqüència una estratègia que doni estabilitat a les fonts de finançament.

L'anàlisi del risc de liquiditat es fa tant en situacions de normalitat de les condicions dels mercats com en situacions de crisi, on es consideren diversos escenaris de crisi específiques, sistèmiques i combinades que comporten diferents hipòtesis de severitat en termes de reducció de liquiditat. Així, s'analitzen cinc tipologies d'escenaris de crisi: tres escenaris de crisi sistèmiques (crisi macroeconòmiques, disfuncions dels mercats de capitals i alteracions dels sistemes de pagament), un escenari de crisi específica (crisi de reputació) i una crisi combinada considerada el pitjor escenari. Aquests escenaris preveuen horitzons temporals i nivells de severitat diferents en funció de la tipologia de la crisi analitzada. Per a cada un dels escenaris de crisi es calculen períodes de «supervivència» (entesa com la capacitat de continuar afrontant els compromisos adquirits), amb uns nivells de liquidi-

tat suficients per afrontar amb èxit les situacions de crisi plantejades. A partir d'aquestes anàlisis s'ha elaborat el Pla de Contingència del Risc de Liquiditat, que té definit un pla d'acció per a cada un dels escenaris de crisi establerts (sistèmics, específics i combinats) i on es detallen mesures comercials, institucionals i de comunicació per fer front a aquest tipus de situacions, i es preveu la possibilitat d'utilitzar una sèrie de reserves en espera o fonts de finançament extraordinàries.

El Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO) fa un seguiment mensual de la liquiditat a mitjà termini mitjançant l'anàlisi dels desfasaments previstos en l'estructura del balanç i verifica el compliment dels límits i de les línies d'actuació operatives aprovades pel Consell d'Administració. L'ALCO proposa al Consell d'Administració les emissions o programes de finançament o d'inversió òptims en funció de les condicions de mercat i els instruments i terminis necessaris per afrontar el creixement del negoci.

La gestió de la liquiditat a curt termini té la funció d'assegurar la disponibilitat permanent de recursos líquids en el balanç, és a dir, de minimitzar el risc de liquiditat estructural propi de l'activitat bancària. Per fer aquesta gestió, diàriament es disposa del detall de la liquiditat per terminis, mitjançant l'elaboració de les projeccions dels fluxos futurs, que permet saber en qualsevol moment quina és l'estructura temporal d'aquesta liquiditat.

El Grup CaixaBank gestiona activament el risc de liquiditat i, amb un sentit d'anticipació a possibles necessitats de fons prestables, disposa de diversos programes de finançament ordinari que cobreixen els diferents terminis de venciment per garantir en tot moment uns nivells adequats de liquiditat. Aquests programes són un programa de pagarés anomenat «Programa d'Emissió de Pagarés 2013» i dos programes de renda fixa anomenats «Fullet de base de valors no participatius 2013» i «CaixaBank – Euro Medium Term Note Programme». Addicionalment, com a mesura de prudència per afrontar possibles tensions de liquiditat o situacions de crisi de mercat, el Grup CaixaBank té dipositades en el BCE una sèrie de garanties que permeten obtenir de manera immediata una elevada xifra de liquiditat (pòlissa BCE).

El Grup CaixaBank aprofita els mecanismes existents en els mercats financers per disposar d'uns nivells de liquiditat adequats als seus objectius estratègics, per la qual cosa evita la concentració dels venciments de les emissions i disposa de fonts de finançament diversificades. L'Entitat, segons la normativa vigent, no consumeix recursos propis pel risc de liquiditat al qual està subjecta.

Risc actuarial

Les polítiques del Grup amb relació al risc actuarial estan descrites a la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats adjunts.

El 2013 les autoritats europees han establert l'1 de gener de 2016 com la data d'entrada en vigor de la Normativa Europea de Solvència II. En aquest període s'han de finalitzar els desenvolupaments normatius actualment en discussió, i aprovar a nivell europeu i transposar a l'àmbit nacional, tot el conjunt de normatives de Solvència II (Directiva Omnibus II, Actes Delegats, Normes Tècniques d'Implementació i Guies).

Per tal de preparar l'adaptació a Solvència II durant el període transitori que tindrà lloc entre l'1 de gener de 2014 i l'entrada en vigor, EIOPA (el supervisor Europeu d'assegurances) ha emès quatre guies de preparació, les quals tenen com a objectiu ajudar que les companyies asseguradores incorporin progressivament determinats aspectes que desenvolupa Solvència II fins al 2016. El 30 de desembre de 2013 la DGSP va emetre una comunicació a totes les entitats asseguradores i grups d'entitats asseguradores sobre el necessari compliment d'aquestes guies, en els termes que s'hi descriuen.

Durant l'exercici 2013, el Grup ha treballat activament en la implantació de Solvència II, participant en els grups de treball a nivell del sector assegurador i en el test d'impacte quantitatiu i qualitatiu efectuat pels supervisors, i desenvolupant les adaptacions i millores necessàries en els sistemes i la gestió.

E.5. Indiqui quins riscos s'han materialitzat durant l'exercici.

Risc materialitzat en l'exercici

Risc de crèdit

Circumstàncies que l'han motivat

Morositat. A 31Des13 els deutors morosos del Grup s'han situat en 25.365 milions d'euros (11,66%). A 31Des12 eren 20.150 milions (8,62%).

Promoció immobiliària i actius adquirits en pagament de deutes. A 31Des13, l'import brut del finançament destinat a la promoció immobiliària del Grup era de 19.980 milions d'euros (26.992 a 31Des12) i el valor comptable net dels actius adjudicats en pagament de deutes 6.169 milions d'euros (5.088 milions a 31Dic12).

La ràtio de mora de CaixaBank es compara molt favorablement amb la del sector privat resident del total del sistema, que en onze mesos ha passat del 10,43% (31Des12) al 13,08% (30Nov13, última data disponible).

Funcionament dels sistemes de control

Els riscos referits són conseqüència de la desfavorable conjuntura actual.

Els sistemes de control han funcionat correctament i això n'ha permès una gestió adequada. S'ha informat de la seva evolució al Consell d'Administració del Grup.

Risc materialitzat en l'exercici

Risc de mercat

Circumstàncies que l'han motivat

Durant el 2013 el VaR mitjà de les activitats de negociació ha estat de 7 milions d'euros. Els consums més elevats, fins a un màxim de 13,1 milions d'euros, es van assolir durant el mes de març, fonamentalment per l'anticipació que recull el VaR d'una evolució potencialment diferent del valor diari de mercat de les posicions de deute sobirà (fonamentalment espanyol) respecte dels instruments derivats emprats per gestionar el seu risc de tipus d'interès.

Funcionament dels sistemes de control

Els sistemes de control han funcionat correctament i això n'ha permès una gestió adequada. S'ha informat de la seva evolució al Consell d'Administració del Grup.

Risc materialitzat en l'exercici

Risc de tipus d'interès del balanç

Circumstàncies que l'han motivat

El 2013 no s'han materialitzat riscos crítics

Funcionament dels sistemes de control

Els sistemes de control han funcionat correctament i això n'ha permès una gestió adequada.

Se n'ha informat de l'evolució al Consell d'Administració del Grup.

Risc materialitzat en l'exercici

Risc de liquiditat

Circumstàncies que l'han motivat

A diferència dels anys anteriors, el 2013 els mercats majoristes de finançament han estat oberts durant períodes més llargs de temps i la percepció respecte del risc de crèdit espanyol ha anat millorant, especialment del sobirà i el financer. Per a CaixaBank ha estat un exercici especialment positiu, amb un apetit inversor elevat per a les emissions dutes a terme i amb diferencials que s'han anat reduint a mesura que avançava l'exercici.

Destaquen els mecanismes següents utilitzats durant l'exercici per gestionar la liquiditat de manera segura:

Manteniment d'un coixí de liquiditat ben folgat i d'uns límits de gestió prudents.

La disposició de diversos programes de finançament ordinari i el manteniment de capacitat de finançament a través d'instruments de la més alta qualitat, com ara cèdules hipotecàries i territorials.

Emissions diversificades, tant per la varietat d'instruments emesos com pels inversors en què s'han col·locat i els diferents venciments utilitzats. S'ha generat nova base inversora a través de les emissions de bons simples.

a) Un ampli coixí d'actius en garantia dipositats en el BCE que permeten obtenir liquiditat de manera immediata. Disposar d'un Pla de Contingència del Risc de Liquiditat que preveu un pla d'acció per a cada un dels escenaris de crisi establertes i on es detallen mesures comercials, institucionals i de comunicació per fer front a aquest tipus de situacions.

L'elevada posició d'actius líquids i la possibilitat de finançament en mercat majorista han permès reduir la dependència del finançament presa en les subhastes extraordinàries de liquiditat que va fer el Banc Central Europeu a tres anys.

L'Optimització de col·lateral amb la generació de nous fons de titulització i la liquidació d'altres.

Funcionament dels sistemes de control

Els sistemes de control han funcionat correctament i això n'ha permès una gestió adequada.

S'ha informat de la seva evolució al Consell d'Administració del Grup.

E.6. Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'Entitat.

El principal risc associat a l'activitat de banca comercial és el risc de crèdit. El 2013 la gestió dels riscos del Grup ha mantingut l'esforç necessari per afrontar l'increment de la morositat i adoptar amb la màxima diligència mesures per reclamar eficaçment els deutes de recuperació problemàtica. Això es fa des dels primers indicis de deteriorament de la solvència dels deutors, amb un seguiment constant de la seva evolució i dels actius hipotecats com a garantia. Sobre això, i sense perjudici del seguiment constant de la cartera creditícia, CaixaBank ha mantingut les mesures necessàries per mitigar l'impacte de la crisi en els clients particulars.

El Departament de Seguiment i Gestió Preventiva del Risc de CaixaBank depèn de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc. La seva funció té un doble vessant: d'una banda, l'elaboració d'informes de seguiment sobre acreditats individuals o grups econòmics amb nivells de risc més elevats, i, d'una altra, el seguiment dels titulars de risc que presenten símptomes de deteriorament en la seva qualitat creditícia, segons el ràting i la qualificació de seguiment, basada en les alertes de risc de cada acreditat.

La qualificació de seguiment té un paper fonamental a l'hora d'orientar tant el sistema de concessió, comentat anteriorment, com el procés de seguiment. D'aquesta manera, s'analitzen amb més profunditat i amb més periodicitat els acreditats amb més probabilitat de mora a curt termini.

Una altra característica del sistema d'alertes és la seva absoluta integració en els sistemes d'informació de clients. Les alertes s'assignen individualment a cada acreditat, i mensualment se n'estableix una classificació. A més, la informació sobre les alertes d'un client s'integra en tota la informació que s'elabora sobre aquest client, i també se l'informa en aquest sentit en totes les sol·licituds d'operacions d'actiu relacionades amb aquest client.

El resultat de l'acció de seguiment és l'establiment de «Plans d'Acció» sobre cadascun dels acreditats analitzats. Aquests «Plans d'Acció» tenen com a objectiu complementar la qualificació per alertes i, al mateix temps, orientar la política de concessió de futures operacions.

El seguiment dels acreditats del segment de promotors i constructors ha estat un altre dels focus d'atenció preferent del Departament de Seguiment del Risc i Recuperacions. Pel que fa als particulars, la gestió preventiva del risc ha permès detectar amb anticipació indicis de deteriorament de la seva capacitat de reemborsament i analitzar cada cas de manera personalitzada per adoptar la solució que s'hi adapta millor.

CaixaBank acomoda, amb una acurada anàlisi del risc, i en determinats casos, les quotes a curt termini a les disponibilitats actuals del deutor, amb la confiança que aquest ajornament facilitarà la bona fi de les operacions. De les diverses opcions que hi ha per aconseguir aquest objectiu, amb el client s'analitza la que s'adequa més bé a la seva situació, encara que sempre es garanteix l'objectiu final de recuperació del crèdit i l'adequat compliment dels procediments interns d'aprovació del risc.

En risc de mercat, per tal de verificar la idoneïtat de les estimacions de risc es fa la comparació dels resultats diaris amb la pèrdua estimada pel VaR, la qual cosa constitueix l'anomenat exercici de *Backtest*. Tal com exigeixen els reguladors bancaris, es fan dos exercicis de validació del model d'estimació de riscos:

- a) *Backtest* net, que relaciona la part del resultat diari marked to market de les posicions vives al tancament de la sessió anterior amb l'import del VaR estimat amb horitzó temporal d'un dia, calculat amb les posicions vives al tancament de la sessió anterior. Aquest exercici és el més adequat per a l'autoavaluació de la metodologia utilitzada amb vistes a la quantificació del risc.
- b) *Backtest* brut, que avalua el resultat total obtingut durant el dia (incloent-hi, per tant, l'operativa intradia que s'hagi pogut fer) amb l'import del VaR en l'horitzó d'un dia, calculat amb les operacions vives al tancament de la sessió anterior. D'aquesta manera, s'avalua la importància de l'operativa intradia en la generació de resultats i en l'estimació del risc total de la cartera.

Pel que fa al risc de liquiditat, el Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO) fa un seguiment periòdic d'una sèrie d'indicadors i alarmes per anticipar crisi de liquiditat amb la finalitat de poder prendre, com es preveu al Pla de Contingència del Risc de Liquiditat, les mesures correctores. Addicionalment, cada mes s'analitza com quedarien els nivells de liquiditat en cada un dels escenaris hipotètics de crisi establerts.

A continuació es descriuen els mecanismes de supervisió de la funció de riscos i del Marc de Control Intern del Grup, de forma independent als equips d'admissió i concessió, desenvolupament i implantació de models, definició i aplicació de polítiques, i seguiment del risc:

- Validació Interna
- Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu

Validació Interna

L'Acord de Capital de Basilea està orientat a determinar els requeriments mínims de capital de cada entitat en funció del seu perfil de risc. En l'àmbit del risc de crèdit, permet a les entitats la utilització de models interns de ràting i estimacions pròpies dels paràmetres de risc per determinar les necessitats de recursos propis.

La importància del procés de determinació del capital exigeix disposar d'entorns de control adequats que garanteixin la fiabilitat de les estimacions. El Banc d'Espanya estableix la validació interna com un prerrequisit ineludible previ a la validació supervisora, i exigeix que la dugui a terme un departament independent i especialitzat dins la mateixa entitat. Així mateix, cal que es faci de manera contínua en les entitats, tot complementant les funcions de control tradicionals (auditoria interna i supervisió).

La funció de validació a CaixaBank la desenvolupa Validació de Models de Risc i s'emmarca dins la Direcció Executiva de Secretaria Tècnica i Validació, que depèn directament de la Direcció General de Riscos. Garanteix la independència dels equips de desenvolupament i implantació de models interns.

Els objectius principals de la funció de Validació de Models de Risc són emetre una opinió sobre l'adequació dels models interns per ser utilitzats amb efectes de gestió i regulatoris, identificant-ne tots els usos rellevants, i avaluar si els procediments de gestió i control del risc s'adeqüen a l'estratègia i al perfil de risc de la Societat. A més, ha de donar suport a l'Alta Direcció (en particular, al Comitè de Gestió Global del Risc) en les responsabilitats d'autorització de models interns i coordinar el procés de validació supervisora amb el Banc d'Espanya.

La metodologia de treball de Validació de Models de Risc es basa en l'elaboració de plans anuals, on s'especifiquen els objectius i tasques previstos per a l'any. L'objectiu de la planificació de Validació de Models de Risc és complementar les tasques recurrents amb revisions específiques, i així garantir la vigència de les opinions emeses amb caràcter anual.

Les tasques de compliment regulatori es componen de:

- Cicles de validació, consistents en un conjunt de revisions periòdiques que permeten analitzar anualment, per a cada model intern, el seu rendiment i integració en els processos de gestió del risc. D'aquesta manera, es garanteix una opinió actualitzada de l'estat dels models interns i els seus usos.
- Revisions exhaustives davant de modificacions rellevants, que requereixen l'opinió prèvia de Validació de Models de Risc, com ara l'aprovació i implantació de models interns o la validació dels processos d'estimació de paràmetres.
- *Reporting* regulatori:
  - Actualització, com a mínim anual, del Dossier de Seguiment IRB, document requerit pel supervisor per a cada model intern.
  - Presentació de la Memòria de Validació de Models de Risc.

A més, es fan revisions que poden sorgir de la necessitat d'aprofundir en aspectes detectats en els cicles de validació o a petició del supervisor o les àrees afectades. Així mateix, hi ha projectes interns, enfocats a l'optimització de tasques o l'automatització de treballs recurrents.

L'àmbit de les tasques abordades per Validació de Models de Risc s'ha anat ampliant des que es va crear com a unitat independent, l'any 2006, fins avui. El 2010, a més de les revisions en l'àmbit de Risc de Crèdit s'afegeix l'avaluació del model intern de Risc de Mercat.

Durant el 2013 s'incorpora al projecte global per aconseguir l'enfocament de mesurament avançat (AMA) en l'àmbit de Risc Operacional.

Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu

La reorganització del Grup "la Caixa" efectuada el 2011, que va culminar amb la creació de CaixaBank (entitat cotitzada), així com les recents operacions d'integració d'entitats financeres, han incrementat de manera significativa la complexitat del Grup.

En la situació actual de volatilitat de l'entorn macroeconòmic i de canvis en el sistema financer i del Marc Regulator, augmenten les exigències i responsabilitats de l'Alta Direcció i dels Òrgans de Govern i la sensibilitat dels diferents Grups d'Interès en relació amb el Govern Corporatiu i el Control Intern a les Entitats.

La Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu es responsabilitza d'assegurar l'adequada gestió i supervisió del Model de Control Intern del Grup i reporta de manera sistemàtica i periòdica a la Vicepresidència Executiva-Conseller Delegat de CaixaBank, així com a la Comissió d'Auditoria i Control, òrgan supervisor de les funcions de control i responsable de la integritat del Marc de Control Intern al Grup.

Aquesta Direcció General Adjunta s'estructura a través de tres unitats organitzatives (Control Intern, Compliment Normatiu i Auditoria Interna), que actuen sota el principi d'independència entre elles i respecte de la resta d'Àrees de l'Organització i societats del Grup CaixaBank ⁽¹⁾, d'acord amb les directrius establertes per l'EBA (European Banking Authority), en el seu document Guia de l'EBA sobre Govern Intern de 27/09/2011 (adoptada pel Banc d'Espanya el 27/06/2012).

Durant el 2012 i el 2013 s'ha avançat significativament en l'enfortiment del model de control intern del Grup. Se n'ha reforçat l'estructura organitzativa mitjançant la creació de l'Àrea de Control Intern, que té com a missió fonamental el desenvolupament del Mapa de Riscos Corporatiu, projecte transversal inclòs en la revisió del Pla Estratègic 2011-2014. Addicionalment s'ha fet una anàlisi de les funcions i els objectius de les tres àrees de la DGA de Control que ha comportat la reorganització i el reforç de l'estructura de mitjans de què disposen.

(1) S'entén per Societats del Grup CaixaBank les societats dependents de CaixaBank.

Control Intern

En l'exercici 2012 es va crear l'Àrea de Control Intern, fet que va comportar un avenç significatiu en l'enfortiment del model de Control Intern del Grup CaixaBank.

L'entorn de Control de CaixaBank s'estructura en tres línies de defensa.

- La primera línia de defensa recau en les mateixes Àrees de l'Entitat que constitueixen el primer nivell de control.
- L'Àrea de Control Intern s'integra en la segona línia de defensa, juntament amb Gestió Global del Risc, Sistema de Control Intern Fiabilitat de la Informació Financera (SCIIF) i Compliment Normatiu, entre d'altres, que vetllen pel bon funcionament de la Gestió i el Control de Riscos efectuat per les Àrees de Negoci.
- L'Àrea d'Auditoria Interna és la tercera línia de defensa, com a element de supervisió.

L'Àrea de Control Intern té la missió de garantir a la Direcció i als Òrgans de Govern l'existència i el disseny adequat dels controls necessaris per a la gestió dels riscos del Grup CaixaBank, la qual cosa genera confiança per als grups d'interès.

Per dur a terme la seva missió, durant el 2013 i el 2014 s'està desenvolupant el Projecte Mapa de Riscos Corporatiu, que serà l'eina bàsica de gestió del Model de Control Intern.

El Mapa de Riscos Corporatiu oferirà una visió integral i sintètica de l'entorn de control del Grup, i integrarà els Mapes de Riscos actuals.

L'Àrea de Control Intern actua sota el principi d'independència respecte de la resta d'Àrees de l'Organització i Societats del Grup. Així mateix, actua amb caràcter transversal examinant els mecanismes de control sobre els riscos que afecten el conjunt d'activitats i negocis desenvolupats pel Grup.

Les seves principals funcions són:

- La coordinació del Mapa de Riscos i Controls Corporatiu.
- L'assessorament a l'Alta Direcció en relació amb els protocols de control i plans d'actuació adequats per solucionar les eventuais deficiències de control.
- *Reporting* de manera sistemàtica i periòdica a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control sobre l'Entorn de Control.

Compliment normatiu

L'objectiu de la funció de Compliment Normatiu és la supervisió del risc de compliment, definit aquest com el risc de CaixaBank o de les Societats del Grup CaixaBank de rebre sancions legals o normatives, o de patir una pèrdua financera material o una pèrdua reputacional pel fet de no observar les lleis, regulacions, normes, estàndards d'autoregulació i codis de conducta aplicables a les seves activitats.

La supervisió del risc de compliment es fa mitjançant l'establiment de controls de segon nivell, que permeten detectar possibles deficiències en els procediments implantats a l'Entitat per tal d'assegurar el compliment de la normativa dins el seu àmbit d'actuació. En cas de detecció de deficiències, juntament amb les àrees de gestió afectades es desenvolupen propostes d'accions de millora, de les quals es fa un seguiment periòdic fins que queden efectivament implantades. Així mateix, l'Àrea de Compliment Normatiu vetlla per les bones pràctiques en matèria d'integritat i normes de conducta de l'Entitat, entre les quals hi ha el Codi Ètic, el Codi de Conducta Telemàtic i el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors. Entre les seves funcions hi ha la supervisió del compliment d'aquestes normes i l'anàlisi, si escau, de les possibles incidències en la seva aplicació, amb la gestió d'un Canal Confidencial de Consultes i Denúncies exclusiu per a empleats. Aquest Canal serveix per resoldre consultes i denúncies relacionades amb el compliment dels codis Ètic i Telemàtic i amb les irregularitats de naturalesa financera i comptable que es puguin donar.

També cal destacar que l'Àrea de Compliment Normatiu és un interlocutor dels principals organismes supervisors (principalment, CNMV i Banc d'Espanya) i que, si s'escau, coordina els requeriments que aquests organismes puguin remetre. L'elaboració de les respostes correspon a les àrees implicades i a l'Assessoria Jurídica.

L'Àrea de Compliment Normatiu fa el report periòdic a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les seves activitats de control, amb la independència funcional i professional necessària per desenvolupar la seva activitat de supervisió i report, i no intervenint en cap cas en les decisions de gestió ni en l'operativa de les activitats que supervisa.

Dins l'Àrea de Compliment Normatiu, i com una unitat independent, hi ha la Unitat Operativa de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme (UOPBC), que vetlla, amb dedicació exclusiva, pel compliment de les obligacions de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme establertes per la Llei. D'acord amb això, facilita a les àrees comercials instruments per al coneixement dels seus clients i per al control i report de les operacions sospitoses. La UOPBC és dirigida i supervisada per la Comissió de PBC i FT, i les seves actuacions es reporten a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control.

Auditoria Interna

Auditoria Interna es configura com la tercera línia de defensa del Marc de Control Intern de CaixaBank, com a element de supervisió.

La missió d'Auditoria Interna és garantir una supervisió eficaç tot avaluant de manera continuada els sistemes de control intern i la gestió dels riscos de l'Organització. Exerceix una funció corporativa independent, que contribueix al bon Govern Corporatiu.

Reporta sistemàticament a la Comissió d'Auditoria i Control i proporciona una visió objectiva a l'Alta Direcció sobre l'eficàcia del Marc de Control Intern.

Està estratègicament enfocada a la detecció, supervisió i control dels principals riscos del Grup. Els seus principals objectius són la contribució al bon Govern Corporatiu i a l'èxit dels objectius estratègics de l'Organització, mitjançant:

- L'avaluació de la qualitat i l'eficàcia del Marc de Control Intern del Grup amb l'objecte de garantir l'adequada gestió i mitigació dels principals riscos.
- La revisió del compliment de la normativa interna i externa.
- L'avaluació de l'adequació de les activitats desenvolupades per les diferents unitats del Grup, assegurant l'existència d'un sistema de detecció del frau.

Partint del pla estratègic de CaixaBank 2011-2014, les directrius a seguir per Auditoria Interna són:

- El seguiment de la planificació anual focalitzada en els principals riscos i aprovada per la Comissió d'Auditoria i Control.
- Donar resposta a les sol·licituds del Consell d'Administració, l'Alta Direcció i les autoritats supervisors.
- Assegurar l'ús eficient dels recursos mitjançant la millora de l'auditoria contínua i la contractació d'auditors qualificats i d'*outsourcing* adequat.
- Formular i fer el seguiment de recomanacions que mitiguin les debilitats de control identificades.

Així mateix, efectua la supervisió interna dins del marc de gestió global del risc de Basilea: Pilar I (risc de crèdit, risc operacional i risc de mercat), Pilar II (procés d'autoavaluació de capital i altres riscos), Pilar III (informació amb rellevància prudencial) i l'adequada adaptació de l'entorn de control per a la gestió i la mitigació dels riscos.

F. Sistemes interns de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió de la informació financera (SCIIF)

Descrigui els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera (SCIIF) de la seva Entitat.

F.1. Entorn de control de l'Entitat

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, d'almenys:

F.1.1. Quins òrgans i/o funcions són els responsables de: (i) l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema; i (iii) la seva supervisió.

El **Consell d'Administració** de CaixaBank ha assumit formalment la responsabilitat de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç i n'ha delegat en la **Direcció General Financera** de l'Entitat el disseny, la implantació i el funcionament.

A l'article 40.3 dels Estatuts de CaixaBank, s'estableix que la **Comissió d'Auditoria i Control** s'ha de responsabilitzar, entre altres funcions, de:

- «Supervisar l'eficàcia de control intern de la Societat, l'auditoria interna i els sistemes de gestió de riscos, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament de l'auditoria.
- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada».

Per la seva banda, la Comissió d'Auditoria i Control ha assumit la supervisió del SCIIF. La seva activitat consisteix a vetllar-ne per l'eficàcia i obtenir-ne evidències suficients del disseny i funcionament correctes.

Aquesta atribució de responsabilitats ha estat difosa a l'organització mitjançant la **Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera»**, aprovada pel Comitè de Direcció i el Consell d'Administració, la **Funció de Control Intern sobre la Informació Financera** (d'ara endavant, «CIIF») que, en dependència directa del Director General Financer de l'Entitat, és responsable de:

- Supervisar que les pràctiques i els processos desenvolupats a l'Entitat per elaborar la informació financera en garanteixen la fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable.
- Avaluar que la informació financera elaborada per les diferents entitats que constitueixen el Grup CaixaBank compleix els principis següents:
  - i. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
  - ii. La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en els quals l'Entitat és part afectada (integritat).
  - iii. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
  - iv. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).
  - v. La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Així mateix, la Norma regula les responsabilitats dels Centres Responsables Comptables, Àrees de negoci involucrades en l'elaboració de la informació financera. Les seves responsabilitats en aquesta matèria impliquen la certificació, amb la periodicitat requerida, sobre l'execució dels controls clau identificats, així com la col·laboració en la identificació de riscos i controls i la formalització i documentació descriptiva de les activitats i controls dels processos que afecten la generació de la informació financera.

F.1.2. Si hi ha, especialment en allò que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

- **Departaments i/o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions; i (iii) que hi hagi prou procediments perquè siguin difoses correctament en l'Entitat.**

La revisió i aprovació de l'estructura organitzativa i de les línies de responsabilitat i autoritat es duu a terme pel Consell d'Administració de CaixaBank, a través del «Comitè de Direcció» i el «Comitè de Nomenaments i Retribucions». L'Àrea d'Organització i Qualitat dissenya l'estructura organitzativa de CaixaBank i proposa als òrgans de l'Entitat els canvis organitzatius necessaris. Així mateix, l'Àrea de Recursos Humans, d'acord amb els canvis organitzatius, proposa i valida els nomenaments per exercir les responsabilitats definides.

En l'elaboració de la informació financera estan clarament definides les línies d'autoritat i responsabilitat. Així mateix, es duu a terme una exhaustiva planificació, que preveu, entre altres qüestions, l'assignació de tasques, les dates clau i les diferents revisions que ha de fer cada un dels nivells jeràrquics. Tant les línies d'autoritat i responsabilitat com la planificació esmentada s'han documentat i distribuït entre tots aquells que intervenen en el procés d'elaboració de la informació financera.

Així mateix, s'ha de destacar que totes les entitats del Grup CaixaBank subjectes a la normativa que regula el SCIF actuen de manera coordinada. En aquest sentit, la Norma de caràcter intern esmentada ha permès difondre a totes elles la metodologia de treball vinculada al SCIF.

- **Codi de conducta, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant si hi ha mencions específiques al registre d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions.**

CaixaBank disposa d'un **Codi Ètic i Principis d'Actuació**, aprovat pel Consell d'Administració, que estableix els valors i principis ètics que inspiren la seva actuació i que han de regir l'activitat de tots els empleats, directius i membres dels seus òrgans d'administració. El seu grau de difusió és universal a través de la intranet corporativa. Així mateix, pot ser consultat pels accionistes, clients, proveïdors i altres parts interessades en la pàgina web de CaixaBank, en l'apartat de Responsabilitat Corporativa.

Els valors i principis d'actuació que recull el Codi són els següents: el compliment de les lleis, el respecte, la integritat, la transparència, l'excel·lència, la professionalitat, la confidencialitat i la responsabilitat social.

En relació amb la informació que l'Entitat facilita a clients i accionistes, el Codi Ètic estableix que aquesta informació ha de ser precisa, veraç i comprensible quant a les seves operacions, comissions i procediments per tal de canalitzar reclamacions i resoldre incidències. Així mateix, indica que es posarà a disposició dels Accionistes tota la informació financera i corporativa rellevant, de conformitat amb la normativa vigent.

Els empleats tenen a la seva disposició un **Canal Confidencial de Consultes i Denúncies**. Els incompliments derivats del Codi Ètic són resolts per un òrgan intern col·legiat, que delega en les Àrees competents les actuacions derivades d'aquestes resolucions. Les consultes són resoltes des de l'Àrea de Compliment Normatiu.

El Codi Ètic és subscrit per les noves incorporacions. Així mateix, des del Departament de Compliment Normatiu, en col·laboració amb Recursos Humans, s'està treballant en el desenvolupament d'un curs en línia sobre aquest que s'impartirà a la totalitat d'empleats de CaixaBank durant l'exercici 2014.

Complementàriament, i derivats de la normativa vigent, o bé per acords d'autoregulació impulsats per la Direcció i els Òrgans de Govern, hi ha dos codis específics més que regulen la conducta dels empleats sobre matèries concretes. Aquests supòsits són:

I. **Reglament Intern de Conducta** en l'Àmbit del Mercat de Valors (RIC).

El seu objectiu és ajustar les actuacions de CaixaBank, dels seus òrgans d'administració, empleats i representants, a les normes de conducta que conté la Llei del Mercat de Valors i les seves disposicions de desenvolupament. Així mateix, el RIC conté, d'acord amb la normativa abans esmentada, una Política de Conflictes d'Interès.

L'objectiu del RIC és fomentar la transparència en els mercats i preservar, en qualsevol moment, l'interès legítim dels inversors.

El seu grau de difusió és universal, a través del portal de Compliment Normatiu de la intranet corporativa, i les persones que hi estan subjectes tenen l'obligació de subscriure'l formalment. A més, també està disponible per a la resta de grups d'interès al web corporatiu de CaixaBank.

L'anàlisi dels possibles incompliments i les propostes d'actuacions correctores i sancions corresponen a un òrgan col·legiat (l'Òrgan de Seguiment del RIC).

L'Entitat disposa de dos cursos de formació en línia en aquesta matèria:

- Un de dirigit a les persones subjectes que s'han adherit al Reglament, i
- un segon curs dirigit a la totalitat dels empleats i enfocat a la detecció i les comunicacions d'operacions sospitoses d'abús de mercat, la política de conflictes d'interès i els deures generals en relació amb la informació privilegiada.

II. **Codi de Conducta Telemàtic**, que desenvolupa les conductes i les bones pràctiques relacionades amb l'accés a les dades i els sistemes d'informació de l'Entitat.

És aplicable a tots els empleats de CaixaBank i el seu grau de difusió és intern, a través del portal de Compliment Normatiu, a la intranet corporativa. Disposa d'un Canal Confidencial de Consultes i Denúncies, d'ús exclusiu intern per als empleats i accessible a través de la intranet de l'Entitat. Aquestes consultes són gestionades i respostes per l'Àrea de Seguretat Informàtica.

El Codi de Conducta Telemàtic és subscrit per les noves incorporacions i les noves versions són comunicades oportunament a través de la intranet.

- **Canal de denúncies, que permeti la comunicació al Comitè d'Auditoria d'irregularitats de caire financer i comptable, en addició a eventuais incompliments del codi de conducta i activitats irregulars en l'organització, informant, si escau, si aquest és de caire confidencial.**

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Codi Ètic i del Codi de Conducta Telemàtica, així com les denúncies relacionades amb possibles irregularitats relacionades amb la informació financer i comptable, s'han de remetre a l'Àrea de Compliment Normatiu a través del **Canal Confidencial de Denúncies**, implantat a CaixaBank a través de la intranet i disponible per a tots els empleats. Aquesta Àrea és la responsable de la seva gestió, mentre que la resolució de les denúncies és competència d'un òrgan intern col·legiat, que les traslladarà a les Àrees competents per a la seva aplicació.

Aquest òrgan col·legiat, format per Secretaria General i les Àrees de Recursos Humans, Compliment Normatiu i Assessoria Jurídica, és l'encarregat d'informar la Comissió d'Auditoria i Control sobre les denúncies relacionades amb la informació financer i comptable, d'acord amb la normativa del SCIF.

Es tracta d'un canal intern (exclusiu per als empleats) i visible (és accessible a través de diversos enllaços des de la intranet de l'Entitat). Les comunicacions han de ser personals i confidencials, i se salvaguarda la identitat del denunciador, que només serà revelada a les Àrees que duguin a terme la investigació si és imprescindible i única-

ment amb l'autorització prèvia del denunciant. A més, es garanteix la indemnitat del denunciant, excepte en els casos de denúncia dolosa o de participació en els fets denunciats.

- **Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera, així com en l'avaluació del SCIIF, que cobreixin, almenys, normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos.**

En el marc de la **formació de CaixaBank**, un dels objectius prioritaris durant aquest any ha estat l'acompanyament i la integració del col·lectiu de nous empleats procedents de Banc de València, amb la transmissió dels valors i de la cultura corporativa com a eix central dels programes d'acollida.

D'altra banda, i seguint en la mateixa línia que el 2012, el **Pla de Formació** d'aquest exercici ha incidit en els **aspectes normatius més rellevants i en el negoci assegurador**. En aquest sentit, la prevenció i gestió de la morositat, i la formació comercial i les seves habilitats relacionades, han estat alguns dels programes destacats d'aquest exercici.

Pel que fa als programes i carreres de **desenvolupament professional**, aquests s'han orientat bàsicament, igual que el 2012, a la **segmentació del negoci**, amb la definició dels perfils i funcions competencials que permetin aconseguir els reptes formulats.

També s'ha dut a terme **formació específica als mànagers** en l'àmbit del Centre de Desenvolupament Directiu, amb la continuïtat dels programes de lideratge per als Directors d'Àrea de Negoci, i amb la definició d'activitats de desenvolupament dirigides als directius de Serveis Centrals i a noves divisions de negoci. S'ha treballat també especialment en programes de **detecció i gestió del talent**.

Tant CaixaBank com les seves societats filials vetllen per proporcionar un **Pla de formació continuat en matèria comptable i financera** adaptat a cadascun dels llocs i responsabilitats del personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera.

Durant l'exercici 2013 la formació realitzada s'ha centrat, principalment, en les temàtiques següents:

- Comptabilitat.
- Auditoria.
- Control Intern.
- Jurídica/fiscal.
- Gestió de riscos.

Aquestes accions formatives s'han dirigit a persones que desenvolupen les seves funcions en la Direcció General Financera, la Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu, així com als membres que formen l'Alta Direcció de l'Entitat. S'estima que s'han impartit prop de 2.250 hores en aquest tipus de formació.

Així mateix, la Direcció General Financera està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, amb uns continguts i comunicats que es revisen periòdicament, assegurant així que en l'elaboració de la informació financera es consideren les novetats en aquesta matèria.

Cal destacar que, durant l'últim trimestre de 2013, s'ha llançat un **curs de formació online en matèria de SCIIF**. Amb una durada aproximada de dues hores, pretén donar a conèixer als empleats que intervenen (directament o indirectament) en el procés d'elaboració de la informació financera la rellevància d'establir mecanismes que en garanteixin la fiabilitat, així com el seu deure de vetllar pel compliment de les normes aplicables.

El curs disposa d'un **primer bloc** dedicat a la Normativa aplicable al SCIIF, i posa l'accent en la Guia de Recomanacions emesa per la CNMV el juny del 2010. Posteriorment hi ha un **segon bloc**, que aborda la Metodologia implantada en el Grup CaixaBank per complir els requeriments normatius vigents en matèria de SCIIF.

Aquesta formació ha anat dirigida a 236 empleats i empleades de la Direcció General Financera, la Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu, la Direcció General de Mitjans, la Direcció General de Riscos i la Secretaria General, entre d'altres. A més, se n'ha ampliat l'abast al personal de les societats filials que intervenen en el procés de generació i elaboració de la informació financera.

En total, l'Entitat ha destinat més d'un milió d'hores de formació a la plantilla del Grup, amb les quals ha donat cobertura, entre altres continguts, a les normes comptables, l'auditoria, el control intern i la gestió de riscos, **tot combinant la formació presencial amb la virtual**. En aquest últim àmbit destaca la clara aposta de CaixaBank per la formació transversal a través de la **plataforma d'e-learning** Virtuala, on els empleats comparteixen coneixement i sumen, el 2013, més de vuit-centes mil hores d'aprenentatge.

F.2. Avaluació de riscos de la informació financera

Informi, almenys, de:

F.2.1. Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- Si el procés existeix i està documentat.
- Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat; i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència.
- L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial.
- Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers.
- Quin òrgan de govern de l'Entitat supervisa el procés.

El **procés** seguit per l'Entitat amb relació a la **identificació de riscos** és el següent:

1. Selecció de l'**abast** de la revisió, que inclou la selecció de la informació financera, epígrafs rellevants i Entitats del Grup que la generen, partint de criteris quantitius i qualitius.
2. **Documentació** dels processos, aplicatius i Àrees que intervenen directament i indirectament en l'elaboració de la informació financera.
3. Identificació i avaluació de **riscos**. Associació dels processos amb els riscos que puguin provocar errors en la informació financera; es defineix un mapa de riscos d'informació financera.
4. Documentació de les **activitats de control** existents per mitigar els riscos crítics identificats.
5. **Avaluació contínua** de l'eficàcia del sistema de control intern sobre la informació financera. Emissió d'**informes**.

Tal com s'indica a la Norma de caràcter intern que desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera, l'Entitat disposa d'una **Política d'identificació de processos, àrees rellevants i riscos associats a la informació financera**, inclosos els d'error o frau.

La Política desenvolupa la metodologia d'identificació de les àrees materials i processos significatius de la informació financera relatives al procés d'identificació de riscos, mitjançant:

- l'establiment de pautes específiques sobre responsabilitats i moment de la seva execució i actualització, i

- l'establiment dels criteris que cal seguir en el procés d'identificació. Es consideren criteris tant quantitatius com qualitius. Les diferents combinacions a què pot donar lloc la consideració d'ambdós criteris (qualitatius i quantitatius) dona com a resultat la determinació que un epígraf dels estats financers o un procés siguin o no significatius;
- les fonts d'informació que cal utilitzar.

La Funció de CIIF identifica amb periodicitat, com a mínim, anual, sobre la base de la informació financera més recent disponible i, en col·laboració amb les diferents Àrees que tenen processos que afecten l'elaboració i generació de la informació financera, els principals riscos que poden afectar-ne la fiabilitat, així com les activitats de control dissenyades per mitigar aquests riscos.

No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies no identificades prèviament que puguin causar possibles errors en la informació financera, o canvis substancials en les operacions del Grup, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir als ja identificats.

Els riscos es refereixen a possibles errors amb impacte potencial material, intencionats o no, en el marc dels objectius de la informació financera: existència i ocurrencia; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat; i drets i obligacions.

El procés d'identificació de riscos pren en consideració tant les transaccions rutinàries com aquelles menys freqüents i potencialment més complexes, així com l'efecte d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.).

En particular, hi ha un procés de comunicació i anàlisi, per part de les diferents Àrees que lideren les transaccions i operacions corporatives, dels seus efectes comptables i financers. Així mateix, el perímetre de consolidació és avaluat amb periodicitat mensual per part de la Funció de Consolidació, integrada en l'Àrea d'Intervenció i Comptabilitat.

Per a cadascun dels processos vinculats a la generació de la informació financera, s'analitza l'impacte dels esdeveniments de risc en la seva fiabilitat. Els Òrgans de Govern i la Direcció reben informació periòdica sobre els principals riscos en matèria d'informació financera, i la Comissió d'Auditoria i Control, a través de la funció d'Auditoria Interna, té la responsabilitat de supervisar-ne tot el procés.

En aquest sentit, s'ha de considerar que des de l'exercici 2009 el Grup no formalitza noves operacions mitjançant estructures societàries complexes o de propòsit especial.

F.3. Activitats de control

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

F.3.1. Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció del SCIIF, a publicar en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (incloent-hi els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, incloent-hi el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants.

La generació, elaboració i revisió de la informació financera es duu a terme des de la **Direcció General Financera** de l'Entitat, que sol·licita a la resta d'Àrees de l'Entitat la col·laboració necessària per obtenir el nivell de detall d'aquesta informació que es considera adequat.

La informació financera constitueix un element essencial en el procés de seguiment i presa de decisions dels màxims Òrgans de Govern i de Direcció de l'Entitat.

La generació i la revisió de la informació financera es fonamenten en uns mitjans humans i tècnics adequats que permeten a l'Entitat facilitar informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, de conformitat amb la normativa vigent.

En particular, el perfil professional de les persones que intervenen en el procediment de revisió i autorització de la informació financera és l'adequat, amb amplis coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i/o gestió de riscos. D'altra banda, els mitjans tècnics i els sistemes d'informació garanteixen, mitjançant l'establiment de mecanismes de control, la fiabilitat i integritat de la informació financera. En tercer lloc, la informació financera és objecte de supervisió per part dels diferents nivells jeràrquics de la Direcció General Financera, així com de contrast, si escau, amb altres àrees de l'Entitat. Finalment, la informació financera rellevant publicada en el mercat és aprovada per part dels màxims Òrgans de Govern (Consell d'Administració i Comissió d'Auditoria i Control) i la Direcció de l'Entitat.

L'Entitat té establerts **mecanismes de control i supervisió, a diferents nivells**, de la informació financera que s'elabora:

- Hi ha un **primer nivell de control**, desenvolupat per les diferents Àrees que generen la informació financera, que té com a objectiu garantir la imputació correcta de saldos en comptabilitat.
- La Intervenció d'Àrees és el **segon nivell de control**. La seva funció bàsica és l'execució del control comptable, referit a les aplicacions de negoci gestionades per les diferents Àrees de l'Entitat, que permet validar i assegurar tant el correcte funcionament comptable de les aplicacions com el fet que aquestes comptabilitzin, d'acord amb els circuits comptables definits, els principis comptables generalment acceptats i les normes comptables aplicables.

Les funcions i responsabilitats en matèria de control comptable corresponents a aquests dos nivells de control estan formalitzades mitjançant una Norma interna.

Així mateix, s'han establert procediments mensuals de revisió com ara l'aplicació d'anàlisis comparatives del rendiment real amb el previst i l'elaboració d'indicadors de l'evolució dels negocis i de la posició financera.

- Finalment, el **tercer nivell de control** és la Funció de Control Intern sobre la Informació financera, que avalua que les pràctiques i els processos desenvolupats a l'Entitat per elaborar la informació financera en garanteixen la fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable. En concret, s'avalua que la informació financera elaborada per les diferents Àrees i Entitats que constitueixen el Grup CaixaBank compleix amb els principis següents:
  - i. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
  - ii. La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en els quals l'entitat és part afectada (integritat).
  - iii. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
  - iv. Les transaccions, fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament, i comparabilitat).
  - v. La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Pel que fa a les activitats i els controls relacionats directament amb transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, l'Entitat té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, els riscos en què es pot incórrer a l'hora d'elaborar la informació financera i els controls necessaris per mitigar els riscos crítics, que permet assegurar que la documentació és completa i està actualitzada. En la documentació es té en compte la descripció de les activitats relacionades amb

el procés des del seu inici, i s'hi indiquen les particularitats que pot contenir un determinat producte o operativa.

En aquest sentit, en la **documentació dels processos crítics i les activitats de control** es detalla la informació següent:

- Descripció dels processos i subprocessos associats.
- Descripció dels riscos d'informació financera juntament amb les seves Assercions financeres i la possibilitat de Risc per Fraud.
- Activitats de control desenvolupades per mitigar el risc amb les seves característiques:
  - Classificació: clau/estàndard.
  - Categoria: preventiu/detectiu.
  - Mètode: manual/automàtic/mixt.
  - Sistema: aplicacions o programes informàtics involucrats en el control.
  - Executor del control: persona encarregada de fer el control.
  - Responsable del control: persona que supervisa la correcta execució del control.
  - Freqüència: periodicitat de l'execució del control.
  - Evidència: evidència/prova del correcte funcionament del control.

Les activitats i els controls es dissenyen per garantir el registre, la valoració, la presentació i el desglossament adequats de les transaccions esdevingudes.

Com a part del procés d'avaluació del SCIF de l'Entitat, a l'exercici 2012 CIIF va dissenyar i va implementar el **Procés de certificació interna ascendent de controls clau identificats**, que té com a objectiu garantir la fiabilitat de la informació financera trimestral coincidint amb la seva publicació al mercat. Per fer-ho, cadascun dels responsables dels controls clau identificats ha de certificar, per al període establert, l'execució eficaç dels controls.

Trimestralment, el Director General Financer presenta al Consell d'Administració i a la Comissió d'Auditoria i Control el resultat obtingut en el procés de certificació.

Durant l'exercici 2013 l'Entitat ha dut a terme el procés de certificació amb periodicitat trimestral, sense que hi haguessin incidències significatives que poguessin afectar de manera material la fiabilitat de la informació financera.

Per la seva part, Auditoria Interna duu a terme funcions de supervisió segons el que descriu als apartats F.5.1 i F.5.2.

En l'elaboració dels estats financers s'utilitzen, ocasionalment, judicis, estimacions i assumpcions fetes per l'Alta Direcció per quantificar actius, passius, ingressos, despeses i compromisos. Aquestes estimacions es fan en funció de la millor informació disponible en la data d'elaboració dels estats financers, tot emprant mètodes i tècniques generalment acceptades i dades i hipòtesis observables i contrastades.

Els procediments de revisió i aprovació dels judicis i estimacions han estat formalitzats mitjançant la **Política de Revisió i Aprovació de Judicis i Estimacions**, document que forma part de la Norma de caràcter intern sobre SCIF, aprovada pel Comitè de Direcció i el Consell d'Administració.

En aquest exercici s'han abordat, principalment:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers, i del valor raonable de les garanties que hi estan associades.
- La valoració dels fons de comerç i altres actius intangibles.

- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'altres actius intangibles i actius materials.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents en venda.
- La valoració de les participacions en entitats multigrup i associades.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul de passius i compromisos postocupació.
- El valor raonable de determinats actius i passius financers.
- El valor raonable dels actius, passius i passius contingents en el context de l'assignació del preu pagat en les combinacions de negoci.
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals.
- L'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat.

Quan la complexitat de les transaccions i el seu impacte comptable són rellevants, aquestes transaccions se sotmeten a l'examen de la Comissió d'Auditoria i Control i a l'aprovació del Consell d'Administració.

F.3.2. Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre d'altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) que suportin els processos rellevants de l'Entitat en relació amb l'elaboració i la publicació de la informació financera.

Els sistemes d'informació que fan de suport dels processos en què es basa la informació financera estan subjectes a polítiques i procediments de control intern per garantir la integritat de l'elaboració i publicació de la informació financera.

En concret s'han establert polítiques relatives a:

- I. **Seguretat en l'accés a la informació:** l'accés als sistemes d'informació de CaixaBank es fa mitjançant un identificador únic per persona i una clau d'accés associada a cada entorn. Així mateix, la concessió de permisos per poder accedir als diferents entorns, aplicacions o operatives es fa d'acord amb el tipus d'usuari (intern o extern) i al centre i nivell al qual pertany l'usuari, en cas que sigui intern.
- II. **Continuïtat operativa i de negoci:** l'Entitat disposa d'un complet Pla de Contingència Tecnològica capaç d'afrontar les situacions més difícils per garantir la continuïtat dels serveis informàtics. S'han desenvolupat estratègies que permeten la recuperació de la informació en el menor temps possible.

Adicionalment, The British Standards Institution (BSI) ha certificat el compliment del Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci de CaixaBank d'acord amb la Norma ISO 22301. El certificat acredita:

- El compromís de l'Alta Direcció de CaixaBank amb la Continuïtat de Negoci.
- La realització de les millors pràctiques respecte de la gestió de la Continuïtat de Negoci.
- L'existència d'un procés cíclic amb la millora contínua com a meta.
- Que CaixaBank té implantat i operatiu un Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci, d'acord amb aquesta norma internacional.

I aporta:

- Confiança als nostres clients, inversors, empleats i a la societat en general sobre la capacitat de resposta de l'Entitat davant d'incidents greus que afectin les operacions de negoci.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors –Banc d'Espanya, MiFID, Basilea III– en aquesta matèria.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.
- Auditories anuals, internes i externes, que comproven que el nostre sistema de gestió es manté actualitzat.

III. **Segregació de funcions:** el desenvolupament i l'exploració dels sistemes d'informació financera els duen a terme un ampli conjunt de professionals amb funcions clarament diferenciades i segregades. El personal de l'Àrea Financera es responsabilitza de la definició de requeriments i de les proves finals de validació, abans que qualsevol sistema es posi en producció. La resta de funcions recau en diferents perfils de l'Àrea Tecnològica:

- Els caps de projecte de l'Entitat fan les anàlisis funcionals, la gestió dels projectes de desenvolupament, la gestió evolutiva i operacional i les proves d'integració.
- Els equips de desenvolupament són personal d'empreses col·laboradores, que exerceixen les funcions de disseny tecnològic, construcció i proves, sempre d'acord amb les metodologies de desenvolupament definides per l'Entitat. L'accés a la informació per a la resolució d'incidències l'ha d'autoritzar personal intern, amb sol·licitud prèvia.
- L'Àrea Tècnica de Sistemes s'encarrega de l'exploració dels sistemes informàtics que requereixen la petició expressa de credencials per accedir als sistemes que gestionen. Aquestes credencials, cedides temporalment per unes hores i amb una clau d'accés única per ús, mantenen la relació unívoca amb l'usuari real que les ha sol·licitades, i les accions dutes a terme amb elles queden auditades.

IV. **Gestió de canvis:** l'Entitat té establerts mecanismes i polítiques que permeten prevenir possibles fallades en el servei, causades per la implementació d'actualitzacions o canvis en els sistemes informàtics. Els Comitès de Canvis vetllen per assegurar que es compleix amb el reglament de gestió de canvis i amb els objectius del procés, entre els quals hi ha el disposar de la informació relativa a un canvi (planificació, naturalesa, afectació, pla d'implantació) per a la seva avaluació i determinació de l'afectació al servei, així com disposar d'informació global de tots els canvis a fer i identificar conflictes amb risc.

V. **Gestió d'incidències:** les polítiques i procediments establerts en aquesta matèria tenen com a objectiu principal la resolució de les incidències en el menor temps possible.

L'eficiència en la gestió d'incidències s'aconsegueix mitjançant una adequada avaluació de riscos, la prioritització i seguiment de les mateixes incidències en funció de la seva criticitat, la reducció dels temps de comunicació i, finalment, la determinació dels problemes i identificació de propostes de millora.

El seguiment de l'evolució de les incidències, així com dels plans de millores necessàries, es reporta periòdicament tant al Comitè d'Incidències, establert a aquest efecte, com a la Direcció de l'Entitat.

En col·laboració amb Sistemes d'Informació, CIIF té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, els riscos en què es pot incórrer i els controls necessaris que mitiguin aquests riscos, que facin de suport dels processos rellevants de l'Entitat en relació amb l'elaboració i publicació de la informació financera.

F.3.3. Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar de manera material els estats financers.

El Grup CaixaBank disposa d'una **Política de compres i contractació** que vetlla per la transparència i el compliment rigorós del marc legal establert. Sobre aquests principis s'assenten les relacions entre les entitats del Grup CaixaBank i els seus col·laboradors.

La totalitat dels processos que s'estableixen entre les entitats del Grup i els seus proveïdors estan gestionats i informatitzats mitjançant aplicacions que recullen totes les seves actuacions.

El Comitè d'Eficiència és l'òrgan que vetlla perquè l'execució material del pressupost s'efectuï seguint la normativa.

La Política de compres i contractació queda recollida en una **Norma de caràcter intern** en què es regulen, principalment, els processos relatius a:

- L'elaboració, aprovació, gestió i liquidació del pressupost.
- L'execució del pressupost: compres i contractació de serveis.
- El pagament de factures a proveïdors.

Adicionalment, la **Taula de Compres** és l'òrgan col·legiat del Comitè d'Eficiència que ratifica tots aquells acords presos pels Comitès de Despesa de les respectives Àrees/Filials que signifiquin o puguin significar futures obligacions de compres o contractes de serveis i inversió. Tal com s'indica en el Codi Ètic de l'Entitat, la compra de béns o la contractació de serveis s'han de dur a terme amb objectivitat i transparència, eludint situacions que puguin afectar l'objectivitat de les persones que hi participen; per això les modalitats de contractació acceptades per la Taula de Compres són les subhastes i peticions de pressupost. Serà obligatori haver acarat un mínim de tres ofertes de proveïdors.

El Grup CaixaBank disposa d'un **Portal de Proveïdors** que permet establir un canal de comunicació senzill i àgil entre Proveïdors i les empreses del Grup. Mitjançant aquest portal els proveïdors poden aportar tant la documentació imprescindible per optar a qualsevol procés de negociació com la documentació necessària en funció dels serveis, una vegada contractats. D'aquesta manera, es continua garantint el compliment de la normativa interna de Compres, alhora que se'n facilita la gestió i el control.

L'Entitat té establertes polítiques de control intern destinades a la **supervisió de les activitats subcontractades** i dissenya i estableix controls per monitorar els serveis subcontractats amb impacte en els registres comptables, entre els quals hi ha la supervisió dels serveis, els seus lliurables i la gestió d'incidències i discrepàncies. En aquest sentit, l'Entitat ha formalitzat, mitjançant una ampliació de la Norma interna, que per als serveis que afectin la generació i elaboració d'informació financera es requereix que el centre gestor supervisi la correcta execució del procés, així com la validesa de les dades i els mètodes utilitzats i la raonabilitat de les hipòtesis emprades (si és el cas) per l'empresa subcontractada.

En l'exercici 2013 les activitats encomanades a tercers relacionades amb valoracions i càlculs d'experts independents han estat relacionades, principalment, amb:

- El càlcul d'estudis actuàrials dels compromisos assumits amb els empleats.
- Les taxacions sobre actius adquirits en pagament de deutes i sobre actius que actuen com a garantia en les operacions de la cartera creditícia de l'Entitat.
- Determinats processos relacionats amb els Sistemes d'Informació.
- Determinats processos relacionats amb Recursos Humans.
- Determinats serveis d'assessorament Fiscal i Legal.
- Determinats processos de l'Àrea de Tresoreria.

F.4. Informació i comunicació

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

F.4.1. Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades, les polítiques comptables (àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluïda amb els responsables de les operacions en l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'Entitat.

La responsabilitat de la definició dels criteris comptables de l'Entitat recau en l'Àrea d'Intervenció i Comptabilitat - Funció de Polítiques i Circuits Comptables, integrada en la Direcció General Financera.

Aquests criteris es determinen i documenten sobre la base de les característiques del producte/operació, definides per les Àrees de Negoci implicades, i de la normativa comptable que li és aplicable, i es concreta en la creació o modificació d'un circuit comptable. Els diferents documents que componen un circuit comptable expliquen el detall de tots els esdeveniments possibles pels quals pot transitar el contracte o l'operació i descriuen les principals característiques de l'operativa administrativa, la normativa fiscal i els criteris i normes comptables aplicats.

Aquesta Àrea és l'encarregada de resoldre qualsevol qüestió comptable no recollida en un circuit o que presenti dubtes sobre la seva interpretació. Les altes i modificacions en els circuits comptables es comuniquen immediatament a l'Organització i són consultables en la intranet de l'Entitat.

Els criteris comptables són actualitzats de manera contínua davant de qualsevol nova tipologia de contracte o operació o qualsevol canvi normatiu. El procés es caracteritza per l'anàlisi de tots els nous esdeveniments que puguin tenir impactes comptables, tant a escala de l'Entitat individual com en el seu Grup consolidat. La revisió es produeix de manera conjunta entre les diferents àrees implicades en els nous esdeveniments. Les conclusions de les revisions efectuades es traslladen i implementen en els diferents circuits comptables i, en cas necessari, en els diferents documents que integren el conjunt de documentació comptable. La comunicació a les Àrees afectades es duu a terme a través dels mecanismes existents, principalment a través de la intranet. L'última revisió ha coincidit amb l'elaboració dels Comptes Anuals de l'exercici 2013.

F.4.2. Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per totes les unitats de l'Entitat o del Grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalli sobre el SCIIF.

L'Entitat té establerts **mecanismes de captura i preparació** de la informació financera basada en eines desenvolupades internament. Amb l'objectiu d'assegurar la integritat, homogeneïtat i funcionament correcte d'aquests mecanismes, l'Entitat inverteix en la millora de les aplicacions. En l'exercici 2011 es va iniciar un projecte de revisió i millora de les aplicacions amb l'objectiu d'adaptar-se a les necessitats futures. Durant l'exercici 2013 s'ha continuat treballant en aquest projecte.

A l'efecte d'elaborar **informació consolidada**, el Grup disposa d'eines especialitzades de primer nivell en el mercat. Tant CaixaBank com les societats que componen el seu Grup utilitzen mecanismes de captura, anàlisi i preparació de la informació amb formats homogenis per a totes les societats que conformen el perímetre de Grup CaixaBank.

Amb relació als **Sistemes utilitzats per a la gestió del SCIIF**, durant l'exercici 2013 s'ha dut a terme un estudi sobre les diferents eines informàtiques existents al mercat amb l'objectiu de disposar d'una aplicació per a aquesta gestió.

L'eina escollida, **SAP Governance, Risk and Compliance (SAP GRC)**, permet garantir la integritat del SCIIF, reflectint de manera uniforme la totalitat d'activitats d'un procés i associant-les als riscos i controls existents. Així mateix, facilitarà el procés de Certificació interna ascendent de controls clau i el seguiment dels plans d'acció associats a les possibles debilitats detectades.

SAP GRC també farà de suport del Mapa de Riscos Corporatiu i els Indicadors de Risc Operacional (KRI), responsabilitat de l'Àrea de Control Intern i de l'Àrea de Models de Risc de Crèdit, respectivament.

S'ha elaborat una planificació en la qual es preveu la plena operativitat de l'eina informàtica durant el primer trimestre del 2014.

F.5. Supervisió del funcionament del sistema

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, almenys de:

F.5.1. Les activitats de supervisió del SCIIF dutes a terme pel Comitè d'Auditoria, així com si l'Entitat disposa d'una funció d'auditoria interna que tingui com a competència el suport al Comitè en la tasca de supervisió del sistema de control intern, incloent-hi el SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació del SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'Entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuais mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

Aquestes funcions i activitats de la Comissió d'Auditoria i Control relacionades amb la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera s'expliquen amb detall a l'epígraf F 1.1.

Entre les seves funcions hi ha la de «supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada», i desenvolupa, entre d'altres, les activitats següents:

- L'aprovació de la planificació anual d'Auditoria Interna i la determinació dels responsables de la seva execució. En aquest procés s'avalua que el Pla Anual d'Auditoria Interna té l'abast suficient per donar una cobertura adequada als principals riscos a què està exposada l'Entitat.
- La revisió i avaluació de les conclusions de les auditories dutes a terme i el seu impacte en la informació financera, si escau.
- El seguiment continuat de les accions correctores, tot considerant la prioritització atorgada a cada una.

L'Entitat disposa de la Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control intern i Compliment Normatiu, que té com a missió assegurar l'adequada gestió i supervisió del Marc de Control Intern del Grup.

La funció d'Auditoria Interna es regeix pels principis establerts a l'Estatut d'Auditoria Interna de l'Entitat, aprovat pel Comitè de Direcció. La missió d'Auditoria Interna és garantir una supervisió eficaç del sistema de control intern mitjançant una avaluació continuada dels riscos de l'organització, i donar suport a la Comissió d'Auditoria i Control mitjançant l'elaboració d'informes i el report diari dels resultats dels treballs executats. A l'apartat E.6 d'aquest informe es fa una descripció de la funció d'Auditoria Interna, així com del conjunt de funcions desenvolupades per la Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control Intern i Compliment Normatiu.

Auditoria Interna disposa d'auditors distribuïts en diferents equips de treball especialitzats en la revisió dels principals riscos als quals està exposada l'Entitat. Entre aquests equips trobem la Direcció d'Auditoria Financera i Participades, on hi ha un grup especialitzat en la supervisió dels processos de la Direcció General Financera, responsable de l'elaboració de la informació financera i comptable de l'Entitat. El Pla Anual d'Auditoria Interna inclou la revisió, en base plurianual, dels riscos i controls de la informació financera en tots els treballs d'auditoria on aquests riscos són rellevants.

En cada treball, Auditoria:

- Identifica els controls necessaris per mitigar els riscos associats a les activitats pròpies del procés revisat.
- Analitza l'efectivitat dels controls existents a partir del seu disseny.
- Verifica l'aplicació d'aquests controls.

- Comunica les conclusions de la revisió i emet una opinió sobre l'entorn de control.
- Formula recomanacions en les quals es proposen accions correctores.

En l'àmbit del SCIIF, Auditoria Interna ha dut a terme una avaluació anual amb data 31.12.2013 que s'ha centrat en:

- La revisió de l'aplicació del Marc de Referència definit al document «Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades», promogut per la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en matèria de control intern sobre la informació financera.
- La verificació de l'aplicació de la metodologia recollida a la Norma de caràcter intern «Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera» per tal de garantir que el SCIIF a nivell de Grup és adequat i eficaç.
- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera.

També s'ha fet un treball específic sobre l'Execució dels controls clau per part de diferents Àrees subjectes al SCIIF.

A més, en l'exercici 2013 Auditoria Interna ha fet múltiples revisions de processos que afecten la generació, elaboració i presentació de la informació financera, centrats en els àmbits financerocomptables, instruments financers, legal i de compliment normatiu, sistemes d'informació, i els negocis assegurador i immobiliari, entre d'altres. També s'han fet treballs especials relacionats amb els processos de fusió per absorció de Banca Cívica i Banc de València en relació amb la integritat de la informació traspasada als sistemes de CaixaBank.

Els resultats de l'avaluació del SCIIF es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control, i a l'Alta Direcció. En els informes que contenen l'avaluació efectuada s'inclou un pla d'acció que detalla les mesures correctores, la seva criticitat per mitigar els riscos en la informació financera i el termini de resolució.

F.5.2. Si disposa d'un procediment de discussió mitjançant el qual l'Auditor de Comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'Auditoria Interna i altres experts puguin comunicar a l'Alta Direcció i al Comitè d'Auditoria o Administradors de l'Entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels Comptes Anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal informar de si disposa d'un pla d'acció que tracti de corregir o mitigar les debilitats observades.

L'Entitat disposa de procediments diaris de discussió amb l'Auditor de Comptes. L'Alta Direcció està permanentment informada de les conclusions a què s'arriba en els processos de revisió dels Comptes Anuals i la Comissió d'Auditoria i Control rep informació de l'auditor, mitjançant l'assistència d'aquest a les seves sessions, del pla d'auditoria, de les conclusions preliminars assolides abans de la publicació de resultats i de les conclusions finals, incloses, si escau, les debilitats de control intern, abans de la formulació dels Comptes Anuals.

Així mateix, en el marc del treball de revisió de la informació financera semestral s'informa la Comissió d'Auditoria i Control del treball dut a terme i de les conclusions obtingudes.

D'altra banda, les revisions d'Auditoria Interna conclouen amb l'emissió d'un informe que avalua els riscos rellevants i l'efectivitat del control intern dels processos i les operacions que són objecte d'anàlisi, i que identifica i valora les possibles debilitats i carències de control, a més de formular recomanacions per esmenar-les i per mitigar-ne el risc inherent. Els informes d'Auditoria Interna es remetent a l'Alta Direcció.

Auditoria Interna fa un seguiment continuat del compliment de totes les recomanacions vigents, amb un especial èmfasi en les referides a debilitats de risc crític, que es reporten periòdicament.

Aquesta informació de seguiment, així com les incidències rellevants identificades en les revisions d'Auditoria, són comunicades a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'Alta Direcció.

F.6. Altra informació rellevant

F.7. Informe de l'auditor extern

Informi de:

F.7.1. Si la informació del SCIIF remesa als mercats ha estat sotmesa a revisió per part de l'auditor extern, cas en el qual l'Entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar-ne dels motius.

Vegeu l'informe que acompanya l'Informe Anual de Govern Corporatiu elaborat per l'auditor extern.

G. Grau de seguiment de les recomanacions de govern corporatiu

Indiqui el grau de seguiment de la Societat respecte de les recomanacions del Codi Unificat de Bon Govern.

En cas que alguna recomanació no se segueixi o se segueixi parcialment, s'haurà d'incloure una explicació detallada dels motius de manera que els accionistes, els inversors i el mercat en general tinguin informació suficient per valorar la manera de procedir de la Societat. No són acceptables explicacions de caràcter general.

1. Que els Estatuts de les Societats cotitzades no limitin el nombre màxim de vots que pugui emetre un mateix Accionista, ni continguin altres restriccions que dificultin la presa de control de la Societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

Vegeu els epígrafs: A.10, B.1, B.2, C.1.23 i C.1.24.

COMPLEIX

EXPLIQUI

2. Que quan cotitzin la Societat matriu i una Societat dependent, les dues defineixin públicament amb precisió:

- a) les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci entre elles, així com les de la Societat dependent cotitzada amb la resta d'empreses del Grup;
- b) els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès que es puguin presentar.

Vegeu els epígrafs: D.4 i D.7

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

3. Que, encara que no ho exigeixin de manera expressa les Lleis Mercantils, se sotmetin a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes les operacions que comportin una modificació estructural de la Societat i, en particular, les següents:

- a) La transformació de Societats cotitzades en companyies holding, mitjançant «filialització» o incorporació a Entitats dependents d'activitats essencials desenvolupades fins aquell moment per la Societat mateix, fins i tot encara que aquesta en mantingui el ple domini.

b) L'adquisició o alienació d'actius operatius essencials, quan comporti una modificació efectiva de l'objecte social.

b) Les operacions que tinguin un efecte equivalent al de la liquidació de la Societat.

Vegeu l'epígraf: B.6

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

4. Que les propostes detallades dels acords per adoptar a la Junta General, incloent-hi la informació a què es refereix la recomanació 27, es facin públiques en el moment de publicar l'anunci de la convocatòria de la Junta.

COMPLEIX EXPLIQUI

5. Que a la Junta General es votin separatament aquells assumptes que siguin substancialment independents, a fi que els Accionistes puguin exercir de forma separada les seves preferències de vot. I que aquesta regla s'apliqui, en particular:

a) Al nomenament o ratificació de Consellers, que s'hauran de votar de forma individual.

b) En el cas de modificacions d'Estatuts, a cada article o grup d'articles que siguin substancialment independents.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

6. Que les Societats permetin fraccionar el vot a fi que els intermediaris financers que apareguin legitimats com a Accionistes, però actuïn per compte de clients diferents, puguin emetre els vots de conformitat amb les instruccions d'aquests.

COMPLEIX EXPLIQUI

7. Que el Consell exerceixi les seves funcions amb unitat de propòsit i independència de criteri, dispensi el mateix tracte a tots els Accionistes i es guiï per l'interès de la companyia, entès com a fer màxim, de manera sostinguda, el valor econòmic de l'empresa.

I que vetlli, així mateix, perquè en les seves relacions amb els grups d'interès (stakeholders) l'empresa respecti les lleis i els reglaments; compleixi de bona fe les seves obligacions i contractes; respecti els usos i bones pràctiques dels sectors i territoris on exerceixi la seva activitat; i observi aquells principis addicionals de responsabilitat social que hagi acceptat voluntàriament.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

8. Que el Consell assumeixi, com a nucli de la seva missió, aprovar l'estratègia de la companyia i l'organització necessària per posar-la en pràctica, així com supervisar i controlar que la Direcció compleix els objectius marcats i respecta l'objecte i l'interès social de la companyia. I que, a aquest efecte, el Consell en ple es reservi la competència d'aprovar:

a) Les polítiques i les estratègies generals de la Societat, i en particular:

- i) El Pla estratègic o de negoci, així com els objectius de gestió i pressupost anuals.
- ii) La política d'inversions i finançament.

- iii) La definició de l'estructura del grup de Societats.
- iv) La política de govern corporatiu.
- v) La política de responsabilitat social corporativa.
- vi) La política de retribucions i avaluació de la feina dels Alts Directius.
- vii) La política de control i gestió de riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control.
- viii) La política de dividends, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits.

Vegeu els epígrafs: C.1.14, C.1.16 i E.2.

b) Les decisions següents:

- i) A proposta del primer executiu de la companyia, el nomenament i el cessament eventual dels Alts Directius, així com les seves clàusules d'indemnització.
- ii) La retribució dels Consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que hagin de respectar els seus contractes.
- iii) La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la Societat hagi de fer pública periòdicament.
- iv) Les inversions o operacions de tot tipus que, per ser de quantia elevada i tenir característiques especials, tinguin caràcter estratègic, excepte si correspon a la Junta General aprovar-les.
- v) La creació o adquisició de participacions en Entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscabar la transparència del Grup.

c) Les operacions que la Societat dugui a terme amb Consellers, amb Accionistes significatius o representats en el Consell, o amb persones vinculades a ells («operacions vinculades»).

Aquesta autorització del Consell no s'entendrà necessària, però, en les operacions vinculades que compleixin simultàniament les tres condicions següents:

1. Que es facin en virtut de contractes amb unes condicions estandarditzades i que s'apliquin en massa a molts clients.
2. Que es facin a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actuï com a subministrador del bé o servei de què es tracti.
3. Que la quantia no superi l'1% dels ingressos anuals de la Societat.

Es recomana que el Consell aprovi les operacions vinculades posteriorment a un informe favorable del Comitè d'Auditoria o, si escau, d'aquell altre al qual s'hagi encarregat aquesta funció; i que els Consellers que se'n vegin afectats, a més de no exercir ni delegar el seu dret de vot, siguin fora de la sala de reunions mentre el Consell delibera i vota sobre ella.

Es recomana que les competències que aquí s'atribueixen al Consell ho siguin amb caràcter indelegable, llevat de les esmentades a les lletres b) i c), que podran ser adoptades per raons d'urgència per la Comissió Delegada, amb posterior ratificació per part del Consell en ple.

Vegeu els epígrafs: D.1 i D.6

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

9. Que el Consell tingui la dimensió necessària per aconseguir un funcionament eficaç i participatiu, condició que fa aconsellable que no tingui menys de cinc membres ni més de quinze.

Vegeu l'epígraf: C.1.2

COMPLEIX EXPLIQUI

Al tancament de l'exercici, el Consell d'Administració estava integrat per 19 membres, tot i que en aquell moment hi havia una vacant.

La dimensió del Consell es considera l'adequada per assegurar-li un funcionament eficaç, participatiu i amb riquesa de punts de vista.

10. Que els Consellers externs dominicals i independents constitueixin una àmplia majoria del Consell i que el nombre de Consellers executius sigui el mínim necessari, tenint en compte la complexitat del grup societari i el percentatge de participació dels Consellers executius en el capital de la Societat.

Vegeu els epígrafs: A.3 i C.1.3.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

11. Que, dins dels Consellers externs, la relació entre el nombre de Consellers dominicals i el d'independents reflecteixi la proporció que hi hagi entre el capital de la Societat representat pels Consellers dominicals i la resta del capital.

Aquest criteri de proporcionalitat estricta es podrà atenuar, de manera que el pes dels dominicals sigui superior al que correspondria al percentatge total de capital que representin:

1. En Societats de capitalització elevada en què siguin escasses o nul·les les participacions accionàries que tinguin legalment la consideració de significatives però hi hagi Accionistes amb paquets accionàries d'elevat valor absolut.
2. Quan es tracti de Societats en què hi hagi una pluralitat d'Accionistes representats en el Consell, i no tinguin vincles entre ells.

Vegeu els epígrafs: A.2, A.3 i C.1.3

COMPLEIX EXPLIQUI

12. Que el nombre de Consellers independents representi almenys un terç del total de Consellers.

Vegeu l'epígraf: C.1.3

COMPLEIX

EXPLIQUI

El nombre de membres del Consell d'Administració de CaixaBank està fixat en 19. Al tancament de l'exercici eren 18 membres, ja que es va produir una vacant el 12 de desembre de 2013. Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", accionista de control amb un 64,283% (al tancament de l'exercici 2013), té 10 membres del Consell en representació de la seva participació. Tot i així no es compleix la Recomanació del terç de Consellers Independents, ja que, d'una banda, en virtut del Pacte Parasocial signat amb motiu de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, hi ha 2 Consellers Dominicals més, en representació de la participació de les Caixes (vegeu l'apartat A.6), i d'altra banda, del total de Consellers Externs (6 membres: 4 d'Independents i 2 més d'Externs), 2 d'ells no poden ser considerats independents (vegeu C.1.3), un per haver perdut aquesta condició pel seu nomenament com a Conseller General a l'Assemblea de "la Caixa" i l'altre perquè és el President Executiu del BEA, on CaixaBank és accionista significatiu.

Respecte dels Consellers Independents, al tancament de l'exercici el Consell d'Administració estava integrat per 19 membres, 4 d'ells Independents, i hi havia una vacant que va estar ocupada fins al 12 de desembre de 2013 per un d'Independent.

El mateix dia de l'aprovació d'aquest Informe, el Consell d'Administració va acordar cobrir la vacant de la senyora Isabel Estapé Tous amb el nomenament d'un altre Conseller independent.

13. Que el caràcter de cada Conseller sigui explicat pel Consell davant la Junta General d'Accionistes que hagi de fer o ratificar el seu nomenament, i es confirmi o, si escau, es revisi anualment en l'Informe Anual de Govern Corporatiu, un cop verificat per la Comissió de Nomenaments. I que en aquest Informe també s'expliquin les raons per les quals s'hagin nomenat Consellers dominicals a instàncies d'Accionistes amb una participació accionarial inferior al 5% del capital; i s'exposin les raons per les quals no s'hagin atès, si escau, peticions formals de presència en el Consell procedents d'Accionistes amb una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instàncies dels quals s'hagin designat Consellers dominicals.

Vegeu els epígrafs: C.1.3 i C.1.8

COMPLEIX

COMPLEIX PARCIALMENT

EXPLIQUI

14. Que quan sigui escàs o nul el nombre de Conselleres, la Comissió de Nomenaments vetlli perquè, en proveir-se noves vacants:

- a) Els procediments de selecció no tinguin tendències implícites que obstaculitzin la selecció de Conselleres;
- b) La companyia cerqui deliberadament, i inclogui entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

Vegeu els epígrafs: C.1.2, C.1.4, C.1.5, C.1.6, C.2.2 i C.2.4.

COMPLEIX

COMPLEIX PARCIALMENT

EXPLIQUI

NO APLICABLE

15. Que el President, com a responsable del funcionament eficaç del Consell, s'asseguri que els Consellers rebin, amb caràcter previ, informació suficient; estimuli el debat i la participació activa dels Consellers durant les sessions del Consell, salvaguardant la seva lliure presa de posició i expressió d'opinió; i organitzi i coordini amb els Presidents de les Comissions rellevants l'avaluació periòdica del Consell, així com, si escau, la del Conseller delegat o primer executiu.

Vegeu els epígrafs: C.1.19 i C.1.41

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

16. Que quan el President del Consell també sigui el primer executiu de la Societat, es faculti un dels Consellers independents per sol·licitar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'ordre del dia; per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels Consellers externs; i per dirigir l'avaluació del President per part del Consell.

Vegeu l'epígraf: C.1.22

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

17. Que el Secretari del Consell vetlli especialment perquè les actuacions del Consell:

- a) S'ajustin a la lletra i a l'esperit de les lleis i els seus reglaments, incloent-hi els aprovats pels organismes reguladors.
- b) Siguin conformes amb els Estatuts de la Societat i amb els Reglaments de la Junta, del Consell i altres que tingui la companyia.
- c) Tinguin presents les recomanacions sobre bon govern contingudes en aquest Codi Unificat que la companyia hagi acceptat.

I que, per salvaguardar la independència, imparcialitat i professionalitat del Secretari, la Comissió de Nomenaments informi del seu nomenament i cessament i pel Ple del Consell els aprovi; i que aquest procediment de nomenament i cessament consti en el Reglament del Consell.

Vegeu l'epígraf: C.1.34

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

18. Que el Consell es reuneixi amb la freqüència necessària per exercir amb eficàcia les seves funcions, seguint el programa de dates i assumptes que estableixi a l'inici de l'exercici, amb la possibilitat que cada Conseller proposi altres punts de l'ordre del dia no previstos inicialment.

Vegeu l'epígraf: C.1.29

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

19. Que les inassistències dels Consellers es redueixin a casos indispensables i es quantifiquin en l'Informe Anual de Govern Corporatiu. I que si la representació és imprescindible, es confereixi amb instruccions.

Vegeu els epígrafs: C.1.28, C.1.29 i C.1.30

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

Les inassistències es produeixen en els casos d'impossibilitat d'assistir-hi, i les representacions, quan es donen, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques perquè el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell.

20. Que quan els Consellers o el Secretari manifestin preocupacions sobre alguna proposta o, en el cas dels Consellers, sobre la marxa de la companyia i aquestes preocupacions no quedin resoltes en el Consell, a petició de qui les hagi manifestat se'n deixi constància a l'acta.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

21. Que el Consell en ple avaluï un cop l'any:

- a) La qualitat i l'eficiència del funcionament del Consell.
- b) Partint de l'informe que li elevi la Comissió de Nomenaments, l'exercici de les seves funcions per part del President del Consell i del primer executiu de la companyia.
- c) El funcionament de les seves Comissions, partint de l'informe que aquestes li elevin.

Vegeu els epígrafs: C.1.19 i C.1.20

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

22. Que tots els Consellers puguin fer efectiu el dret a reclamar la informació addicional que considerin necessària sobre assumptes de la competència del Consell. I que, llevat que els Estatuts o el Reglament del Consell estableixin una altra cosa, dirigeixin el seu requeriment al President o al Secretari del Consell.

Vegeu l'epígraf: C.1.41

COMPLEIX EXPLIQUI

23. Que tots els Consellers tinguin dret a obtenir de la Societat l'assessorament necessari per complir les seves funcions. I que la Societat arbitri les vies adequades per a l'exercici d'aquest dret, que en circumstàncies especials pot incloure l'assessorament extern amb càrrec a l'empresa.

Vegeu l'epígraf: C.1.40

COMPLEIX EXPLIQUI

24. Que les Societats estableixin un programa d'orientació que proporcioni als nous Consellers un coneixement ràpid i suficient de l'empresa, així com de les seves regles de govern corporatiu. I que ofereixin també als Consellers programes d'actualització de coneixements quan les circumstàncies ho aconsellin.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

25. Que les Societats exigeixin que els Consellers dediquin a la seva funció el temps i l'esforç necessaris per exercir-la amb eficàcia i, en conseqüència:

- a) Que els Consellers informin la Comissió de Nomenaments de la resta de les seves obligacions professionals, per si poden interferir amb la dedicació exigida.
- b) Que les Societats estableixin regles sobre el nombre de Consells de què puguin formar part els seus Consellers.

Vegeu els epígrafs: C.1.12, C.1.13 i C.1.17

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

26. Que la proposta de nomenament o reelecció de Consellers elevats pel Consell a la Junta General d'Accionistes, així com el seu nomenament provisional per cooptació, siguin aprovats pel Consell:

- a) A proposta de la Comissió de Nomenaments, en el cas de Consellers independents.
- b) Posteriorment a un informe de la Comissió de Nomenaments, en el cas de la resta de Consellers.

Vegeu l'epígraf: C.1.3

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

27. Que les Societats facin pública a través del seu web, i mantinguin actualitzada, aquesta informació sobre els seus Consellers:

- a) Perfil professional i biogràfic.
- b) Altres Consells d'Administració a què pertanyi, es tracti o no de Societats cotitzades.
- c) Indicació de la categoria de Conseller a què pertanyi segons correspongui, assenyalant, en el cas de Consellers dominicals, l'Accionista que representin o amb el qual tinguin vincles.
- d) Data del seu primer nomenament com a Conseller en la Societat, així com dels posteriors.
- e) I accions de la companyia, i opcions sobre elles, de les quals sigui titular.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

28. Que els Consellers dominicals presentin la seva dimissió quan l'Accionista que representin vengui íntegrament la seva participació accionarial. I que també ho facin, en el nombre que correspongui, quan aquest Accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre dels seus Consellers dominicals.

Vegeu els epígrafs: A.2, A.3 i C.1.2

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

29. Que el Consell d'Administració no proposi el cessament de cap Conseller independent abans del compliment del període estatutari per al qual hagi estat nomenat, excepte que hi hagi justa causa, apreciada pel Consell després d'un informe de la Comissió de Nomenaments. En particular, s'entendrà que hi ha justa causa quan el Conseller hagi incomplert els deures inherents al seu càrrec o hagi incorregut en algunes de les circumstàncies que li facin perdre la condició d'independent, d'acord amb el que estableix l'Ordre ECC/461/2013.

També es podrà proposar el cessament de Consellers independents de resultes d'Ofertes Públiques d'Adquisició, fusions o altres operacions societàries similars que suposin un canvi en l'estructura de capital de la Societat quan aquests canvis en l'estructura del Consell estiguin promociats pel criteri de proporcionalitat assenyalat a la recomanació 11.

Vegeu els epígrafs: C.1.2, C.1.9, C.1.19 i C.1.27

COMPLEIX

EXPLIQUI

30. Que les Societats estableixin regles que obliguin els Consellers a informar i, si escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la Societat i, en particular, els obliguin a informar el Consell de les causes penals en què apareguin com a imputats, així com de les seves posteriors vicissituds processals.

Que si un Conseller resulta processat o es dicta contra ell una interlocutòria d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats a l'article 213 de la Llei de Societats de Capital, el Consell examini el cas tan aviat com sigui possible i, a la vista de les seves circumstàncies concretes, decideixi si és procedent o no que el Conseller continuï en el seu càrrec. I que el Consell doni compte de tot això, de forma raonada, a l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Vegeu els epígrafs: C.1.42, C.1.43

COMPLEIX

COMPLEIX PARCIALMENT

EXPLIQUI

31. Que tots els Consellers expressin clarament la seva oposició quan considerin que alguna proposta de decisió sotmesa al Consell pot ser contrària a l'interès social. I que facin això mateix, especialment els independents i altres Consellers que no es vegin afectats pel potencial conflicte d'interès, quan es tracti de decisions que puguin perjudicar els Accionistes no representats en el Consell.

I que quan el Consell adopti decisions significatives o reiterades sobre les quals el Conseller hagi formulat serioses reserves, aquest tregui les conclusions que siguin procedents i, si opta per dimitir, n'expliqui les raons a la carta a què es refereix la recomanació següent.

Aquesta recomanació també afecta el Secretari del Consell, encara que no tingui la condició de Conseller.

COMPLEIX

COMPLEIX PARCIALMENT

EXPLIQUI

NO APLICABLE

32. Que quan, ja sigui per dimissió o per un altre motiu, un Conseller cessi en el càrrec abans del terme del seu mandat, n'expliqui les raons en una carta que remetrà a tots els membres del Consell. I que, sense perjudici que aquest cessament es comuniqui com a fet rellevant, es doni compte del motiu del cessament en l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Vegeu l'epígraf: C.1.9

COMPLEIX

COMPLEIX PARCIALMENT

EXPLIQUI

NO APLICABLE

33. Que se circumscriguin als Consellers executius les remuneracions mitjançant lliurament d'accions de la Societat o de Societats del Grup, opcions sobre accions o instruments referenciats al valor de l'acció, retribucions variables lligades al rendiment de la Societat o sistemes de previsió.

Aquesta recomanació no afectarà el lliurament d'accions, quan es condicioni al fet que els Consellers les mantinguin fins al cessament com a Conseller.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

34. Que la remuneració dels Consellers externs sigui la necessària per retribuir la dedicació, la qualificació i la responsabilitat que el càrrec exigeixi; però no tan elevada com per comprometre la seva independència.

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

35. Que les remuneracions relacionades amb els resultats de la Societat tinguin en compte les eventuals excepcions que constin a l'informe de l'auditor extern i minorin aquests resultats.

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

No està establert explícitament el tema de les excepcions, i per tant, a priori no hi ha determinació expressa ni en un sentit ni en un altre.

36. Que, en cas de retribucions variables, les polítiques retributives incorporin límits i les cauteles tècniques necessàries per assegurar que aquestes retribucions tinguin relació amb l'acompliment professional dels beneficiaris i no derivin simplement de l'evolució general dels mercats o del sector d'activitat de la companyia o d'altres circumstàncies similars.

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

37. Que quan hi hagi comissió delegada o executiva (d'ara endavant, «comissió delegada»), l'estructura de participació de les diferents categories de Conseller sigui similar a la del mateix Consell i el seu secretari sigui el del Consell.

Vegeu els epígrafs: C.2.1 i C.2.6

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

38. Que el Consell tingui sempre coneixement dels assumptes tractats i de les decisions adoptades per la Comissió delegada i que tots els membres del Consell rebin una còpia de les actes de les sessions de la comissió delegada.

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

El Consell té coneixement dels assumptes tractats i de les decisions adoptades per la Comissió Executiva, però no es remet als membres del Consell una còpia de les actes de les sessions de la Comissió.

39. Que el Consell d'Administració constitueixi en el seu si, a més del Comitè d'Auditoria exigint per la Llei del Mercat de Valors, una comissió, o dues comissions separades, de nomenaments i retribucions.

Que les regles de composició i funcionament del Comitè d'Auditoria i de la Comissió o comissions de Nomenaments i Retribucions estiguin recollides en el Reglament del Consell, i incloguin les següents:

- a) Que el Consell designi els membres d'aquestes Comissions, tenint presents els coneixements, les aptituds i l'experiència dels Consellers i els objectius de cada Comissió; deliberi sobre les seves propostes i informes; i davant seu hagin de donar compte, en el primer Ple del Consell posterior a les reunions, de la seva activitat i respondre de la tasca efectuada;
- b) Que aquestes comissions estiguin compostes exclusivament per Consellers externs, amb un mínim de tres. El text anterior s'entén sense perjudici de l'assistència de Consellers executius o Alts Directius, quan així ho acordin de manera expressa els membres de la Comissió.
- c) Que els seus Presidents siguin Consellers independents.
- d) Que puguin reclamar assessorament extern, quan ho considerin necessari per a l'acompliment de les seves funcions.
- e) Que s'estengui una acta de les seves reunions, de la qual s'haurà de remetre una còpia a tots els membres del Consell.

Vegeu els epígrafs: C.2.1 i C.2.4

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

Tal com consta a l'article 14.4 del Reglament del Consell, les actes de la Comissió de Nomenaments i Retribucions estaran a disposició de tots els membres del Consell a la Secretaria d'aquest últim, però no seran objecte de remissió o lliurament per raons de discreció, llevat que el President de la Comissió disposi el contrari.

40. Que la supervisió del compliment dels codis interns de conducta i de les regles de govern corporatiu s'atribueixi a la Comissió d'Auditoria, a la Comissió de Nomenaments o, si hi són de forma separada, a les de Compliment o Govern Corporatiu.

Vegeu els epígrafs: C.2.3 i C.2.4

COMPLEIX EXPLIQUI

41. Que els membres del Comitè d'Auditoria, i especialment el seu President, es designin tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos.

COMPLEIX EXPLIQUI

42. Que les Societats cotitzades disposin d'una funció d'auditoria interna que, sota la supervisió del Comitè d'Auditoria, vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern.

Vegeu l'epígraf: C.2.3

COMPLEIX EXPLIQUI

43. Que el responsable de la funció d'auditoria interna presenti al Comitè d'Auditoria el seu pla anual de treball; l'informi directament de les incidències que es presentin en el procés de desenvolupament; i el sotmeti, al final de cada exercici, a un informe d'activitats.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

44. Que la política de control i gestió de riscos identifiqui, almenys:

- a) Els diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals...) als quals s'enfronta la Societat, incloent, entre els financers o econòmics, els passius contingents i altres riscos fora de balanç.
- b) La fixació del nivell de risc que la Societat consideri acceptable.
- c) Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribin a materialitzar.
- d) Els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar aquests riscos, incloent-hi els passius contingents o riscos fora de balanç.

Vegeu l'epígraf: E

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

45. Que correspongui al Comitè d'Auditoria:

1 En relació amb els sistemes d'informació i control intern:

- a) Que els principals riscos identificats com a conseqüència de la supervisió de l'eficàcia del control intern de la Societat i l'auditoria interna, si escau, es gestionin i es donin a conèixer adequadament.
- b) Vetllar per la independència i l'eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, el nomenament, la reelecció i el cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i les recomanacions dels seus informes.
- c) Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima les irregularitats potencialment transcendents, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.

2 En relació amb l'auditor extern:

- a) Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el Pla d'Auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'Alta Direcció té en compte les seves recomanacions.
- b) Assegurar la independència de l'auditor extern i, a aquest efecte:
  - i) Que la Societat comuniqui a la CNMV com a fet rellevant el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre l'eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si n'hi ha hagut, del seu contingut.
  - iii) Que en cas de renúncia de l'auditor extern, examini les circumstàncies que l'hagin motivat.

Vegeu els epígrafs: C.1.36, C.2.3, C.2.4 i E.2

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

46. Que el Comitè d'Auditoria pugui convocar qualsevol empleat o directiu de la Societat, i fins i tot disposar que compareguin sense presència de cap altre directiu.

COMPLEIX EXPLIQUI

47. Que el Comitè d'Auditoria informi el Consell, abans que aquest adopti les decisions corresponents, sobre els següents assumptes assenyalats a la recomanació 8:

- a) La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la Societat hagi de fer pública periòdicament. El Comitè s'ha d'assegurar que els comptes intermedis es formulen amb els mateixos criteris comptables que els anuals i, a aquest efecte, ha de considerar la procedència d'una revisió limitada de l'auditor extern.
- b) La creació o adquisició de participacions en Entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualsevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscar la transparència del Grup.
- c) Les operacions vinculades, llevat que aquesta funció d'informe previ hagi estat atribuïda a una altra comissió de les de supervisió i control.

Vegeu els epígrafs: C.2.3 i C.2.4

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

48. Que el Consell d'Administració procuri presentar els comptes a la Junta General sense reserves ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en els supòsits excepcionals que n'hi hagi, tant el President del Comitè d'Auditoria com els auditors expliquin amb claredat als Accionistes el contingut i l'abast d'aquestes reserves o excepcions.

Vegeu l'epígraf: C.1.38

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI

49. Que la majoria dels membres de la Comissió de Nomenaments –o de Nomenaments i Retribucions, si són una de sola– siguin Consellers independents.

Vegeu l'epígraf: C.2.1

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

Fins al 12 de desembre de 2013, la Comissió de Nomenaments i Retribucions estava integrada en la seva totalitat per Consellers externs i majoria d'independents. Arran de la renúncia, el 12 de desembre de 2013, de la senyora Isabel Estapé Tous al seu càrrec de membre del Consell d'Administració de CaixaBank i en conseqüència, també, al seu càrrec de President de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, es va nomenar la senyora Maria Teresa Bassons Boncompte, Consellera dominical de CaixaBank, per ocupar el càrrec de vocal d'aquesta Comissió, que va passar a estar presidida per la senyora Susana Gallardo Torrededía, Consellera independent i que ja integrava aquesta Comissió.

Per tant, després d'aquestes modificacions la Comissió de Nomenaments i Retribucions ja no està integrada per una majoria d'independents, ja que va passar, a partir del 12 de desembre de 2013, a estar integrada per 1 Conseller independent (el seu President) i 2 Consellers dominicals.

50. Que corresponguin a la Comissió de Nomenaments, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

- a) Avaluar les competències, els coneixements i l'experiència necessaris en el Consell, definir, en conseqüència, les funcions i les aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant, i avaluar el temps i la dedicació necessaris perquè puguin exercir bé la seva funció.
- b) Examinar o organitzar, de la forma que s'entengui adequada, la successió del President i del primer executiu i, si escau, fer propostes al Consell, perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i ben planificada.
- c) Informar dels nomenaments i els cessaments d'Alts Directius que el primer executiu proposi al Consell.
- d) Informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere assenyalades a la recomanació 14 d'aquest Codi.

Vegeu l'epígraf: C.2.4

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

51. Que la Comissió de Nomenaments consulti el President i el primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als Consellers executius.

I que qualsevol Conseller pugui sol·licitar de la Comissió de Nomenaments que prengui en consideració, per si els considerés idonis, potencials candidats per cobrir vacants de Conseller.

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

52. Que corresponguin a la Comissió de Retribucions, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

- a) Proposar al Consell d'Administració:
  - i) La política de retribució dels Consellers i Alts Directius.
  - ii) La retribució individual dels Consellers executius i la resta de condicions dels seus contractes.
  - iii) Les condicions bàsiques dels contractes dels Alts Directius.
- b) Vetllar per l'observança de la política retributiva establerta per la Societat.

Vegeu els epígrafs: C.2.4

COMPLEIX COMPLEIX PARCIALMENT EXPLIQUI NO APLICABLE

53. Que la Comissió de Retribucions consulti el President i el primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als Consellers executius i Alts Directius.

COMPLEIX EXPLIQUI NO APLICABLE

H. Altres informacions d'interès

1. Si hi ha algun aspecte rellevant en matèria de govern corporatiu a la Societat o a les Entitats del Grup que no s'hagi recollit a la resta d'apartats d'aquest informe, però que calgui incloure per recollir una informació més completa i raonada sobre l'estructura i les pràctiques de govern a l'Entitat o el seu Grup, detal·leu-lo breument.
2. Dins d'aquest apartat, també s'hi pot incloure qualsevol altra informació, aclariment o matís relacionat amb els anteriors apartats de l'informe en la mesura que siguin rellevants i no reiteratius.

En concret, cal indicar si la Societat està sotmesa a una legislació diferent de l'espanyola en matèria de govern corporatiu i, si escau, cal incloure aquella informació que estigui obligada a subministrar i sigui diferent de l'exigida en aquest informe.

A.1 - A 31 de desembre de 2013, el capital social està representat per 4.956.284.390 accions. Aquest capital social de tancament de l'exercici, no inclou les 71.325.892 accions emeses mitjançant escriptures públiques el 3 de gener de 2014, per atendre la conversió de les obligacions convertibles del dia 30 de desembre de 2013. Aquestes accions van ser admeses a cotització el 14 de gener de 2014.

A.2 - Fet el procés de col·locació accelerada d'un paquet d'accions de CaixaBank comunicat per fets rellevants (núm. 195.147 i núm. 195.167 de 13 i 14 de novembre de 2013, respectivament), Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", va transmetre 257.142.857 accions de CaixaBank, representatives del 5,26% del capital social, fent que la seva participació a CaixaBank baixés del llindar del 70%.

Si es tenen en compte els augments del capital social per atendre la conversió de les obligacions convertibles del dia 30 de desembre de 2013, la participació de "la Caixa" a CaixaBank a 14 de gener de 2014, data en què les noves accions d'ambdues ampliacions han estat admeses a cotització, és del 63,23% (o del 64,37%, sense tenir en compte les accions prestades).

A.6 - El capital social afectat pel Pacte Social comunicat a la Societat és del 80,597%. Aquest percentatge és el que representaven les accions de CaixaBank titularitat de Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación de Carácter Especial Monte San Fernando), Caja Canarias i Caja de Burgos («les Caixes») i Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", a 1 d'agost de 2012.

A.8 - En el marc de l'autorització per a l'adquisició d'accions pròpies, atorgada per la Junta General d'Accionistes de CaixaBank, el Consell d'Administració del 29 de juliol de 2010, amb la finalitat d'afavorir la liquiditat de les accions en el mercat i la regularitat de la cotització de les seves accions, va acordar autoritzar l'adquisició d'accions de la Societat fins assolir un saldo net màxim de 50 milions d'accions, sempre que la inversió neta no arribés als 200 milions d'euros. Aquesta autorització incloïa també la facultat de disposició, tot plegat en funció de les condicions de mercat que hi hagués en cada moment.

Així mateix, el 8 de març de 2012 el Consell d'Administració va acordar ampliar el límit d'autocartera per a liquiditat establert el 2010 a 75 milions d'accions. Posteriorment, el 22 de maig de 2012, va acordar deixar sense efecte el límit que s'havia autoimposat de 75 milions, amb la qual cosa l'operativa d'autocartera quedava subjecta únicament als límits establerts en l'acord de la Junta General del 2012, el qual va concedir una nova autorització al Consell d'Administració de la Societat, per un termini de cinc anys des de l'adopció de l'acord el 19 d'abril de 2012, i en la Llei de Societats de Capital, establint l'obligació que s'informi cada 3 mesos el Consell sobre l'evolució de l'autocartera i el resultat econòmic de l'operativa amb accions pròpies.

A la casella de «% total sobre capital social» s'informa del percentatge total de la possessió final d'autocartera de la Societat.

El Consell d'Administració en la seva reunió del 30 de gener de 2014 va acordar modificar el Reglament Intern de Conducta i la Norma interna de conducta per a les operacions d'Autocartera de CaixaBank per prendre en

consideració les recomanacions establertes en els «Criteris de la CNMV per a l'operativa discrecional d'autocartera», del 18 de juliol de 2013.

A.10 - Els Estatuts Socials i el Reglament de la Junta General de CaixaBank estableixen que poden **assistir físicament** a la Junta General els Accionistes que, a títol individual o en agrupació amb altres accionistes, acreditin la titularitat de, almenys, mil (1.000) accions i en tinguin inscrita la titularitat en el registre d'anotacions en compte amb cinc dies d'antelació, almenys, al dia en què s'hagi de celebrar la Junta.

B.5 - No hi ha cap restricció estatutària o legal a la lliure adquisició o transmissió dels valors representatius del capital social. Sense perjudici d'això, cal tenir en compte que l'article 56 i següents de la Llei 26/1988, de 29 de juliol, sobre Disciplina i Intervenció de les Entitats de Crèdit, modificats per la Llei 5/2009, de 29 de juny, estableixen que qui pretengui adquirir una participació en el capital o en els drets de vot almenys d'un 10% del total o bé incrementar-hi, directament o indirectament, la participació de tal manera que el percentatge de drets de vot o de capital posseït resulti igual o superior al 20%, 30% o 50%, ho ha de notificar prèviament al Banc d'Espanya, el qual disposarà de 60 dies hàbils per oposar-se a l'operació proposada.

Respecte de restriccions legals o estatutàries a l'exercici del dret de vot, a CaixaBank tampoc no hi ha aquestes restriccions. Tanmateix, tal com s'ha explicat a la Nota A.10, els Estatuts Socials i el Reglament de la Junta General de CaixaBank estableixen que podran **assistir físicament** a la Junta General els Accionistes que, a títol individual o en agrupació amb altres Accionistes, acreditin la titularitat de, almenys, mil (1.000) accions i en tinguin inscrita la titularitat en el registre d'anotacions en compte amb cinc dies d'antelació, almenys, al dia en què s'hagi de celebrar la Junta.

A la Junta General Ordinària celebrada el 19 d'abril de 2012 es van aprovar certes modificacions dels Estatuts Socials. Entre d'altres, la d'especificar que, atès que la Societat permet als seus Accionistes l'exercici dels seus drets de vot i representació per mitjans de comunicació a distància, la necessitat de ser titular d'un nombre mínim de mil accions de la Societat s'aplicarà únicament als Accionistes que decideixin assistir físicament a la Junta General.

Per tant, arran d'aquesta modificació, tots i cadascun dels Accionistes poden participar a la Junta General exercint els seus drets de representació i de vot per mitjans de comunicació a distància, sense que sigui exigible la titularitat d'un nombre mínim d'accions per a l'exercici d'aquests drets per aquests mitjans.

C.1.3 - El senyor Joan Maria Nin Génova, per la seva condició de Conseller Delegat de la Societat i d'acord amb el que s'estableix a l'Ordre ECC/461/2012, de 20 de març, sobre tipus de Consellers, està considerat Conseller Executiu. Tot i així, atès que va ser nomenat en representació de la participació de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", a CaixaBank també és considerat Conseller Dominical.

C.1.11 - La informació sobre Consellers i càrrecs ostentats en Consells d'altres societats del Grup es refereix a tancament de l'exercici. S'inclouen en aquest apartat les Societats del Grup i Multigrup, a tancament de l'exercici social.

C.1.12 - La informació sobre Consellers i càrrecs ostentats en Consells d'altres societats cotitzades es refereix al tancament de l'exercici.

C.1.15 - La remuneració dels Consellers de l'exercici 2013 que es detalla en aquest apartat té en compte els aspectes següents:

- Respecte del senyor Nin, inclou la retribució en espècie i variable i altres prestacions a llarg termini.
- Respecte de Caja Navarra (actualment anomenada «Fundació Caja Navarra»), en la data 23 de gener de 2013 la seva Comissió Gestora va acceptar la renúncia del senyor Asiain Ayala i va designar el senyor Juan Franco Pueyo com el seu representant persona física en el Consell de CaixaBank.
- El Consell d'Administració, en la seva reunió del 21 de febrer de 2013, va acordar, amb informe previ favorable de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, respecte de la remuneració per als membres del Consell i de les Comissions per a l'exercici 2013, mantenir-la igual a l'establerta per a l'exercici anterior, inclosa la rebaixa d'un 10% que es va acordar a mitjan 2012.
- El 12 de desembre de 2013, la senyora Isabel Estapé Tous va presentar la seva renúncia al càrrec de membre del Consell d'Administració CaixaBank i en conseqüència també al seu càrrec de President de la Comissió de Nomenaments i Retribucions. En la mateixa data, es va nomenar la senyora María Teresa Bassons Boncompte, Consellera dominical de CaixaBank, per ocupar el càrrec de vocal d'aquesta Comissió.
- L'import de la remuneració total inclou la retribució fixa, en espècie, i variable total assignades als Consellers. En aplicació del Reial Decret 771/11, en aquest últim concepte s'inclou la retribució variable ja rebuda pel Conseller, tant en efectiu com en accions, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) que rebrà linealment durant els propers tres anys.

C.1.16 - L'Alta Direcció de CaixaBank està formada, a 31 desembre de 2013, per 12 persones, que ocupen els càrrecs següents a l'Entitat: Directors Generals (5), Directors Generals Adjunts (4), Directors Executius (2) i Secretari General (1). Es va produir la baixa d'un membre a mitjan exercici 2013, i l'alta de dos nous membres durant l'últim trimestre de l'exercici 2013, per als quals s'inclou la remuneració de tot l'exercici.

Aquest import inclou la retribució fixa, en espècie, i variable total assignada a l'Alta Direcció. En aplicació del Reial Decret 771/11, en aquest últim concepte s'inclou la retribució variable ja rebuda per l'Alta Direcció, tant en efectiu com en accions, així com la part de retribució variable diferida (efectiu i accions) que rebrà linealment durant els propers tres anys.

La remuneració percebuda durant l'exercici 2013 per l'Alta Direcció de CaixaBank inclou la relativa a la seva activitat de representació de l'Entitat dominant en els Consells d'Administració de societats cotitzades i d'altres societats en les quals aquella tingui una presència o representació significativa i que siguin societats del perímetre de CaixaBank, puja 586 milers d'euros, i està registrada en els Comptes de Pèrdues i Guanys de les esmentades societats.

C.1.29 - Una de les reunions de la Comissió Executiva de l'exercici 2013 va ser per escrit i sense sessió.

C.1.30 - A CaixaBank, durant l'exercici 2013, el nombre total de no assistències de Consellers es va limitar a 22 absències, i es van considerar com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques. Les inassistències es produeixen en els casos d'impossibilitat d'assistir-hi, i les representacions, quan es donen, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques perquè el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell.

Per tant, el percentatge de no assistències sobre el total de vots durant l'exercici 2013 és del 8,27%, tenint en compte que s'han considerat com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques.

C.1.31 - Sense perjudici de la resposta donada a l'apartat, es fa constar que, en el procés del Sistema Intern de Control de la Informació Financera (SCIIF), els estats financers a 31 de desembre de 2013, que formen part dels comptes anuals, són objecte de certificació per part del Director General Financer de la Societat.

C.1.45 - Correspon al Consell en ple aprovar, previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, la retribució individual del Conseller executiu i altres condicions del seu contracte i el nomenament i eventual cessament dels Alts Directius, així com les seves clàusules d'indemnització.

G.2 - Malgrat que l'Accionista de control no és una societat cotitzada, s'han definit les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci, així com els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès, tal com s'explica a l'apartat D.6.

G.18 - Segons el que estableix l'article 7.2 del Reglament de Consell, correspon al President la facultat ordinària de formar l'ordre del dia de les reunions del Consell i de dirigir-ne els debats.

Dit això, cada Conseller pot sol·licitar incloure altres punts a l'ordre del dia que no estaven inicialment previstos.

G.29 - De conformitat amb el que estableix l'article 33. 2 dels Estatuts Socials de CaixaBank, el càrrec de Conseller és renunciable, revocable i reelegible, sense cap tipus de distinció per categoria de Consellers. Tanmateix, a l'article 19.1 del Reglament del Consell d'Administració s'estableix que els Consellers independents no s'han de mantenir com a tals durant un període continuat superior a 12 anys.

L'article 20 del Reglament del Consell d'Administració precisa els supòsits generals i específics per a cada tipus de conseller en què el Conseller ha de posar el seu càrrec a disposició del Consell i formalitzar la seva dimissió, si aquest òrgan ho considera convenient.

H. 3 - La Societat també pot indicar si s'ha adherit voluntàriament a altres codis de principis ètics o de bones pràctiques, internacionals, sectorials o d'un altre àmbit. Si escau, s'ha d'identificar el codi en qüestió i la data d'adhesió.

CaixaBank participa en nombroses aliances i iniciatives, tant internacionals com nacionals, que tenen com a objectiu l'avenç conjunt en temes de responsabilitat corporativa i l'intercanvi de bones pràctiques en la matèria.

Pacte Mundial de Nacions Unides

L'Entitat dona suport al Pacte Mundial i treballa per a la difusió dels seus deu principis, basats en drets humans, laborals, mediambientals i de lluita contra la corrupció. Adherits des del 2005, CaixaBank ocupa des de l'any 2012 la presidència de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial (per als quatre anys següents), ampliant així el seu compromís en la difusió i la implantació dels principis entre les empreses i institucions espanyoles.

Principis d'Equador

Signants dels Principis d'Equador des de l'any 2007. Representa el compromís de considerar i gestionar els riscos socials i mediambientals en l'avaluació i finançament de projectes d'inversió superior a 10 milions de dòlars, així com de préstecs corporatius lligats a projectes amb un import global superior a 100 milions de dòlars.

Carbon Disclosure Project

CaixaBank és signant, des del 2012, del Carbon Disclosure Project (CDP). El CDP és una organització independent i sense ànim de lucre que treballa per la reducció de les emissions de gas hivernacle i per un ús sostenible de l'aigua. D'acord amb aquesta adhesió, i com a mostra del seu compromís amb l'entorn, CaixaBank es compromet a mesurar, fer pública, gestionar i compartir la seva informació ambiental.

Women's Empowerment Principles

L'any 2013, CaixaBank s'adhereix a la iniciativa de l'ONU Dones i el Pacte Mundial de les Nacions Unides: Women's Empowerment Principles. Amb aquesta signatura assumeix el compromís públic d'alinejar les seves polítiques per fer avançar la igualtat entre els gèneres.

Global Reporting Initiative

CaixaBank elabora un Informe Corporatiu Integrat en què s'inclouen els indicadors sobre actuació en matèria social, ambiental i de govern corporatiu del GRI.

Principis d'Inversió Responsable de Nacions Unides - UNPRI

VidaCaixa, companyia dedicada a la comercialització d'assegurances de vida i a la gestió de plans de pensions, integrada a CaixaBank, està adherida des de l'octubre de 2009 a aquests principis d'inversió socialment responsable i els ha adoptat com a guia de totes les seves inversions.

Directrius de l'OCDE per a empreses internacionals

CaixaBank segueix aquestes guies, que promouen una conducta empresarial sostenible i responsable.

The Conference Board

L'Entitat participa en aquesta associació empresarial d'investigació, que té com a missió compartir amb les organitzacions mundials líders els coneixements pràctics que aquestes necessiten per millorar la seva actuació i servir millor la societat.

Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre la residència habitual

El 15 de març de 2012, CaixaBank es va adherir al Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre l'habitatge habitual aprovat pel Govern espanyol. Aquesta adhesió respon al fet que el Codi atén un dels seus objectius fundacionals: la seva tradicional lluita contra l'exclusió social i financera.

Pla Nacional d'Educació

Des del 2010 CaixaBank està adherida al Pla Nacional d'Educació Financera promogut pel Banc d'Espanya i la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), que té com a objectiu millorar el coneixement financer de la població.

Iniciativa RSE-PIME

Col·labora amb l'ICO i la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial en la difusió de la responsabilitat corporativa entre les pimes espanyoles.

Per a més informació, es pot accedir a l'apartat de «Responsabilitat Corporativa» situat dins la Secció d'«Informació Corporativa» del web corporatiu de CaixaBank, o directament a l'enllaç següent: http://www.caixabank.com/responsabilidadcorporativa/modelofinanzasresponsables/iniciativasyalianzas_es.html

Aquest Informe Anual de Govern Corporatiu ha estat aprovat pel Consell d'Administració de la Societat, en la seva sessió de data de 27 de febrer de 2014.

Indiqui si hi ha hagut Consellers que hi hagin votat en contra o s'hagin abstingut.

SÍ

NO

NOM O DENOMINACIÓ SOCIAL DEL CONSELLER QUE NO HA VOTAT
A FAVOR DE L'APROVACIÓ D'AQUEST INFORME

MOTIUS (EN CONTRA, ABSTENCIÓ,
NO ASSISTÈNCIA)

EXPLIQUI ELS MOTIUS

Deloitte, S.L.
Avda. Diagonal, 654
08034 Barcelona
Espanya
Tel.: +34 932 80 40 40
Fax: +34 932 80 28 10
www.deloitte.es

INFORME DE L'AUDITOR REFERIT A LA "INFORMACIÓ RELATIVA AL SISTEMA DE CONTROL INTERN SOBRE LA INFORMACIÓ FINANCIERA (D'ARA ENDAVANT, SCIIF)" DE CAIXABANK, S.A. CORRESPONDENT A L' EXERCICI 2013

Als Administradors de CaixaBank, S.A.:

D'acord amb la sol·licitud del Consell d'Administració de CaixaBank, S.A. (d'ara endavant, l'Entitat), i amb la nostra carta proposta de data 22 de gener de 2014, hem aplicat determinats procediments sobre la "Informació relativa al SCIIF" inclosa a l'Apartat F de l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'Entitat corresponent a l'exercici 2013, en el qual es resumeixen els seus procediments de control intern en relació amb la informació financera anual.

El Consell d'Administració és responsable d'adoptar les mesures oportunes per garantir raonablement la implantació, manteniment i supervisió d'un sistema de control intern adequat, com també del desenvolupament de millores de l'esmentat sistema i de la preparació i establiment del contingut de la informació relativa al SCIIF adjunta.

En aquest sentit, cal tenir en compte que, amb independència de la qualitat del disseny i operativitat del sistema de control intern adoptat per l'Entitat, en relació amb la informació financera anual, aquest només pot permetre una seguretat raonable, però no absoluta, en relació amb els objectius que persegueix, degut a les limitacions inherents a tot sistema de control intern.

En el curs del nostre treball d'auditoria dels comptes anuals, i d'acord amb les Normes Tècniques d'Auditoria, la nostra avaluació del control intern de l'Entitat ha tingut com a únic propòsit el fet de permetre'ns establir l'abast, la naturalesa i el moment de realització dels procediments d'auditoria dels comptes anuals de l'Entitat. En conseqüència, la nostra avaluació del control intern, realitzada a l'efecte d'aquesta auditoria de comptes, no ha tingut l'extensió suficient per permetre'ns emetre una opinió específica sobre l'eficàcia d'aquest control intern sobre la informació financera anual regulada.

A l'efecte de l'emissió d'aquest informe, hem aplicat exclusivament els procediments específics descrits tot seguit. Com que el treball resultant dels esmentats procediments té, en qualsevol cas, un abast reduït i substancialment menor que el d'una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern sobre la informació financera, no expressem una opinió sobre la seva efectivitat, ni sobre el seu disseny i la seva eficàcia operativa, en relació amb la informació financera anual de l'Entitat corresponent a l'exercici 2013 que es descriu a la informació relativa al SCIIF adjunta. En conseqüència, si haguéssim aplicat procediments addicionals als que es determinen a la carta d'encàrrec, o haguéssim realitzat una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern en relació amb la informació financera anual regulada, es podrien haver posat de manifest altres fets o aspectes sobre els quals els hauríem informat.

Així mateix, com que aquest treball especial no constitueix una auditoria de comptes ni es troba sotmès al Text Refós de la Llei d'Auditoria de Comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol, no expressem una opinió d'auditoria en els termes que preveu l'esmentada normativa.

Tot seguit s'esmenten els procediments aplicats:

1. Lectura i enteniment de la informació preparada per l'Entitat en relació amb el SCIIF – informació de desglossament inclosa a l'Informe de Gestió – i avaluació de si l'esmentada informació tracta la totalitat de la informació requerida de l'apartat F, relativa a la descripció del SCIIF, del model de l'IAGC segons s'estableix a la Circular nº5/2013 de la CNMV de data 12 de juny de 2013.
2. Preguntes al personal encarregat de l'elaboració de la informació detallada en el punt 1 anterior, per tal de: (i) obtenir una comprensió del procés seguit en la seva elaboració; (ii) obtenir informació que permeti avaluar si la terminologia utilitzada s'ajusta a les definicions del marc de referència; (iii) obtenir informació sobre si els procediments de control descrits estan implantats i en funcionament a l'Entitat.
3. Revisió de la documentació explicativa suport de la informació detallada en el punt 1 anterior, i que comprendrà, principalment, aquella directament posada a disposició dels responsables de formular la informació descriptiva del SCIIF. En aquest sentit, l'esmentada documentació inclou informes preparats per la funció d'auditoria interna, alta direcció i altres especialistes interns o externs en les seves funcions de suport a la Comitè d' Auditoria i Control.
4. Comparació de la informació detallada en el punt 1 anterior amb el coneixement del SCIIF de l'Entitat, obtingut com a resultat de l'aplicació dels procediments realitzats en el marc dels treballs de l'auditoria de comptes anuals.
5. Lectura d'actes de reunions del Consell d'Administració, Comitè d' Auditoria i Control i altres comissions de l'Entitat, a l'efecte d'avaluar la consistència entre els assumptes que s'hi emprenen en relació amb el SCIIF i la informació detallada en el punt 1 anterior.
6. Obtenció de la carta de manifestacions relativa al treball realitzat adequadament signada pels responsables de la preparació i formulació de la informació detallada en el punt 1 anterior.

Com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que puguin afectar a la mateixa.

Aquest informe ha estat preparat exclusivament en el marc dels requeriments establerts per la Llei 24/1988, de 28 de juliol del Mercat de Valors, modificada per la Llei 2/2011, de 4 de març d'Economia Sostenible i per la Circular nº5/2013 de la CNMV de data 12 de juny de 2013 a l'efecte de la descripció del SCIIF als Informes Anuals de Govern Corporatiu.

DELOITTE, S.L

Francisco Ignacio Ambrós

28 de febrer de 2014

Maquetació i impressió
www.cege.es

D.L.: B. 13474-2012

001511190214